

*DIPLOMATARI DE L'ARXIU CAPITULAR
DE LA CATEDRAL DE BARCELONA
SEGLE XI*

FUNDACIÓ NOGUERA

Col·lecció Diplomataris

Director tècnic: Josep Maria SANS I TRAVÉ

Amb la col·laboració de: Jordi Fernández i Cuadrench, Jordi Gunzberg i Moll, Francesc Descarrega i Martín, Rosa M. Urpí i Casals, Juan Antonio Resina i Navas, i Daniel Rubio i Manuel; amb la participació especial d'Eduard Feliu.

FUNDACIÓ NOGUERA

Diplomataris, 40

**Diplomatari de l'Arxiu
Capitular de la Catedral
de Barcelona
Segle XI**

Volum IV

Edició i estudi a cura de

*JOSEP BAUCELLS I REIG - ÀNGEL FÀBREGA I GRAU
MANUEL RIU I RIU - JOSEP HERNANDO I DELGADO
CARME BATLLE I GALLART*

BARCELONA, 2006

© Josep Baucells i Reig, Àngel Fàbrega i Grau, Manuel Riu i Riu, Josep Hernando i Delgado, Carme Batlle i Gallart, 2004

Edita: Pagès Editors, SL

Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida

ed.pages.editors@cambrescat.es

www.pageseditors.com

Primera edició: juny de 2006

ISBN obra completa: 84-9779-405-2

ISBN volum IV: 84-9779-409-5

Dipòsit legal: L-614-2006

Impressió: Arts Gràfiques Bobalà, SL

Enquadernació: Fontanet

1095

1066 gener 28

Gerberga i el seu marit Miró venen a Bonfill Sendred i a la seva muller Guisla una mujada de terra i quelcom més, situada al territori de Barcelona, prop de la fossa d'Arnau, que és al costat de la via que va vers els Enforcats, pel preu de 31 mancosos i mig d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-2-1374. Original. Pergamí, 173 × 334 mm. El document presenta un petit forat en la part central inferior. Al verso: "Num... 938" (s. xvii); "Mitja Escala, Armari 3, n. 1374" (Caresmar); "1066" (F-B). Caplletra "I" que ocupa 4 línies.

In Dei Omnipotentis nomine. Ego Gerberga femina una cum viro meo [±6]¹ Mironi venditores sumus vobis Bonefilio Sendredi et uxori tue Guilie femine, ² emptores. Per hanc scripturam vendicionis nostre vendimus vobis modiatam I et amplius terre nostre proprie. Quam habemus in territorio ³ barchinonensi, prope fossam Arnalli, qui est iusta viam qua itur ad Infurchads. Advenit mihi hec terra ad me Gerberga per vocem genitorum meorum ⁴ vel per ullasque voces, et ad me Mironi per vocem uxori mee iam dicte vel per quibuslibet aliis modis. Affrontant hec terra de circi in vineis de nos vendi-⁵tores vel eresque nostros, ab aquilone in terra de Ermesindis sororem de me Gerberga, a meridie in strata vel in terra Sancti Petri, ab ociduo in terra de Gila femina soro-⁶rem de me Gerberga. Quantum isti termini ambiunt atque includunt, sic vendimus vobis: iam dicta terra in terra integriter, simul cum exiis vel regresiiis ⁷ earum, cum quantum intrinsecus et extrinsecus pertinet ad ea, propter precium de ipsa modiatam iam dicta XXXI mancosos et medium; et aliam terram, quam amplius fuerit ⁸ in eadem terre, ad ipso computo detis nobis ipsum precium. Supra scriptis autem mancosos, quas nobis dedistis, fuerunt auri puri monete Barchinone. Isti alii qui remanserunt ⁹ super ipsam modiatam terre prescriptam, iam dedistis nobis bene pensatos, satis nobis placibile. Et nihil de ipso precio aput vos emptores non remansit. Et est manifestum. ¹⁰ Quem vero predictam terre, que vobis vendimus, de nostro iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, ab omni integritatem, ad vestrum plenissimum proprium, ut faciatis exin-¹¹de quodcunque volueritis. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc vendicione venerimus aut venerit ad inrumpendum, nil valead, ¹² sed componat aut componamus vobis iam dictam terram tripliciter in tale[m mod]um ubi similem vobis possit optinere valorem in eodem territorio. Et insuper hoc ¹³ maneat firmum omne per veum.

Quod est actum V kalendas februarii, anno VI regnante Phylippo rege.

S+ Gerberga femina, filiam qui fui Iohannis Guitardi, s+ Mironi Olibani, ¹⁴ nos qui hanc vendicionem fecimus et scribi iussimus et punctis firmavimus atque testes eam firmare rogavimus.

S+ Olibanus Vitalis. ¹⁵ *S+Vitalis, cognomento Gaucefredus, presbiter*.

¹⁶ S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit cum litteris rasis in prima linea die et anno quo supra.

1. *Raspat i ratllat.*

1096

1066 gener 29

Adalbert, fill de Guifré, i la seva muller Igol venen a la Seu de Barcelona un mallol situat al comtat de Barcelona, al terme d'Olerdola, al lloc dit la Canònica, pel preu d'1 mancús de Barcelona.

ACB, LA.IV, n. 288, f. 113c-d. Rúbrica: "De vinea de Canonica in Olerdula". Exterior verso: "n. 288" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus A: 17 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 62, n. 820.

In nomine Domini. Ego Adalbertus, proli condam Guifre, et uxori mea, nomine Igol, femina, venditores sumus nos vobis Sancte Crucis Sancteque Eulalie Sedis barchinonensis aut successoribus earum, emptores. Per hanc scriptura vinditionis nostre vindimus vobis ipsa mea hereditate de ipsa maiola, que ego plantavi, cum ipsa terra ubi est fundata. Et est ipsa vinea, cum ipsa terra ubi est fundata, in comitatum Barchinona, in termine de Olerdula, in loco que vocant ad ipsa Canonica. Et advenit ad me, Adalbert iam dicto, per mea complantacione, et ad mulier mea per suum decimum vel per omnesque voces. Et affrontat ipsa vinea de parte orientis in ipsa Ruvira vel in ipsa Canonica, de meridie et de circii et de occiduo in vineas de Sancte Crucis Sancteque Eulalie velque in ipsas vineas de ipsa Canonica. Quantum infra istas IIII affrontationes includunt vel resonant, sic vindimus nos vobis: ipsum nostrum directum de ipsa vinea, cum ipsa terra ubi est fundata, cum exibus vel regressibus earum, in propter precium mancos I de Barchinona. Et nichil de ipso precio apud vos emptores non remansit. Et est manifestum. Quem vero predicta vinea iam dicta, quod superius resonat, ¹ de nostro iure in vestro tradimus dominium et potestatem, ab omni integritate,

ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos vinditores aut ullus-que homo vel femina utriusque sexus qui contra hanc ista carta vinditione pro inrumpendum, non hoc valeat vindicare, set componat aut componamus vobis ipsa vinea iam dicta in duplo aut in triplo cum omni sua immelioratione. Et in antea ista carta vinditione firma et stabilis permaneat modo vel omnique tempore.

Facta ista carta vinditione IIII kalendas februarii, anno VI regni Philippo rege.

S+m Adalbertus, s+m Igol femina, s+m Guilabertus, nos qui ista carta vinditione fieri iussimus et de manibus nostras punctos firmamus et testes firmare rogavimus.

S+ Guilabertus presbiter, qui ista carta scripsit et subscripsit ab eterno quod supra sss.

1097

1066 febrer 4

Bel-lúcia amb els seus fills Trudgarda, Ermessenda, Arsenda, Bel-lúcia i Guillem, amb el consentiment de Ramon Amat evacuen i defineixen un alou, consistent en cases i terres amb diversos arbres, a Bonfill Guillem i a la seva muller Rolanda, situat al comtat de Barcelona, al terme de Terrassa, a Gaià, amb el beneplàcit de diversos nobles: Arsenda, Sunifred, Guanalgod Mir, Artal Gilmon, Guadall Domnuç, Miró Renard, Arquimbau Saió i molts altres, els quals declararen que Bel-lúcia i el seu difunt marit Vives havien venut al pare de Guillem, i que l'alou Tascal era propi del bisbe de Barcelona.

ACB, perg. 1-2-1316. Còpia: 18 agost 1151. Pergamí, 107 × 274 mm. Trasllat fet per l'escrivà Pere Corró. Al verso: "mitja escala armari 3 n. 1316" (Caresmar); "num...915" (s. xvii); "1066" (F-B).

Hoc est translatum scripture diffinitionis quam Belucia femina, cum assentu domini sui Raimundi Amati et cum filiis et filiabus suis, fecit ad Bonefilium Guilelmi et uxorem suam Rod-^βlendum, cuius series scripture sic se habet.

In Dei nomine. Ego Belucia femina cum assentu Raimundi Amati, domini mei, et filiis meis et filias his nominibus, id est, Trudgards et Ermessendis et ^β Arssendis et Belucia et Guilelmus, nos simul in unum, evacuatores et diffinitores sumus vobis Bonefilio Guilelmo et uxori tue Rodlendis femina. Manifestum est enim quia petisti nobis in placito ante ^α donna Arssendis et nobiles viri qui

ibi aderant, id est, Raimundi Seniofredi et Guanalgod Mir et Artal Gilmon et Guadallus Donucii et Mironi Renardi et Archinballus Sagone et alii plurimi vi-^{ri}, de alaude quod ego Belucia una cum viro mei Vives, qui est condam genitori filias meas et filium, vendimus ad Guilelmum, ienitori tuo. Et tu, in iudicio, iam dicta dompna Arssendis et supra ⁶ nominati viri perdidistis ipsum alaudem, qui iniuste tenebas et nos iniuste vendimus ad genitori tuo iam dicto. Et nos per nostra scriptura nec per directum non poterimus tibi eripere nec sufficere, quia erat ⁷ directum de filiis Dextre et de Telled femina. Et iudicaverunt nobis supra scripti viri ut nos, qui hoc vendimus ad genitori tuo, emendari tibi debimus cum omni sua melioratione, sicuti facimus. Propterea ego Belu-⁸cia et meos infantes supra scriptos donatores et evacuatores sumus vobis alodium nostrum proprium Taschal, episcopi Barchinone, id sunt, casas et terras cum arboribus diversique generis. Est a te prefatum alodium, ⁹ quod vobis donamus per emandationem, in comitatu Barchinone, infra terminum Terracia, in Gaiano. Affrontat ab oriente in terra quam tenet Seniofredo Guilelmus et suos ^heredes, de meridie in alodio de Raimundo ¹⁰ Amati, de occiduo in torrente, et de circii in ipso ledon et in ipsa strata qui pergit ad ipso torrente in alodio de Raimundo Amati. Quantum istas affrontationes includunt, sic donamus tibi: per supra scripta ¹¹ emendatione et de nostro iure in vestrum tradimus dominio et potestate, ad vestrum proprium, salvo iure Sancte Eulalię et domini nostri Raimundi Amati. Quod si nos donatores et evacuatores aut ¹² nullus hoc vel femina iure sexus qui contra ista carta securitatis venerit ad inrumpendum aut nos venerimus, nil valeat, sed componat aut componamus vobis supra scripta alo-¹³dia in duplo cum omnem suam meliorationem. Et in antea ista carta securitatis firma permaneat modo vel omnique tempore.

Actum est hoc II nonas februarii, anno ¹⁴ VI regis Philipo.

S+ Belucia femina, s+ Trudgards, s+ Ermessendis, s+ Arssendis, s+ Belucia, s+ Guilelmus, nos qui ista carta ¹⁵ securitate firmamus et¹ testes firmare rogamus.

¹⁶ S+ Archimballus Sagone. S+ Arssendis domina. S+ Artal Gilmon. S+ Guanalgod Mir. S+ Mir Renard. S+ Guadal Donucii.

¹⁷ S+ Guitardus presbiter, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

S+ Poncii de Tolosa, s+ Bernardi Berengarii, frenarii, s+ Guilelmi Ortolani, nos qui huic translationi ¹⁸ presentes adfuimus.

S+ Petri de Corron, scriptoris, qui hunc translatum fideliter rogatus scripsit, XV kalendas septembre, anno ¹⁹ XV regni Lodoyci iunioris.

1098

1066 febrer 12

Adalbert i la seva muller Adelaida permuten amb Gaucelm Guillem i la seva muller Ermessenda un alou amb terres, vinyes, prats, aigua, arbres, cases, casals i horts, situat al comtat de Barcelona, al terme d'Olèrdola, al lloc que anomenen Sant Valentí (avui de les Cabanyes, Alt Penedès), per una terra i una vinya situades al terme de Castellet (Alt Penedès), prop de Calaf.

ACB, perg. 1-4-236 (b). Còpia en pergamí de 26 de juliol de 1214. 213 × 318 mm. Aquest document es troba compartint pergamí amb el document 1-4-236(a) i apareix transcrit a la seva part inferior. Al verso: "Permuta entre Adalbert y sa muller / ab Gaucelmo Guillem de casa y terras / en lo Panades en lo terme de Olerda / prop Sant Valentí"; "Nil pro Capitulo" (s. XVI-XVII); "1068" (Mas); "Olèrdula"; "siglo XI" (s. XX). Caplletra "H": 16 mm.

Hoc est traslatum fideliter translaturum cuius series ita se habet.

In nomine Domini. Ego Adalbert et uxori mea Adaleidis comutatores sumus vobis Gaucelmi Guilielmi et coniuge tua Ermesindis. Per hanc scripturam comutacionis nostre comutamus vobis alaudem nostrum proprium, ipsas nostras¹ hereditates, id sunt, terras et vineas, cultas et ermas, pratis, aquis aquarum, cum omni genera arborum qui infra sunt, casas, casalibus cum² ipso solario, ortis, ortalibus et cum ipsum meum directum, que ego iam dicta Adaleizis avere debeo in ecclesia Sancti Valentini vel infra suis terminis, hoc nostrum proprium. Qui mihi advenit ad me Adalbert per vocem uxori³ mea vel per omnesque voces, et ad me Adaleizis per genitores meos vel per omnesque voces. Et est iam dicta omnia in comitatum Barchinona, infra termine de Olerdola, in locum que dicunt ad Sancti Valentini et ad ipso sola-⁴rio de ipsa Pera, prope ipso mont qui est prope Kastel Mocio. Et affronta iam dicta omnia a parte orientis in ipso collo de ipsa Granada, et de meridie in ipso termine de Kastel Mocio (et affronta iam dicta⁵ omnia),² et de occiduo in ipso termine de Pax, et de circii in ipso termine de Sancti Martini. Quantum infra istas quatuor affrontaciones includunt, sic comutamus vobis: iam dicta omnia supra scripta, ipsas nostras⁶ hereditates, cum ipsas voces que ibi habemus et avere debemus, per alia vestra terra et vinea que vobis a nobis donastis infra termine de Kastelet prope Kalaf, totum ab integrum, cum exios et regressios earum,⁷ a vestrum plenissimum proprium. Et est manifestum. Quod si nos comutatores aut ullusque homo aut utriusque sexus qui contra hanc ista carta comutacione venerit ad inrumpendum, non hoc valeat vindicare, set⁸ componat aut componamus vobis iam dicta

omnia supra scripta in duplo cum omnem suam immelioracionem. Et in antea ista carta comutacione firma, stabilis permaneat modo vel omnique tempore.

Facta ista carta co-^{/0}mutacione II idus februarii,³ anno VI regnante Philipi rege.

S+m Adalbertus, s+m Adalezizis, nos qui ista carta comutacione scribere fecimus et firmavimus et testes ^{/1} eam firmare rogavimus.

S+m Arnall Iofre.⁴ S+m Folc Bernard. S+m Bernard Arnall.

@Reimundo@ sacer, qui ista carta comuta-^{/2}cione scripsit cum literas super positas in linea XII^a, die et anno quod supra.

^{/3} Sig+num Guilielmi presbiteri, qui hoc translatum fideliter translatavit VII kalendas augusti, anno Domini M^oCC^oXIII^o et cum literis dampnatis in V^a et VI^a lin<e>a.

1. La n sembla una v. 2. et ... omnia ratllat. 3. A l'original la e és una r.
4. Hi ha una taca amb un esvaniment de tinta, sembla que les dues paraules portin abreviatures.

1099

1066 març 3

Bonuç Senuall i la seva muller Bel-la venen a Bonfill Senfred una petita peça de terra situada al territori de Barcelona, al terme de Vila-picina, pel preu de 2 sous i mig d'argent en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 3-23-26. Original. Pergamí, 129 × 299 mm. Al verso: "Mont Agilar" (s. xi); "Palomar L, Scriptorium 23, n. 26" (Caresmar). Caplletra "I": 4 ratlles.

In nomine Domini. Ego Bonucio Senuallo et uxori mea Bella femina venditores sumus tibi Bonefilio Senfre, emptori. Per hanc scripturam vendicionis nostre vendimus tibi ^{/2} peciola una de terra. Et est ipsa terra in territorio Barchinona, in terminio de Villapicina. Advenit nobis ipsa terra per ienitorum et per decimum sive per ullaque vo-^{/3}ces. Et afrontat predicta terra de circi in terra de Rodlens, de aquilonis in maliolo de Berna\vdus Gotmar, de meridie in terra Ponc Baldrici, de occiduo in vinea de Geribertus presbiter. ^{/4} Quantum istas afrontaciones includunt, sic vendimus tibi: predictam peciolam terre ad integrum, in propter precium solidos II et medium de plata, moneta Barchinona, quos tu ^{/5} emptor nobis dedisti. Est manifestum. Prescripta quoque omnia, que tibi vendimus, de nostrum iure in tuum tradimus dominacionem et potestatem, ut quicquit exinde facere vel ^{/6} iudicare volueris, cum exios et regressios earum, a tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque con-^{/7}tra ista vendicione pro

inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi iam dicta terra in duplo cum omni sua melioracione. ^β Et in antea ista vendicio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc V nonas marcii, anno VI regni Philipo rege.

S+m Bonucio, ^β s+m Bela, nos qui ista vendicione fecimus et firmamus et testes firmare rrogavimus.

Ermengodus sacer. ^β *Sss Bernardus levita*. S+m Guacefred Sinner.

^β S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi et sss die et anno quod supra.

1100

1066 març 7

Arnau Vidal ven a Guillem, fill de Gelmir, una peça de terra cultivada, situada al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, al terme de Curtezeles i de la Buadella, pel preu de 9 mancusos d'or de Barcelona.

ACB, perg. 1-2-316. Original. Pergamí, 124 × 302 mm. Al verso: "Nil pro Capitulo" (s. xvi-xvii); "Siglo xi" (s. xix); "Antiquitatum II. 190"; "1066" (Mas). Caplletra "I": 68 mm.

ACB, LA.II, n. 190, f. 67b-c. Rúbrica: "Carta de Curredeles et de Buadella in Palomar". *Inter columnas recto*: "n. 190" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1066" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 63, n. 821.

In nomine Domini. Ego Arnallo Vitalis venditor sum tibi Guilelmus, prole Gelmiri, emptor. Per hanc denique scripturam vinditionis meę vendo tibi ^β peciam I terre cultae,^a mea propria. Quod abeo in territorio barchinonense, in parrochiam Sancti Andree de Palumbare, in terminio de Curtezeles et de ^β ipsa Buadela. Advenit mihi predictam peciam terre per comparacione^b sive per ullasque voces. Abent autem affrontaciones^c predicta omnia in parte ^β oriente in terra de Gerallus Alamanni et de fratri suo, a meridiana vero parte in terra de te emptore, ab occiduo in terra de ipsa kannonica^d Sancte Crucis et de ^β Guisalmaro, a parte circio in terra de Gerallo predicto et de Guisalmaro supra dicto. Quantum infra istas IIII^{or} affrontaciones^e includunt atque ^β circumcingunt, sic vendo tibi: prenotata omnia ab integre, simul cum exiis et regressiis earum, in aderato et definito precio mancusos VIII^{m f} de bono auro ^β chocto monete Barchinone, qui hodie currit. Est manifestum. Quem vero predicta omnia, que ego tibi vendo, de meum iure in tuum trado dominium et potestatem, ab omni ^β integritate, ad tuum plenissimum proprium. Quod

si ego venditor aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista vendicione^g venerit ad inrumpendum ^h aut ego venero, nil valeat, set componat aut ego compono tibi predicta omnia in triplo cum sua melioratione. Et in antea (ista)^l scriptura firma ^o permaneat modo et omnique tempore.

Facta ista venditione nonas marcii, anno VI regni regis Filippi.^h

S+m Arnallo, ego qui ista vendi-^lcionēⁱ feci et firmavi et testes firmare rogavi.

S+ Petrus sacer. S+m Guiielmaⁱ femina. ² S+m Guilelmus^k Gitardo. S+m Remon Guilelmi. S+m Poncio Arnalli. S+ Mirone presbiter, qui ipsos nomines et punctos /annotatos fecit empremere^l.

³ S+ Bernardus presbiter, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Repetit.

LA. a. culte. b. comparatione. c. affrontationes. d. channonica. e. affrontationes. f. VIII^m. g. venditione. h. Philippi. i. venditione. j. Guiielma. k. Guilelmi. l. opremere.

1101

1066 març 9

Berenguer, fill del difunt Bonuç, i la seva muller Ermetruda venen a Guillem Bellit i a la seva muller Aissulina una peça de vinya situada al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, al terme de Canelles, pel preu de 9 mancusos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-1-2406. Original. Pergamí, 136 × 369 mm. Al verso: "Kaneles" (s. XI); "Instrumenta de parrochia Sancti Andree" (s. XIII-XIV); "Num... 2406" (s. XVII); "Lib. II Antiquit. N.125"; "Diversorum A. 2406" (Mas); "1066" (F-B). Caplletra "I": 5 línies.

ACB, LA.II, n. 125, f. 47d-48a. Rúbrica: "Carta de Canellis in Palomar". Inter columnas verso: "n. 125" (Caresmar). Inter columnas recto: "Anno Domini 1066" (s. XVIII).

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 63, n. 822.

In nomine Domini. Ego Berengario, filium condam Bonucii, et uxori mea Ermetruit femina venditores sumus tibi Guilelmus Belliti et uxori tua Eiculina femina, emptoribus. Per ^o hanc quippae^a scripturam venditionis nostrae^b sic vendimus vobis peciam^c unam vinee ab ipsa terra in quo est fundata. Et est in territorio Barchinona, in parrochia Sancti Andree ^o de Palomars, in termine de Channeles. Et advenit nobis prescriptam peciam^d vinee, ab ipsa terra ubi est fundata, per nostra comparatione et per decimum et per omnesque voces. Et afron-^ltat^e prescriptam peciam^f vinee, ab ipsa terra ubi

est fundata, de parte aquilonis in torrente qui discurrit per tempus pluviarum, de circi in terra de Sancti Michahelis^g de Coxano, de meri^f die similiter in terra de iam dicto Sancti Michahelis^h de Coxano, de occiduo in via publica.ⁱ Quantum istas affrontationes includunt, sic vendimus vobis: prescriptam peciam^j vinee, ^f ab ipsa terra^l ubi est fundata, ab integre, simul cum ingressibus et exitibus suis, in propter pretium^k mancosos VIII^l auri puri monete Barchinonae, pensatos bene a penso de ^l ipsa moneta de decem in untia^m sine engan. Quod vos emptores pretiumⁿ nobis dedistis et nos venditores manibus nostris recepimus. Nichilque de ipso pretio^o apud^p vos empto-^res remansit. Ut est manifestum. Quem vero predictam peciam^q vinee, ab ipsa terra ubi est fundata, que nos vobis vendimus de nostrum iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, ^r ut faciatis exinde quodcumque velitis facere, ad vestrum alodium proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista charta^r venditione venerimus aut ^s venerit pro inrumpendum, nil valeat, set componat aut nos componamus vobis prescripta omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et in antea ista charta^s venditio firma per-^t maneat omnique tempore.

Actum est hoc VII idus marcii, anno VI regni Philippi regis.

S+ Berengario, filium condam Bonucii, s+ Ermetruit femina, nos qui ista ^u chartha^t venditione fieri iussimus, firmavimus et testibus firmare rogavimus.

S+ Vivani le vite. ^v S+ Mironi subdiaconi.^u S+ Reimundus subdiaconi.^v S+ Ermegaudus Bonifilii. ^w S+ Suniarii Cixilani. S+ Riculfus Mironis.

^x S+ Bernardus presbiter, qui istos puntos^w fecit opremere de Ermetruit femina.

^y S+ Mironis presbiteri, qui haec^x scripsit die et anno quod supra.

1. Sota la a hi ha una e.

LA. a. quippe. b. nostre. c. petiam. d. petiam. e. affrontat. f. petiam. g. Michelis. h. Michelis. i. publica. j. petiam. k. precium. l. IX. m. uncia. n. precium. o. precio. p. apud. q. petiam. r. carta. s. carta. t. carta. u. subdiaconi. v. subdiaconi. w. puntos. x. hec.

1102

1066 març 16

Ramon Sunifred i Ermengarda, la seva dona, permuten i donen a la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia unes terres extramurs

i dins de Barcelona, i al seu territori, amb unes altres a Sants, Banyols i altres llocs.

ACB, LA.II, n. 388, f. 132a-c. Rúbrica: "R. Sinfredi comutavit sedi alodium, terras, vineas, casas, ortos, puteos, infra muros Barchinone et extra et in territorio". Interior recto: "n. 388" (Caresmar). Exterior verso: "Anno Domini 1066" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus C: 5 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 63-64, n. 823.

In nomine Domini. Ego Remundus Seniofredi et uxor mea Ermeiardis femina commutatores atque donatores sumus Domino Deo et barchinonensi Canonice Sancte Crucis atque Sancte Eulalie. Per hanc ^o quoque scripturam istius nomine commutationis damus in commutationem atque per commutationem Domino Deo et prephate Canonice omne nostrum alodium, quod habemus in territorio barchinonensi, in terris et vineis, domibus et ortibus, cum solis et suprapositis, guttis et stillicidiis, hostiis et ianuis atque liminibus, foveis et puteis atque cloacis, ortis et ortalibus sive ferragenalibus, cum diversorum generum arboribus. Advenerunt autem hec omnia mihi Remundo per vocem parentum meorum atque heredum et per quascumque alias voces. Coniugi autem mee prefate advenerunt per vocem meam vel quibuslibet aliis modis. Sunt autem hec universa intra menia Barchinone urbis et in suburbaneo atque territorio eiusdem. Habent autem terminum cuncta hec supra nominata ab oriente in alveo Bisocii et in colle de Fenestrellis, a meridie in littoribus maris, ab occidente in Montis Iudaici iugis et in colle de Inforcads, a septentrione in cacuminibus montium. Quanta infra predictos quatuor terminos habemus per voces prephatas commutamus atque donamus ad integrum Domino Deo et prephate Canonice, atque de nostro iure in dominium atque potestatem domini Dei et prenominate Canonice tradimus, cum ingressibus pariter et egressibus illorum, cum universis que dici vel nominari quocumque modo possunt, ad supra scripta omnia utquaque pertinentibus, ut faciant exinde canonici prefate Canonice quod ex ceteris faciunt munificentis Ecclesie. Ex his autem omnibus retinemus domum illam, ad nostrum opus, quam in prefatam urbem habemus, quem iungitur domibus Gerberti Mironis et Mironis Giliberti atque ipsi Miraculo, que terminatur cum suis omnibus ad eam pertinentibus ab oriente et occidente sive septentrione in publicis callibus. Propter prenominate quoque omnia, que prefate Canonice damus et comutamus, accipimus a iure prescripte Canonice in comutationem universa que Guifredus, frater meus, testatus est prenominate Canonice, que idem Gui-^ofredus habebat in Sanctis et in Bagneolis

et in Cerrus Albis atque in rivo Rubeo, excepto ipso molendino et in omnis eius utensilibus ad se pertinentibus, quod reservatur ad predictae Canonice usus. Excipimus etiam ab hac comutatione ipsum alodium de Serriano, quod reservamus usui nostro. Si vero nos donatores et comutatores aut utriusque sexus homo commutationem hanc atque donationem infringere sive rescindere vel disrumpere temptaverimus aut temptaverit, nil prosit, sed componamus predictae canonice in vinculum universa prenominata in duplum cum omni illorum melioratione. Et postmodum hec maneat perhenniter firmum.

Quod est actum XVII kalendas aprilis, anno VI regni Philippi regis.

Si+num Remundus Seniofredi, si+num Ermeiardis femine, qui hanc comutationem atque donationem fecere et firmaverunt atque testibus eam firmari rogaverunt.

+ Mironi Guisliberti, si+num Arberti Bernardi, si+num Guitardi Radulfi, si+num Bremundi Remundi, si+num Remundi Ugonis, si+num Remundi Bonifilii, si+num Bonutii Goda, si+num Ermen-gaudi Goltredi, Reamballus, isti sunt huius rei testes.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit sss die et anno quo supra.

1103

1066 març 25

Olomar i la seva muller Guinidilda venen a Pere, Arnau i Guillem un alou franc que ell tenia pels seus pares i ella pel seu delme conjugal i per altres raons, situat al comtat d'Osona, al terme de Castellterçol, a les Comes, pel preu de 6 sous de diners de Vic.

ACB, perg. 1-4-237. Original. Pergamí, 76 × 470. Al verso: "Anticum est loquitur de aliquibus terris qui sunt in terminio Castriterciolis"; "Venda" (s. XVI-XVII); "1066" (Mas).

In nomine Domini. Ego Ollomar et uxori sue Guinedel vinditores sumus vobis Pedro et Arnal et Guilelmus, emptores. Per hac scriptura vindiccionis nos sicut vindimus vobis ipsum nostrum alodium, id sunt, terras et [℞] vineas, cultas vel ermas, et cum omnia ienera arboribus que infra sunt, totum francum vel litium. Quit nobis advenit ad me Ellemar per ienitores et a me uxor per decimum vel per ullasque voces. Et est hec omnia ^β in comitatum Ausona, in terminio de Kastrumterciol vel ubi dicunt ad ipses Comes. Et afrontad ipsas III. pecias infra terras et vineas de orientis in ipso marger de ipso Moscher, et de meridie in terra que fuit de Reimon [℞] vel eres, de hocciduo in alode de nos comparatores, de circii in

terra de filia de Reimon Mir. Quantum infra istas afrontaciones includunt, sicut vindimus vobis: ista hec omnia supra scripta, totum ab integrum, cum exii-^βs vel regresiis earum, in propter prescium solidos VI, et est manifestum, de dinarios de Vicho. Quem vero predicta de nostros iuramus in vestros tradimus dominio a potestatem, ad vestrum propium alodem francum. Quod si nos ^β vinditores ad nullusque omo qui contra hac ista vicdiccione venerit ad inrumpendum, non hoc valead vindicaret, set componamus vobis in duplo cum omnem suam inmelioracionem. Et in antea ista vin-
/diccione firma permansit modo vel omnique tempore.

Facta ista carta vindiccionem octavo die kalendas aprilii, annos VI rennan Filipii rex.

S+num Ellemar, s+num Guinedel, nos ^β qui ista vindiccionem fecimus et cum testes firmare rogavimus.

S+num Eribal. S+num Guilelmus. S+num Reimon. ^β

Sss Lubetuus sacer, qui ista carta vindiccionem scripsit die et anno quod supra.

1104

1066 març 28

Ermessenda i el seu fill Ponç Gerard donen a Bonfill Gerard quatre mujades de terra, dues treballades i dues ermes, que tenien pels seus pares i per delme conjugal, situades al territori de Barcelona, a Banyols.

ACB, perg. 1-1-2413. Original. Pergamí, 107 × 298 mm. El document està esquinçat a l'angle inferior dret. Al verso: "Poncii Geralli Atila in Bageaeolis" (s. XIII-XIV); "Num... 2413" (s. XVIII); "Diversorum A. 2413" (Mas); "1066" (F-B). Caplletra "I": 27 mm.

In nomine Domini. Ego Ermesindis femina et filio meo Poncio Gerallo donatores sumus tibi Bonefilio Gerallo. Manifestum est enim quia damus tibi modiatas II de terra culta ^β et alias duas modiatas de terra herema. Et est hec omnia in territorio Barchinona, in Bageaeolis. Advenit nobis predicta terra per ienitorum et per decimum sive per ullas-^βque voces. Et affrontant predictas modiatas III<I>^{or} de terra de oriente in alaudes de Olleguer, de meridie et de occiduo in alaudes de nos donatores, de circi in via. ^β Quantum istas afrontaciones includunt, sic damus tibi: predicta omnia ad integrum, et de nostrum iure (iure)¹ in tuum tradimus dominium et potestatem, ^β ut quiquit exinde facere vel iudicare volueris, cum exios et regresios earum, a tuum plenissimum proprium. Quod si nos donatores aut

aliquis /^o homo sexus utriusque contra ista donacione pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi predicta omnia in /^o duplo cum omni sua melioracione. Et in antea ista donacio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc V kalendas aprilis, anno /^o VI regni Philipo rege.

S+num Ermesindis femina (nos qui ista donacione fecimus),² s+ Ponciis Geralli,^o nos qui ista donacione fecimus et firmamus et testes firmare rogavimus.

/^o S+num Pepino Bonefilio. S+num Arnallo Gonter. S+num Remon Vives.

/^o S+ Guilielmlus sacer, qui hec scripsi cum litteras fusas in linea VIII et SSS die [et anno quo supra.]

1. *Repetit.*
2. *Raspat.*

1105

1066 abril 6

Seniol i el seu germà Otger venen a la Canònica de la Santa Creu de la Seu de Barcelona una peça de vinya situada al territori de Barcelona, al lloc que anomenen Viladrau, pel preu de 12 mancusos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, LA.I, n. 606, f. 224c-d. Rúbrica: "Carta de vineis (de vineis) de Vilatrad, in territorio Barchinone". *Inter columnas verso*: "n. 606" (Caresmar): "Anno Domini 1066" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus E: 4 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 64, n. 824.

In nomine Domini. Ego Seniullo una cum frater meus Audegarii venditores sumus Domino Deo et Chanonicam Sancte Crucis Sedis Barchinone. Per hanc scripturam et istius venditionis nostre vendimus ibi peciam vinee, cum ipsa terra in qua iacet. Quam habemus in territorio barchinonensi, in locum que vocant Vilatrad. Advenit nobis hec vinea per complantationem de iam dicte canonice vel per quibuslibet aliis modis. Habet autem terminum predicta vinea ab oriente in torrente qui discurrit per tempus pluviarum, a meridie in terra de filiis Ansuvallo, qui est quondam, ab occiduo in vineis de Ermengaudus, filius Gaucefredi, a /^o parte vero circi in vinea de Arbertus Bernardi sive de nos venditores. Quantum predicti termini concludunt atque circumcingunt et quantum infra prephatos IIII terminos habemus vel qualicumque modo habere debemus ibi, ad ipsam canonicam ad integrum vendimus, propter precium mancusos

XII auri puri monete Barchinone satis nobis placibile. Que nos accepimus de manu et potestate Mironi Gultredi. Nichilque ex predicto precio apud eum remansit, ut est manifestum. Hec vero predicta omnia, que vendimus ad prescriptam canonicam, de nostro iure in eius dominium et potestatem tradimus, cum ingressibus pariter et egressibus illorum. Si vero nos venditores aut utriusque sexus homo venditionem hanc disrumpere aut infringere voluerimus vel voluerit, nil prosit, sed componamus aut componat ad iam dicta canonica hoc omne in duplum cum omni sua illius melioratione. Et postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod est actum VIII idus aprilis, anno VI regnante Philippo rege.

S+ Seniullo, s+ Audegarii, nos qui hanc venditionem fecimus et scribi iussimus et punctis firmavimus atque testes eam firmare rogavimus.

S+ Mironi Ademari. S+ Geribertus Iohannis.

S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1106

1066 abril 19

Guitard Bonell i la seva muller Ermessenda venen als canonges de la Santa Creu de Barcelona unes cases amb terres i vinyes al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Just Desvern, pel preu de 10 mancusos i mig d'or pur de Barcelona.

ACB, LA.IV, n. 133, f. 46b-c. Rúbrica: "Iste Guitardus Bonel vendidit Sedi ea que habebat in Verz". *Inter columnas recto: "n. 133" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus C: 21 línies.*

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 64-65, n. 825.

In nomine Domini. Ego Guitardus Bonelli et uxor mea Ermesindis femina vinditores sumus vobis omnibus canonicis/ Sancte Crucis Sedis Barchinone necnon et eiusdem Canonice Sedis predicte. Per hanc quippe scripturam vinditionis nostre vindimus vobis et prefate Canonice domos nostras cum curtis et curtibus, solis et supra positis, gutibus et stilliciniis, cum omnibus suis pertinentiis, terras et vineas ab ipsa terra ubi sunt ipse vinee fundate, cum arboribus variis generis. Sunt autem hec omnia in territorio Barchinone, in parrochia Sancti Iusti de Vercio. Advenit nobis hec omnia per coparationem sive per decimum atque per quoscumque voces. Affrontant namque hec omnia a parte orientis in vineis ^b et terris de Guifredo et Bellutio de Ledone, a meridie in torrente qui discurrit tempore

pluviarum, ab occiduo similiter in torrente, a circio in vinea Geiralli Radulfi. Quantum iste affrontationes includunt, sic vindimus iam dicte Canonice Sancte Crucis et eiusdem omnibus canonicis: prefatum alodium integriter, cum ingressibus et eorum egressibus, propter precium mancosos X et medio auri puri monete Barchinone, pensatos a penso monete Barchinone. Quod vos emptores precium nobis dedistis et nos vinditores manibus nostris recepimus. Et est manifestum. Que vero predicta omnia, que iam dicte Canonice et canonicis eiusdem vindimus, de nostro iure in dominium prefate Canonice et vestrum tradimus, ad vestrum alodium proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque contra istam cartam venditionis venerimus aut venerit ad inrupendum sive ad infrigendum, nil valeat, set componamus aut componat iam dicte Canonice et eiusdem canonicis hec omnia in duplo cum sua omni immelioratione. Postea venditio ista perhenniter maneat firma.

Quod actum est XIII kalendas madii, anno regni regis Filippi VI.

S+ Guitardus Bonelli. S+ Ermessindis, femine, nos qui istam cartam vinditionis fecimus, firmamus et testes subscriptor firmare rogamus.

S+ Sendredi Vivas. S+ Segarius. S+ Guilelmus Savarigo. S+ Gotfredus Marcuncii. S+ Petrus sacer.

S+ Mironis presbiteri, qui hec scripsit die et anno quod supra.

1107

1066 abril 23

Olovara i els seus fills i filles Engilberga, Guillem Pere, Ermessenda, Ramon Pere, Bonfill Pere i d'altres germans seus, venen a Guillem Bellit, sacerdot, i a la seva muller Aissulina un alou situat al territori de Barcelona, a Provençals, pel preu de 20 unces d'or pur de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 347, f. 117a-c. Rúbrica: "Emit Guilelmus Belliti presbiter cum uxore sua Eizulina alodium in Provençalibus". Interior recto: "n. 347" (Caresmar). Exterior verso: "Anno Domini 1066" (s. xviii). Capletra "I" ornamentada i estrafeta, tipus D/H: 9 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 65, n. 826.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Olluvara femina u\ n/a cum filiis meis vel filias, id sunt, Egilberga femina, et Guilelmus Petri, et Ermesindis femina, et Reimundus Petri, et Bonefilius Petri, uterque fratres, nos pariter in unum, venditores sumus vobis Guilelmo Belliti, qui et sacerdote, et uxori tue Eiculina femina, emp-

tores. Per hanc scripturam et istius nostre venditionis vendimus vobis alodium nostrum proprium, quod habemus in territorio ^b barchinonense, in Provincialis. Vendimus autem vobis predictum alodium terras atque vineas cum ipsis terris in quibus sunt fundate, separatim positas in tribus locis. Advenerunt autem mihi Ollovara per donationem et laxationem quam mihi exinde fecit viri mei Petroni, qui est condam, et ad nos filiorum vel filiarum de prelocuta Ollovara per vocem genitorum nostrorum vel per quibuslibet aliis modis. Abet autem terminum ipsam terram et vineam, qui est subtus ipso rego et qui est unam petiam, ab oriente in terra de vos venditores et in via qua itur ad Provincialis, a meridie in vineis de Ermesindis, ab occiduo similiter, a circii in vineis de Arnallus Adroarii eredumque suorum.¹ Aliam autem peciam vinee, qui est super ipsam stratam, affrontat ab oriente in vinea de prescripta Erm\le/sindis, a meridie in strata publica, ab occiduo in vineis Sancti Pauli cenobii de ipsa Maritima, a circio in terra de Poncius Baldrici. Ipsam autem peciam terre, qui est in iam dicto termine de Provincialis, ad locum que vocant ipsa Perela, abet autem terminum ab oriente in vineis Sancti Michaelis de Cuxa, a meridie in terra Sancti Laurenti cenobii, ab occiduo in vineis Sancti Petri Puellarum cenobii, a circio in vineis de ipsa Canonica sive de Sancti Cucuphati cenobii. Quantum intra predictos terminos habemus² vel qualicumque modo habere debemus, vobis ad integrum vendimus, cum ingressibus pariter ipsius et egressibus, secundum quod superius est comprehensum. Atque de nostro iure in vestrum dominium et potestatem tradimus cum omnibus ad iam dicta omnia utcumque pertinentibus, que dici vel moninari quecumque modo possunt, ut faciatis exinde quodcumque vobis placuerit, ad vestrum plenissimum proprium. Accepimus quoque a vobis precium propter prescriptum alodium XX uncias auri puri barchinonensis. Quas vos emptores precium nobis dedistis et nos venditores manibus nostris accepimus. Nichilque ex predicto precio aput ^c vos remansit, ut est manifestum. Si vero nos venditrices et venditores aut utriusque sexus homo vendicionem hanc istius supra scripti alodii, quod nobis quocumque modo vel ordine sive quibuslibet vocibus contingit vel contingere debet, disrumpere aut infringere vel in aliquo dimovere seu rescindere temptaverimus vel temptaverit, nil prosit, set componamus aut componat vobis hec omnia in duplum cum omni sua illorum melioratione. Et postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod est actum VIII kalendas madii, anno VI regnante Philippo rege.

S+ Olluvara, s+ Egilberga femina, s+ Guilelmus Petri, s+ Ermesindis femina, s+ Reimundus, s+ Bonefilius Petri, nos qui hanc venditionem fecimus et scribi iussimus et punctis solitis firmavimus atque testibus eam firmari rogavimus.

S+ Berengarii levite. S+ Bonucius Guifredi. S+ Bonucius Ferriol. S+ Arnallus Salamoni. S+ Vivanus Bonucii.

S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit cum litteris super positis in linea II et VI die et anno quo supra.

1. *Sota la o hi ha una e.*
2. *Abreviatura supèrflua ratllada.*

1108

1066 abril 25

Bernat, fill de Bunuxa, ven a Vives Guillem un terç d'un alou, consistent en cases amb arbres fruiters, situat al comtat de Barcelona, al Vallès, al terme de Martorelles, pel preu de 3 mancusos d'or de Barcelona.

ACB, perg. 3-27-314. Original. Pergamí, 133 × 337 mm. El document presenta diferents taques. Al verso: "Marto" (s. xi); "Venda de un alou e cases qui son a Martoreyes" (s. xiv); "Prepositura Gener. St. 27, n" (1936-1939); "Senyal vert, 43"; "1066" (F-B). Caplletra "I" ornamentada: 43 mm.

In nomine Domini. Ego Bernard, filium que vokant Bunuxa, venditor sum tibi domno Vivano Guilielmus, emtore. Per hanc scripture vin-^odicionis mee vindo tibi alodem meum cum kasas cum solos et superpositos et omnia¹ maceria, cum arboribus fructuosos vel infruc-^otuose² de bonisque ieneris, meum proprium. Et est hec omnia in komitato barchinonense, in Vallense, in terminio de Martorelias. Qui mihi advenit per parentorum³ meorum aut per ullasque voces. Et afrontad supra scripta omnia de parte orientis in ^o ipso torent q[ui] discurrit] per tempus pluviarum, de meridie in tera de me comparatore, de circi in ipsa estrada sive de me compara-^otore, de o[cciduo] in tera de m<e> comparatore. Et alia pecia de tera afrontad de parte orientis in tera de Orucia femina, de me-^oridie in ip[sa estrada qui pergít per Turc, de circi in alaude de Sancta Maria sive de Bernard Guanalgod, de occiduo in tera de Sancta ^o Maria d-Amer. Quantum istas totides afrontaciones includunt et isti termini ambiunt, [sic vindo] vobis: supra scripta omnia terciá par-^ote de ipsum [alod]em, totum ab integre, simul cum exiis et regresis [earum], in propter precium mancusos III de auro Barchinona bono, ^o placibile recipient sine ingenio. Quod tu

emtoe precium mihi dedisti et ego venditore de manibus \tuis/
recepit. Et est manifestum. Quem ^{/1} vero predicta omnia, que ego
tibi vindo, de \meo/ iure in tuo trado dominio et potestatem, ab omni
integrietate, ad tuum plenissimum proprium. ^{/2} Quod si ego ven-
ditore aut ullusque omo utriusque sexus qui contra hanc ista karta
venerit pro inrumpendum aut ego venero, non hoc valead vendika-
^{/3}re, sed componad aut ego componam tibi supra scripta omnia in
duplo cum omnem suam inmelioracione. Et in antea ista karta
vindicione ^{/4} firma permanead modo vel omnique tempore.

Facta ista karta vindicione VII kalendas madii, anno VI regni
Filipo rege.

^{/5} S+num Bernard, qui ista karta vindicione fecit et firmavit
et firmare rogavit.

S+num Reimon Onofred. S+num Keruc. ^{/6} S+num Ermengod
Bernard. S+num Franconi Mir.

^{/7} @Mir@ sacer, qui scripsit die et anno sss quod supra.

1. Abreviatura supèrflua de n sobre ia. 2. Abreviatura supèrflua de n sobre
uc. 3. Segueix el traç d'una lletra inacabada.

1109

1066 juny 18

*Guillem Sendred i la seva muller Trudlenda venen a Bernat Ramon
i a la seva muller Ermengarda una casa amb terra i tres peces
de vinya, situades a tres llocs separats per arbres, al territori de
Barcelona, al lloc anomenat Quinçà, que tenen per compra i per
delme conjugal, pel preu de 35 mancusos d'or.*

ACB, perg. 1-2-1669. Original. Pergamí, 175 × 273 mm. Al verso: "mitja escala armari
3 n. 1669" (Caresmar); "Num... 1385" (s. xvii); "1066" (F-B). La caplletra té quatre línies.

*In nomine Domini. Ego Guilielmus Sendredi et uxori mea
Trudlendis femina venditores summus tibi Bernardi Remundi et
uxori tue Ermen-^{/2}iardis femine, emptoribus. Per hanc quippae
scripturam venditionis nostrae sic vendimus vobis chasa cum curte
et solis et suprapositis gut-^{/3}tibus et stillicinius, hosteos, ianuis et
limites, et terra culta et pecias III de vineas, ab ipsa terra in quo
sunt fundatas, in tribus locis ^{/4} separatim positas, et arboribus multis
generis. Et est haec omnia in territorio Barchinona, in loco vocit-
ato Quinciano. Et advenit ^{/5} nobis prescripta omnia per nostra
comparacione et per decimum et per omnesque voces. Et affrontat
prescripta omnia de parte aquilonis, ^{/6} in torrente vacuo et in strata*

publicha, de circi in vinea de vos emptores, de meridie in alodio de filiis Bernardi Guilelmi /⁷ et in alodio de vos emptores, de occiduo in torrente vacuo. Quantum istas affrontationes includunt, sic vendimus vobis: prescripto alo-⁸dio totum ab integre, simul cum ingressibus et exitibus earum, propter praecium mancosos XXXV auri puri monete Barchi-⁹nonae, pensatos bene unum ad unum a penso de ipsa moneta. Quod vos emptores pretium nobis dedistis et nos venditores /¹⁰ manibus nostris recepimus. Nichilque de ipso precio aput vos emptores remansit. Ut est manifestum. Quem vero predicta /¹¹ omnia, que nos vobis vendimus, de nostrum iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, ut faciatis exinde quodcumque /¹² velitis facere, ad vestrum alodium proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista /¹³ charta venditione venerimus aut venerit pro inrumpendum sive infringendum, nil valeat, set componat aut nos compona-¹⁴mus vobis prefata omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et in antea ista charta venditio firma permaneat omnique /¹⁵ tempore.

Actum est hoc XIII kalendas iulii, anno VI regni Philippi regis.

S+ Guilielmus Sendredi, s+ /¹⁶ Trudlendis femina, nos qui ista charta venditione fieri iussimus, firmavimus et testibus firmare rogavimus.

/¹⁷ S+ Reimundus presbiter. S+ Gocbertus Aventini. *S+ Petrus*. S+ Gonballo Sanlani. /¹⁸ S+ Richardum Guilelmi. *S+ Sinderedus sacer*.

/¹⁹ S+ Mironis presbiteri, qui haec scripsit die et anno quod supra.

1110

1066 juliol 1

Ramon Guifré dóna a Déu i al Sant Sepulcre de Crist un alou situat al comtat de Barcelona, al Vallès, a la parròquia de Santa Maria de Caldes.

ACB, LA. I, n. 537, f. 199c-200a. Rúbrica: "Carta altaris Sancti Sepulcri de alodiis que Remundus Guifredi dedit ibi in Vallensi in parrochia de Calidis". Inter columnas verso: "n. 537" (Caresmar). Inter columnas recto: "anno Domini 1067" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus C: 17 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 73, n. 845.

In Christi nomine. Ego Remundus Wifredi levita donator sum Domino Deo et sepulcrum in honore Sancti Sepulcri Domini nostri Ihesu Christi factum in Barchinona, iuxta ecclesiam Sancte Crucis. Manifestum est enim quia, bono animo promptaque voluntate, dono iam dictum sepulcrum omnem meum alodium, quod habeo in

comitatu Barchinone, in Vallense, in parrochia Sancte Marie de Calidis, id sunt, domos cum curtes, solos et suprapositos, terras et vineas et trileas et olivarias cum alia genera arborum, qui infra sunt, hec omnia in variis locis posita. Qui mihi advenerunt per parentorum meorum sive per ullaque voces. Terminantur hec omnia a parte orientis in torrentem qui discurrit de Petroso per Bugarrallo in rio Merdanciano, a meridie in alodio de Bernardi Guandalgaudi et in alodio qui fuit de Guinardi et est modo de filiis suis, ab occiduo in rio Calidis, sive in ipso torrentem de Fullano qui discurrit de Montem Maiorem, a circio in ipso Farello et in Carerag et pervenit usque in Pedros. Quantum isti termini concludunt, dono Domino Deo et sepulcro superius dicto omnem alodium iam dictum, ut Deus Omnipotens dimittat omnia peccata mea mihi. Eo modo et ordine dono alodium supra dictum sepulcri iam dicti: ut custodes ecclesie Sancte Crucis omni tempore inluminent die et nocte iam supra dictum sepulcrum, et nichil aliud sit eis/licitum facere, nec in alium opus mittere nisi in luminaria iam dicte ecclesie. Supra nominatum vero alodium dono Domnino Deo et iam dicto sepulcro cum exiis et regressiis eius, et de meo iure in suo trado dominio et potestate, ut faciant et ministris ecclesie, qui modo sunt vel qui in antea fuerint, sicut iam supra scriptum est. Quod si ego donator aut aliquis homo utriusque sexus ^p contra ac donatione venero aut venerit ad inrumpendum, nil prosit mihi vel illis, sed componam aut componat hec supra scripta omnia in triplum. Et qui hoc dirumpere voluerit, primum iram Dei Omnipotentis incurrat et in inferni baratro vivus descendat. Et hanc donationem maneat firmum omne per evuum.

Actum est hoc kalenda iulii die, anno VII regni Philippi regis.

Reimundus Guisfredi sss, qui hoc feci et manu propria firmavi atque testes eam firmare rogavi.

+ Bernardus archidiaconus. + Remundi levite. S+num Iohannes Mironi. S+num Remundi Guilelmi. S+num Poncii Bernardi. S+num Berengarii. S+num Guilaberti Adalberti. S+ Stephanus levite. S+ Dalmacius sace<r>. S+ Mironi presbiteri. + Guilelmi. s+ Bonefilius sacer. S+ Remundi levite.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit ssss die et anno quo supra.

1111

1066 juliol 27

Sunifred Esclua, la seva muller Trasegòncia i Raquel venen a Ermes-senda Domnuç un alou consistent en cases, terres, vinyes i horts,

situat al comtat de Barcelona, al Maresme, al terme de Premià, a canvi d'una quantitat de blat no determinada.

ACB, LA.II, n. 462, f. 159c-d. Rúbrica: "Ermessendis Dunuza emit alode in Primiano". Exterior verso: "n. 462" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1067" (s. XVIII). Caplletra "I", tipus F: 10 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 73-74, n. 846.

In nomine Domini. Ego Sinfred Escluva et Trasgontia, uxor mea, et Ri\ch/el femina, nos in unum, venditores sumus tibi Ermessendis Donutii, emprice. Per hanc scriptura venditionis nostre vendimus tibi alodium nostrum proprium, id sunt, casas cum curtis, solos et superpositos, cum parietes, terras et vineas, Orts cum arboribus, petras et lignas, aquis aquarum, vieductibus et reductibus, et sicut in ipso quadio fuit scriptum. Est hec omnia in comitatum Barchinona, in Maretima, in termine de Primilan. Advenit nobis per genitorum sive per omnesque voces. Et affrontat ipsa omnia supra nominata, et in ipso quadio resonat, de parte vero circi in montes (de)¹ Sancti Mathei, de oriente in arena de Vilazar, de meridie in undas mare, de occiduo in arena de Talian. Quantum iste affrontationis includunt, sic vindimus tibi: ipsa omnia supra nominata, in propter precium per ipsum blat, qui ¹ in ipso quadio resonat. Et nichil de ipso pretio apud vos emptores non remansit. Et est manifestum. Quem vero predicta hec omnia de nostro iuramus in tuo tradimus domini et potestate, ab omnem integritatem, cum exiis et regresiis earum, a proprio. Quod si ullus homo ista vinditione inrumpere voluerit, non hoc valeat vindicare, sed componat aut componamus tibi in duplo cum omnem suam inmelioratione. Et in antea ista vinditio firma permaneat omnique tempore. Libera in Dei nomine habeas firmam potestatem a tuum proprium.

Facta ista carta VI kalendas august<i>, anno VII regni Philippo rex.

S+m Sinfret, s+m Trasgontia, s+m Ri<ch>el, nos qui ista vinditione fecimus et firmamus et firmare rogavimus.

S+m Gilem Geribert. S+m Franch. S+m Mir Vives.

S+ Od sacer scripsit et supra scripsit die et anno sss quod supra.

1. *Expuntuat.*

1112

1066 agost 26

Amat Oldric i la seva muller Guisla venen a Dalmau Geribert unes terres i vinyes, cultes i ermes, amb tota classe d'arbres, la meitat

d'una olivera i cases amb corts, situades al comtat de Barcelona, al terme de Llacera, a la Terve, al lloc anomenat el Celler, que Amat té per donació que li féu Guifré Madezo i Guisla per delme conjugal, pel preu de 3 mancosos.

ACB, perg. 1-2-1567. Original. Pergamí, 107 × 372 mm. Al verso: "Lazeria" (s. xi); "Scripta" (s. XIII-XIV); "Num... 1400" (s. XVII); "Mitja Escala, Armari 3, n. 1567" (Caresmar); "Antiquit. III. 39" (Mas); "1066" (F-B). Caplletra "T": 3 línies.

ACB, LA.III, n. 39, f. 18a-b. Rúbrica: "Amadus Uldrici vendidit Dalmacio Girberti clerico alode multa in Lacera et cetera". Interior recto: "n. 39" (Caresmar). Inter columnas recto: "Anno Domini 1067" (s. XVIII).

Regest: Mas, Notes, vol. X, p. 66, n. 828.

In nomine Domini. Ego Amado Uldricii et uxori mea Guilia vinditores sumus tibi Dalmaz Gueribert,^a emptore. Per ahc^b scriptura^c vindicione^d /^e nostre vindimus tibi terras et vineas, cultas et eremas,^e cum omnia genera arboribus qui^f infra sunt, cum ipsa medietate de ipsa olivaria, et chasas cum /^g curtibus, cum solos et superpositos. Qui michi advenit ad me Amado per iaquidone et per donacione^g que michi fecit Guifret Madezo, et ad me Guilia /^h per meum decimum sive per ullahque voces. Et est hec omnia supr^h scripta in comitato Barchinona, infra termines Lazaria, ad ipsa Terve, in locho que di- /ⁱ cunt ad ipso Cellario. Et affrontat hec omnia suprⁱ scripta de parte orientis in ipso Petrigene^j vel in Fontanelles, de meridie in alaude de Remundo Donnucio,^k /^l de occiduo in ipso fischo de comite, de circii in alaude de Isarnno^l Suni^{er}/. Quantum istas affrontaciones^m includunt, sic vindimus tibi: hec omnia suprⁿ scrip- /^o ta, totum ab integrum, cum exiis et regressiis earum, in propter precium mancosos III,^o quod nos recepimus. Et est manifestum. Quem vero predicta hec omnia supr^p /^q scripta, que^l nos vindimus tibi, de nostro iuro^r in tuo tradimus dominio et potestatem, ad omnia que volueris facere, ad tuum proprium. Quod si nos vinditores^s aut ul- /^r lusque omo^r qui contra ista carta vindicione^v venerit pro inrumpendum, non hoc valeat vindichare,^v set componat aut componamus tibi hec omnia supr^w scripta /^o in duplo cum omni sua immelioracione.^x Et in antea ista carta vindicione^o firma permaneat modo vel omnique tempore.

Facta ista carta vindicione^z VII kalendas setembris, anno /¹ VII regni Philipii regis.

S+ Amado Uldricii, s+ Guilia, nos qui ista carta vindicione^{aa} fecimus et firmavimus et firmare rogavimus.

S+ Guilielmo Ermumir.^{ab} /¹² S+ Petrone Allena. S+ Guilielmo^{ac} Onofret. S+ Seniofret Lunes.

^{A3} Sss Bonefilio sacer, qui ista carta vindicione^{ad} scripsit sss die et anno quod supra.

LA. a. Geribert. b. hanc. c. scripturam. d. vinditione. e. heremas.
 f. que. g. donacione. h. supra. i. supra. j. petrigine. k. Donnutio.
 l. Isarno. m. affrontationes. n. supra. o. tres. p. supra. q. quod.
 r. iure. s. venditores. t. homo. u. vinditione. v. vindicare. w. supra.
 x. immelioratione. y. vinditione. z. vinditione. aa. vinditione. ab. Erme-
 mir. ac. Guilelmo. ad. vinditione.

1113

1066 agost 29

Odó Guifré i la seva muller Ermessenda venen a Guillem Bellit i a la seva muller Aissulina una mujada i mitja de vinya en un lloc i mitja mujada en un altre, situat tot al territori de Barcelona, a Provençals, pel preu de 6 unces d'or de moneda de Barcelona a pes de deu l'unça.

ACB, LA.II, n. 353, f. 119a-b. Rúbrica: "Carta quod Guilelmus Belliti emit modiatam unam et mediam vinee et aliam mediam in Proven<cialibus>". Interior recto: "n. 353" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1067" (s. xviii). Capletra "I" ornamentada, tipus F: 5 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. XII, p. 282-293, n. 2672.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Odoni Guifredi una cum uxori mea Ermesindis femina venditores sumus vobis Guilelmus Belliti et uxori tue Eiculine femine, emptores. Per hanc scripturam venditionis nostre vendimus vobis modiatam et mediam vinee, et in alio loco mediam modiatam vinearum, cum eadem terra in qua iacent. Quam habemus in territorio barchinonensi, in Provincialis. Advenerunt mihi hec vinearum ad me Odoni per vocem uxori mee iam dicte, et ad me Ermesindis per vocem genitorum meorum vel per ullasque voces. Affrontat hec modiatam et mediam vinearum a parte circi in terram et malleolo de vos emptores, ab aquilone in torrentem et in vinea Sancti Michaelis de ipso Fallo, a meridie in strata publica, ab occiduo in vineis de vos emptores. Ipsam autem mediam modiatam vinearum affrontat a parte circi in terra de vos emptores, ab oriente in terra Sancti Pauli et de Sancti Laurentii cenobii, a meridie in strata publica, ab occiduo in vineis Sancti Laurenti prescripti. Quantum isti termini ambiunt atque includunt, sic vendimus vobis: iam dicta omnia integriter, simul cum exiis vel regressiis earum, in aderato et definito precio uncias VI auri vel monete Barchinone, ^b pensatas a penso de decem in uncia. Quod

vos emptores precium nobis dedistis et nos ad presens manibus nostris accepimus. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que vobis vendimus, de nostro iure in vestrum transfundimus dominium et potestatem, ab omni integritatem, ut quicquid exinde facere vel iudicare volueritis, liberam in Dei nomine habeatis plenam potestatem, simul cum exiis vel regressiis earum, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc venditione venerimus aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, set componat aut componamus vobis iam dicta omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et insuper hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum IIII kalendas septembris, anno VII regnante Philippo rege.

S+^l Odoni Guifredi, s+ Ermesindis femine, nos qui hanc venditionem fecimus et firmavimus et testibus firmare rogavimus.

S+ Vivani levite. S+ Compan levita. S+ Bonucio Guda. S+ Berengarii levite.

S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Manquen els punts de subscripció.

1114

1066 setembre 5

Bonfill Gerard ven a Bernat Guifré i a la seva muller Orumbel·la quatre mujades de terra situades al territori de Barcelona, a Banyols, pel preu de 10 mancosos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-2-1407. Original. Pergamí, 110 × 280 mm. Al verso. "Num... 1120" (s. xvii); "Mitja escala, armari 3, n. 1407" (Caresmar). Caplletra "T": 28 mm.

In nomine Domine. Ego Bonefilio Gerallo venditor sum vobis Bernardus Guifredi et uxori tue Orumbella femina, emptores. Per hanc scripturam ^l vendicionis mee vendo vobis modiatas duas de terra herema et alias duas modiatas de terra culta. Et est hec omnia in territorio Barchi-^βnona, in Bagneolis. Advenit mihi predicta omnia per donatione que mihi fecit mater mea et fratri meo Poncio sive per ullasque voces. Et afrontat ^l predicta omnia de circi in via, de orient in alaude Ollegarii, de meridie et de occiduo in alaude de predicta mater mea et fratri meo. Quan-^βtum istas afrontaciones includunt, sic vendo vobis: predicta omnia ad integrum, in propter precium mancosos X auri puri monete Barchi-^βnona, quod vos

emptores mihi dedisti. Est manifestum. Prescripta quoque omnia, que vobis vendo, de meum iure in vestro trado dominium /⁷ et potestatem, ut quiquit exinde facere vel iudicare volueritis, cum exios et regresios earum, ad vestrum plenissimum proprium. /⁸ Quot si ego venditor aut aliquis homo sexus utriusque contra ista vendicione pro inrumpendum venerit, nil valeat, /⁹ set componat aut ego componam vobis predicta omnia in duplo cum omni sua melioracione. Et in antea ista vendicio firma /⁰ permaneat omnique tempore.

Actum est hoc nonas setember, anno VII regni Philipo rege.

S+ Bonefilius, qui ista vendicione /¹ feci et firmavi et testes firmare rrogavi.

S+num Arnallo Honofre. S+num Stephanus Iohan. S+num Iohan Oliba. /² S+num Guilielmus Guifre. *S+ Benedictus subdiaconus*.

/³ S+ Guilielmus sacer, qui hec scripsi et sss die et anno quod supra.

1115

1066 octubre 25

Bonadona, anomenada Gasca, fa donació al seu fill Guillem de les cumpras, cases i béns mobles que té a la parròquia, cementiri i sagrers de Sant Julià de Lliçà d'Amunt i de la desena part de l'alou que fou del seu marit Bernat Guifré. També fa una donació al monestir de Sant Pere de les Puelles de Barcelona.

ACB, perg. 1-2-1443. Original. Pergamí, 111 × 242 mm. Al verso: "Mitja Escala, Armari 3, n. 1443"; "(Num... 953, ratllat)" (s. XVIII). Caplletra "I": 12 mm.

In nomine Domini. Ego Bonadona, quam vocant Wascam, donator sum tibi Wilelmo, filio meo. Per hanc scripturam donationis /² dono tibi ipsas cumpras quas abeo intra parroechiam de Sancto Iuliano de Liciano, et ipsas mansiones quas abeo /³ in ciminterio Sancti Iuliani, simul cum ipsam partem decimam de ipso alode qui fuit de Bernardo Gifredo viro meo. /⁴ Et dono tibi ipsum mobilem quem abeo in ipsos sacrarios Sancti Iuliani de Liciano. Et dono ipsum alodem de Ausona quem /⁵ Wilelmus episcopus emendavit michi per ipsum alodem Sancti Petri de Auro, dono Beato Petro in monasterio /⁶ Puellarum de Barchinona.

Sig+ Bonedonne, (in)¹ quam vocant Wascam, que hanc donationem /⁷ scribere iussit et fecit et testes firmare rogavit.

/⁸ *S+ Reimundus subdiaconi +*. Sig+ Girberti. Sig+ /⁹ Regimundius Bernardi. Sig+ Petri Mironis.

/⁰ Facta carta ista donationis VIII kalendas novembris, anno millesimo LXVI° (re)² Incarnationis Domini.

/¹ Sig+ Bernardi monachi, qui hanc donationem iussus scripsit die et anno quo supra. /sss\.

1. *Segueix una n ratllada.*
2. *Segueix re raspat.*

1116

1066 novembre 21

David, jueu, ven a Company Tudisclre unes cases i una mujada i mitja de vinya, situades al burg de la ciutat de Barcelona, prop del Rec, que tenia com a penyora de Miró Tudisclre a qui havia prestat vuit sesters d'ordi en mesura nova, pel preu de 35 mancusos en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-238. Original. Pergamí, 185 × 380 mm. Al verso: "Carta in burgo Barchinone" (s. XIII-XIV); "LXII"; "Extravagancium, littera hebraica" (s. XVI-XVII); "Saeculi XII" (s. XIX); "1066" (Mas).

SCHWAB-MIRET, *Documents*, p. 7 i 12-15, també a *Boletín de la Real Academia de la Historia*, vol. 69 (1916), p. 576-579, qui publicat tant el text llatí i l'hebreu (aquest en facsímil, acompanyat d'una traducció francesa).

In nomine Domini. Ego David hebreo venditor sum tibi Compagni Tudiscli emptori. Per hanc scripturam venditionis mee vendo tibi casas cum solos¹ et suprapositis² et cloacis, guttis et stillici-²diis, et modiatam unam et mediam vinee. Sunt namque ipsas casas in burgo civitatis Barchinone, prope ipso Rego. Affrontant³ namque prefatas casas ab oriente in casis Remundi Guitardi ^β heresque suos, a meridiana vero parte in ipsa via, ab occiduana vero parte in casis de Baroni Tudiscli, a septentrione in orto de Bernardi Remundi. Et ipsa vinea supra scripta est in ^α terminio de Cirsano, et affrontat a parte orientis in vinea de Donutio Mironi, de meridie in ipso torrente, ab occiduo in vineis Sancti Petri cenobii et de Berengarius Remundi, a parte ^β vero circi in vineis de Baroni Tudiscli et de Sancti Petri. Advenerunt autem mihi David hebreo supra scripta omnia per cartam impignorationis, quod mihi fecit Mironi Tudiscli, propter sexta-^βrios octo ordei ad mensuram novam, quod ego ei prestavi et ille mihi debuerat reddi ad placitum constitutum et minime fecit. Et est manifestum. Idcirco iudice Remundo Guitardi cum honestis ^γ viris Bernardi archilevite et Vivanus prepositus et Stephanus Adalberti et Bonifilius Petri et Donutius Mironi et Remundi Vitali et Guilelmi Geriberti et Remundi Guitardi ^β appreciaverunt et laudaverunt hec^α omnia pre-

scripta iuste precium, sicut mos est civitatis huius et lex continet. Et appreciatum est hab eis triginta et quinque mancuis monete Barchinone. ^ρ Propterea ego David hebreo sic vendo tibi Compagni Tudiscli: hec omnia supra scripta, quantum supra nominatas affrontaciones includunt, totum ab integrum, exceptus directum de Sabro-^{ρ0}sa, cum exiis et regressiis earum, ad tuum plenissimum proprium, in aderato et definito precio, quod desuper appreciatum est. Et de isto precio accepi ego David supra scripto, propter meum ^{ρ1} debitum, mancusos XVII. Aliud quod exinde remansit, in potestate de Compagni supra scripti remansit.⁵ Quod si ego venditor aut aliquis homo utriusque sexus hoc disrumpere vo-^{ρ2}luerit aut voluero, nil valeat, sed componat aut ego componam tibi prefata omnia in duplo cum omni sua melioratione. Et postmodum hec venditio firma permaneat omni tempore.

Facta ^{ρ3} ista venditione XI kalendas decembris, anno regni Philippi regis VII. ^{ρ4}

אני דוד בר' יעקב עשיתי מכירה זו לדון סנפייט תודישכלו מכל כוח חכות הכתוב לעיל בסתבה שלהם שהיה לי בבית ובכרם שמשכן לי מיד תודישכלו אחיו במסון הכתוב לעיל וקבלתי אני את שלי והשאר נשאר ביד סנפייט אחיו כמו כתוב לעיל ואין לו ולהבאון מאחוריו עלי ועל הבאון מכוחי שום אחריות אבל מכוחי חכותי שמכרתי לו ופיסתי לחתמה בשלישי בשבת בראש חודש כסליו שנה שמונה מאות ושבעה ועשרים לבריאת עולם. נחמן בר' יהודה ערא בר' מאיר

**S+ Vivas, levita aIt/que prepositus, sss*. *S+ Guilelmus sacer*.
^{ρ0} *+ Bernardus archidiaconus*. S+ Guilelmi levite, qui et caput-
scole. ^{ρ1} *S+ Reimundus presbiter*. *S+ Reimundi levite, qui et
iudicis*. *S+ Stehpanus levite*. *S+ Donucio levita*. S S+m
Remundi Guitard. ^{ρ2} S+m Bonifilii Amalrici.*

*S+m Baroni Tudiscli, qui omnes meas voces et omnem meum
directum in ista omnia supra scrip-^{ρ3}ta quod ibi habeo vel per
qualicumque modo habere debeo, tibi Compagni fratri meo dono
atque proprialiter confirmo.*

S+ Bonefilius sacer.

^{ρ4} S+ Poncii levitae, qui hoc scripsit die et anno sss quo supra.

1. Sota la segona o hi ha una i. 2. Sota la s hi ha una t. 3. Sota la o hi ha una lletra il·legible. 4. A sota d'he es llegeix ti. 5. Sota la a hi ha una lletra il·legible.

Traducció del text en hebreu: Jo, David, fill de rabí Jacob, he fet aquesta venda a Don Company Tudisclé, amb tot el domini i tot el dret damunt escrits en l'escriptura dels cristians, de la casa i la vinya que tinc, i que el seu germà Miró Tudisclé m'havia donat en penyora per la quantitat damunt escrita. He rebut el que em corresponia i la resta ha romàs en mans del seu germà Company, com damunt està escrit. Ni ell ni els qui el succeeixin no tenen envers mi ni envers els qui em representin cap responsabilitat, car li he fet venda amb tot el meu domini i tot el meu dret, i he demanat de validar-la el dimarts neomènia de quisleu de l'any [4]827 de la Creació del món [= dimarts, 21 de novembre de 1066]. Nahman, fill de rabí Jafudà; Esdres, fill de rabí Meir.

1066 desembre 14

Publicació sacramental del testament del difunt Ramon en presència del jutge Ramon Guitard, feta per Guillem Gelmir, Bonfill Maligneci i Guifré Bel-luç, que, sobre l'altar de Sant Miquel de l'església de Sant Esteve de Breda, situada al comtat de Barcelona, al Vallès, juren haver estat testimonis del testament en el qual el difunt testador nomenà almoiners seus l'abat Otger, Miró Goltred i Oliba Riquer i repartí els seus alous, situats al Vallès, entre els seus fills Bernat, Guillem, Sicarda i El-liarda, i diverses institucions eclesiàstiques: la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia de la Seu de Barcelona; els monestirs de Sant Cugat del Vallès, Santa Maria de Montserrat, Sant Pere de les Puelles, Sant Pere de Rodes, Sant Miquel del Fai i Sant Llorenç del Munt, i l'església de Sant Esteve de Breda.

ACB, LA.III, n. 311, f. 118d-120a. Rúbrica: "Sacramentale Raimundi Guifredi qui dimisit Sedi alodium suum et mansum qui fuit Oth et fexam terre in Parets". *Inter columnas verso*: "n. 311" (Caresmar). Caplletra "S" ornamentada: 3 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 77-78, n. 854.

Sacramentalis hec est conditio, cuius ordinationi interfuit iudex Reimundo Guitardi et sacerdotes atque testes inferius subscripti, in quorum conspectu helemosinarii atque distributores rerum sive facultatum Reimundi Guifredo,¹ dompnus videlicet Audegarius abbas et Mironem Goltredi et Olibano Richarii, atulerunt testes ad comprobendam prelocuti Raimundi voluntatem ultimam per testamentum editam, quorum hec sunt nomina testium Guilelmus Gelmiri et Bonefilio Maligneci et Gischafridio Bellucio, qui hoc testificantur atque iureiurando confirmant ita di-^acentes: Iuramus nos prenominati testes per Deum, in substantia unum et in personis trinum, et per consecratum altare Sancti Michaelis, quod situm est in ecclesia Sancti Stephani de Bredi, qui est in comitatu barchinonensis, in Vallense, supra cuius sacrosanctum altare manus nostras has condiciones tangendo ponimus, quia veraciter novimus videndo et audiendo tunc temporis quo predictus Reimundus fecit suum testamentum, sanus et alacer et memoriam habens integram, disponendo res suas omnes in illo et iussit prefatis helemosinariis suis atque rogavit eos ut, si mors illi advenisset, sicuti et fecit, antequam aliud testamentum faceret, quod minime fecit, liberam potestatem haberent omnes suas facultates distribuendi atque disponendi, quemadmodum ipse illis iniunxit in suo testamento.

Primum namque concessit ad domum Sancte Crucis sancteque Eulalie sedis barchinonense ad ipsa canonica ipsum suum alodium cum ipso manso qui fuit de condam Oth, qui est in ipso Plano de Pareds et pervadit usque in ipsa strada publica sive in alodio de Guitard Bernard sive in via qui vadit ad Sancti Stephani de Breda sive in ipsas fixurias qui sunt super ipsa mansione qui fuit de condam Oth suprascripto. Et in alio loco concessit ad ipsa canonica fexa una de terra qui est in Pareds, qui affrontat in ipsa strada sive in alodio qui fuit de Guilelm Oriol. Et concessit ad domun Sancti Cucuphati cenobii ipso suo alodio quod habebat in Breda super ipsa strada et pervadit per ipso semitario per ipsa Coma et pervadit per ipsa via qui vadit per Villalir ad ipsas Fontanelles sive in alodio qui fuit de Reimundo de Madruna. Et concessit ad domum Sancte Marie Montis Serrati ipsum suum alodium qui est super ipsa strada et pervadit usque in ipso alodio de Sancti Stephani, cum ipsos casals, qui fuit de condam Honorada, sive per ipso semitario qui vadit per ipsa Coma. Et concessit ad domum Sancti Stephani de Breda ipsum alodium de ipso Serradal, qui vadit per ^b ipso semitario per ipsa Coma et pervadit usque in ipso alodio, qui fuit de condam Bonefilio levita, ut tenuisset et possedisset ipse clericus sive presbiter qui eadem ecclesiam Sancti Stephani decantaverit. Et si quis vicarius aut aliquis homo abstulere voluerit supra dictum alodium supra dicte ecclesie aut presbitero eiusdem ecclesie, deveniat supra dictum alodium in potestate Sancti Cucuphati cenobii vel eius servientes. Et concessit ad domum Sancti Michelis cenobii de ipso Fallo ipsa pariliata de terra super ipsa strada. Et concessit ad domum Sancti Petri cenobii rodensis modiata I de vinea, cum terra ubi ipsa vinea est fundata, et pecia I de terra herema, qui est hec omnia infra alodio de Guitard Bernard. Et in alio loco concessit ad Sancti Petri cenobii rodensis quarterada I de vinea, qui est similiter infra alodio de Guitard Bernard. Et concessit ad domum Sancti Laurencii de ipso Monte, qui est supra Terracia, ipsum suum alodium ipso closal cum ipsa mansione ubi Giscafre habitat et alia mansione ubi Remun Vives habitat, cum trillas et arbores diversi generis et caneds et viminariis et ortis ortalibus et ipsa medietate de ipso calle, qui erat inter illum et Guitard Bernard, simul cum ipsa medietate de ipsa quintana, et pervadit usque in ipsa riba et usque in alodio de Arnal Amalrig. Et concessit ad domum Sancti Laurencii cenobii ipso angulo de ipso prad usque in ipso alodio qui fuit de Amati Uldrici, et usque in ipso margine de alodio de Guitard Bernard, et usque in ipso rego mulnerario. Et ipso filio suo Bernard volebat ut habuisset in domum

Sancti Cucuphati et domum Sancti Laurentii libram panis et cupam vini et semper fiat in eorum baiulia et fuisset nutritus et vestitus. Et concessit ad domum Sancti Petri cenobii Puellarum de Barchinona ipsum suum alodium de ipsas Funtanelles, usque in ipso margine de alodio de Adalbertus et usque in ipsa strada publica, cum ipsa medietate de ipsa riera. Et concessit ad filio suo Bernard ipsas suas mansiones de Breda, cum ipsa curte et cum ipso alodio qui est subtus ipsa strada, qui vadit usque in alodio Sancti Stephani, simul cum ipsas ripas et cum ipsa riera et usque in ipsa coma de ipsa Fontanelles, et pervadit usque in ipso alodio qui fuit de Arnad Uldrig, et cum⁶ ipsa riera et ipsas insulas qui vadunt usque in alodio de Guitard Bernard. Et concessit ad filio suo Bernard ipsa trilia cum ipso alodio et ipsa casa de ipso alodio usque in ipsa via, cum ipso rego et ipso mulino et capud rego habuisset sine blandimentum de ullumque hominem vel femina. Et si nullus homo vel femina devetare voluerit ipso rego et capud rego, deveniat illorum alodio in potestate Sancti Cucuphati vel Canonice Sancte Crucis. Et concessit ad filias suas Elliards et Sicards ipsa mansione ubi Bonefilius habitabat, cum ipso alodio et cum ipsos arbores et cum ipso orto, qui vadit usque in ipso alodio quod ille concessit ad ipsa canonica ad ipsos terminos, et pervadit usque ad ipsa strada publica, et pervadit usque in ipso termine de ipsa tenentia quod tenet Compan, ut tenuissent et possedissent in diebus vite illorum et singulis filiis illarum aut filiabus, si de legitimo coniugio habuissent, post obitum vero illorum remansisset de ipso alodio ipsa medietate Canonice Sancte Crucis, alia vero medietate (de)² Sancti/ Cucuphati cenobii. Et concessit ad fidele sua Gumedell ipsa mansione cum ipso alodio, quod tenebat Compan, et pervadit usque in ipsa strada publica. Et concessit ei ipsa petia de terra qui erat subtus ipsa strada, qui erat super ipsa mansione de Bernard Gomar, ut tenuisset et possedisset in diebus vite sue, post obitum vero suum remansisset ipso alodio ad domum Sancte Marie Montis Serrati. Et concessit ad Reimundo Amato, nepote suo, pariliata una de terra ad ipso Clota, ut semper fuisset illi in adiutorium. Et concessit ad filia sua cum filio et filias suas modiatas duas et media de vineas, cum terra ubi ipsas vineas erant fundatas, cum alio alodio usque in estrada publica, ut tenuissent et possedissent in diebus vite illorum, post obitum vero illorum remansisset ipsa medietate ad Sancti Michaelis, alia medietate ad Sancti Stephani de Breda, ut tenuisset presbiter Sancti Stephani, sicut superius scriptum est. Et concessit ad filio suo Guielm Oliba super ipsos casals qui fuerunt de Honorada femina ipso suo alodio

qui erat usque ad ipso complanter de Companus, et pervadit usque ad alodio de Arnal Aduver. Et concessit ad Compan Ferrer ipsa fexa ^Æ de terra qui est in termine de Breda, qui tenet de ipsa via, qui vadit ad Villa Rodall usque in estrada publica. Et concessit ad Gischifred Bellutio ipso vinnal Dunnes et in alio loco petia una de terra super ipsa trilia, quod plantavit Bernard Gunmar, et pervadit per ipso alodio Sancti Pauli. Et concessit ad Guilelm Gelmir ipsa fexa de ipsa valle et affrontat de omnesque partes in alodio Sancti Cucuphati. Et concessit ad dompna Richel ipsa insula qui vadit prope ipso alodio Sancti Pauli ad ipso Mulnar, qui fuit de Bonisfilio Orutio, ut tenuisset in vita sua, post obitum vero suum remansisset ad domum Sancti Cucuphati cenobii. Et concessit ad Bonefilio Malanneg fexa una de terra qui erat ad ipso Cuscul, qui vadit usque in alodio de Bonefilio levita. Et concessit ad Sancti Mathei ipso suo alodio qui erat ad ipso Perello, et pervadit usque ad ipsa era de Girard Bernard, et ipsos suos debitos reddere fecissent. Et ipsa sua callera concessit ad Sancti Laurentii cenobii. Aliud quod remansisset, ad sua sepultura sive pro anima sua, exceptus ipsa vascula maiora vel minora: remansisset ad fidele sua sive ad filio et filias qui erant procreati de illo et de illa. Et hoc superius scriptum quod concessit ad filio suo, tenuisset et possedisset in vita sua, post obitum vero suum remansisset ad domum Sancti Laurentii cenobii de ipso Monte ipsa insula de ipso margine de Gitard Bernard, simul cum ipso prad qui vadit prope ipso alodio, qui fuit de Arnad Uldrig et pervadit usque in alodio de Gitard Bernard. Aliud quod remansisset de ipsa hereditate de Bernard et ipso mulino et ipsa turre et rego et capud rego et ipsas mansiones remansissent ad domum Sancti Cucuphati cenobii. Postquam autem hec omnia ordinavit XII kalendas iunii, anno IIII regnante Philippo rege, loquelam plenam et memoriam habens integram, vixit postea annis duobus et amplius. Et sic obiit de hoc seculo nonas iulii, anno VII regni regis ^Æ Philippi. Atque ex hoc nullatenus postmodum, nobis scientibus, voluntatem suam mutavit, sed secundum quod hic scripta est, hec ultima voluntas predicti defuncti evidissime vera est. Nos autem prenominati testes ita iureiurando hoc confirmamus atque testificamus nullamque fraudem vel malum ingenium hic impressum novimus, sed secundum voluntatem prefati testatoris hoc per actum scimus per supra nominatum in Domino iuramentum.

Facta sacramentalis conditio XVIII kalendas ianuarii, anno iam dicto regni regis Philippi.

S+m Guilielmus Gelmiri, s+ Guischafredo Bellucii, s+ Bonefilius Malagneci, nos testes prelocuta omnia fideliter testificamus et auctorizamus.

Odgarius, gratia abbas sss, s+ Mironis sacerdotis, nos helemosinarii sumus et prescripta omnia fideliter testificamus.

Petrus monachus, Guilabertus sacerdos sss, s+m Compagnus Ferrioli, s+ Amalricus Ferrioli, hec sunt auditores.

S+ Reimundi levite, qui et iudicis.

S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit cum literis rasis et emendatis in linea tertia et III^a die et anno quo supra.

1. *Sota la o hi ha una i.* 2. *Expuntuat.*

1118

1066 desembre 18

Ermessenda i el seu fill Ponç Gerard venen a Bernat Ramon i a la seva dona Ermengarda el seu alou amb una torre de pedra, situat al territori de Barcelona, a Banyols (Provençana). Ermessenda el tenia pel seu delme conjugal, i Ponç pel seu pare. El preu de la venda és de 100 mancusos d'or de moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-1-780. Original. Pergamí, 146 × 320 mm. Al verso: "De oriente in vineis de Compagni presbiter, de meridie in terra de Ram?, de occiduo in vineis Berenger, de circio in vineis Canonice que fuerunt Ermeniards Subirads" (s. XI?); "Bernardi Raimundi in Bagneolis"; "Scripti"; "Bagneolis" (s. XIII-XIV); "Num... 780" (s. XVIII); "Diversorum A. 780" (Mas); "1066" (F-B). Caplletra "I": 70 mm.

ACB, LA.IV, n. 84, f. 27c-d. Rúbrica: "Emptio Bernardi Raimundi in Proventiana". Exterior verso: "n. 84" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 20 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 67, n. 830.

Ed.: FREUDENHAMMER, *Griechische*, p. 91-92.

In Christi nomine. Ego Ermesindis^a femina et filio meo Poncio^b Gerallo venditores sumus vobis Bernardus Reymundi^c et uxori tue Ermeniardis femina, emptores. ^β Per hanc scripturam vendicionis^d nostre vendimus vobis alodium. Est quippe \alodium/ turre optima qui est constructa ex petra et calce, et casas cum curtes, cum solis et ^β suprapositos, terras cultas et heremas, pratis et pascuis, et regarios et puteos, et cannetum. Et est quippe alodium in Bagneolis. Advenit nobis predicta omnia ^α ad me Poncio per pater meus et ad me Ermesindis^e per meum decimum sive per ullasque voces. Et affrontat predicta omnia de circi in via que vadit super ipsos ^β domos

de Ollegarii et pergit ad ipso regario que vocant de Amalviia et ad ipso Circulo et ad curte qui fuit Ermengaudi Orucio,^f de oriente in terras et ^g pratis qui fuerunt Gondeballus Vivani, de meridie in undas maris, de occiduo in alaudeis qui fuerunt de Oliba Gundisclio qui est condam. Quantum istas afrontaciones^g ^h includunt et istis terminis amplectuntur, sic vendimus vobis: in iam dicta omnia ipsa medietate ad integrum, in propter precium mancusos centum auri puri mone-^gte Barchinona legitime pensatos. Quod vos emptores precium nobis dedistis. Est manifestum. Prescripta quoque omnia, que vobis vendimus, de nostrum iure in vestro tradi-^gmus domini-um et potestatem, ut quicquid^h exinde facere vel iudicare volueritis, cum exios et regresios earum, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos vendito-^gres aut aliquis homo sexus utriusque contra ista vendicioneⁱ pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut nos componamus vobis predicta omnia in ^h duplo cum omni sua melioracione.^j Et in antea ista vendicio^k firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc XV kalendas ianuarii, anno VII regni ^h Philipo^l rege.

S+num Ermesindis^m femina, *s+ Poncii Geralli*, nos qui ista vendicioneⁿ fecimus et firmamus et testes firmare roga\vimus/.

^h S+ Guilielmus levite,^o qui et caputscole. *S+ Reimundus presbiter. *S+ Mironi*.

^h S+ Guilielmus sacer, qui hec scripsi cum literas superpositas in linea II et sss die et anno quod supra.

LA. a. Ermessindis. b. Pontio. c. Reimundi. d. venditionis. e. Ermessindis. f. Orutio. g. affrontationes. h. quicquid. i. venditione. j. melioracione. k. venditio. l. Philippo. m. Ermessendis. n. venditione. o. Manca.

1119

1066 desembre 18

Raquel ven a Guillem Bernard i a la seva muller Ermengarda un alou amb cases, corrals i horts, al comtat de Barcelona, al Penedès, al terme del castell de Lavit, pel preu d'1 unça d'or de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-239. Original. Pergamí, 124 × 612 mm. Restaurat. Al verso: "Pro illis que sunt extra limites domus / et pariliatarum de na Rachel"; "Tituli antiqui de Rahim"; "Carta dels alous" (s. XIII-XIV); "1066" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 27 mm.

*In nomine Domini. Ego Ricele femina vinditrice sum vobis Gilemus Bernardi et coniux sua, nomine Ermengardis, emtore. Per hanc scriptura vindicionis meę vndo vobis ipsas kassas cum solos et superpositos,¹ et curtes et ortos, et predictum totum meum alodio, id sunt, teras et vineas, chultas/ vel ² ermas, et cum omni genera arboribus de quali genera sunt. Qui mihi² advenit per comp^aratione sive per viro nomine Moratoni, qui est condam, sive per alio viro predicti Gerovardus sive per qualicumque voces. Et sunt predictas kassas con solos et superpositos et churtes³ et ⁴ ortos, et predictum totum ipsum meum alodio, id sunt, teras et vineas, chultas vel ermas, et omni genera arboribus de quali genera sunt, in comitatu barkinonensi, in Penitensi sive in termini kastrum Vitis. Qui afrontad predicto alodio ⁵ supra <s>cripto de parte orientis in ipsa parliada de Bernard Giskafret sive in flumine Rio Biriense et p^{er}vadit ad ipso pug que vochant Ardena sive in ipso alodio de Guitard Amarici, et de circii in ipso pug sive in ipsas vineas de Godamir Belarono, et ⁶ de meridie in sumitate de ipsa sera sive in ipsa esstrada publika, et de hocciduo in tera de Bernard Giskafret sive prope mansione sua sive in ipsas vineas qui fuerunt de Iocefret Broka. Quantum infra predictas istas IIII^{or} afrontaciones includunt ⁷ et isti termini ambiunt, sic vndo vobis: predicta omnia supra nominata, totum ab integrum, cum exitibus et regressios earum, ad vesstrum plenisimum alodio, in pro^pter precium uncia I de auro monete Barkinone. Et nichil⁸ exinde ⁹ non remansit. Et est manifesstum. Quem vero predicta hec omnia de meo iure in vestro trado dominio et potesstatem, ad vesstrum propium, in ea videlicet racione: que Ricele predicta bene laboret predicto alodio supra <s>cripto cum su-⁸os bovos, et Guilemus predicti et Ermengardis predicta donet totam ipsa sement a predicto alodio et de predicto fructo, quod Deus dederit, abeat Guilemus predicti et Ermengardis predicta ipsa medietate et alia medietate Ricele ⁹ predicta in diebus vite sue. Quod si ego vinditrice au possterita mea ad ulusque omo au femina quis contra hanc ista karta vindicione venerit pro inrumpendum, non hoc valeat vindikare, set componat hec omnia in duplo cum sua inme-¹⁰lioracione. Et in antea ista karta vindicione firma et stab*ilis* permaneat modo vel omnique tempore.*

Facta ista karta vindicione VX^{cimo} kalendas ianuaras, ano VII^{timo} regnante Filipo rege.

S+num Ricele femi-¹na, qui ista karta vindicione fecit <s>cripere et testes fieri firmare.

S+um Mironi Tedrig. Si+um Bonupar Guilem. + Martinus O. sacer.

^2 @S+ Guiliberto sacer, qui ista karta vindicione <s>cripsit cum die et ano quod ss supra@.

1. *La darrera o sembla una e.* 2. *Abreviatura supèrflua.* 3. *La e sembla una i.* 4. *Abreviatura supèrflua.*

1120

1066 desembre 23

Ermessenda i el seu fill Ponç Gerard, clergue, venen a Bernat Ramon i a la seva muller Ermengarda un alou amb una torre situats al territori de Barcelona, al lloc anomenat Banyols, pel preu de 100 mancusos d'or.

ACB, perg. 1-1-2421. Original. Pergamí, 209 × 290 mm. Al verso: "Carta de in Bagneolis de Bernardo Remundi et de Provinciana"; "scrip" (s. XI-XII); "Liber L.A. VI f. 27 d. 84"; "Diversorum A 2421" (Mas); "1066" (F-B). Caplletra: 5 línies.

ACB. LA.IV, n. 85, f. 27d-28a. Rubrica: "Item emptori predicti Raimundi in Provinciana". *Inter columnas verso.* "n. 85".

Regest: MAS, *Notes*, vol. X, p. 66, n. 829.

Ed.: CODINA, *Pagesos*, I, p. 49, b-33; FREUDENHAMMER, *Griechische*, p. 92-94.

In nomine Domini. Ego Ermessindis femina una cum filio meo Poncio Gerallo clerico^a venditores summus^b tibi Bernardo Remundi et uxori tue Ermen-^βiardis femine, emptoribus. Per hanc quippae^c scripturam venditionis nostrae^d sic vendimus vobis alodium nostrum proprium, id est, turrem unam ^β optimam qui est constructa ex petra et calce, et chasas^e et curtes, solis et suprapositis, guttibus^f et stillicinios, hosteos et ianuis, et li-^αmites et parietes, et foveas et cloacas, et terras cultas et heremas, pratis et pascuis, et regarios et puteos et channetum.^g Est quippae^h pre-^βdicta omnia in territorio Barchinona, in loco vocitato Bagneolos. Et advenit mihi prescripta omnia ad me Ermessindis femina per meum ^β decimum et per omnesque voces, et ad me Poncioⁱ clerico per vocem pa\tri mei Geralli Atilani, condam, et per omnismodis voces. Et affrontat ^γ prescripta omnia de parte circi [in] via qu^ϑ vadit super ipsos domos de Ollegarii et pergit ad ipso regario que vocant de Almaviia et ad ipso ^β circulo et ad curte qui fuit Ermengaudus Orucii,^k de oriente in terras et pratis qui fuerunt Gandeballus^l Vivani, de meridie in undas ^β maris, de occiduo in alaudes qui fuerunt Olibani Gundis

clerico qui est condam. Quantum istas affrontationes includunt, sic vendimus vobis: /¹⁰ medietatem in iam dicta omnia integriter, simul cum ingressibus et exitibus earum, propter praecium^m mancosos centum auri /¹¹ monete Barchinonaeⁿ pensatos bene unum ad unum a penso curribile de ipsa moneta. Quod vos emptores praecium^o nobis dedistis /¹² et nos venditores manibus nostris recepimus. Nichilque de ipso praecio^p aput^l vos emptores remansit. Ut est manifestum. Quem vero /¹³ prescripta omnia, que nos vobis vendimus, de nostrum iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, ut faciatis exinde quodcumque /¹⁴ volueritis facere, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista chartha^t /¹⁵ venditione venerimus aut venerit pro inrumpendum sive infringendum,^s nil valeat, set componat aut nos componamus vobis prefata /¹⁶ omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et in antea ista chartha^t venditio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc /¹⁷ X^o kalendas ianuarii, anno VII regni Philippi regis.

S+ Ermessindis femina, S+ Poncii^u Geralli, nos qui ista charta^v /¹⁸ venditione fieri iussimus, firmavimus et testibus firmare rogavimus.

/¹⁹ S+Guilelmus Gocfredi *Dogbertus levita*. S+ Reimundus^w presbiter. *S+ Guilelmi levite, qui et caputscole*.^x /²⁰ *S+ Sindredus presbiter*.

/²¹ S+ Mironis presbiteri, qui haec scriptsit cum litteras^v fusas in linea VII et in decima, die et anno quod supra.

LA. a. clero. b. sumus. c. quippe. d. nostre. e. casas. f. gutibus. g. cannetum. h. quippe. i. Pontio. j. que. k. Orutii. l. Gondeballus. m. pretium. n. Barchinone. o. pretium. p. pretio. q. apud. r. carta. s. infrigendum. t. carta. u. Pontii. v. carta. w. Raimundus. x. cap de. y. literas.

1121

1066 desembre 28

Bernat Otger defineix a Pere Sunifred, prevere, la seva heretat, que té a les cases i al pou que hi ha prop de les de l'esmentat Pere, i tots els drets, segons consta en la carta de venda que ja li havien fet.

ACB, LA.II, n. 16, f. 5d-6a. Rúbrica: "Compositio inter Bernardu Otgerii et Petrum Sifredi presbiterum super domos et puteum". *Inter columnas verso*: "n. 16" (Caresmar). *Interior verso*: "Anno Domini 1067" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 7 línies.

Regest: *MAS, Notes*, vol. X, p. 67, n. 831.

In Dei nomine. Ego Bernardus Odegarii pacificator atque evacuator sive definitor sum tibi Petri Seniofredi sacerdoti. Manifestum est enim quia pacifico¹ \tor/² atque evacu³ tor⁴ sive definitio tibi omnem meam hereditatem, quam abebam in ipsas domos et in ipso puteo que sunt prope tuas, et omnes meos directos in omnia et in omnibus que dici vel nominari possunt quocumque modo, sicut resonat⁵ in ipsa carta venditionis, quam tibi iam fecimus, ut ab hodierno die et deinceps secure atque quiete teneas, abeas et possideas ad tuum plenissimum proprium et exinde facias quodcumque voveris. Si autem ego pacificator, evacuator sive definitor aut aliquis sexus utriusque homo contra istam pacificationem, evacuationem sive definitionem infringere aut disrumpere sive in aliquo dimovere temptavero aut temptaverit, nil prosit, set componam aut componat tibi hec omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et postmodum perhenniter hoc maneat firmum.

Quod est actum V kalendas ianuarii, anno VII regni regis Philippi.

S+num Bernardi, qui hanc pacificationem, evacuationem sive definitionem fecit, firmavit et testes subscriptos firmare rogavit.

S+ Guilaberti levite. S+num Dodonis Francigene. S+num Guilelmi Odegarii.

^ S+ Guilelmus presbiter, qui hec scripsit die et anno quod supra.

1. *Sota la a hi ha una o.* 2. *Expuntuat.* 3. *Sota la segona a hi ha una o.* 4. *Expuntuat.* 5. *Sota la e hi ha una o.*

1122

1067 gener 3

Ermengol Joan, nebot del bisbe Guislabert, complint amb les disposicions testamentàries del seu oncle, confirma a la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia de Barcelona les esglésies de Sant Miquel de Montserrat, la de Manonelles i la de Sant Corneli de Collbató.

ACB, LA.IV, n. 240, f. 95a-b. Rúbrica: "Ermengaudus Iohannis confirmat sedi donationem alodium de Colle /Betone". Interior recto: "n. 240" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus A: 11 línies.

Regest: *MAS, Notes*, vol. X, p. 67-68, n. 832.

In nomine Domini. Ego Ermengaudus Iohannis firmator et definitor atque donator sive dimissor sum Domino Deo et Canonice atque canonicis Sedis Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Est etiam satis manifestum, quia Guilabertus, prefate sedis episcopus, dedit atque concessit ad suam ultimam voluntatem, per testamentum editam, Deo et prenominate Canonice ecclesiam Sancti Michaelis, que posita est in Monte Serrato, et ecclesiam de Amenolellis et aliam ecclesiam Sancti Cornelii, que posita est in Colle Betonis. Has etiam prefatas ecclesias, cum omnibus earum undique terminis et pertinenciis atque adiacentiis, cum decimis et primitiis et oblationibus atque alodiis universis, et cum cunctis censibus et redditibus, qui quolibet modo exeunt vel exire debent ex supra dictis locis, ^h concessit prenominate Guilabertus episcopus, patruus meus, Deo et prescripte Canonice per suum et in suo testamento, in quo etiam dixit ut ego, qui eram suus \ipsius/ propinquus, qui fueram Iohannis fratris illius filius, tenerem supra dictum alodium Collis Betoni tali videlicet modo atque ratione: ut haberem illud dum viverem per manum canonicorum Canonice prenominate et darem fideliter omni tempore tascham ipsius alodii prescripte Canonice et predicte Canonice canonicis. Idem quoque predictus patruus meus iussit in eodem testamento suo ut ego firmarem predictum alodium et omnino dimitterem atque deliberarem in potestate atque dominio prefate Canonice et canonicorum eiusdem; quod si nollem firmare atque dimittere prescriptum alodium in illorum dominium, extraneus essem atque alienus a prefato alodio atque dimissionis dono, set solide atque delibere esset prefatum alodium iuris prenominate Canonice; post obitum vero meum precepit ut predictum alodium cum supra scriptis omnibus remaneret ad iam dictam Canonicam, si firmarem predictum alodium, sicut supra scriptum est, et attenderem prefati patruus mei iussionem. Unde ego firmo et trado atque delibere dimitto universum prenominate alodium, sicut superius est comprehensum, in ius atque dominium prenominate Canonice et canonicorum eiusdem, secundum quod idem Guilabertus, patruus meus, iussit atque concessit in suo testamento, ut ab hodierno die et tempore sit universum prescriptum alodium iuris atque domini prefate Canonice et canonicorum eius solide atque delibere.

Facta scriptura dimissionis sive firmationis III nonas ianuarii, anno VII regni regis Philippi.

S+num Ermengaudi Iohannis, qui hanc dimissionem atque deliberationem fecit et punctis solitis rovoravit et testibus eam roborari rogavit.

*S+num Guilelmi Bernardi. S+num Remundi Guilelmi. S+num Geralli Mironis. S+num Bernardi Eldemaris.*¹

1. *El document acaba d'aquesta manera, poc comuna.*

1123

1067 gener 12

Bernat Ramon i la seva muller Ermengarda permuten amb la Canònica de la Seu de Barcelona un alou, consistent en una torre amb cases, corts, terres, prats, pastures i pous, situat al territori de Barcelona, al lloc anomenat Banyols, a canvi d'unes vinyes amb la terra on són plantades i dues mujades de terra, i d'una plaça situada dins les muralles de la ciutat de Barcelona, davant l'església de Sant Miquel arcàngel.

ACB, perg. 1-2-350. Original. Pergamí, 201 × 320 mm. Al verso: "Carta comutacionis quam fecit Bernardus Raimundi Canonice in Bagneolis" (s. XI); "Carta canonice in Bagneolis"; "Scripta" (s. XIII); "Antiquit. IV 86"; "1067" (Mas).

ACB, LA.IV, n. 86, f. 28a-b. Rúbrica: "Supradicte Bernardus Raimundi commutavit Canonice alodium in Baneols". Interior recto: "n. 86" (Caresmar). Caplletra "T" ornamentada, tipus F: 12 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 68, n. 833.

Ed.: FREUDENHAMMER, *Griechische*, p. 94-96, de LA.

In nomine Domini. Ego Bernardus Remundi^a et uxor mea Ermeniardis commutatores sumus Canonice Sedis barchinonensis et universis eiusdem Canonice^β canonicis. Patulum etiam atque notum sit cunctis quod commutamus atque in commutatione damus Canonice prescripte et prenominate Canonice canonicis^β alodium nostrum proprium, quod habemus in territorio barchinonensi, in loco nuncupato Bagneolis. Est autem nominatim quedam turris satis optima, ^α ex petra et calce constructa, cum domibus et cortibus, solis et suprapositis, guttis^b et stillicidiis, hostiis et ianuis, liminaribus et superlimi-^βnaribus atque undique structis, parietibus, foveis atque cloacis, terris, cultis et incultis, pratis et pascuis, regariis et puteis atque arundi-^βneto. Advenerunt autem nobis universa hec omnia per comparationem aliisque quibuslibet modis. Habent autem terminum a parte circea ^γ in via qua itur supra domus Ollegarii, pergendo ad ipsum regarium qui vocatur de Amalvigia et ad ipsum circulum et ad cortem que fuit ^β Ermengaudi Orutii,^c ab orientali in terris et pratis que fuerunt Gondeballi Vivani, a meridiana in marinis littoribus,^d ab occidua ^β in alodiis que dudum fuerit cuiusdam viri

mee Olibani Gundiscli. In supra dictis quoque omnibus, que isti termini prenommati concludunt atque cir-^{/10}cumeunt, comutamus atque in commutatione^e damus prefate barchinonen-^{/11}si Canonice et eiusdem Canonice canonicis omnem medie^{/11}tatem ad integrum, cum ingressibus simul et egressibus illorum, atque de nostro iure in ipsius et illorum tradimus potestatem atque dominium, ^{/12} ut faciant exinde prescripte Canonice canonici quod ex ceteris eiusdem Canonice faciunt munificentis, ad suum ipsius plenis-^{/13}simum proprium. Accipimus quoque a prenommate iure Canonice et canonicorum Canonice prefate in commutatione sive propter commuta-^{/14}tionem vineas illas et ipsam pariter terram in qua sunt fundate, que olim fuerunt Udalgarif Bonutii, et duas modiatas terre in loco ^{/15} prenommato Bagneolis, et plateam illam que est intra Barchinone urbs moenia,^g ante Sante Sancti Michaelis archangeli ecclesiam, cum omnibus ^{/16} eorum terminis et universis ad prefata omnia quolibet modo pertinentibus, secundum quod continet in scriptura illa commutationis quam ^{/17} accepimus a iure Berengarii, Sedis barchinonensis pontificis, et canonicorum Canonice prenommate. Si autem nos commutationem hanc facien-^{/18}tes aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo commutationem hanc disrumpere vel infringere sive rescindere aut in aliquo di-^{/19} movere temptaverimus sive temptaverit, nil prosit, sed componamus seu componat Canonice prelocute et canonicis eiusdem Canonice uni-^{/20}versa prenommata in duplum cum omni sua illorum melioratione. Et postmodum hoc maneat perhennitter firmum.

Quod factum est II idus ^{/1} ianuarii, anno VII regni regis Philippi.

S+m Bernardi Remundi, s+m Ermeniardis, coniugis eius, qui hanc ^{/22} commutationem^h fecerunt et punctis solitis roboraverunt atque testibus subscriptis eam roborari oraverunt.

^{/23} S+m Ricardi Guilelmi. S+m Geralli Gisliberti. S+m Guilelmi Seniofredi. ^{/24} *S+ Mironis presbiteri*. *S+ Berengarii levite*.

^{/25} *S+ Poncii levite, qui hoc scripsit et sub sss scripsit die et anno quo supra*.

LA. a. Raimundi. b. gutis. c. Erucii. d. litoribus. e. incommuta-
tione. f. Udalga. g. menia. h. commutationem.

1124

1067 gener 14

Bonadona ven a Miró Goltred, sacerdot, en nom dels canonges de la Santa Creu, la meitat d'una casa i terra amb arbres, situada al

comtat de Barcelona, al Vallès, a la parròquia de Santa Maria Antiga, al lloc que anomenen Canalies, pel preu de 3 sous i mig en moneda de Barcelona, que va rebre de mans de Guitard Atilà.

ACB, LA.III, n. 176, f. 65b. Rúbrica: "Mir Goltredi, canonicus, emit mediam mansiam in Canalies, in parrochia de Antiga". *Inter columnas recto*: "n. 176" (Caresmar). *Exterior recto*: "De Antiga"; "Anno Domini 1067" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 12 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 68-69, n. 834.

In Christi nomine. Ego Bonadompna venditrix sum tibi Mironis Goltredi sacerdoti, vice canonicorum Sancte Crucis. Manifestum est enim quia vendo tibi medietatem de ipsa casa et terra cum arboribus. Que mihi contigit per hereditatem paternam. Est namque predicta omnia in comitatu Barchinone, in Vallense, in parrochia Sancte Marie Antiquae, loco vocitato Canalies. Habet namque terminum a parte orientis in alodium nostre Canonice, a meridie in alodium sorori mee, de occiduo in rio de Canalies, de circi in alodium prenominate sorori mee. Quantum isti termini ambiunt, sic vendo tibi: iam dictum alodium, et de meo iure in dominium et potestatem trado iam dicte Canonice, simul cum exiis et regresiis earum, ad vestrum plenissimum proprium. Et recepi a te precium Mironis iam dicti solidos III et medium monete Barchinone, per manum Guitardi Atilani. Quod si ego venditrix aut aliquis homo sexus utriusque contra hanc venditionem venerit aut ego venero ad inrumpendum, nil prosit, sed componat aut ego componam vobis in duplum cum omni sua illius melioratione. Et post modum hoc maneat firmum omne per evum.

Quod actum est XVIII kalendas februarii, in anno VII regis Philippi.

S+m Bonadompna, qui hanc venditionem feci et firmavi et testes firmare rogavi.

S+m Guitardi Atilani. S+m Raimundi Galindi. S+m Guitardi Rodaldi.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit et sub sss scripsit die et anno quo supra.

1125

1067 febrer 14

Bell i la seva muller Blancúcia fan donació a favor de la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia de Barcelona d'un alou que

conté terres, vinyes, trilles, arbres de diverses classes, cases, corts i horts, situat al comtat de Barcelona, al Maresme, a la parroquia de Sant Feliu d'Alella, al lloc anomenat Cabeduç.

ACB, LA.II, n. 441, f. 153b-c. Rúbrica: "Bellus et sui dederunt Sedi domos, terras, vineas et cetera apud \Cabeduz, in Alela/". *Inter columnas recto*: "n. 441" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1067" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus A: 21 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 69, n. 835.

In nomine Domini. Ego Bellus et uxor mea Blancutia femina, nos pariter, donatores sumus Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Per hanc scripturam donacionis nostre donamus namque Deo et predictae Kanonice Barchinone alodium nostrum, id est, terre culte vel hereme, sive vineis et trileis, cum diversa genera arborum, domus, curtes, cum solis et superpositis, cum ortis ac ortilibus, cum aquarum cursibus, montes ac garrice, prona ac planitia, pascua, nostrum proprium franchum. Quod abemus in comitatu Barchinone, in Maritima, in parrochia Sancti Felicis de Alela, in vocitato loco Cabezuc aut in eius termines. Terminantur namque hec supra dicta alodia ad orientis parte in Petra Alba seu in serra de Taiano, de meridie in Palumeres seu in undas maris, in occiduo quoque in Santa Susanna et pergit per linea usque in pug de Venrano, ex circio vero in monte Ortono et per-/git per linea ad Fonte Sereno seu ad pug de Samiel sive in carraria de Pebrel. Quantum in istis terminis concluditur, quod est nostrum proprium, sic Deo donamus et predictae canonice: quod in presenti abemus vel in futuro Deo iuvante adquisierimus, cum earum exiis ac regressibus. Insuper autem Deo et predictae canonice tribuimus vascula nostra, tam maiora quam minora, seu bestias, maiores ac minores. Omnia autem hec supra scripta ex nostrarum quoque iure in potestate tradimus Deo et predictae Canonice ac clericali ordini servienti ecclesie Sancte Crucis Sancteque Eulalie, ut exinde faciant suum velle quod et de comuni proprietate. Quod si nos donatores¹ vel utriusque sexus homines² hoc disrumpere voluerimus temptantotes³ aut voluerint subripientes, nil valeamus nec valeant, sed in triplo componamus aut componant et in baratri voragine descendant aut cum Iuda traditore localiter porcionem accipiat. Iterum autem hec firma permaneant, omni tempore proficiant.

Hec autem donationis omnia sunt peracta XVI kalendas marcii, anno quoque, videlicet, VII rege regnante Philippo.

Sig+num Belli, sig+num Blancutia femine, nos qui istam donationem facimus, firmamus et testes firmare rogamus.

Sig+num Lobeti. Sig+num Francho Miro. Sig+num Ugoni Bonucii sig+num.⁴ + Suniarius sacer. S+ Compagni levite.

Bonefilius sacer scripsit cum litteras fusas in linea IIII, sub die et sss anno quod supra.

1. *Sota la a hi ha una o.* 2. *Sota la i hi ha una o.* 3. *to expuntuat i sota la quarta t es llegeix r.* 4. *Escrit per equivocació.*

1126

1067 març 10

Olovara empenyora a Guillem Bellit una trilla situada al territori de Barcelona, al terme de Provençals, a la Perella, per un deute que té amb ell de cinc aimines d'ordi net a la mesura nova, que eixugarà la festa de Sant Feliu de Girona vinent; si ho fa, Guillem li tornarà la present escriptura, si no, perdrà la trilla.

ACB, LA.II, n. 354, f. 119b-c. Rúbrica: "Guilelmus Belliti accepit in pignore I triliam in Provincialis apud Perelam". *Inter columnas recto*: "n. 354" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1067" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 10 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 69, n. 836.

In nomine Dei eterni. Ego Olovava femina impignoratrice sum tibi Guilelmus Belliti. Manifestum est enim quia debitrice sum tibi eminas V ordei nitido, recipiente ad mensuram novam legitimam, quas tu mihi prestasti. Et est manifestum. Propterea impignoro tibi petiam unam trilie cum ipsos arbores et vites quod infra sunt, et cum eadem terra in qua iacent, meum proprium, quam habeo in territorio barchinonensi, in Provincialis, ad ipsa Perela. Adventat michi hec omnia per vocem viri mei Petri, dudum defuncti. Affrontat prescripta omnia a parte circi in terra de me impignoratrice vel in ipso reg, ab oriente in terra et vinea / de Arnallus Adroarii vel eresque suos, a meridie et ab occiduo similiter in terra et vinea de Arnallus iam dicti vel eresque suos. Quantum iste affrontationes includunt, sic impignoro tibi: prescripta omnia integriter, simul cum exiis vel regressiis earum, et de meo iure in tuo trado dominium et potestatem, ab omni integritatem. Et inter tantum ego teneam hec per tuum beneficium et tu per tuum pignus, et in die quo celebratur festivitas Sancti Felicis, ista festa prima veniente, ista proxima ventura, sic¹ faciam tibi reddere iam dictum debitum sine ullo tuo engan. Quod si minime fecero et diem placitis nostris non adimplevero, tunc habeas licenciam iam dicta omnia apprehendere, tenere, vindere et omnia facere quodcumque volueris, sicut lex

continet. Quod si ego impignoratrice aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc impignoratione venero aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, set componat aut componam tibi iam dicta omnia tripliciter in talem locum ubi similem tibi possit optinere valorem in eodem territorio. Et insuper hoc maneat firmum omne per evum.

Actum est hoc VI idus marcii, anno VII regni regis Philippi.

S+ Ollovara femina, ego qui hanc impignoratio feci et scribi iussi et punctis firmavi atque testes eam firmare rogavi.

S+ Bonutio Ferrioli. S+ Egilberga femina. S+ Ermegarda femina. S+ Reimundus Bernardi.²

S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit cum litteris super positus in linea VI die et anno quo supra.

1. *Sota sic es llegeix fa.* 2. *Sota la i hi ha un signe us.*

1127

1067 març 25

Ramon Bonfill ven a Trudgarda mitja mujada de vinya situada al comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Pere de Reixac, al lloc anomenat Albinyana, pel preu de 2 mancusos d'or pur de moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 678, f. 216c-d. Rúbrica: no n'hi ha. Exterior verso: "n. 678" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1067" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus H: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 70, n. 837.

In nomine Domini. Ego Remundus Bonifilii venditor sum tibi Truggardi femine. Vendo tibi semodiatam unam vinee, quam abeo in comitatu barchinonensi, in parrochia Sancti Petri de Rexag, in loco vocitato Albinnana. Que mihi advenit per meliorationem quam mihi exinde fecit¹ pater meus. Habet autem terminum prefata vinea ab oriente in alodio Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie, ab aquilone in alodio Iohannis Belliti, a circio in alodio prefate Canonice, a meridie in alodio prefate Canonice. Supra nominata quoque vinea, simul cum ipsa terra in qua est fundata, tibi ad integrum vendo, cum exiis et regressiis eius et cum omnibus eius terminis et pertinenciis, et de meo iure in tuum dominium et potestatem ad integrum trado, simul cum exiis vel regressiis eius, ut facias exinde quodcumque volueris, ad tuum plenissimum

proprium, absque ullius contrarietatis obstaculo. Accipio quoque a te propter hanc vineam in precium mancosos II auri puri monete Barchinone. Quos tu emptrix precium mihi dedisti et ego venditor manibus meis accepi. Nichilque ex predicto precio apud te remansit. Et est manifestum. Si vero ^⁹ ego venditor aut utriusque sexus homo hanc venditionem disrumpere voluero aut voluerit, nil prosit, set componat aut componam supra scriptam venditionem in triplum ipsi cui hoc foras fecerit. Et postmodum hoc maneat firmum.

Actum est hoc VIII kalendas aprilis, anno VII regni Philippi regis.

S+ Remundi Bonifilii, qui hanc fieri iussit et punctis firmavit atque testibus eam firmari rogavit.

S+ Poncii Textoris, s+ Adalberti Sanlani, isti sunt huius rei testes.

S+ Bertrandi subdiachoni, qui hoc scripsit et sub sss scripsit die et anno quo supra.

1. *Sota la c hi ha una o una mica raspada.*

1128

1067 abril 10

Sendred Amalfred i la seva muller Felidia venen a Guerau Company i a la seva muller Aissulina un mallol situat al territori de Barcelona, al terme de Santa Cecília i de Pedralbes, que tenen per compra, pel preu de 7 mancosos i mig d'or pur de moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-242. Original. Pergamí, 122 × 298 mm. Restaurat. Al verso: "Carta Sancti Sancta Cecilia" (s. XIII-XIV); "Nil pro Capitulo" (s. XVI-XVII); "1067" (Mas); "Siglo XI" (s. XX). Caplletra "I": 33 mm.

In nomine Domini. Ego Sendredus Amalfredi una cum uxori mea Felidia femina venditores sumus vobis Gerallus Compagni et uxori tue Eiculine femine, emptores. ^⁹ Per hanc scripturam vendicionis nostre vendimus vobis peciam unam malleole, cum ipsa terra in [qua?] iacet, qua habemus in territorio barchinonensi, in termine ^⁹ Sancte Cecilie et de Petres Albes. Advenit nobis hec omnia per nostra comparacione vel per ullasque voces. Habet autem terminum iam dictam peciam malleole a parte ^⁹ orientis in ipso torrente, a maridie et ab occiduo seu a parte circio in terra de vos emptores. Quantum iste affrontaciones includunt, sic vendimus ^⁹

vobis: prelocutam malleole integriter, simul cum exiis vel regressiis earum, propter precium mancosos VI et medio auri puri monete Barchinone legitime pensatos. ⁶ Quas vos emptores precium nobis dedistis et nos ad presens manibus nostris recepimus. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que vobis vendimus, de nostro iure ⁷ in vestrum tradimus dominium et potestatem, ab omni integritatem, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus ⁸ utriusque qui contra hanc vendicione venerimus aut venerit ad inrumpendum, nil valead, set componad aut componamus vobis iam dicta omnia in du-⁹plum cum omni sua melioracione. Et insuper hoc manead firmum omne per evum.

Quod actum IIII idus aprilis, anno VII regni regis Phylippi.

¹⁰ S+ Sendredus Amalfredi, s+ Felidia femina, nos qui hanc vendicionem fecimus et firmavimus et testibus firmare rogavimus.

¹¹ *S Bernardus^{1*}. S+ Iohannes Ricarii. ¹² S+ Fulco Petroni.

¹³ S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Abreviatura supèrflua.

1129

1067 abril 11

Emma i els seus dos fills Gerard Bernat i Guillem venen a Bernat Ramon i a la seva dona Ermengarda una peça de vinya erma, situada al lloc que anomenen Quinçà, pel preu de 2 mancosos i mig d'or de Barcelona.

ACB, perg. 1-2-1299. Original. Pergamí, 70 × 357 mm. Al verso: Tres línies il·legibles (s. XIV-XV); "Mitja Escala, Armari 3, Num... 1299" (s. XVIII); "1299", "1067"; "1-2-1299" (s. XX). Caplletra "I": 22 mm.

In nomine Domini. Ego Ema et filiis meis, id sunt, Geral Bernard et Gillem, fratri meo, venditores (venditores)¹ sumus vobis Bernardi Reimondi et uxori sua Ermengards, emptori. Per ahnc ² scripturam vendicionis nostre vendimus vobis pecia I de vinea erma, cum terra ubi est fundata, que est in comitatu barginonensi, in locum que vocant Kinza. Advenit mihi ad me Ema ³ per vocem viro meo, que est condam, et ad nos infantes per genitorum nostrorum vel per ullaque voces. Afrontad namque omnia de parte vero circi in terra de Remon Segol sive in terra de filiis que fuit de Dalmad, (de aquilonis)² de ⁴ aquilonis in nos comparatores vel de nostros eres, de meridie et de ohciduo sim<i>liter. Quantum istas afrontaciones

includunt, sic vendimus vobis: iam dicta omnia ab integrum, cum exiis vel regresis earum, /^o in propter precium mangosos II et medio de auro gocto de Barginona legitimus. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que vobis vendimus, de nostro iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, /^o ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis omo utriusque sexus que contra anch vendicione venerid ad inrumpendum, non hoc valead vendicare, set componad aut componamus vobis /^o predicta omnia in duplo cum omni sua inmelioracione. Et inn antea ista vendicione firma permanead modo omnique tempore.

Ahtum est hoc III idus apreli, ano VII regnis Filipi regi.

S+num Ema, /^o s+num Geral, s+num Gillem, nos que ista vendicione fecimus et firmamus et testes firmare rogavimus.

S+num Beluz Bonuz. S+num Pere Vives. /^o S+num Bonuz Beluz.

/^o S+num Amalricus presbiter, que hec scripsit cum literas fusas in linea III die et ano quod supra

1. Repetit. 2. Ratllat.

1130

1067 maig 3

Cusca, dona, ven a Bernat, fill de Gotmar, i a la seva muller Adelaida unes peces de vinya, cultivades i ermes, amb la terra on són plantades, situades al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu, al coll de Finestrelles, pel preu de mitja aimina d'ordi i 12 diners en moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 242, f. 82c-d. Rúbrica: "Cuscha vendidit Bernardus Gomar II peciolas vinee apud collum de Finestreles". Exterior verso: "n. 242" (Caresmar); "Anno Domini 1067" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 70, n. 838.

In nomine Domini. Ego Cuscha femina venditor sum vobis Bernardo, prolis Gonmari, et uxori tua Adalet femina, emptores. Per hanc scripturam venditionis mee vendo vobis peciolas vinee, cultas et ermas, simul cum ipsa terra in quo sunt fundatas, /^o meas proprias. Quod abeo in territorio barchinonensem, in parrochiam Sancti Andree apostoli, in collum de Fenestreles. Advenerunt mihi predictas vineas per ienitorum et per qualicumque voces. Affrontant namque hee petie vinearum a parte oriente in via qui pergit a Barchinona, de meridie in vineas Dalmacii et de Tedlendis femina de Fenestreles,

de occiduo in vineas de Ermesindis mulier qui fuit Suniario Borrelli, de circio in torrente qua dicitur¹ Decollatum. Quantum infra istas III^{or} affrontationes includunt, sic vendo vobis: predictas petias vinee, sicut predictum est, ab integre, simul cum exios et regressios earum, in propter precium media emina de ordeo bono et optimo et insuper duodecim denarios de monete Barchinonam curribile. Quod vos emptores precium mihi dedistis et ego vinditrice manu mea recepi integriter. Est manifestum. Quem vero predicta hec omnia, que ego vobis vendo, de meo iure in vestrum trado dominium et potestate, ab omni integritatem, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si ego venditrice aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista venditione venerit pro inrumpendum aut ego venero, nil prosit, sed componat aut ego componam vobis predicta omnia in duplo cum suam meliorationem. Et in antea ista venditione firma permaneat modo et omnique tempore.

Facta venditione V nonas madii, anno VII regni regis Philippi.

S+m Cuscha femina, ego qui ista venditione feci et manu mea firmavi et his testibus firmare rogavi.

S+m Guilelmi Bonefilio. S+m Gitardus Arnalli. S+m Bonefilio faber.

S+ Mirone sacer, qui hec scripsit die et anno quo supra.

1. La i aprofita el començament d'una u i l'escrivà n'expuntua la resta.

1131

1067 maig 11

Ermengol Goltred empenyora a Trudgarda, germana seva, una peça de terra situada al comtat de Barcelona, al Vallès, a la parròquia de Sant Pere de Reixac, per un deute que té amb ella de 14 mancosos d'or de Barcelona, pagador en un any a partir de mitjan maig vinent, i si no eixuga el deute, la peça passarà a mans de la seva germana.

ACB, LA.II, n. 642, f. 207c-d. Rúbrica: "Inpigneratio unius pecie terre in Rexago". Exterior verso: "n. 642" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno 1067" (s. xviii). Caplletra "I": 22 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 70-71, n. 839.

ACB, LA.II, n. 685, f. 218b-c. Rúbrica: no n'hi ha. Inter columnas recto: "n. 685" (Caresmar). Exterior verso: "Anno Domini 1067" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus I: 8 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 71, n. 840.

In nomine Domini. Ego Ermengaudus, Gultredi prolis, impignorator sum tibi Trudgardis femine, sororem meam. Manifestum est enim quia debitor sum tibi mancosos XIII^a de auro et monete atque penso que hodie^b currit Barchinonam, quas tu mihi prestasti. Et est manifestum. Propterea impignoro tibi petiam unam terre, cultam vel eremam, quam abeo in comitatu barchinonensi, in Vallense, in parrochia Sancti Petri de Rexag. Advenit mihi hanc terram per vocem genitorum meorum vel per ullasque voces. Habet autem terminum hanc terram a parte circi in alaude de te susceptrice, ab oriente in ipsa strata publica, a meridie in prad de Mata Bous, ab occiduo in terra de Adaled sororem nostram sive de ipsa Canonica. Quantum iste affrontationes includunt, sic impignoro tibi prelocutam terram meam propriam integriter, simul cum exiis vel regressiis earum, et de meo iure in tuo trado dominium et potestatem, ab omni integritatem. Et inter tantum ego teneam hec per tuum beneficium et tu per tuum pignus. Et in die quod erit mediante mense madii de isto ad alio veniente, isto anno revolvente, ista proxima ventura, sic faciam tibi reddere iam dictum debitum absque ullo tuo engan. Quod si minime fecero et diem placitis meis non adimplevero, tunc abeas licenciam iam dicta omnia aprehendere, tenere, vindere et omnia facere quodcumque volueris ad tuum plenissimum proprium. Quod si ego impignorator aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc impignoratione venero aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, set componat aut componam tibi iam dicta omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et insuper hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum V idus madii, anno VII regni regis Philippi.

S+ Ermengaudus Goltredi, ego qui hanc impignorationem feci et firmavi et testibus firmare rogavi.

S+ Petrus sacer. S+ Adalaidis femine.

S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

LA.II, n. 685. a'. XIII^{im}. b'. odie.

1132

1067 maig 13

Miró, fill de Sendred, la seva muller Ponça i els seus fills Bernat i Ramon, juntament amb Alaman, venen a Oleguer i a la seva muller Guisla una peça de terra amb vinya, situada en un lloc no especificat, pel preu de 8 mancosos d'or.

ACB, perg. 1-2-150. Original. Pergamí, 217 × 253 mm. Estava doblegat en diferents plecs. Al verso: "Carta Ollegarii" (s. XIII-XIV); "Mitja Escala, Armari 1, n. 150"; "Num... 896" (s. XVIII); "Diversorum B 150" (Mas). Caplletra "T" ornamentada: 19 mm.

In Dei omnipotentis nomine. Mironi, proli Senderedi,¹ et coniux mea Poncia et filios meos Bernardus et Raimundi, nos simul, ² et Alaman vinditores² sumus Ollegarii et uxori tua Guilgla, emptores. Per hanc nostra vendiccionis scrip-^βturam vendimus vobis pecia I de terra cum vinea, qui nobis advenit p<er>³ genitorum aut per ullasque voces. ⁴ Abet namque affrontaciones ipsa terra cum ipsa vinea de oriente in strata, et de meridie et de occiduo in alaude de Guitard ⁵ Mir et de Berengarii Bonefilii, et de circii in alaude de Mir Argimon. Quantum infra istarum affrontaciones ⁶ includunt, sic vendimus vobis: ipsa terra cum ipsa vinea, exceptus ipsa ereditate que habet in ipsa vinea ⁷ ipsum qui eam complatavit, et quantum eam tenuerit serviat vobis per unumque annum et non possit ad alium ⁸ vindere nisi ad vos supra scriptos aut posteritati vestre, in propter precio placibile mancosos VIII ⁹ in auro. Et est manifestum. Et de nostro iuro tradimus in vestra potestate, ad omnia facere quod volueritis. ¹⁰ Quod si nos vinditores aut ullusque homo quis contra hanc karta vindiccionem venerit pro inrumpendum ¹¹ aut inquietare voluerit, non hoc valeat vindicare, set in duplo vobis componat aut componamus ¹² cum sua melioracione. Et in antea ista karta non sit disrupta, set semper sit firma et inconvulsa ¹³ permaneat omnique tempore.

Que est acta III idus mai, anno VII regni Philipi regi.

¹⁴ Sig+num Mironi proli Senderedi, sig+num Poncia, sig+num Bernardus, ¹⁵ sig+num Raimundi, sig+num Alaman, nos qui ista karta rogavimus ¹⁶ scribere et firmare et nos firmavimus.

Sig+num Guadamir Guifre. ¹⁷ Sig+num Arnal Isarn. Sig+num Guifre Arnal.⁴

¹⁸ Raimundus scripsit ss die et anno quo supra.

1. Sota l'última e hi ha una t. 2. Sota la v hi ha una a majúscula. 3. Sota la p hi ha una a. 4. Abreviatura supèrflua.

1133

1067 maig 17

Berenguer, bisbe de Barcelona, i els canonges de la Seu barcelonina fan donació a Company Tudiscle, levita, d'un solar i els seus casals, situat dins la muralla de la ciutat de Barcelona, al lloc

anomenat Mont Tàber, a la banda de llevant dins de la porta de la ciutat, amb la condició que faci construir cases per viure-hi, perquè les tingui mentre visqui al servei de la Seu i de la Canònica. Després de la seva mort, tornarà tot el que hi hagués edificat a domini de la Canònica.

ACB, perg. 1-1-716. Original. Pergamí, 188 × 353 mm. Al verso: "Carta Compagni Tudiscli de domibus Guifredi Seniofredi que sunt ante palacium comitis"; "CCCXXXVI" (s. XIII-XIV); "Num...716." (s. XVIII); "Diversorum A 716"; "I Antiquitatum n. 375" (Mas); "1076 i 1-1-716" (AP). Aquest document formava part originàriament d'un pergamí més gran amb un document escrit a l'espai immediat anterior, del qual són visibles unes restes de lletres partides en seccionar el suport; per això mateix la inicial està una mica mutilada a a la part superior. Caplletra "I", escurçada: 40 mm.

ACB, LA.I, n. 375, f. 144c-145a. Còpia de mitjan segle XIII. Encapçalament de foli: "Barchinona". Rúbrica: "Carta quod Canonica dedit Compagne Tudisclie levite casales in Monte Tabor". Exterior verso: "CCCXXXVI" (s. XIII-XIV); "n. 375" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1067" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus G: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 71-72, n. 841.

Ed.: PUIG, *Episcopologio*, ap. L, p. 393-394.

In nomine Domini. Ego Berengarius, barchinonensis Sedis episcopus, et grex canonicorum eiusdem Sedis universus tibi Compagne Tudiscli levita, pariter in unum, donatores sumus. Manifestum est ꝑ eciamꝑ quia damus tibi solum terrę iuris nostrę Canonice simul et ipsos casales ibidem sitos. Quod habemus infra Barchinone urbe^b moenia,^c in loco qui vocatur Mons Tamber, ad clima scilicet orientis, ꝑ intra ianuam prenominate civitatis. Advenit autem nostrę Canonice Guifredi Seniofredi, viri Dei, fratris nostri canonici, largitione^d sive testatione^e et Remundi, fratris eius, facta inter nos commu-^atatione,^f vel aliis quibuslibet modis. Habent autem terminum ab oriente in platea qua intratur in palacium comitis et in parietibus eiusdem palacii, a meridie atque occiduo in plateis quibus ꝑ itur ad sedem nostram, a^g septentrione in exitu palacii comitalis. Quantum pre-nominati termini concludunt tibi ad integrum damus, cum ingressibus pariter et egressibus suis, et cum ꝑ universis que dici vel nominari quolibet modo possunt,^h ad illud utcumque pertinentibus. Atque de iure nostrę Canonice sive nostro in tuum dominium et potestatem tradimus tali videlicet ꝑ modo atque tenore: ut hedifices ibi domos ad habitandum, et teneas illas atque possideas quandiu vixeris, in servicioⁱ sedis nostrę sive nostrę Canonice. Post tuum vero ab hac luce dis-^ocessum, (±140)^l ꝑ revertantur in ius atque dominium nostre Canonice et nostrum, absque ullius contrarietatis obstaculo, cum

omni quod ibidem feceri(tis)² hedificio. Si vero nos donatores aut cuiuslibet ¹⁰ sexus vel ordinis homo donationem hanc infringere sive rescindere temptaverimus vel temptaverit, nil prosit, sed componamus sive componat tibi (ad successores tui)³ libram ¹¹ auri puri in vinculum. Et postmodum hoc maneat firmum, secundum quod superius est comprehensum, quia in sacris canonibus ita reperitur insertum: ut ubi ab episcopo bonus impenditur ¹² profectus institutus, a succedente teneatur modus. Item ibi: si episcopus quemlibet ex suis clericis ad bonum viderit tendere profectum honorare de rebus ecclesiasticis et ¹³ eum ditare atque extollere, non prohibeatur.

Facta carta donationis XVI kalendas iunii, anno VII regni regis Phylippi.¹

S+ Miro presbiter.⁴ ¹⁴ *Berengarius episcopus*. *+ Bernardus archidiaconus*.^k *S Vivas levita adque prepositus ssss*. ¹⁵ *S+¹ Remundi primiscole*. ¹⁶ *S+ Poncii sacriscustus*. *S+ Dalmacius^m sacer*. *+ Guilelmus subdiaconus*.ⁿ *S+ Vivani levite*. ¹⁷ *S+ Poncii levite*. *S+ Ermengaudus Raimundi iudicis*. ¹⁸ *S+ Reimundi levite, qui et iudicis*. *S+ Remundi Seniofredi et levite*. *S+ Guilielmi levite, qui et caputscole*.^o *S+ Ermengadus*.^p ¹⁹ *S+^q Guilaberti levite*. *S+ Berengarii subdiaconus*.^r *S+ Guitardi presbiteri*.^s ²⁰ *S+ S⁵ Stehpanus^t levite*. *S+ Mironi\|s/ sacerdotis*. *S+ Remundi levite*. ²¹ *S+ Dalmacii^u clerici*.

²² S+ Bertrandi subdiaconi,^v qui hoc scripsit et sub ss scripsit cum literis^w fusis in linea VIII^a et in X^a, die et anno quo supra.

1. Ratllat. 2. Lletres raspades. 3. Ratllat. 4. La situació d'aquesta signatura es justifica pel repartiment de l'espai i l'ús de grafia magna per part del bisbe, el principal actor. 5. Raspat.

LA. a. enim. b. urbis. c. menia. d. largicione. e. testacione. f. comutacione. g. ad. h. possint. i. servitio. j. Philippi. k. archidiaconus. l. Sota la + hi ha una s. m. Dalmatius. n. subdiaconus. o. capudscole. p. Ermengodus. q. Les dues signatures següents es troben darrere de Stephanus levite. r. subdiaconi. s. Aquesta signatura es troba darrere de S+ Remundi levite. t. Stephanus. u. Dalmatii. v. subdiaconi. w. litteris.

1134

1067 maig 22

Ermessenda, filla del difunt Olibà Blandric, ven a Dalmau Geribert una mujada i mitja quarterada de vinya menys quatre pams, amb la seva terra, situada al territori de Barcelona, al lloc anomenat Cirsà, pel preu de 21 mancusos d'or de moneda de Barcelona.

ACB, LA.I, n. 206, f. 88a-b. Rúbrica: "Emptio Dalmatii Girberti de modiatam una vinearum et media quarterada apud Cirsa". Interior recto: "n. 206" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus zoomòrfic amb forma de gos, de color vermell i amb la llengua verda: 10 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 72, n. 842.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Ermesindis femine, filiam¹ qui fui Olibanus Blandrici dudum defuncti, venditrice sum tibi Dalmatius Geriberti, emptore. Per hanc scripturam venditionis mee vendo tibi modiatam unam et mediam quarteradam vinearum, minus palmos IIII^{or}, simul cum ipsa terra in qua iacent, quam habeo in territorio barchinonensi, in locum vocitatum Cirsa. Advenit mihi hec omnia per complantarium et per laxationem, quam mihi exinde fecit viri mei Bernardi vel per ullaque voces. Habet autem terminum iam dicta omnia a parte circi in margine de Vives levita, de oriente in terra de Bonefilius Bernardi, de meridie in vineis Sancti Petri cenobii et ^b de ipsam Sedem Sancte Crucis, ab occiduo in via publica. Quantum infra iam dictos terminos concludunt atque circumcingunt, iam dictam vineam tibi ad integrum vendo simul cum exiis vel regressiis earum, propter precium XXI mancuso auri vel monete sive penso que hodie currit Barchinona. Quas tu emptor precium mihi dedisti et ego ad presens manibus meis recepi. Et est manifestum. Quem vero prescriptam vineam, que tibi vendo, de meo iure in tuo trado dominium et potestatem, cum quantum infra et extra pertinet ad eam, ab omni integritatem, ad tuum plenissimum populum² proprium. Quod si ego venditrice aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc venditionem venero aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, set componad³ aut componam tibi iam dicta omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et insuper hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum XI kalendas iunii, anno VII regni regis Philippi.

S+ Ermesindis femine, ego qui hanc venditionem feci et scribi iussi et punctis firmavi atque testes eam firmare rogavi.

S+ Iohannis Petri. S+ Guilaberti levite. S+ Guilelmi levite qui et caputscole. S+ Vitalis, cognomento Gaucefredus, presbiter. S+ Reimundi levite. S+ Petrus sacer.

S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit cum litteris rasis et emendatis in linea III, die et anno quo supra.

1. Sota la f hi ha una t. 2. Expuntuat. 3. Abreviatura supèrflua ratllada.

1135

1067 juny 1

Adelaida ven a la seva germana Trudgarda una peça de terra situada al comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Pere de Reixac, pel preu de 4 mancosos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 695, f. 220d-221a. Rúbrica: "De Rexag". *Inter columnas verso*: "n. 695" (Caresmar). *Inter columnas recto*: "Anno Domini 1067" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus E: 10 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 72, n. 843.

In Christi nomine. Ego Adalaidis venditrice sum tibi Trudgardis femine, sorori mee, emptrice. Per hanc scripturam venditionis mee vindo tibi petiam unam terre cultam, quam abeo in comitatu barchinonensi, in parrochia Sancti Petri de Rexag. Advenit mihi hanc terram per vocem genitorum meorum vel per ullaque voces. Habet autem terminum hanc terram a parte circi in strata, ab oriente et a meridie seu ab occiduo in terra de te emptrice. Quantum isti termini ambiunt atque includunt, sic vendo tibi: prescriptam terram integriter, simul cum exiis vel regressiis earum, propter precium ^⁹ mancosos IIII auri vel monete sive penso que odie currit Barchinonam. Quas tu emptrice precium mihi dedisti et ego ad presens manibus meis recepi. Et est manifestum. Quem vero prescriptam terram, que tibi vendo, de meo iure in tuo trado dominium et potestatem, ab omni integritatem, ad tuum plenissimum proprium. Quod si ego venditrice aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc venditione venero aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, sed componat aut componam tibi iam dicta terra in duplum cum omni sua melioratione. Et insuper hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum kalendas iunii, anno VII regni regis Philippi.

S+ Adalaidis femine, ego qui hanc vendicionem feci et firmavi et testibus firmare rogavi.

S+ Maria femina. Signum Petrus Reimundi +.

S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1136

1067 juny 23

Arbert, fill de Bernat, i la seva muller Estefania venen a Balluví, fill d'Ansovall, una peça de vinya amb la terra on és plantada i els

arbres fruiters que hi ha i una peça de terra erma que es troba a la part oriental de l'anterior, situades al comtat de Barcelona, al lloc anomenat Horta, dins la parròquia de Sant Andreu de Palomar, que Arbert té pel seu pare i Estefania per delme conjugal, pel preu de 9 mancusos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-2-1016. Original. Pergamí, 131 × 444 mm. El document presenta taques de tinta en forma de lletres en la seva part central, causades pel contacte amb un altre pergamí. Al verso: "Carta Balluvini Ansoallis apud Sanctum Andream" (s. XI); "Num... 961" (s. XVII); "Mitja Escala Armari 2. n. 1016" (Caresmar); "Antiquit. II 173" (Mas); "1067" (F-B). Caplletra "T": 13 línies.

ACB, LA.II, n. 173, f. 62c-d. Rúbrica: "Arbert Bernat vendidit Balovino petiam vinee et aliam terre apud Ortam, in termino Palumbar". Interior verso: "n. 173" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1067" (s. XVIII).

Regest: Mas, Notes, vol. X, p. 72-73, n. 844.

In nomine Domini. Ego Arberto, prolis Bernardo, una cum coniux mea Stefania^a femina, nos simul in unum, venditores sumus tibi Balluino, prolis Ansoalli, emptori. Per hanc denique scripturam ^β vendicionis^b nostre vendimus tibi peciam^c unam vinee, simul cum ipsa terra in quo est fundata, cum arbores de diversis ieneris,^d qui infra sunt oriti et rradicati,^e et ipsam peciam terre erema qui est iux-^βta predictam vineam a parte oriente. Est namque predictam omnia in comitatu Barchinona, in locum vocitatum Orta, et infra parrochiam Sancti Andreę de Palubare. Advenit mihi ad me ^α Arberto per ienitorum^f et^g per qualicumque voces, et ad me Estefania per meum decimum seu per qualicumque voces. Affrontat namque predicta omnia de parte oriente in terra culta de Arnallo et in riera que nu-^βcupant Orta, a parte meridiei in terra erema a Sancti Jacobi apostoli Barchinona^l et de Sancti Mikaelis^h et in terra culta de iam dicto Arnallo, qui est super ipso margine desuper ipsa vinea, de occiduo ^β in vineam suam prenotato Arnalli, ab circioⁱ vero parte in alaude de Isarno Suniarrii. Quantum infra istas IIIIor affrontaciones includunt et is termini ambiunt, sic vendimus ^γ tibi: ipsa omnia, qui infra est, ab integre, simul cum exios et rregressio^s^l earum, in propter precium mancusos novem de bono auro cocto monete Barchinone et quales odie currunt, ^β sine enganno,² Quod tu emtor^k hac precium nobis dedistis et nos venditores manus nostras rrecepimus^l integriter. Est manifestum. Quem vero predicta omnia, que nos tibi vendimus, ^β de nostrum iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ab omni integritate, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista ^α vendicione^m venerit pro inrumpendum aut nos

venerimus, nil valeat, sed componat aut componamus tibi predicta omnia in duplo cum suam melioracione.ⁿ Et in antea ista carta ¹¹ vendicione firma permaneat modo et omnique tempore.

Facta vendicione^o VIII kalendas iulii, anno VII regni rregis^p Filippi.^q

S+m Arberto, s+m Estefania^r femina, ¹² nos qui ista vendicione^s fecimus et firmavimus et firmare rrogavimus.^t

¹³ S+m Berenger Aurucii. S+m Odger Ansalò. S+m Remon Gafaasinos. S+m Ermengaudò Aaulfo.

¹⁴ S+ Mironi sacer, qui hoc scripsit³ die et anno quo supra.

1. Sota la a hi ha una e. 2. Abreviatura supèrflua de n sobre a. 3. sota la s hi ha una i.

LA. a. Stephania. b. venditionis. c. petiam. d. generis. e. radicati. f. genitorum. g. Manca. h. Michelis. i. occiduo. j. regesios. k. emptor. l. recepimus. m. venditione. n. meliorationem. o. venditione. p. regis. q. Philippi. r. Estephania. s. venditione. t. rogavimus.

1137

1067 juny 23

Mir Sendred dóna al seu fill Ramon unes cases, horts i terres, situades al territori de Barcelona, que té per la seva dona El-liarda i pel seu fill difunt.

ACB, perg. 1-4-241. Original. Pergamí 225 × 240 mm. 1137: Al verso: "1067"; "1-4-241"; "D.C. (b) 241 Cap. 3"; "Restauració nº 275 13/4/ 83" (Mas i JB). Restaurat i reforçat a base de disset trossets de pergamí; l'inici de les línies 7-9 en el marge dret, és perdut; es troben almenys quatre foradets que han fet perdre traces de les corresponents lletres; hi ha quatre taques causades per humitat, una d'elles grandeta, que afecta les línies 1 i 3-9 i n'ha esvanit molt la tinta. Caplletra "T": 37 mm.

In nomine Domini. Ego Miro Sendredi donator sum tibi Remundo, filio meo. Manifestum est enim quia gotice precipiunt l[eges] ut quisquis rei donatum, ¹ sive per traditionem condite scripturę sive per consignationem vel traditionem rerum, in iure suo perceperit et complacuerit ei ut donator rem ipsam per ² voluntatem eius qui eam donata percep, possideat iam, si in postmodum fortasse contigerit ut ipse qui rem donatam perceperat, vivente donatore, mori-³ens ab hac vita discedat, quicquid de re sibi donata iudicare voluerit, licentiam habeat. Propt[erea] dono tibi omne meum directum quod ⁴ habeo vel qualicumque modo habere debeo in omnibus que fuerit Elliardis femine, dudum uxoris mee, matris tue,

quem mihi con[tingunt] sive ad-⁶veniunt per successionem fratrum tuorum, filiorum meorum, et per luctuosam vocem [ve] aliis quibuslibet vocibus sive modis. E[st autem nominati in domibus] ⁷ [±3]tibus, terris et vineis, ortis et ferragenalibus et ceteris alodiis, cultis vel incultis, quę mihi advenint per voces supra dictas et que habeo in te[rritorio] ⁸ [b]archinonensi. Habent autem terminum prefata omnia ab oriente in alveo Bisocii, a merid[ie in] marinis litoribus, ab occiduo in alveo Lu-⁹[b]ricati, a septentrione in iugis montium. Quantum intra predictos quatuor terminos habeo vel per voces supra dictas quolibet modo ¹⁰ habere in futuro debebo, tibi ad integrum dono, cum ingressibus parti et egressibus suis, atque de meo iure in tuum dominium et potestatem trado, ut facia[s]¹¹ exinde quodcumque tibi placuerit, ad tuum plenissimum proprium. Ut autem hæc donatio robur obtineat perhenniter valiturum, placuit ea fulciri ¹² munitionibus legum. Precipit autem Liber Legum quartus, in titulo II° de successionibus eorum qui sic moriuntur, ut nec donationem nec ullum faciant tes ¹³ tamentum, nec presentibus testibus suam ordinent voluntatem qui gradu illis proximi fuerint eorum obtinebu[n]t hereditate. Hoc autem ideo validus ¹⁴ est ut noverint omnes quia hæc quę tibi dono, adveniunt mihi per [mea] luctuosam sive magis per successionem [fr]atum vel germanorum tuorum, ¹⁵ olim defunctorum. Si vero ego donator aut cuiuslibet sexus homo donationem hanc disrumpere aut infringere temptavero sive temp-¹⁶taverit, nil prosit, sed componam sive componat tibi prefata omnia in duplum cum omni sua illorum melioratione. Et postmodum hoc mane-¹⁷at perhenniter firmum.

Quod factum est VIII kalendas iulii, anno VII regni regis Phylippi.

S+ Mironis Sendredi, qui hanc donationem fecit ¹⁸ et punctum roboravit atque testibus eam roborari rogavit.

S+ Odę femine, s+Udalardi Geralli, s+Bernardi ¹⁹ Seniofredi, s+Da[alm]acii Donucii, s+Arberti Dalmacii, s+ Bernardi Guilielmi, s+Guilaberti Bonifilii, ²⁰ isti sunt huius rei testes.

²¹ S+ Bertrandi subdiachoni, qui hoc scrivit et sub sss scripsit die et anno quo supra.

1138

1067 juliol 4

Ermessenda i el seu marit Bonfill, fill de Bonfill, venen unes cases a Joan Gomis i a la seva muller Rolanda, situades sota els murs

de la ciutat de Barcelona, prop de la Canònica de la Santa Creu, que té Ermessenda pels seus pares i Bonfill per la seva muller, pel preu de 8 mancusos.

ACB, perg. 1-1-1926. Original. Pergamí, 160 × 250 mm. "de domibus " (s. XI-XII); "Num...1926" (s. XVII); "Diversorum A 1926" (Mas); "1068" (F-B). Caplletra "T": 51 mm.

ACB, LA.I, n. 639, f. 235d-236b. Rúbrica: "Emit Iohannes Gomiz domos prope Canonicam". Interior recto: "n. 639" (Caresmar). Inter columnas recto: "Anno Domini 1068" (s. XVIII). Caplletra "T" ornamentada, tipus B: 14 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 83, n. 865.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Ermesindis femina una cum viro meo Bonefilii, Bonefilius prolis, venditores sumus vobis^a /² Iohannes Gomic et uxori tue Rudlendis femine, emptores. Per hanc scripturam vendicionis nostre vendimus /³ vobis ipsam porcionem et ipsum nostrum directum quam habemus vel abere^b debemus pro qualicunque voce in ipsis /⁴ nostris mansionibus, \quas/ in comune habemus, cum solis et superpositis, guttis et stillicidiis, hostias et ianuas cum ipsa /⁵ curte, cum foveas et cloacas, et cum omne nostrum directum de oc omne qui fuerunt de ipsis mansionibus, quas alii tenent /⁶ et habent. Est hec^c omnia infra muro civitatis Barchinone, prope ipsam Kanonicam^d Sanctę Crucis. Advenit mihi /^e hec omnia ad me Ermesindis per vocem genitorum meorum vel per ullasque voces, et ad me Bonefilii per vocem uxori mee /^f iam dicte vel per quibuslibet aliis modis. Afrontad^e iam dicta omnia a parte orientis in calle publico, a meridie /^g in mansionibus de Petrus Seniofredi, ab occiduo sive a parte circi in¹ curte et mansionibus de Gisli-¹⁰bertus Frugani. Quantum iste affrontaciones includunt, sic vendimus tibi: iam dicta omnia integriter, /¹¹ simul cum exiis vel regresiis earum, propter precium mancusos VIII. Quas vos emptores precium nobis dedis-¹²tis et nos ad presens manibus nostris recepimus, sicut est manifestum. Que vero predicta omnia, que vobis² vendimus,³ /¹³ de nostro iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, ab omni integritatem,^f ad abendi,^g tenendi, vinden-¹⁴di, donandi, comutandi, agendi et possidendi, cum omnia vacua et edificata,^h ad vestrum plenissimum pro-¹⁵prium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hac vendicioneⁱ venerimus aut /¹⁶ venerit ad inrumpendum, nil valead,^j set componad^k aut componamus vobis iam dicta omnia in duplum /¹⁷ cum omni sua illius melioracione.¹ Et insuper hoc manead^m firmum omne per evum.

Quod est actum IIII nonas iulii, /¹⁸ anno VIII regni regis Phylippi.ⁿ

*S+ Ermesindis femina, s+ Bonefilii prolis Bonefilii, nos qui /
 19 hanc vendicionem^o fecimus et scribi iussimus et punctis firmavimus
 atque eam testes firmare rogavimus. /²⁰*

S+ Seguinus Belliti. S+ Remballo. S+ Iohannes Bonefilii /¹

*S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit cum litteris super positis
 in IIII linea, die et anno quo supra.*

1. in repetit. 2. Sota la o hi ha una n. 3. Sota la i hi ha una o.

LA. a. tibi. b. habere. c. hec. d. Kannonicam Sancte Crucis. e. Af
 frontat. f. integritate. g. habendi. h. hedificata. i. venditione. j. va-
 leat. k. componat. l. melioratione. m. maneat. n. Phlippi. o. venditionem.

1139

1067 juliol 20

*Bernat Aeci permuta amb els seus germans Bonfill Aeci, Bonadona,
 Emma i Berenguer Aeci un alou situat al territori de Barcelona,
 a la parròquia de Sant Vicenç, al terme de Sant Gervasi, al lloc
 de Puçols, a canvi d'un altre alou.*

ACB, perg. 1-2-1293. Original. Pergamí, 84 × 537 mm. Al verso: "Berengarii Ezii"
 (s. XIII-XIV); "Num... 1166" (s. XVII); "Mitja escala, armari 3, n. 1293" (Caresmar);
 "1068" (F-B). Caplletra "I": 26 mm.

*In nomine Domini. Ego Bernardo, Aicii prolis, comutator sum
 vobis, fratres mei, Bonefilius Aicii sive Bonadona atque Emma et
 Berengario Aicii. Per hanc scripturam comutationis mee comuto
 vobis alaudem nostrum proprium, id sunt, casis cum solis et super-
 positis, terris atque vineis, cum ipsa terra ubi resident, cultis /² vel
 eremis, sive trileis cum ipsis arboribus qui infra iam dicta omnia
 sunt, aquis, vieductibus et reductibus, simul cum ipso puteo qui
 ibidem est. Est omnia in territorio barchinonensi, in parrochia Sancti
 Vincenti, in terminio Sancti Gervasii, in locum que vocant Puteolos.
 Advenit mihi hec omnia per vocem /^β paternam et per comparacione
 vel per ullasque voces. Habet autem affrontationes iam dicta omnia
 a parte circi in terra de Guilielmus Marchi, qui et iudicis, sive de
 Emma, sororem de me Bernardo, superius scripta; ab oriente in ipso
 torrente qui discurrit per canals \et in terra Sancti Petri/; a meridie
 in terra Sancti Petri cenobii Puel-/^Alarum; ab occiduo in torrente et in
 terra de filiis Tota et in planter de Truiter. Quantum isti termini
 ambiunt atque includunt, sic me evacuo et dono atque trado vobis
 in vestra potestate: \iam dicta omnia/, exceptus unam islam que ad
 opus meum retineo, quod est ante ipso meo solarario, in ipso torrente,*

ad ^o occidentalem partem. Alia autem omnia superius scripta dono vobis et trado atque comuto in vestra potestate, ad faciendum quodcunque volueritis, cum quantum infra et extra pertinet ad prelocutum alodium, et trado propter alium vestrus alodium quod vos mihi donatis in comutatione de prenominate alodio, sicut resonat in ^o ipsa carta comutationis, quod mihi exinde fecistis. Quod si ego comutator aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc comutatione venero aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, sed componat aut componam vobis¹ iam dicta omnia in duplum cum omni sua illius melioracione. Et insuper hoc maneat ^o firmum omne per evum.

Quod est actum XIII kalendas augusta,² anno VIII regni regis Phylippi.

S+ Bernardo Aicii, ego qui hanc comutationem feci et firmavi atque testes eam firmare rogavi.

S+ Reimundus Gaucefredi. S+ Amatus Bonucii. S+ Bernardus Ellemari. ^o *S+num Bonifilio presbiter*. S+ Fulchonem Dacho.

^o S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit cum litteris rasis in linea II et cum litteris super positis in linea IIII, die et anno quo supra.

1. Sota la v es llegeix ti. 2. Sota au es pot llegir iu.

1140

1067 juliol 24

Adalbert Guitard i la seva muller encomanen a Berenguer Remon, la seva muller i fills, el castell de Barberà, excepte la meitat del camp de Santa Helena, dels seus farraginals i de dos horts on està situat un molí que va ser construït per la mare de Berenguer, i li donen l'església de Santa Maria Antiga (Santiga).

ACB. LA.III, n. 221, f. 83a-b. Rúbrica: "Convenientia de Castro Barberan inter castlanos". Interior recto: "n. 221" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1068" (s. XVII). Caplletra "I" ornamentada, tipus I: 9 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 83, n. 866.

In nomine Domini. Hec est convenientia quod fuit facta inter Adalberto Guitardus et uxori sua et Berengarii Reimundi et uxori eius et filiis suis. Comendat predictus Adalbertus et uxor eius ipsum castrum de Barberano ad Berengarii supra scripti et uxor sua et ad filiis suis, et donat eis ipsum fevum, que ad ipso castro pertinet, exceptus medietas de ipso campo de Sancta Helena et de ipso

ferragenale ipsa medietate et ipsos ortos duos, qui sunt ad ipso mulino, que fecit facere mater de Berengarii supra scripti. Et per ista dominicatura, quod ^p retinet Adalbertus in Barberano, donat eis ipsam ecclesiam de Sancta Maria Antiqua cum decimis et primiciis et alodibus et oblationes, que ad predictam ecclesiam pertinet. Et propter hoc convenit Berengarii et uxori sua ad predicto Adalberto et uxor eius hostes et cavalcadas et segus, quomodo debet facere homo ad suum meliorem seniore. Et post obitum de predicto Adalberto et uxori sua, similiter faciant filiis de Berengarii ad ipsi cui predicto Adalberto dubitaverit ipso castro de Barberano.

Facta ista convenientia IX kalendas augustas, anno VIII rege Philippo.

Sig+num Adalberto Guitardus, sig+num Nervia femina, nos qui ista convenientia fecimus et firmamus et testes firmare rogavimus.¹

1. *El text acaba d'aquesta manera tan poc habitual.*

1141

1067 juliol 24

Adalbert i la seva muller encomanen a Berenguer Ramon, a la seva muller i als seus fills el castell de Barberà, excepte la meitat del camp de Santa Helena, els seus farraginals i dos horts on hi ha un molí que va ser construït per la mare de Berenguer i li donen l'església de Santa Maria Antiga.

ACB, LA.III, n. 222, f. 83b-c. Rúbrica: "Item alia convenientia inter castlanos Barberani". *Inter columnas recto*: "n. 222" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1068" (s. xvii). Caplletra "I" ornamentada, tipus G: 24 línies.

Regest: MAS, *Notes*, vol. X, p. 83-84, n. 867.

In nomine Domini. Hec est convenientia quod fuit facta inter Adalberto et uxori sue et Berengarii Reimundi et uxori sue et filiis suis. Commendat predictus Adalberto et uxori sue ad Berengarii et uxori sue et ad filiis eorum ipsum castrum de Barberano, et donant eis ipsum fevum que ad predicto castro pertinet, exceptus ipsa medietate de ipso campo de Sancta Helena et de ipso ferragenale ipsa medietate et ipsos ortos duos qui sunt ad ipso molino, que fecit facere mater de Berengarii supra scripti, et ipsa feva de terra qui est in Palomar. Et per ista dominicatura, que retinet Adalberto in Barberano, donat eis ipsam ecclesiam de Sancta Maria Antiqua cum decimis et primiciis et alodibus et ipsas oblationes, que ad predictam

ecclesiam pertinet, in tale conventu: quod si ego Adalberto predicto aut ipsum qui habet ipsam honorem de Barberano non putuit habere predictam ecclesiam Sancta Maria Antiqua, recuperet predicto Berengario et uxor eius et filii eorum ipsam dominicaturam, qui fuit de Guilelmus ^l Reimundi, qui est condam, sicut superius resonat. Et propter hoc convenit Berengarii et uxor eius et filiis eorum Adalberto et uxori sua hostes et cavalcadas et segus, quomodo debet homo facere ad suum seniore. Et post obitum de predicto Adalberto et uxore sua, similiter faciant filiis de Berengarii ad ipsis cui predicto Adalberto dubitaverit ipso castro de Barberano.

Facta ista convenientia VIII kalendas augustas, anno VIII regnante Philippo rege.

S+ Adalberto Guitardo, sig+num Nevia femina, nos qui ista convenientia fecimus et firmavimus et testes firmare rogavimus.

Iuro ego Adalbert Guitard et ego Nevia femine ad te Berenguer Raimon et ad te Maiasindis femine, quia nos non faciamus in Barberan forcia neque tolta neque acapte, exceptum quantum possumus trobare apud vestram amorem, per Deum et istis sanctis.¹

1. *Manca la subscripció de l'escrivà.*

1142

1067 agost 6

Olovara i els seus fills, Guillem, Ramon, Bonfill, Ermessenda i Engilberga, venen a Guillem Bellit i a la seva muller Aissulina una mujada de terra culta, situada al territori de Barcelona, a Provençals, davant l'església de Sant Martí, pel preu de 64 mancusos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-2-1404. Original. Pergamí, 142 × 296 mm. Al verso: "In Provincialibus" (s. XI); "Num... 1117" (s. XVII); "Mitja Escala, Armari 3, n. 1404" (Caresmar); "1067" (F-B). Caplletra "I" que ocupa 5 ratlles.

In nomine Domini. Ego Ollovava femina una cum filiis filibusque meis, is nominibus, Guilelmo et Remundo et Bonifilio et Ermessindis et En-^lgilberga, nos pariter in unum, venditores sumus vobis Guilielmo Belliti et uxori tue Eiculina femina, emptoribus. Per hanc quip-^βpae scripturam venditionis nostrae sic vendimus vobis modiatam I terre culta. Et est in territorio Barchinona, in Provincialis, ^l ante ecclesiam Sancti Martini. Et advenit mihi ad me Ollovava femina prefatam modiatam terre per mea comparatione et per

laxacionem quod mihi ^{/5} fecit viro meo Petroni condam et per omnesque voces, et ad nos filiis et filias supra scriptis per genitorum nostrorum et per omnimodis voces. ^{/6} Et affrontat prescriptam modiatam terre de parte aquilonis in terra de Bonefilii Petri, de circi in terra de nos venditores, de meridie ^{/7} in strata publica, de occiduo in vineas Sancti Martini et in vineas de Bonefilii Petri. Quantum istas affrontationes includunt, ^{/8} sic vendimus vobis: praescriptam modiatam terre ab integre, simul cum ingressibus et exitibus suis, propter praecium mancosos ^{/9} LXIII auri puri monete Barchinonae, pensatos unum ad unum a penso legitime, de ipsa moneta curribile. Quod vos emptores pre-^{/10}cium nobis dedistis et nos venditores manibus nostris recepimus. Nichilque de ipso pretio apud vos emptores remansit, ut est mani-^{/11}festum. Quem vero prescriptam modiatam terre, que nos vobis vendimus, de nostrum iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, ut ^{/12} faciatis exinde quodcumque velitis facere, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utrius-^{/13}que qui contra ista charta venditione venerimus aut venerit pro inrumpendum sive infringendum, nil valeat, set componat aut nos ^{/14} componamus vobis prefata omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et in antea ista charta venditio firma permaneat ^{/15}omnique tempore.

Actum est hoc VIII idus augusti, anno VIII regni Philippi regis.

S+ Ollovara femina, s+ ^{/16} Guilelmo, s+ Remundo, s+ Bonifilio, s+ Ermessindis femina, s+ Engilberga femina, nos qui ista ^{/17} charta venditione fieri iussimus et firmavimus et testibus firmare rogavimus.

^{/18} S+ Compagni levite. *S+ Berengarii levite*. S+ Bonucius Ferriol. S+ Odegario Atonis.

^{/19} S+ Mironis presbiteri, qui haec scripsit die et anno quod supra.

1143

1067 agost 17

Emma, el seu fill Pere i la seva filla Quíxol venen a Berenguer Adroer els drets sobre terres i vinyes situades al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, a les Corts de Trullols, a Bederrida, pel preu de 26 mancosos i mig d'or pur de Barcelona pesats un a un al pes legítim de l'esmentada moneda.

ACB, LA.II, n. 35, f. 11d-12a. Rúbrica: "Emit Berengarius Adroarii terras et vineas ad ipsas Curtes de Truliols, in Bederrida". *Inter columnas verso*: "n. 35" (Caresmar).

Interior verso: "XXX[VI]" (s. XIII-XIV). Interior recto: "Anno Domini 1068" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada i amb el dibuix del cap d'un conill afegit, tipus F: 9 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 74, n. 847.

In nomine Domini. Ego Emma femina, una cum filio meo Petro et filia mea Chuxilonis femina, venditores sumus tibi Berengario Adroarii, emptori. Per hanc quippe scripturam venditionis nostre sic vendimus tibi nostram hereditatem et nostras voces, et quod ibi habemus vel habere debemus per qualicumque voces, in terris, et in vineis, ab ipsas terras ubi sunt fundatas, cultas et heremas. Et est hec omnia in territorio Barchinona, in parrochia Sancti Vincentii de Serriano, ad ipsas Curtes de Trulols, in Bederrida. Et advenit nobis prescripta omnia per genitorum nostrorum per omnesque voces. Et affrontat prescripta omnia de parte ^a aquilonis in strata qui pergit ad Sancti Vincencii de Serriano vel ad ipsas Curtes, de circi in Monte de Orsa, de meridie in strata publica qui pergit ad Barchinona vel ubique, de occiduo in Terrers. Quantum istas affrontationes includunt, sic vendimus tibi: prescripta omnia, totum ab integre, simul cum ingressibus et exitibus earum, propter precium mancosos XXVI et medio auri puri monete Barchinona, pensatos unum ad unum legitime a penso de ipsa moneta. Quos tu emptor precium nobis dedistis et nos venditores manibus nostris recepimus. Nichilque de ipso precio apud te emptore remansit, ut est manifestum. Quem vero prescripta omnia, que nos tibi vendimus, de nostrum iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ut facias exinde quodcumque velis facere, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista charta venditione venerimus aut venerit pro inrumpendum sive infringendum, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi prefata omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et in antea ista charta venditio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc XVI kalendas sebtēbris, anno VIII regni Philippi regis.

S+ Emma femina, s+ Petro, s+ Chixilonis femina, nos qui ista carta venditione fieri iussimus, firmavimus et testibus firmare rogavimus.

S+ Gondemaro¹ Bofil. S+ Guilelmo Ato. S+ Ermemiro Ennego. S+ Iohannes Richario. S+ Oliba Guari. S+ Ananrico Bernardi.

S+ Mironis presbiteri, qui hec scripsit die et anno quod supra.

1. Sota la segona o hi ha una e.

1144

1067 agost 27

Ermemir Bonfill i la seva muller Raquel venen a Joan Pere, sacerdot, una peça de vinya amb la terra on és plantada, situada al territori de Barcelona, al terme de Monterols, que tenen per compra i per delme conjugal, pel preu de 35 mancusos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-243. Original. Pergamí, 117 × 372 mm. Al verso: "Munterols" (s. XIII-XIV); "Nil pro Capitulo" (s. XVI-XVII); "1067" escrit sobre "1068" (Mas).

In nomine Domini. Ego Ermemir Bofil et uxori mea Richillis femina venditores summus tibi Iohannes Petri sacer, emptori. Per hanc quippae scripturam venditionis nostrae sic vendimus /² tibi peciam I vinee, ab ipsa terra in quo est fundata. Et est in territorio Barchinona, in terminio de Monterolls. Et advenit nobis praescriptam peciam vinee, ab ipsa terra /³ ubi est fundata, per nostra comparatione et per decimum et per omnesque voces. Et affrontat pefatam vineam, ab ipsa terra ubi est fundata, de parte circi in terra /⁴ Bonucius Guilarani et in ipso furno, de meridie et de occiduo similiter in terra iam dicto Bonucio Guilarani, de aquilonis in via. Quantum istas affron- /⁵tationes includunt, sic vendimus tibi: pefatam peciam vinee, ab ipsa terra in quo est fundata, ab integre, simul cum ingressibus et exitibus suis, propter precium /⁶ mancusos XXXV auri puri monete Barchinonae, pensatos unum ad unum a penso de ipsa moneta curribile. Quos tu emptor praecium nobis dedistis et nos /⁷ venditores manibus nostris recepimus. Nichilque de ipso precio aput te emptore remansit, ut est manifestum. Quem vero praescriptam peciam vinee, ab ipsa /⁸ terra in quo est fundata, que nos tibi vendimus, de nostrum iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ut facias exinde quodcumque velis facere, ad tuum ple- /⁹nissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista charta venditione venerimus aut venerit pro inrumpendum sive in- /¹⁰fringendum, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi pefata omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et in antea ista charta venditio fir- /¹¹ma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc VI kalendas september, anno VIII regni Philippi regis.

S+ Ermemiri Bonifilii, s+ Richillis femina, /¹² nos qui ista charta venditione fieri iussimus, firmavimus et testibus firmare rogavimus. /¹³

S+ Sindaredus levita. S+ Constantinus Ermenulfi. S+ Mironis monachi. S+ Poncius Retosindi. S+ Martinus presbiter.

^4 S+ Mironis presbiteri, qui haec scripsit die et anno quod supra.

1145

1067 setembre 7

El vescomte Udalard de Barcelona i la seva muller Guisla venen a Berenguer Adroer tres mujades de terra situades al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, al lloc anomenat Bederrida, pel preu de 21 mancosos d'or pur de moneda de Barcelona pesats un a un al pes corrent d'aquesta moneda.

ACB, LA.II, n. 32, f. 10d-11b. Rúbrica: "Udalardus vicecomes vendidit Berengario Adrouer III modiatas terre apud Bederridam". *Inter columnas verso*: "n. 32" (Caresmar). *Interior recto*: "Anno Domini 1068" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 74, n. 848.

In nomine Domini. Ego Udalardus vicecomes et uxori mea Guilia femina venditores sumus tibi Berengarii Adroarii, emptori. Per hanc quippe scripturam venditionis nostre sic ven-^odimus tibi modiatas III de terra et amplius. Et est in territorio Barchinona, in parrochia Sancti Vincencii de Serriano, in loco vocitato Bederrida. Et advenit mihi prescriptam terram ad me Udalardus vicecomes per parentorum meorum et per omnesque voces, et ad me Guilia vicecomitissa per meum decimum et per omnismodis voces. Et affrontant prescriptas modiatas III de terra et amplius de parte circi in terra de Bonfil Guilem Castro Vetuli; de occiduo in vinea de Dominico de Spudula; de aquilonis in torrente et in terra de Guilia, mulier qui fuit Mironis Geriberti, condam, et de filiis suis, et in terra de Bernardus Guanalgodi et de mater sua Guilia; de meridie in via et in terra Remundi Riculfi. Quantum istas affrontationes includunt, sic vendimus tibi: prefatas modiatas III de terra et amplius ab integre, simul cum ingressibus et exitibus earum, propter precium mancosos XXI auri puri monete Barchinone, pensatos unum ad unum a penso de ipsa moneta curribile. Quos tu emptor precium nobis dedistis et nos venditores manibus nostris recepimus. Nichilque de ipso precio apud te emptore remansit, ut est manifestum. Quem vero prescripta terra, que nos tibi vendimus, de nostrum iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ut facias exinde quodcumque velis facere, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores

aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista carta venditione venerimus aut venerit pro inrumpendum sive infringendum, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi prephata omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et in antea ista cartha venditio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc VII idus septembris, anno VIII regni Philippiⁱ regis.

Udaldardus vicecomes, s+ Guilia vicecomitissa, nos qui ista charta venditione fieri iussimus, firmavimus et testibus firmare rogavimus.

^b + Stefanus. S+ Reimundus Guilelmi. S+ Poncius Recosindi. S+ Otonis Francigena. S+ Bonefilius Fredalie. S+ Bonefilius sacer. + Semegedeus. S+ Vivani levite. S+ Bernardus levite.

S+ Mironis presbiteri, qui hec scripsit cum litteras rasas et emendatas in linea VI ubi dicit "in terra de Bofil Guilelm Castro Vetuli", die et anno quod supra.

1. *Abreviatura supèrflua ratllada.*

1146

1067 setembre 14

Els canonges de la Seu de Barcelona donen a Pasqual, sacerdot, i a Guillem Ramon de Brugueres un mas situat a Collsabadell, a la parròquia de Santa Maria de la Serra, que és al comtat de Barcelona, al lloc que anomenen el Puig, amb la condició que el treballin i a canvi d'un cens anual d'un sester d'ordi i un sester de vi a la mesura que els habitants de l'indret acostumen donar a la Canònica i 12 diners en moneda de Barcelona.

ACB, LA.III, n. 139, f. 48d-49b. Rúbrica: "Stabilimentum mansi de Podio in terram Sancte Marie de Serra per censum I sestario ordeí et I sestario vini". *Inter columnas recto*: "n. 139" (Caresmar). *Exterior recto*: "Anno Domini 1068" (s. XVIII). Caplletra "G" ornamentada: 3 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 75, n. 849.

^a Grex canonicorum Canonice Sedis barchinonensis universus, sub hac convenientia, donat Paschali sacerdoti et Guilielmo Reimundi de Brugariis ipsum mansum, quod prefata Canonica habet ad Collem Sabbatelli, in parrochia deⁱ Sancte Marie de ipsa Serra, que est in comitatu barchinonensi, in loco qui vocatur ad ipsum Podium, qui etiam mansus dudum fuit cuiusdam viri nomine Ramionis, ut predicti Paschalis sacerdos et Guilelmus Reimundi habeant et teneant prescriptum mansum ad servitium Dei et canonicorum Canonice prefate Sedis; et habeant atque teneant et possideant ad integrum

universa que quolibet modo pertinent vel pertinere debent ad predictum mansum; et bene laborent atque ad culturam perducant ipsas terras et vineas, ad predictum mansum pertinentes; et donent prescripte barchinonensi canonice, per singulos annos, sextarium unum ordeï et alium sextarium vini propter censum, ad mensuram qua dudum habitatores eiusdem loci solebant illum dare Canonice prenominate, cui etiam censui adiungunt XII denarios barchinonensis monete. Tali quoque modo atque tenore: ut non habeant licentiam faciendi aut eligendi sive proclamandi ibidem vel ex eisdem rebus alium seniore[m] sive senioraticum nisi canonicos prescripte Canonice. Quod si fecerint aut talem foras facturam ibidem aut ex eodem fecerint, quam infra XXX dies quibus exinde commoniti fuerint, emendare non velint aut non possint, componant canonicis prenominate Canonice uncias duas auri puri in vinculum; et postmodum admitant prefatum mansum Canonice prenominate profuturum cum omnibus illius terminis et pertinenciis et cum universa illorum melioratione que deveniant, ad integrum, in ius et dominium sepe dicte Canonice, absque ullius contrarietatis obstaculo. Simili quoque modo donant prefata omnia uni successorum eorum, qui habeat prefata omnia, secundum tenorem superius comprehensum, quos etiam successores unusquisque eorum in vita sua elegerint, quibus qualibet ordinatione pretaxata omnia concesserint fructuario iure. Post obi-^{tum} vero tam eorum quam successorum illorum, revertentur universa hec in prefate Canonice ius atque dominium, cum omni sua illorum melioratione quam ibi fecerint.

Facta convenientia XVIII kalendas octobris, anno VIII regni regis Philippi.

+ Vivas levite atque prepositus sss. S+ Guilelmi levite, qui et (s)capudscole.² S+ Riculphi levite. S+ Bernardus subdiachonus. S+ Vivani levite. S+ Dalmatius sacer. S+ Mironis sacerdotis.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit et sub sss scripsit die et anno quo supra.

1. Expuntuat. 2. s expuntuada.

1147

1067 octubre 11

Mir, ferrer, i la seva dona Estefania venen a Mir dues peces de terra situades al terme de Santes i la Sorbera, pel preu de 3 mancosos d'or de Barcelona.

ACB, perg. 5-1-3109. Original. Pergamí, 93 × 312 mm. Al verso: "3109" (AP) i 5-1-3109 (JB). Una taca d'humitat ha perjudicat el pergamí, a un terç del seu marge esquerre, i cobreix totes les ratlles del text en una amplada en forma de X d'entre 10 i 50 mm, diluint la tinta i fent-ne desaparèixer a voltes algunes paraules, a més d'un estrip de 20 mm de dalt a baix des del marge amb una amplada de 2 a 7 mm. Caplletra ornamentada "T": 24 mm.

In nomine Domini. Ego Mir faber et uxori mea Estefania femina venditores sumus vobis Mir [±25] femina, emtores. Per anc scriptura /^o vindicionis nostre vindimus vobis pecias duas de terra, nostra propria, quod abemus in ter[±20] terminio de Sanctas et de ipsa Sorbe-^ora. Qui nobis advenit, ad me Mir per voce uxori mea, et ad me Estefania per genitores meos aut per qualicumque voces. Et afrontad ipsa pe-^acia I, de circio in terra de nos emtores, de aquilonis in ipso torent, de meridie in terra [±12], de occiduo in via. Et afrontad alia pecia /^o de circio in terra de nos emtores, de aquilonis similiter, de meridie in via, de occiduo in terra. [±7]. Quantum infra istas octo afrontaciones inclu-^odunt et isti termini ambiunt, sic vindimus vobis: ipsa ec omnia supra scripta, totum ab integre, simul cum exiis et regresiis earum, in proter precium /^o mancosos III de auro monete Barchinona legitime pensatos. Et nichil de ipso precio aput vos emtores non remansit. Est manifestum. Quem /^o vero predicta omnia, que nos vobis vindimus, de nostro iure in vestro tradimus dominium et potestatem, [±6] ab omni integritate, ad vestrum plenisimum propri-^o um. Quod si nos venditores aut aliquis omo utriusque contra ista carta vindi[cione vene]rit pro inrumpendum, non oc valead vindicare, set com-^oponamus aut componat vobis ipsa ec omnia in duplo cum omnem suam inmelioracione. Et in antea ista carta vindicione firma permanead /^o modo vel omnique tempore.

Actum est oc V idus october, anno octavo r[egnante F]ilip[o rege].

S+num Mir faber, s+num Estefania /^o femina, nos qui ista carta vindicione fecimus et firmavimus et testes firmare rogavimus. /^o

S+num Bernardus Poncio. S+num Geribertus Bonarig. S+num Bertran Ermengaudus. /^o

S+ Sinderedus sacer, qui ehc scripsit et die et anno quod supra.

1148

1067 setembre 26

Riambau Ermemir i la seva muller Burduluna donen com a permuta a Sexet i a la seva muller Ermessenda dues peces de vinya,

situades al territori de Barcelona, als llocs d'Horta i Romanet, a canvi d'una altra peça de vinya situada a Horta.

ACB, perg. 1-1-714. Original. Pergamí, 86 × 459 mm. Al verso: "Num...714"; restes de tinta enganxada d'un altre pergamí (s. XVIII); "Diversorum A 714" (Mas). Caplletra "T": 16 mm.

In nomine Domini. Ego Remballo Ermemiri una cum uxori mea Burduluna femina comutatores sumus vobis Sexet et uxori tue Ermesindis femine. Manifestum est enim quia comutamur vobis peciis duabus vinearum, simul cum ipsa terra in qua iacent, qua habemus ^β in territorio barchinonensi. Est unam ex ipsis peciis vinearum in locum vocitatum Orta et aliam est in locum que vocant Rumaned. Advenit nobis hoc omne per vocem comutacionis et per decimum vel per ullasque voces. Abet autem terminum ipsam peciam vinearum, ^β qui est in Orta, a parte orientis in trileis de vos susceptores, a meridie in ipso vestro turrent, ab occiduo similiter, a parte vero circi in vineis de vos susceptores. Aliam peciam vinee, qui est in Rumaned, affrontad a parte circi in terra ^α de nos comutatores, a parte orientis in alaude et in malleolo de vos susceptores, a meridie in vinea de Tedballus, ab occiduo in vinea de Sexet et de uxorem eius de prelocutis susceptores. Quantum iste affrontaciones includunt, sic comu-^βtamus vobis: prelocutas peciis vinearum integriter, simul cum exiis vel regresiis earum, propter unam peciam vinearum, que nos accepimus in vestra comutacione, qui est in Orta. Quem vero prelocuta omnia, que vobis comutamur, de nostro iure in vestro tradimus ^β dominium et potestatem, ab omni integritatem, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos comutatores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc comutacione venerimus aut venerit ad inrumpendum, nil valead, sed compo-^βnad aut componamus vobis iam dicta omnia in duplum cum omnia sua melioracione. Et insuper hoc manead firmum omne per evum.

Actum est hoc VI kalendas octobris, anno VIII regni regis Phylippi.

S+ Remballo Ermemiri (prolis),¹ s+Bur-^βdulune femine, nos qui hanc comutacionem fecimus et firmavimus et testibus firmare rogavimus.

S+ Geribertus Muradel. S+ Guilielmus Reimundi. S+ Petrus Melli. S+ Guilielmus Ollesendi.

^β S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. *Expuntuat.*

1149

1067 novembre 8

Bernat Joan i la seva germana Bonadona amb Orseta, Guitard i Guisla venen a Ramon Dalmau uns alous en diversos llocs: Aiguaviva, Forn i Vallmaria, situats al comtat de Girona, a la parròquia de Sant Martí d'Arenys.

ACB, LA.II, n. 514, f. 175b-c. Rúbrica: "Item Raimundus Dalmatii clericus emit alodium apud Areins". *Inter columnas recto*: "n. 514" (Caresmar). *Exterior recto*: "anno Domino 1065" (s. xvii). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 14 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 75-76, n. 850.

In nomine Domini. Ego Bernardus Iohanni et soror mea, id est, Bonadomna femina, atque Orseta necnon et Guitardo sive filia mea Guilia venditores sumus tibi Reimundo Dalmatii, emptori. Per hanc cartam venditionis nostre vendimus tibi alaudem nostrum franchum, separatim in variis locis, quod habemus in comitatu gerundensis, in parrochia Sancti Martini de Arenis. Primum autem alodium, que dicunt ad Aquamvivam, terminatur a parte orientis in alodio Sancti Pauli cenobii, a meridiana vero parte in alodio Sancti Martini, ab occiduo in ipsas artigas de Guilielmo Senderedi, a circio namque in ipso puteo. Aliam petiam terre, que dicunt ad ipsas Curtes, affrontat de parte orientis in ipso torrente, de meridie in tuo alodio, de occiduo in ipsa riera qui discurrit in pluviarum tempore, de circio in tuo alodio. Aliam petiam terre, que dicunt ad ipso Forne, terminatur a parte orientis in alodio Sancti Pauli, a meridie in ipsa strata, ab occiduo et circii in tuo alodio. Aliam petiam terre, que dicunt a valle de Maria, affrontat de parte orientis in alodio Sancti Pauli, a meridiana vero parte in alodio Gaucebertus Petres, de occiduo in tuo alodio, a circio itaque in ipso marge sive in alodio de Guilaberti et de suos heredes. Quantum isti termini ambiunt vel resonant, / sic vindimus tibi: totum ab integrum, cum exiis et regressiis earum et cum omne genera arborum qui infra sunt, cum aquis, pratis et pascuis, in propter precium mancosos XIII^{cim}. Quod tu emptor precium nobis dedisti et nos venditores manibus nostris recepimus. Est manifestum. Supra scriptum alodium de nostro iure in tuo tradimus dominium et potestatem, ad tuum plenissimum proprium, ut facias exinde quodcumque volueris. Advenit ad me Bernardus Iohanni iam dictum alodium per comparatione vel per ullaque voces, et ad me Bonadomna et Orseta per genitoribus nostris sive per ullaque voces, et ad me Guitardus per uxori mea et filio meo Guanalgaudi, et ad me Guilia per genitricem meam.

Quod si nos venditores aut aliquis utriusque sexus, homo vel femina, venerimus aut venerit ad inrumpendum aut anichilandum, nil valeat, set componat aut componamus tibi in duplum supra scriptum alodium cum omni sua melioratione. Et in antea ista carta vinditio firma et stabilis permaneat modo et omni tempore.

Actum est hoc VI idus novembris, anno VIII regni regis Philippo.

S+ Bernardus Iohanni, s+ Bomnadomna femina, s+ Orseta, s+ Guitardi, s+Guilie, nos qui hanc vinditionem fecimus et firmamus et testes firmare rogamus.

S+ Guilielmus Senderedi. S+ Erimberga. S+Iohannis Bonus-homini. S+ Belel. S+ Iohannis. S+ Geral. S+ Gauceberti. S+ Guilaberti. S+ Ermegot. S+ Bernardi.

Aliud autem alodium, que dicunt ad ipso Puiol, quos Bernardus Falcucii tenet hodie et possidet iniuste, qui fuit de genitores nostros, similiter tradimus in tua potestate, sicut aliud quod supra scriptum est, omnes nostras voces et auctoritates, quos ibi habemus vel habere debemus, per supra dictum precium.

S+ Vivani levite, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1150

1067 novembre 15

Ermengol Goltred ven a la seva germana Trudgarda una peça de terra situada al territori de Barcelona, al lloc que anomenen Reixac, pel preu de 4 mancosos d'or de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 668, f. 214a. Rúbrica: No n'hi ha. Interior recto: "CLI" (s. XIII-XIV); "n. 668" (Caresmar). Inter columnas recto: "Anno Domini 1077" (s. XVIII). Capletra "I" ornamentada, tipus F: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 76, n. 851.

In nomine Domini. Ego Ermengaudus Gultredi venditor sum tibi Trudgardis, sororem meam, emprtrice. Per hanc scripturam et istius mee venditionis vendo tibi peciam I terre, quam abeo in territorio barchinonensi, in locum que vocant Rexag. Advenit mihi hanc terram per vocem genitorum meorum vel per ullanque voces. Affrontat ipsam terram a parte circi et ab oriente et a meridie seu ab occiduo in terra de te emprtrice. Quantum isti termini ambiunt atque includunt, sic vendo tibi: prelibatam terram, cum quantum infra et extra pertinet ad eam, propter precium mancosos IIII auri

vel penso sive monete que hodie currit Barchinonam. Quam tu emptrice precium exinde mihi dedisti et ego ad presens manibus meis recepi. Et est manifestum. Quem vero prescriptam terram, que tibi vendo, de meo iure in tuo trado dominium et potestatem, ab omni integritatem, ad tuum plenissimum proprium. Quod si ego venditor aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc vinditione venero aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, set componat aut componam tibi prelocutam terram in duplum cum omni sua imelioratione. Et insuper hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum XVII kalendas decembris, anno VIII regni regis Philippi.

S+ Ermengaudus Gultredi, ego qui hanc venditionem feci et firmavi et testibus firmare rogavi.

S+ Iohannes, Bonefilii prolis. S+ Vives Sendredi.

S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1151

1067 desembre 1

Riambau, fill d'Ansovall, defineix i evacua a favor del sacerdot Gerbert, dues setenes parts dels fruits d'unes nogueres, situades al terme de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, al lloc anomenat Horta i Campamar.

ACB, perg. 1-2-355. Original. Pergamí, 192 × 257 mm. Al verso: "Evacuatio de ipso nucario cum Reamballo" (s. XI); "CXI" (s. XVI); "Nil pro Capitulo" (s. XVI-XVII); "Antiquit. II 299"; "1067" (Mas). Caplletra "I": 50 mm.

ACB, LA.II, n. 299, f. 98a-b. Rúbrica: "Reiambal Ansoval diffinivit Girberto presbitero duas partes de nugeris". Interior recto: "n. 299" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1068" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 77, n. 853.

In nomine Domini. Ego Reamballus, prolis Ansovalli, pacificator et evacuator atque definitor sum tibi Geriberto sacerdoti. Manifestum est^a etiam^b quia pluribus vicibus dominum^c tuam^l querimoniam choram^d quibusdam hominibus videlicet asserendo quod contradicerem tibi duas partes fructus arboris nucis, in terra ipsa posite in qua sumus pariter^β consortes. In qua etiam^e arbore contradicebam tibi iniuste atque indebite duas partes, quas tibi vendicas ibidem rectissime atque iustissime,^f partim^h hereditario iure, partim tuam comparacionem.^g Terra autem illa, in qua predicta arbor est sita, est in territorio Barchinone, in parrochiam Sancti Andreę de

Palum-^fbario, in loco vocitato Orta et Campusamarus. Habet autem terminum ipsa terra, in qua prefata arbor posita est, a circio et meridie in terra tua, ab orien-^fte in rivo tempore pluviarum per ortam currente, ab occiduo in margine grosso, subtus vineas Reamballi. In omni prenomina arbore, que concluditur prefatis terminis, pacifico et definio atque evacuatio tibi: ex ipsis septem partibus duas ad integrum, partes senam videlicet atque septenam, cum ingresibus pariter atque egressibus ^f eius, et cum universis ad predictam arborem pertinentibus. Ut ab odierno die et tempore, si ego definitor et pacificator atque evacuator vel utriusque sexus ^f homo disrumpere aut infringere hoc temptavero sive temptaverit, nil prosit, sed componam sive componat tibi unciam unam auri puri in vinculum.^h Et ^f postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod factum est kalendas decembris, anno VIII regni Filippiⁱ regis.

S+ Reamballus levite, ^{f1} qui hanc pacificacionemⁱ et evacuationem^k atque definicionem^l fecit et subscripsit et testibus eam firmari rogavit.

^{f2} S+m^m Bernardo Bonefilii. S+m Balluino Sesmundi. S+m Adalberto Bonefilii. S+m Gisalmaroⁿ Fruila. ^{f3} S+m Ierberto^o Primi. S+m Remundo Gonmari. S+m Bernardo Gonmari.

^{f4} S+ Mirone sacer, qui hoc scripsit cum litteras rasas et emendatas in linea IIII, die et anno quo supra.

LA. a. Segueix enim, expuntuat. b. Interlineat. c. Segueix e, expuntuada. d. coram. e. etiam. f. iustissime. g. comparisonem. h. vinculum. i. Philippi. j. pacificationem. k. evacuationem. l. definitio-nem. m. S+. n. Guisalmaro. o. Gerberto.

1152

1067 desembre 1

Olovara, i el seus fills Guillem, Ramon, Bonfill, Engilberga i Ermes-senda empenyoren a Guillem Bellit una mujada de terra situada al territori de Barcelona, al terme de Provençals, per un deute que tenen amb ell de sis sestres d'ordi a la mesura nova, que eixugaran la festa de Sant Feliu de Girona vinent, a condició que si ho fan Guillem els tornarà aquesta escriptura, i si no, perdran aquesta terra.

ACB, LA.II, n. 350, f. 118a-b. Rúbrica: "Guilelmus Belliti accepit in pignore mediatam I terre apud Provincialibus". Interior recto: "n. 350" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1068" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 8 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 76, n. 852.

In nomine Domini. Ego Ollovara femina et filios meos Guilelmus et Raimundus et Bonefilio et Enguilberga femina et Ermesindis impignoratores sumus tibi Guilelmus Belliti. Manifestum est enim quia debitores sumus tibi sestarios VI ordeï nitido, ad mensura nova, unde tu nobis prestasti. Propterea impignoramus tibi modiatã I de terra. Et est ipsa terra in territorio Barchinona, in terminio de Provincialis. Advenit nobis ipsa terra per genitorum ad nos infantes, et ad me Enguilberga per voce viro quondam Petrus sive per ullaque voces. Et affrontat predicta terra de circi et de occiduo in terra de me im-^hpignoratrice, de oriente in terra de Bonucio et Bonefilii, de meridie in terra de te Guilelmus. Quantum istas affrontationes includunt, sic impignoramus tibi: iam dicta¹ terra ad integrum, et de nostrum iure in tuum tradimus dominium et potestatem. Et inter tantum nos teneamus per tuum beneficium. Et in die quod erit festa Sancti Felicis Ierunda, ista proxima veniente, sic faciamus tibi reddere iam dictum debitum et tu nobis rendas ista scriptura sine mora. Et si hoc non fecerimus et diem placiti tui non adimpleverimus, tunc habeas licenciam hec omnia, que tibi impignoramus, aprehendere, tenere, vindere et omnia facere quod volueris, cum exios et regressios earum, a tuum plenissimum proprium. Quod si nos impignoratores aut aliquis homo sexus utriusque contra ista impignoratione pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi iam dicta omnia in duplo cum omni sua melioracione. Et in antea ista impignoratio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc kalendas decembris, anno² VIII regni Philippo rege.

S+num Ollovara,³ s+num⁴ Guilelmus, s+num Remon, s+num Bonefilio, s+num Enguilberga, s+num⁵ Ermesindis, nos qui ista impignoratione fecimus et firmamus et testes firmare rogavimus.

S+ Remundus Guilelmi. S+ Bernardus clericus. S+num Guilelmus Oliba.

S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi et sss die et anno quod supra.

1. Sota la a hi ha una i. 2. Sota la o hi ha una e. 3. Sota la segona o hi ha una e. 4. Manquen els punts de subscripció. 5. Manquen 3 punts de subscripció.

1153

1067 desembre 20

El-liarda i la seva germana Adelaida venen a Gombau un alou amb terres, vinyes, casa, corral, arbres i una font, situat al comtat de Barcelona, a la quadra de Sant Valentí, pel preu de 10 mancusos.

ACB, perg. 1-4-236 (a). Còpia en pergamí de 26 de juliol de 1214. Aquest document es troba compartint pergamí amb el document 1-4-236(b) i apareix transcrit a la seva part superior.

Hoc est translatum fideliter translatum ad alio translato, cuius series ita se habet. In nomine Domini. Ego Elliardis et sorori mea Adaleidi vinditrices sumus tibi Gondeballo, emptore. Per hanc scripturam vendicionis /^o nostre vendimus tibi alaudem franchum, id sunt, terras et vineas, et casa et curte, cum solo et supraposito, et arboribus et font. Et est prefato alodio in comitatu Barchinona¹ vel in ipsa quadra Sancti Valentini. Advenit nobis per /^o parentorum vel qualicumque voces. Affrontat namque a parte orientis in alodio de Sendredi, de meridie in alodio Sancti Sebastiani et in prat de domna Guilla, de occiduo in aladio de te emptore, a par-^ate vero circii in alodio de domna Guilla et de te emptore. Quantum infra istas affrontaciones includunt, sic vendimus tibi: in prefato aladio quantum ibi habemus vel habere debemus per hereditatem de nostri fratri /^o Poncii, totum ab integrum, cum exiis vel regressiis earum, in propter precium ma<n>cusus X. Et de ipso precio apud te emptore non remansit. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, quod superius resonat, de nostro /^o iure in tuo tradimus dominio et potestate, ad omnia facere quod volueris.² Quod si nos venditrices^o aut⁴ ullusque homo vel femina qui contra ista carta vendicione venerint aut venerimus aut disrumpendum, non hoc /^o valeat vindicare, set componat ad componamus tibi predicto aladio in duplo cum omne sua melioratione. Firma permaneat omne per evum.

Facta ista carta vendicione XIII kalendas ianuarii, /^o anno VIII regnante rege Philipo.

S+num Elliardis, s+num Adaleidis, nos qui ista carta vendicione⁵ fecimus scribere, firmamus et testes firmare rogamus.

S+num Sperain-^odeo. S+num Geribert Lobet. S+num Guifredi Lobeti.⁶

S+ Guzulinao⁷ presbiter, qui ista carta vendicione scripsit cum literis super positas in linea V et in V^a, et die et /^o ss anno quo supra.

Hoc translatum scripsit @Iohnnes@ levita.

^1 Sig+num Guilielmi presbiteri, qui hoc translatum fideliter translatavit VII kalendas augusti, anno Domini M°CC°XIIIº, et cum literis supra positis in VIª linea.

1. Per coherència amb el document 1-4-236(b). 2. La v sembla una n. 3. Sota el text interlineat i sense ratllar, ores. 4. Sobre la u hi ha una taca de tinta. 5. La t podria ésser una c. 6. La e sembla una o. 7. La a i la o finals estan amuntegades.

1154

1067 desembre 27

Testament de Geribert, en el qual nomena almoiners el seu fill Ponç, la seva muller Raquel i Bernat Bonfill, i reparteix els seus béns mobles i immobles, situats en diversos llocs de la parròquia de Sant Andreu de Palomar, entre els seus fills, especialment Pere i Ponç.

ACB, LA.II, n. 302, f. 98d-99c. Rúbrica: "Testamentum Girberti qui dimisit ecclesie de Palomar I petiam terre et alteram vinee apud Campumbonum". *Inter columnas verso d: "n. 302" (Caresmar). Exterior verso c: "Anno Domini 1068" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 7 línies.*

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 78, n. 855.

In nomine Christi. Ego Geribertus, dum iaceo in lectulo meo in egritudine, spero in misericordia Dei mei, timeo ne mihi veniat subito repentina casu mortis mee, et ideo iubeo atque discerno ut sint elemosinarii mei, ^ id est, Bernardo Bonifilii et Poncius, filio meo, et Richeldis, coniux mea. Precipio namque vobis elemosinarios meos ut, si de ista egritudine mors mihi advenerit aut antequam alium testamentum faciam, licenciam abeatís ad distribuere omnes facultates meas, sicut hic inveneritis exaratum, propter Deum et remedium anime mee. In primis concedo ad opera Sancto Andree apostoli de Palumbare petiam I terre cultam, maiorem, et petiam vinee que ibi prope est. Et ipsa petia terre et vinea sic tenet de ipsa riera de Orta usque ad malleolas Guilelmi Guitardi, et sunt in locum que dicunt Campumbonum. Ut fiant venundatas et ipso precio sit de predicta opera. Concedo ad predicta opera eminam I tritici et alteram eminam de espelta cum frumento mixta. Et concedo ad filia mea Adaledi campum I ultra ipsa riera de Orta, et pecias II terre iuxta terram Sancti Michelis, cum omnibus tam mobilibus quam immobilibus, quam dedi ea a die nupciarum, ita ut sit predicta omnia ex illa pro omni sua parte qui ex me, testatore, debet illa contingere.

Item vero concedo filie mee predictae ipsum meum sacrarium, quod abeo ad Sancti Andree. Concedo Poncio, filio meo, petiam I vinee malleolam, cum ipsa terra in qua est fundata, simul cum ipsa budiga que vocant Mirambel, et vinea Bernardi, et petias terre et vinee de Campobono, simul cum ipsos arbores quod ibi abeo, pro sua melioratione. Item concedo Poncio, filio meo, et fratri suo Petro ipsas meas domos ubi abitat, cum ipso alodio quod est in circuitu, et puteo et orto qui intrinsecus est, et arbores et columbarios et vineis quod dicitur Planellas. Item concedo predictis filiis meis, Poncio et Petro, modiatam I terre culte, que est iuxta terra quod dicitur Mirambel, et pervadit usque ad ipsam stratam que pergit ad Ortam et ad Barchinonam. Hec omnia concedo ^p eis cum ingressibus pariter et egressibus eius, ut teneant et abeant (ea quod abeo ad ipsas)¹ sine blandimento ullius hominis vel femine. Et concedo ad Ermetruit femina, filia mea, pecias II vinee quod abeo ad ipsum Pontem, et petiam unam terre quod abeo ad ipsam Ventosam, et ipsam terram quod abeo iuxta modiatam terre prescripte, quam dimitto Poncio et Petro. Item concedo predicta Ermetruit petiam I terre, que est sub predicta strata, iuxta ipsa riera de Orta. Concedo Guilia, nepote² mea, petiam I terre, qui est sub ipsa terra Sancti Michelis, ut in diebus suis teneat et possideat, post obitum vero suum revertatur Poncio, filio meo iam dicto. Concedo Guisalmaro peciola I terre, qui est latus ipsa terra Sancti Andree, ad ipso Plano, ut in diebus suis teneat et possideat ea, post obitum eius revertatur filiis meis, Poncio et Petro. Concedo Miro et Bernardo, sacerdotibus Sancti Andree, sestarium I ordei, et oves II, et porcastrum I, et barrilium I, propter missas. Item concedo pauperibus pro anima mea emines III ordei cum expelta mixti, et oves II, et caficium I vini. Concedo Bernardo Bonifilii vacam I roiam per IIII mancosos quod ego illi debeo, et iubeo filiis meis Poncio et Petro ut reddant predicto Bernardo migeres III de pesos quod ego illi debeo. Alium meum mobile et immobile, qui non est textatum, totum concedo filiis meis prescriptis, Poncio et Petro, exceptis X caficios vini de ipso comite quod ego abeo. Predicta quoque omnia, que infantibus meis iam dictis dimitto, excepta Ermetruit, sic mando et concedo esse totum de Richeldis, coniux mea, matris illorum, ut in diebus suis teneat et possideat ea, post obitum vero suum fiant filiis meis predictis, ita sicut superius ordinatum abeo in hac³ testamento. Tali vero ordine concedo omnem iam dictam ereditatem predicto filio meo Petro: quod si non abuerit filios legitimos, remaneat sua ^l ereditas fratri suo Poncio Geriberti; si autem prescriptus filius meus Petrus

abuierit filios legitimos, abeant et possideant prefatam hereditatem. Post obitum vero eius, si Poncius Geriberti vivus fuerit, ad eum revertatur eorum hereditas sine ullo impedimento.

Actum est hoc VI kalendas ianuarii, anno VIII regni regis Philippi.

S+ Geribertus, qui isto testamento feci et manu mea nomen meum scripsi et his testibus firmare rogavi.

S+m Arnallo Bernardi. S+m Guisalmaro Fruila. S+m Bonucii Poncio. S+m Gaucefre Tedbal. S+m Guilabertus Ollofre. S+m Miro Guilelmi.

S+m Petrus presbiter, qui hoc scripsit cum litteris rasis et emendatis in linea II et XVIII et subscripsit sss die et anno quo supra.

1. *Anul·lat mitjançant expuntuació.* 2. *Sota la e hi ha una a.* 3. *Sota la h hi ha una a.*

1155

1067 desembre 28

Miró Bonfill ven a la Canònica de Barcelona una terra, situada al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Pere de Reixac, vora el llit del Besòs, pel preu de 6 mancusos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 731, f. 230c-d. Rúbrica: "Mir Bofil vendidit Sedi alodium in Rexag, prope rieram Bisocii". Interior verso: "n. 731" (Caresmar). Exterior verso: "Anno Domini 1068" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 78, n. 856.

In nomine Domini. Ego Miro Bonfilius venditor sum Deo et barchinonensi Canonice. Per hanc scripturam istius mee vinditionis vendo prefate Canonice terram meam propriam, quam habeo in territorio barchinonensi, in parrochia Sancti Petri de Rexach, iuxta alveum Bisocii. Advenit autem michi prescripta terra per meliorationem quam exinde fecit michi mater mea, et per vocem atque testationem parentum meorum, sive per meam hereditatem, vel per quoslibet alios modos. Habet autem terra terminum prescripta ab oriente in alveo Bisocii, a meridie in terra prenominate canonice, ab occiduo in torrente de Canaliculis tempore pluviarum currente, a circio in strada publica. Quantum prenominati termini concludunt, vendo Domino Deo et prelibate Canonice ad integrum, propter precium mancusos sex auri monete Barchinone. Quos canonici

prescripte canonice emptores precium mihi dederint et ego venditor manibus meis accepi /^l nichilque ex predicto precio apud eosdem emptores remansit. Quod satis est manifestum. Hanc quoque terram, quam prescripte canonice vendo, de meo iure in ipsius dominium et potestate ad integrum trado, cum ingressibus pariter et egressibus suis, ut faciant exinde canonici supra scripte canonice quod ex ceteris munificentis eiusdem canonice soliti sunt facere. Si vero ego venditor aut utriusque sexum homo venditionem hanc disrumpere temptavero sive temptaverit, nil prosit, sed componam sive componat prenominate canonice terram prefatam in duplum cum omni sua illius melioratione. Et postmodum hoc maneat perhenniter firmam.

Quod factum est V kalendas ianuarii, anno VIII regni Philippi regis.

S+m Mironis Bonifilii, qui hanc venditionem fecit et punctis roboravit atque testibus eam roborari rogavit.

S+ Reimundi levite. S+ Riculphi levite. S+ Mironi Godmari. S+m Reimundi Vitalis. S+m Gerberti Vitalis.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit et sub sss scripsit die et anno quo supra.

1156

1068 gener 12

Oliba Gotmar i la seva muller Sicarda venen a Bernat Sendret i a la seva muller Adelaida un alou situat al comtat de Barcelona, al Vallès, al terme de Sant Esteve de Vilanova, a la Casanya, pel preu d'1 mancús d'or òptim de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-244. Original. Pergamí, 104 × 328 mm. Al verso: "Luparias"; "Carta de Loberas" (s. XIII-XIV); "1068" (Mas). Caplletra "I": 29 mm.

In nomine Domini. Ego Oliba Golmar et uxori mea Sicardis femina vinditores summus vobis Bernardus Sendret et uxori tua Adaledis femina, emptores. Per hanc scriptura vindicionis nostre vindimus /^o vobis alaudem nostrum, ermum vel cultum, quod abemus in comitatu barchinonense, in Vallense, in terminio Sancti Stefani de Villanova, ad ipsa Cassanna. Qui nobis advenit ad me Oliba per ienitorum meorum /^o vel per ullasque voces, et ad me femina per meum decimum. Et affrontat predicto alaudio de parte orientis in ipsa strada publica, de meridie in ipso Serrad et in alaudio de ipsa Cannonica, de occiduo in su-^amitate de ipsa serra Cassanna, de parte

vero circi in strada calciata vel in aludio de Arnal Odger. Quantum infra istas IIII^{or} affrontaciones includunt et isti termini ambiunt, sic [℞] vindimus vobis: predicto alaudio in propter precium mancuso I de auro de Barchinona obtimo. Quod vos emptores precium nobis dedistis et nos vinditores manibus nostris recepimus. Et est manifestum. [℞] Quem vero predicta omnia, que nos vobis vindimus, de nostro iure in vestro tradimus dominio et potestate, cum exiis vel regressiis earum, ad vestrum plenissimum proprium, a ffranchitate, ad faciendum exinde [℞] quodcumque volueritis, libera in Dei nomine abeas potestatem. Quod si nos vinditores aut ullusque homo utriusque sexus fuerit qui contra ista carta vindicione venerit ad inrumpendum, [℞] nil valeat, sed componat aut componamus vobis predicto alaudio in duplo cum illorum melioracione. Et in antea ista carta vindicione firma permaneat modo vel omnique tempore.

Facta [℞] ista carta vindicione II idus ianuarii, anno VIII regnante Filipo rege.

Sig+num Oliba Golmar, sig+num Sicardis, uxor eius, nos qui ista carta vindicione fieri [℞] iussimus et firmamus et testibus firmare rogavimus.

Sig+num¹ [espai en blanc: ±12]. Sig+num Geral Somanted. Sig+num Dominico Dela.

[℞] Raimundus sacer, qui hoc scripsi ss die et anno quod supra.

1. A la creu, li manquen els quatre punts de la signatura.

1157

1068 gener 16

Umbert, ardiaca, ven a Gombau Ferrer i a la seva muller Guinidilda un alou situat al comtat de Barcelona, al terme del castell de Cervelló, a l'alou de Sant Ponç, al lloc anomenat Canalliga, llevat de la tasca i del delme, que són de Sant Ponç, pel preu de 8 mancusos.

ACB, perg. 1-2-565. Original. Pergamí, 105 × 335 mm. Al verso: "Cerveio" (s. XIII-XIV); "Mitja Escala, Armari 2, n. 565"; "Num...(1237, ratllat)" (s. XVIII). Caplletra "T": 17 mm.

In nomine Domini. Ego Umbertus archidiaconi vinditor sum vobis Gomballus Faber et uxor tua Guinedel, emtores. Per anc scriptura vindicionis mee vindo \vo/bis [℞] aliquit de alodem meum, id sunt, casas, casalibus cum solos et superpositos, curtes, ostios,

ianuas, ortos, ortalibus, terras, vineas, simul cum ipsos arbores, fructuosus ^β vel infructuosus, de omni genera qui infra sunt, et petris, limitis, aquis ductibus, meum propium. Qui mihi advenit per ienitorum meorum aut¹ per qualescumque vo-^αces. Et est hec omnia in comi<ta>tum barchinonense, in terminio de castrum Cervilioni, in alodem Sancti Poncii, in locum ubi dicunt Canalliga. Et affronta iam dic-^βta omnia supra² sc<r>ipta de parte orientis in allodio de castrum Corbaria, de meridie in allode Sancti Poncii et de me vinditor, et de occiduo afrontat similiter et in i-^βpsa bosco qui est super ipsa Coma que dicunt de Devota, et de parte vero circii affrontat in allodio de castrum Corbaria vel eius terminis. Quantum infra istas IIII^{or} ³ / afrontaciones includunt, sic vindo vobis: iam dicta omnia supra⁴ scripta, totum ab integum, cum exiis et re-g<re>siis earum, exceptus ipsa tasca et decima qui ^β est de Sancti Poncii, in propter precium, que vos mihi donastis et ego de manibus meis recepit, mancosos VIII°. Et nichil de ipso precio aput vos emtores non ^β remansit. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que superius resonat, de meo iuro in vestro trado dominio et potestatem, quiquit exinde face-¹⁰re que volueritis, ad vestrum plenisimum propium, exceptus si vindere volueritis, non ab<e>atis licencia avindere a meum similem nisi ad vestros similes, ¹¹ qui teneant sub regimini nostro et de servitores S<an>c<t>i Poncii. Quo si ego vinditor aut ullus omo aut feminas utriusque sexus venerint ad inrumpendum, non ho-¹²c valeat vindicare, set componat in duplo cum omni⁵ suam inmelioracione. Et in <an>tea ista carta firma permanea modo vel omnique tempore.

¹³ Facta ista carta vindicione XVII kalendas februarii, anno VIII regnante Filipo rege.

Si<g>n+um Raimo Mir. ¹⁴ Sign+um Bonefilio Sesnan. Sign+um Raimon Sendret. *Umbertus [Mir?]*.

¹⁵ Sss Isarnus presbiter, qui ista carta vindicione scripsit et die et anno quo supra.

1. Una u inusual. 2. Abreviatura superflua. 3. Sota la r hi ha una o.
4. Sota la a hi ha una c. 5. omoni amb la segona o ratllada.

1158

1068 febrer 19

Berenguer, bisbe de Barcelona, Bernat, ardiaca, i els canonges de la Seu fan donació a favor de Bonfill Joan d'una peça de terra erma,

situada al territori de Barcelona, al terme de Monterols, que tenen per l'església de Sant Just per donació dels fidels, per tal que hi planti vinyes durant els set anys vinents, a canvi del quart i del delme de tots els fruits que aquestes produeixin. Passat l'esmentat termini, ambdues parts es repartiran les vinyes a mitges, conservant els donadors el dret de primera opció de compra sobre les vinyes de Bonfill Joan.

ACB, perg. 1-2-720. Original. Pergamí, 146 × 399 mm. Al verso: "Stabliment fet per lo Bisbe y Canonges de la Seu de Barcelona a Bonfill Joan de terra a Munterols a prestacio de la quarta part dels fruyts y delme"; "N° 214" (s. xvii); "Mitja Escala, Armari 2, n. 720" (Caresmar); "Antiquit. II 49" (Mas); "1068" (F-B). Caplletra "T": 4 línies.

ACB, LA.II, n. 49, f. 18a-b. Rúbrica: "Stabilimentum de terra ad plantandum vineam in Monterols". *Interior recto*: "n. 49" (Caresmar). *Exterior recto*: "Anno Domini 1068" (s. xviii).

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 78-79, n. 857.

In Christi nomine. Ego Berengarius, gratia Dei barchinonensis episcopus, et Bernardus archidiaconus et channonicorum^a mihi subditorum de me Berengarius episcopus donatores /^b summus^b tibi Bonefilii Iohannes tueque progenie.^c Per hanc quippae^d scripturam donationis nostrae^e sic damus vobis peciam unam terre herema causa precharia^f plantan-^gdi. Et est in territorio Barchinona, in terminio de Monterolls.^g Et advenit nobis ex nostrae^h ecclesie Sancti Iusti sive ob collationeⁱ fidelium vel per ullasque voces. /^h Et affronta^t prefata terra de parte orientis et de meridie in vineas de iam dicta ecclesia Sancti Iusti^k et in vinea Mironis Guilelmi clerici et in via, de circi in maliolo /^l Vivanium Gocfredi clerici, de occiduo in vineas de Luneso. Quantum iste affrontationes includunt, sic damus tibi tueque progenie.^l prefata terra sub tali convenien-^mtia.^m ut eam optime plantetis et advineetis de bonas vites ad hos annos primos VII venientes et laboretis bene et circumvalletis,ⁿ et infra isto termino /^o prescripto ex his fructibus, quod Deus ibi dederit, habeatis vos inde tres partes, quartam partem et decimam sit Domino Deo et ecclesiam Sancti Iusti et nobis et successores /^p nostros, exceptus unam vinadem quod vobis damus uno anno integriter. Et quando fuerint expletum tempus VII annorum, si optime fuerit advineata, di-^ovidere faciamus vobis prefatam terram et vineam per medium, ita ut una medietas sit vestra, alia medietas sit nostra. Ita tamen ut pars vestra non sit vobis licitum vindere /^o nec inalienare nisi nobis et successores nostros, si emere eam voluerimus per directum; et si noluerimus aut noluerint facere infra primos XL dies, postquam

commo-^{/1}niti fuerimus, sit vobis licitum ex vestra porcione quicquid volueritis facere ut faciatis, simul cum exiis et regressiis earum. Quod si nos donatores aut aliquis homo ^{/2}sexus utriusque hoc rumpere voluerimus aut voluerint, nil valeat, set componat aut componamus vobis prefata omnia in duplum cum omni sua melioratione. ^{/3}Et insuper hoc firmum maneat omne per evum.

Actum est hoc XI kalendas marcii, anno VIII regni Philippi regis.

+ Bernardus archidiaconus, qui ista ^{/4}charta^o donatione sive precharia fieri feci manibus meis, nomen meum scripsi et testibus firmare rogavi.

^{/5}*S+ Dalmacius^p sacer*. ^{/6}*S+ Stephanus levite*. ^{/7}*S+ Oliva levite*. S+ Vivani levite. S+ Mironi levite. *S+ Riculphi^q levite*. *S+ Martinus presbiter*. ^{/8}*S+ Dalmacius^r clericus*. *S+ Guielmus*. S+ Poncii levite sss. ^{/9}S+ Berengarii subdiaconi.

^{/0}S+ Mironis presbiteri, qui hec scripsit cum litteras^s fusas et emandas in linea V et in VI et in VII, die et anno^t quod supra.

LA. a. canonicorum. b. sumus. c. proienie. d. quippe. e. nostre. f. precaria. g. Monterols. h. nostre. i. collatione. j. afrontat. k. De sive ob collatione fins a ecclesia Sancti Iusti escrit al marge interior recte. l. proienie. m. conveniencia. n. circumvelletis. o. carta. p. Dalmatius. q. Riculfi. r. Dalmatius. s. Segueixrasas anul-lat mitjançant subratllat. t. Segueix sss.

1159

1068 febrer 22

Bonadona dóna a la seva filla Bonadona un alou que tenia per donació del seu marit i per altres raons, situat al comtat d'Osona, a la parròquia de Sant Fructuós de Ginebreda.

ACB, perg. 1-4-347. Original. Pergamí, 122 × 352. Al verso: "Hec sunt IIIor cartes de Kastrumtercioli de alodium qui fuit Arnalls Sanctiminati"; "Carta de Kasteltercol"; "Kastelterciol" (s. XIII-XIV); "Donacion de un alodio" (s. XVIII-XIX); "1068" (Mas).

In nomine Domini. Ego Bonadonna donatrice sum tibi Bonedonne, filie mee. Per hanc scripturam donacionis mee votive et potentialiter dono tibi alodium meum, ^{/2}id sunt, domos cum solo et suprapositis, cum curtis et ortis et terris et vineis, cultis et eremis, et boscis et silvis et garricis, pratis et pascuis, et molendinis cum deductio-^{/3}nibus aquarum et cum omnia utensilia ad molendinis pertinentia. Advenit autem mihi prefata omnia per largitionem viri mei et per omnes voces. Est namque predicta omnia ^{/4}in comitatum

Ausone, intra parrochiam Sancti Fructuosii de Genebredda. Et afrontat iam dicta omnia de parte orientis in speluncha Lobrega et in alodio Guilelmi, /^s de meridie in alodio de Oliba Adroarii et suis heredibus, de occiduo in villa de Ulmos et in alodio Adalberti Godmari, de circio in ipsa rocha fundata. /^b Quantum intra predictos /terminos/ habeo et habere debeo per omnes voces, totum tibi dono absque ulla reservatione, ad tuum propium, et sic de meo iure in tuo trado dominio, /^r ad tuum plenissimum propium. Si quis autem hoc tibi dirumpere voluerit iam dictum alodium, in duplo tibi componat. Et insuper hec donatio firma persistat in eternum. /^s

Que facta est VIII°. kalendas marcii, anno VIII° Philippi regis.

Sig+ Bonedonne, qui hanc donationem fecit et firmavit firmarique rogavit. /^s

Sig+ Ugonis Guifredi. Sig+ Bernardi Guifredi. Sig+¹ sig+ Eribal. Sig+ Bernard. /^o

Benedictus diaconus, qui hoc scripsit et sub sss in prefato die et anno.

1. *Signe sense nom.*

1160

1068 març 4

Olibà Sendred ven a Joan Sesmon i a la seva muller Aissulina un alou situat al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Joan, al terme de Micià, que té per carta d'empenyorament que li féu Amat Eldric per 16 unces d'or d'Enees, que Olibà li havia deixat i que Amat no li va tornar; com que mentrestant Amat havia mort, l'esmentat alou passava a les seves mans, mitjançant sentència del jutge Raimon i d'altres prohoms, pel preu de 12 unces d'or tercec, amb un pes de deu l'unça.

ACB, perg. 1-4-245. Original. Pergamí, 291 × 248 mm. Restaurat. Al verso: "1068" (Mas). Caplletra "I": 38.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Olibanus Sendredi venditor sum vobis Iohannes Sesimundi et uxori tue Eiculine femine, /^s emptores. Per hanc scripturam et istius mee vendicionis vendo vobis alaudem meum proprium, id est, fexam unam /^b terre cum ipsas parietes antigas, qui infra sunt. Que est hec omnia in territorio barchinonensi, in parrochia Sancti Iohannis, /^a in terminio de Micia. Advenit mihi hanc terram per cartam pignoris, quam mihi exinde

fecit Amatus Eldrici per XVI ¹⁶ uncias auri cocti de manu Eneas, que ego ei acomodavi et ille mihi reddere debuerat ad placitum constitutum, qui reso-¹⁷ nad in ipsa scriptura pignoris, et minime fecit. Et ego amonivi eum per plures vices ut prefatum debitum mihi reddidisset, ¹⁸ et nihil mihi profuit. Et inter tantum mortuus fuit predictus Amatus et incurrit prelocutum alaudem in mea potestate. ¹⁹ Deinde ego, prescriptum Olibanum, volens meum debitum recuperare, idcirco, insistente iudice \Reimundo/ et ordinante, venun-²⁰ davi predictum pignus ad suum iudicium et aliorum bonorum hominum, qui supterius sunt annotati. Predictum pignus vendidi et de ²¹ meum (de meum)¹ debitum non potui recuperare nisi XII uncias de ipsam aurum que hodie currit. Affrontad ipsam fexam terre a par-²² te orientis in terra Sancti Poncii, a meridie similiter in terra Sancti Poncii et in terra qui fuit de Guadallus Adalberti, ab occiduo in ²³ terra de Gaucbertus vel eresque suos, a septemtrionis quoque parte qua circius dicitur in terra Sancti Poncii prelocuti. Aliam fexam terre ²⁴ affrontad a parte circi et ab aquilonis in terra de prelocuto Gaucberti, dudum defuncti, a meridie in terra de Bonefilii Guiliel-²⁵ mi, ab occiduo ultra alveum Lubricati. Quantum isti termini ambiunt atque includunt, sic vendo vobis: prelibatas duabus ²⁶ peciis terre, separatim positas, cum ipsas parietes, qui fuerunt de Palacio Antico, qui infra sunt, simul cum exiis vel regresiis earum, propter ²⁷ precium uncias XII de auro tercec, qui hodie currit, a penso pensatos de X in uncia. Quas vos emptores precium ²⁸ exinde mihi dedisti\s/ et ego ad presens manibus meis recepi. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que vobis ²⁹ vendo, de meo iure in vestrum trado dominium et potestatem, ab omni integritatem, ad abendi, tenendi, vindendi, ³⁰ donandi, comutandi, agendi et possidendi, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si ego venditor aud aliquis ³¹ homo sexus utriusque qui contra hanc vendicione venero aud venerit ad inrumpendum, nil valead, ³² sed componad aud componam vobis iam dicta omnia in duplum cum omni sua melioracione. Et insuper hoc manead ³³ firmum omne per evum.

Quod est actum IIII nonas marci, anno VIII regni regis Phylippi.

³⁴ *+ Oliba, qui hanc vendicionem feci et firmavi et testibus firmare rogavi.*

³⁵ *S+ Reimundi levite, qui et iudicis*. S+ Bonefilius Sagoni.
³⁶ S+ Breimundus Miro. S+ Mironis Atoni. S+ Adalbertus Ellemari.
³⁷ S+ Gerbertus Miro. S+ Audegarii Gitardi. S+ Reimundo Guitardi.
³⁸ S+ Mironi Reemundi. S+ Geribertus Amalrici.

^{/28} S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit cum litteris super positis in linea VIII, ^{/29} die et anno quo supra.

1. *Repetit.*

1161

1068 març 6

Jovet i la seva muller Lluciana venen a Berenguer dues peces de terra situades al terme de Castellar, vora el Ripoll, per 11 mancusos d'or pur.

ACB, perg. 1-1-2364. Original. Pergamí, 93 × 272 mm. Al verso: "canonico" (s. XI-XII); "Num... 2364" (s. XVII); "Diversorum A 2364" (Mas); "1068" (F-B). La caplletra ocupa 11 línies.

In nomine Domini. Ego Ioetber et uxori tue Luciana vinditores summus tibi Berengher, emtore. Per ahnc scripturam vindicionis nostre [/] vindimus tibi pecias II de terras subreghaneas, cum omni genere arboribus qui infra sunt, ehnc omnia francum nostrum proprium. Qui nobis [/] advenid a me Ioetbert per genitores et a me Luciana per decimum et per qualicumque voces. Est iam dicta omnia in chomitato Barghinona, [/] infra termine de Kastellar, iusta Rio Pullo. Et abet afrontaciones iam dictas terras cum arbores, a parte orientis in ip-[/]so rego, de meridie in terra de Bonefili, filii de Ermel femina, cum eres, de ociduo in Rio Pullo, de circii similiter in Rio Pullo et [/] in terra de me comparatore. Quantum infra istas IIII^{or} afrontaciones includunt et isti termini ambiunt, sic vindimus tibi: iam dic-[/]ta omnia, ohnc totum ab integrum, simul cum exios et regresios earum, in propter precium manchosos XI auri puri ex mone-[/]te Barginone. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que nos tibi vindimus, de nostro iuro in tuo tradimus dominio et [/] potestate, a tuo proprio, ad omnia que volueritis facere. Quod si nos vinditores ad aliquis omo vel femina sexus utriusque venerid ^{/0} ad inrumpendum, nil valead, set componad aud componamus tibi iam dicta omnia in triplum cum omni earum imeliracione. Et ^{/1} in super ohnc firmum consistad omnem per evum.

Ahnctum est ohnc II nonas marcii, anno VIII regnante Filipo rege. ^{/2}

S+num Ioetbert, s+num Luciana, nos qui ista karta vindicione fecimus, firmavimus et firmare rogavi/mus^{/3}

S+ num Amati Olderici. S+ num Quilelm Ghilabert. S+num [±6].¹ Remun, /proli Borell\.⁴ S+num Quifret Cherucio. S+num Quilelm Duran.

^{/5} *Borrellus sacerdos, qui ehc scripsi et die et anno quod supra
sss.*

1. *Segueixen una sèrie de lletres raspades il·legibles.*

1162

1068 març 7

*Ramon Sunifred i la seva muller Ermengarda permuten amb la
Canònica de Barcelona un alou situat al territori de Barcelona,
a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià i en un altre lloc, a la
de Santa Eulàlia de Provençana, al lloc anomenat Terrers, com
també terra prop de la vila de Sants, a canvi d'un alou situat
a la parròquia de Santa Agnès de Malanyanes, a la de Sant
Sadurní de la Roca, a Osona, a la de Santa Eulàlia del riu Merdàs,
a l'Urgell, a Solsona, a Olius i a la de Sant Pere de Rubí, segons
consta a l'escriptura que els van fer.*

ACB, LA.II, n. 65, f. 23a-c. Rúbrica: "Raimundus Sinfredi commutavit sedi alodium in Serriano et in Provinciana, apud Terrers". Interior recto: "n. 65" (Caresmar). Exterior recto: "Provinciana" (s. XVI-XVII). Exterior verso: "Anno Domini 1068" (s. XVIII). Caplletra "T" ornamentada, tipus I: 4 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. XII, p. 283, n. 2673.

*In nomine Domini. Ego Remundus Seniofredi et uxor mea
Ermeniardis femina, pariter in unum, comutationem facimus Do-
mino Deo et barchinonensi Ca-^bnonice. Per hanc quoque scripturam
istius nostre commutationis comutamus Domino Deo et prenominate
Canonice alodium nostrum proprium. Quod habemus in territorio
barchinonensi, in parrochia Sancti Vincencii de Serriano, et item
in alio loco, in parrochia Sancte Eulalie de Provinciana, in loco
nuncupato Terrariis. Est autem nominatim domus et cortes cum
solis et suprapositis, guttis et stillicidiis, hostiis et ianuis, foveis atque
cloacis, liminaribus et superliminaribus, terris et vineis, viridiariis
et diversi generis arboribus. Et item in alio loco, prope villam de
Sanctis, terra. Advenerunt autem hec omnia mihi Remundo per
vocem parentum meorum et per commutationem atque per com-
parationem vel aliis quibuslibet vocibus. Michi autem Ermenardi
femine advenerunt hec omnia per meum decimum et per voces
prephatas vel aliis quibuslibet vocibus. Habent autem terminum
prephata omnia ab oriente in strata qua itur et reditur ab urbe ad
ipsam Areolam, a meridie in strata francigena qua itur de collo de
Fenestrellis ad Provinciana, ab occiduo in strata qua itur de Pro-*

vinciana ad ipsam Gavarram, a circio in linea sive iugis moncium recto tramite transeuntibus supra urbem. Quantum intra predictos quatuor terminos habemus, vel qualicumque modo habere debemus, ad integrum commutamus Domino Deo et prescripte Canonice propter precium quoddam alodium iuris prelibate Canonice, quod propter hanc commutationem accepimus a pontifice barchinonensi et a canonicis sepe dicte Canonice. Quod etiam alodium est in parrochia Sancte Agnetis de Malannani/cis et in parrochia Sancti Saturnini de ipsa Rocha, et item in Ausona, in parrochia Sancte Eulalie de rivo Merdario, et iterum in Urgello, in Salsona, et in Olivis, et in parrochia Sancti Petri de Rivorubro, secundum quod continetur in scriptura illa commutationis, quam accepimus a pontifice sedis barchinonensis et a canonicis /^r supra nominate Canonice. Hec autem omnia, que commutamus Dominio Deo et sepe dicte Canonice, de nostro iure in eiusdem Canonice dominium et potestatem ad integrum tradimus, cum ingressibus pariter et egressibus eorum, et cum omnibus que dici vel nominari quolibet modo possunt ad supra dicta omnia, quocumque tenore vel ordine pertinentibus, ut canonici prefate Canonice faciant exinde quod faciunt ex ceteris munificentis eiusdem Canonice, ad suum ipsius plenissimum proprium. Si vero nos comutationem hanc facientes aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo disrumpere aut infringere hoc temptaverim sive temptaverit, nil prosit, sed componamus aut componat Deo et prenominate Canonice universa superius comprehensa in duplum cum omni sua illorum melioratione. Et postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod factum est nonas marcii, anno VIII regni regis Philippi.

Si sss num Remundus Seniofredi, s+ Ermeniardis femine, qui hanc comutationem fecerunt et firmaverunt et testibus eam firmari rogaverunt.

Sig+num Guilaberti Ramundi. Sig+num Mironi Remundi, filii comutatores.

S+ Bertrandi subdiachoni, qui hoc scripsit et sub sss scripsit, cum litteris supra positis in linea VIII^a et rasis in XI^a et in XII, die et anno quo supra.

1163

1068 març 9

Arnau Vidal permuta amb el prevere Geribert i la seva muller Raquel dues peces de terra situades al territori de Barcelona, al lloc que

anomenen de Vilapicina, per dues peces de vinya i una peça de terra erma, situades al terme d'Horta.

ACB, perg. 1-2-388. Original. Pergamí, 109 × 294 mm. Al verso: "Comutacio quam fecit Arnallus Vitalis cum Geriberto" (s. xi); "Antiquit. II 170"; "1068" (Mas). Caplletra "I": 28 mm.

ACB, LA.II, n. 170, f. 61d-62a. Rúbrica: "Carta quod Arnaldus Vitalis comutavit Giriberto presbitero et uxori sue Richelle II petias alodii in Villapiscina". *Inter columnas verso*: "n. 170" (Caresmar). *Inter columnas recto*: "Anno Domini 1068" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 15 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 80, n. 859.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Arnallus Vitalis^a comutator sum vobis Geribertus presbiter et uxori tue Richellis femine. Manifestum est enim quia comuto^{1-b} vobis peciis duabus terre, ^β separatim positas^c in duobus locis. Quam habeo in territorio barchinonensi, in locum que vocant Vilapiscina.^d Advenit mihi hanc terram per meam comparacionem^e vel per ullaque ^β voces. Habet autem terminum iam dictam unam peciam terre a parte orientis et a meridie selu/ ab occiduo sive a parte circi in terra de vos susceptores. Aliam autem petiam terre ^α affrontad^f a parte circi in aragal, ab oriente in strata publica, a meridie in terra de vos commutadores,^g de occiduo similiter. Quantum predicti termini concludunt ^β atque circumcingunt, sic commuto vobis: prelocutis duabus peciis terre integriter, simul cum exiis vel regresiis earum, propter duabus peciis^h vinearum et peciam unam terre erema, ^β que ego accepi in iam dicto territorio, in terminio d·Orta,ⁱ in vestra comutacione,^j sicut resonad in ipsa scriptura comutacionis, quam mihi exinde fecistis, satis mihi pla-/cibile. Quem vero predictas duabus peciis terre, que vobis comuto, de meo iure in vestro trado dominium et potestatem, ab omni integritatem, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si ego ^β comutator aud^k aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc comutacione^l venero aud venerit ad inrumpendum, nil valead,^m sed componadⁿ aut componam vobis ^β iam dicta terra in duplum cum omni sua melioracione.^o Et insuper hoc manead^p firmum omne per evum.

Quod est actum VII idus marci,^q anno VIII regni regis Phylippi.^r

¹⁰ S+ Arnallus Vitalis, ego qui hanc commutacionem^s feci et scribi iussi et punctis firmavi atque testes eam firmare rogavi.

S+ Petrus sacer. ¹¹ S+ Isarnus Bernardi. S+ Guilielmus Amalrici. /S+ Guilielmus Albaril.^t

S+m Adalaidis Ermemiri, qui hic confirmo omnes meas voces et omnem meum /¹² directum, quod ibi abeo vel abere^u debeo pro² qualicumque^v voce.

/¹³ S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. *Sota la u hi ha una o.* 2. *Sota la p hi ha una q.*

LA. a. *Vitallis.* b. *commuto.* c. *Sota la a hi ha una i, expuntuada.*
d. *Villapiscina.* e. *comparationem.* f. *affrontat.* g. *comutatores.* h. *pre-
tiis.* i. *de Orta.* j. *comutatione.* k. *aut.* l. *comutatione.* m. *valeat.*
n. *componat.* o. *melioratione.* p. *maneat.* q. *marcii.* r. *Philip-
pi.* s. *comutationem.* t. *S+ Guilielmus Albariu manca a la còpia.* u. *ha-
bere.* v. *qualicumque.*

1164

1068 març 9

Berenguer, bisbe de Barcelona, permuta amb Ramon Sunifred i la seva muller Ermengarda els alous que posseïa la Canònica a les parròquies de Santa Agnès de Malanyanes, de Sant Sadurní de la Roca, de Sant Pere de Rubí; al comtat d'Osona, a la parròquia de Santa Eulàlia de riu Merdàs; i al comtat d'Urgell, a Solsona i a Olius. A canvi, rep de Ramon Sunifred i de la seva muller l'alou situat a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, prop de la vila de Sants, i a la parròquia de Santa Eulàlia de Provençana, a Terrers.

ACB, perg. 1-2-1403. Original. Pergamí, 130 × 353 mm. Al verso: "Karta comutacionis Raimundi Seniofredi"; "In Serriano XLIII" (s. XIII-XIV); "Num... 1118" (s. XVII); "Mitja escala, armari 3, n. 1403" (Caresmar); "Antiquit II, 42" (Mas); "1068" (F-B). Caplletra "I": 37 mm.

ACB, LA.II, n. 42, f. 15b-c. Rúbrica: "Comutatio fuit facta inter Canonicam Barchinona et Raimundus Sinfredi de multis rebus". *Inter columnas recto*: "N. 42" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1068" (s. XVIII). Caplletra "I": 111 mm.

Regest: Mas, Notes, vol. X, p. 79-80, n. 858.

In nomine Domini. Ego Berengarius, barchinonensis sedis episcopus, et omnis congregatio canonicorum mihi subdita, pariter in unum, comutatores sumus tibi Remundo Seniofredi et uxori tue Ermeniardi femine. Ma-²nifestum est etiam quia damus vobis in comutatione atque propter comutationem alodia iuris nostre Canonicæ, que sunt in comitatu barchinonensi, in parrochia Sancte Agnetis de Malananicis, et in par-²rochia Sancti Saturnini de ipsa Rocha, et in parrochia Sancti Petri de Rivorubro; / et iterum in comitatu Ausone, in parrochia Sancte Eulalie de Rivo Merdario; et

item in comitatu Urgellensi, in Salsona et in Oliuis. Est autem nominatim predictum ^{/¹} alodium in domibus et cortibus, solis et supra positis, guttis et stillicidiis, hostiis et ianuis, terris et vineis, et universis que intra predicta quolibet modo continentur. Que advenerunt nostre ^{/²} Canonice largitione atque testatione Guifredi Seniofredi, fratris tui, nostre Canonice canonici, qui concessit ea prefate nostre Canonice in suo testamento, ita videlicet ut Nevia, soror vestra, ^{/³} teneret ea et haberet quandiu viveret, post obitum vero eius essent hec omnia iuris atque dominii nostre Canonice absque ullius contrarietatis obstaculo. Universa autem superius comprehensa ^{/⁴} damus vobis in comutatione et propter commutatione^a propter quoddam vestrum alodium, quod a vobis accepimus in territ^b/o^cvrio/ sive comitatu nostre urbis, videlicet in parrochia Sancti Vincentii^b de Serriano, ^{/⁵} et prope villam de Sanctis, et in parrochia Sancte Eulalie de Provenciana,^c in Terrariis, quemadmodum continetur in scriptura illa comutationis, quam accepimus a vobis. Supra dicta autem omnia, ^{/⁶} que vobis comutamur, de nostre iuris^d Canonice sive nostro in vestrum^d dominium et potestatem ad integrum tradimus, cum ingressibus pariter et egressibus suis, et cum ipsis molendinis atque eorum utensilibus, ^{/⁷} et cum universis que dici vel nominari modo possunt quolibet ad supra dicta universa quocumque ordine sive tenore pertinentibus, ut faciatis exinde quodcumque vobis pacuerit, ad vestrum plenissi-^{/⁸} mum proprium. Si vero nos comutatores aut utriusque sexus homo comutationem^e hanc dirumpere temptaverimus sive temptaverit, nil prosit, sed componamus aut componat vobis supra scripta ^{/⁹} omnia in duplum cum omni sua illorum melioratione. Et postmodum hoc maneat perhemniter firmum.

Quod factum est VII idus marcii, anno VIII regni regis Phylippi.²

^{/¹⁰} *Berengarius episcopus*. *+ Reimundi, leviteque et iudicis*. ^{/¹¹} *S+ Poncii sacricustus*. *S+ Remundi Seniofredi et levite*. *S+ Dalmacius sacer. ^{/¹²} *+ Bernardus levite. *+ Vivas, levita adque prepositus, sss*. *S+ Petri presbiteri*. ^{/¹³} *+ Guilelmus subdiaconus*. *S+ Oliva levite*. *S+ Guielmus*. *S+ Ermengaudi Raimundi iudicis.*

^{/¹⁴} S+ Poncii levite, qui hoc scripsit cum literis supra positis in linea III et in VII, et subscripsit sss die et anno quo supra.

1. A sota d'is hi ha una e. 2. Sota la y hi ha una i.

LA. a. comutationem. b. Vicencii. c. Provenciana. d. Segueix tradimus. e. comutationem.

1165

1068 març 25

Ponç Cristià i la seva muller Splanduria permuten amb el bisbe Berenguer de Barcelona, l'ardiaca Bernat i els canonges de la Seu una peça de vinya situada al territori de Barcelona, al terme de Puçols, a canvi de dues peces de terra ermes situades al territori de Barcelona, al lloc anomenat la Torturola.

ACB, LA.I, n. 392, f. 150b-c. Rúbrica: "Carta quod Poncius Christianus comutavit canonicè I vineam in territorio Barchinone, apud Pociolos". *Inter columnas recto: "n. 392" (Caresmar). Exterior verso: "Anno Domini 1068" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus I: 6 línies.*

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 80-81, n. 860.

In Dei nomine. Ego Poncius Christiani et uxori mea Splanduria femina comutatores sumus vobis dominus Berengarius, gratia Dei barchinonensis episcopus, et Bernardus archidiachonus et cunctis canonicis, vestris subditis, de vos iam dictus dominus Berengarius episcopus¹ (episcopus).² Per hanc quippe scripturam comutacionis nostre sic comutamus vobis petiam unam de bona vinea, ab ipsa terra in quo est fundata. Et est in territorio Barchinona, in termine de Pociolos. Et advenit nobis prefatam peciam vinee, ab ipsa terra ubi est fundata, per nostra comparatione et per decimum et per omnesque voces. Et affrontat prelocutam peciam vinee, ab ipsa terra in quo est fundata, de parte aquilonis et de circi in vineas de Ellegario et in vineas de Ricardo Guilelmi, de meridie in vineas de vos comutatores, de occiduo in via et in vineas Sancti Petri cenobii Puellarum. Quantum istas affrontationes includunt sic comutamus vobis: prelocutam peciam vinee, ab ipsa terra in quo est fundata, ab integre, simul cum ingressibus et exitibus suis, et de nostro iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, ut faciatis exinde quodcumque velitis facere, ad vestrum plenissimum proprium, propter alium vestrum alodium, id sunt, pecias II de terra heremas, in duobus locis separatim positas, in territorio / Barchinona, in loco vocitato ad ipsa Torturola, ita sicut resonat in vestra scriptura comutacionis, quam exinde nobis fecistis. Quod si nos comutatores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista carta comutacione venerimus aut venerit pro inrumpendum, nil valeat, sed componat aut nos componamus vobis prefata omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et in antea ista carta comutacio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc VIII kalendas aprilii, anno VIII regni Philippi regis.

S+ Poncius levita, Esplanduria femina, nos qui ista carta comutacione fieri iussimus, manibus nostris firmavimus et testibus firmare rogavimus.

S+ Remundi levite. S+ Bonefilius presbiter. S+ Reimundus Guilelmi. S+ Guilabertus Adalberti. S+ Arnallo Guilelmi.

S+ Bernard Arnallo. S+ Guilelmi levite. S+ Ioanes subdiaconibus. S+ Guitardus levita.

S+ Mironis presbiteri, qui hoc scripsit die et anno quod supra.

1. Des de gratia Dei barchinonensis episcopus fins a iam dictus domnus Berengarius episcopus escrit al marge exterior recto. 2. Anul·lat mitjançant subratllat.

1166

1068 març 28

Ramon Cativell empenyora a Dalmau Ramon una peça de vinya amb la terra on és plantada, situada al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu, al lloc anomenat Romanet, al Coll, a causa d'un préstec de 7 mancusos d'or en moneda de Barcelona, que retornarà al cap d'un any, per la festa de Pentecosta, amb un lucre d'1 diner i mig per cada mancús i cada mes transcorregut.

ACB, LA.II, n. 187, f. 66a-b. Rúbrica: "Carta quod Raimundus Cativell impignoravit Dalmatio Raimundi I petiam vinee et aliam terre apud Collum de Romanes de in Palomar". Interior recto: "n. 187" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1068" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 81, n. 861.

In nomine Domini. Ego Reimundus Cativelli impignorator sum tibi Dalmacius Reimundi. Manifestum est enim quia debitor sum tibi mancusos VII auri vel penso sive monete que hodie currit Barchinonam, quas tu mihi prestasti. Et est manifestum. Propterea impignoro tibi peciam unam vinee, cum ^b ipsa terra in qua iacet, et cum ipse petiam terre qui se iungit et tenet cum prelocutam vineam, exceptus uno viero qui vadit infra ipsam terram et vineam. Que est hec omnia in territorio barchinonensi, in parrochia Sancti Andree, in locum vocitatum Romaned, ad ipso Collo. Advenit mihi hec omnia per mea comparatione vel per ullaque voces. Affrontat hec omnia a parte circi in alaude de Suniarius Cixalani, ab orientis in vineis Sancti Iohannis et in terra de Isarnus Suniarii, a meridie in terra Sancti Cucuphati, que tenet Isarnus Tedberti, ab occiduo in terra de Solur Galindo Madrone, dudum defuncti. Quantum iste

affrontationes includunt, sic impignoro tibi: prelocuta omnia integriter, simul cum exiis vel regressiis earum, et de meo iure in tuo trado dominium et potestatem, ab omni integritatem. Et inter tantum ego teneam per tuum beneficium.¹ Et in die quod erit festivitas Pentecosten, ista festa prima veniente, ista proxima ventura, sic faciam tibi reddere iam dictum debitum sine ullo tuo egan, cum illorum lucro de iam dictos mancosos: per unumquemque mense et per unumquemque mencuso dinarium et medium monete Barchinone. Quod si minime fecero et diem placitis per scripturam non adimplevero, tunc habeas licenciam iam dicta omnia aprehendere, tenere, vindere et omnia facere quodcumque volueris, ad tuum plenissimum proprium. Quod si ego impignorator aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc impignorationem venero aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, sed componat aut componam tibi iam dicta omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et insuper hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum V kalendas aprilis, anno VIII regni regis Philippi.

S+ Reimundus Cativelli, ego qui hanc impignorationem feci et firmavi et testibus firmare rogavi.

S+ Remundus Salamoni. S+ Transmira. S+ Gerbertus Isarni.

S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Sota la u hi havia ci.

1167

1068 abril 16

Tedvira i els seus fills Erall, Vidal Guillem, Provença i Guinidilda venen a Trudgarda mitja mujada de vinya amb la terra on és plantada, situada al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Pere de Reixac, al lloc anomenat Vinyer de les Feixes, pel preu d'1 mancús i mig d'or en moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 707, f. 224c-d. Rúbrica: "Emptio vinee de Faxes". Exterior verso: "n. 707" (Caresmar); "Anno Domini 1068" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 8 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 81, n. 862.

In nomine Domini. Ego Teuvira femina una cum filio meo Erallo, simul cum aliis filiis meis qui inferius sunt annotati, nos pariter in unum, venditores sumus tibi Truggardis femina, emptrice.

Per hanc scripturam de istius nostre venditionis vendimus tibi semodiatam unam vinee, simul cum ipsa terra in qua iacet, quam abemus in territorio barchinonensi, in parrochia Sancti Petri de Rexag, in loco que vocant Vinner de les Fexes. Advenit nobis iam dictam vineam per vocem genitorum nostrorum vel per quibuslibet aliis modis. Affrontat prescriptam vineam a parte circi et ab oriente in vineis de te emprice, a meridie in via, ab occiduo in vineis de te emprice. Quantum iste affrontationes includunt, sic vendimus tibi: prelocutam semodiatam vinee integriter, simul cum exiis vel regres-^dsiis earum, in propter precium mancuso I et medium auri vel penso sive monete que odie currit Barchinonam. Quas tu emprice precium nobis dedisti et nos ad presens manibus nostris recepimus. Et est manifestum. Quem vero prelibata omnia, que nos tibi vendimus, de nostro iure in tuo tradimus dominium et potestatem, ab omni integritatem, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc venditione venerimus aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, sed componat aut componamus tibi iam dicta omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et insuper hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum XVI kalendas madii, anno VIII regni Philippi.

S+ Tedvira femina, s+ Erallo, prolis qui fui de, s+ Vitalis Guilielmi, s+ Provenza, s+ Guinedellis, nos qui hanc venditionem fecimus et firmavimus et testibus firmare rogavimus.

1168

1068 abril 21

Guisla i la seva germana Estefania venen a Joan Gomis un alou i la seva porció de casa on habitava el seu pare, situada a Barcelona, sota els murs, al costat de la casa de Guislabert Frugà, per 6 mancusos d'or.

ACB, perg. 1-4-248. Original. Pergamí 94 × 262 mm. Al verso: "in civitate Barchinone" (s. xi); "siglo xi" (s. xvii); "1069" (Mas). Caplletra 5 línies.

In nomine Domini. Ego Guilia femina, una cum sorori mea Stephania, filias qui fuimus de Audegarii Gundemari, venditores sumus tibi ^l Iohannis Gomic et uxori tue Rudlendis femine, emptores. Per hanc scripturam vendicionis nostre vendimus vobis alaudem nostrum^β proprium, id est, ipsam nostram porcionem et directum quam habemus vel abere debemus in ipsis nostris mansionibus, ubi

habitabat⁴ pater nostrum prescripti, id sunt, casis cum curte et puteo, simul cum solis et superpositis, guttis et stillicidiis. Que est hec omnia⁵ infra muro civitatis Barchinone, iusta mansionibus de Gislibertus Frugani. Advenit nobis per vocem paternam vel per ullasque⁶ voces. Affrontad iam dicta omnia a parte orientis in carrera vel in calle, a meridie in casis de Petrus Seniofredi, ab occiduo⁷ in mansionibus et curte de Gislibertus Frugani, a parte vero circi similiter. Quantum iste affrontaciones includunt, sic vendimus⁸ vobis: iam dicta omnia integriter, simul cum exiis vel regresiis earum, propter precium mancosos VI¹ auro vel penso sive monete que hodie⁹ currit Barchinonam. Quas vos emptores precium exinde nobis dedisti et nos ad presens manibus nostris recepimus. Et est manifestum.¹⁰ Quem vero predicta omnia, que nos vobis vendimus, de nostro iure in vestro tradimus dominium et potestatem, ab omni integritatem, ad vestrum¹¹ plenissimum proprium. Quod si nos venditricas aut aliquis homo sexus utirusque qui contra hanc vendicione venerimus aud venerit ad inrum-¹²pendum, nil valead sed, componad aut componamus vobis iam dicta omnia in duplum cum omni sua melioracione. Et in super hac manead firmum¹³ omne per evum.

Quod est actum XI kalendas madii, anno VIII regni regis Phylippi.

S+ Guiliae feminae, s+ Stephania femina, nos qui hanc¹⁴ vendicionem fecimus et firmavimus et testibus firmare rogavimus.

¹⁵S+ Guilielmus Audegarii. \S+ Ermengaudi Raimundi iudici sacer/. S+ Gerallus Compagni. S+ Amatus Pelicer.

Udalardus vicecomes, ¹⁶ qui hanc vendicione mihi per manum venditricum firmare et per mandacionem illarum de precatis supterius corroborare.

¹⁷ S+Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra cum litteris rasis et emendatis in linea VI et VIII.

1. VIII amb III cancel-lat.

1068 abril 26

Bernat, fill de Llobet, i la seva dona Adelaida permuten amb Sexet i la seva dona Ermessenda tres quarterades de vinya i la terra que tenen al territori de Barcelona, al lloc anomenat Romanet,

que tenen pels seus pares i per delme conjugal, per una peça de terra situada al territori de Barcelona, no molt lluny del Cogoll Antic.

ACB, perg. 1-1-2536. Original. Pergamí, 100 × 268 mm. Al verso: "Antonega" (s. XI-XII); "Num... 2536" (s. XVII); "Diversorum A 2536" (Mas); "1068"; 1-2-2536 (AP). Caplletra "T": 4 línies.

In nomine Domini. Ego Bernardus, prolis Lubetnina cum uxori mea Adalaidis commutatores summus vobis Sexet et uxori tue Ermesindis femine. ^ρ Manifestum est enim quia commutamus vobis quarteradas tribus vinearum, cum eadem terra in qua iacent, quam habemus in territorio barchinonensi, ^ρ in locum que vocant Rumaned. Advenit nobis hoc omne per vocem genitorum nostrorum \et per decimum/ vel per ullaque voces. Affrontad iam dicta omnia a parte circi ^ρ in terra de Remballo Ermemiri, ab oriente in alaude de Tedballus Seniofredi et de nostros eres, a meridie in terra similiter de eredibus nostris, ^ρ ab occiduo in terra de Sancti Mikaelis et de vos susceptores. Quantum iste affrontaciones includunt, sic commutamus vobis: prescriptas quartera-^ρdas tribus vinearum integriter, simul cum exiis vel regresiis earum, propter peciam unam terre, que nos accepimus in vestra commutatione in territorio barchi-^ρnonensi, paulo longius de ipso Cucullo Antico, quod est ad partem orientalis, super ipso Rego Comitale, sicut resonad in ipsa scriptura commutationis, ^ρ quam nobis exinde fecistis, satis nobis placibile. Quem vero predictam vineam, que vobis commutamus, de nostro iure in vestro tradimus dominium et potestatem, ab omni ^ρ integritatem, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos commutatores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc commutatione venerimus aud venerit ^{ρ0} ad inrumpendum, nil valead, sed componad aut componamus vobis iam dicta omnia in duplum cum omni sua melioracione. Et in super hoc manead firmum ^{ρ1} omne per evum.

Quod est actum VI kalendas mai, anno VIII regni regis Phylippi.

S+ Bernardus Lubeti, s+ Adalaidis femina, nos qui hanc commuta-^{ρ2}cionem fecimus et firmavimus et testibus firmare rogavimus.

S+ Bonefilius Sagoni. S+ Iohanis Borracol. S+ Stephanus Odi.^{ρ3}

S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit cum litteris superpositis in linea III, die et anno quo supra.

1170

1068 maig 14

Domènec Julià ordena en el seu testament la venda de cinc peces de terra i una de vinya situades a la vila de Pomar, al Maresme, al terme de la parròquia de Santa Maria de Badalona, peces que compra la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia pel preu de 4 mancusos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 380, f. 128c-129a. Rúbrica: "Carta quod Dominicus Iulianus in suo testamento precepit venderi V petias terre et vinee, quas canonica emit, in Bitulona, in Pomar". Exterior verso: "n. 380" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1068" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus G: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 81-82, n. 863.

In nomine Domini. Ego Bonefilius presbiter et Bernardi Bonefili et Donucio Boveti, nos vero pariter, ^{fi} venditores sumus Domino Deo et canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Manifestum est enim quia precepit nobis Dominicus Iuliano in suum testamentum ut cartam venditionis fecissemus de suum alodium, sicuti et faciamus. Per hanc scripture venditionis nostre vendimus ad iam dicte canonice petias V terre culte et petia une vinee, cum terra ubi est fundata, nempe vinee, separatim positi in diversis locis. Advenit nobis per iam dicte causam elemosinarii Dominicus condam aut per qualicumque voces. Sunt autem supra scriptas petias terre atque vinee in comitatu Barchinone, in Maritima, in vico Bitulone, in parrochie Sancte Marie, in termine villa Pomar. Habent namque affrontationes prephatas petias V terre atque petia vinee a parte oriente in torrent que dicunt Fossa de Sancii sive in ipso Cros, de meridie in vinea Guiriberti Laudori, ad occidente parte in torrent de Pomar seu de Mont Pedredelli, ad australis namque parte in radice montis Cerdano seu in via qui pergit a Sancti Romani. Quantum iste affrontationes includunt et isti termini ambiunt, sic vendimus ad prelibata Chanonice: prescriptas petias quinque terre et alia vinee, cum illorum terminibus et affrontationibus, totum ab integre, cum exitibus et regressibus earum, in precium mancusos IIII^{or} auro curribile monete Barchinone. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia de nostro iure in potestate iam dicte Chanonice tradimus dominio et potestate, ad suum proprium alodium, omnia faciendi quid vellit. Quod si nos venditores aut ullusque homo utriusque sexus qui hoc inrumpere temptaverint, nil valet, sed componant aut componamus ad supra dicte Chanonice in duplo cum omne sua melioratione. Et in antea ista carta venditionis firma permaneat modo vel omnique tempore.

Actum est hoc II idus madii, anno VIII Philippi regis.

Bonefilii presbiter, sig+m Bernardi Bonefilii, sig+m Donucii Bonefilii, nos qui ista carta venditionis fecimus, firma(vi)mus¹ et his testibus firmare rogavimus.

Sig+m Arnalli Remundi. Sig+m Miro Languardo. Sig+m Sanla Bonefilii.

Ermengaudi sacer, qui istos punctos fecit inpressere.

Sss Bonefilius sacer scripsit cum litteras fusas in linea II ut dicit "carta", et in nona ubi dicit "tempore", supra positis in III^a, die et sss anno quo supra.

1. *Síl·laba vi expuntuada.*

1171

1068 maig 17

Guillem Sendred i els seus germans Ramon Sendred i Estefania defineixen un alou situat al comtat de Barcelona, al lloc anomenat Treià, a favor de Trudgarda i el seu fill Miró Ballomir.

ACB, LA.II, n. 501, f. 171b-c. Rúbrica: "Omnes isti difinierunt Mironi Balloni canonico et sedi suum alodium aput Tridia nunc in Argentona". Inter columnas recto: "n. 501" (Caresmar). Exterior recto: "femine, sive ego Berengarius Sendredii non per me sed propter iam dictos Reimundo et Estphanie". Exterior verso: "Anno Domini 1068" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus I: 29 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 82, n. 864.

In Dei Omnipotentis nomine. Ego Guilielmus Sendredi per me ipsum et per meum fratrem atque sororem his nominibus Reimundus Sendredi atque Estaphanie, nos pariter in unum, pacificatores et definitores et evacuatores sumus tibi Trudgardis femine et filio tuo Mironi Ballumi.

Manifestum est enim quia deposuistis querimoniam vestram coram Guilielmo Borrelli et uxorem eius et Guilielmo et Marchi iudice, et Reimundo Guitardi iudicis, et Mironem Gultredi et aliis quampluribus viris presentibus, coram quibus abstruxistis, quod iniuste atque indebite tenebamus et habebamus quoddam vestrum alodium, quod fuit iuris atque domini Ballumi Mironis, qui fuit vir unius et pater alterius. Unde rationibus evidentibus sive iudicis manifeste coniuncti, in placito co-ram viris supra notatis peracto, difinimus et pacificamus atque evacuamus vobis illud vestrum alodium, quod est in comitatu barchinonesi, in parrochia Sancti

Iuliani de Argentona, in loco vocitato Tridiano, cum omnibus suis pertinentiis sive terminis. Est autem nominatum predictum alodium in terris et vineis et terre atque vinee in predicto comitatu atque parrochia site. Que affrontat de circi in ipso torrente de Marcutio sive in ipsas planas de Ermemiro, de aquilonis in ipso torrente de Manenes, a meridie in ipsa serra qui est super casa de Riculfus presbiter, ab occiduo in ipso rivo de Argentona. Predictum quoque alodium vobis definimus ad integrum cum omnibus suis terminis atque pertinentiis, sub tali quoque vinculo ac ratione: ut si nos evacuatores et definitores atque pacificatores hac unquam disrumpere aut infringere temptaverimus aut aliquis per vocem nostram, nullatenus hoc valeamus aut valeat vindicare, sed componamus aut componat vobis supra dictum alodium in duplum cum omni sua illius melioratione. Et postmodum hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum XVI kalendas iunii, anno VIII regni regis Philippi.

S+ Guilielmus Sendredi, s+ Reimundus Sendredi, s+ Stephanie femine, s+ Berengarius Sendredi, qui hanc definitionem et pacificationem atque evacuationem fecerunt et firmaverunt et testibus eam firmare rogaverunt.

S+ Guilelmus levite. S+ Bernardi levite. S+ Petro sacer. S+ Reimundus presbiter.

S+ Arlvinus sacer, qui hoc scripsit cum litteris comdempnatis in linea VIII die et anno quo supra.

1172

1068 juny 13

Sexet i la seva muller Ermessenda permuten amb Joan, fill de Seniol, un alou situat al territori de Barcelona, a Romanet, a la parròquia de Sant Andreu, per un altre alou situat al mateix lloc, i 3 monedes d'or.

ACB, perg. 1-1-2367. Original. Pergamí, 91 × 235 mm. Al verso: "Carta de Romaneto" (s. XIII-XIV); "Num... 2367" (s. XVIII); "Diversorum A 2367" (Mas). Caplletra "T": 14 mm.

In nomine Domini. Ego Sexet una cum uxori mea Ermesindis femina comutatores sumus tibi Iohannes, prolis Seniulli. Manifestum est enim quia comutamur /^o tibi alaudem nostrum proprium, id sunt, mansionibus cum curte,¹ simul cum solis et superpositis, cum duabus peciis terre, qui sunt in circuitu et palo lon[go] /^o de eadem mansione, cum arboribus variis generis, qui infra iam dicta

alodia sunt. Que est hec omnia in territorio barchinonensi, ^{/4} in Rumaned, in parrochia Sancti Andree.² Advenit nobis hoc omne per nostra comparacione vel per ullasque voces. Abet autem affrontacio-^{/5}nes iam dicta omnia a parte circi in (in)³ alaude de vos susceptores sive in strata qui pergit a Canneles, ab oriente in terra de Remballo ^{/6} Ermemiri, a meridie similiter, ab occiduo in torrente et in alaude de Bonefilio Cerveii.⁴ Quantum iste affrontaciones ^{/7} includunt, sic commutamus tibi: iam dictum alodium simul cum exiis vel regresiis earum, propter alium tuum alodium, que nos accepimus in ^{/8} iam dicto territorio vel ipso termine de Rumaned, sicut resonad in ipsa commutacionis scriptura, quam nobis exinde fecisti, satis ^{/9} nobis placibile. Quem vero predicta omnia, que tibi commutamus, de nostro iure (iure)⁵ in tuo tradimus dominium et potestatem, ^{/10} ab omni integritatem, et amplius tribus numos aureos quam tibi damus pro hac commutacione, eo modo ut prelibatum alo-^{/11}dium sit omnibus diebus vite nostre in nostra⁶ baidlia et non sit vobis licitum vindere nec pignorare nisi ad nos; et si nos noluerimus⁷ ^{/12} eum, infra XV dies que nobis dixeritis, ad precium bonisque hominibus emere,⁸ sit vobis licitum facere quodcunque volueris. Quod si nos ^{/13} comutatores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc commutacione venerimus aut venerid ad inrumpendum, ^{/14} nil valead, sed componad aut componamus tibi iam dicta omnia in duplum cum omni sua melioracione. Et insuper hoc manead ^{/15} firmum omne per evum.

Quod est actum idus iunii, anno VIII regni regis Phylippi.

S+ Sexet, s+ Ermesindis femina, ^{/16} nos qui hanc commutacionem fecimus et firmavimus et testibus firmare rogavimus.

^{/17} *S+ Bernardus Trasuer*. *S+ Stephanus levite*. *S+ Ermen-gadus*. S+m Ama[d] Leopardo.

^{/18} S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit cum litteris rasis et emendatis in linea XI et XII, die et anno quo supra.

1. Abreviatura superflua. 2. Abreviatura superflua. 3. Repetit. 4. Tam-bé podria dir Cerven. 5. Repetit i expuntuat. 6. Escrit sobre raspat. 7. Sota la n hi ha una lletra indesxifrabla. 8. Escrit sobre raspat.

1068 juliol 5

Olbia i la seva muller Aissulina venen una peça de terra franca, que tenien per compra i per delme conjugal, situada al comtat de Barcelona, a Banyols, pel preu de 10 unces d'or de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-250. Original. Pergamí, 121 × 319. El pergamí està malmès per taques d'humitat. Al verso: "1069" (Mas).

[In Dei nomine. Ego Olbia et ±70.] Per hanc scriptura ^l vindicionis nostre vindimus vobis pecia I de terram francham propriam. Et advenit nobis ad me Oliba per comparacione, et ad me Eiculma per comparacione et ^β per decimum vel per ullasque voces. Et est hec omnia in comitatu Barcinona, in Baniols. Et afrontat hec omnia de parte orientis in terra Sancti Sebastiani, ex ^l meridie in ipsa strata [±5] in alveo Lupricato, ex circi in terra de Mir Sinderedi. Quantum in istas IIII afrontaciones includunt, sic ^β vindimus vobis: ipsa hec omnia supra scripta ab integrum, cum exis vel regresis earum, in precium uncias X [ex auro Barchi]nona, quod vos nobis donastis et nos ^β manibus nostris recepimus. Et est manifestum. Quem vero predicta hec omnia, quod nos vobis vindimus, de nostro iure in vestro tradimus dominio potestate, ^l aut facere quod volueritis, [ad] proprium. Quod si nos vinditores aut ullusque omo qui contra hanc ista vindicione venerit pro inrumpendum, non hoc ^β valeat vindicare, set componat aut componamus vobis in duplo cum omnem suam inmelioracionem. Et in antea firma permaneat ista vindicione ^β modo vel omnique tempore.

Facta ista scriptura vindicione III nonas iulii, anno VIII Filippi regis.

S+num Olbia, s+num Eiculma, ^l0 qui ista vindicione scribere fecimus et firmavimus firmareque rogavimus.

S+num Ierbert Mironi. S+num Adalbert Oлло.....? ^l1 S+num Mir Sinfredi. S+num Eriballus. S+num Geribertus Amalricii. ^l2

Dodatus presbiter scripsit et sub sss die et anno quod supra.

1174

1068 agost 19

Amat i la seva muller Engilberga venen a Llopard i la seva muller un alou situat al comtat de Barcelona, al lloc anomenat Vilamajor, pel preu de 4 unces de moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-240. Original. Pergamí, 120 × 273 mm. Restaurat. Aquest document presenta diferents mutilacions a tot el voltant i a la part central, que en dificulten la lectura. Caplletra "I": [±16 mm].

In nomine Domini. Ego [A]matus prolis L[±35] [et uxori tua En[gil?]berga vinditores] sumus vobis Lopardo et uxori tua [±27], [emptores. Per hanc scrip]-^l2tur[a]m vendicionis nostre vendimus

vobis [±28], qui nobis advenit per nostra comparatio[ne] [±26] ^β ipsum alodium in comitatu barchinonen[se,] [±21] in locum quem vocant Villa Maior. Habet vero [±23] [, de orien]-^αtis in cacavar de mulino Malan[±2]o, de meri[di]e in ipso Coscoier seu in strata publica et subtus vias pl[±4]s, de occiduo [±9] (mu-^βlino de Graiera seu in petrigine),¹ [d]e ci[r]ci in termine de Rioiubio. Quantum iste affrontaciones includunt, sic vendimus vobis: ipsa terra ^β prelibata, ab integro, simul cum exiis vel regresiis suis, propter pretium untiis IIII^{or} monete Barchinone. Et de nostro iure in v[est]rum t[rad]imus /^γ dominio et potestate, ad vestrum plenissimum proprium. Quod precium supra taxatum vos manibus vestris nobis dedistis et nos manibus nostris [rec]epimus. Et ^β nihil aput vos emptores remansit. [Et] est manifestum. Quod si nos venditores aut aliquis homo utriusque ge[n]jeris [et] sex[us] cuiuslibet ^β persone venerit aut nos venerimus ad inrumpendum, non hoc valeamus aut valeat vindicare, sed componat aut componamus vobis hec ^{α0} omnia in duplo. Et in antea hec venditio firma et stabilis permaneat modo et omni tempore et semper inconvulsa.

Facta [ista] karta² vendi(ci)-^{α1}cionis³ X^oIII^o kalendas septembris, anno VIII° Philippo rege [r]egna[nt]e.

Sig+num Amatus, sig+num En[gil?]berga, nos qui ista ^{α2} venditione scribere fecimus, firmavimus et testibus firm[are] rogavimus.

Sig+num Miro Argerig. ^{α3} [Sig]+[num] Iohfredi. Sig+num Adalberti. Sig+num Mironi Bardine. ^{α4} *Sig+num Guilelm*.

^{α5} [±28] vel [±8] ista vendicione scripsit cum litteras emmendatas vel fusas, sub die et ^{α6} [±34]pore.

1. Ratllat.
2. La r sembla una s.
3. Sil·laba ci repetida.

1175

1068 setembre 26

Gerard Alemany i la seva muller Ermengarda venen a Ramon Domnuç una peça de terra erma situada al territori de Barcelona, al terme dels Vinyals, que tenen pels seus progenitors i per delme conjugal, pel preu de 35 mancusos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-247. Original. Pergamí, 108 × 411 mm. Al verso: "Siglo xi" (s. XIX); "1068" (Mas).

In nomine Domini. Ego Gerallus Alamagni et uxori mea Ermenyardis femina venditores summus tibi Remundo Donnucii, emptori. Per hanc quippae scripturam venditionis nostrae sic vendimus tibi pecia I terre [℞] herema. Et est in territorio Barchinona, in terminio de ipsos Vineales. Et advenerunt nobis per genitorum et per decimum et per omnesque voces. Et affrontat prefatam peciam terre de parte aquilonis in strata ^β publica, et in torrente qui discurrit per tempus pluiarum, et in vineas comitales; de circi in strata publica, et in alodio Guitardus Bonucii, et in vinea de Remun Rigualbo, et in vinea de Ruben [℞] Belliti ebreo; de meridie similiter in strata publica, et in vineas Sancti Petri cęnobii Puellarum, et in vineas de yam dicto Ruben ebreo, et in vineas Bonipari Stephani; de occiduo in vineas Bonavita [℞] ebreo et in strata publica. Quantum istas affrontationes includunt, sic vendimus tibi: praelocutam peciam terre herema ab integre, simul cum ingressibus et exitibus suis, propter praecium [℞] mancos XXXV auri monete Barchinonae, pensatos unum ad unum a penso curribile de ipsa moneta. Quos tu emptor praecium nobis dedistis et nos venditores manibus nostris recepimus. [℞] Nichilquae de ipso praecio aput te emptore remansit, ut est manifestum. Quem vero praelocutam peciam terre hereme, que nos tibi vendimus, de nostrum iure in tuum tradimus dominium et potestatem, [℞] ut facias exinde quodcumque velis facere, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista charta venditione venerimus aut venerit [℞] pro inrumpendum sive infringendum, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi praefata omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et in antea ista charta venditio firma per-[℞]maneat omnique tempore.

Actum est hoc VI kalendas octobris, anno VIII regni Philippi regis.

S+ Gerallus, s+ Ermeniardis femina, [℞] nos qui ista charta venditione fieri iussimus, firmavimus et testibus firmare rogamus. [℞]

S+ Bonucius Ferriolo. S+ Bertran Mir. S+ Bertran Sendra. S+ Ysarn Sunner. *+ Guilelmus subdiaconus*. [℞]

S+ Richardis femine, que, huic venditioni annuens, manu propria punctis illam roboravit et adquevit atque assensum prebuit et auctoritate sua eam firmavit. [℞]

S+ Mironis presbiteri, qui haec scripsit die et anno quod supra.

1068 setembre 30

Gombau i la seva muller Bonadona venen a Ramon Dalmau unes cases amb hort i la quarta part d'una feixa de terra, situades al territori de Barcelona, a Montjuïc, que Bonadona té per donació testamentària del seu difunt marit Bernat Amat i Gombau per la seva muller, pel preu de 15 mancusos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-2-1295. Original. Pergamí, 142 × 298 mm. Al verso: "Monte Iudaico" (s. XI); "CCC LXX VI" (s. XIII-XIV); "Num... 1162" (s. XVII); "Mitja Escala, Armari 3, n. 1295" (Caresmar); "Antiquit. I 415" (Mas); "1068" (F-B). Caplletra "I": 2 línies.

ACB, LA.I, n. 415, f. 158b-c. Rúbrica: "Gombaldus et sui vendiderunt casas, curtes et ortos et cetera in Monte Iudaico et in terra similiter de Monte Iudaico". *Inter columnas recto*: "n. 415" (Caresmar). *Exterior recto*: "CCC LXX VI" (s. XIII-XIV). *Exterior verso*: "Anno Domini 1069" (s. XVIII).

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 84, n. 868.

In nomine Domini. Ego Gonballo et uxori mea Bonadonna femina venditores summus^a tibi Remundum^b Dalmacii,^c emptori. Per hanc quippe scripturam venditionis nostrae^d /^e sic vendimus tibi chasas^e cum curtes, solos et suprapositos et orto, guttibus, stillicinios, hosteos, ianuis, parietes et^f limites, foveas et cloacis, et arbores /^g qui infra sunt. Et est haec^f omnia in territorio Barchinona, in Monte iudaico. Et item vendimus tibi in una feixa de terra quartam partem, in Monte Iuda-^hico, in iam dicto territorio. Advenit autem mihi haec^g omnia superius scripta ad me Bonadonna femina per laxationem quos mihi fecit Bernardo Ama-ⁱto, viro meo condam, et per omnesque voces et per luctuosum; et ad me Gonballo per vocem uxoris mea iam dicta. Et affrontat predictos domos, cum suis per-^jtinenciis et cum ipso orto, de parte orientis in ortale de Iohannis Amati, de circi in alodio de Remun Ermengod et de suos heredes, de meridie in /^k chacumine^b Montis iudaici, de occiduo in domos Remundi Ermengaudi. Et ipsa terra affrontat de circi in terra Remundi Bonefilii heresque suos, de aqui-^llonis in terra de iam dicto Remundi, de meridie in via sive in ortale Iohannis Amati heresque suos, de occiduo in terra de Remun Ermengaudus.ⁱ Quantum istas afron-^otationes^j includunt, sic vendimus tibi: prelocuta omnia, in duobus locis separatim positum, totum ab integre, simul cum ingressibus et exitibus earum, propter pretium^k /^o mancusos XV auri monete Barchinone, pensatos unum ad unum a penso curribile de ipsa moneta. Quos tu emptor pretium^l nobis dedistis et nos ven-^oditores

manibus nostris accepimus. Ut est manifestum. Quem vero prefata^m omnia, qui mihi advenit per testationem et per laxationem viri mei Bernardo condam, /² sicuti resonat in suum testamentum sive in roboratum iudicium,ⁿ de nostro iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ut fatias^o exinde quodcumque volueris, ad /³ tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista charta^p venditione venerimus aut venerit pro inrumpen-/⁴dum sive infringendum, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi prefata^q omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et in antea ista charta^r /⁵ venditio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc II kalendas octobris, anno VIII^s regni Philippi regis.

S+ Gonballo, s+ /⁶ Bonadonna femina, nos qui ista charta^t venditione fieri iussimus, firmavimus et testibus firmare rogavimus.

/⁷ S+ Oliba Isarni. S+ Ermemiri Apostolico (?).

S+ *Petrus*.

/⁸ S+ Mironis presbiteri, qui hec scripsit die et anno quod supra.

1. Sota et hi ha una l.

LA. a. sumus. b. Reimundum. c. Dalmatii. d. nostre. e. casas.
f. hec. g. hec. h. cacumine. i. Ermengaudi. j. affrontationes. k. precium.
l. precium. m. prephata. n. iudicium. o. facias. p. carta.
q. prephata. r. carta. s. IX. t. carta.

1177

1068 novembre 21

Arnau Vidal dóna al seu fill Pere un alou situat al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, al lloc que anomenen la Tona, prop de l'església de Santa Eulàlia de Vilapicina.

ACB, LA.II, n. 231, f. 80a-b. Rúbrica: "Carta de Tonna, in Villapiscina". Interior recto: "n. 231" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1069" (s. xviii). Caplletra "T" ornamentada, tipus F: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 84-85, n. 869.

In nomine Domini. Ego Arnallus, prolis Vidali, donator sum tibi Petro, filio meo. Manifestum facio universis quia, prompto animo et bona voluntate, dono tibi quoddam alodium meum. Que abeo in territorio barchinonense, in parrochia Sancti Andree de Palumbario, ubi dicunt ad ipsam Tonnam, prope ecclesiam Sancte

Eulalie de Villepiscine. Advenit mihi per comparatione et comutatione vel per ullasque voces. Affrontat namque predicta hec omnia a parte aquilonis in ipsa via qua itur ad Romaned; a meridie in ipsa rasa vel in ipso margine super ipsam ecclesiam sive in terra tam Rodlendis quam Adaledis femine; ab occiduo in ipso torrente qui est super ipsam mansionem Guilelmus Donnucii, et in puteum de ipsum Montedellus, vel in vineis Ermengaudus Goltredi et suorum heredum; a circio in ipso torrente et in via qui venit de Romaned. Quantum iste affrontationes¹ includunt, sic dono tibi: iam dicta omnia, toto ab integre, simul cum exiis ^b et regressiis earum, ad tuum plenissimum proprium, libera in Dei nomine abeas plenam potestatem. Quod si ego donator aut aliquis homo utriusque sexus qui contra ista carta donatione venero aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, sed compono aut componat tibi iam dicta omnia in duplo cum omni sua melioratione. Et insuper ista donatio firma et stabilis permaneat omnique tempore.

Facta ista carta donationis XI kalendas decembris, anno VIII regni Philippi regis.

S+m Arnallus, prolis Vidali, ego qui hanc donationem feci, firmavi et testes firmare rogavi.

S+ Remundi Bernardi, primicherii. S+ Guilelmus levite. S+ Bernardi levite. S+ Reimundus Adalberti. S+ Guilelmus Reimundi, baptizatus. S+ Bonefilius presbiteri. + Ioan subdiachoni.

S+ Reimundus presbiter, qui hec scripsit cum litteris supra positis in linea XVI, die et anno quo supra.

1. Sota la segona o hi ha una e.

1178

1068 desembre 22

Udalric Jofre i la seva muller Ermessenda fan donació a favor de l'església de Sant Miquel de Barcelona d'una terra amb vinya, trilla, arbres de diverses espècies, recs i cap-recs, situada al comtat de Barcelona, al Vallès, a la parròquia de Sant Salvador de Polinyà, en el lloc anomenat Marata, que retindran mentre visquin a canvi d'un cens anual de mitja quartera d'oli.

ACB, LA.III, n. 279, f. 106c-d-107a. Rúbrica: "Udalricus Gozfre dedit Sedi alodium apud Meseratam, in Pulinano". Exterior verso: "n. 279" (Caresmar). El document següent és molt semblant a aquest, si bé contenen alguns conceptes complementaris diferents. Caplletra "I" ornamentada, tipus D: 13 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 85-86, n. 871.

In nomine Domini. Ego Udalrici Iaucefredi et uxor mea Ermessindis donatores sumus Deo et domum Sancti Michaelis, princeps milicie angelorum, qui est situs intus in Barchinona civitate. Manifestum est enim quia placuit animis nostris et placet, nullus cogentis imperio nec suadentis ingenio, sed propria et spontanea nostra nobis hoc elegimus cum Deo bonaque voluntas, ut a predicto domo cartam donationis fecissemus de aliquid de proprietate nostra, sicuti et facimus. Donamus namque a predicto domo Sancte Michaelis terra nostra propria francha, [¶] cum vinea, trilea et arboribus assistentes infra, cum rego et caput rego et subtus rego. Qui nobis advenit per comparatione vel per ullaque voces. Est autem predicta omnia in comitatu Barchinona, in Vallense, in parrochiam Sancti Salvatoris Poliniano, in vocativo loco Meserata. Affrontat de parte orientis in rivi, de meridie in terra iam dicti Sancti Michaelis, de occiduo in terra de Sancia femina et filiis suis et in terra de nos prelocuti donatores, ex parte circi in alaude de nos prenominati donatores. Quantum iste affrontationes includunt et isti termini ambiunt, sic donamus Domino Deo et predictum locum Sancti Michaelis: ab omni integritate, cum exiis regressiisque earum, simul cum nostrum dicte dretaticum, quod habemus in ipso noyer, qui fundatus est in terra de Sendret Suniarrii, in talique conventio: ut diebus vite nostre teneamus et possideamus ea omnia prenotata que damus, et donemus censum pro ea, per unicumque anno mediam quarteram olei, ad domun prescriptum Sancti Michaelis; post obitum nostrum remaneat iam dicta donatio a supra scripto domo Sancti Michaelis vel eius servientes a proprio. Et si nos donatores aut quislibet homo inrumpere temptaverit et ad ipsum archangelum abstulere voluerit predicta donatione, nil valeat, sed ira Dei incurrat. Et insuper componat aut componamus prelocuta donatio a predicto domo Sancti Michaelis vel eius servientes in triplo cum omne sua melioratione. Et in antea hanc donatione firma et stabilis maneat omne per evum.

Actum est hoc XI kalendas ianuarii, anno IX regni Philippi regis.

Sig+m Udalrici Iaucefredi, sig+m Ermessindis, nos qui ista donatione facimus firmamus firmarique rogamus.

Sig+m Arnalli Guilelmi. Sig+m Raimun Guadamir. Sig+m Raimun Orutii. [¶] Sig+m Mir Galin.

Raimundus sacer, qui hec scripsit et sss die et anno quod supra.

1068 desembre 22

Udalric Jofre i la seva muller Ermessenda fan donació a favor de l'església de Sant Miquel de Barcelona d'una terra amb vinya, arbres de diverses espècies, recs i cap-recs, situada al comtat de Barcelona, al Vallès, al terme de Polinyà, en el lloc anomenat Marata, que retindran mentre visquin a canvi del lliurament anual de la tasca del blat i del vi obtinguts.

ACB, LA.III, n. 290, f. 110c-d. Rúbrica: "Udalricus Gozfre dedit Sedi alodium apud Meseratom". Exterior verso: "n. 290" (Caresmar). El document precedent és molt semblant a aquest, si bé contenen alguns conceptes complementaris diferents. Caplletra "I" ornamentada, tipus D: 11 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 85, n. 870.

In nomine Domini. Ego Udalrici Gaucefredi et uxor mea Ermessindis donatores sumus Deo et domo Sancti Michaelis, princeps militie angelorum, qui est situs intus in Barchinona civitate. Manifestum est enim quia placuit animis nostris et placet, nullus cogentis imperio nec suadentis ingenio, sed propria et spontanea nostra nobis hoc elegimus cum Deo bonaque voluntas, ut a predicto domo cartam donationis fecissemus de aliquid de proprietate nostra, sicuti et facimus. Donamus namque a predicto domo Sancte Michaelis terra nostra propria francha, cum vinea qui ibi fundata est et arboribus assistentes infra, seu cum rego et caput rego et subtus rego. Advenit namque nobis hec omnia per comparatione vel per ullasque voces. Qui est in comitatu Barchinona, in Vallense, in termine Pauliniano, in nuncupativo loco Meserata. Affrontat vero de parte orientis in rivi, de meridie in terra iam dicti Sancti Michaelis, de ¹ occiduo in terra de Sancia femina vel filiis suis et de nos donatores, ex parte circi in terra de nos iam dicti donatores. Quantum iste affrontationes includunt et isti termini ambiunt, sic donamus Domino Deo et predictum locum Sancti Michaelis: ab omni integritate, simul cum exiis regressiisque earum. Et item vero donamus a predicto domo nostrum dretaticum, quod habemus in ipso noyer, qui est in terra de Sendret Suniarrii, in talique conventio: ut teneamus nos ea omnia prenominata diebus vite nostre, et de fructibus inde exiente, tam de blad quam et vini, donemus a predicto domo ipsa tascha fideliter; post obitum vero nostrum remaneant a proprio a predicto domo vel ad eius servientes. Quem vero predicta omnia, que ad iam dicto domo dono, de nostro iure in eius trado dominio et potestate. Quod si nos donatores prelocuti aut utriusque

sexus omnino inrumpere temptaverit et ad ipsum archangelum abstulere voluerit, nil valeat, sed ira Dei Omnipotentis incurrat. Et insuper componat aut componamus ea prelocuta donatio a predicto domo in triplo cum omne sua melioratione. Et in antea hanc donatione firma permaneat omne per evum.

Actum est hoc XI kalendas ianuarii, anno VIII regni Philippi regi.

Sig+m Udalrici Iaucefredi, s+m Ermessindis, nos qui ista donatione facimus firmamus firmarique rogamus.

S+ Arnalli Guilelmi. S+m Mir Suniarrii. S+ Mir Raimundi. S+m Mir Godmar.

Raimundus sacerdos, qui hec scripsit et sss die et anno quo supra.

1180

1069 gener 13

Guillem Ramon, levita, ven a Bernat, ardiaca, un alou que consta de vinyes, amb la terra on són plantades, situat al comtat de Barcelona, al lloc anomenat Granollers, pel preu de 15 unces d'or en moneda de Barcelona.

ACB, LA.III, n. 107, f. 37d-38a. Rúbrica: "Guilelmus Raimundus, levita, vendidit Sedi alodium in Granolers". *Inter columnas verso*: "n. 107" (Caresmar). *Inter columnas recto*: "Anno Domini 1069" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 12 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 86, n. 872.

In Christi nomine. Ego Guilelmus Reimundi levite vendo tibi Bernardo archidiachono. Manifestum est enim quia vendo tibi alodium meum proprium, quod habeo in comitatu Barchinone, in loco vocitato Grano-^llers. Sunt autem vinee cum terra ubi sunt fundate. Advenerunt mihi predictae vinee per vocem patris mei sive per vocem fratris mei Bernardi vel per qualiscumque voces. Affrontant autem predictae vinee a parte orientis in vineis Bernardi archidiachoni iam dicti, a meridiana vero parte in strata publica, de occidentali vero parte in alodio Canonice, a parte vero circii in vineis Berengarii Adroarii sive Raimundi Cerucii. Quantum iste affrontationes includunt vel isti termini ambiunt, sic vendo tibi, Bernardo archidiachono iam dicto: totum ab integro, cum exiis vel regressis earum, in propter precium uncias quindecim auri monete Barchinone, legitime pensate

sine engan, curribile. Has vero predictas vineas de meo iure in tuum trado dominium et potestatem, ad tuum plenissimum proprium, ut facias exinde quodcumque volueris, absque ullius contrarietatis obstaculo. Quod si ego venditor iam dictus aut aliquis homo utriusque sexus contra hoc venero aut venerit ad inrumpendum, non hoc valeat vindicare, sed componam aut componat tibi predicta omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et insuper hoc firmum et inconvulsum maneat semper omnique tempore.

Actum est hoc/ idus ianuarii, anno VIII regni Philippi regis.

S+num Guilelmi levite, qui hanc venditionem feci et scribere iussi et firmavi et testibus supra scriptis firmare rogavi.

S+ Poncii sacricustus. S+ Raimundi levite. Sig+ Stephani levite. S+ Berengarii subdiachoni. S+ Petrus sacer. S+ Dalmacii sacer. S+ Reimundus presbiter. S+ Petri presbiteri. S+ Vivani levite. S+ Poncii levite. S+ Guilelmus presbiter. S+ Guilelmus levite. S+ Raimundus levite. S+ Bernardi levite. S+ Vivani levite. S+ Miro presbiter.

S+ Mironis levite, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1181

1069 abril 14

Ramon Guadall i la seva muller Arsenda fan donació a la Canònica de Barcelona d'una dominicatura situada al comtat d'Osona, al terme del castell de Miralles, a Sant Pere de Vim, per la salvació de les seves ànimes i les dels seus parents.

ACB, LA.IV, n. 243, f. 98a-b. Rúbrica: "Raimundus Guadalli dedit Sedi Barchinone suam dominicaturam prope Sanctum Petrum de Vim et I molinum in Segarra et cetera". Interior recto: "n. 243" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus H: 14 línies.

Regest: Mas, Notes, vol. X, p. 86-87, n. 873.

In nomine Domine. Ego Remundus Guadalli et uxori mea Arsindis femina donatores sumus Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sedis Sancteque Eulalie. Manifestum est enim quia placuit animis nostris et placet, nullus cogentis imperio nec suadentis ingenio, set propria expontanea hoc elegit nobis cum Deo bona voluntas, ut cartam donationem fecissemus iam dicte Canonice de proprietate nostra, sicuti et facimus. Donamus namque Domino Deo et prefate Canonice alodium nostrum proprium franchum, ipsam dominicaturam, quam habemus ad ipsa ecclesiam Sancti Petri de

ipso Vim, id sunt, domos et sacrarios et terras et vineas, cultas et heremas, ab ipsa terra in quo sunt ipsas vineas fundatas, et molinum cum rego et capud rego et cum tota sua instrumenta, que ad iam dicto¹ molino pertinent, et cum ortos et regos et capud regos. Est hec omnia in comitatu Ausone, in termine de castrum Mirales. Advenit nobis predicta omnia per nostra comparatione et per omnesque voces. Affrontat namque iam dicta omnia de parte orientis in termine de ipsa Menresana sive de castrum Rubione, de meridie in termine de iam dictum Rubionem sive in termine de castrum Copons, de occiduo in ipsa quadra de Borrello Bofil, de circi in termine de iam dicta Menresana. Quantum istas affrontationes includunt, sic donamus Domino Deo et iam dicte Canonice: omne supra dictum alodium, quod ibi habemus, exceptus ipsa dominicatura de Sicardis, et cum ipsos cubos et ipsas tonnas quod ibi habemus, totum ab integre, simul cum ingressibus et exitibus earum, ob remedium animarum nostrarum vel parentum nostrorum, ut faciant exinde Chanonice Sancte Crucis sedis ita sicut de aliis munificentis iam dicte Canonice faciunt. Quod si nos donatores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista carta donatione venerimus aut venerit pro inrumpendum sive infringendum, nil valeat, set componat aut nos componamus Domino Deo et /^p iam dicte Canonice predicta omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et in antea ista carta donatio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc XVIII kalendas madii, anno VIII regni Philippi regis.

S+ Remundus Guadalli, s+ Arsindis femina, nos qui ista carta donatione fieri iussimus, firmamus et testibus firmare rogavimus.

S+ Bernardus Bernardus de Roca Blana. S+ Donucius Guilaberti. S+ Arnallus Adalberti. S+ Ermengaudus Iocebertus de Lavantia.

S+ Mironis presbiteri, qui hec scripsit cum litteras supra positas in linea V^a, die et anno quod supra.

1. *Sota la o hi ha una a.*

1182

1069 abril 17

Guillem Amalric, la seva muller Beliarda i la seva cunyada Senegonda donen a Vivà Guillem, levita, la meitat dels fruits de l'alou que ell els havia donat i venut.

ACB, perg. 1-2-1289. Original. Pergami, 218 × 160 mm. Al verso: "Carta definicionis" (s. XIII-XIV); "Num... 1004" (s. XVII); "Mitja escala, armari 3, n. 1289" (Caresmar); "1069" (F-B). Caplletra "I": 20 mm.

In Christi nomine. Ego Guilelmus Amalrici et uxori mee Belliardis et cognata ¹ mea Senegundis, nos simul in unum, donatores sumus tibi Vivano Guilelmo ² levite. Per hanc scripturam donacionis nostre donamus tibi ipsa medietate de ip-³sa espleta de totum ipsum alaudem, quod tu nobis donasti et pacificasti et defi-⁴nisti hac vendidisti, ab omni integritate, in terris et vineis et in arboribus ⁵ diversisque generibus, et de omnibus censibus atque serviciis que exiunt de prescriptos ⁶ alaude. Sic donamus tibi in tali conventu: ut, dum tu, Vivano prescripto, vi-⁷vis, teneas et possideas per manus nostras in diebus vite tue, et non sit tibi licitum ⁸ alienandi in alterius potestate ad nullum nostrum damnum. Quod si nos do-⁹natores ad ullus homo sexus utriusque hec nostra donacio dimovere ¹⁰ voluerit aut inrumpere, adnikiletur eius peticio. Insuper autem ¹¹ definimus tibi Vivano levita omnes ipsas querimonias, quas de te fa-¹²ciebamus, ut ab odierno die et deinceps, dum tu vivis, securus et quietus ¹³ permaneat. Quod si nos donatores aut ullus homo sexus utriusque hec ¹⁴ nostra donacio iniuste ad disruptendum venerimus aut venerint, nil nobis ¹⁵ valeat aut illis, sed componamus aut componant triginta uncias auri ¹⁶ monete barchinonensis. Et si tu, Vivanus prescriptus, ad nullum nostrum ¹⁷ damnum dederis aut inalieraveris ipsa espleta, que nos tibi donamus, ¹⁸ tunc modo admittas ipsa espleta prescripta et deveniat in nostra potestate, ¹⁹ absque ullum damnum de supra scriptum vinculum.

Actum est hoc XV ²⁰ kalendas mai, anno VIII° regni Philippi regis.

S+num Guilielmus Amal-²¹rici, s+num Belliardis femine, s+num Senegundis, nos pariter, ²² qui hanc donacionis et definicionis facimus et firmamus et testes fir-²³mare rogavimus.

S+num Bernardus Guandalgodi. S+num Bernardus ²⁴ Bonifilii. S+num Vivas Remundi. S+num Rodballus Amalrici. ²⁵ S+num Sendredus Petro.

Et si tu, predictus Vivanus, hec nostra donacio, ²⁶ quod nos tibi donamus, violando aut donando aut inalinenado ad nostrum damnum, ²⁷ mutaveris aut inrumperis, et infra triginta dies, quod tu a nobis comonitis ²⁸ fueris, non emendaveris nobis, tunc amittas supra (omnia)¹ scripta omnia, sicut supra ²⁹ insertum est. Et si nos

prescriptos donatores, Guilelmus et uxor mea aut cogna-^{β1}ta mea prescripta, inrumpere voluerimus, hec nostra donacio, quod tibi donamus, et infra ^{β2} triginta dies, quod nos a te comoniti fuerimus, non emendaverimus, tunc com-^{β3}ponamus supra scripta omnia, sicut supra insertum est. ^{β4} Sss s Guilielmus iudex.

^{β5} Sendredus levita, qui scripsit sss et die et anno quo supra.

1. *Raspat.*

1183

1069 abril 24

Guisla, senyora del castell de Sant Martí i filla de Gombau de Besora, fa donació al monestir de Sant Sebastià dels Gorgs d'un alou i dels drets que té a l'església de Sant Valentí màrtir, que és dins d'aquest alou, situat al comtat de Barcelona, al Penedès, al terme del castell d'Olèrdola, al lloc de la Pera, prop de la Granada, per la salvació de la seva ànima, la del seu marit Mir Geribert, difunt, i la dels seus parents.

ACB, perg. 1-1-314. Còpia de 26 de març de 1218. Pergamí, 156 × 320 mm. Al verso: "Aquestes cartes del terme de Sa Granada" (s. XIII-XIV); "Nº III"; "Num... 314" (s. XVIII); "Diversorum A n. 314" (Mas). Vegeu el doc. núm. 1707, de l'1 de maig de 1069.

Hoc est translatum fideliter translaturum cuius series sic ordinatur.

In nomine Domini. Ego Guilia femina, domina¹ katri Sancti Martini, filia Gombauidi bisorensi,² donatrix sum Domino Deo et Sancto Sebastiano cenobio. Per hanc ^β scripturam istius donacionis dono Domino Deo et prelibato cenobio alodium meum proprium, id sunt, domos, cum solis et suprapositis, terris et vineis, heremum et cultum, pronum et planum, pratis, pascuis, fontibus et aquis, arboribusque ^β variis generibus, vieductibus et reductibus, simul cum ipsis vocibus et directis, quod habeo per qualicumque modo vel habere debeo in ipsa ecclesia Sancti Valentini martiris, que est sita infra predicto alodio, et decimis et primiciis et oblacionibus, ^β et omnibus pertinenciis que ad iam dictam ecclesiam pertinent, et omnia que dici vel nominari potest homo infra predictum alodium. Sunt namque predicta omnia in comitatu barchinonensis, in Penitense, infra terminum katri Oler-^βdule, in loco vocitato ad ipsam Peram, et ad iam dictam ecclesiam Sancti Valentini, prope ipsa Granada. Advenit mihi predicta omnia per meam empcionem

seu per qualescumque voces. Affrontat namque predicta omnia a parte orientis in ⁶ termine de ipsa Granada, de meridie in ³ termine de Castro Moz, de occiduo in termine de castro Pax, de circio in termine de castro Sancti Martini. Quantum infra istas IIII^{or} affrontaciones includunt et isti termini ambiunt, / sic dono Domino Deo et cenobio iam dicto Sancti Sebastiani: totum ab integro, sicut superius est insertum, propter Domini et remedium anime mee et viri mei Mironi Guiriberti, condam, et anime fidelium parentum meorum, cum exitibus et regre-⁸ssibus earum. Quem vero predicta omnia, que ego dono predicto cenobio, sicut superius inserta videntur, de meo iure trado atque dono in potestate de monachis predicto cenobio, ibidem servientes Deo,⁴ ut habeant et teneant atque possi-⁹deant sicut aliis munificenciis de predicto cenobio perpetim habitaturos, sine blandimento ullius hominis utriusque sexus. Et decimis et primiciis, que exierint de predicta omnia, habeant et teneant ipsi presbiteri, qui tenue-¹⁰rint ecclesiam Sancti Valentini iam dicti, per manus de iam⁵ dictis monachis et successoribus illorum, qui servierint in iam dicto cenobio. Quod si ego donatrix aut aliquis homo utriusque sexus hoc dirumpere temtaverit aut ¹¹ temtaverit, ad nichilum illis proficiat, et insuper iram Dei incurrat, et cum sacrilegis et excommunicatis participacionem habeat, et predicta omnia componat in duplo cum sua melioracione. Et insuper ¹² hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum VIII kalendas mai, anno scilicet VIII regnante Filipo rege.

S+ Guilie femine, que hanc donacionem feci et firmavi et testibus firma-¹³re rogavi.

S+ Raimundi Seniofredi et levite. S+ Martini levite. S+ Raimundi Gonballi. S+ Arnalli Durandi.

¹⁴ Compagnus, monachus et sacerdos, qui hanc cartam donacionis scripsi die et anno + quo supra.

¹⁵ *S+num Bernardus, clerici de Granata, qui hoc confirmo*. *Signum Bernardus sacerdotis ssss*. *S+num Petri presbiteri*.

¹⁶ Sig+num Petri de Palomera, presbiteri, qui hoc translatum fideliter scripsit in VII kalendas aprilis, anno Domini MCCXVIII, precepto Bernardus, clerici de Granata, die et anno quo supra.

1. Sota la a hi ha una o. 2. Sota la r hi ha una n. 3. La n sembla una a. 4. Sota la o sembla que hi ha una n. 5. La i està escrita sobre una altra lletra que no hem pogut identificar.

1184

1069 juny 21

Arnau Geribert i la seva muller Cusca empenyoren al jueu Bonisac, fill de Vivà, dos closals amb una feixa de terra situats al territori de Barcelona, a Montjuïc, a causa d'un préstec de 8 mancosos, quatre de nous i quatre de vells, en moneda de Barcelona, que han de tornar al cap d'un any, a primers de juliol.

ACB, perg. 1-1-2517. Original. Pergami, 149 × 344 mm. Al verso: "In Monte Iudaico" (s. xi); "Num... 2517" (s. xvii); "Diversorum A. 2517" (Mas); "1069" (F-B). Caplletra "T": 4 línies.

In nomine Domini. Ego Arnallus Geriberti una cum uxori mea Cuscha impignoratores sumus tibi Bonoisach isrelita, filium Vivani. Manifestum est enim /^o quia debitores sumus tibi mancosos VIII, quatuor \novos et quatuor veteres/, monete Barchinone, a penso que hodie current, quas tu nobis prestasti. Et est manifestum. /^o Propterea impignoramus tibi duobus closals, cum unam fexam terre, cum ipsos arbores variis generis qui infra sunt, quam habemus in territorio /^o barchinonensi, in Monte Iudaico. Advenit nobis hec omnia per vocem genitorum nostrorum et per comparacione seu per decimum vel per ullasque voces. Affrontad /^o iam dicta omnia a parte circi in terra de Guanalgaudus Mironi, a parte orientis in terra de Reimundus Bonofilii sive de Guanalgaudus /^o iam dicti, a meridie in terra erema de Monte Iudaico, ab occiduo in alaude Reimundus Ermengaudi. Quantum iste affrontaciones includunt, /^o sic impignoramus tibi: iam dicta omnia integriter, simul cum exiis vel regresiis earum. Et de nostro iure in tuo tradimus dominium et potestatem, ab omni /^o integritate. Et inter tantum nos teneamus hec per tuum beneficium et tu per tuum pignus. Et in die quod erit kalendas iulii, de istas ad alias venientes, isto anno /^o revolvente, ista proxima ventura, sic faciamus tibi reddere iam dictum debitum sine ullo tuo egan. Quod si minine fecerimus et diem placitis nostris non /^o adimpleverimus, tunc habeas licenciam iam dicta omnia aprehendere, tenere, vindere et omnia facere quodcunque volueris, ad tuum plenissimum proprium. /^o Super hec omnia sic addimus tibi: ut si de iam dictum terminum in antea nos tenuerimus supra dictum debitum, quantumque tenuerimus eum¹ et fuerit /^o voluntas tua, levet ipsum avere per quart. Quod si minime fecerimus nos impignoratores, sive nos aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc /^o impignoracione venerimus aut venerit ad inrumpendum, nil valead, sed componad aud componamus tibi iam dicta omnia in

duplum cum omni sua melio-⁴racione. Et postmodum hoc manead firmum omne per evum.

Quod est actum XI kalendas iulii, anno VIII regni regis Phylippi.

S+ Arnallus Geriber, ¹⁵ s+ Cusca femina, nos qui hanc impignoracionem fecimus et testibus firmare rogavimus.

S+ Christianus Escluva. S+ Belliominis /Pelicer\, ¹⁶ S+ Iohannes Christianus. S+ Guitardus Giscafredi.

¹⁷ S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit cum litteris super positis in linea II, die et anno quo supra. ארלונדו. [És a dir: "Arnaldo".]

1. *Sota la u hi ha una o.*

1185

1069 agost 10

Bernat Mir i la seva muller Bonadona venen a Berenguer la meitat d'un alou, consistent en terres, vinyes, arbres de diverses espècies i cases, situat al comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, al lloc que anomenen Podols, que Bernat Mir té per la seva muller i aquesta pels seus pares, pel preu de 17 mancusos i mig.

ACB, perg. 1-1-2295. Original. Pergamí, 143 × 402 mm. Al verso: "Vendicio" (s. XIII-XIV); "Num... 2295" (s. XVII); "Diversorum A. 2295" (Mas); "1069" (F-B). Caplletra "T": 5 línies.

In nomine Domini. Ego Bernard Mir et uxori mea Bonadona vinditores sumus tibi Berenger, emptores. Per han scriptura vindicionis nostre vindimus nos tibi ipsa me-²(me)dietate¹ de ipsum meum allaude de teras et vineas, cultum vel ermmum, et cum omni generis arboribus qui infra sunt, casas cum² solis et superpositis, hoc meum proprium. Qui ³ mihi advenit ad me Bernard per vocem uxori me et ad me Bonadona per genitores meos. Et est ipsa ec omnia in comitatu Barquinona, in parroquia de Santi Vin-⁴cencii de Sirriani, in locum que vocant Podolis. Et adfrontat predicta omnia supra nominata ipsa medietate de parte orientis in ipso torent qui discurit et de ipsa arigia ⁵ vel in ipsa via qui vadit ad Santi Cucufati, de meridie in via antiga, de occiduo in torent Mal, de parte vero circi in Petra Aquila. Quantum infra istas IIII^{or} afron-⁶taciones includunt et isti termini ambiunt, sic vindimus nos tibi: predicta

omnia supra scripta totum ab integre, cum exiis et regresis earum, in propter precio mancosos /^o XVII et medio. Et nihcil de ipso precio aput te non remansit. Et est manifestum. Quem vero predicta ec omnia supra scripta de nostro iuramus in tuo tradimus do-^ominio ad potestate ad tu>m plenisimum proprium. Quod si nos vinditores aut aliquis omo vel femina qui contra hanc ista carta vindicione venerit ad inrumpendum, no oc vale-^oad vindicare, set componam aut componamus nos tibi in duplo cum omni sua immelioracione. Et in antea ista carta vindicione [firma permaneat omnique tempore].

[Facta vindicione] IIII idus augusti, anno X regni Fili<pi> /^o regi.

S+m Bernard, s+m Bonadona, nos qui ista carta vindicione rogavimus scribere et firmamus et testes firmare rogavimus.

S+ Bonfil Ted-^obal. S+m Remon Guifre. S+ Gaucefredus. S+ Iouan. /^o2

S+ Girbertus sacer, qui ista carta vindicione fecit et firmo et testes sss firmare rogavi.

1. *Repetit.*
2. *Sota la u hi ha una lletra il·legible.*

1186

1069 setembre 14

Guerau Company i la seva muller Aissulina donen a Bernat i als seus una peça de terra per precària, situada al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià i de Santa Cecília, que tenen pels seus pares i pel delme congujal; hi han de plantar vinyes durant els set primers anys i, passat aquest temps, si són òptimes, es dividiran les terres i les vinyes per la meitat. Mentrestant, no podrà vendre ni alienar la terra sense el coneixement dels donadors ja que tenen prioritat si la volen comprar; en cas contrari, Bernat, després de quaranta dies, en podrà fer el que vulgui.

ACB, perg. 1-1-1929. Original. Pergamí, 111 × 297 mm. Al verso: "Num... 1929" (s. xviii); "Diversorum A 1929" (Mas); "de Serriano" (s. xi-xii); "1069" (F-B). Caplletra "T": 4 línies.

In Christi nomine. Ego Gerrallo Compagni et uxori mea Eiculina femina donatores summus tibi Bernardus, ea cum tueque progenies. Per hanc scripturam donationis nostre /^o damus tibi peciam unam de terra herema, causa precaria plantandi. Et est in territorio Barchinona, in parrochia Sancti Vincencii de Serriano, ad Sancta

Ce[ci]lia. ^β Et advenit nobis per genitorum nostrorum et per decimum et per comparatione et per omnesque voces. Et affrontat prefata terra de oriente in aren et in vinea de nos ^α donatores, de circi in alodio Guanalgodus Miro, de meridie in strata, de occiduo in vineas de nos donatores. Quantum iste affrontationes inclu-^β dunt, sic damus tibi tueque progenies prefata terra sub tali convenientia: ut eam obtime plantes et ad vineas de bonas vites ad hos annos primos VII ^β venientes, et labores bene et circumvalles; et infra isto termino prescripto, ex his fructibus, quod Deus ibi dederit, habeas tu inde medietatem, aliam me-^γ dietatem sit nostra, exceptus unam vinadem, quod tibi damus uno anno integriter; et quando fuerint expletum tempus VII annorum, si optime fuerit advi-^δ neata, dividere faciamus tibi prefatam terram et vineam per medium, ita ut una medietas sic tua, alia medietas sic nostra, hoc tamen ut pars tua non sit ^ρ tibi licitum vindere nec inalienare nisi nobis, prescriptis donatoribus, si emere eam voluerimus per directum; et si noluerimus aut noluerint facere infra ^{α0} primos XL dies, postquam commoniti fuerimus aut fuerint, sit vobis licitum ex vestra partione quicquid volueritis facere ut faciatis. Quod si nos donatores ^{α1} aut aliquis homo sexus utriusque hoc rumpere voluerimus aut voluerit, nil valeat, set componat aut componamus tibi prescripta omnia in duplum ^{α2} cum omni sua melioratione. Et insuper hoc maneat firmum omnem per evum. Et si ego laborator a predicto conventu me abstraxero et diem supra con-^{α3} stitutum non adimplevero, componam vobis in vinculo unciam I auri cogti Barchinone et in antea adimpleam hoc quod sponendi.

Actum est hoc XVIII kalendas ^{α4} octobris, anno X regni Philippi regis.

S+Gerallus Compagni, s+Eiculina femina, nos qui ista charta precaria sive donatione ^{α5} fieri iussimus firmamus et testibus firmare rogavimus.

Sss Bernardus. S+Compantinus Ermenulfo. S+ Mironis /Ermemiri.^{α6} S+ Remundum Guilelm batizad.

^{α7} S+ Mironis presbiteri, qui haec scripsit die et anno quod supra.

1187

1069 setembre 22

Guillem Bellit i Aissulina donen a la Canònica de Barcelona diferents terres i vinyes situades en diferents llocs del comtat de Barcelona,

al terme de Romanet, a Provençals, al lloc d'Or Trobat i al Vilar de Sant Pere.

ACB, LA.II, n. 363, f. 122a-b. Rúbrica: *Carta quod Guilelmus Belliti et Eizulina femina dederunt Canonice alodia, terres, vineas in Romanet et Provençialis*. *Inter columnas recto: "XXXIII" (s. XIII-XIV); "n. 363" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1070" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 5 línies.*

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 87-88, n. 875.

In nomine Domini. Ego Guilelmus Belid et Euculina femina donatores sumus Deo et Canonice Sancte Crucis¹ Sancteque Eulalie Sedis Barchinone. Certum quidem et manifestum est quia placuit animis nostris et placet, nullius quoque agente imperio nec suadente ingenio, set propria et spontanea voluntate elegimus ut cartam donationis facemus, sicuti et facimus, scilicet de terris et vineis, cultis vel eremis, que sunt nostrum proprium. Et adveniunt nobis per comparisonem seu per qualescumque voces. Et sunt hec omnia in comitatu barchinonensi, in territorio de Romaned et de Provincials. Et sunt in supra dicto territorio de Romaned tres modiate vinearum et dimidia, et apud prenominatum Provincials sunt XI modiate inter vineas et terras. Et inter locum quod vocitatur Aurum Inventum et locum quod dicitur Villar Sancti Petri, sunt V modiate terre culte. Affrontat namque predicta omnia a parte orientis in rivo Bisocii, descendendo ad ipsum mare; a meridie in ipso mari, ascendendo usque ad ipsam Celatam; ab occidentali vero parte in predicta Celata usque ad cacumina illius montis qui nominatur Ulmatels; a parte autem circii in predicto Ulmatels descendendo usque ad ipsum collem de Fenestreles, usque ad ipsam ripam iam dicti Bisocii. Quantum iste affrontaciones includunt et ambiunt, sic donamus nos ^h iam dicti Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie: hec omnia supra dicta ab integre, cum ingressibus et exitibus eorum. Que vero predicta omnia nostro iure tradimus in dominium et potestatem prenotate Canonice. Quod si nos donatores aut ullus homo utriusque sexus contra hanc donationis cartulam venerimus aut venerit ad inrumpendum, non hoc valeamus aut valeat vindicare quod requirit, set componamus aut componat hec omnia prefata predictae Canonice in triplo cum omnia sua melioratione. Et in antea hec donatio firma et inconvulsa cosistat modo omnique tempore.

Actum est hoc X kalendas octobris, anno X regni Philippi regis.

Sig+num Guilielmus sacer sss, sig+num Euculine, nos simul qui hanc donationem fecimus et firmavimus et testes firmare rogavimus.

*Sig+num Bonucii. S+ Bernardi levite. S+ Poncii levite. S+ Copagni levite.*²

1. *Literalment +^{cts}.*
2. *Aquest document acaba així.*

1188

1069 octubre 14

Testament de Company Tudisclie en el qual fa deixes a la Canònica, a un nebot i a una altra persona, dels béns que té al Rec (Barcelona) i a Badalona.

ACB, perg. 1-1-2312. Original. Pergamí, 280 × 327 mm. Al verso: "Iudicium Copagnis Tudisclie"; "Iuditio de Compagnus Tudiscli"; "LII" (s. XIII-XIV); "Num...2312" (s. XVIII); "Liber II Antiquitatum n. 386 / Diversorum A 2312" (Mas). Caplletra "H" ornamentada: 12 mm.

ACB, LA.II, n. 386, f. 131b-d. Còpia de mitjan segle XIII. Encapçalament de foli: "Bitulona". Rúbrica: "Sacramentalis Compagni Tudiscli qui dimisit Ca-/nonice suas domos prope Regum et vineas / in Bitulona et apud Cirsan". *Inter columnas recto*: "n. 386" (Caresmar). *Exterior recto*: "LII" (s. XIII-XIV). *Inter columnas verso*: "Anno Domini / 1070" (s. XVIII). Caplletra "H" ornamentada, tipus A: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 88, n. 876.

Hec est sacramentalis^a condicio^b ultime voluntatis cuiusdam viri, nomine Compagni Tudiscli, verbis tantum, edite infra sex mensium spacium a testibus, quibus hoc iniunctum fuit ^β et qui hoc audierunt et rogati ab eodem conditore extiterunt propria coram iudice iuracione^c confirmate. Cuius eciam^d iurament^e condicio, tam sua quam testium, manu est^f corrobo-^βrata. Que eciam^g voluntas instante mortis vel alicuius rei impedimento^h sive periculo vel obstaculo conscribi nequivit, et tamen ab eodem conditore alligari iussa fuit. Ad compro-^abandam itaque iamⁱ dicti viri voluntatem ultimam, manumissores sive distributores rerum suarum sive facultatum attulerunt testes coram iudice Raimundo atque sacerdote ^β subscripto aliisque pluribus viris inferius annotatis. Corum testium, anc ultimam voluptatem verbis solummodo editam comprobancium, hec sunt nomina: Ermenardus presbiter et Rai-^βmundi presbiteri et Garsia sacerdoti et Raimundi sacerdoti et Estafanusⁱ poete et Poncius sacriste et Bonifilius Petrⁱ et Raimundus Mironi et Gondemari Atoni, qui hoc testificantur ^γ atque iureiurando^j confirmant ita dicentes:

Iuramus nos prenominati testes per Deum, in substancia unum et in personis trinum, et per altare Sancti Ihoannis^k apostoli, quod est intus in ecclesia ^β Sancte Crucis Sancteque Eulalie Sedis Barchinone, supra cuius sacrosanctum altare as condiciones^l manibus

nostris continemus et iurando tangimus, quod, nobis videntibus et audientibus, in-^oiunxit auctor prescriptus Compagnus prenomiatis suis elemosinariis suam ultimam volumptatem tantummodo^m verbis, precipiens eis atque iniungens ut, si mori contigisset illum de ipso ^olangore, quo tunc temporis languebat, quemadmodum et contigit, plenariam potestatem habuissent prenominati sui elemosinarii ut acciperent omnes suas ipsius facultates et ^o1 darent pro sua ipsius anima et quemadmodum ipse eis iniunxit in suis solummodo verbis. Primum concessit ipsas suas domos, in qua ipse hobiit, qui sunt prope ipso Reg, ad ^o2 ipsa Chanonicaⁿ Sancte Crucis. Et ipsas suas barrilas simul cum ipso vino, qui erant in prescripta domo, concessit ad Guilelm Marceso. Et ipsas tres^o ereditates, quas habebat in parro-^o3ciam^p Sancte Marie Bitulone, dimisit ad Guilelmus Baroni, duas ad serviciuⁿ supra scripte Chanonice, et post hobitum^r suum revertant prescriptas ereditates^s ad supra scrip/ta Chanonica.^l ^o4 Prescripta tercia ereditate dimisit ad Condemari, nepote suo. Et dimisit ipsas suas vineas, simul cum ipsas terras ubi sunt fundatas, ad prescripta Chanonicha.^u Et ipso ^o5 suo vino quod habebat in prescripta parrochia Bitulone, simul³ cum ipso suo blad dimisit per mescinos et per missas. Et^l prescriptas⁵ vineas, quas dimisit ad ipsa/Cla/nonli/cha,^v sunt in Cirsa. ^o6 Postquam autem predictus testator hec omnia ordinavit, loquelam plenam et memoriam habens integram, [espaí en blanc: ±3] IIII idus octobris et in ipsa prima nocte, que postea fuit, migravit de ^o7 hoc seculo. Atque ex hoc nullatenus postmodum suam volumptatem,^w nobis scientibus, mutavit. Nos vero, tutores qui et elemosinarii, iuramus per Deum et in Deo quia quantum isti testes testificati ^o8 sunt in hoc⁶ iudicio,^x verum est nullaque fraus nullumve malum ingenium hic inpressum est, sed secundum volumptatem^v prefati conditoris hoc omne factum vel editum est. Iterum nos testes recte ^o9 atque veraciter testificamus⁷ atque iuramus in Domino hoc omne supra dictum omnimodis esse verum, per supra scriptum Sancte Trinitatis iuramentum.

Late condiciones^z II idus octobris, ^o10 anno X^{mo} regni Philippi⁸ regis.

S+ Poncii sacristus, *s+ Mironis sacerdotis*, ^o11 s+num Baroni Tudiselo, nos elemosinarii sumus et hoc iureiurando corroboramus.

S+ Ermenardi presbiter, *s+num Reimun-^o12dus presbiter*, *s+ Garsia sacer*, *s+ Reimundi levite, qui et iudicis*, ^o13 s+ Raimundi Mironi, s+ Gondemarum Atoni, nos testes sumus et hoc iuramentum fideliter iuramus.

ʀ⁴ *S+ Guilelmi Baroni levite, qui oc^{aa} iudicium laudo atque firmo*.

ʀ⁵ S+ Mironi levite, qui has condiciones^{ab} scripsi et subscripsi die et anno quo supra cum litteras rasas in linea V^aX.^{ac}

1. Una n convertida en m pel mateix escrivà. 2. Sota la r hi ha indicis d'una altra lletra. 3. Sota la s hi ha una d. 4. Sota la e, una lletra volada indesxifrable. 5. Sota la i hi ha una a. 6. Sota la h hi ha una o. 7. Sota la primera i hi ha una a. 8. Sota la l hi ha una i.

LA. a. sacramentalis. b. conditio. c. iuratione. d. etiam. e. Sota la i final hi ha un expuntuat i ratllat. f. est manu. g. etiam. h. impedimento. i. Estefanus. j. Escrit sobre raspat. k. Iohannis. l. conditionis. m. tantummodo. n. Canonica. o. IIIes. p. parrochiam. q. servitium. r. obitum. s. hereditates. t. Canonica. u. Canonica. v. Canonica. w. voluntatem. x. iuditio. y. voluntatem. z. condiciones. aa. hoc. ab. condiciones. ac. XV.

1189

1069 novembre 11

Maiassenda, dona, filla del difunt Oliba i de Maria, dóna a la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia un alou, situat al territori de Barcelona, a la part occidental de la platja, a Montjuïc, que té pels seus pares, i mig alou situat al riu Llobregat, que era de la seva mare.

ACB, perg. 1-2-1006. Original. Pergamí, 195 × 284 mm. Al verso: "CCCLXXXV"; "Monte Iudaico" (s. XIII); "mitja escala armari 2, n. 1006" (Caresmar); "Num... 1155" (s. XVII); "Antiquitatum I 426" (Mas); "1069" (F-B). Caplletra "I": 7 línies.

ACB LA.I, n. 425, f. 161b-c. Rúbrica: "Carta quod Maiasendis dedit Canonice alodium in descensum Montis Iudaici, ussus occidentem et alia in litera". Interlineat recto: "n. 425". Exterior recto: "CLXI". Exterior verso: "anno Domini 1070".

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 89, n. 878.

SCHWAB-MIRET, Documents, p. 7, n. 3.

In nomine Domini. Ego Maiasendis femine, filia qui fui Olibani, quondam, et Marie, donatrix sum domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Mani-ʀ⁵festum est enim quia dono Deo et iam dicte Canonice ipsum meum alodium, que habeo in territorio barchinonensis, ad occidentalem plagam eiusdem urbis, ad Mon-ʀ⁵tem Iudaicum, ad descensum prescripti montis. Sunt autem nominatim domus et cortes, cum solis et suprapositis, guttis et stillicidiis, hostiis^l et ianuis, foveis^{ʀ⁵} atque cloacis, liminaribus et superliminaribus, et universis in circuitu que habeo in predicto territorio. Que mihi advenerunt per genitorum meorum vocem ʀ⁵ vel

per aliis quibuslibet modis. Habent autem terminum hæc omnia ab oriente in ipso margine et in terra Geriberti Guitardi, a meridie in terra Ruben ^{/8} isrelite et Ermesindis, uxoris Mironis Guilaberti, ab occiduo in Monte Iudaico, a circio^a in torrente pluviali tempore decurrente. Quantum termini pre-/nominanti concludunt, dono Domino Deo et sepe dictę Canonice bono animo promptaque voluntate, omnia superius comprehensa ad integrum, et de meo iure trado ^{/8} in dominium et potestatem iam dictę Canonice, ut faciant exinde canonici predicti quod de aliis munificentis^b sepe dictę Canonice faciunt. Insuper autem dono ^{/8} et definitio^c et exvacuo atque pacifico predictę Canonice medietatem omnium alodium quę fuit Marie, matris mee, quę sunt a flumine Lubricati ^{/10} usque in alveum Bisocii, et a iugis moncium usque in littoribus maris, cum eorum afrontacionibus,^d simul cum exios vel regressios earum. Quod si ego dona-^{/11}trix aut aliquis homo sexus utriusque contra hanc donationem sive definitionem atque pacificationem^e vel exvacuationem venero aut venerit ad ^{/12} inrumpendum, nil prosit mihi vel illis, set componam aut componant supra dicta omnia in duplum cum omni sua illorum melioratione. Atque postmodum hoc ^{/13} maneat firmum omne per evuum.

Quod factum est III idus novembris, anno X regni Phylippi^f regis.

S+num Maiansendis femine, que hanc ^{/14} donationem sive definitionem et exvacuationem atque pacificationem feci et firmavi atque testes eam firmare rogavi.

S+num Re-^{/15}mundus Berengarii. S+num Bernardus Berengarii. *S+ Guilemus^g /Berengarii*. S+num Gerbertus Vivani. S+num Dalmacius Vivani. ^{/16} S+num Remundus Guisadi. S+num Remundus Riculphy.^h S+num Arnallus Geriberti. S+num Ar-^{/17}bertus Remundi. S+num Remundus Mager. S+num Henrici Bernardi.

^{/18} S+num Poncii levite, qui hoc scripsit et sub sss scripsit die et anno quo supra.

1. Sota la i hi ha una s.

LA. a. circi. b. munificentis. c. deffinio. d. affrontationibus. e. pacificacione. f. Philippi. g. Guilelmus. h. Riculfi.

1190

1069 novembre 13

El bisbe Umbert de Barcelona i els seus canonges donen a Maiassenda i al seu fill Guillem Berenguer, canonge, un alou que consta de

casa i corts, situat al territori de Barcelona, a Montjuïc, a la platja occidental de la ciutat, al vessant de la muntanya, mentre visquin i a canvi del cens anual d'una aimina d'oli a l'inici de la Quaresma.

ACB, perg. 1-2-400. Original. Pergamí, 600 × 650 mm. Al verso: "De Monte iudayco" (s. xi); "Scripta" (s. xiii); "Siglo xi - autografo del Obispo Umberto" (s. xix); "Antiquit. I 657"; "1069" (Mas). Caplletra "I": 32 mm.

ACB, LA.I, n. 657, f. 242c-d. Rúbrica: "Stabilimentum alodii in Monte Iudaico per I eminam olei in vita". Exterior verso: "n. 657" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1070" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 18 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 89-90, n. 879.

In nomine Domini. Ego Umbertus,^a [espai en blanc: ±8] barchinonensis sedis episcopus, et omnis grex canonicorum eiusdem Canonice mihi subditus, pariter in unum, ^{/2} donatores sumus tibi Maiansendi^b femine et filio tuo Guilielmo^c Berengarii, nostre Canonice canonico. Manifestum est eciam^d quia damus vobis ^{/3} alodium iuris nostre Canonice proprium, quod habemus in territorio barchinonensi, ad Montem Yudaycum,^e ad occidentalem plagam prenominate^f ^{/4} urbis, ad descensum prescripti montis. Sunt autem nominatum domus^f et cortes^g cum solis et suprapositis, guttis^h et stillicidiis, hostiis et ianuis, fo-^{/5}veis atque cloacis, liminaribus et superliminaribus, et universis in circuitu vel in confinio terris nostris et nostre Canonice propriis, que habemus in ^{/6} predicto territorio et que nostre Canonice advenerunt vestraⁱ largitione gratissima atque spontanea vel aliis quibuslibet modis. Habent autem ter-^{/7}minum haec omnia ab oriente in ipso margine et in terra Geriberti Guitardi, a meridie in terra Ruben ysreli^{te} et Ermessindis,^j uxoris Mironis Gui-^{/8}laberti, ab occiduo in Monte Yudayco,^k de circio in torrente pluviali tempore decurrente. Quantum termini prenominati con-^{/9}cludunt, vobis ad integrum damus, atque de iure nostre Canonice sive nostro in vestrum dominium et potestatem ad integrum tradimus, ^{/10} tali videlicet modo atque tenore: ut habeatis hec et teneatis atque possideatis quamdiu vixeritis, ambo pariter, aut unus post alium, ^{/11} absque cuiuslibet viventis hominis inquietudine sive sollicitatione, ita tamen ut detis per unumquemque annum nobis et nostre Canonice ^{/12} eminam unam olei in initio Quadragesime/ causa census sive tributis; post obitum vero amborum, revertantur hec omnia superius comprehensa in ius atque ^{/13} dominium nostre Canonice absque ullius contrarietatis obstaculo cum omni sua illorum melioratione. Si autem^l nos donatores aut cuiuslibet ^{/14} sexus vel ordinis homo donationem hanc disrumpere sive rescindere aut in quolibet

temptaverimus sive temptaverit dimmovere, /¹⁵ nil prosit, sed componamus aut componat vobis universa supra nominata in duplum cum omni sua illorum melioratione. Atque postmodum /¹⁶ hoc maneat aeternaliter^d firmum.

Quod factum est idus novembris, anno X^o regni Phylippi^m regis.

/¹⁷ *Umbertus episcopus +*. *+ Bernardus archidiaconus*.ⁿ *S+ Vivas, levita adque^o prepositus, sss*. *S+ Dalmatius sacer*. /¹⁸ *S+ Remundi^p Bernardi primicherii*. *S+ Riculphi levite*. *S+ Guilaberti levite*. /¹⁹ *S+ Guitardi presbiteri*. /²⁰ *S+ Poncii sacriscustus*. *S+ Mironi sacerdotis*. *+ Guilelmus levita*. /²¹ *S+ Oliva levite*. *+ Guilelmus subdiaconus*.^q *S+ Berengari^r subdiconi*.^s /²² *S+ Ermenardi presbiter*. *S+ Vivani levite*.

/²³ S+ Bertrandi subdiaconi,^t qui hoc scripsit et sub sss scripsit cum litteris^d additis in linea XII^a /²⁴ die et anno quo supra.

1. *Esmena de enim.*

LA. a. *Segueix gratia Dei.* b. *Maiassendi.* c. *Guilelmo.* d. *etiam.* e. *iudaicum.* f. *La segona o expuntuada.* g. *curtes.* h. *gutis.* i. *nerut vestra interlineat.* j. *Ermessendis.* k. *iudaico.* l. *eternaliter.* m. *Phylippi.* n. *archidiaconus.* o. *atque.* p. *Reimundi.* q. *subdiaconus.* r. *Berengarii.* s. *subdiaconi.* t. *subdiaconi.* u. *litteris.*

1191

1069 novembre 30

Guillem Miró i la seva muller Llúcia venen a Bernat Ramon i a la seva dona Ermengarda un alou situat al lloc que anomenen Quinçà, al territori de Barcelona, pel preu de 2 mancosos i 2 sous de diners.

ACB, perg. 1-1-1838. Original. Pergamí, 117 × 324 mm. Al verso: "Num... 1838" (s. xviii); "Diversorum A. 1838" (Mas); "1069" (F-B). Caplletra "I": 26 mm.

In nomine Domini. Ego Guilielmus Mironis et uxor mea Luciana femina venditores sumus vobis Bernardo Remundi et uxori tuę Ermeniardi femine. Per hanc quoque scripturam /² istius nostre venditionis vendimus vobis pecias tres de terra, cultas vel incultas, simul cum ipsa vinea que intrinsecus est fundata, quam habemus in territorio barchinonen-²si, in loco qui vocatur Quincianus. Advenit autem michi hec terra et vinea, Gilielmo, per comparisonem vel quibuslibet aliis modis, uxori autem mee prescriptę per suum decimum. /² Habent autem terminum prescriptę pecię terre et vineę ab oriente in torrente Vago, a meridie in vestro alodio, ab occiduo in alodio filiorum Dalmacii Gerberti, /² a circio in vineis Belluci et

in vineis Bonedomne de Solariolis. Quantum intra predictos quatuor terminos qualicumque modo habemus et ibi habere debemus, ⁶ vobis ad integrum vendimus et de nostro iure in vestrum dominium et potestatem ad integrum tradimus, cum ingressibus pariter et egressibus earum, ut faciatis exinde quodcumque ⁷ vobis placuerit, ad vestrum plenissimum proprium. Accipimus quoque a vobis precium propter iam dictum alodium mancosos II et solidos II de denariis. Quos vos emptores pre-⁸cium nobis dedistis et nos vendentes manibus nostris accepimus. Nichilque ex predicto precio apud vos remansit. Et est manifestum. Si vero nos venditores aut ⁹ utriusque sexus homo venditionem hanc disrumpere aut infringere temptaverimus sive temptaverit, nil prosit, sed componamus aut componat vobis predictum ¹⁰ alodium in duplum. Et postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod factum est II kalendas decembris, anno X^o regni Phylippi regis.

S+ Guiliel-¹¹mi Mironis, s+ Lucianę femine, qui hanc venditionem fecerunt et firmaverunt et testibus eam firmari rogaverunt.

S+ Bellucii Blonucii. ¹² S+ Arnalii Bernardi. S+ Remundi Adalberti. S+ Isarni Remundi. S+ Remundi Remundi. *S+ Reimundi sacer*.

¹³ S+ Bertrandi subdiaconi, qui hoc scripsit et sub SSS scripsit die et anno quo supra.

1192

[1063-1069]

Berenguer, bisbe de Barcelona, amb consentiment dels seus clergues, dona a la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia unes cases situades dins els murs de la ciutat de Barcelona, a tocar de l'església de Sant Miquel, que Guillem Ricard, Jofre, Ramon Bernat, Bonadona o Sança i Ramon tenen per precària, a un cens anual de 10 mancosos, que paguen per Sant Silvestre i Santa Coloma.

ACB, perg. 1-2-717. Original. Pergamí, 134 × 232 mm. Al verso: paraules il·legibles: "carta...Sancti Silvestri et Sancte Columbe..." (s. xii); "mitja escala armari 2 n. 717" (Caresmar); "donació feta per Berenguer bisbe de Barcelona a la sglesia de Santa Creu, de casas ab lo cens de ellas situadas prop la sglesia de Sant Miquel"; "nº...104" (s. xvii); "1063-1069" (F-B). Document sense data ni subscripció notarial; vegeu l'estudi cronològic de la introducció.

Sacrorum institutionibus Canonum [espai raspat: ±5] edocemur, ut in comune Deo servientes ex debitis profligacionibus ditemus.

Quo circa, in Dei nomine, ego Berengarius, β barchinonensis pontifex, cum consensu clericorum mihi subditorum, dono Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie aliquam partem iuris mei episcopatus, quam usquequaque β Raimundus Dalmacii, decanus, tenuit per episcopalem fevum, cuius concessione et rogatu hanc donacionem facio. Sunt autem domus istius mee donacionis α infra muros civitatis Barchinone, iusta ecclesiam Sancti¹ Michaelis. Quas domus Guielmus Ricardi et Gaucefredus et Raimundus Bernardi et Bonadonna sive β Sancia et Raimundus, babtidatus, tenent per precariam, ex quibus anuatim decem mancosos per censum tribuunt. Quos etiam ad refecionem clericorum in festivitatem Sancti Silvestri et Sancte β Columbe dari precipimus.

β *+ Berengarius, barchinonensis episcopus*. β *S+ Remundi levite*.

1. Sota la i hi ha una e.

1193

1070 febrer 15

Guillem Bellit, sacerdot, i el seu fill Ramon, clergue, donen a Ramon Ervigi i a la seva muller Ermessenda una mujada de vinya que els havia donat Oleguer, abat de Sant Llorenç del Munt, situada al territori de Barcelona, al terme de Provençals, a Perella, per plantar-hi vinya. Passats set anys, la dividiran en dues meitats, una per als donadors i l'altra per als plantadors.

ACB, perg. 1-1-2254. Original. Pergamí, 123 × 283 mm. Al verso: "Provincials" (s. XIII-XIV); "Num... 2254" (s. XVIII); "Diversorum A. 2254" (Mas); "1070" (F-B). Caplletra "T": 19 mm.

In [Dei] nomine. Ego Guilielmus Bellici et filio meo Remundo clerico donatores summus tibi Remundo Ervig et uxori tua Ermesindis femina vestreque progenies. β Per hanc scripturam donationis nostre damus vobis modiatam I terre hereme. Et est in territorio Barchinona, in terminio de Provincialis ad ipsa Perela. Et β advenit nobis prefatam peciam terre herema per donationem quod nobis fecit Odegario, abba Sancti Laurentii de ipso Monte. Et affrontat de parte aquilonis α in terra de Sancti Pauli de Maritima, de circi in terra et vinea de Bonucius Ferreoli, de meridie in strata publica, de occiduo in terra Sancti Michaelis de ipso β Fallo. Quantum iste affrontationes includunt, sic damus vobis: prefata terra sub tali convenientia: ut eam optime plantetis et advineetis de bonas vites

¹⁶ ad hos annos primos VII venientes, et laboretis bene et circumvaletis, et infra isto termino prescripto, ex his fructibus quod Deus ibi dederit, habeatis ¹⁷ vos inde tres partes, quartam partem sit nostra et successores nostros, exceptus unam vinadem, quod vobis damus uno anno integriter. Et quando fuerit ¹⁸ expletum tempus VII annorum, si optime fuerit advineata, dividere faciamus vobis prefatam terram et vineam per medium, ita ut una medietas ¹⁹ sit nostra, alia medietas sit vestra. Ita tamen ut pars vestra non sit vobis licitum vindere nec inalienare nisi nobis et successores nostros, si emere eam ²⁰ voluerimus per directum; et si noluerimus aut noluerint facere, infra primos XL dies postquam commoniti fuerimus, sit vobis licitum ex vestra por-²¹cione quicquid volueritis facere ut faciatis. Quod si nos donatores aut aliquis homo sexus utriusque hoc rumpere voluerimus aut ²² voluerit, nil valeat, set componat aut componamus vobis in vinculo uncias II auri puri. Et insuper hoc maneat firmum omne per evum. Et si nos la-²³boratores a predicto conventu nos abstraxerimus et diem supra constitutum non adimpleverimus, componamus vobis in vinculo uncias III auri coctis. ²⁴ Et in antea adimpleamus hoc quod spondimus.

Facta ista charta precharia XV kalendas marcii, anno X regni Philippi regis. ²⁵

S+num *Guilielmus sacer sss*, *s+ Reimundus subdiaconi, nos qui ista charta precharia sive donatione fieri iussimus, manibus ²⁶ nostris nomen nostrum scripsimus, firmamus et testes firmare rogavimus. Et ipsa terram qui remanet, labores eam bene tu, prescriptus ²⁷ Remundus, ad opus de blad. Et si hoc non facis, istam precariam ²⁸ invalide stat.

S+ Iohan Duran. S+ Bonucius Ferriol. S+ Bofil Senfret.

²⁹ S+ Mironis presbiteri, qui hec scripsit die et anno quod supra cum litteris raras in linea II et in VII, in iam dicto die et anno, ubi dicit «modiatam ³⁰ terre et tres partes».

1194

4 març 1070

Em Borgony i la seva muller Gerberga venen a Bonfill Pere, sacerdot, una peça de terra, situada al territori de Barcelona, a Provençals, a la Torreblanca, pel preu de 40 unces d'or pur de Barcelona; presenciem la venda el vescomte Udalard i altres personatges.

ACB, LA.II, n. 365, f. 122c-123a. Rúbrica: "Bonofilii Petri presbiter emit I peciam terre in Provincialis, apud Turrem Albam". Exterior verso: "XXXVI" (s. XIII-XIV); "n. 365" (Caresmar). *Inter columnas recto*: "Anno Domini 1070" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 9 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 90-91, n. 881).

In nomine Domini. Ego Emo Burgundio et uxor mea Gerberga femina, filia Guilie femine, Petri Vivani quondam coniugis, pariter in unum, venditores sum tibi Bonofilio Petri, sacerdoti. Per hanc quoque scripturam istius nostre vendicionis vendimus tibi peciam unam terre nostram ^{al} propriam, quam habemus in territorio barchinonensi, in Provincialis, ad ipsam Turrim Albam. Advenit autem mihi predicta pecia terre per vocem coniugis mee prenominate. Eidem vero uxori mee prescripte advenit per testacionem et vocem patris sui Petri vel aliis quibuslibet modis. Habet autem terminum hec terra ab oriente in terra Bonucii Vivani, a circio in strata publica, ab occiduo in terra Ezuline femine, a meridie in terra et vinea Sancti Martini et in terra Bonucii prefati et in vineis Carbonellis. Quantum prenominati termini concludunt, tibi ad integrum vendimus atque de nostro iure in tuum dominium et potestatem tradimus propter XL unciatas auri puri barchinonensis. Quas tu nobis dedisti in rebus mobilibus quadraginta unciatas auri puri bene valentibus, secundum quod fuit apreciaticum¹ a vicecomite Udalardo et Umberto archidiachono et Arberto Bernardi et Bonucio Vivani et Poncio Recosendi et Guiriberto Guimerani, in quorum presencia et Guilelmi atque Ermengaudi, iudicum, facta est a nobis hec venditio. Nos vero vendentes precium supra nominatum manibus nostris accepimus. Nichilque ex predicto precio apud te remansit. Quod satis est manifestum. Propter supra dictum quoque precium vendimus et definimus et pacificamus atque evacuamus tibi omnes voces atque directa, que predicta uxor mea habet vel habere debet aut in futuris temporibus quolibet modo acquirere in omnibus rebus, tam mobilibus quam immobilibus, que fuerunt patris sui Petri et sunt sive fuerunt genitricis sue Guilie. Hec autem omnia, que tibi vindimus, de nostro iure in tuum dominium et potestatem ad integrum tradimus, cum ingressibus pariter et egressibus eorum, ut facias exinde quodcumque tibi placuerit, ad tuum plenissimum proprium. Si vero nos vendentes aut utriusque se-^{al}exus homo venditionem hanc disrumpere aut infringere sive rescindere aut in alico dimovere temptaverimus sive temptaverit, nil prosit, set componamus aut componat tibi predicta omnia in duplum cum omni sua illorum melioratione. Atque postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod factum est IIII nonas marcii, anno X^o regni regis Philippi.

S+ Emonis Burgundii, s+ Gerberge femine, qui hanc venditionem fecerunt et firmaverunt et testibus eam firmari rogaverunt.

Umbert +. + Bernardus archidiaconus. S+ Oliva levite. S+ Riculfi levite. S+ Dalmatius sacer. Udalardus vicecomes. S+ Arberti Bernardi. S+ Bernardi Remundi. S+ Bonucii Vivani. S+ Geriberti Gotmerani. S+ Poncii Recosendi. S+ Geralli Quadragesimaintrante. S+ Guilielmi Ermengaudi. S+ Seguini Belliti. S+ Durandi Blandrici. S+ Adalberti Seniofredi. S+ Remundi Gondeballi. S+² Bonucii Ferreoli. S+ Fulconis. S+ Ihoannis Uniscli. S+ Guilelmi Gaucefredi. S+ Umberti Burgundii. S+ Arberti Burgundii. Bernardus levita. S+ Bernardi Ollegarii qui et levite. S+ Renardi Guilelmi. S+ Poncii Geralli. S+ Reimundi levite. S+ Reimundi Seniofredi et levite. S+ Reimundi presbiteri. S+ Vitalis, cognomento Gaucefredus, presbiter. S+ Ermengaudus. Dagbertus levita. S+ Donucius levita. S+ Iohannis presbiteri. S+ Ermengaudi Raimundi iudicis.

S+ Bertrandi subdiaconi, qui hoc scripsit et sub sss scripsit die et anno quo supra.

1. *ic expuntuat.*
2. *Manquen els punts de subscripció.*

1195

1070 març 30

Guitart ven a Dalmau Geribert unes vinyes amb les terres on són plantades, situades al comtat de Barcelona, dins els termes de Llacera, a Gavarret, pel preu de 2 sous.

ACB, perg. 1-2-358. Original. Pergamí, 79 × 322 mm. Al verso: "Lacera, Gavarred" (s. xi); "Scripta" (s. xiii); "Lazera" (s. xvi); "Nil pro Capitulo" (s. xvi-xvii); "Siglo XI" (s. xix); "Antiquit. III 37"; "1070" (Mas). Caplletra "I": 65 mm.

ACB, LA.III, n. 37, f. 17c. Rúbrica: "Item de Gavarreto, in Lacera". Exterior verso: "n. 37" (Caresmar); "Guavarrido"; "Anno Domini 1070" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus D: 9 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 90, n. 880.

In nomine Domini. Ego Guitardus venditor sum tibi Dalmacius Geriberti emptore. Per hanc scriptura vindicione^a mee venditor tibi ipsas meas vineas, ^ℓ quod ego abeo^b in Gavarredo,¹ cum ipsas terras ubi sunt fundatas. Qui mihi^c advenerunt per genitores meos sive per ullasque voces. Et est hec omnia supra ^β scripta in comitatu Barchinona, infra terminis Lacaria,^d in Gavarredo.² Et affrontat hec omnia supra scripta de parte orientis in terra [℥] et vineas de nepcios^e

tuos et de te emptore, de meridie in terras et vineas de te emptore et de neptios^f tuos, de occiduo in terras et vineas de te emptore ^β et de neptios^g tuos, de circio similiter. Quantum istas affronta(n)ciones^{3-h} includunt, sic vindo tibi: hec omnia supra scripta, totum ab integrum, cum ^β exiis et regressiis earum, in propter precium solidos II de diners in rem valentem, quod ego recepi. Et est manifestum. Quem vero predicta hec omnia supra ^β scripta, que ego vindo tibi, de meo iure^d in tuo trado dominio et potestatem, ad omnia que volueris facere, ad tuum proprium. Quod si ego venditor^{5 β} aut ullusque homo que contra ista (ista)⁶ carta vindicioneⁱ venerit pro inrumpendum, non hoc valeat vindicare, sed conponatⁱ aut conp^{o/-β}nat^{7-k} tibi iam dicta omnia in duplo cum sua inmelioracione.¹ Et in antea ista carta vindicioneⁿ firma permaneat modo vel omnique tempore.

¹⁰ Facta ista carta vindicione⁸⁻ⁿ III kalendas aprilis, anno X regni Philippi⁹ regis.

S+ Ihoan.^p S+ Pere Remon. S+ Remon.

¹¹ S+m Guitard, qui ista carta vindicione^q fecit et testes firmare rogavi.

S+ Remon. S+ Remon.

¹² S+ Mirone levita, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Sota la segona a hi ha una e. 2. Sota la segona a hi ha una e. 3. n titllada.
4. Sota la e hi ha una o. 5. Sota la v hi ha una a. 6. Repetit. 7. Dues o tres lletres esborrades al començament de la línia. 8. Abreviatura supèrflua de n sobre in.

LA. a. vinditione. b. habeo. c. michi. d. Lazaria. e. neptios.
f. neptios. g. neptios. h. affrontationes. i. vinditione. j. conponat.
k. conponat. l. inmelioracione. m. vinditione. n. Segueix dona expuntuat. o. Filippi. p. Iohan. q. vinditione.

1196

1070 abril 6

Berenguer, Oliver i Adalbert, tots tres germans, venen a Bonuç, fill d'Argemir, i a la seva dona Bonadona un alou al comtat de Barcelona, al terme de Terrassa, al lloc de Guaspins, pel preu d'1 mancús.

ACB, perg. 3-45-42. Original. Pergamí, 133 × 256 mm. Al verso: "fan a mirar" (s. xiv); "de vineis de Casoles" (s. xvi); "De vineys de Casolis" (s. xvi); "Stança 45, n^o" (1936-1939); "3-45-42" (JB). Petit esquinç al marge inferior i una vintena de foradets que no impedeixen la lectura. Caplletra ornamentada "I": 37 mm.

In nomine Domini. (E)go^l Berengarius et Oliver et Adalbertus, uterque fratres, vinditores sumus tibi Bonucit, ^β prole Argemir, et uxori tua Bonadomna femina, emptores. Per hanc scriptura vindicio-

nis nostre vindi-^βmus vobis alodium nostrum proprium franchum, aput ipsos kasalicis qui ibi sunt. Quod abemus in comitatu barchi-^⁴ nonense infra termine Terracia, in locum que dicunt Guaspins. Et affrontad de oriente in ipso ^⁵ tlo/rrente de Guaspins, a meridie in terra et vinea de Ermemir et^² in terra de Donucio Mironi, ^⁶ et de hocciduo in strada quod pergit ubique et in terra Sancti Cucufati, et circi in alodio de vos emptoires. ^⁷ Quantum infra istas affrontaciones includunt et isti termini ambiunt, sic vindimus vobis: in perfato ^⁸ alodio ipso nostro directo, que ibi abemus de ienitores nostros, et in antea ereditare debent per omnes-^⁹que voces, totum ab integre, simul cum exiis et regresis suis, in propter precium scilicet mancuso I. Quod vos ^{¹⁰} emptoires ipsum precium nobis dedistis et nos vinditores manibus nostris recepimus. Et est manifestum. ^{¹¹} Quem vero predicto alodio, que nos vobis vindimus aput ipsa nascencia qui in se continet de nostro iure, in vestrum ^{¹²} tradimus dominio et potestatem, ad omnia que volueritis facere. Quod si nos vinditores aut ullusque homo ^{¹³} vel femina utriusque sexus qui contra hanc ista karta venerit ad inrumpendum, non hoc valead vendicare, ^{¹⁴} sed componat aut nos componamus vobis iam dicto alodio in duplo cum omnem suam inmeliacionem. ^{¹⁵} Et in antea ista karta vindicione firma permanead modo et omnique tempore.

Facta karta vin-^{¹⁶}dicione VIII idus apreli, anno XI regnate Filipo rex.

S+num Berengari, s+num Olive|r/, ^{¹⁷} s+num Adalbert, nos qui ista vindicione fecimus et firmavimus et testes firmare rogavimus. ^{¹⁸}

S+num Guilabert Pasalcollo. S+ Remon levita. S+num Guillem Mir. ^{¹⁹}

S+ Arn(a)l^β sacer, qui hec scripsit die et anno quod supra.

1. Menjat per lepisma. 2. Segueix una taca de tinta original. 3. Menjat per lepisma.

1197

1070 abril 10

Testament de Guillem, levita, en el qual fa donació a la Canònica de la Seu de Barcelona, després de la mort de la seva mare, d'un alou que aquesta li havia donat i de certa quantitat de diners a Sant Pere de les Puelles de Barcelona.

ACB, LA.I, n. 122, f. 59a-c. Rúbrica: "Testamentum Guilelmi qui dimisit Canonice post obitum matris sue alodium suum quod mater sua ei dederat". Interior recto:

"n. 122" (Caresmar). *Exterior recto*: "Anno Domini 1070" (s. xviii). Caplletra "H" ornamentada, tipus A, acolorida amb vermell i perfilada amb blau: 7 línies.

Regest: MAS, *Notes*, vol. X, p. 91, n. 882.

Hic est brevis, quam ego Guilelmus facio, detentus in magna egritudine. Et precipio, ut si mihi mori contigerit, antequam aliud testamentum faciam, istum plenum obtineat robur. Et precipio simul et rogo ut sint mei helemosinarii Bernardus archilevita et mater mea et Mironis Goltredi, dando his potestatem de omnium rerum mearum faciendi, sicut ego hic eis iniuncxero. Primum concedo ad ipsa Canonica uncias II auri. Et inter Guitardus Boetii et Mironi Goltredi, unciam I. Et una¹ conca et V/ urceum, ad ^b ipsam Canonicam. Et ipsum alodium, quod mihi dedit mater, mea teneat in diebus suis, post obitum vero suum remaneat ad predicta Canonica. Alium vero alodium, qui mihi contigit per hereditatem patris mei, teneat mater mea in diebus,² suis et post obitum suum remaneat ad fratres meos. Et VI uncias auri, quas mihi debet Condebal Mir per ipsa copa, concedo ad mater mea. Et totum alium debitum, quod mihi debet Condeballus Miro supra dicto, precipio ut sint soluti omnes debitos meos et quod supererit, sit de ipsa Canonica. Et ipsum aver, que mihi debet Mir Guilelmi, id sunt, q<ui>nquaginta numos auri Valentie, de ipsos sit solutum debitum Arnalli Gonteri et quod supererit, ad Sancti Petri cenobio Puellarum. Et ipsa mea tonna, quam habet Richardus Guilelmi, aut donet vobis XII numos aut reddat vobis ipsa tonna. Et ipsa mea somaria concedo ad mater mea. Et bacinos duos et gallaria I, ad Arnal Gonter. Et alia callaria et ipsa padela cum cramaselos, ad mater mea, et post obitum suum ad ipsa Canonica. Et de ipsum ordeum meum, quod Deus dederit ad nova, concedo ad duos filios meos quarta I. Et concedo ad ipsa mea sarracena, si se fecerit christiana, oves X et II litos de drapos. Et concedo ad Remon Bonefilius oves V. Et alias que remanent, ad Bonadomna et guadenga I. Et inter sarracena et Bonadomna, sedecim flatos de lino. Et concedo ad Mironi Balluvino gonela I de gualabruno. Aliud vero quod remanet, ubicumque invenire potueritis, date pro anima mea.

Actum est hoc IIII idus aprilis, anno X regni Philippi regis.

S+ Guilelmus levite, qui hunc testamentum feci et manu mea firmavi.

S+ Arnalli Gonteri. S+ Remundus presbiter. S+ Remon.

S+ Mironi levita, qui hoc scripsit die et ^f anno quo supra.

1. *Abreviatura ratllada.* 2. *Abreviatura supèrflua.*

1198

1070 maig 11

Ermengarda i la seva filla Gerberga, amb Ramon i Senfred, fills d'Ermemir, venen a Ermengol Llobet una peça de terra amb arbres situada al comtat de Barcelona, al Vallès, a Vilalba, que tenen els fills d'Ermemir del seu pare, i Ermengarda per delme conjugal, pel preu de 5 mancusos d'or.

ACB, perg. 1-2-1396. Original. Pergamí, 95 × 372 mm. Al peu del pergamí hi ha un animalot dibuixat. Al verso: "Vilalba" (s. XIII); "mitja escala armari 3, n. 1396" (Caresmar); "Num... 900" (s. XVII); "1070" (F-B). Caplletra "T": 11 línies.

In nomine Domini. Ego Ermengards femina et filia sua Gerberga femina e Reimundo e Seniofret, filis Ermemir, vinditores sumus tibi Ermengaudi Lobatoni, emtores. Per anc ista ^ρ scriptura vindicionis nostre vindimus tibi pecia I de tera cum arboribus, totum francum nostrum proprium, qui nobis advenit, ad nos infantes, per patri nostro Ermemir Seniofret, ^β et ad Ermengards femina per decimum vel omnesque voces. Et est ipsa tera in comitato barcinonense, in Vallense, intus Vila Alba. Et afrontat de orientis in alaude de Rodlendi femina, ^α de meridie et de occiduo similiter, de circi in ipsa via qui vadid a Belloco sive in alodio qui fuit Ermemir Seniofret. Quantum infra istas quatuor afrontaciones inclunt, ^ρ sic vindimus tibi: ipsa homnia supra scripta, totum ab integrum, una cum exios vel regresios earum a proprio, in propter precium solidos V de moneda Barcinone. Et nicil exinde de ^β ipsum precium aput vos emtores non remansit. Et est manifestum. Quem vero predict homnia, que nos tibi vindimus, de nostro iuro in tuo tradimus domini\o/ et pot\e/statem, a facie homnia ^ρ que volueris. Quod si nos vinditores aut ulusque omo vivens aut femina qui contra ista carta vidicione verit pro inrumpendum, non oc valeat vendicare, set componat aut compo-^βnamus tibi ipsa homnia supra scripta in duplo cum omne suam inmelioracione. Et in antea ista vindicione firma permaneat homnique tempore.

Facta carta vindicione ^ρ V idus madii, annos X regnate Filipo regis.

Sig+num Ermengards femina, sig+num Gerberga femina, sig+num Seniofret, sig+num Reimundo, filis Ermemir, ^ρ nos qui ista carta fecimus scribere et firmamus et firmare rogavimus.

Sig+num Argela. Sig+u Reimundo Oriol. Sig+num Seniofret Igiga ^ρ

Ssss Seniullo sacer scripsit sub die et anno quod supra.

1199

1070 juny 13

Barzilai, jueu, fill del difunt Jucef, jueu, orfebre, ven al levita Berenguer Adroer unes terres i vinyes situades al territori de Barcelona, en diferents indrets dels llocs anomenats Magòria, Trullols i Beder-rida, pel preu de 650 mancusos d'or cuit en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-1-2360. Original. Pergamí, 190 × 478 mm. Al verso: "Mogoria, Truiols" (s. XI); "XLIII" (s. XIII-XIV); "Num... 2360" (s. XVII); "Lib. II Antiquit. N. 43"; "Diversorum A. 2360" (Mas); "1070" (F-B).

ACB, LA.II, n. 43, f. 15c-16a. Rúbrica: "Carta que Berzelay iudeus vendidit Berengario Adroarii levite vineas in Bederrida et terras in Mogoria et Trullols". Exterior verso: "n. 43" (Caresmar). Inter columnas recto: "Anno Domini 1070" (s. XVIII). Caplletra "I": 8 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 91-92, n. 883.

MIRET-SCHWAB, Documents, p. 20-21, edició parcial del text; no s'esmenta que porta inclòs un llarg text en hebreu, perquè es basa exclusivament en la còpia, que no el conté.

In nomine Domini. Ego Berzellay ysrelita, qui fui filius Yosep^a ysrelite, aurificis, venditor sum tibi Berengario Atroarii levite. Manifestum est eciam^b quia vendo tibi terras meas proprias et vineas meas proprias, simul et ipsas terras in qua ipse^c vinee sunt fundate. Quas eciam^c terras atque vineas habeo in territorio barchinonensi. Habeo namque prefatas vineas in loco vocitato Bederrida et habeo prescriptas terras in locis nuncupatis Mogoria et Trulleolis. Advenerunt autem mihi prefate^d terre^e atque vinee, separatim in diversis locis posite, per meam comparationem vel aliis quibuslibet modis. Habent autem terminum prescripte vinee in Bederrida, a parte circii in vineis Sancti Petri et in vineis tuis, ab aquilone in vineis Sancti^f Michahelis^e et in vineis Gontardi, ab occiduo in vineis tuis et in vineis Sancti Micahelis^f et in vineis Adalberti ermeniscli, iam dudum defuncti, a meridie in terra Adalberti supra scripti et in vinea Sancti Petri. Alia vero pecia vi-^gnee, que est secus istas vineas, quas comparavi a Petro Godmari et fratre suo Gontardo, habet terminum a circio in vinea filiorum Onofredi, ab aquilone in vinea Sancti Petri et in malleolo Adalberti predicti atque Gon-^htardi, a meridie in vinea Bonifilii Guilelmi et Petri Barucii, ab occiduo in vinea Bonedomne^g femine. Quinque vero peciarum terre, quas habeo in Mogoria et in Trulleolis, habet terminum prima pecia et maior^h a circio in via, ab aquilone in terra et in vinea Moysy^h ysrelite, a meridie in terra Ysarni Nacarri, ab occiduo in semita et in terra Salomonis et in vinea Petri Ih/oannis.ⁱ Iterumⁱ secunda pecia terre habet terminum a circio^h in via publica,

ab aquilone in vinea Sexeti, a meridie in via, ab occiduo in terra Petri Barucii. Item terciã pecia habet terminum a circio in terra Rodlendis atque Adaledis sororum sive in terra Petri Barucii, ab aquilo-^one in terra Petri Barucii, a meridie in via, ab occiduo in vinea Petri Ihoannis^k et prescriptę Rodlendis atque Adaledis. Iterum^l quarta pecia terre habet terminum a circio in terra prescriptę Rodlendis sive Adaledis, ab aquilone similiter, ab ^o occiduo in ipsa harena, a meridie in terra Sancti Iachobi et Petri Ihoannis.^m Item quinta pecia terre terminatur a circio et meridie in viis, ab occiduo in terra tua, ab aquilone in terra Sanctę Crucis. Hec omnia, superius comprehensa et a preno-^ominatis terminis conclusa atque terminata, tibi ab integrum vendo et de meo iure in tuum dominium et potestatem trado, propter DCL mancosos auri puri et cocti monetę Barchinonę. Quos tu emptor precium mihi dedisti et ego venditor ^o manibus meis accepi. Nichilque ex predicto precio apud te remansit, sicut facio manifestum coram testibus subscriptis. Hęc autem universa, quę tibi vendo, de meo iure in tuum dominium et potestatem, ad integrum, per hanc scripturam trado, ^o cum ingressibus pariter et egressibus eorum, ut facias exinde quodcumque tibi placuerit, ad tuum plenissimum proprium. Si vero ego venditor aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo venditionem hanc dirumpere aut infrin-^ogere sive rescindere aut in aliquo dimovere temptavero sive temptaverit, nil prosit, sed componam aut componat tibi predicta omnia in duplum cum omni sua illorum melioratione. Atque postmodum hoc maneat perhenniter fir-^omum.

Quod factum est idus iunii, anno X regni regis Phylippi.ⁿ ^o

אני ברזילי בר' יוסף עשיתי מזכרה זו לדון ברנגיר אדוורבי כמו שכתוב למעלה בכתב שלהם ולא שידתי לי [...] מכל הכתוב למעלה שום שייר בעולם וחתימתי אני ופיסתי לחותמה ברזילי בר' יוסף והאז עדים החתומים למטה קנינו מר' ברזילי בר' יוסף לדון ברנגיר אדוורבי על כל הכתוב למעלה וחתימנו על כך ראובן בר' שלמה משה בר' יצחק

^o S+ *Bertrandi subdiaconi, qui hoc scripsit et sub sss scripsit cum litteris rasis et emendatis in linea VIII° et in XV°, die et anno quo supra.*

LA. a. Ioseph. b. etiam. c. etiam. d. prephate. e. Michelis. f. Michelis. g. Bonedompne. h. Moysi. i. Iohannis. j. item. k. Iohannis. l. item. m. Iohannis. n. Philippi.

Traducció del text en hebreu: Jo, Barzilai, fill de rabí Jucef, he fet aquesta venda a Don Berenguer Adrover com damunt està escrit en l'escriptura dels cristians. I no he fet [...] sobre tot el que hi ha escrit més amunt cap reserva en absolut. He signat i he demanat de validar-la. Barzilai, fill de rabí Jucef. // Nosaltres, els testimonis sotasignants, hem executat l'acte de transferència de la propietat de rabí Barzilai, fill de rabí Jucef, a Don Berenguer Adrover segons tot el que damunt està escrit, i l'hem signat com és procedent. Rovèn, fill de rabí Salomó; Mossé, fill de rabí Issac.

1200

1070 octubre 24

Arnau, fill de Vidal, i la seva filla Adelaida venen a Guillem Gelmir i a la seva muller Maria 2 mujades de vinya situades al comtat de Barcelona, sota la parròquia de Sant Andreu de Palomar, al lloc anomenat Canelles, pel preu de 24 mancusos d'or de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 160, 58c-59a. Rúbrica: "Carta de ipsius vineis de Canellis in Palumbare". Exterior verso: "n. 160" (Caresmar). Inter columnas verso: "anno Domini 1071" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus I: 12 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 88-89, n. 877.

In nomine Domini. Ego Arnallo, prolis Vitale, et filia mea Adalet femina venditores sumus ^b tibi Guilelmus Gelmiri et uxori tua Maria femina, emptores. Per hanc scripturam venditionis nostre vendimus vobis modiatas duabus vinea, simul cum ipsa terra in quo sunt fundate, nostras proprias. Quod habemus in comitatu barchinonense, infra parrochiam Sancti Andree de Palumbare, in locum vocitatum Cannellas. Advenit nobis ad me Arnallo per comparatione et ad me Adalet per genitorum meorum seu per qualicumque voces. Affrontant namque predictas vineas, simul cum ipsa terra in qua iacent, a parte oriente in vineas de Bernardo Bonefilii et de Ermessindis et de Sancta Eulalie sedis Barchinona; de meridie in vineas de Gita femina, uxor qui fuit de Guanalgauo Sendere, et de filiis suis; de occiduo in torrente, qui excurrit de Channellas, ubi sedet ipsa fonte; de circio in vineas de Ermessindis iam dicta. Quantum istas IIII^{or} affrontationes includunt et isti termini ambiunt, sic vendimus vobis: predicta omnia ab integre, simul cum egxios vel regressios earum, in propter precium mancusos XXIII^{or} de bono auro cocto monete nove Barchinone curribile sine enganno. Quod vos emptores precium nobis dedistis et nos venditores manus nostras recepimus integriter. Est manifestum. Quem vero predicta omnia, que nos vobis vendimus, de nostrum iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, ab omni integritate, ad vestrum plenissimum proprium, ut faciatis quodcumque velitis inde. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista venditione venerit pro inrumpendum aut nos venerimus, nil prosit sed componat aut componamus vobis predicta omnia in duplo cum suam meliorationem. Et in antea ista venditione firma et stabilis permaneat modo et omnique tempore.

Facta venditione VIII kalendas novembris, anno XI regni regis Filippi.

S+num Arnallo, s+num Adalet femina, nos qui ista ven-^hditione fecimus et firmavimus et testes firmare rogavimus.

S+num Guitardo Bellaroni. S+num Geriberto Primi. S+m Bonutio Ferrèolo. S+num Remon Guilelm. S+num Maier Goltre.

S+ Mirone sacer, qui hoc scripsit cum litteras supra positas ubi dicti "regressios", die et anno quo supra.

1201

1070 novembre 7

Testament de Gombau Sanla, en el qual nomena marmessors Miró Goltred, Miró Guisad, prevere, i la seva muller Beliarda i fa deixes a Hortons, Orsà i Sant Vicenç, a la seva esposa i als seus fills, també a la seva mare i a Tedball, fill d'Em, i a la Canònica de Barcelona.

ACB, LA.IV, n. 214, f. 80a-d. Rúbrica: "Testamentum Gomballi Sanla qui dimisit sedi alodium suum in Gelida et Ortons". Interior recto: "III" (s. XIII-XIV) i "n. 214" (Caresmar). Exterior recto: "Nostro" (s. XIII-XIV). Caplletra "I" ornamentada, tipus A: 10 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 92, n. 885.

In Dei eterni nomine. Ego Gomballi Sanla spero in misericordia Dei, timeo ne veniat mihi subito occasione mortis. Propter hoc iubeo atque discerno ut fiant elemosinarii mei, id est, dompni Mironi Goltredi et Mironi Guisadi presbiter et Belliardis, uxori mea. Precipio namque vobis, predictis elemosinariis meis, ut si mors mihi advenerit, antequam alium testamentum faciam, plenam potestatem habeatis, ad distribuere omnem meum mobile vel immobile, sicut in istum testamentum inveneritis ordinatum. In primis concedo a Domino ^h Deo et ad Canonica Sancte Crucis Sancteque Eulalie ipsum meum alodium qui fuit de Servidei,¹ id sunt, terris et vineis et casalicis, cum ipsos olivarios et omnis generis arborum qui infra eius sunt, pro anima mea; et ipsum meum alaudium, que abeo in Ortonos, que emi de Anna et de Lobeta. Concedo² ad Bompar Venrelli media modiata de terra in fronte de ipsa sua vinea pro anima mea. Et alium quod remanet prescripti alaudium, simul cum ipsum alaudium qui est subtus ipso archo, que emi de Reimundi Guilelmi, remaneat ad filii mei vel ad filie mee legitime. Et ipsum meum directum que abeo in ipso planter, qui est in ipso alaudium Canonica Sancte Crucis Sancteque Eulalie, concedo ad ipsos meos infantes prescripti. Et ipsum meum alaudium que abeo in monte de Orsa,

que mihi donavi Bompar Estephani, concedo ad Tetballi, fili Em, femina. Et a Mironi presbiter, ipsum meum alaudium, qui est iuxta mansione de dompni Compan, que emi de Rigualli, ut teneat de diebus vite sue et possideat, et post obitum suum remaneat ad infantes meos iam dicti. Omnem autem alaudium, id sunt, terris et vineis, casas et casalibus, ortis, ortalibus et omnis generis arborum qui infra eius sunt, sive in monte sive in plano, totum ab integrum, qui fuit de avii mei vel de avie mee, teneat et possideat diebus vite sue mater mea, nomine Guisla, sine blandimentum de ullumque hominem; post obitum vero suum remaneat ad infantes meos prescripti. Et ipsos meos sacrarios, que ego feci in ipsa sacraria Sancti Vincentii vel que emi de Lopardi condam, remaneat ad meos infantes iam dicti. Et si mater mea Guisla habitare voluerit in ipsos sacrarios, et illa se bene contingerit apud uxori mea Belliardis et ipsos meos infantes, licentiam habeat^{(n)t};³ et si bene non contingerit mater mea, fiant ipsos sacrarios deliberi filii mei vel filie mee. Et ipsa mea mula vendant helemosinarii mei et fiant persolutos ipsos meos debitos prenominati XIII mancosos. Et de alium ^l precium quod remanet: ad dedicatio Sancte Marie mancosos II, et ad hedificii Sancti Vincencii mancoso I, et a Fulchoni presbiter mancosos II, per missas. Et si rem remanet, pro anima mea per missas. Et iubeo ut vendant elemosinarii mei parillio I de bubus et infra oves et capras et porcos XI. Et de ipsum precium concedo ad Mironi presbiter Guisadi mancosos II per missas et ad dompni Mironi Goltredi mancosos III. Et de ipsum precium quod remanet de ipsas bestias XIII prescriptas, concedo ad canonicos Sancte Crucis Sancteque Eulalie pro anima mea, simul cum ipsa tonna mea maiore. Et ad mater mea, truia I et porco I et vomera I et exada I. Et ipso meo vino, qui est in ipso meo sagrer concedo per meum vestimentum vel in meo opus. Et de pane et vino, que modo habeo, vivat mater mea et uxor mea et filii vel filie mee⁴ in comune. Et ad novo veniente de ipsum fructum, quod Deus dederit: de pane et vino, de ipsa mea tercia parte, a Bompar Venrelli et a Tetballi et a Reimundi Sanla singulos sestarios; de ordio et ipso meo sementer, que ego feci in alaudi de ipso Solerol, ad mater mea. Et de ipsa mea tercia parte prescripta: infra Arnal et Eroigius sestarium I ordei, et a Tetballi fili Em femina sestarium I de ordei. Et alium quod remanet de pane et vino, pro anima mea per missas. Et de ipsos sestarios II de ordei, que mihi debet Gundemar Iouan, solvant helemosinarii mei sestarios II d'espelta ad Bernardi Guilelmi. Et si remanet, pro anima \mea/ per missas. Et ad Berengarii, filii mei, ipso meo scuto et lanca et espada

I aput fil argentei et sela I et sotseles. Et alias bestias que remanet, id sunt, bubus et asino et oves et capras et porcos, et ipsas duas partes de pane et vino, et vascula, maiore vel minore, exceptus vascula de mater mea, remaneat ad mulier mea et ad ipsos meos infantes; et si unum de illis obierint, antequam perfectam etatem abeant, revertar de unumquemque ad alium vel ad alios uterque fratres; et si illis mortui fuerint filii vel filie mee, antequam etatem abeant⁵ de decem annis, /⁴ revertat ad uxori mea Belliardis et ad Tetballi <filii> Em femina, ut teneant et possideant de diebus vite illorum et post vero illorum, obitum remaneat ad Canonica Sancte Crucis Sancteque Eulalie pro anima mea et de pater mea et mater mea vel parentum meorum. Et ipsos meos infantes mitto in manu Dei et de omnibus sanctis Dei et de mater illorum vel de avii vel de avies illorum vel de dompni Mironi Goltredi et dompni Mironi Guisadi presbiter et de dompni Guadall⁶ Guilelm vel de Gomballi Iouan et Berenger Iouan vel de aliorum amicis meis, qui pro amore Dei karitatem illorum obtineant.

Actum est hoc VII idus novembris, anno XI° regni Philippi regis.

S+num Gomballi Sanla, qui istum testamentum fieri iussi et firmavi et testes firmareque rogavi.

S+ Mironi sacer, s+num Belliardis femina, s+num Bompar Venrelli, s+num Reimundi Sanla, s+num Ihouan Arnalli, nos auditores sumus.⁷

1. Entre la i i la d hi ha dues ratlletes que sembla que separen el nom en dos.
2. Sota la C hi ha una c raspada. 3. Expuntuat el signe d'abreviatura. 4. Sota la primera e hi ha una i. 5. Abreviatura supèrflua. 6. Hi ha un senyal de l'escrivent que indica on s'ha d'inserir al text. 7. El document acaba d'aquesta manera tan poc habitual.

1202

[1069-1070]

Capbreu dels alocs d'Arsenda, als termes de Premià i Teià, fet en presència de Gombau Ramon, veguer d'Eramprunyà, nét d'Arsenda.

ACB, perg. 1-2-61. Original. Pergamí, 263 × 459 mm. Al verso: "Capudbreve de Primiliano et de Taylano"; "Scripta" (s. XIII); "Mitja Escala, Armari 1, n. 61" (s. XVI); "35" (s. XVII); "Antiquit. II 424"; "Diversorum B. 61" (Mas); "1069-1070" (F-B). Caplletra "N": 14 mm.

ACB, LA.II, n. 424, f. 144d-145d. Rúbrica: "Capudbreve de Tayano et Primiano". Inter columnas verso f. 144: "n. 424" (Caresmar); "Anno Domini 1070" (s. XVIII). Caplletra "N", tipus A: 3 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 92, n. 884.

Datació: al document no hi consta el dia ni el mes. Vegeu l'estudi cronològic de la introducció.

Notum sit omnibus hominibus quod, anno X regnante Philippo rege, sic inquisivit Arsendis et terminavit et mensuravit^a suis alaudis,^b quod habet in terminio^c /^β de Primilani et in te\vr/mine de Tayani,^d in montanis et in planiciis, quoram^e viris subterius annotatis qui hoc ostenderunt, qui sunt in Primilani et in Tayani.^f In primis /^β peciam^g I arbores et vitis, qui est ad ipsa Kanal.^h Et ad mansione, que nunc tenet Riguallus,ⁱ peciam^j I de ort, qui affrontat^k de meridie in terra de Sicard et filii eius usque /^λ in hort^l de Gerallus et in via, et de occiduo in riba. Et in ipsa pecia^m qui est iuxta kasaⁿ de Sancti Mathei, qui affrontat de omnesque partes in via. Et aliam peciam^o ubi habet kasal,^p /^β iusta^q casa de Sendredi Ferrioli. Et affrontat de meridie in via, de occiduo in torrente, de circi in aragal,¹ de oriente in terra de prephatus Sendredi. Et abet^r duas /^β pecias^s de vineas in val de Bulgara. Abet^r de occiduo dextros XVI, de circi XX^{ti} V infra duas pecias,^u et abet^v de meridie XX^{ti} V, et de oriente XVI. Et ad ipsa /^β Oliva, pecia^w I.^x Et habet dextros XIII, et ad ipso torrent dextros VIII^y et medio, et meridie XIII et oriente VII. Et a val de Seder, pecia^z I, qui affrontat^{aa} /^β a parte meridie dextros XV, qui est iusta^{ab} alodium Adalet, et de oriente in margen et abet^{ac} dextros XIII et medio, de circi XVIII, et iusta^{ad} ipso torrent XII et midio.^{ae} /^β Et abet^{af} inde (ad ipso)² aren sort I, iusta^{ag} terra de Reimunol, de parte oriente dextros III minus alne I, de meridie XI et medio, et de occiduo II et midio,^{ah} et de circi /^λ X et medio. Et ibi habet alia pecia,^{ai} iusta^{aj} terra de Pauli, infra circi et orient XVIII dextros, et a parte meridie dextros XIII, iusta^{ak} alodium Ermelle, de occiduo /^λ XVIII et medium, iusta^{al} arena. Et abet^{am} ad ipso Puyol^{an} peciam^{ao} I. Et habet de circi dextros XI, de oriente abet^{ap} dextros VII, a meridie XVIII, et de occiduo septem^{aq} dextros. /^λ2 Et abet^{ar} I sort a Pug de Vodelas, iusta^{as} terra de Pepin, ex omnesque partes XXI. Et ibi habet aliam sort, iusta^{at} terra de Ierbert,^{au} ad oriente dextros III in latudo^{av} /^λ3 et in longitudine, iusta^{aw} alodium de Berengarii, a circi XXVII dextros, et de occiduo III, et meridie iusta^{ax} alodium de Geruc abet^{ay} dextros XXVII. Et aliam peciam^{az} ibi, prope iusta /^λ4 alodium Sancti Pauli. Abet^{ba} inde de parte orientis dextro I in latitudo et logitudo, et circi dextros XVIII, et de meridie similiter, et occiduo I. Et ibi prope alia sort affrontat /^λ5 in alaude Sancti Pauli. Et ibi prope alia sort ad oriente abet dextro I et medio et longitudo, et circi XVIII, et de meridie similiter, et de occiduo I et medio. Abet^{bb} sort I ad ipsa /^λ6 Figerola, iusta^{bc} alodium de Vives Guilielmi, ad orientis dextros VII et in latitudo et longitudine, de circi XX^{ti} II, et de meridie

similiter, et de occiduo VII. Et abet^{bd} alia peciola^{be} suptus^{bf} /¹⁷ sancta contra mare. Et affrontat de parte orientis in terra Gisla Unufred et habet dextros V et in altitudo et in longitudo, et de circi dextros VII, et de parte meridie VII, /¹⁸ et de occiduo in latudo V. Et abet^{bg} suptus^{bh} serras fexa I de terra. Et affrontat a parte orientis in terra de Adaledis et filii eius et abet^{bi} dextros XXX XXXX^{bj} et V in /¹⁹ longitudo, et de meridie in latitudo IIII et medio, et de occiduo similiter in longitudo habet dextros XL XXX^a V, et de circi in latitudo III et medium. Et habet pecia^{bk} I /²⁰ in campo^{bl} de Rener. Affrontat de parte orientis in terra de Sancti Ioannis^{bm} et habet inde in longitudo dextros XXX^a et III, a parte vero circi dextros VII, et de meridie /²¹ dextros^{bn} VII, et de parte occiduo XXX^a III. Et ibidem in alio loco in campo de Richer habet fexa I de terra de parte orientis. Affrontat in terra de Berengarii Baroni /²² et inde habet dextros XXX^a IIII in longitudo, et a parte circi abet^{bo} dextros V, et de meridie similiter in latitudo, et de parte occiduo abet^{bp} dextros XXX^a IIII in longitudo. /²³ Et habet ad ipsas parietes pecias^{bq} I de terra. Et affrontat de parte orientis in terra de Sicardis vel de Arsindis et habet inde dextros XX^{ti} I in latitudo, et /²⁴ de parte circi abet dextros XXXI, et de parte occiduo abet dextros XII, et de parte meridie XXX^a VI. Et est mensurata predicta terra de parietes, exceptus fexa I qui est /²⁵ in contemptio.^{br} Et iusta^{bs} predicta pecia (pecia),^{4-bt} ad alias parietes antigas, habet fexa I de terra. Affrontat de parte orientis in terra de Sancti Ioannis^{bu} et ibi abet^{bv} /²⁶ dextros XXX^a IIII^{bw} in longitudo, et de parte circi habet dextros V in latitudo, et a parte meridie habet dextros III, et de occiduo XXX^a IIII. Et habet peci\o/la I /²⁷ ad pariete corba. Et affrontat de parte orientis in terra de Azaledis et in destro^{bx} I et medio in latitudo, et de circi in longitudo habet dextros VIII et medio, /²⁸ et a parte occiduo abet^{by} I et midio,^{bz} et de meridie VIII dextros.^{ca} Et item alia pecia,^{cb} qui ibide^{cc} est, affrontat de orientis in terra de Orient et abet^{cd} dextros II(I)⁵ \et/ medio in latitudo, /²⁹ et de circi dextros XII, de occiduo abet^{ce} dextros II et medio, et a parte meridie habet dextros XII. Item alia pecia^{cf} affrontat de orientis in terra de Guilielmi^{cg} et abet^{ch} dextros /³⁰ VI et medio in latitudo et in longitudo, a parte circi XXX^a et VIII, et a parte meridie similiter, et a parte occiduo VI et medio in latitudine. Et habet fexa I^{ci} /³¹ ad ipso \P/ledamon⁶ et in alod. Affrontat de circi in alod de Reimundi^{cj} Ermemirus et in via qui vadit in omnesque partes et inde habet destro^{ck} in latitudo et in longitudo /³² pervadit usque in mare.^{cl} Et habet pecia^{cm} I^{cn} ad ipsas fexas, super via. Et affrontat a parte circi in terra de Iouan Venre^{co} et de suos eredes^{cp} et inde habet dextros V, /³³ et a parte orientis in longitudo usque in via XXX^a

III, et a parte occiduo similiter, et de meridie dextros V. Et alia fexa *suptus*^{cq} via. Qui *affrontat*^{cr} in *predicta* via de circi ^{β4} et in *predicta* fexa et inde habet dextros IIII et ita habet et longitudo pervadit usque at^{cs} mare, et facit una *clavem* at^{ct} capterius in parte occiduo. Et habet ^{β5} alia *pecia*^{cu} de terra ad ipso *Perelono*.^{cv} *Affrontat* a parte orientis in terra de *Lanuicia* et item habet dextros XXX^a et IIII in longitudo, et a parte circi ^{β6} dextros V, et de parte occiduo XXX^a et IIII, et ad meridie *affrontat* in via qui vadit in omnesque partes, et ab occiduo dextros VI. Et habet alia *pecia*^{cw} qui ad ipso *Puyol*^{ex} ^{β7} de *Vilazar*. *Affrontat* de parte orientis in terra de *Sancti Marcialis* et habet inde dextros VII in latitudo et in longitudo dextros XXX^a et IIII et *midio*,^{cy} et meridie ^{β8} parte XX^u ^{cz} I dextros, et de occiduo dextros VIII. Et habet fexa *I^{da}* ad ipso *Quadroni*. *Affrontat* de orientis in *alodem* de *Ozoleus Guilelmi* et de *Berengarii Baroni* ^{β9} et habet inde *destros*^{db} XL XXXII, et de parte circi dextros X, et a meridie X, et de occiduo XL XXXII. Et habet *pecia*^{dc} *I^{dd}* de terra ad ipso *Pledamon* et *ripam maris*. ⁴⁰ *Affrontat* de orientis in terra de *Sancti Pauli* et habet inde dextros XVI, de circi dextros IIII, et de meridie *iusta*^{de} via qui *pergit* *iusta*^{df} mare habet dextros IIII, ⁴¹ et de occiduo dextros XVI. Et alia *pecia*, qui *super* *affrontat* de circi in *alod* de *Adaloz* et habet inde *destros*^{dg} XVIII in latitudo, et de oriente *abet*^{dh} *destros* XXXV,^{di} ⁴² et de meridie habet dextros XIII, et de occiduo habet *destros* XXX^a I. Et ipsa *pecia*,^{dj} qui est *supra scripta*, ad ipso *Pledamon*, qui habet^{dk} *iusta*^{dl} *viam* a parte circi I ⁴³ *destro*,^{dm} habet a parte meridie *iusta*^{dn} mare dextros III et medio. Et alia *pecia*, qui est *pro pigminata*, *affrontat* de parte orientis in terra de *Arsindis* ⁴⁴ et suos *netos* et habet *ibi dextro*^{do} VIII, et de meridie parte dextros XI, et de occiduo habet dextros XVIII, et de parte circi *abet*^{dp} XI *destros*.^{dq} Et alia ⁴⁵ *pecia*,^{dr} qui est ad ipsa *pareliata*, *iusta*^{ds} mare, *affrontat* de orientis in terra de *Sancti Iohannis* et habet inde *destros* XXX^a II, et de meridie *segs*^{dt} *destros*,^{du} et de occiduo ⁴⁶ XXX^a II, et de circi *segs*^{dv} *destros*.^{dw} Et alia *pecia*,^{dx} qui est in camp de *Gisan*, *affrontat* de orientis in terra de *Bonifilii de Castrovil* et inde habet *destros*^{dy} VIII ⁴⁷ et medio, et de circi *destros* II et medio, et de occiduo VIII et medio, et de meridie *destros*^{dz} III minus quarta parte ex uno. Et alia *peciola*, *prope* ista ⁴⁸ contra occidente, *affrontat* de oriente⁷ in terra de *Vives Guilelmi*^{ea} et de *Pepini* et habet inde *destros*^{eb} VIII et medio, et de meridie *abet*^{ec} *destros*^{ed} II in la-⁴⁹ *litudine*, et de occiduo *destros*^{ee} VIII et medio, de circi *abet*^{ef} *destros*^{eg} II. Item alia *peciola*,^{eh} que dicunt *de Ysarn*^{ei} *Ganipo*, his⁸ *affrontat* de parte oriente in ⁵⁰ *alaude* de *Girbert* et *filii* eius et inde habet

destros^{ej} III, et de meridie septem^{ek} destros,^{el} et de occiduo dextros III, et de circi VII in longitudo. Et alia ⁵¹ pecia,^{em} qui est ad Aqua dulce, affrontat de parte oriente in terra de Sancti Iohannis et abet^{en} inde dextros XX^{ti} VIII in longitudine, de parte meridie ⁵² abet^{eo} destros^{ep} III et medium, et de occiduo abet^{eq} destros^{er} XXIII, de circi habet in latitudine dextros III et medio. Et abet^{es} ad ipso ⁵³ Muyol^{et} fexa I de terra. Affrontat de orientis de Ermemirus Belito et habet dextros inde quinquaginta^{eu} quinque, de meridie in latitudo ⁵⁴ II et media brazada, de occiduo quinquaginta^{ev} quinque^{ew} in longitudo, de circ^{ex} habet dextros II et medium [espai en blanc: ±21].

⁵⁵ Isti sunt omnes sub quorum presentia hec alaudia supra scripta fuit terminata et mensurata, scilicet, Ermemirus Belito et Berengarius ⁵⁶ Barono et Bernardus Salamoni^{ey} et Guilielmus^{ez} Guiribert^{ifa} et Petro Stephani^{ib} vel aliis^{ic} homines laboratores Tayano^{id} et Primiliano. ⁵⁷ Et hoc fecerunt, vidente et audiente Gundeballo Raymundo,^{ie} vicarium Erapruniano. Et preheundit ille prephata^{if} alaudia per manu Arsinda, ⁵⁸ avia sua, ad suum aloudium,^{ig} sicut retulit in scriptum^{ih} quod illa ei fecit. Et igitur comendavit predicto Gundeballo supra scriptis alaudibus ad suis ⁵⁹ bayuulis,ⁱⁱ nominatim Er\me/miro Belito et Bernardo Salamoni.^{ij} Et hoc fecit cum consilio Guitardi Dodh Sancti Mathei.

1. Sota la r hi ha una l. 2. Repetit. 3. Repetit. 4. Repetit. 5. I titllada. 6. P interlineada sobre una altra P que té a sota una lletra il·legible. 7. Sota la i hi ha una e. 8. Sota la h hi ha una a.

LA. a. Segueix suis ratllat. b. alaudiis. c. termino. d. Taiani. e. coram. f. Taiani. g. petiam. h. Canal. i. Rigallus. j. petiam. k. affrontat. l. ort. m. petia. n. casa. o. petiam. p. casal. q. iuxta. r. habet. s. petias. t. habet. u. petias. v. habet. w. petia. x. IX. y. petia. z. affrontat. aa. iuxta. ab. habet. ac. iuxta. ad. medio. ae. habet. af. iuxta. ag. medio. ah. petia. ai. iuxta. aj. iuxta. ak. iuxta. al. habet. am. Puiol. an. petiam. ao. habet. ap. VII. aq. habet. ar. infra. as. iuxta. at. Gerbert. au. latitudo. av. iuxta. aw. iuxta. ax. habet. ay. petiam. az. habet. ba. habet. bb. iuxta. bc. habet. bd. petiola. be. subtus. bf. habet. bg. subtus. bh. habet. bi. XXXX manca. bj. petia. bk. campo. bl. Iohannis. bm. dextros. bn. habet. bo. habet. bp. petia. bq. contentio. br. iuxta. bs. petia. bt. petia. bu. Iohannis. bv. habet. bw. IIIor. bx. dextro. by. habet. bz. medio. ca. dextros. cb. petia. cc. ibidem. cd. habet. ce. habet. cf. petia. cg. Guilelmi. ch. habet. ci. una. cj. Raimundi. ck. dextro. cl. mari. cm. petia. cn. una. co. Venrel. cp. heredes. cq. subtus. cr. affronta. cs. ad. ct. ad. cu. petia. cv. Perdono. cw. petia. cx. Puiol. cy. medio. cz. Segueix et. da. una. db. dextros. dc. petia. dd. una. de. iuxta. df. iuxta. dg. dextros. dh. habet. di. XXX et V. dj. petia. dk. est. dl. iuxta. dm. dextro. dn. iuxta. do. dextros. dp. habet. dq. dextros. dr. petia. ds. iuxta. dt. VI. du. dextros. dv. VI. dw. dextros. dx. petia. dy. dextros. dz. dextros. ea. Guilelmi. eb. dextros. ec. habet. ed. dextros. ee. dextros. ef. habet.

eg. dextros. eh. petiola. ei. Isarn. ej. dextros. ek. VII. el. dextros.
 em. petia. en. habet. eo. habet. ep. dextros. eq. habet. er. dex-
 tros. es. habet. et. Muiol. eu. L. ev. L. ew. V. ex. circi.
 ey. Salomoni. ez. Guilelmus. fa. Giriberti. fb. Stefani. fc. alii.
 fd. Taiano. fe. Raimundo. ff. prefata. fg. alodium. fh. scripta.
 fi. baiulis. fj. Salomoni.

1203

1071 abril 2

Domnuç Joan i la seva muller Emma venen a Vivà Jofre, levita, una peça de vinya i la terra on és plantada, al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, pel preu de 7 mancusos de moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 93, f. 33b-c. Rúbrica: "Donutius vendidit Vivano levite alodium in Serriano". *Inter columnas recto*: "n. 93" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1071" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 5 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 92-93, n. 886.

In nomine Domini. Ego Donutio Iohannis, faber, et uxor mea Ema femina venditores sumus tibi Vivano Gaucefredi, levita. Per hanc scripturam vinditionis nostre vendimus tibi petiam unam vinee, nostra propria, cum ipsa terra ubi est fundata. Advenit nobis per nostram comparationem sive per ullasque voces. Et est ipsa vinea in territorio Barchinone, in parrochia Sancti Vincentii de Serriano. Affrontat namque predictam vineam, cum ipsa terra in qua est fundata, a parte circi in terra Sancte Crucis Sancteque Eulalie, ab aquilonis in terra /et/ in vinea Sancte Iuliani, a meridie in vinea Sancti Gervasii et in terra Sancte Crucis, ab occiduo in terra Sancte Crucis. Quantum predictas affrontaciones includunt, sic vendimus tibi: prescripta omnia ab integro, cum ingressibus et exitibus suis, propter /precium/ mancusos VII monete Barchinone. Quod tu emptor precium nobis dedisti et nos venditores manibus nostris recepimus. Et est manifestum. Quem vero prescripta omnia de nostro iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ad tuum plenissimum proprium, ut facias quodcumque volueris. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc vinditionem venerit aut venerint pro inrumpendum, nil valeat, set componat aut componamus tibi predicta omnia in triplo. Et in antea ista vin-/ditio firma permaneat.

Actum est hoc IIII^p nonas aprilis, anno XI regni Philippi regis.

S+num Donutii Iohannis, s+ Eme femina, nos qui ista venditio fieri iussimus et firmavimus et testes firmare rogavimus.

S+ Ugonis Guilielmi, yppodiachoni. S+ Donutius levita. S+ Riculphi levite.

S+ Raimundi levite, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1204

1071 juliol 1

Ermengol Giscafré ven a Guillem Guanalgod, a la seva muller Bonadona, a Enric, germà de Guillem, i a la muller d'aquest, Trudgarda, una terra, arbres de diverses classes i cases al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Maria de Palau, al lloc anomenat Pinells, a canvi de quedar-se amb els arbres mentre visqui i que els compradors paguin a Ermessenda un cens anual d'una quartera d'ordi i un parell de capons.

ACB, perg. 4-102-60. Original. Pergamí, 89 × 337 mm. Al verso: "Carta de Pinels" (s. XI); "Senyal verd, 27" (F-B). Caplletra "I" ornamentada: 30 mm.

In nomine Domini. Ego Ermengod Giscafere vinditores sumus vobis Guilelmi Guanalgod et uxori tue Bonadona femina atque Enialric, fratri de¹ predicto Guilel, et uxori ² sue Trudgardis, emtores. Per anc scriptura vindicionis mee vindo vobis terra et arboribus varis generibus, casas cum solos et superpositos, ianuas, ostios, curtes, foveas. ³ Et est hec omnia in comitatu barhinonensi, in loco vocitato que dicunt Pinels vel in parrochia Santa Maria Palati. Advenit mihi predicta omnia/ per mea comparatione sive per ulla-⁴que voces. Et affrontat predicta omnia de² circi et de aquilonis in alaude Sancti Cucuphati vel in torrente, de meridie et de occiduo in alaude de Ermesindis. Quantum ⁵ istas affrontatio\nes/ includut, sic vendo vobis: predicta omnia ab integrum, in ea videlicet ratione: quia ego Ermengod ipsos arbores, qui sunt in ipso alaudio fundati, ⁶ de multa genera teneam et possideam diebus vite mee; et post obitum meum revertar ad vos, prefati emtores, et donetis per unumquemque anum ad Ermesindis ⁷ [quartari]a I ordi ad mos iaranaccha (?), et parilio I de cabponis. Quod si ego venditor aut aliquis homo vel femina utriusque contra ista vindicione pro inrupendum, nil va-⁸leat, set componat aut ego compono vobis predicta omnia in duplo cum omne sue inmellioratione. Et in antea ista carta vindicione firma permaneat modo ⁹ vel omnique tempore.

Actum est hoc kalendas iuli, anno XII regni Phylipi regis.

S+num Ermengod, qui ista carta vindicione fieri feci, iussi et ¹⁰ testes firmare rogavimus.

S+num Iobert Moraton. *Guifredus sacer sss*. *Arnal levita sss*. Sig+num Vives.

^1 @Sss Guilelmus@ levita, qui hoc scripsit et sub in prephato anno vel die prefixo.

1. *Sota la d hi ha una t.*
2. *Segueix o.*

1205

1071 juliol 20

Deodat Bernat fa donació a la Canònica de Barcelona de dues mujades de vinya situades al comtat de Barcelona, al terme del castell de Cubelles, pel remei de l'ànima del seu pare i de la seva pròpia.

ACB, perg. 1-2-674. Original. Pergamí, 157 × 289 mm. Al verso: "Scrip"; "Cartas de Cubellis" (s. XIII-XIV); "Donacio feta per Deusdedit Bernat a la Canonge de la Seu de Barcelona de una vinya a Cubellas" (s. XVI-XVII); "Mitja Escala, Armari 2, n. 674."; "(N.º. 236, ratllat)" (s. XVIII). Caplletra "I": 10 mm.

ACB, LA.IV, n. 175, f. 63c. Rúbrica: "Deusdedit Bernardi dedit sedi II modiatas vinee in Cubelles". Exterior verso: "n. 175" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus H: 10 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 97, n. 895.

In Dei eterni nomine. Ego \Deus/dedit Bernardi donator sum Domino Deo et Channonice^a Sancte Crucis Sancteque Eulalie modiatas duas de vineas, simul cum terra /² ubi sunt fundatas, meas proprias. Advenerunt/ mihi per genitorum meorum seu per qualicumque voces. Et sunt namque prefatas vineas in comitatu Barchinona, in terminibus ^β castrum Cubelles. Que afrontant^b prefatas vineas de orient in strata que pergit ad Rochacrispa, de meridie in vineas que tenet Artallus^c /^α Gilmundi, de occiduo in vineas qui fuerunt de Guifredus Poncii seu de Artallus Gilmundi, a parte vero circii similiter in vineas de Guifret Poncii. /^γ Quantum iste afrontaciones^d includunt et isti termini ambiunt, sic dono Domino Deo et ad prefate Kannonice^e prescriptas vineas propter reme-^βdium anime patri meo et meae.^f Quem vero predicta omnia sic trado de meo iure in potestate Domino Deo et prefate Kannonice,^{1-g} ad suum plenis-^γsimum proprium, ad facere quod voluerint possessores prefate Kannonice.^h Quod si ego \donator/ aut ullusque homo sexus utriusque qui contra ista dona-^βtione venerit ad inrumpendum aut ego venero, nil prosit mihi vel illis, set componam aut componant Domino Deo et predictae Kannoniceⁱ /^β in triplum supra dictas vineas. Et insuper maneat hoc firmum omne per evum.

Facta ista donatio XIII kalendas augusti, anno XII ¹⁰ regni Philipi regis.

S+m Deusdedit Bernardus, qui ista donatione² fieri iussio et firmo et testes firmare ¹ rogo.

S+num Guilelmus Amati. S+num Riamballus Suniario. S+num Renardus Suniario. *S+ Stephanus levite*. ¹² *S+ Ermenardi presbiter*.

¹³ S+ Ardenchus clericus, qui hec scripsit sss cum litteras super positas in linea I et in linea VII, ¹⁴ die et anno quo supra.

1. Sota l'última n hi ha una c. 2. Abreviatura superflua.

LA. a. Canonice. b. affrontant. c. Arnallus. d. affrontationes. e. Canonice. f. mee. g. Kanonice. h. Canonice. i. Canonice. j. Philippi.

1206

1071 juliol 30

Testament de Folc Guisad, jurat sobre l'altar de Sant Pançaç, a Santa Maria del Pi, en el qual fa deixes als seus parents, a altres persones, a la Seu de Barcelona, a monestirs i esglésies diversos, i de béns mobles i immobles situats a Montjuïc, Castellbisbal, els Enforcats i els Arcs.

ACB, perg. 1-2-1053. Original. Pergamí, 274 × 581 mm. Als dos extrems hi ha restes de les línies i punts per marcar les ratlles. Al verso: "Iudicium Fulconis Guisalli" (s. XIII-XIV); "1032"; "Num... 10 (32, ratllat)." (s. XVIII). Caplletra "H" ornamentada: 30 mm. Caplletra "P" ornamentada: 16 mm, situada a la ratlla set, i caplletra "P": 12 mm, situada a la ratlla dinou.

Hec sunt condiciones sacramentorum quibus ordinationis interfuerunt sacerdotes Reimundus Bonuspari atque Sendredus et iudex Guilielmus Marci, presentibus viris inferius annotatis aliis quampluribus idem asistentibus, sub quorum omnium presentia manumissores et elemosinarii quidam viri, nomine Fulconi Guisadi, ad comprobanda suam ipsius ultimam voluntatem per testamentum editam, attulerunt testes, qui, iureiurando atque fideliter testificando, eandem ultimam voluntatem patefaciant atque ad liquidum ^β veram esse hostendant. Nomina vero manumissores testes afferencium hec sunt: Poncus sacriscustus Sancte Crucis et Isarno Tedberti et Gerbertus Isarni et Artallus Bonuspari. Testium quoque hanc ultimam voluntatem comprobancium hec sunt nomina: Reimundo Bonefilii et Bona-^αdomna femina et Guilielmus levite, qui hoc testificantur atque iure/iurando confirmant ita dicentes. Iurando

quoque di<ci>mus nos prenominati testes primo per Deum vivum et verum et per altare consecratum Sancti Pranchacii, quod^l situm est in aula Sancte Marie de ipso \Pino/,² ^β sita \foris/ Barchinone, quod nos vidimus et p̄sencialiter ibi persistendo scimus, quando iniunxit prefatus testator Fulchonem suam ultimam voluntatem, prenomnatis suis elemosinariis precipiendo iubens eis ut, si accideret illum obire de eadem molestia que ipse gra-^βvabatur sive afficiebatur in tempore, prescripti sui elemosinarii potestatem habuisent plenariam accipiendi omnem facultatem suam sive substantiam et dandi pro anima sua et quemadmodum ipse eis iniunxit ad suam voluntatem ultimam ^l secundum suum testamentum ipsius editam.

Primu<m> namque concessit ad Sancti Laurentii et ad Sancti Iohannes de Macaned mancosos IIII. Et ad Sancta Cruce Sedis Barchinone unciam I auri ad ipsam Kanonicam. Et dubitavit corpus suum ad Sancti Salvatoris ^β cenobii, cum ipsa medietate de ipso alodio que habebat in Monte Iudico, terris et vineis, casas, cultum vel eremum. Et alia medietate de iam dicto alodio remansiset a Bonadona femina. Et ad Sancti Laurentii et Sancti Petri de Gaseras, ^β mancosos II. Et ad Sancti Petri de Martorel, mancosos IIII. Et ad Sancti Marcialis cenobii, mancosos II. Et a Sancti Mathei cenobii, mancosos VII auri. Et a Sancti Petri cenobii de Barchinona, mancosos II. Et a Sancta Maria de ipso Pino uncias III, et ad suos clericos mancosos II. Et ad ^{l0} Sancti Mikaelis de Barchinona mancuso I, et a Sancti Iusti alio, et a Sancti Celedonii alio, et a Sancti Iacobi alio. Et a Sancta Maria de ipso Mare, mancosos II. Et a Sancti Iohannis d'Orta, unciam I. Et a Sancti Cucufati cenobii remansiset ipso suo alodio, que habebat ad ipso ^{l1} Chastro Episcopale, terris et vineis, casas cum curtes, arboribus de multae proie, cultum vel eremum, totum suum directum. Et ad Arbertus presbiter de Sancti Laurentii et de Sancti Iohannis remansiset mancosos II et brisal I. Et a Suniario presbiter, mancuso I. Et a Reimundo presbiter alio ^{l2} et a Poncius sacrista concessit unciam I auri. Et a Bonadona iam dicta concessit uncias VI auri, cum ipso mobile qui erat in ipsa mansione, ubi illa stabit, totum ab integre. Et remansiset ad Isarnus Tedberti unciam I, et a Gerbertus, filio suo, alia ^{l3} et clipeo I. Et a Bernardus Guilielmi, unciam I. Et ad mater eius Ermengardis, mancosos IIII. Et ad Artallus et uxor sua remansiset uncias III cum mancosos V et clipeo I. Et ad Bernardus Miro, mancosos II. Et ad sororem suam Deuslafed medietatem de egua I. Et ad soro-^{l4}rem suam Elliardis, medietatem de alia egua.

Et ad sororem suam Ermengardis remansiset medietatem de vaca I cum medietate de vitulo I. Et ad fratri suo Guilielmo remansiset ipso alaude, que ille emit, ex illum qui est ad Inforcads, et ipso casal ¹⁵ que ille emit de Compagno Malagneti, et uncias II de auro inter illum et mater eius. Et ad sororem suam Ermengardis cum viro suo remansiset ipsa medietate de suas oves et ircas, cum uncias III de auro. Et a filiolos suos, filios de Bonefilio, mancosos II. ¹⁶ Et a nepote suo Bernardi, filio de Reimundo, uncias II. Et a Reimundo Bonefilio, cognato suo, remansiset uncias II. Et per istos mancosos supra scriptos iussit vindere ipsas suas mansiones que habebat in Barchinona, ad ipsos Arcs, ¹⁷ ipso soler cum curtes et omnes mansiones totas et suo kavallo, et ipsum preçium dare, sicut supra scriptum est, et de iam dictas chasas et de iam dicto kavallo habeant potestatem suos elemosinarios avindere et facere sicut supra dictum est. Et si ¹⁸ remansiset de ipsum precium, dedissent a famulo suo filio Elliardis unciam I. Et ad uxorem Donucii, mancosos III vetulos, que illum ad illa debebat. Et a Bonadona femina iam dicta, de ipsa remanencia, ipsa medietate, per suum decimum. Alium suum avere, ¹⁹ que remanebat, bestias et auro, fuisset totum pro anima sua a clericos per missas. Postquam autem predictus testator hec omnia ordinavit, X kalendas augusti, anno XII regni regis Phylippi, loquelam plenam et memoriam habens integram, nihil super-²⁰vixit, sed eodem die quo hec ordinavit obiit ad noctem. Atque ex hoc nullatenus postmodum suam voluntatem, nobis scientibus, mutavit. Nos tutores, qui et elemosinarii, iuramus in Deum et per Deum, quia quantum isti testes testificati sunt in hoc iudicio, ²¹ verum est nullaque fraus nullumve malum ingenium hic impressum est, sed secundum prefati [espai en blanc: I, raspat] conditoris voluntatem hoc omne factum vel editum est. Iterum nos testes recte atque veraciter testificamus atque iuramus in Domino hoc omne supra dictum omnis-²²modis esse verum, per³ supra scriptum Sanctę Trinitatis iuramentum.

Facta sacramentalis condicio III kalendas augusti, anno XII regni regis Phylippi iam dicti.

S+ Bonadona femina, s+ Reimundo Bonefilii, nos testes ²³ qui hoc testimonium dedimus et iureiurando confirmavimus.

S+ Poncii sacriscustus, s+ Isarno Tedberti, s+ Gerbertus Isarni, s+ Artallo Bonuspari, nos tutores, qui et elemo-²⁴sinarii, qui hos testes ad testimonium protulimus et iureiurando eorum testimonium confirmavimus.

S+ *Bernardus Guilielmi*. S+⁴ *Reimundus⁵ Arluvi*. S+ Iohannes Olibe psalmista. S+ [espai en blanc: ±22]. ²⁵ *S+ Reimundi presbiter*. *S+ Sindredus presbiter*. *S+ Sinderedus sacer*. *S+num Remon presbiter*. ²⁶ *S+num⁶ Guilielmus iudex*.

²⁷ S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit cum litteris super positis et rasis et emendatis in linea IIII et super positis in linea V, die et anno quo supra.

²⁸ Sub eorum presencia oc actum est.

1. Pranchacii quod, escrit sobre raspat. 2. Escrit al marge, en vertical. 3. Sota la p hi ha una s. 4. Manquen els punts de la signatura. 5. Sota la R es llegeix Ar. 6. Està escrit en posició vertical.

1207

1071 desembre 12

Bernat Geribert i la seva muller Arsenda venen a Berenguer Adroer una peça de terra amb vinya al territori de Barcelona, a les Corts, al lloc anomenat Cubells, a Trullols, pel preu de 21 mancosos d'or pur de moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 36, f. 12a-c. Rúbrica: "Carta quod Berengarius Adroer emit petiam unam vineale apud Curtes de Truliols". Interior recto: "XXXVII" (s. XIII-XIV); "n. 36" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1072" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 93, n. 887.

In nomine Domini. Ego Bernardum Geriberti et uxori mea Arsindis¹ femina venditores sumus tibi Berengario Adroarii, emptori. Per hanc ² quippe scripturam venditionis nostre sic vendimus tibi peciam I terre vineale. Et est in territorio Barchinona, ad ipsas Curtes, in loco vocitato Cubells ad Trulols. Et advenit mihi prefatam peciam terre, ad me Bernardum Geriberti, per vocem uxori mea iam dicta, et ad me Arsindis femina per genitorum meorum et per omnesque voces. Et affrontat prelocutam peciam terre de parte aquilonis in aragallo et in terra de Deusdedit Vivas, de circi in terra de Deusdedit Vivas, de meridie et de occiduo in terra de te emptore. Quantum istas affrontationes includunt, sic vendimus tibi: prelocutam petiam terre vineale, totam ab integre, simul cum ingressibus et exitibus suis, propter precium mancosos XXI auri puri monete Barchinone, pensatos unum ad unum a penso et ad mancusale, qui penset de argencio in argencio. Quos tu emptor precium nobis dedistis et nos venditores manibus nostris recepimus. Nichilque ex

predicto precio apud te emptore remansit. Et est manifestum. Quem vero predictam peciam terre, que nos tibi vendimus, de nostrum iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ut facias exinde quodcumque velis facere, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista charta venditione venerimus aut venerit pro inrumpendum sive infringendum, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi prefata omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et in antea ista charta venditio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc II idus decembris, anno XII regni Philippi regis.

S+ Bernardum Geriberti, s+ Arsindis femina, nos qui ista carta venditione fieri iussimus, firmamus et testibus firmare rogavimus.

S+ Remundum Riculfi. S+ Stephanus levite. Si+num Mironi presbiter.

℞ S+ Mironis presbiteri, qui hec scripsit die et anno quod supra.

1. Sota la d hi ha una t.

1208

1072 gener 28

Umbert, bisbe de Barcelona, i els seus canonges donen a Sunifred Baruç i a la seva muller Belega una peça de terra de Sant Miquel de Barcelona, situada a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, al lloc que anomenen Trull comtal, per tal que hi plantin vinya i a canvi del quart i el delme dels seus fruits.

ACB, perg. 1-2-1004. Original. Pergamí, 163 × 371 mm. Al verso: "Serria" (s. XI); "Num... 1160" (s. XVII); "Mitja Escala, Armari 2, n. 1004" (Caresmar); "Antiquit. II. 62" (Mas); "1072" (F-B). Caplletra "I" que ocupa 8 ratlles.

ACB, LA.II, n. 62, f. 22b-d. Rúbrica: "Carta que Canonica stabilivit Seniofredi Barucij vineam ad Cort Comtal per quartum et decimum". *Inter columnas recto*: "n. 62" (P. Caremar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1072" (s. XVIII). Caplletra "I" que ocupa 21 ratlles.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 93-94, n. 888.

In nomine Domini. Ego Umbertus, gratia Dei episcopus Sedis barchinonensis, et omnes grex kanonicorum in eadem sede mihi subditus, pariter in unum, donatores sumus tibi Seniofredi Baruz et uxori tue Belega femina. Manifestum vero est quia damus vobis peciam I terre ℞ de Sancti Michaelis,^a qui est infra muros Barchinone, iuris nostre Kanonice. Quam abemus^b in territorio barchinonensi,

in parrochia Sancti Vincenti serrianensi, in locum qui dicunt Torcular chomitali.^c Advenit autem nostre Kanonice hec terra, ^β quam vobis damus ad complantandam vineam, fidelium collacione^d sive largitione vel aliis quibuslibet modis. Abet autem terminum hec terra ab oriente in terra et vinea de Salamo ebreo, a meridie in terra complantata de Guilielmi^e Bernardi ^α vel de eredes sui, ab hocciduo^f in ipso aren, a circio in terra et in vinea de Salamo ebreo. Quantum prenominati termini concludunt, vobis ad integrum damus, ut ibi bonam vineam edificetis atque plantetis et ad chulturam^g optimam^h perducatis, ^β sicut mos est chultoribusⁱ huius terre, intra hos VII primos annos venturos, ut dicant veri et b\o/ni cultores quod eadem vinea bene plantata est et advineata atque ad culturam optimamⁱ perducta; atque donetis vos, quamdiu vixeritis, ^β et proienies atque posteritas vestra post vos, nostre canonice et nobis sive successoribus nostris quartam fideliter partem ex eadem vinea, simul et decimum ad integrum, absque ullius contrarietatis obstaculo. Neque abeat licenciam propter predictam ^γ vineam alium senioem sive senioraticum facere aut proclamare, nisi nos aut successores nostros. Neque damus vobis licenciam ut eandem vineam quolibet modo possitis alienare aut in alterius ius transfundere, nisi ^β solum modo in nostrum vel successorum nostrorum iuste ac legitime. At si vobis necessitas fuerit predictam vineam vendendi sive chomutand^k vel quolibet modo alienandi, non vobis licitum erit hoc facere nisi nobis aut successoribus nostris, sicut ^β iuste apreciata fuerit a bonis hominibus rite possit valere prescripta vinea. Si autem nos aut successores nostri noluerimus aut non potuerimus eam emere infra XXX dies, qua comoniti fuerimus aut fuerint, licitum sit ^α vobis et^l posteritati atque proieniei vestre vendere prenominatam vineam vestris similibus, qui rettant^m nobis per unumquemque annum superius est comprehensum censum.ⁿ Meliori quoque vel superiori vobis nullatenus erit licenciam^p predictam vineam vendendi ^α sive alienandi, nisi tantum vestris similibus, qui reddant nostre kanonice^o et nobis sive successoribus nostris prenominatam censum per unumquemque annum. Quisquis autem ex utraque parte, tam videlicet donatorum quam acceptoris, donacionem^q ^α hanc sive scripturam in aliquo sollicitare ausus fuerit sive rescindere aut in aliquo dimovere, componat illi parti cui fuerit ausus iniuriam inferre uncias III auri puri. Atque postmodum, impletis universis ^α que ad vineam pertinent, scriptura hec robur obtineat perhenniter valiturum.

Que facta est V kalendas februarii, anno XII regni regis Philipi.^r

^{/14} *S+ Vivas, levita adque prepositus*. *Sss Umbertus episcopus +*. *+ Bernardus archidiaconus*. ^{/15} *S+ Guitardi presbiteri*. *S+ Mironis sacerdotis*. *+ Guilelmus subdiaconus*. *S+ Ermenardi presbiter*. ^{/16} *S+ Stephani levite*. *S+ Bernardus levite*.

^{/17} S+m Fulchoni presbiteri, qui hec scripsit et die et sss anno quod supra.

LA. a. Michelis. b. habemus. c. comitali. d. collatione. e. Guilelmi. f. occiduo. g. culturam. h. optimam. i. cultoribus. j. optimam. k. comutandi. l. ac. m. reddant. n. c interlineada sobre s expuntuada. o. licenciam. p. canonicè. q. donationem, s expuntuada. r. Philippi.

1209

1072 febrer 8

Umbert, bisbe de Barcelona, dóna a Domnuç Miró i als seus descendents una peça de terra situada al burg de Barcelona, prop de l'església de Sant Cugat, per una entrada de 2 unces d'or i un cens anual de dos porcs de 2 mancusos d'or de preu que s'hauran de pagar per la festivitat de Sant Feliu, el primer dia d'agost.

ACB, LA.I, n. 372, f. 143b-d. Rúbrica: "Carta quod Canonica dedit Donutio Mironis quartam partem de Ferragenali prope ecclesiam Sancti Cucuphatis". *Inter columnas recto*: "n. 372" (Caresmar). *Exterior verso*. "Anno Domini 1072" (s. xvii). Caplletra "T" ornamentada, tipus G: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 94, n. 889.

In sempiterni regis nomine. Ego Umbertus, gratia Dei episcopus barchinonensis, una cum omni congregatione clericorum mihi subdita donatores sumus tibi Donucius Mironi et posteritati tue vel proienie. Manifestum est enim quia damus tibi peciam unam terre, it est, quartam partem de ipso ferragenale, quam habemus in burgo civitatis Barchinone, ad orientalem partem, prope ecclesiam Sancti Cucuphati. Advenit nobis hanc terram per vocem nostre matris Ecclesie vel per quibuslibet aliis modis. Habet autem terminum hanc terram a parte circi in via qui pergit ad ipsam civitatem vel ubique, ab oriente in terra de nos donatores, a meridie in ipsa via que dicunt Merdanciano, ab occiduo in parietes orto de te susceptore. Quantum isti termini ambiunt atque includunt, sic dono ego, prelibato Umberto, ^l cum omni congregatione mihi subdita prelocuta, ad te Donucio prescripto, tueque posteritati vel proienie, iam dictam terram sub tali conveniencia: ut ibi edifies domos atque orto et circundes eas parietes et facies in eadem terra quicquid tibi visum

fuerit, et dones mihi, prelibato Umberto episcopo, et successoribus meis episcopis per unumquemque annum duobus porcis, qui valeat unumquemque ex eis duobus mancosos monete Barchinone, unumquemque de argenz in argenz, et hoc facias tam tu quam posteritati tue vel proieie ad festivitatem Sancti Felicis, qua celebratur per kalendas augusti, et non sit tibi licitum nec posteritati tue vel proieie ibi ullum senioraticum facere neque baiulum, nisi me prelocuto Umberto aut successoribus meis episcopis. Ideoque, si necessitas tibi fuerit, prescripto Donucio, aud voluntas, sive posteritati tue vel proieie, licitum sit tibi vel illis supra scripta omnia vindere et donare vestri similis, qui nobis ipsum censum donet per unumquemque annum ad supra scriptum terminum. Et si supra dictum edificium non erit factum, sicut convenitis, faciant illi qui hoc concederitis vel donaveritis atque venderitis. Et accepi a te ego, prescripto Umberto, propter hanc donationem uncias II auri puri et fini monete Barchinone. Quod si ego, iam dicto Umberto episcopo, aut aliquis ex successoribus meis episcopis hoc dirumpere temptavero aut temptaverint, nil valeat mihi vel illis, sed componant aut componam tibi iam dicta omnia in triplum cum omni sua melioracione. Et insuper hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum VI idus februarii, anno XII regnante Philippo rege.

@Umbertus@ episcopus +. + Bernardus archidiaconus. S+ Berengarii subdiaconi. Sig+num Bonefilii presbiter. S+ Remundi Seniofredi levita. S+ Remundi Bernardi, primicheriii. S+ Reimundi levite, qui et iudicis. S+ Dalmacius sacer. + Guilelmus subdiaconus. S+ Guilaberti levite. S+ Stephanus levite. S+ Ermenardi presbiter. /^d S+ Petri presbiteri. S+ Vivas, levita adque presitus, ssss. S+ Reimundi levite. S+ Guilelmus levite. S+ Ermengaudi Raimundi, iudicis. S+ Vivani levite. S+ Miro presbiter. S+ Rimundus presbiter. S+ Guitardi presbiteri. S+ Remundi Dalmatii. S+ Mironi levita. S+ Guilelmi levite, qui et capudcole. S+ Bomparus presbiter.

S+ Aluvinus sacer, qui hoc scripsit cum litteris superpositis in linea VI et VIII, die et anno quo supra.

1210

1072 febrer 23

Umbert, bisbe de Barcelona, i Vivà, preòsit de la Canònica de la Santa Creu, i els canonges de la Seu fan donació a favor de Salomó

Miró de dues mujades de terra erma situades al territori de Barcelona, al lloc anomenat Montjuïc, prop d'on viu Bonisac, que tenen per la Canònica, per tal que hi planti vinya durant els set anys vinents a canvi del quart i el delme anual de tots els fruits que aquesta produeixi.

ACB, perg. 1-1-880. Original. Pergamí, 141 × 344 mm. El document presenta una zona malmesa superficialment a la part superior esquerra i un petit forat a la part superior central. Al verso: "In Monte iudayco" (s. XI); "CCC LXXXX IIII" (s. XIII-XIV); "[368(h) Diversorum A]"; "Lib. I Antiquit. N.433"; "1072" (Mas). Caplletra "T": 5 línies.

ACB, LA.I, n. 433, f. 164a-b. Rúbrica: "Carta que Salomon Mironis tenet duas modiatas vinee apud Montem Iudaicum ad quartum et decimum". Interior recto: "CCC LXXXX IIII" (s. XIII-XIV); "n. 433" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1072" (s. XVIII).

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 94-95, n. 890.

In Dei nomine. \Ego Umbertus,¹ gratia Dei episcopus barchinonensis, / et² Vivanus,³ prepositus Chanonice^a Sancte Crucis, una cum⁴ kanonichorum^b eiusdem Kanonice,^c donatores summus^d tibi Salamonem Mironis et posteritati tue vel proenie. / Manifestum est enim⁵ quia damus tibi modiatas duabus terre erema⁶ ad complantandum vinea per precaria, quam habemus in territorio barchinonensi, in locum vocitatum Monte Iudaico, paulo / longius de ipsa mansione de Bonoysach.^e Advenit nobis hanc terram per vocem⁷ iam dicte kanonice^f vel per ullasque voces. Habet autem affrontaciones hanc terram a parte circi⁸ in malleola de Bonoisach^g iam dicto, ab oriente in malleolas de nos donatores, a meridie in torrente, ab occiduo in terra erema de Monte Iud\a\ico. Quantum iste affron-^htaciones^h includunt, sic damus tibi: prelibata terram ad plantandum et edificandum vinea de bonas vites, et hoc habeas factum usque ad istis VII annis venturos, sed de ipsum fruc-ⁱtum, quod Deus ibi dederit presenti vel futuro, detis nobis et siccessoresⁱ nostri ipsam quartam partem et ipsam decimam tam tu, iam dicto Salomonem, quam posteritati tue vel proenie, sed hoc / faciatis fideliter; alias tres partes de ipsis frugibus sint vestras integriter. Iterum autem, si alico tempore necessitas tibi evenerit aut posteritati tue vel proenie, ut de ipsam terram et vineam nostram / et vestram porcionem vendatis, non sit vobis licitum nisi vestri similis laboratores, qui omni tempore donet nobis fideliter ipsam quartam partem et ipsam decimam de ipsis frugibus, quod / Deus ibi dederit, set non sit vobis licitum ibi ullum senioraticum facere nec proclamare, nisi nos presentes et successores nostri. Sed hec omnia siat factum ex utraque parte sine egan.^j Et qui hec omnia /⁰

disrumpere voluerit, inter nos ipse qui hoc fecerit, componat ad* ipse qui in veritate steterit, uncias X auri puri monete Barchinone. Et insuper hec omnia firma permaneat modo vel ultra.

^1 Quod est actum VII kalendas marci, anno XII regni regis Phylippi.¹

Umbertus episcopus +. *S+ Vivas, levita adque prepositus, /sss|*. ^2 *S+ Poncii sacrisustus*. *S+ Mironis sacerdotis*.

^3 S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsi die et anno quo supra.

1. Um es veu únicament a la còpia. 2. Només és visible a la còpia. 3. Vi es pot llegir únicament a la còpia. 4. um és visible únicament a la còpia. 5. n i m es veuen únicament a la còpia. 6. a és visible únicament a la còpia. 8. v llegible únicament a la còpia.

LA. a. canonicè. b. canonicorum. c. canonicè. d. sumus. e. Bonoysaach. f. canonicè. g. Bonoysaac. h. affrontationes. i. successores. j. engan. k. aut. l. Philippi.

1211

1072 febrer 24

Hug, fill de Bernat, i la seva muller Ermengarda fan donació a Joan, fill de Sesmon, i a la seva muller Aissulina d'un alou situat al comtat de Barcelona, al terme de Minca, a la parròquia de Sant Joan (Sant Joan Despí, Baix Llobregat).

ACB, perg. 4-130-1 (b). Original. Pergamí, 130 × 283 mm. Aquest pergamí estava doblegat en plec. Al verso: "Vilafranca, Stança 130, Piae Elemosinae, rº 1 (b)" (1936-1939). Caplletra "I": 17 mm.

In nomine Domini. Ugo proli Bernard et uxor mea Ermengards donatores sumus vobis Io\h/an proli Sesmundi et uxor tua Eicolina. Per hanc / scriptura donacionis nostre donamus vobis aliquid de alaudem nostrum sive exvacuamus nos vobis. Est namque iam dicta alaudia in comita-βtum Barchinona, in terminio de Minca sive parrochia Sancti Iohannis. Advenit nobis iam dicta alaudia, ad me Ugo, per coniux mea, et ad me /⁴ Ermengards per genitores meos aut per ullas \voces/. Est namque iam dicta alaudia terras et vineas, cultis et eremis, domos, kasalibus. Abet namque affronta-βciones iam dicta omnia a parte oriente in Monte Iudaico, et de meridie in ipsa mare, et d<e> occiduo in alveo Lobricato, et de circi in Monte Ursa. Quantum /⁶ infra istas affrontaciones includunt, sic donamus vobis de hoc quod supra scriptum est: ipsa medietate, ad vestrum proprium, in vita vestra. Et est manifestum. / Quod si nos donatores aut ullusque homo qui ista karta inquietare voluerit, non hoc valeat

vindicare, set in duplo vobis componat cum sua melioracio-^βne. Et in antea ista karta firma sit omnique tempore.

Actum est hoc/ VI kalendas marcii, anno XII regni Philipi rege.

Sig+num Ugo proli Bernard, ^ρ sig+num Ermegards, nos qui ista karta rogavimus scribere et testes firmare.

Sig+num Guilielm Guilielm. ^ρ Sig+num Guilielm Odo. Sig+num Bernardus Iohan.

^ρ1 Raimundus scripsit cum litteras super positas + die et anno quo supra ccc.¹

1. Dibuix de difícil interpretació semblant a lletres o números.

1212

1072 març 24

Berenguer Guislabert ven a Ebroí i a la seva muller Adelaida un alou amb cases, casals, terres, vinyes, horts, rius, prats, molins, garrigues, cap-recs, rovires, arbres, figueres, oliveres i pastures, situat al comtat de Barcelona, al Vallès, a la parròquia de Sant Feliu de Canovelles (Vallès Oriental) o de Santa Eulàlia, a Vila d'Espina i d'Olivet, pel preu d'1 unça d'or puríssim de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-252. Original. Pergamí, 123 × 218 mm. Restaurat. Aquest pergamí presenta diferents despreniments de tinta que afecten la lectura de diverses ratlles. Al verso: "Canovelles" (s. XIII-XIV); "Nil pro Capitulo" (s. XVI-XVII); "1072" (Mas). Caplletra "I": 17 mm.

In Christi nomine.¹ Ego Berengarius Gilaberti venditor sum tibi Ebroino et uxori tuę Adalaizi. Per hanc scripturam ^ρ venditionis meę vendo vobis alaudem meum proprium, id est, ipsam meam hereditatem, quę me contingit tam ex paterna quam et ^β materna voce. Sunt autem hec omnia in comitatu Barchinonę, in Vallense et in parrochia Sancti Felicis de Canoveles si[ve] ^ρ Sancte Eulalię, et in Villa de Spina et de Oliveto, passim ubique ubi inveniri quiveritis in casis, casalibus, terris, vineis, ortis, ^ρ rivis, pratis, molendinis, silvis, garricis, capitis regarum aque, rovireris, arboribus, ficulnearum et olivarum, pascuis, ^ρ cultum et heremum, vięductibus vel reductibus, totum fracum et liberum. Et habent afrontationem a parte orientis ^ρ in rivo de Congusto, de meridie in ecclesia Sanctę Iustę, de occiduo in Kastleto sive in Monte Boio, de circio ^ρ in terminio Sancti Genesis de ipsa Menla. Quantum infra istas IIII^{or} afrontationes includitur, sic vendo vobis: ipsum meum ^ρ directum, quod ibi habeo vel habere debeo, id est, ipsam meam hereditatem

in cunctis supra scriptis locis, propter unam unciam auri ^{/0} monete barchinonensis purissimi. Et sic de meo iure in vestrum trado dominium et potestatem, cum exitibus vel regressibus earum, ad ^{/1} faciendum quodcumque volueritis. Si quis autem contra hanc cartam venditionis venerit pro irrumpendo, non valeat ven-^{/2}dicare quod petierit, sed componat vobis hec omnia in duplo. Et postea hec carta venditionis firma permaneat modo vel ^{/3} postea usque in secula.

Quę est acta VIII kalendas aprilis, anno XII Philippi regis.

Sig+num Berengarii ^{/4} Gilaberti, qui hanc cartam ve[n]ditionis feci et firmavi et firmare rogavi.

Reimundus sacerdos sss. ^{/5} *Reimundus sacer s*. Sig+n Arnalli Iozfredi. Sig+num Mironis Suniarii. ^{/6} Sig+num Petri Berengarii.

^{/7} Scripsit et hoc posuit signum ss qui dictus Ysarnus.

1. Sota la e hi ha una o.

1213

Pasqua [1072 març 31]

L'abat Gerbert i els monjos de Sant Miquel [de Cuixà] fan convenença amb un home del Vallès anomenat Carbonell i amb la seva muller Ermengarda de Palou d'un mas a Perafita, que l'esmentat Carbonell va restaurar amb l'ajut del difunt Odó, cambrer de Sant Miquel. Mitjançant el pagament a Sant Miquel cada any de diferents imposicions, el matrimoni serà present a les oracions i oficis dels monjos.

ACB, perg. 1-1-480. Original. Pergamí, 155 × 231 mm. Al verso: "Num... 480." (s. xviii); "Diversorum A 480" (Mas). L'esment de Pasqua i la data no concorden. Vegeu l'estudi cronològic de la introducció. Hi ha 3 caplletres fora del marge dret del pergamí, la de la ratlla 16, caplletra "F": 13 mm.

Notum sit omnibus hominibus, tam presentibus quam et futuris, qualiter ego Gerbertus abba, cum cuncta congregatio degens in cenobio Almi Mikahē-[/]lis, fecimus convenientiam cum quodam homine de Vales, qui vocant Karbonel, et uxori sue, nomine Erme-gards de Paladol, de manso, qui est in ^β Perafita, cum suis terris. Quem ipse Karbonellus restauravit^l Domino Deo Sanctoque Michaheli, cum adiutorio quondam kamararii, nomine Oto-[/]nis, et dedit ei iam dictus kamararius, ad restorationem ipsius mansi, omnia que habuit in Galegs et in Barchinona et de ^β Romaned et de

Lobregad. In tali vero conventu dedimus eis hunc alodem: ut omnibus diebus vite sue teneant et possideant, et do-⁶ nent ad Sanctum Mikahalem per unumquemque annum quintam partem ex omnibus frugibus terre, que ibi erint, exceptus de casalagde; et de lon-⁷ ginqus terris donent tascha et ex vineis, quas plantaverint, donent quart. Et donent talem recognitionem per unumquemque ⁸ annum ad kamararium eiusdem loci: quando ipse perceperit, recipiant eum cum uno socio et cum uno milite et III² pedestribus, ⁹ et donent civada tribus equis et uno somario. Et de trilla donent recognitionem omnibus annis IIII^{or} fogaces et II capos ⁰ et migera de ordi et alia de vino optimo. Et propter hoc donamus tibi et uxori tue, nomine Ermengards, societatem in omnibus ¹ divinis officiis qui fuerint celebrati die noctuque in hac domo, et orationibus vel elemosinis, sicut uni ex nobis. Et post obitum ² vestrum, si bene edificaveritis hunc alodem et dederitis de vestro, remaneat ad unum vestrum propincum, quem volueritis, qui istum ³ servicium supra scriptum faciat sine engan Sancto Michaheli et eius monachis. Quod si ipse vester propincus noluerit facere hunc ⁴ servicium supra dictum, potestatem habeant monachi degentes in eiusdem cenobio ei tollere et comedare cuicumque volueritis ⁵ ad servicium Sancti Michahelis. Et post obitum istius vestri propinqui remaneat liberum Sancto Mikaheli.

⁶ Facta hec convenientia ipso die Pasche, II kalendas aprilis, anno Incarnationis Domini nostri Ihesu Christi millesimo LXXII ⁷ et anno XII regnante rege Phylippo.

*Gerbertus abba + *. ⁸ Raimundus monachus. Petrus monachus. Arnallus monachus. Bernardus monachus. Oto monachus. Vitalis monachus. ⁹ Poncius monachus. Ermengaudus monachus. Eulcho monachus. Iulius monachus.

⁰ Arnallus levita, qui hanc convenientiam rogatus scripsi et subscrip- ssss si, die et ¹ anno quo supra.

1. La primera r sembla una s.
2. IIII amb l'últim palot raspat.

1214

1072 abril 11

Esteve Adalbert dóna als germans Guillem i Ermengol nou quarterades de terra, situades al territori de Barcelona, al terme de Trullols, perquè hi plantin vinya, a condició que els dos primers anys li donaran la quarta part i la dècima dels fruits, i després dividiran

la vinya en dues meitats, una per al donador i l'altra per als plantadors.

ACB, perg. 1-1-1436. Original. Pergamí, 162 × 295 mm. Al verso: "De Truiols" (segles XIII-XIV); "Num... 1436" (s. XVIII); "Diversorum A. 1436" (Mas); "1072" (F-B). Caplletra "I": 7 línies.

In Christi nomine. Ego Stephanus Adalberti donator sum vobis Guilelmus et fratri tuo Ermenga[udo] et vestre progenie. Manifestum est enim quia dono vob[is qua]rteradas ^⁹ VIII et amplius de terra, quod vos plantastis causa precaria. Et est ipsa terra in territorio Bar[ch]inona, in terminio de Trulolos. Et advenit mihi ipsa terra per genito-^⁹ri meo et per ullasque voces. Et affrontat predicta terra de circi et de aquilonis in maliolos de me donatori et in terra [espa]i raspat: ±7] Bonefilii Sinderedi et in vinea de Ara-^⁹zelay hebreo, de meridie in via, de occiduo in maliolos de \me/ predictus donatori. Quantum istas affrontaciones includunt, sic dono vobis et vestre progenie iam dicta terra ^⁹ et maliolo in eo hordine: ut eam obtime edificetis et advineetis, sicut decet bona vinea, ad hos annos duos primos venientes; fructus tamen, quod Deus ibi dede-^⁹rit infra istum terminum, donetis mihi quartam partem et decimam fideliter, reliquas vero partes sint vestras. Et quando fuerit expletum istum terminum duorum anno-^⁹rum et ferit bene edificata et advineata prefata terra, sic dividamus predicta terra et vinea per medium, ita una medietas sit meam, aliam vestram, ita tamen ut ^⁹ vestram partem non sint vobis licitum vindere nec alienare nisi mihi aut succesores meos. Et si ego nec illis nolero aut noluerint comparare vestram porcio-^⁹ne ad precium bonorum hominum quomodo iuste preciata fuisset, infra XXX dies postquam amonuisuerimus, licitum sit vobis ex vestra parte ad facere quod-^⁹cumque volueritis, ad vestrum proprium. Quod si ego donator aut aliquis homo sexus utriusque contra donacione venero aut venerit pro inrumpendum, nil valeat, set componat ^⁹1 aut componam vobis in vinculo uncias VI auro puri. Et insuper hec maneat firmum omni tempori. Quot si nos laboratores minime fecerimus aut si nos abstra-^⁹2xerimus de super scripto conventu, componam tibi in vinculo uncias VI auri puri. Et in antea hec adimpleamus quds spopondimus.

Facta ista precaria III idus ^⁹3 aprelis, anno XII regni Philipo rege.

S+ Stephanus levite ista carta precaria fieri iusit et testi-^⁹4bus eam firmare rogavi.

**S+ Petrus sacer*. *S+ Poncii levite*. ^⁹5 *S+ Guilelmi levite*.
S+ Ardenchus clericus.*

¹⁶ S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi cum litteras rasas in linea III et sss die et anno quod supra.

1215

1072 abril 21

Testament de Bonadona en el qual nomena marmessors el seu marit Guifré Tedric i els seus amics Enyec Golfaric, Dalmau Guifré i Arnau Guillem, i fa donacions al seu marit, als seus fills i a d'altres persones laiques i eclesiàstiques, i deixes per a la seva sepultura, per a algunes esglésies i per al menjar de difunts als clergues de Santa Maria i Sant Esteve (de Palautordera).

ACB, perg. 1-4-253. Original. Pergamí, 82 × 316 mm. Restaurat. Al verso: "1072" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 18 mm.

In Dei nomine. Ego Bonadona iaceo in meo¹ lectulo ab egritudine, et timeo ut non veniat super me repentina casu mortis, et preco vos omnes amici mei, id est, Guifre Tedric, viro meo, ² et Eneg Golfaric e Dalmat Guifre et Arnal Guilelmi ut, si mors michi advenerit, postestatem abeatibus distribuere omne rebus meum avere. In primis concedo ad Sancti Cucufati bovo I sa-³badoni. Et ad opera Sancta Maria sestarios II ordii² e caficio I vini ad novo veniente. Et ad cimiterio, bestias II. Et a Guifre presbiter, truga I et emina I ordii³ ad novo. Et ad mea ⁴ sepultura, sestarium I ordii¹. Et a Bernard Isard, bestias II. Ad Amal Poncio, ovo I. Et a Guilelmi Remundi, XII diners. Et ad mea sepultura, bestias II. Et a Guila, gonella I obtima. ⁵ Et ad novo veniente faciat convivium de ipsa mea parte Guifre, viro meo, ad clericos Sancta Maria vel Sancti Stephani. Et alio avere qui remanent, totum mobile et tota vascula moio-⁶re, vel minore remaneat a Guifre, [v]iro meo: teneat et possideat diebus vite sue, et post obitum suum remaneat ad infantes qui sunt procreati de te Guifre in me, et ipsas compres, ⁷ quia ego feci cum te, terras vel vineas teneas tu Guifre, viro meo, diebus vite tue et post obitu[m] tuum remaneat ad infantes qui sunt procreati de te Guifre in me Bonadona.

⁸ Facto isto testamento XI^{mo} kalendas maii, anno XII regni Phylipi regis.

Sig+num Bonadona, qui isto testa\mento/ fieri feci, iussi et testes firmare rogavi.

Sig+num Arnal ⁹ Pontio. Sig+num Pontio Beneucio. Sig+nu Pere Guifre.

1° S Gu[il]liemus ypodiachonus scripsi et abscripsi cum litteras fusas vel die et anno quod supra.

1. *Sobre la m hi ha una ratlla vertical.* 2. *A l'original, dorii.* 3. *A l'original, dorii.*

1216

1072 maig 17

Echardi i la seva muller Olovara, Benet i la seva muller Engilberga, Guillem Bonfill i la seva muller Ermessenda, Ramon Pere i el seu germà Bonfill venen a Guillem Bellit i a la seva muller Aissulina un alou situat al territori de Barcelona, al lloc anomenat Provençals, a la Perera, pel preu de 28 unces d'or pur de moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 351, f. 118b-d. Rúbrica: "Emit Guilelmus Belliti in Provincialibus alodium casas, curtes et terras et ortos apud Perera". *Inter columnas recto*: "n. 351" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1072" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus A: 10 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 95, n. 891.

In Dei nomine. Ego Echardi una cum uxori mea Ollovara, sive cum Benedicto et uxori sue Egilberge femine, atque cum Guilelmus Bonefilii et uxori sue Ermesindis, sive Remundi Petri et fratri suo Bonefilii,¹ nos pariter in unum, venditores sumus vobis Guilelmus Belliti et uxori tue Eiculine femine, emptores. Per hanc scripturam (et istius)² nostre vinditionis vendimus vobis alaudem nostrum proprium, id sunt, casis cum curte, simul cum solis et superpositis, guttis et stillicidiis, hostios et ianuas, cum ipsa terra culta vel erema qui est in circui-³tu, cum orto et arbores atque vites que infra sunt. Quam habemus in territorio barchinonense, in locum que vocant Provincialis vel ad ipsa Perera. Advenit nobis iam dicta omnia ad me Ermessindis et Egilberga et Reimundo sive Bonefilii per vocem paternam, et ad me Ollovara per vocem viri mei Petri, defuncti, et ad me Echardi Gischafredi sive Benedicti vel Guilelmus per vocem uxoris nostre prescripte vel per ullasque voces. Affrontant iam dicta omnia a parte orientis in terra Bonucius Vivani, a meridie in ipso reger qui vadit Barchinonam, ab occiduo in terra de Arnallo Adroarii vel eresque suos, a parte vero circi in strata qui pergit Barchinonam. Quantum iste affrontationes includunt, sic vendimus vobis: prelibata omnia integriter, simul cum exiis vel regressiis earum, propter precium uncias XXVIII monete Barchinone auri puri et optimi, pensatos

unumquemque³ ex eis uno argencio legitimo. Quas vos emptores precium exinde nobis dedistis et nos ad presens manibus nostris recepimus, unde redimemus istum vel alium nostrum alaudem de potestate Bonefilii Sanlani, sicut est manifestum. Quem vero iam dicta omnia, quem nos vobis vendimus, de nostro iure in vestro tradimus dominium et potestatem, ab omni integritatem, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc venditione venerimus aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, set componat aut componamus vobis iam dicta omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et insuper hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum XVI kalendas iunii, anno XII regni regis Philippi.

Sig+ Echardi Gischafredi, sig+ Ollovara femina, sig+ Guilelm Bonefilii, sig+ Ermessindis, sig+ Benedicti, sig+ Egilberge, sig+ Raimundi Petri, sig+ Bonefilii, nos omnes, qui hanc venditionem fecimus ¹ et scribi iussimus et punctis firmavimus atque testes eam firmare rogavimus.

Sig+ Sexeto. Sig+ Arnallus Salamoni. Sig+ Dodoni. Sig+ Bonucii Goda.

S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit cum litteris supra positis et fuis et rasis in linea V^a et VIII, die et anno quo supra.

1. Sota la segona i hi ha una o. 2. Sembla expuntuat. 3. I quemque.

1217

1072 maig 25

Miró Goltred, Esteve Adalbert, Estefania, Guifré Belladó i Ramon Sendred, marmessors de Sendred Miró, donen a la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia un alou situat al territori de Barcelona, a la plana del Llobregat, a la parròquia de Sant Joan i de Santa Maria de Cornellà.

ACB, LA.IV, n. 103, f. 36c-d. Rúbrica: "Carta Sendredus Mironi qui dimisit Sedi alodes multum apud Gavarram in Corneliano". Exterior verso: "n. 103". Caplletra "I" ornamentada, tipus H: 23 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 95-96, n. 892.

In nomine Domini. Ego Mironi Goltredi et Stefanus Adalberti et Stephanía femina et Guifredi Bellatoni et Raimundi Sendredi

donatores summus Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Manifestum est enim quia precepit nobis Sendredus Mironi ad suam ultimam voluntatem per suum testamentum, unde iudicium obligatum habemus, infra metas temporum legaliter editum, ut dedissemus prefate Canonice ipsum alodium, quod predictus defuncti emit de Sabrono, id sunt, pariliatas II terre; et ipsum alodium, quod emit de Mironi Raimu, et est pariliata I^a terre; et IIII modiatas vinee, qui fuerunt de Guifard. Est autem supra dicta hec omnia in territorio barchinonensi, in planiciis de Lupricato et in parrochiis Sancti Iohannis sive Sancte Marie de Corneliano et ad ipsa Gavarra. Hec autem omnia superius comprehensa damus Domino Deo et prefate Canonice ab integrum, sicut iam nominatim est supra scriptum, ingressibus pariter et egressibus suis, cum terminis et limitibus suis, secundum quod continetur in scrip-^turis illis qui fuerunt predicti defuncti, quas nobiscum habemus, et cum universis, que dici vel nominari quolibet modo possunt, ad supra dicta alodia qualibet conditione vel ordine pertinentibus, ut faciant exinde Canonici prefate Canonice quod faciunt de aliis munificentis ecclesie. Si vero nos donatores aut cuislibet sexus vel ordinis homo donationem hanc disruptere aut infringere temptaverimus sive temptaverit, nil prosit, set componamus aut componant prefate Canonice omnia hec in duplum et postmodum iram Dei incurrat. Et insuper hoc maneat perhenniter firmum.

Quod factum est VIII kalendas iunii, anno XII regni regis Filipi.

S+m Stefania femina, uxor supradicti defuncti et donatrice supra dicta omnia.

S+ Raimundus levite, filius supra dicti defuncti. S+ Stephanus levite. S+ Mironis sacerdotis.

S+ Ardenchus clericus, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

S+num Guifredi Balaroni, nos elimosinarii supra dicti defuncti.

1218

1072 maig 25

Umbert, bisbe de Barcelona, dóna a Ramon Sendred un alou al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Joan, a Santa Maria de Cornellà.

ACB, LA.IV, n. 110, f. 38c-d. Rúbrica: "Canonici dederunt Raimundus Sendre canonico in vita sua alode in Sancto Iohanne et Corneliano". Exterior verso: "n. 110" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus D: 7 línies.

Regest: *MAS, Notes*, vol. X, p. 96, n. 893.

In nomine Domini. Ego Umbertus, gratia Dei barchinonensis episcopus, et universis eiusdem Canonice clericorum conventus tibi Remundo Sendredi, nostre canonice canonico, pariter in unum, donatores sumus. Sit etiam manifestum tam futuris quam presentibus qualiter damus tibi nostre Canonice alodium usufructuario possidendum, quod habemus in territorio barchinonensi, in parochiis Sancti Iohannis sive Sancte Marie de Corneliano. Est autem nominatim in terris et vineis, cultis vel incultis, separatim et in diversis locis positis, videlicet ipsum alodium quod fuit Mironis Ramii ad integrum, et medietatem ipsius alodii quod fuit Sabroni, et medietatem ipsarum vinearum que fuerunt Gifardi, que sunt ad ipsam Gavarram. Advenerunt autem hec omnia nostre Canonice propter testacionem patris tui Sendredi, qui concessit ^{vea}/ nostre Canonice ad suam ultimam voluntatem. Hoc alodium superius nominatum tibi damus ad integre, sicut iam nominatim est supra scriptum, cum ingressibus pariter et egressibus suis, cum terminis et limitibus, secundum quod continetur in scripturis illis que fuerunt patris tui, quas nobiscum habemus, et cum universis, que dici vel nominari quolibet modo possunt, ad supra dicta alodia quolibet conditione vel ordine pertinentibus, tali videlicet modo atque tenore: ut hec omnia, quamdiu vixeris, sine cuiuslibet inquietudine tuis incunctantur utaris expensis, tenendo et habendo atque possidendo; post obitum vero tuum hec universa integra et intemerata revertantur in ius atque dominium nostre Canonice, cum omnia sua melioratione, illorum absque ullius contrarietatis obstaculo. Si vero nos donatores aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo donationem hanc disrumpere aut infringere temptaverimus sive temptaverit, ^{at} nil prosit, set componamus aut componat tibi predicta omnia in duplum cum omni sua melioracione. Et postmodum hoc maneat perhenniter.

Firmum quod factum est VIII kalendas iunii, anno XII regni regis Filippi.

Hoc etiam addimus huic scripture: ut non habeas licentiam predicta omnia aut aliquid ex predictis omnibus quocumque modo alienare, si habueris velle, nisi tantum nobis aut successoribus nostris. Quod est actum die prescripto et anno prefixo.

S+ Berengarii subdianconi. S+ Vivas, levita abque prepositus. *+Sss Umbertus episcopus +*. S+ Dalmacii clerici. S+Ugonis Guillelmi subdiaconi. + Bernardus ardiachonus. S+ Guilelmi, levite, qui

et capudscole. S+ Vivani, levite. S+ Mironis sacerdotis. S+ Bernardus Ermengaudi. S+ Reimundus Guilelmi subdiaconi. S+ Stefanus levite. S+R Rimundi levite. S+ Guillemus subdiaconus. S+ Reimundi levite. S+ Reimundi levite, qui et iudicis. S+ Dalmacius sacer. S+ Miro presbiter. S+ Stefani levite. S+ Poncii levite. S+ Poncii sacriscustus. S+ Guilaberti levite.

S+ Ardenchus, clericus, qui hoc scripsit cum litteras raras et emedatas in linea II, die et anno quod supra.

1219

1072 juny 5

El bisbe Umbert de Barcelona i els seus canonges venen a Berenguer Adroer una terra situada al territori de Barcelona, al lloc anomenat Trullols, pel preu de 160 mancosos d'or puríssim de moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 31, f. 10b-d. Rúbrica: "Carta quod Canonica vendidit Berengario Adroarii terram apud Trulols". *Exterior recto*: "XXXI" (s. XIII-XIV). *Exterior verso*: "n. 31" (Caresmar). *Inter columnas verso*: "Anno Domini 1072" (s. XVIII). *Interior verso*: "1072" (s. XVIII). Caplletra "S" ornamentada, tipus B: 3 línies.

Regest: MAS, *Notes*, vol. X, p. 96-97, n. 894.

Ed.: PUIG, *Episcopologio*, ap. LI, p. 394-395.

Sacrorum personat auctoritas canonum ut rata sit venditio episcoporum vel donacio vel comutatio rei ecclesiastice cum conibencia et subscripcione clericorum. Item alibi: "Episcopus cum clericorum conibencia licenciam habeat distrahendi terrulas aut vineolas, si necessitas aliqua compulerit." Hac igitur ego Umbertus auctoritate fultus, superno favente numine barchinonensis Sedis episcopus, ac si immeritus, et cunctus canonicorum eiusdem Sedis conventus, mihi Deo propicio in eadem sede subditus, pariter in unum, tibi Berengario Atroarii venditores sumus. Pateat tam futuris quam presentibus quia vendimus tibi terram iuris nostre Ecclesie, quam habemus in territorio barchinonensi, in loco vocitato Truiols, que advenit nostre ecclesie fidelium largitione vel aliis quibuslibet vocibus sive modis. Habet autem terminum predicta terra a parte aquilonari in vineis Dedenati hebrei et in aragallo, a circea quoque parte in strata antiqua, a meridiana in strata et in vineis supra dicti Dedenati et in vineis Canonice nostre, ab occidua in terra tua et in vineis nostre Canonice. Quantum a prenominitis terminis concluditur atque circumcingitur, tibi ad integrum vendimus atque

de iure nostre ecclesie sive nostro in tuum dominium et potestatem ad integrum tradimus propter mancosos centum sexaginta auri purissimi monete barchinonensis. Quos tu emptor precium nobis dedisti et nos venditores apud nos accepimus. Nichilque ex predicto precio apud te remansit, sicut satis est manifestum. Expendimus autem predictum precium in opere vitrearum quas statuimus in fenestris nostre sedis maioribus ad plagam septemtrion\alem, sicut hodie cerni potest. Hanc autem terram, quam tibi vendimus, de nostro iure nostreque Sedis in tuum dominium ad integrum tradimus, cum ingressibus pariter et egressibus suis, ut facias exinde quodcumque tibi placuerit, ad tuum plenissimum proprium, absque ullius contrarietatis obstaculo. Si vero nos venditores aut cuiuslibet /¹ sexus vel ordinis homo venditionem hanc disrumpere¹ vel infringere sive rescindere aut in aliquo dimovere temptaverimus sive temptaverit, nil prosit, set componamus aut componat tibi predictam terram in duplum cum omni sua illius melioratione in hoc eodem territorio, in quo similem tibi valorem possit obtinere. Atque postmodum hoc maneat perhenniter firmum, quia et leges seculi ita precipiunt, ut, si episcopus cum consensu ceterorum clericorum aliquid de rebus ecclesie vendiderit, robur obtineat inconvulsum, si fuerit facta venditio, quemadmodum sanctorum canonum instituta constituunt atque decernunt.

Facta scriptura venditionis huius nonas iunii, anno XII° regni regis Philippi.

Umbertus episcopus +, s+ Riculfi levite, s+ Ugonis Guilielmi subdiaconi, s+ Dalmatius sacer, s+ Miro presbiter, s+ Renardi clerici, s+ Oliva levite, s+ Reimundus Guilielmi subdiaconi, s+ Bernardus Ermengaudi levite, s+ Miro levita, s+ Stephani levite, s+ Bonefilius sacer, s+ Poncii sacriscustus, s+ Guilaberti levite, + Guilelmus levita, s+ Ermenardi presbiter, s+ Mironis sacerdotis, isti omnes hanc venditionem fecerunt et subscripserunt atque signis solitis roborare studuerunt et testibus eam firmari rogaverunt.

S+² Durandi Blandrici. S+ Guiribertus Guimenini. S+ Poncii Recusindi. S+ Guielmi Atonis.

S+ Mironis Donucii subdiaconi, qui hoc scripsit cum litteris rasis et emendatis in linea octava ubi scriptum est "circumgitur", die et anno quo supra.

1. Sota la primera r hi ha una s. 2. Aquesta i les tres signatures que van a continuació no porten els punts de subscripció.

1220

1072 juny 25

Guillem Bonfill i la seva muller Ermessenda venen a Ermengol Samarell i a la seva muller Trudgarda la quarta part que tenen en unes cases, unes corts, uns cortals, un hort i un pou, situats dins les muralles de la ciutat de Barcelona, al costat de l'església de la Santa Creu i Santa Eulàlia, que Guillem Bonfill té per la seva muller i aquesta pels seus pares, pel preu de 10 unces d'or que fan 70 mancosos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-260. Original. Pergamí, 124 × 313 mm. Restaurat. Al verso: "Audiuit Dominus, et misertus est mei; Dominus factus est adiutor meus. Convertisti planctum meum in gaudium mihi; Conscidisti saccum meum, et circumdedisti me leticia: Ut cantet tibi gloria mea, et non compungar. Domine, Deus meus, in aeternum confitebor tibi" [Salm 29, 11-13]. "Domine, ne in furore tuo corripias me, neque in ira tua arguas me [Salm 6, 2]"; "Leticia femina cum filiis meis Bernardus et Bertrandus et Mendonia femina casas et puteos et cortales et orto cum arboribus qui infra sunt CXVI mancosos qui hodie currit de ista... de orient [in ferragenale, ratllat] in strata publica qui pergit ad domus... in litore... ra..." (s. XI); "Bernardi Ermengaudi" (s. XIII-XIV); "Nil pro Capitulo" (s. XVI-XVII); "D.C.(b.) 260. Cap. 3"; "1073" (Mas). Caplletra "I": 9 línies.

ACB, LA.I, n. 86, f. 41d-42b. Sense rúbrica. *Inter columnas verso*: "n. 86" (Caresmar). *Inter columnas recto*: "Anno Domini 1073" (s. XVIII).

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 102-103, n. 908.

In goticis legibus reperitur^a scriptum ut vendicio^b per scripturam facta plenam obtineat firmitatem. Propterea ego Guilielmus^c Bonifilii et coniunx^d mea Ermesindis femine venditores sumus vobis Ermen-^egaudus^f Samarelli et coniunx^e tua Trudgardis femine, emptoribus. Per hanc quoque scripturam istius² nostre vendicionis^f vendimus vobis in domibus et in curtis et in cortalis et³ in guttis et stillicidiis^g et in ianuis et hostiis et foveis et cloacis et in orto et puteo, totum ab integre, ipsam quartam partem quod ibi habemus et tenemus vel habere debemus, quam habemus infra moenia^g urbis^h Barchinone, iuxta ecclesiam Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Advenit autem mihi ad me Guilelmus Bonifilii per vocem uxoris mee predictę, et ad me Ermesindis per vocem genitorum meorum vel per alios^h quoslibet modos. Habet autem terminum predicta omnia ab oriente in calle et in domibus Dalmacius^h Geriberti et in domibus Sancti Cucufatisⁱ cenobii, a meridie in domibus Guilelmus Domnucii, ab occiduo^h in domibus Otonis Guifredi, a circio in domibus iam dictis et in orto Sancti Cucufatisⁱ cenobio. Quantum isti termini concludunt atque circumeunt, vobis ad integrum vendimus^h propter uncias X auri, qui fiunt septua-^hginta mancosos auri monetę Barchinone,

ad pensum pensatos ipsius mo\ne/te. Quos vos emptores precium nobis dedistis et nos venditores manibus nostris accepimus. Nichilque ex predicto precio apud /^β vos emptores remansit, sicut satis est manifestum. Hanc quoque supra dicta omnia (omnia),⁵ quam vobis vendimus, de nostrum iure in vestrum dominium et potestatem ad integrum tradimus, cum ingressibus pariter et egress-/^βsibus suis, ut faciatis exinde quodcumque vobis placuerit, ad vestrum plenissimum proprium. Si vero nos venditores aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo vendicionem^k hanc disrumpere aut infrin-/^βgere voluerimus aut voluerint, nil prosit, set componamus aut componant vobis prefata omnia in duplum cum omni sua illius melioracione.¹ Et postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod fac-/^βum est VII kalendas iulii, anno XIII regni regis Phylippi.^m

S+m Guilelmus Bonifilii, s+m Ermesindis femine, que hanc vendicionemⁿ fecimus et punctis solitis /^β2 roboravimus atque testibus eam roborari rogavimus.

S+m Ricardus Guilelmi. S+m Durandus Blandrici. S+m Guilabertus Adalberti. S+m Arnallus Gon-/^β3demari. S+m Ugonis Samarelli. /^β4 יצחק בן יהודה. *Sss Seniofredus presbiter*. *S+ Mironis sacerdotis*. /^β5 *+ Bernardus archidiaconus*.

/^β6 S+ Poncii levite, qui hoc scripsit cum litteris supra positis in linea VI et in VII et dampnatis in octava, et sub sss scripsit die et anno quo supra.

1. Sota la d hi ha una lletra indesxifrable. 2. Sota la i hi ha una e. 3. Es llegeix únicament a la còpia. 4. Sota la i hi ha una o. 5. omnia repetit i hi ha una i expuntuada.

Traducció del text en hebreu: Issac, fill de rabí Jafudà.

LA. a. invenitur. b. venditio. c. Guilelmus. d. coniux. e. coniux. f. venditionis. g. menia. h. Dalmatii. i. Cucuphatis. j. Cucuphatis. k. venditionem. l. melioracione. m. Philippi. n. venditionem.

1221

1072 juny 25

Girbert Miró i la seva dona Ermessenda donen a la Canònica de la Santa Creu i de Santa Eulàlia de Barcelona una parcel·la de terra erma que anomenen Cap de Mirel, situada a Banyols, pel remei de les seves ànimes i les dels seus pares, a condició que Guislabert posseïxi la terra durant la seva vida, a canvi d'una lliura de cera anual, i després de la seva mort passi a l'esmentada Canònica.

ACB, perg. 1-1-2328. Original. Pergamí, 107 × 322 mm. Al verso: "Girberti Mironis de Lableda in Bagneolis"; "Scripta XVII" (s. XIII-XIV); "Num... 2328" (s. XVIII); "Diversorum A. 2328" (Mas); "1073" (F-B). Caplletra "I": 3 línies.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Girbertus Mironis atque eius coniunx, nomine Ermessendis, donatores sumus domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie Sedis /^β Barchinone. Per hanc scripturam nostre donationis istius donamus predicte Canonice peciam unam terre hereme integriter, quam vocant Kappus /^β de Mirel. Et est ipsa terra in Banneolis, prope terram Guilaberti Seniofredi, predicte Canonice canonici. Advenit namque mihi prenominate Girberto hec predicta /^α terra per vocem parentum meorum, et mihi Hermessendi per decimum sive per ullasque voces. Terminatur autem predicta terra a parte orientis in terra /^β Guandalgaldi Mironis, a meridiana vero in terra predicti Guilaberti et Compagni Helię, ab occiduo namque in terra Gariberti Muratelli, a circio /^β intus in ipso prato maiore sive densoque. Quantum predicti termini concludunt atque circumcingunt, ad integrum donamus domino Deo et prefate /¹ /^γ Canonice propter remedium animarum nostrarum sive parentum nostrorum, cum ingressibus pariter et eius egressibus, taliter ordine et tenore: ut prescriptus /^β Guilabertus, iam dicte Canonice canonicus, predictam terram habeat, teneat, exfructet et possideat omnibus diebus vite sue, et per unumquemque annum donet /^β prefate Canonice libram unam cereae; post obitum vero eius revertatur /in/ ius et dominium prefate Canonice. Quam prefatam terram tradimus in dominium et potestatem iam /¹⁰ dicte Canonice sive prescripti Guilaberti ad suum illorum proprium, ut faciant exinde quod supra scriptum est, absque ullius contrarietatis obstaculo. Si vero /¹¹ nos donatoress aut utriusque sexus homo donationem hanc disrumpere voluerimus aut voluerit, nil prosit, sed componamus aut componat iam dictam /¹² terram (iam dicta)² Domino Deo et predicte Canonice in duplum cum omni sua melioratione. Et postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Anno XIII reg-/¹³ni regis Philipi, VII kalendas iulii actum est hoc.

Girbert Miro, s+ Ermesindis, nos qui istam donacionem facimus firmamus et testes /subscriptos firmare rogamus\.

S+ Amati Bernardi. /¹⁴ S+ Bertrandi Guadaldi. S+ Ermengaudi Arnalli. S+ Guilelmi Remundi. S+ Mironis Escluve. S+ Gaucefredi Radsendi. S+num Bonefilii /sacer\.

/¹⁵ S+ Aialberti levite, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Dues lletres titllades entre t i e. 2. Ratllat.

1072 juny 27

Domnuç Miró dóna a Adalgarda i als seus descendents una peça de terra i la quarta part d'un farraginal situats al burg de la ciutat de Barcelona, a llevant, prop de l'església de Sant Cugat, amb la condició que hi facin unes cases i un hort tancat amb parets. Adalgarda i els seus hereus donaran al bisbe Umbert i als seus successors, cada any, un parell de porcs d'un valor de 2 mancusos de plata de moneda de Barcelona cada un, el dia de la festa de Sant Feliu que se celebra el primer d'agost, en reconeixement tan sols del senyoraatge i la batllia del bisbe i els seus successors.

ACB, LA.I, n. 257, f. 105c-106a. Rúbrica: no n'hi ha. Exterior verso: "[CCXXVII ?]" (s. XIII-XIV); "n. 257" (Caresmar). Interior recto: "Anno Domini 1173" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus I, de color vermell i perfilada en verd: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 103, n. 909.

In nomine Domini. Ego Donucius Mironi donator sum ꝑ tibi Adalgardis femine et posteritati tue vel proenie. Manifestum est enim quia dono tibi petiam unam terre I, quartam partem de ipso ferragenale, quam habeo in burgo civitatis Barchinone, ad orientalem partem, prope ecclesiam Sancti Cucuphati. Qui mihi advenit per donationem de domno Umberto, episcopo barchinonensi, vel de omni congregatione illi subdita eiusdem Sedis. Affrontat hanc terram a parte circi in stratam quod pergit ad ipsam civitatem vel ubique, ab oriente in terra de iam dicto episcopo et de eiusdem sedis, a meridie in via que dicunt Merdanciano, ab occiduo in parietes orto de me donatore. Quantum isti termini ambiunt atque includunt, sic dono ego prelocuto Donucio ad te Adalgardis femine prescripte tueque posteritati vel proenie iam dictam terram sub tali convenientia: ut ibi edifices domos atque orto, et circumdes eam parietes, et facias in eadem terra quicquid tibi visum fuerit, et dones ad do<m>no Umberto episcopo supra scripto et successoribus suis episcopis per unumquemque annum duobus porcis, qui valeat unumquemque ex eis duobus mancusos monete Barchinone, unumquemque de aroencio¹ in arzez. Et hoc facias tam tu quam posteritati tue vel proenie ad festivitatem Sancti Felicis, qui est per kalendas augustas. Set non sit tibi licitum vel posteritati tue atque proenie ibi ullum seniori/aticum facere neque baiulum, nisi prescripto Umberto aut successoribus suis episcopis. Ideoque si necessitas tibi fuerit prescripta Adalgardis aut voluntas sive posteritati tue vel proenie, licitum sit tibi vel illis supra scripta omnia vindere et dare vestri similis,

^β cum ficulneas. Et est ipso alaude in Monte Iudaicho. Advenit nobis ad me Miro per voce uxor mea, et ad me Ermesindis per genitori meo et per ullasque voces. ^α Et affrontat prescripto alaude de circi in alaude de Maialsindis femina, de aquilonis in alaude de Ruben Boc, de meridie in alaude de nos inpignoratores et in ipsa ^β rrasa subirana, de occiduo in via qui vadit ad fossas iudaicho. Quantum istas affrontaciones includunt sic inpignoramus \tibi/: iam dicta omnia ad integrum, ^β et de nostro iure in tuo tradimus dominium et potestatem; et inter tantum nos teneamus per tuum beneficium; et in die quod erunt kalendas ianuaras, de istas proximas usque ^γ a tribus annis proximos venientes, sic faciamus tibi retdere iam dictum debitum et tu nobis rendas ista scriptura sine mora, sub tali conveniencia: ut ^β habeas tu predictus Bonavida ipsum fructum, qui exit de ipsa terra et de ipsas ficulneas, infra prescriptum terminum quas tu tenes in pignus. Et si nos debito-^ρres non potuerimus solvere iam dictum debitum a te Bonavida a predictum terminum, quantumque steterit in antea, levet lucro per quint, quantum tu nobis ^{α0} sperare volueris. Et si hoc non fecerimus et diem placiti tui non adimpleverimus, tunc habeas licenciam hec omnia que tibi inpignoramus apre\h/endere, tene-^{α1}re, vindere et omnia facere quod volueris, cum exios et regresios earum, a tuum plenissimum proprium. Quod si nos inpignoratores aut aliquis homo sexus utriusque ^{α2} contra ista inpignoracione pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut componamus tibi ian dicta omnia in duplo cum omni sua meliora-^{α3}cione. Et in antea ista inpignoracio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc X kalendas ianuarii, anno XIII regni Philipo rege.

^{α4} [Espai en blanc: ±27] S+m Ermesindis, nos qui hista inpignoracione fecimus et firmamus et yhs testibus firmare rrogavimus. Et si nos ^{α5} debitores tenuerimus iam dictum debitum ultra ipsum terminum, quantum tenuerimus in antea, tantum teneas tu predictus Bonavida ipsum alaudem cum ipsa\\$/ ficulnea\\$/ et habeas ^{α6} ipsum fructum integriter sine ulla inquietudine. Et si ante ipsum terminum prescriptum voluerimus tibi iam dictum Bonavida rendere ipsum debitum tuum, quod superius reso-^{α7}nat, accipe eum et retdere facias nobis prescriptum pignus nobis inpignoratoribus sine ulla observacione. Et inter tantum teneamus per tuum beneficium.

^{α8} *+ Mironi Guisliberti*, s+m Ermesindis, nos qui prescriptum pignus firmamus et testes subterius quam rroborati firmare rrogavimus\.

^{/9} S+m Iohan Bonefilii. *S+ Ermengaudi Raimundi iudicis*.
S+m Iohan Pilicer.

^{/0} S+ Guilelmi sacer, qui hec scripsi et sss die et anno quod supra.

1224

1073 gener 10

Bonfill Miró i la seva muller Guisla venen a Guerau Alemany i a la seva muller Ermengarda dues peces de vinya situades al territori de Barcelona, al terme de Desvern, al lloc de Matases, pel preu de 7 unces d'or de Barcelona.

ACB, perg. 1-1-2514. Original. Pergamí, 200 × 143 mm. Al verso: "De Verz" (s. XIII-XIV), "Num...2514" i "2514" (s. XVIII) i "Diversorum A 2514" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 21 mm.

In nomine Domini. Ego Bonefilius Mironi et uxori mea Guilia femina vinditores sumus [/] tibi Gueralli Alamanno(b)¹ et uxori tue Ermengardis femine. Per hanc scripturam isti-[/]us nostre vendicionis vendimus vobis pecias II de vineas, aput ipsa terra ubi sunt fun-[/]datas, nostras proprias. Quam abemus in territorio barhcinonaensi, in termine de [/] Vercio, in locum vocitatum Mata Asinos. Abet autem terminum prefatam peciam [/] unam vineę aput ipsa terra ab oriente in estrada publicca, ad ipsas Pare-[/]dias, a meridie intus in ipso torrente qui excurit per tempus pluviarum, [/] ab occiduo in vineas de Sancti Cucufati, a circio in vineas de Baroni vel in toren-[/]te de Olorda. Alia pecia abet terminum a parte orientis in vineas Sancti Petri ^{/0} cenobii rivibirlensi, a meridie in via, ab occiduo in alodio comitale, a cir-^{/1}cio in vineas de Arsendis femina. Quantum prediti termini concludunt, vobis ^{/2} ad integrum vendimus, et de nostre iure in vestrum dominium et potestatem ad ^{/3} integrum tradimus, simul cum exiis et regressiis eius, ut faciatis exinde ^{/4} quodcunque vobis placuerit, ad vestrum plenisimum proprium. Accepimus namque ^{/5} ad vos precium propter prefatas vineas uncias VII auri puri monete ^{/6} Barhcinone, qui modo currunt. Quos emptores precium nobis donastis ^{/7} et nos vendentes manibus nostris accepimus. Nicilque ex predicto precio ap-^{/8}ut vos non remansit. Et est manifestum. Si enim nos vendentes aut ^{/9} aliquis omo utriusque sexus vendicione anc disru<m>pere volue-^{/0}rimus aud voluerit, componant vel componamus prefata om-^{/1}nia in duplum cum omni sua melioracione. Et postmodum supra scri-^{/2}pta vendicio firma permanead.

Quod est actum IIII idus ianua-²³rii, anno XIII regni regis Pilippi.

S+ Bonefilius Mironi, ²⁴ S+ Guilia femina, nos qui hanc vindicione fecerunt et fir-²⁵maverunt et testibus eam firmari rogaverunt.

S+ Guilelm ²⁶ Sendredi. S+ Baroni. S+ Bernard Sendredi. ²⁷ S+ Poncius Guitardi. S+ Adalbertus Bonefi-²⁸lius. S+ Raimundi Gonballi. S+ Guilelmi Poncii. ²⁹ S+ Bernardi Guilelmi. S+ Bernardi Raimundi. S+ ³⁰ Olivarii Guitardi.

³¹ S+ Guilelmi @presbiter@, qui oc scripsit die et anno quo supra.

1. Expuntuada.

1225

1073 gener 24

Llop ven al seu fill Ermengol un alou que comprèn l'església de Sant Vicenç, cases, casals, terres, vinyes, colomars, prats, pastures, fonts, pous, recs i molins, situats al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Maria de Cardedeu, al terme de Santa Agnès, al lloc que anomenen Vilalba, pel preu d'una mula molt bona i altres béns valorats en 10 unces d'or.

ACB, LA.III, n. 155, f. 54a-c. Rúbrica: "Lobato vendidit Ermengaudo \clerico/ alodium in Carotitulo, in Sancta Agnete et ecclesiam Sancti Vincentii et molinum". Interior recto: "n. 155" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1073" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus D: 9 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 97-98, n. 897.

In Christi nomine. Ego Lobato venditor sum tibi, filio meo, Ermengaudo, emptore. Per hanc scripturam mee venditionis vendo tibi ipsum alodium cunctum, quod ego habeo in comitatu Barchinone, in parochia Sancte Marie Cartitulo, vel in eius termi-⁶nos vel de Sancte Agnetis, in locum vocitatum Vila Alba coadunatum, vel in diversis locis separatim positum. Est namque predictum alodium ecclesia Sancti Vincenti, casas, casalis, constructis vel heremis, habitantes et inhabitantibus, terris et vineis, cultis vel heremis, columbariis, pratis et pascuis, rivis, fontanes et puteis, aquis aquarum, molendinis cum illorum decursu et pertinenciis, regos et capud regos, petris petrosis, tam pronum quam planum, tam montanum quam et declivum, omnia et in omnibus, quicquid dici vel nominari potest homo ad usum hominis pertinencium. Advenit mihi predictum alodium per emptiones et per qualicumque voces. Habet namque

predicta omnia terminum a parte orientis in locum vocitatum Aquaviva, et de meridie in via publica que dicunt Calciata, et de occiduo in ipsa serra et carrica que est ante castrum Bello loco, de parte vero circi in suma serra que est super ecclesiam Sancti Salvatoris et continet usque in locum vocitatum Montilios in rio Cartitulo. Quantum hec affrontationes includunt, sic vendo tibi: predictum alodium cum universis omnibus in se habentibus, sicut superius est scriptum, ab omni integritate, cum ingressus et egressis suis, propter precium mulum unum satis bonum et alium avere, quod a te accepi, transactis temporibus, in rem valente in precio decem uncias auri. Et est manifestum. Quem vero predicta cuncta alodia cum universa in se habente omnia, quod ego tibi vindo, de meo iure in tuo trado dominio et potestate faciendi quodcumque volueris. Quod si ego venditor aut aliquis homo utriusque sexus hanc scripturam venditionis venero vel venerint ad inrumpendum, nil valeam vel valeant, sed predicta alodia tibi iam dicto Ermengaud in duplum componam vel componant cum sua melioratione. Et in antea hec scriptura venditionis firma permaneat omni tempore.

Acta est autem hec VIII kalendas februarii, anno XIII Philippi re-gis regni.

Sig+m Lobaton, qui hanc scripturam venditionis fieri iussi et firmavi et testibus his scriptis firmare rogavi.

Sig+m Gaucefredi Ermengaudi, sig+m Raimundi Samarelli, sig+m Arnalli Samarelli, s+m Reimundi Stephani, sig+m Guilelmi Arluconi, sig+m Bernardi Olibani, sig+m Reimundi Guifredi, s+m Ermengaud Samarell, sig+m Trudgardis, qui hanc scriptura venditionis consentiens sumus et libenti animo firmamus.

Sig+m Nevia, qui ista carta venditione consentiens sum et libenti animo confirmo omnes meos directos, quas ego habeo et habere debeo.

Sig+m Arnalli Bernardi. Sig+m Guilelmi Sendredi.

Poncio sacer scripsit cum literas supra positas ubi dicitur "de Sancte Agnetis", et sub die et anno quod supra.

1226

1073 gener 27

Arnau Vidal ven al sacerdot Geribert dues peces de terra erma al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu de Palomar,

al lloc anomenat Vilapicina, prop de la vinya de Rolanda, pel preu de 6 sous en moneda d'argent de Barcelona.

ACB, perg. 1-1-1928. Original. Pergamí, 122 × 324 mm. Al verso: "Vendicio quam fecit Arnallus ad Geribert" (s. xi); "Num... 1928" (s. xvii); "Lib. II Antiquit. N. 164"; "Diversorum A. 1928" (Mas): "1073" (F-B). Caplletra "I": 4 línies.

ACB, LA.II, n. 164, f. 60a-b. Rúbrica: "Item de Palomar, in Villa Piscina". Interior recto: "n. 164" (Caresmar). Inter columnas recto: "Anno Domini 1049" (s. xviii).

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 98, n. 898.

In goticis legibus reperitur scriptum ut vendicio^a per scripturam facta plenam obtineat firmitatem. Propterea ego Arnalus^b Vitalis venditor sum tvi/ibi^c Geribertus sacerdoti, emtori.^d /^e Per hanc quoque scripturam istius mee vendicionis^e vendo tibi peciolas duas terre hereme, separatim positas in singulis locis. Quod habeo in territorio barchinonensi, in parro-^fchia Sancti Andree de Palumbario, loco vocitato Villapicina,^f prope vinea Rodlendis^l femine. Advenit ad me Arnallus predictas duas peciolas terre hereme per comparacionem^g /^h vel per aliis quibuslibet modis. Habet autem terminum peciolam unam terre a parte orientis et a meridie² et ab occiduo et circio in terris et vineis de te comparatore. Aliam /³ vero peciolam³ terre affrontat a parte orientis^h in terra de me venditore, a meridie et occiduo et circio in terris et vineis de te emtore.ⁱ Quantum predicti termini /⁶ concludunt atque circumeunt, tibi ad integrum vendo atque de meo iure sive potestate in tuum dominium et potestatem trado, cum ingressibus simul et egressibus, eius, ut facias exinde quodcumque tibi placuerit, ad tuum plenissimum proprium, absque ullius contrarietatis obstaculo. Accepi quoque atⁱ te precium, propter predictas /⁸ peciolas duas terre hereme, sex solidos de denarios monete argenteae Barchinone. Quos tu emptor^k precium mihi dedisti et ego venditor manibus meis /⁹ accepi. Nihilque ex predicto precio aput^l te emtore^m remansit. Sicut est manifestum. Si vero ego venditor aut utriusque sexus homo vendicionemⁿ hanc /¹⁰ disrumpere aut infringere seu recindere vel in aliquo dimovere temptavero sive temptaverint, nil prosit, sed componam sive componant tibi predic-¹¹tas peciolas duas terre in duplum cum omni sua illius melioracione.^o Et postmodum hec vendicio^p firma permaneat omni tempore.

Quod est actum sexto kalendas /¹² februarii, in anno XIII regni regis Filippi.

/¹³ S+ Arnallus Vitalis, que hanc vendicionem fecit et punctis solitis roboravit atque testibus eam firma-¹⁴ri^q rogavit.

S+ Gerbertus Primi. S+ Remondus Gondemari.^{4r} S+ Gerbertus Isarni. ¹⁵ S+ ⁵ Remundi⁶ Argemir. S+ Senniofre Duran.

¹⁶ Guilelmus levita, qui hoc scripsit et die et anno quo.⁷

¹⁷ S+ Guilelmus levitae,⁵ qui hoc scripsit et die et anno quo supra.^t

1. Sota dl es llegeix tc. 2. Sota la i hi ha una e. 3. A sota, un text indesxifrabl. 4. Sota la a hi ha una e. 5. Precedeix Guilelmus levita, qui hoc scripsit et die et ano quo, que, tot i no estar anul·lat, no té validesa perquè és en un lloc que no li correspon, motiu pel qual torna a ésser a la següent línia. 6. Sota la u hi ha una o. 7. Tota la línia es repeteix a continuació. Inacabada.

LA. a. vendici. b. Arnallus. c. tibi. d. emptori. e. venditionis. f. Villa Piscina. g. comparationem. h. Segueix d, expuntuat. i. emptore. j. a. k. mptor. l. apud. m. emptore. n. venditionem. o. melioratione. p. venditio. q. firmare. r. Gondemaris. s. levita. t. Manca.

1227

1073 gener 27

Guillem Guifré i la seva muller Trasegònica venen a Berenguer Ramon una vinya situada al territori de Barcelona, al terme de Monterols i del Coll, que tenen pels seus pares, per compra i per delme conjugal, pel preu de 35 mancusos d'or.

ACB, perg. 1-4-254. Original. Pergamí 115 × 260 mm. Al verso hi ha un dibuix d'un animal de l'Apocalipsi (s. xi); "Monterols" (s. xi-xii); "nil pro cap" (s. xviii); "1073" (Mas). Caplletra de 4 línies.

In Christi nomine. Ego Guilielmo Guifredi et uxori mea Tresguancia femina venditores sumus tibi Berengarii Remon, ¹ emptori. Per hanc scriptura vendicionis nostre vendimus tibi peciam unam vineę, hab ipsa terra ubi est fundata. ² Et est ipsa vinea in territorio Barchinona, in terminio de Monterolos et de Collano. Qui nobis advenit iam dicta ³ omnia per genitorum et per comparacione sive per decimum et per ullasque voces. Et affrontat predicta omnia de circi in vinea Pon-⁴cio Cabatela, de orienti in via, de meridie in vineas Sancte Crucis Sancteque Eulaliae, de occiduo in vineas de Guadallo Bencio. ⁵ Quantum istas affrontaciones includunt, sic vendimus tibi: iam dicta omnia ad integrum, in propter precium mancusos XXXV auri puri. ⁶ Quos tu emptor precium nobis dedistis. Et est manifestum. Prescripta quoque omnia, que tibi vendimus, de nostrum iure in tuo tradimus ⁷ dominium et postestate, ut quiquit exinde facere vel vindicare valueritis, cum exios et regresios earum, a tuum plenissi-⁸mum

proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque contra ista vendicione pro inrumpendum ve-^{/10}nerit, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi iam dicta omnia in duplo cum omnia sua melioracione. ^{/1} Et in antea ista \vendi/cio¹ firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc VI kalendas februarii, anno XIII regni Phi-^{/12}lipo rege.

S+num Guilelmi, s+num Tresguancia, nos qui hista vendicione fecimus et firmamus et testes ^{/13} firmare rrogavimus.

S+num Bonefilio Godmar. S Tefanus. S+num Ermir Bonefilio. ^{/14} S+ Guita^{r/d} (?) Borrello.

^{/14} S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi cum litteras super positas et fusas in linea XI, et sss die et anno quod supra.

1. vendi interlineat sobre inpignora, ratllat.

1228

1073 gener 27

Geribert Mir dóna a Déu i als canonges de Barcelona, per la salvació de l'ànima del seu pare Miró i de la seva mare Quixolana, una peça de terra situada al territori de Barcelona, a la vila de Sants, i una peça de vinya al territori de Barcelona, al coll d'Enforcats.

ACB, perg. 1-1-702. Original. Pergami, 125 × 383 mm. Al verso: "carta Girberti Mironis qui dedit alodium suum Canonice in Sanctis in Colle Inforcatis" (s. xi-xii); "CCCXV" (s. xii); "Num...702" (s. xvii); "Diversorum A 702"; "Lib. I Antiquit. n. 354" (Mas); "1073" (F-B). La caplletra ocupa set línies.

ACB. LA.I, n. 354, f. 138a-b.

Regest: "Carta qui Geribertus Mironis dedit Canonice, peciam unam terem subttus villam de Sanctis I vineam ad Collum de Furcatis"; "n. 354"; "CCCXV". Exterior recto: "CXXXVIII"; "Anno Domini 1073".

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 98-99, n. 899.

In nomine Domini. Ego Gerbertus Mironis donator^a sum Domino Deo et barchinonensi Canonice. Noverit universitas hominum, tam presentium^b quam futurorum, qualiter donem Deo et prescripte Canonice propter remedium anime (patris)¹ /² patris mei, nuncupati Mironis, et propter refrigerium anime matris mee, vocitate Chixolane, peciam^c unam terre, quam habeo in territorio barchinonensi, ad Sanctos, sub ipsa villa, que mihi advenit per vocem supradicto-

rum pa-^βrentum meorum. Et habet terminum ab oriente in terra Remundi Ermengaudi, et a meridie in via et in ipso puteo, et ab occiduo in ipsis arenis, et a circio in terra supra scriptę Canonice. Iterum dono Deo et prescripte Cano-^αnice ipso, eodemque modo et ordine, peciam^d unam vinee, pariter cum ipsa terra in qua est fundata, quam habeo in hoc eodem territorio, ad collem de Inforcatis, que me contingit per vocem prefatorum parentum meorum vel aliis ^ρ quibuslibet modis sive vocibus. Habet autem terminum vinea hec, cum ipsa terra in qua cernitur esse fundata, ab oriente in terra Guandalgaudus Mironis, ab occiduo in vineis Remundus Bonifilii [± 3 en blanc], a meridie simi-^βliter [± 4 espais], a circio^e in strata qui pergit ad urbem. Quantum prenominati termini concludunt, superius comprehensum,^f dono Deo et sepe dicte Canonice, cum ingressibus pariter et egressibus suis. Atque de meo iure in dominium et potestatem ^ρ ipsius trado solide atque deliberare, absque ullius contrarietatis obstaculo, ut faciant exinde canonici sepe dicte Canonice quod faciunt ex ceteris munificentii^g eiusdem Canonice. Si vero ego donator aut cuius-^βlibet sexus vel ordinis homo donationem hanc disrumpere aut infringere temptavero sive temptaverit, nil prosit, set componam aut componat Deo et prenominate Canonice donum omne superius comprehensum in duplum ^ρ propter vinculum cum omni sua illius melioratione. Et insuper, Canonice excommunicatus et a liminibus Sanctę Ecclesię expulsus, perpetuo tabescat pena confusus. Hoc autem postmodum maneat perhenniter firmum et obtineat ^ρ robor valiturum.

Quod factum est VI kalendas februarii, anno XIII regni Phylippi^h regis.

^ρ/*Girbert Mir*, qui hanc donationem fecit et subscribendo firmavit atque testibus ^ρ11 eam firmari rogavit.

^ρ12 S+num Petrus Iohannis. S+num Gonballus Remundi. *Singnum Petrus Reimundi s+*. *S+ Guilemusⁱ Remundi*. *S+ Isarnus Guitardi*.

^ρ13 S+num Poncii levite, qui hoc scripsit et sub sss scripsit die et anno quo supra.

1. Repetit.

LA. a. Des de donator fins a nuncupati Mironis escrit a l'interior recto. b. presencium. c. petiam. d. petiam. e. circii. f. comprehensum. g. munificentiiis. h. Philippi. i. Guilelmus.

1073 gener 28

Guitard Adalbert ven a Berenguer Ramon un tros de vinya al territori de Barcelona, al terme de Monterols, al lloc anomenat Coll, que té per una ampliació que va fer Vidal Duran, pel preu de 14 mancusos d'or.

ACB, perg. 1-4-255. Original. Pergamí 163 × 245 mm. Al verso: "Colano in Munterols" (s. XI-XII); "siglo XI" (s. XVIII); "nil pro capo" (s. XVIII). Vegeu el doc. núm. 1708, de 30 de gener de 1073. Caplletra de 4 línies.

In Cristi nomine. Ego Guitardi Adalberi venditor sum tibi Berengarii Raimundi, emptori. Per scripturam vendicio-^onis mee vendo peciola una vinee aput ipsa terra ubi est fundata. Et est ipsa vinea in territorio Barchinona, ^o in terminio de Monterolos, in loco vocitato Collano. Qui mihi advenit iam dicta omnia per laxacione, quas ^o mihi fecit Vidal Duran et per ullasque voces. Et affrontat predicta omnia de circi in terra de ipsa Canonika, de orienti ^o in via, de meridie in vinea Iohan Duran, de occiduo in torrent. Quantum istas affrontaciones includunt, sic vendo tibi: ^o iam dicta omnia ab integrum, in propter precium mancusos XIII auri puri moneta Barchinona, quod tu emptor mihi ^o dedisti. Et est manifestum. Prescripta quoque omnia, que tibi vendo, de meum (iure)¹ in tuum trado dominium et potes-^otatem, ut quit exinde facere vel iudicare volueris, cum exios et regresios earum, a tuum plenissimum proprium. ^o Quod si ego venditor aut aliquis homo sexus utriusque contra ista vendicione pro inrumpendum venerit, ^o nil valeat, set componat aut ego componam tibi iam dicta omnia in duplo cum omni sua melioracione. ^o Et in antea ista vendicio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc V kalendas februarii, anno XIII ^o2 regni Philipo rege.

S+num Guitardi, qui hista vendicione feci et firmavi et testes firmare ^o3 rogavi.

S+num Bonefilio Suniarii. S+num Guitards Borello. S+num Bonefilio \Gotmar./ ^o4 S+num Iuscafredus Pip.^o2 S+ Gerbertus levita.

^o5 S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi[t] et sss die et anno quod supra.

1. iure repetit. 2. Abreviatura de difícil interpretació.

1230

1073 febrer 8

Gombau i la seva muller Guinidilda venen a Olibà Ramon un alou amb un mas, terres, vinyes, cases, casals, horts, arbres, la meitat d'una font, situat al comtat de Barcelona, al terme de Cervelló, a la pertinença de Sant Ponç, al lloc de Canalies, que tenen per compra, pel preu de 29 mancusos d'or de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-256. Original. Pergamí, 115 × 224 mm. Restaurat. Al verso: Hi ha restes d'un segell gran rodó, potser marcat accidentalment. "In Cervilione" (s. XIII-XIV); "1073" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 30 mm.

In nomine Domini. Ego Gonbaldi et uxori sue nomine Guinedeldi femina vinditores sumus tibi Olibani Remundi,¹ /² emt\o/-re. Per hanc scriptura vindicionis nostre vindimus tibi alaudem [mansum] nostrum proprium, id sunt, /³ terras et vineas, cultum et ermmum, casas, kasalibus, ortis, ortalibus et omn[is] gener[e] arborum qui infra sunt, /⁴ cum ipsa medietate de ipsa font qui ibidem est, via-ductibus et reductibus, omnia a[ut o]mnibus qui ad ipso manso /⁵ pertinet. Qui nobis advenit per nostra comparacione et per omnesque voces. Est nam[que pre]dictum alaudem in \c/o- /⁶ mitatum² Barquinona, infra termine Cervilioni, in apendicio Sancti Poncii, in loco n[omina]tum Kanalia. Et afron- /⁷ tad pretaxata omnia de parte aquilonis in alaude de Sancti Poncii et in via qui per[gi]t ubique, de meridie in /⁸ alaude qui fuit de Mironi sacer et pervadit usque in serra de Maquocs, de occiduo [in] [i]pso bosco que vocant \de/ Devo- /⁹ da, de parte vero circii in termine de Corbaria et in alaude qui fuit de Guadamir [et de I]orfresa femina. Quantum in- /¹⁰ fra istas afrontaciones includunt et isti termini ambiunt, sic vindimus t[ibi]: predicta omnia, exceptus /¹¹ ipsa taska de Sancti Poncii, totum ab integrum, cum exiis et regresiis suis, (in)³ propter precium manchosos VIII[I?]⁴ in auri cogto Barquinona. Et est manifestum. Et de nostre iure in tuo tradimus dominio et potestate, ad t[uum]⁵ plenissimum proprium. Quod si nos vinditores aut utriusque sexus qui contra ista carta venerit pro inrumpen- /⁶ dum, non hoc valeat vindicari, set componat in triplo. Et insuper firma permaneat modo omni\que/ tempore.

/⁵ Facta ista carta vindicione VI idus februarii, in anno XIII° regni regi Philiphi.

Sig+num Gonbaldi, /⁶ sig+num Guinedeldi femina, nos qui ista carta scribere fecimus et firmamus et fi<r>mare roga[m]us.

^{/7} Sig+num Remon Mir. Sig+num Petro Iuliani. Sig+num Berenguer Adalbert. *S+ Borrelli*. ^{/8} *+ Petrus levit[a]*.

@Arnallus@ ss sacer scripsit die et anno ^{/9} quod supra.

1. Sota la u hi ha una o. 2. Sota la c hi ha una s. 3. Raspat.

1231

1073 febrer 24

Jofre Amalric i la seva muller Arsenda venen als canonges de la Seu de Barcelona un sagrer que tenen a tocar de l'església de Santa Maria d'Olesa, a canvi de deu sesters d'ordi que Jofre i Arsenda els havien manllevat fins a la festa de Sant Feliu de Girona.

ACB, perg. 1-2-1283. Original. Pergamí, 128 × 335 mm. Aquest pergamí presenta una petita mutilació al llarg del seu costat esquerre que dificulta la lectura dels acabaments de la majoria de les ratlles. Al verso: "Carta de Aulesa"; "Nichil" (s. XIII-XIV); "Mitja Escala, Armari 3, n. 1283"; "(Num...869, ratllat)" (s. XVIII). Caplletra "T": 39 mm.

In Christi nomine. Ego Gaucefredus Amalrici et uxor mea Arsendis femina venditores sumus omnes canonicos Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Manifestum est enim quia vendimus vobis sacrarium [/] nostrum, quod habemus iuxta ecclesiam Sancte Marie de Eulesa. Vendimus vobis ipsas parietes et superpositos et hostios et ianuas/ et tonnas II et cubos II, et omnia nostra que intus sunt, propter [/] precium sextarios decem ordeí, que nos vobis debemus usque ad festivitatem Sancti Felicis Gerunda. Afrontant autem ipsas domus a parte orientis in parietem ecclesiam Sancte [/] Marie, a meridie in via et in sacrarium Marcucii, ab occiduo similiter in via, a circio in terra de Arbertus Remundi. Quantum iste afrontaciones in-[/]cludunt, sic vendimus vobis: supra dicta omnia, et de nostro iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, ut faciatis exinde quodcumque volueritis. Quod si nos venditores aut [/] aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc vendicionem ve<ne>rimus aut venerint ad inrumpendum, non hoc valeat vindicare, set componamus aut componant [/] vobis predicta omnia in duplum cum omni sua illius melioracione. Et postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod factum est VI kalendas marcii, anno XIII regni [/] regis Philippi.

S+num Gaucefredus Amalrici, s+num¹ Arsendis femina, qui hanc vendicionem fecimus, firmavimus et testes subscriptos firmari rogavimus.

S+num Geribertus Guilelmi. S+num Sendredus Mancipo.
S+num Guilelmus Savarico. /^o S+num Onofre Budeler.

/¹ S+ Poncii levite, qui hoc scripsit, cum litteris supra positis
in linea II et subs sss scripsit, die et anno quo supra.

1. Manquen els punts de la signatura.

1232

1073 març 7

Bonfill Ennegó i la seva muller Sicarda venen a Folc Amalric i a la seva muller Bonadona un sagrer situat al comtat d'Osona, a Castellterçol, prop de l'església de Sant Fructuós de Castellterçol, pel preu de 3 mancusos.

ACB, perg. 1-4-251. Original. Pergamí, 60 × 412. El pergamí presenta un petit forat a la part central esquerra. Al verso: "Saeculi xi" (s. XVI-XVII); "1072" (Mas?).

In nomine Domini. Ego Bonefilio Ennegonii et uxori sue Sicards femina vinditores sumus vobis Folchonee Amalricii et uxori sue Bonadonna, emptores. Per hac scriptura vindic-^otionis nos vindimus vobis ipsum sacrarium nostrum, quod est terminatum prope Sancti Fructuosii de Kastrumterciol, quot nobis advenit ad nos vinditores per nostra condriccione vel per ullasque voces. ^o Et est ipsum [sa]gracio cum solo vel superpositos et ostiis vel ianuas, intrare vel exire, cum ipso cortale, cui termenatum est, in comitatum Ausona vel in Kastrumterciol, /^o ad ipsa e[cclesi]a de Sancti Fructuosii. Et afrontad ipsa hec omnia iam dicta, de totumque partes, in alode de Sancti Fructuosii martiri. Quantum infra istas afrontaciones includunt, sicut /^o vindimus vobis: ipsa hec omnia supra scripta, totum ab integrum, cum exiis vel regresiis earum, in propter prescium manchosos III. Et est manifestum. Quem vero predic-^ota hec omnia de nostros iuramus in vestros tradimus dominio ad potestatem, ad vestrum propium. Quod si nos vinditores a<u>d nullusque omo qui contra hac ista vindiccion-^one venerit pro inrumpendum, non hoc valead vindicaret, set componamus vobis in duplo cum omnem suam inmelioracionem. Et in antea ista vindicione firma permansit modo /^o vel omnique tempore.

Facta ista vindiccionem nonas marcii, annos XIII renate regi Filiipii rex.

S+num Bonefilio, s+num Sicars, nos qui ista vindiccionem fecimus et /^o cum testes firmamus et firmare rogavimus.

S+num Oliba. S+num Guilelm Mir. S+num Arlavino.

S Lubetuus sacer, qui ista vindiccione scripsit die et anno quod su/pral.

1233

1073 març 20

Miró Bonfill i la seva muller Quíxol venen a Berenguer Adroer mitja mujada de vinya situada a la parròquia de Sant Vicenç, al terme de Bederrida, pel preu de 12 mancosos d'or pur de moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 34, f. 11c-d. Rúbrica: "Carta de Bederrida quod Mir Bonfil vendidit Berengario Adroarii mediam modiatam vinee". Exterior verso: "[XX]XV" (s. XIII-XIV); "n. 34" (Caresmar). Interior verso: "Anno Domini 1073" (s. XVIII). Caplletra "T" ornamentada, tipus B: 11 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 99-100, n. 901.

In Christi nomine. Ego Mironi Bonefilio et uxori mea Chixol femina venditores sumus tibi Berengario Atroarii, emptore. Per hanc scripturam venditionis nostre vendimus tibi media modiatam vinee et amplius, simul cum ipsa terra ubi est fundata. Et est hec omnia in parrochia Sancti Vincencii, in terminio Beterrita. Qui nobis advenit prescripta omnia a me Mironi per voce uxori mea, et ad me Chixol per mea comparatione et per decimum et per ullasque voces. Habet autem afrontationes iam dicta omnia a parte circi in /^d maliolo de ipsa Canonica Sancte Crucis, ab oriente in vinea de te emptore, de meridie in vinea Sancti Petri, de occiduo in vineas de te emptore et de nos venditores. Quantum iste affrontaciones includunt, sic vendimus tibi: iam dicta omnia ad integrum, propter precium mancosos XII auri puri monete Barchinone. Quos tu emptor precium nobis dedisti et nos venditores manibus nostris recepimus. Est manifestum. Prescripta quoque omnia, que tibi vendimus, de nostrum iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ut facias exinde quodcumque volueris, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquid homo sexus utriusque contra ista venditione venerimus aut venerit pro inrumpendum, nil valeat, sed componat aut nos componamus tibi iam dicta omnia in duplo cum omni sua melioracione. Et in antea ista venditio firma permaneat omnique tempore.

Hactum est hoc XIII kalendas aprilis, anno XIII regni regis Philippi.

S+ Mironi, s+ Chixol femina, nos qui ista venditione fecimus et firmamus et testes firmare rogavimus.

S+ Petrus Ermengaudi. S+ Gerallus Bonefilio. S+ Petrus Golmar. S+ Guilelmi sacer.

S+ Raimundus levita, qui hec scripsi die et anno quo supra.

1234

1073 març 25

Nèvia, filla d'Enguilrada, dóna a Déu i a la Seu de Barcelona un alou situat al comtat de Barcelona, al Maresme, entre els termes de Mata, Argentona, Cabrera i Premià.

ACB, LA.II, n. 496, f. 170a-b. Rúbrica: "Nèvia dedit sedi domos, terras, vineas apud Matham, Argentonam, Caprariam et Primianum in Maritimo". Interior recto: "n. 496" (Caresmar). Exterior recto: "anno domini 1073". Caplletra "I" ornamentada, tipus I: 29 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 100, n. 902.

In nomine Domini. Ego Nèvia femina, que fui filia Enguilrade femine, donatrix sum Domino Deo et barchinonensi Canonice. Presentibus pateat et futuros non lateat qualiter ob meorum ablu-tionem facinorum, preceptis obtemperando dominicis atque apos-tolicis, dono Domino Deo et prenominate Canonice alodium meum proprium, id est, domos cum solis et suprapositis, cortibus et pa-rietibus, guttis et stillicidiis, hostiis et limitibus, foveis et casaliis, terris et vineis atque arboribus, silvis garricisque, prono et plano, in petris, in lignis, in aquis et aqueductibus, viarum ductibus et reductibus, cultum et incultum. Quod habeo in comitatu barchi-nonensi, in Maritima, intra terminos de Mata et de Argentona et de Capraria et de Primiliano. Advenerunt autem mihi hec omnia per vocem parentum meorum vel aliis quibuslibet modis sive vocibus. Habent autem terminum hec omnia a parte circi in serra de Parapario et pertinent usque ad castellum de ipsa cruce, ab aquilonari in torrente de Lavandariis, a meridiana in marinis litto-ribus, ab occiduo in castro Montis Gati. Item in alio loco, in terrano Gramaneti, dono Deo et prescripte Canonice ipsum meum directum, quod habeo vel habere debeo in ipso alodio, quod fuit predictæ genitricis mee, in terris et vineis atque arboribus, molinis cum aqueductibus et reductibus, cum universis utensilibus que ab ipsos molinos pertinent, et cum boschis, cultum vel incultum. Que michi advenerunt per vocem genitricis mee prefate vel aliis quibuslibet

vocibus. Terminantur autem a circio in domo Sancte Engratie, ab aquilone in domo Sancti Martini, a meridie in molinis qui fuerunt Guadalli de Sancto Vincentio, ab occiduo in alveo Bisocii. Item dono sepe dicte Canonice universum meum debitum directum, quod habeo vel qualicumque modo in futuris temporibus habere debeo in universis alodiis que fuerunt patris mei ^b Seniofredi et matris mee predicte, que sunt ab alveo Lubricati usque ad amnem Bisocii et a iugis moncium usque ad littora maris. Universa que prenominatis terminis concluduntur atque terminantur, dono tociens dicte Canonice cum ingressibus pariter et egressibus eorum, et cum universis ad supra scripta omnia qualibet conditione vel ordine pertinentibus, que dici vel nominari utcumque possunt ore humano, ut faciant exinde canonici prescripte Canonice quod faciunt ex ceteris munificentis sepe dicte Canonice. Si vero ego donatrix aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo donacionem hanc disrumpere aut infringere temptavero sive temptaverit, nil prosit, set componam aut componat Deo et prescripte Canonice prenominata omnia in duplum cum omni sua illorum melioratione. Atque postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod factum est VIII kalendas aprilis, anno XIII regni Philippi regis.

S+num Nevie femine, que hanc donacionem fecit et firmavit atque testibus eam firmari rogavit.

S+num Guilelmus Amalrici. S+num Rodballus Amalrici. @Umbertus episcopus@+.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit et sss subscripsit die et anno quo supra.

1235

1073 març 27

Pere Guifré i la seva muller Raquel venen a Gerard Miró i a la seva muller Domènega una mujada i mitja de terra erma situada al territori de Barcelona, al terme de la Gavarra, que té Pere pel seu pare i Raquel per delme conjugal, pel preu de 7 sous en diners de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-257. Original. Pergamí, 160 × 339 mm. Restaurat. Al verso: "abc"; "Gavarra" (s. XIII-XIV); "Nil pro Capitulo" (s. XVI-XVII); "Siglo XI" (s. XIX); "1073" (Mas).

In nomine Domini. Ego Pere Guifredi et uxori mea Ricelli venditores sumus vobis Guerallus Mironi et uxori tue Domenega

femine, emptores. Per anc scripture vendiccionis ¹ nostre vendimus vobis modiatia I et media de terra erema et amplius, nostra propria, quas abemus in territorio¹ barci<no>nensi, in terminio de ipsa Gavara. Et advenit mici, at me Pere, per pa-²terna, et at uxori mee prefate per suum decimum vel per ullasque voces. Que affrontat hec omnia a parte circio in terra de Sancta Maria de Ripol, ab aquilonis in via vel in terra qui fuit de Got-³mar, a meridie in terra qui fuit de Sacio, ab occiduo in terra qui fuit de Xacio et de Adrover Suniarii. Quantum istas afrontaciones includunt, sic vendimus vobis: iam² dic-¹ta omnia ab intecre, simul cum exiis vel regresis earum, in propter precium solidos VII de dinarios monete Barcelona. Et nicil de ipso precio non remansit. Et est manifestum. Quem vero ¹ predicta homnia, que nos vobis vendimus, de nostro iure in vestro tradimus dominium et potestatem, at vestrum plenissimum proprium, ab omni intecritate, at omnia facere ¹ quot volueris, libera in Dei nomine abeat potestatem, at vestrum plenissimum proprium. Quot si nos venditores aut aliquis omo sexus utriusque qui contra ¹ hanc ista vindiccionem venerimus aut venerit pro inrumpendum, nil valeat, set componat aut componamus vobis uncias XX auri (puri)³ et cum suam in-¹melioracione. Et in antea ista vindiccionem firma permaneat modo vel omnique tempore.

Acta est ec VI kalendas aprilis, anno XIII regni regis P<h>ylipi.
¹⁰

S+ Pere Guifredi, s+ Ricelli femine, nos qui ista vindiccionem fecimus et firmamus et testes firmarique rogavimus.

S+ Guanal-¹got Geriber. S+ Reimundi Adalbertus. S+ Bonefilii Guadal. S+ Todaleg. S+ Mir Gifre. S+ Goanes Gi-¹²fre.

Et de Mir Gifre et de Goanes Gifre est plivii Borellus de Carera que, si non abebant ista carta firmata usque a Natalis Domini, ¹³ ista prima festa veniente, donet Pere Guifre uncia I auri puri. ¹⁴

S+ Reimundi sacer, quis scripsit sss dii et anno prefato.

1. Sota terri hi ha l'abreviatura de terra. 2. Sota la i hi ha una a. 3. Repetit.

1236

1073 abril 5

Ponç, sagristà [de la Seu de Barcelona], dóna a Arnau Ot una casa i la terra que l'envolta amb els arbres que hi ha, situada al comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, al lloc

de Pedralbes, que té per la Santa Creu i Santa Eulàlia, per tal que hi planti vinya o trilla i la treballi durant set anys, a canvi del quart anual dels fruits, llevat d'un any. Passat aquest període, la terra serà dividida meitat per meitat entre ambdues parts, guardant sempre el donador el dret de compra preferent sobre l'altra meitat.

ACB, perg. 1-1-2300. Original. Pergamí, 187 × 333 mm. El document presenta sis petits forats en diferents zones. Al verso: "De Petris Albis ad Serriam"; "XLVIII" (s. XIII-XIV); "Num... 2300" (s. XVII); "Lib. I Antiquit. N. 803"; "Diversorum A. 2300" (Mas); "1073" (F-B). Caplletra "I": 7 línies.

ACB, LA.I, n. 803, f. 294c-295a. Rúbrica: "Poncius sacrista dedit Arnallus Od domos et terram ad Pedras Albas in Serriano". Exterior verso: "n. 803" (Caresmar). *Inter columnas recto*: "Anno Domini 1073" (s. XVIII).

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 100-101, n. 903.

In nomine Domini. Ego Poncius, gratia Dei sacrificustus, donator sum tibi Arnallus Od. Manifestum est etiam quia dono tibi chasa^a et curte et terra que est in circuitu, cum illorum arboribus ^β qui infra sunt, ad trilam vel vineam complantandam noviter vel hedificandam, quas abeo^b in chomitatu^c Barchinona, in parrochia Sancti Vincencii de Serriano, in locum que dicunt ad Petras ^β Albas. Adventit autem mihi hec omnia per vocem Sancte Crucis Sancteque Eulalie sive per aliis quibuslibet vocibus. Abet autem terminum hec omnia a parte orientis in torrentem qui discurrit, ^α a meridie in terra de Guadallus Guilelmus, ab occiduo in terra et trila de ipsa Cannonicha,^d a circii in istrata qui pergit ad Sancti Vincencii.^e Quantum isti termini ambiunt, tibi do-^βno: nominatim chasa et curte et terra et arbores ad condegendum bene iam dicta chasa^f et curte, et predicta terra ad trilam vel vineam complantandam atque edificandam,^g tali videli-^βcet conventum: ut infra istos VII annos venturos predictam terram bene complantes et omnes laboraciones^h eius in ea pleniter compleas, sicut mos est bonis cultoribus huius terre; ^γ et quicquid interim frugum Deus ibidem dederit, quartam partem mihi dones, excepto uno anno, qualem tu eligerisⁱ volueris, in quo licenciamⁱ abeas^k ipsas fruges singulari-^βter ad opus tuum recipere propter industriam tui laboris assiduam. Completis autem VII annis, si ipsa vinea iusta estimacionem^l bonorum cultorum bene fuerit advineata ^ρ et fundata atque hedificata, tunc dividere faciamus eam ipsam terram et vineam simul cum ipsos arbores, equaliter per medium, ita ut una medietas sit mea et altera tua ^{ρ0} ad faciendum exinde quodcumque tibi placuerit, cum egressibus simul et ingressibus suis, sub ista videlicet condicione^m servanda: ut non liceat tu neque

posteris tuis predictam /¹ tuam partem ulla ochasioneⁿ vel ingenio alienare neque in estraneum ius transducere, nisi ad me aut^l successor^{les}/ meos post me, ita dumtaxat quod si tu aut posteris tuis /² volueritis eam vendere et nos infra triginta^o dies, quibus eam venalem abueritis,^p noluerimus² eam emere, sicut a bonis ominibus^q iuste adpreciata et compensata fuerit posse vale-/³re, tunc abeatis licenciam^r plenariam predictam vineam et trilam³ protinus eam vendere cuicumque volueritis, ad vestrum animum. Si vero ego donator aut alicuiuslibet sexus /⁴ homo per vocem nostram hoc disrumpere temptaverimus sive temptaverit, et per aliquam ochasionem^s ipsam terram vel vineam aut arbores sive labracione^t a vobis auferre tempta-/⁵verimus,^u nil prosit, set componat aut componam tibi uncias II auri in vinculum et postmodum reddamus vobis predictam terram et vineam sive laboracionem.^v Et hoc maneat /⁶ perenniter^w firmum, sicut superius est comprehensum.^x Quod si tu laborator minime feceris et per aliquam ochasionem^y ipsam terram cum suis laboracionibus^z dimiseris, et ad ipsum pla-/⁷citum supra insertum, ut dictum est, non abueris^{aa} edificata,^{ab} tunc componas mihi uncias II auri in vinculum et in antea expleri facias ipsas laboraciones^{ac} legitime /⁸ usque ad perfectionem suam, que supra lata est. Sicque in postmodum hec precaria firma permaneat in perpetuum.

Facta precaria hec die nonas aprilii, anno XIII regni regis /Philippi.
/⁹ *S+ Poncii sacrivicustus*.

S+ Reimundius. /¹⁰ *S+ Ermenardi presbiter*. *S+ Petrus presbiter*.
S+ Dalmacius^{ad} sacer. /¹¹ S+ Guilelmi levite, qui et caputscole.
/¹² S+ Iohannis presbiteri, qui hoc scripsi die et anno quod supra.

1. Segueix una lletra il·legible titllada. 2. Segueix una lletra il·legible titllada. 3. Sota la l hi ha una n.

LA. a. casa. b. habeo. c. comitatu. d. Canonica. e. Vincentii.
f. casa. g. hedificandam. h. laborationes. i. eligere. j. licentiam.
k. habeas. l. estimationem. m. conditione. n. occasione. o. XXX°.
p. habueritis. q. hominibus. r. licentiam. s. occasionem. t. laboracione.
u. Segueix sive temptaverit. v. laborationem. w. perhenniter.
x. comprehensum. y. occasionem. z. laborationibus. aa. habueris.
ab. hedificata. ac. laborationes. ad. Dalmatius.

1237

1073 abril 25

Publicació sacramental del testament de Gombau Sanla feta en presència del jutge Ramon Guitart per Geribert Salomó, Ponç

Guadall i Guillem Sunyer, els quals juren sobre l'altar de Sant Miquel de l'església de Sant Vicenç de Sarrià, situada al territori de Barcelona, haver-ne estat testimonis. El testador hi nomenà almoners seus Miró Goltred, Guitart Boeci, Miró Guitard, prevere, i la seva muller Beliarda i repartí els seus béns mobles i immobles entre els seus fills, la seva muller i la seva mare i la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia de la Seu de Barcelona.

ACB, LA.III, n. 271, f. 103c-104b. Rúbrica: "Testamentum Gomballi Sanlani qui dimisit Sedi alodium, domos, terras, vineas, et cetera". Exterior verso: "n. 271" (Caresmar). Caplletra "T" ornamentada, tipus F: 11 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 101, n. 904.

In nomine Domini. Hec est sacramentalis conditio ultime voluntatis cuiusdam Gondeballi Sanlani defuncti, cuius ordo actum est secundum ordinationem Reimundi Guitardi iudicis, in cuius presentia cernentibus aliis testibus. Ego Geriberti Salomoni et Poncii Guadalli atque Guilelmi Suniarii iurando testificamus supra altare Sancti Michaelis, quod est in aula Sancti Vincencii martir sita Sirriano, in territorio barchinonensi, quia vidimus et presentes eramus quando prefatus defunctus, longa infirmitate fessus, in suo sensu tamen et memoria integra, secundum suum testamentum, quod nobis presentibus laudavit et manu propria firmavit, instituit et ordinavit ut per manumissores suos, videlicet per Mironi Goltredi et Guitardi Boecii et Mironis Guitardi presbiteri et Belliardis, uxorem suam, omnes res sue post mortem suam¹ taliter destinarentur. In primis concessit Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie ipsum suum alodium qui fuit Servidino, id sunt, terris et vineis et casaliis et olivera et omnia genera arborum qui infra sunt, pro anima mea. Et de ipsum alodium, quod habebat in Ortonos, concessit ad Bonuspari Venrrelli media modiatia iuxta vinea sua, pro anima sua. Et alium quod ibi remanebat simul cum ipsum alium alodium, que ibi emit de Reimundo Guilelmi, remansisset ad filio(s)¹ suo vel filias suas legitimas. Et ipsum suum directum, que habebat in planter de ipsa Canonica iam dicta, concessit ad supra iam dictos infantes. Et ipsum alodium, que illi dedit Bonuspari Stephani, concessit ad Theballi, filio Em femina. Et a Mironi Guisadi ipsum alodium que emit de Rigalli, ut tenuisset diebus vite sue et post obitum suum revertatur ad infantes suos iam dictos. Omnem autem alodium, qui fuit de avio suo vel avia, cum omnia genera arborum qui infra sunt, tenuisset mater sua et possedisset in diebus suis, post obitum vero suum remansisset ad infantes suos legitimos.

Et ipsos sacrarios que ille fecit vel que emi de Lopardi, remansisset ad infantes suos iam dictos et ad mater sua. Et ipsa sua mula fuisset vendita et de ipso precio fuissent soluti XIII mancosos. Et ad Sancta, mancosos II. Et ad Sancti Vincentii, mancosos I. Et ad Fulchoni presbiteri, mancosos II, per missas. Et si de ipso precio aliquid remanserit, concessit per missas. Et parilio uno de bovos et oves et capras et porchos XI fuissent venditi. Et de ipso precio concessit ad Mironi Guisadi mancosos II per missas. Et ad Guitardus Boetii, mancosos III. Et ad Mironi Goltredi, mancosos III. Et quod remansit de ipso precio, concessit ad ipsa canonica, simul cum ipsa tonna maiore. Et concessit ad mater sua truga una et porcho uno et rela I et exada I. Et concessit IIII^{or} caficios vini per indumentum ^h ad corpus suum. Et ipsum panem et vinum, que modo habebat, in comune habuisset victum uxori sua et mater sua et filios suos. Et ad novo veniente de pane et vino, de ipsa sua tercia, parte ad Bonuspari et a Teballo et a Reimundo singulos sestarios ordei. Et infra Arnal et Eroigius sestarium I ordei. Et (a)² Thedbal alium sestarios ordei. Et si aliquid remanserit de pane et vino, pro anima sua. Et ipsas fruges, que Deus deberit in ipsa terra ad novo, que concessit ad mater sua, illa dimisit. Et sestarios duos ordei, que illi debebat Gundemari Iohanni, pro anima sua. Et concessit ad Berengario, filio suo, scuto et lancea et espada et sela et subtus sela. Et alias bestias que remanserunt, bubos et asino et oves et capras et porcos, et ipsas duas partes de pane et vino cum ipsa vascula (de mater sua),³ exceptus vascula de mater sua, remansisset ad uxori sua et ad filios suos. Et ad infans, qui erat in utero uxori sue, si natus fuerit et ad etatem venerit, accipiat partem cum his qui supra inserti sunt equalem. Et si unum de illis obierit antequam habeat proles de legitimo coniugio, revertisset ad alios. Et si omnes mortui fuerint sine legitimos proles, remansisset ad canonicam Sancte Crucis Sancteque Eulalie pro anima sua vel parentum suorum. Omnem autem alodium, que dimisit ad filios suos vel filias, concessit ad uxori sua, ut tenuisset cum filiis suis omnibus diebus vite sue, si digne permanserit in viduitate; et si alium virum aprehenderit, extranea de omnibus fuisset. Et aliud quod remansisset, dare fecissent pro anima sua. Hoc totum ita precepit et post obitum suum sic stare mandavit. Postquam autem predictus testator hec omnia ordinavit, loquelam habens sive memoria integra, vixit a VI idus novembris, anno XIII regni regis prescripti, quo etiam die obiit. Atque ex hoc nullatenus postmodum suam voluntatem, nobis scientibus, mutavit. Et nos, iam dicti testes et helemosinarii, supra scripta omnia

auctorizamus et iuramus et testificamus per super adnexum iuramentum in Domino.

Late ^h conditiones VII kalendas madii, anno XIII regni regis Philippi.

S+ Geribertus Salomoni. S+ Guilelmus Suniarii, nos testes supra dicta omnia fideliter testificamus et auctorizamus.

S+ Mironi sacer, s+ Belliardis femine, nos helemosinarii sumus et iam dicta omnia fideliter auctorizamus.

S+ Petrus Barucii, s+ Donucius faber, s+m Sinderedus sacer, hec sunt auditores.

1. s expuntuada.
2. Repetit.
3. de mater sua expuntuat.

1238

1073 abril 27

Company Bonhom i la seva muller Raquel venen a Ramon Bernat, cabiscol, unes cases amb cort, hort i terres que les envolten, situades al territori de Barcelona, al terme de Sarrià, que tenen per compra, pel preu de 50 mancusos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-1-2315. Original. Pergamí, 145 × 341 mm. Al verso: "Ad Inforcatos et in Serriano"; "XLVI"; "Kartes de Enforcads et de Sirriano" (s. XIII-XIV); "Num... 2315" (s. XVII); "Lib. II Antiquit. n. 45"; "Diversorum A. 2315" (Mas); "1073" (F-B). Caplletra "I": 30 mm.

ACB, LA.II, n. 45, f. 16c-d. Rúbrica: "Emit R. Bernardus, caput scole, casas, curtes, ortos et cetera in Serriano.". Exterior verso: "Cabiscol dicitur capud scole"; "Alaudes de ipsa Cabiscolia" (s. XIII); "n. 45" (Caresmar); "Anno Domini 1073" (s. XVIII).

Regest: Mas, Notes, vol. X, p. 101, n. 905.

In Christi nomine. Ego Compagni Bonushomo et uxori mea Richelle femina venditores sumus tibi Raimundi Bernardi, capiti scole, emptori. Per hanc scripturam vendic<o>nis^a nostre^h vendimus tibi casas cum curte, solos et superpositos, hostios, ianuas atque limites, et horto cum olmo et terris qui in circuitu ipsos domos sunt. Et est hec omnia in territorio Bar-^hchinona, in terminio de Sirriano. Qui nobis advenit predicta omnia per comparacione et per ullasque voces. Et affrontat predicta omnia de aquilonis in strata publica, ^h de meridie in ipso torrent, de occiduo similiter, de circi in alaudes de ipsa Cabiscolia. Quantum istas affrontaciones includunt, sic vendimus tibi: iam dicta omnia ^h ad integrum, propter precium

mancusos L auri puri monete Barchinona, legitime pensatos. Quos tu emptor precium nobis dedisti et nos venditores manibus nostris /^β recepimus. Et est manifestum. Prescripta quoque omnia, que tibi vendimus, de nostrum iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ut quiquit^b exinde facere /^γ vel iudicare volueris, cum exios et regresios^c earum, a tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo (sexus)¹ utriusque contra ista vendicione^d pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi iam dicta omnia in duplo cum omni sua melioracione.^e Et in antea ista ven-^βdicio^f firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc V kalendas madii, anno XIII regni Philipo rege.

S+m Compagni, s+m Richelle femina, /⁰ qui histag vendicione^h fecimus et firmamusⁱ et testes firmar<e> rogavimus.

S+ Remundi levite. /¹ S+m Arnallo Honofredi. S+m Guilelmi Guifredi. S+m Bonucio Bernardi. S+m Guilelmus Gotmar. /² S+m Bompari Malangeçi. S+m Lobeta femina. /³

S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi et sss die et anno quod supra.

1. *Repetit.*

LA. a. venditionis. b. quicquid. c. regressios. d. venditione. e. melioratione. f. venditio. g. ista. h. venditione. i. firmavimus.

1239

15 maig 1073

Guillem Mir i la seva muller Sicarda permuten amb Emma una peça de terra per una casa situada al comtat de Barcelona, al Vallès, a la parròquia de Santa Perpètua, al lloc de Mogoda, que tenen, Guillem pels seus pares i Sicarda per delme conjugal.

ACB, perg. 1-4-258. Original. Pergamí, 102 × 300 mm. Restaurat. Al verso: "1073"; "Diversorum C (b) 258, Capsa 3" (Mas). Caplletra "I"ornamentada: 24 mm.

In nomine Domini. Ego Guilelmi Mironi et uxori mee nomine Sicardis femine comutatores sumus tibi Ema, emptores. Per hanc scripture comultamus/ tibi pecia I de terra cum ips[a] casa [±7]ra \domos¹/ prope ipsa femine /² de me Ema. Advenid ad me Guilelm per ienitore meos, et ad uxori mee per decimum au per ullasque voces. Et est hec omnia in comitatu Barchinona, in Valense, in parochia Sancta Perpètua, in loco que dicunt Mugoda. /^β Abet autem

afrontaciones ista omnia, de omnesque partes, in alaude de me Ema supra scripta sive in ipsas meas d'o/mos.² Quantum in istas afrontaciones includunt, sic comutamur³ tibi: ista omnia, /^a tota ab integre, cum exiis vel regresiis suis, a proprio. Et est manifestum. Quem vero predicta hec omnia, quod superius resonad, de nostro iuro in tuo tradimus⁴ dominio et potestatem, ad tuum /^b plenissimum proprium. Quod si nos excomutatores aut utriusque sexus qui contra hanc ista carta comutacione venerid pro inrumpendum, non hoc valead vendicare, set /^b componat aut componamus tibi in duplo cum omnem suam [inme]llioracionem. Et in antea ista comutacione firma permane ad usque in evum.

Facta ista carta comu-/tacione idus madii, ano III^oX^o regni Phylpy rege.

S+num Guilelmi Mironi, s+num Sica\r/dis, nos qui ista carta comutacione fecimus et testes /^b firmarique rogavi.

S+num Mironi Marchucio. S+num Gerbert. S+num Guilellm Bonefilii.

/^o S+ Guitardus sacer, qui scripsid cum litteras super positas in linea \prima/ (secunda),⁵ die et ano quod supra.

1. demos. 2. Sota la o hi ha una e. 3. Hi ha un traç entre la u i la t.
4. Sota la i hi ha una o. 5. Ratllat.

1240

1073 maig 29

Bonisaac, fill de Rabbi Judà, jueu, ven a Ramon Dalmau, levita, un alou consistent en terres i arbres de diverses classes, i casals, situat al territori de Barcelona, a Montjuïc, a la parròquia de Sant Julià, pel preu de 70 mancosos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, LA.I, n. 462, f. 176a-b. Rúbrica: "Carta quod Bonisac Iude vendidit Canonic alodium suum et domos in parroecchia Sancti Iuliani de Montejudic". Interior recto: "n. 463" (Caresmar) i exterior recto: "Anno Domini 1073" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 5 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 101-102, n. 906.

SCHWAB-MIRET, Documents, p. 15, edició parcial.

In nomine Domini. Ego Bonus Ysaac, cuius pater dudum vocitatus fuit Rabbi Iuda, venditor sum tibi Remundo Dalmatii, levite, emptori. Per hanc quoque scripturam istius mee vendionis vendo tibi alodium meum proprium, terras videlicet cultas et in-

cultas, cum arboribus varii generis intrinsecus sitis, cum casalibus et ceteris omnibus ad supra dicta universa, qualibet conditione vel ordine, pertinentibus, quemadmodum ore possunt humano dici vel nominari, vel pertinere debentibus. Que habeo in territorio barchinonensi, in Monte Iudaico, in parrochia Sancti Iuliani et in eius confinio. Que etiam cuncta advenerunt mihi per meam comparacionem vel aliis quibuslibet modis sive vocibus. Abent autem terminum hec omnia a parte orientali in vineis Remundi Ermen-gaudi fr<atr>isque sui, et alodio Reimundi Bonifilii heredumque suorum; a meridiana in ipso farello; ab occidua in domibus Remundi Ermengaudi et in alodio Sancti Iuliani; a circea quoque parte in alodio Boni Ysaac, cuius pater nuncupatus fuit Ioseph, aurifex, sive in strata qua itur a monte ad urbem et ab urbe ad montem. Quantum intra prenomatos quatuor terminos hodie habeo aut in futuris temporibus, qualicumque modo vel voce, habere debeo tibi ad integrum vendo propter mancos septuaginta auri primi et purissimi monete barchinonensis. Quos tu emptor precium mihi dedisti ego venditor manibus meis accepi. Nihilque ex predicto precio apud te remansit. Quod satis est manifestum. Hec autem universa, que tibi vendo, de meo iure in tuum dominium et potestatem ad integrum trado, cum ingressibus pariter et egressibus suis, ut facias exinde quodcumque tibi placuerit, ad tuum plenissimum proprium. Si vero ego venditor aut cuiuslibet ^p sexus ordinis homo venditionem hanc disrumpere aut infringere sive rescindere seu in aliquo dimovere temptavero sive temptaverit, nil prosit, sed componam sive componat tibi vel eis qui per te et post te cuncta (?) hoc adituri sunt hec omnia, in triplum cum omni sua illorum melioratione, quia in legibus seculi ita cautum habetur: ut quociens undelibet placitum conscribitur, in transgressoris pena duplatio, reddende rei vel triplacio rerum satisfactione taxetur. Compositione vero peracta, hoc maneat firmum perhenniter et inconvulsum.

Quod factum est IIII kalendas iunii, anno XIII regni regis Philippi.

S+ Guilelmus levite, qui hoc scripsit die et anno superius comprehenso.

1241

1073 juny 17

Benet i la seva muller Engilberga, anomenada Rossa, empenyoren a Bonfill Sanla i a la seva muller Guisla la seva part i heretat de

les vinyes que tenen proindivís amb els seus hereus, situada al territori de Barcelona, al lloc de Torre Dostal, per un deute que tenien amb ells de 28 mancusos d'or de moneda de Barcelona, que els han de tornar per Sant Joan de l'any següent.

ACB, perg. 1-1-2307. Original. Pergamí, 157 × 247 mm. Al verso: "LXXXIII" (s. XIII-XIV); "Num... 2307." (s. XVIII); "Liber II Antiquitatum n. 271 / Diversorum A 2307" (Mas). Caplletra "I": 21 mm.

ACB, LA.II, n. 271, f. 90c-d. Còpia de mitjan segle XIII. Encapçalament de foli: "Villapiscina". Rúbrica: "Benedictus impignoravit / Bofill Ulani vineas apud Turrem Dostal in territorio Barchinone". Exterior verso: "[LX]XXXIII" (s. XIII-XIV); "n. 271" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini / 1073" (s. XVIII). Per la interpretació que en fa el copista del segle XIII aquest document ja deuria estar deteriorat quan es va transcriure al Liber Antiquitatum. Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 9 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 102, n. 907.

In nomine Domini. Ego Benedicti una cum uxori mea Egilberga, que vocant Russa, impignorores summus^a tibi Bonefi[li]o [Sa]nlani^b et ² uxori tue Guislie^c femine. Manifestum est enim quia debitores summus^d vobis mancusos XXVIII auri puri et f^e mo[n]jet[e] Barchino-³ne, quas tu nobis prestasti. Et est manifestum. Propterea impignoramus vobis^{1-f} ipsam nostram porcionem^g vel ereditatem de ipsis vineis, ⁴ quam abemus indivisum cum eredibus nostris in territorio barchinonensi, in locum que vocant Turre Dostal. Advenit^h mihi ad me ⁵ Benedicto per vocem uxori mee iam dicte, et ad me Egilberga per vocem genitorum meorum vel per ullasque voces. Affrontadⁱ hec omnia ⁶ a parte circi in ipso torrente, ab oriente in alaude Geribertus Gitardi, a meridie in vineis Stephanus [M]onetarii, ⁷ ab occiduo in ipso aren vel in alaude Poncus^j Recosindi. Quantum iste affrontaciones^k includunt, sic impignoramus vobis: pre-⁸scriptam nostram porcionem^l et directum de ipsis vineis iam dictis, cum ipsa terra in qua iacent, integriter, simul cum exiis vel regresiis^m earum. ⁹ Et de nostro iure in vestro tradimus dominium et potestatem, ab omni integritatem. Et inter tantum nos teneamus hec per vestrum be<ne>ficiumⁿ ¹⁰ et vos per vestrum pignus. Et in die quod erit festivitas sancti Iohannis, de ista ad alia veniente ipsam nativatem, isto anno revolvente, ista ¹¹ proxima ventura, sic faciamus vobis reddere iam dictum debitum. Quod si minime fecerimus et diem placitis nostris non adimpleverimus, sicut ¹² supra insertum est, tunc sit vobis licitum ut accipiatis ipsa espleta de ipsis vineis supra scriptis, ut eam abeatis abque ulla inquietudine, ¹³ quantumque tenerimus ipsum avere et fuerit voluntas vestra. Quod si minime fecerimus, tunc abeatis licenciam iam dicta omnia apreem-¹⁴dere,^o

tenere, vindere et omnia facere quodcumque^p volueritis, ad vestrum plenissimum^q proprium. Quod si nos impignorores aut aliquis homo sexus ^{/15} utriusque qui contra hanc impignoratione^r venerimus aud^t venerit ad inrumpendum, nil valeat, sed^t componat aut componamus vobis iam dicta ^{/16} omnia in duplum cum omni sua melioracione.^u Et postmodum hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum XV kalendas iullii,^v anno XIII regni regis ^{/17} Filippi.

S+ Benedicti, s+ Egilberga femina, nos qui hanc impignorationem^w fecimus et testes firmare rogavimus.

^{/18} S+ Reimundo Captivi. *Sss Remundo Donucio*. *S+ Poncii levite sss*.

^{/19} S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Sota tibi.

LA. a. sumus. b. Ulani. c. Guilie. d. sumus. e. \et fi/ i amb senyal de posició. f. tibi. g. portionem. h. La i només es veu a la còpia. i. affrontat. j. Poncius. k. affrontationes. l. portionem. m. regressiis. n. beneficium. o. aprehendere. p. quodcumque. q. plenissimum. r. impignoratione. s. aut. t. set. u. melioracione. v. iulii. w. impignorationem.

1242

1073 juliol 9

Raimon Guadall fa donació a Erall Guadall de la tercera part d'una feixa de terra que posseeix a Palau, i d'unes cases a Torrelles, situades a la parròquia de Sant Joan de Llobregat, al comtat de Barcelona, que té pels seus pares.

ACB, perg. 1-4-264. Original. Pergamí, 90 × 456 mm. Restaurat. Al verso: "1074" i mig esborrat "Diversorum C (b) 264" (Mas). Caplletra "I": 8 mm.

In nomine^l Domini. Ego Raimundi Guadalli donator sum tibi Erallus Guadallus. Certum quidem manifestum est henim quia placet, nullus quas agentis imperio nec suadentis ingenio, set propria expontanea mihi hoc elegit cum Deo bona volun-^ltas, ut cartam donacionis fecissem, sicuti et facio, id est, tercia parte de ipsa feixa qui est ad ipso Palacii, et de ipsos domos qui sunt in Torrelles ipsa tercia parte, meum proprium. Et advenit michi per ienitoris meis vel per quibuslibet alis ^β modis. Qui est in comitatu Barchinona, in parrochia Sancti Ioahnnis Lupricati sive in Torrelles. Et afrontat ab oriente in ipso Palacio, a meridie in alodium Berengarius Raimundus, de occiduo in alodium Ioahnn² Sesmundi, ^{/4} a circii

similiter. Et ipsos domos supra scriptos, qui sunt in Torrelles, afrontat ab oriente in alodium de Umbert Suner, a meridie in rio Torrelles, ab occiduo in alodium de Umbert Suner, a circii in alodium Umbert Suner vel de Se-^oniofredi Manla. Quantum infra istas VIII afrontaciones includunt, sic dono tibi: ipsa hec omnia supra scripta, quod ego abeo vel abere debeo, ab integrum, cum exis et regresis earum, ad tuum plenissimum proprium.³ Quem vero ^o predicta hec omnia, quod ego tibi dono, de meo iure in tuo trado dominia potestate, aut facere que volueris. Quod si ego donator aut ullusque homo qui contra hanc ista donacione venerit pro inrum-pendum, non hoc va-^oleat vindicare, set componat aut compono tibi in dupplum⁴ cum omne sua inmelioracione. Et postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Facta ista donacione VII idus iulii, anno XIII regni ^o Filipi regis.

S+num Raimundus Guadallus, qui ista donacione scribere feci et firmavi firmareque rogavi.

S+num Ioahnni Sesmundi. S+num Ierbert Mir. S+num Mironi Seniofredi. ^o / *S+ Oliva levite*. *S+ Petrus sacer*.

@Dodatus@ presbiter scripsit et sub scripsit ss die et anno quod supra.

1. nomini. 2. Abreviatura superflua. 3. proprium. 4. Sota la segona p hi ha una b.

1243

1073 setembre 1

Els germans Bonfill i Gerard cedeixen al sacerdot Pere Arnau una casa situada a Barcelona, davant de l'església de Sant Just, que fou de llur pare Ermemir, per raó d'una pacificació entre els germans i el sacerdot.

ACB, perg. 1-4-259. Original. Pergamí 123 x 260 mm. Al verso: "ante ecclesia Sancti Iusti" (s. XI-XII); "1073" (Mas). Caplletra de 6 línies.

In nomine Domini. Ego Bonusfilius et Geraldus, uterque fratres, pariter in unum pacificatores et definitores atque evacuatores sumus ^o tibi Petro Arnalli, sacerdoti. Manifestum est ergo quia convexabamus te indebite super quibusdam domibus, que fuerint patris ^o nostri Ermemiri, sacerdotis, quas tu iuste emisti a iure predicti patris nostri, unde existimabamus nos aliquid posse ad-^o

quirere directum sive habere, eo quod fuerint predicti genitoris nostri, qui dudum illas vendidit sive dedit tibi. ^⁹ Quę etiam domos sunt intra moenia Barchinonę urbis, ante ecclesiam Sancti Iusti atque Pastoris. Recognoscentes ^⁹ itaque nos quia iniuste petebamus te super his domibus, pacificamus et definimus atque evacuamus eas tibi ad inte-^⁹grum, cum ingressibus pariter et egressibus illarum, et cum universis ad predictas domos quolibet modo pertinentibus, ^⁹ ut si ab hodierno die et tempore, quod est kalendas septembris, anno XIII regni Philippi regis, nos aut utriusque ^⁹ sexus homo te inquietare aut sollicitare temptaverimus sive temptaverit super hoc definito negocio ^⁹ atque placito, componamus sive componat tibi libram auri puri in vinculum. Et postmodum hec definitio fir-^⁹ma maneat in perpetuum.

S+ Bonifilii, s+ Geraldii, qui hanc definicionem et pacificatio-^⁹nem atque evacuationem fecerunt et firmaverunt atque testibus subscriptis eam firmari rogaverunt.

^⁹ S+ Mironis Gaudalli, s+ Arnalli Bernardi, s+ Gerberti (Mironis)^⁹ Atonis, s+ Guilielmi Re-^⁹mundi, isti sunt huius rei testes. *S+ Riculphi levite*.

^⁹ S+ Bertrandi subdiachoni, qui hoc scripsit et subscripsit die et anno quo supra.

1. Ratllat.

1244

1073 setembre 3

Bonuç Guillarà i la seva muller Raquel venen a Berenguer Ramon un alou situat a Banyols. Raquel el tenia pels seus pares i Bonuç per la seva muller. El preu de la venda és de 53 mancusos d'or pur de moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-261. Original. Pergamí, 136 × 308. Al verso: "1073" (Mas).

LA.I, n. 386, f. 148c-d. Rúbrica: "Venditio alodii et domorum in Bagneolis". *Inter columnas verso*: "n. 386" (Caresmar); "CXLVII" (s. XIII); al marge interior de d: "Anno Domini 1074" (s. XVIII).

Regest: Mas, Notes, vol. X, p. 97, n. 896.

In Christi nomine. Ego Bonucius Guilarani et uxori mea Richelle femina venditores sumus tibi Berengarius Raimundi, emptor. Per hanc scripturam vendicionis^a nostre ^⁹ vendimus tibi alaudem apud^b casalicios. Et est hec omnia in Bagneolis. Qui nobis advenit

iam dicto alaude ad me Bonucio per voce uxor mea, et ad me Richelle^e per voce ge-^βnitorum meorum et per omnimodas voces. Et^d affrontat predicta omnia de circi et de meridie in vias, de orient in alaude Bernardi Miro, de occiduo in alaude de te emptori. Quantum ^a istas affrontaciones includunt, sic vendimus tibi: in iam dicto alaude quantum ibi habemus et habere debemus ad integrum, propter precium mancosos LIII auri puri mo-^βnete Barchinona, quod^e tu emptore^f nobis dedistis. Et est manifestum. Prescripta quoque omnia, que tibi vendimus, de nostrum iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ut quiquit^g ^β exinde facere vel iudicare volueris, cum exios et regresios earum, a tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque contra ista vendicione ^h pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut nos componamus vobis iam dicta omnia in duplo cum omni sua melioracione.^b Et in antea ista vendicio firma permaneat ^β omnique tempori.

Actum est III nonas setember, anno XIII regni Philipo rege.

+Bunucius Gilera, s+num Richelle femina, nos qui histiⁱ vendi-^βcione fecimus et firmamus et testes firmare rogavimus. ^h10

S+num Bernard Bonucio. S+num Bonefilia Ademar. S+num Raimundi Guitardi. S+num Guitardus Borrello. ^h11 S+num Guilelmus Bonucio. ^h12

S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsit et sss die et anno quod supra.

a. venditionis. b. apud. c. Richella. d. Manca et. e. quos. f. empto. g. quicquid. h. melioracione. i. ista.

1245

1073 octubre 6

Geribert Isarn i la seva muller El-liarda fan donació a Ponç Geribert, canonge de la Seu de Barcelona, de dues peces de terra al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, a Vilapicina, en feu, pel preu de 6 mancosos, tres en farratge i tres en diners.

ACB, perg. 1-1-1437. Original. Pergamí, 154 × 286 mm. Al verso: "Precaria sive comparacione quam accepi Poncius Geri-/berti a Gerberto Isarni et coniugis eius Elliardis"; "LVII"; "Domni, domin"; "Audivit dominus et [vi-/vum iniquit a Tsd-dom?]" (s. XIII-XIV); "Num... 1437" (s. XVIII); "Liber II Antiquitatum n. 244 / Diversorum A 1437" (Mas). Caplletra "I": 18 mm.

ACB, LA.II, n. 244, f. 83b-c. Còpia de mitjan segle XIII. Encapçalament de foli: "Villapiscina". Rúbrica: "Girbertus Isarni dedit Poncio Girberto ca-/nonico II pecias vinee et terre in Villapiscina". *Inter columnas recto*: "n. 244" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini / 1074" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus D: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 103-104, n. 910.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Gerbertus Isarni et coniux mea Elliardis femine donatores sumus tibi Poncio ^ρ Geriberti, Sancte Sedis Sancteque Crucis Sancteque Eulalie barchinonensis canonico, et progenie^a atque posteritati tue. ^β Manifestum est enim quia damus (pe)¹ vobis peciolas II terre: unam ad plantandum vinee \et/ ad laborandum aliam. Quam habe-^αmus^b in territorio barchinonense, in parrochia Sancti Andree de Palumbare, in loco qui vocatur Villapiscina. Advenit autem nobis ^ρ per fevum quam tenemus Sancti Cucufatis cenobio vel aliis quibuslibet vocibus. Habent autem terminos predictas peciolas ^ρ duas terre ab oriente et circio in riera et in terra Sancte Marie Rivipollentis, a meridie et occiduo in terra de / Blanca^c \atque/ in vinea tua sive in viero qui vadit ad ipso Pontonar. Quantum iste afrontaciones^d includunt, ^ρ sic damus tibi Poncio predicto et progenie^e atque posteritati tue: predictam peciolam unam terre ad plantandum vinee, et aliam ^ρ peciolam terre ad panem adlaborandum, et vineam ad edificandum de bonis vitibus, per precariam,^f tres² vero partes reservamus ad ^ρ opus tuum, quartam vero partem ad opus nostrum reservamus, et vos predictis teneatis eam per nostrum fevum predictam ^ρ quartam partem. Propter hoc quoque accepimus precium de te Poncio prescripto mancusos VI, tres in ferragine et tribus in de-^α2nariis. Predicta quoque omnia ec^g modo damus tibi cum exiis vel regressiis eius, ut securi et quieti possideatis prefata ^ρ3 omnia, ita ut non sit vobis licitum ullum senioraticum ibi facere vel proclamare,^h nisi nos vel posteros nostros. Si ^ρ4 autem (vobis)³ necessitas evenerit predicta vinea⁴ et terra vendendi aut donandi vel inalienandi, non sit vobis licitum ut ^ρ5 ita faciatis, nisi nobis vel successoribus nostris. Quod si noluerimus eam emere infra VI menses, quibus amoniti fue-^α6 rimus aut fuerint a vobis,⁵ tunc sit vobis licitum exinde facere quodcumque volueritis, ad vestrum plenissimumⁱ proprium. ^ρ7 Si autem nos donatores aut aliquis homo sexus utriusque contra hanc donacionem^j venerimus aut venerit ad ir-^α8rumpendum,^k tam vobis quam posteris vestris, nil⁶ valeat, set componamus aut componant vobis iam dicta omnia in duplum cum ^ρ9 omni sua illius melioracione.¹ Si vero nos susceptores non adimpleverimus, sicut supra sponndimus, componamus vobis ^ρ0 unciam I auri. Et insuper adimpleamus, sicut iam diximus.

Quod est actum II nonas octobris, anno XIII regni Phy-¹lipp^m regis.

S+num Gerbertus Isarni, s+num Elliardis femine, qui hanc donacionemⁿ fecimus et firma-²vimus et testibus eam firmari rogavimus.

S+num Guilelmus Galindi. S+num Gaucefredi /Sinner⁷.³ S+num Guitardus Bonifilii. S+num Guilelmi Guitardi. ⁴ *S+gnum Balluvini presbiter*. *S+ Reamballi levite*.

⁵ S-num Amati Guilelmi, qui hoc rogatus scripsi cum literas^o supra positas in linea VII et rasis in linea /XIII^{8-p}.

1. Superflu. 2. Sota la t majúscula n'hi ha una de minúscula. 3. Raspat. 4. Sota la v hi ha una p. 5. Una ratlleta supèrflua. 6. Sota la n hi ha una t. 7. Aquest cognom porta un senyal de l'escrivà que el situa al text. 8. Aquesta xifra porta un senyal de l'escrivà que el situa al text.

LA. a. proieniei. b. abemus. c. Blanca. d. affrontationes. e. proieniei. f. prechariam. g. hec. h. clamare. i. Escrit sobre raspat. j. Escrit sobre raspat donationem. k. inrumpendum. l. melioratione. m. Philippi. n. donationem. o. litteras. p. XIII^p.

1246

1073 novembre 20

Belel i la seva muller Bonadona venen a Remon Dalmau un alou al comtat de Girona, a la parròquia de Sant Martí d'Arenys, al lloc anomenat Puigoriol, pel preu de 3 diners de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 515, f. 175c-d. Rúbrica: "Raimundus Dalmatii clericus emit alodium apud podium Doriol in Arens". Exterior verso: "n. 515" (Caresmar). Inter columnas verso: "anno Domini 1074" (s. xvii). Caplletra "I" ornamentada, tipus I: 15 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 109-110, n. 922.

In nomine Domini. Ego Belel et uxor mea Bonadonna femina venditores sumus tibi Reimundus ¹ Dalmazo, emptore. Per hanc (s)¹ cartam vinditionis nostre vindimus tibi alaudem nostrum franchum. Quod habemus in comitatu ierundense, in parrochia Sancti Martini de Arenis, loco vocitato in Pugoriol. Qui affrontat de parte orientis in alaudio vel in vineis de te emptore, de meridie in cacumine montis sive in ipsa tapia, de occiduo in strata publica, a circii vero parte in ipso torrent vel in alaudio qui dicunt Luila. Et in alio loco que dicunt Valilonga, simul cum ipsas nostras voces et auctoritates, quod habemus vel habere debemus in Valilonga, sive de ipsa riera de Sancti Martini usque in ipsa riera de Caneto, et de cacumine montis Suniarii et de podio Orioli usque in littore maris. Quantum infra

supra nonimatos terminos habemus, vel ore humano dici vel nominari possit vel habere debemus, tibi ad integrum tradimus vel vindimus, cum exis vel regressis earum, ad tuum plenissimum proprium, ut facias inde quodcumque volueris facere, propter precium solidos III de dinarios moneta de Barchinona. Quos tu emptor precium nobis dedisti et nos manibus nostris recepimus, sicut coram testibus subterius scriptis profiteamus esse manifestum. Si quis autem contra hanc venditionem venerimus aut venerit ad inrumpendum, nil prosit, set componat aut componamus tibi supra scripta omnia in triplum cum omni sua inmelioracione. Et in antea ista vinditio firma et stabilis permaneat modo vel omnique tempore.

Quod est actum XII kalendas decembris, anno XIII regni Philippi regis.

Sig+num Beleb, sig+num Bonadomna, nos qui hanc vinditionem fecimus et firmamus et firmare rogavimus.

Guifredus sacer, qui ista carta scripsit die et sss anno quod supra.

1. *Expuntuat.*

1247

1074 gener 4

Ramon Bernat permuta amb Guillem Sendred i la seva dona Trudlenda dues mujades de terra situades al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Eulàlia de Provençana, al lloc anomenat Arnoverdo, juntament amb 1 unça d'or, moneda de Barcelona, a canvi d'un alou del predit matrimoni, segons consta en una altra escriptura de permuta convinguda entre ells.

ACB, perg. 1-2-835. Original. Pergamí, 105 × 336 mm. Al verso: "Instrumenta antiqua" (s. XIV), "1074" i "1-2-835" (JB). Caplletra "I": 39 mm.

In nomine Domini. [Eg]o¹ Reimundi Bernardus comutator sum vobis Guilielmi Sendredi et uxori tue Trudlendi femine. Manifestum est enim quia comuto vobis modiatas II ^l terre que abeo in comitatum Barcinona, in parrochia Sancte Eulalie de Provinciana, in locum que dicunt Arnoverdo. Atvenit mici iam dicta terra per genitori meo vel per ul-^lasque voces. Affrontad predicta homnia ab oriente in alodio Ugoni Salla, a circio in alodio Bernardus Ermumir, a meridie in vineas de me comutator vel eres meos, ab ^l occiduo in terra Guilielmi Sendredi. Quantum istas affrontaciones

includunt, sic comuto vobis: predicta homnia ab intecre, cum exiis et regresiis earum, propter ali-^oum [un espai en blanc, raspat] vestrum alaude, quod vobis mici dedistis in nostra comutacione, sicut ressonat in ipsa scriptura comutacionis, quod ex inde mici fecisti. Quem vero predicta hec omnia, ^o que ego vobis comuto, sic dono vobis in vestra comutacione: iam dictas modiatas II terre simul cum uncia I auri monete Barcinone. Ita ergo dono vobis et trado iam dicta ^o omnia pereniter abendi, vindendi, donandi, comutandi vel faciendi exinde quod volueritis, abeatis plenam potestatem, simul cum exiis vel regresiis earum, a turum plenisimum proprium. ^o Quod si ego comutator aut aliquis sexus utriusque qui contra ista comutacione venerit pro inrumpendum, non oc valeat vindicare, set componat aut compono vobis prefata om-^onia, quod ego vobis comuto, in duplo cum omnem suam inmelioracione. Et in antea ista comutacione firma permaneat homni tempore.

Acta est ec II nonas ianuarii, ^o anno XIII regni rege Pylippi.

S+ Reimundi Bernardus, ego qui ista comutacione feci et firmavi et testes firmare rogavi.

S+ Gueribertus Giscafre. ^o S+ Guitardi Bonifilii. S+ Bernardus Seniofre. *S+ Mironi Honofredi*.

^o S+ Reimundi sacer, qui scripsid sss dii et anno quod supra, cum lidteras fusas in linas V.

1. *Un petit retall del marge superior ha fet perdre les lletres eg.*

1248

1074 gener 10

M [Emma] i els seu fills Mir Got i Guitart, amb les seves mullers Ermessenda i Guisla, venen a Guillem Bellit i a la seva muller Aissulina una vinya, amb la terra on és plantada, situada al territori de Barcelona, al terme de Perella, al lloc anomenat Ullar, pel preu de 29 mancusos d'or pur de moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 352, f. 118d-119a. Rúbrica: "Guilelmus Belliti emit vineam in Provincialibus, ad Perelam, ad ipsum Ular". Inter columnas verso: "n. 352" (Caresmar). Inter columnas recto: "Anno Domini 1064" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus I: 9 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 104, n. 911.

In nomine Domini. Ego M femina et filios meos Miro Gotoni et Guitardus, fratri meo, et uxores nostras Ermesindis et Guilia

feminas, nos simul in unum, venditores sumus vobis Guilelmus Belliti et coniugi tue Eizulina femina, emptores. Per hanc scripturam venditionis nostre vendicionis vendimus vobis vinea, ab ipsa terra ubi est fundata. Et est ipsa vinea in territorio Barchinona, in terminio de ipsa Perella, in loco vocitato ipso Ular. Advenit nobis iam dicta omnia per causam precharia de Sancti Michaelis de Cuxano cenobii et per omnesque voces. Affrontat de parte circi in vinea de Sancti Cucuphati cenobii et de Geral Alamagni, de oriente in terra iam dicto Gerallo, de meridie in vinea de predicto Geralli, de occiduo in vinea de vos emptores. Quantum istas affrontationes includunt, sic vendimus vobis: iam dicta vinea et terra ipsa medietate ab integre, in propter precium mancos XXVIII auri puri monete Barchinone legitime pensatos. Quod vos emptores precium nobis dedistis. Et nichil de ipso precio apud vos emptores non remansit. Et est manifestum. Prescripta quoque omnia, que nos vobis vendimus, de nostrum iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, ut quicquid exinde facere vel iudicare volueritis, cum exios et regressios earum, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista venditione pro inrumpendum venerit, nil valeat ^h vindicare, set componat aut nos componamus vobis iam dicta omnia in duplo cum omni sua immelioratione. Et in antea ista vendicio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc IIII idus ianuarii, anno XIII regni regis Philippi.

S+num M femina, s+ Mir, s+ Guitard, s+ Ermessindis femina, s+ Guilia femina, nos qui ista venditione fecimus, firmamus et testes firmare rogavimus.

S+ Bonucii Ferreol. S+num Remon Danla. s+num Remon presbiter. S+ Amalrici Tener.

S+ Iohannes levite, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1249

1074 gener 18

Jofre Tedball, Arnau Bernat, Guisalmar Fruilà, Guislabert Ol-lofred i Miró Guillem, marmessors del difunt Geribert, juren sobre l'altar de Sant Tomàs de l'església de Sant Jaume de Barcelona el testament que féu aquest, trobant-se malalt, el 27 de desembre de 1067, i que no fou modificat tot i que no morí fins al 14

de setembre de 1073, en el qual reparteix entre els seus fills els béns mobles i immobles que tenia a Horta.

ACB, LA.II, n. 304, f. 99d-100c. Rúbrica: "Sacramentale Giriberti qui dimisit ecclesie de Palomar I peciam terre et cetera". *Inter columnas verso*: "n. 304" (Caresmar). *Exterior recto*: "1068"; "Anno Domini 1074" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 104-105, n. 912.

In Dei Omnipotentis nomine. Ego Gaucefredus Tedballi et Arnallo Bernardi et Guisalmaro Fruila et Guilbertus Ollofredi et Mironi Guilelmi iuramus pariter et testificamur per Deum, in substancia unum et in personis trinum, de hinc per altare Sancti Tome apostoli, quod cernitur esse constructum intra ecclesiam Sancti Iacobi apostoli, que etiam condita est ecclesia intra Barchinone urbis menia, supra cuius quoque apostoli sacrosanctum atque venerandum altare, has condiciones baiulando, manibus nostris contingimus, quia nos vidimus oculis et auribus audivimus tunc temporis quando Geriberti nomine iussit scribi et fieri suum testamentum, iacens in lectulo suo in egritudine, et iniuxtam voluntatem suam manumissoribus suis, videlicet Poncius, filio suo, et Richelli, coniugi sue, et Bernardi Bonifilii, et precepit nobis testificari hanc suam ultimam voluntatem, cum ordinavit nobis videntibus et audientibus. In primis concessit ad opera Sancto Andree apostoli de Palumbario petiam I terre cultam maiorem et petiam unam vinee, que ibi erat prope, et ipsa petia terre cum vinea terminabitur de ipso rivo de Orta usque ad malleolas Guilelmi Guitardi, et est in loco qui dicitur Campusbonus, ut fuisset venundata et ipsum pretium esset ad predicta opera. Et concessit ad predicta opera eminam I tritici et alteram eminam de espelta cum frumento mixta. Concessit Adaledi, filie sue, campum I ultra ipsa riera de Orta, et pecias II terre iuxta terram Sancti Michelis, cum omnibus tam mobilibus quam immobilibus, que ^a dedit ei ad diem nupciarum, ut essent hec omnia predictae filie sue propter omnem partem que debebat illam contingere per patris sui prenominati vocem. Concessit filie sue predictae ipsum suum sacrarium, quod abebat ad Sanctum Andream. Concessit Poncio filio suo petiam unam vinee malleolam, cum terra in qua erat fundata et cum ipsa budiga quod dicitur Mirambel, similiter cum ipsa vinea Bernarda et petias terre et vinee de Campobono pro sua melioratione, simul cum ipsos arbores que ibi erant. Item concessit predicto filio suo Poncio et fratri suo Petro ipsas suas domus in quibus abitabat, cum ipso alodio quod est in circuitu, et puteo et orto qui intrinsecus est, et arboribus et co-

lumbariis et vineis quod dicitur Planellas. Item concessit predictis filiis suis Poncio et Petro modiatam I terre culte, que est iuxta terra quod dicitur Mirambel, et pervadit usque ad ipsam stratam que pergit ad Ortam et ad Barchinonam. Hec omnia concessit eis cum ingressibus et egressibus suis, ut tenerent et haberent ea sine blandimento ullius hominis vel femine. Concessit filie sue Ermetruit femine petias II vinee que sunt ad ipsum Pontem,¹ et petiam I terre quam abebat ad ipsam Ventosam, et ipsam terram quam abebat iuxta modiatam terre prescripte, quam concessit Poncio et Petro. Concessit predicta Ermetruit peciam I terre, que est sub predicta strata, iuxta ipsa riera de Orta. Concessit Giulie sorori, sue filie, petiam I terre, que est subtus terra Sancti Michelis, ut in diebus suis teneret et possideret eam, et post obitum eius remansisset filii sui Poncii prescripti. Concessit Guisalmaro petiam I terre, que est iuxta terram Sancti Andree, ad ipsum planum, ut in diebus suis teneret et possideret, post obitum eius remansisset filiis suis prescriptis Poncio et Petro. Concessit Miro et Bernardi, sacerdotibus Sancti Andree, sestario I ordei et oves II et caficium I vini. Concessit Bernardo Bonifilii vacam I roiam, propter IIII ^b mancos quos debebat illi, et iussit filiis suis Poncio et Petro ut redderent predicto Bernardo migeres III de pesos quas illi debebat. Aliud² suum mobile et immobile, quod testatus non fuit, concessit filiis suis prescriptis Poncio et Petro, exceptis X caficios vini de ipso comite quos abebat. Ipsa quoque omnia predicta, que infantibus suis iam dictis dimisit, excepta Ermetruit, mandavit et concessit esse universa Richeldis iam dicte, coniugi sue, matris illorum, ut in diebus suis teneret et possideret ea, post obitum vero suum essent predicta omnia, que illis dimittebat, secundum quod ipse in suo testamento ordinatum abebat. Tali vero ordine concessit omnem prelocutam hereditatem iam dicto filio suo Petro. Vero si non haberet filios legitimos, remaneret sua hereditas suo fratri, videlicet Poncio Geriberti. Si autem predictus filius Petrus haberet filios legitimos, haberent et possiderent predictam hereditatem. Post obitum vero eorum, si Poncius Geriberti viveret, ad eum reverteretur eorum hereditas sine ullo impedimento. Postquam autem hec omnia ordinavit predictus testator, loquelam plenam et memoriam habens integram, iacens in lectulo suo in egritudine, VI kalendas ianuarii, anno VIII regni regis Philippi, vixit a die et anno prenominato usque XVIII kalendas octobris, anno XIII regni regis Philippi. Et ex hoc immutata mansit voluntas illius, scientibus nobis. Nos quoque prenominati testes recte atque veraciter testificamur atque iuramus in Domino hec

omne supra dictum omnimodis esse verum, per supra scriptum Sancte Trinitatis iuramentum.

Late conditiones XV kalendas februarii, anno XIII regni regis Philippi.

S+m Gaucefredus Tedballi, s+m Guisalmaro Fruila, s+m Guilbertus Ollofredi, nos sumus huius rei testes et iuratores.

S+m Bernardi Bonifilii, s+m Richeldis femine, s+ Poncii levite, nos sumus manumissores.

S+m Petrus Nielli, s+m Remundus Breger, s+ Beren-^fgarii \subdiachoni/, s+ Guilelmi levite, nos qui presentes adfuimus.

S+m Geribertus Primi. S+ Reimundi levite, qui et iudicis.

S+m Poncii levite, qui has condiciones scripsit cum litteris supra positis in linea VII et emendatis in XVI, et sub sss scripsit die et anno quo supra.

1. *Sota la e hi ha una a.*
2. *Sota la d hi ha una m.*

1250

1074 gener 28

Company i el seu germà Bernat Aeci venen a Amat i a la seva muller Sessenanda una peça de terra situada al territori de Barcelona, al terme de Sarrià i Santa Cecília, que tenien pels seus pares i per altres raons, pel preu de 4 mancusos d'or pur de moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-262. Original. Pergamí, 132 × 225. Al verso: "Sancta Cecilia" (s. XIII-XIV); "Nil pro Capitulo" (s. XVI-XVII); "1074" (Mas).

In nomine Domini. Ego Compan et fratri meo Bernardus Ecio venditores sumus vobis Amatus et uxore tue Sesnanda femina, emptores. Per hanc ^β scripturam vendicionis nostre vendimus vobis peciam unam terre in territorio Barchinona, in terminio de Sirriano et Sancta Cecilia. Qui nobis ^β advenit iam dicta terra per genitorum et per ullasque voces. Et affrontat iam dicta terra de circi in vinea Raimundi Guitardi, de orient ^A in via, de meridie in vinea de vos emptores, de occiduo similiter. Quantum istas affrontaciones includunt, sic vendimus vobis: iam ^β dicta terra ad integrum, in propter precium mancusos IIII auri puri monete Barchinona, quod vos emptores nobis dedistis. Et est manifestum. ^β Prescripta quoque omnia, que vobis vendimus, de nostrum iure in vestro tradimus dominium et potestatem, ut faciatis exinde quocumque

*volue-/ritis, ad vestrum plenissimum proprium. Quot si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque contra ista vendicine pro inrum-
pendum venerit, nil valeat, set componat aut nos componamus vobis iam dicta omnia in duplo cum omni sua melioracione. ^o Et in antea ista vendicio firma permaneat omnique tempore.*

*Actum est hoc V kalendas februaryi, anno XIII regni Philipo
^o rege.*

*S+num Compan, s+num Bernardus Ecio, nos qui hista vendicione fecimus et firmamus et testes firma/re rogavimus. *

¹ S+num Guilielmus Ato. S+num Carbonello Guisliberti. S+num Vives Guifre.

² S+ Guilielmus sacer, qui hec scripsi et sss die et anno quod supra.

1251

1074 gener 29

Bonfill Joan ven a Bernat, ardiaca, una peça de vinya, amb la terra on és plantada, situada al territori de Barcelona, al terme de Monterols, pel preu de 91 mancosos d'or pur.

ACB, LA.II, n. 96, f. 34a. Rúbrica: "Bofil Iohannis vendidit Bernardo archidiacono vineam apud Monterols". Interior recto: "n. 96" (Caresmar). Inter columnas recto: "Anno Domini 1074" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus D: 10 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 105, n. 913.

In Christi nomine. Ego Bonefilius Iohannis venditor sum tibi Bernardus archidiaconus, emptori. Per hanc scripturam venditionis mee vendo tibi petiam unam vinee ab ipsa terra ubi est fundata. Et est ipsa vinea in territorio Barchinone, in terminio de Monterolos. Qui mihi advenit iam dicta vinea per causa precaria, quas tu mihi fecisti de terra Sancti Iusti, et per ullasque voces. Et affrontat predicta omnia de circi in vineas Vivani Gaucefredus, de aquilonis et de meridie in vineas Sancti Iusti et de emptori, de occiduo in vineas de Luner. Quantum istas affrontationes includunt, sic vendo tibi: iam dicta omnia ad integrum, in propter pretium mancosos XCI auri puri. Quos tu emptor mihi dedisti et ego manibus meis recepi. Et est manifestum. Prescripta quoque omnia, que tibi vendo, de meum iure in tuum trado dominium et potestatem, ut quicquid exinde facere vel iudicare volueris, cum exios et regressios earum, ad tuum plenissimum proprium. Quod si ego venditor aut aliquis

homo sexus utriusque contra ista venditione pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut ego componam tibi prescripta omnia in duplo cum omni sua melioratione. Et in antea ista venditio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc IIII kalendas februarii, anno XIII regni Philippo rege.

S+num Bonifilii, qui ista venditione feci et firmavi et testes firmare rogavi.

S+num Bernardus Arnallo. S+ Berengarii subdiachoni. S+ Guilelmi levite. S+ Mironis sacerdotis.

S+ Guilelmus sacer, qui hoc scripsi et sss die et anno quo supra.

1252

1074 febrer 11

Ramon, fill de Sendred, i la seva muller Gerberga venen a Olibà, fill de Ramon, un alou amb terres, cases, corts, horts i arbres al comtat de Barcelona, al terme de Cervelló, prop de l'església de Sant Ponç màrtir, pel preu de 3 unces d'or pur de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-263. Original. Pergamí, 135 × 299 mm. Restaurat. Al verso: "Carta de Corbera" (s. XIII-XIV); "Nil pro Capitulo" (s. XVI-XVII); "1074" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 36 mm.

In nomine Domini. Ego Reimon, prolis Sendret, et uxori mea Gerberga femine vinditores summus tibi Olibane, prolis Reimon, emptore. [℞] Per hac scriptura vindicionis nostre vindimus tibi alodium nostrum proprium, id sunt, terras cultas vel ermas, kassas et curtes, solos [℞] et superpositos, cum hostios et ianuis et ortis, ortalibus et glandiferis, et omnia ienera arborum qui infra sunt, fructuosus vel in-[℞]fructuosus, viaductibus et reductibus, et omnia in omnibus. Qui nobis advenit per nostra comparacione sive per omnesque voces. Est na<m>que predic-[℞]tum alodium in comitatu Barchinona, infra termine Cervilioni, prope ecclesia Sancti Pontii martiris. Et affrontat predicta omnia a parte [℞] orientis in ipso torrent de ipsa Kanalia sive in termine Corbaria, de meridie et de occiduo in alode Sancti Poncii et in via qui pergit ad [℞] ipsa fonte de Kanalia, de parte vero circii in alode de me comparatore. Quantum iste affrontationes includunt et isti termini ambiunt, sic vindimus [℞] tibi: predicta omnia, simul cum exiis vel regresiis earum, propter precium uncias III ex auro puri Barchinona. Quod tu emptore nobis dedisti

nos-^oque recepimus. Et est manifestum. Et de nostro iure in tuo tradimus dominio et potestate, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos vinditores aut ^{/0} ullusque homo vel femine qui ista carta vindicione disrumpere tibi voluerit, non hoc valeamus aut valeat vindicare, set coponat ^{/1} aut componamus tibi predicta omnia in duplo cum omni sua in meliora(tio)ne.¹ Et in antea ista carta vindicione firma et stabi-^{/2}lis permaneat modo vel omnique tempore.

Facta ista carta vindicione III° idus februarii, anno X^o III° regni Philipo rege.

^{/3} Sig+num Reimun, sig+num Gerberga, nos qui ista vindicione fecimus et manis proprias punctus firmavimus et firmari rogamus/.

^{/4} Sig+num Tedbal. Sig+num Reimon Mir. Sig+num Iozfret Morro. Sig+num Guielm Ionam.

^{/5} *Arnnallus sacer ss*.

^{/6} @+ Petrus@ levita, qui hec scripsi sub die et anno quod sss supra.

1. tio repetit.

1253

1074 febrer 22

Raquel empenyora a Ponç Geribert una peça de terra al territori de Barcelona, a Vilapicina, a la Ventosa, per un deute que té amb ell de 8 mancosos d'or de moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 280, f. 92d-93a. Rúbrica: "Richellis impig<noravit> Poncio Girberti pecia I terre apud Ventosam, in Villa Piscina". Inter columnas verso: "n. 280" (Caresmar). Interior verso: "LXXXIII" (s. XIII-XIV). Interior recto: "Anno Domini 1074" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 105-106, n. 914.

In nomine Domini. Ego Richellis feminae impignoratrice sum tibi Poncio Geriberti. Manifestum est enim quia debeo tibi mancosos VIII auri monete Barchinone, pensatos ad pensum ipsius monete. Propterea impignoro tibi petia I terre, quod abeo in territorio barchinonensi, in Villa Piscina, loco vocitato ad ipsam Ventosam, iuxta stratam qua itur ad urbe Barchinona. Advenit autem mihi predictam petiam terre per luctuosum filie mee nomine Ermetruite, qui est condam, vel per alios quoslibet modos. Habet autem terminum hec terra ab oriente in terra Sancte Marie cenobio Rivipollentis sive Sancti Cucuphatis cenobio Vallensis, a m<er>idie in

terra Rodlendis femine, ab occiduo et circio in terra Bernardus Remundi et in platea qua itur ad urbe iam dicta. Quantum isti termini concludunt, tibi ad integrum impignoro propter iam dictum debitum, tali quoque modo et ordine: ut habeam tibi persolutum iam dictum debitum usque ad capud ieiunium primum venientem, et tu tunc reddas mihi scripturam hanc sine mora, et inter tantum ego teneam pignus hoc per tuum beneficium. Si autem non abuero tibi persolutum prefatum debitum usque ad iam dictum terminum, tunc abeas licenciam faciendi de predicto pignere quodcumque tibi placuerit, ad tuum plenissimum proprium. Si vero ego impignoratrix aut utriusque ^æ sexus homo hoc disrumpere voluero aut voluerit, nil prosit, set componam aut componat tibi hoc omne supra dictum in duplum. Et postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod factum est VIII kalendas marcii, anno XIII regni regis Philippi.

S+num Richellis femine, qui hanc impignorationem fecit et punctis solitis roboravit atque testibus eam roborari rogavit.

S+num Petrus Geriberti. S+ Poncius Geriberti qui et levite. S+num Poncius Seniofredi. S+num Iohannes Galindo. S+num Remundus Sendredi.

S+ Iohannes Miro, qui hoc scripsit cum litteris rasis et emendatis in linea I et subscripsit die et anno quo supra.

1254

1074 març 6

Umbert, bisbe de Barcelona, i el col·legi de canonges donen a Adalbert i la seva muller Livol una vinya situada al comtat de Barcelona, al Vallès, al territori de Samalús, amb el pagament anual d'una quarta part dels fruits.

ACB, LA.III, n. 234, f. 99a-b. Rúbrica: "Stabilimentum de iam dictam vinea apud Pug in Samaluz per quartum". Interior recto: "n. 234" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1078" (s. xvii). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 9 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 106, n. 915.

In nomine Domini. Ego Umbertus, gratia Dei barchinonensis Sancte Sedis episcopus, una cum collegio canonicorum meorum donatores sumus vobis Adalbert et uxori tue Livol et posteritati vestre. Manifestum est enim quia damus vobis petiam unam vinee ex nostre Canonice ad plantandum atque hedificandum. Et est ipsa

vinea in comitatu barchinonensi, in Vallense, et in territorio Samaluc. Affrontat autem ipsa ^b vinea in via publica qui pergit ubique, a meridie in terra de Mironi et de Iohannis, ab occiduo in alodio de Guadal et de Oliba, a circi in terra de Iohannes et de Petro Altemir. Quantum istas affrontationes includunt, sic damus vobis prescripta vinea, in tale videlicet conventu: ut bene eam laboretis atque edificetis et sic detis nobis per unuquemque annum quartam partem de ipsum fructum, quod Deus ibidem dederit, tres vero partes sint vestras. Et de ipsa vinea iam dicta non sit vobis licitum vindere nec inalienare neque ibi nullum senioratum facere neque proclamare, nisi nos aut successoribus nostris. Et si necessitas vobis evenerit vindere aut inalienare, non sit vobis licitum facere, nisi nos aut successoribus nostris. Et si nos donatores emere noluerimus, sit vobis licitum vindere ad vestros similes ipsum vestrum directum in tale conventu: ut illos dedissent nobis ipsam quartam partem supras criptam de ipsa vinea. Quod si nos donatores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc donatione venerit pro inrumpendum, non hoc valeat vindicare, sed componat aut componamus vobis in triplo. Quod si vos laboratores istam vineam non pro laboraveritis bene aut nolueritis hedificare, ipsam vineam dimitite. Et in antea sic detis nobis uncias quinque auri monete Barchinona. Et hoc maneat firmum omne per evum.

Factum est hoc pridie nonas marcii, anno XIII regni regis Philippi.

Umbertus episcopus +, s+ Ugonis Guilelmi subdiachoni, s+ Remundi Seniofredi levita, s+ Stephanus levite, s Vivas levita, s+num Poncii levite, s+ Dalmacius sacer, s+num Bonefilius sacer, s+num Guilelmi levite, qui et capodcole.¹

1. No hi ha subscripció notarial.

1255

1074 març 8

Umbert, bisbe de Barcelona, juntament amb Vivà i el col·legi de canonges de la Seu, dóna a Guillem Guifré una terra perquè hi planti vinya, situada al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Vicenç, al lloc de Bederrida.

ACB, perg. 1-2-812. Original. Pergamí, 217 × 396 mm. Al verso: "Bederrida" i una creu (s. XIII-XIV); "Nº 95"; "Stabliment fet per lo Bisbe y Capítol de la Seu de Barcelona a Guillem Guifredí de una pessa de terra a Sarria a prestacio de delme

y de la quarta part dels fruyts" (s. xvii); "Mitja escala, armari 2, n. 812" (Caresmar); "1074" (F-B). Caplletra "I": 16 mm.

In nomine Domini. Ego Umbertus, gratia Dei barchinonensis episcopus, una cum Vivano prepositus, simili modo cum chaterva kanonici eiusdem sedis, donatores sumus tibi Guilielmus, Guifredi prolis, et po\ls/teritati tue vel proienie. ^β Manifestum est enim quia damus tibi pecia una terre ad complantandum v<i>nea pro precaria, quam habemus in territorio barchinonensi, in parrochia Sancti Vincenti, in locum vocitatum Bederrida. Qui nobis advenit ^β per vocem nostre Kanonice et ecclesiam Sancti Mikaelis sita Barchinone. Habet autem terminum iam dictam peciam terre a parte circi in via publica, ab aquilonie in vineis Berengario Adroarii et de Gerallo Compagni, ^α a meridie et ab occiduo in ipsis torrentes. Quantum iste affrontationes includunt et isti termini ambiunt, sic damus tibi: hanc peciam terre ad complantandum et edificandum de bonas vites, sicut decet ^β et convenit ad bonam vineam. Et hoc abeas factum usque ad istos VII annos venturos. Et de ipsis frugibus, quam Deus ibidem dederit, per unumquemque annum omni tempore, detis nobis et nostre Kanonice ipsam quartam ^β partem, et ipsam decimam tamen tu susceptore quam tue posteritati atque proienie. Et si vobis necessita (necessitas)¹ evenerit vindendi eadem vinee, sit vobis licitum ut ita faciatis similis vestri, que nobis donet ^γ fideliter de ipsis frugibus, quam \Deus/ dederit, in hanc vinei ipsam quartam partem et ipsam decimam, alias tres partes ad opus vestrum reservamus. Si vero nos donatores pro aliqua occasione aut aliquis homo sexus ^β utriusque que contra hanc donatione venerimus aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, sed componat aut componamus vobis ipsa omnia iam dicta in duplum cum omni sua melioratione. Et insuper ^β hoc maneat firmum omnem per evum. Quod si nos susceptores non adimpleverimus, sicut supra spondimus, simili modo componamus vobis iam dicta omnia in duplum. Et insuper sic adimpleamus, sicut iam superius diximus.

¹⁰ Quod est actum VIII idus marci, anno XIII regni regis Phylippi.

Umbertus episcopus +. ¹¹ *+ Bernardus archidiaconus*, ¹² *S+ Oliva levite*, ¹³ *S+ Poncii sacricustus*, *S+ Dalmacius sacer*, *s+ Guilelmi levite, qui et caputscole*, ¹⁴ *S+ Guilaberti levite*. ¹⁵

S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit cum litteris condemmnatis in linea VI, die et anno quo supra.

1. *Repetit i raspas.*

1256

1074 març 17

El bisbe Umbert i els canonges de la Santa Creu i Santa Eulàlia de Barcelona i l'abat Andreu i els monjos del monestir de Sant Cugat venen a Arnau Geribert unes terres, cultivades i ermes, amb les trilles, els arbres i ceps que hi ha, recs, cap-recs i hortes, situades al comtat de Barcelona, al Vallès, al lloc anomenat Llerona, al terme del Pi, a la Riera, i al de Mugal, pel preu de 35 mancusos de moneda de Barcelona, que havien estat taxades pel jutge Ramon i altres, car eren tingudes pels venedors a causa de la deixa testamentària que els feu Tedball per un deute de deu sesterts d'ordi, una mitgera de forment i 10 mancusos d'or en moneda de Barcelona, que havien contret amb ell Pere Amalric, la seva filla Ponça, la seva muller Alba, Tedball Albert i la seva muller Malència, per raó del qual el donador tenia aquestes terres en penyora.

ACB, LA.III, n. 331, f. 128b-d. Rúbrica: "Canonici Barchinone et Monachi Sancti Cucuphatis vendiderunt pignus quodam apud Pinum". *Inter columnas recto: "n. 331"* (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 8 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 106-107, n. 916.

In nomine Domini. Ego Umbertus episcopus cum cuncta congregatione Sancte Crucis, una cum domno Andrea, abbate cenobii beati Cucuphatis, cunctaque monachorum caterva sibi subdita, pariter in unum, venditores sumus tibi Arnallo Geriberti, emptori. Per hanc scripturam vinditionis nostre vendimus tibi terras, cultas et eremas, et trillas et arbores et vites que intra continentur, regos et caput regos et aqua unde rigari debent, ortis, ortalibus. Que omnia supra dicta sunt in comitatu barchinonensi, in Vallense, loco vocitato Lerona, in terminio de ipso Pino, in ipsa Riera, et in terminio de Mugal. Affrontant autem predicta omnia a parte orientis in flumine Vallensi; a meridiano vero climate in ipsas parietes et casas ubi habitabat Enolf, et in ipso viero qui vadit ad ipsum marginem, et in ipsos clapers de Fonte Rothera; a parte autem circii in terra de domna Guilia et in terra qui fuit Otonis et in terra sive trilia de Ermeniardis. Adveniunt igitur predicta omnia nobis prescriptis per cartam pignorationis, quam fecerunt Amalricus Poncii et filia eius Poncia et Alba femina, uxor eius, Tedbaldo Arberti et Malencie femine, uxori eius. Predictus namque Tedballus, cum venisset ad extremum diem obitus sui, concessit Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie necnon cenobio beati Cucuphatis illud debitum,

quod prephatus Amalricus debebat una cum filia eius Poncia et uxore sua Alba ad Tedballum iam dictum, sicut resonat in carta pignorationis, quam iam dictus Amalricus similiter cum filia sua Poncia et uxore sua fecerunt ad iam dictum Tedballum. Iam dictum autem debitum tale fuit: sextarii decem ordeï et migerà una frumenti ad mensura de mercato, qui est de Arberto, de ordeo nitido et mancosos X de auro cocto monete Barchinone. Propterea nos supra dicti canonici atque monachi sepe fecimus amonere iam dictum Amalricum et filia sua atque uxore predicta ut redderent iam dictum debitum nobis, quod minime fecerunt. Qua de causa nos supra dicti canonici atque monachi duximus duc[ere] nobiscum domnum Raimundum iudicem atque Bonifilium saionem una cum aliis honestis viris, id est, Poncius presbiter et Seniofredum Goltredi atque Reimundum Guilelmi ac Petrum Gondeinari atque aliis viris, qui omnis precio apreciati sunt prefata omnia mancosos XXXV monete Barchinone. Quantum predictæ affrontationes includunt et iam dicti termini ambiunt, nos supra dicti canonici atque monachi pariter vendimus tibi iam dicto Arnallo, cum ingressibus et exitibus eorum, propter precium mancosos XXXV monete Barchinone, sicut superius apreciatum fuit. Quod hos tu emptor precium nobis dedisti et nos venditores manibus nostris accepimus. Et est manifestum. Que vero predicta omnia de nostro iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ad faciendum exinde quodcumque volueris. Quod si nos venditores aut aliquis homo utriusque sexus contra hanc venditionem venerimus aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, sed componamus aut componat predicta omnia in duplo cum sua melioratione. Et in antea ista carta venditionis firma permaneat omni tempore.

Quod est actum XVI kalendas aprilis, anno XIII regni regis Philippi.¹

Umbertus episcopus +. S Vivas, levita atque prepositus. S+ Guilelmi levite. S+ Berengarii subdiachoni. Andreas abba +. Frater Dalmatius. Raimundus monachus. Remundus monachus. Gerbertus monachus. S+ Ugonis Guilelmi, subdiachoni. S+ Remundi Seniofredi, et levite. S+ Stephanus levite. S+ Guilelmus levite, qui et caput scole. S+ Bonifilius sacer. S+ Reimundi levite. S+ Dalmacius sacer. S+ Oliva levite. S+ Raimundi levite, qui et iudicis. S+ Poncii sacricustos.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit cum literis rasis et emendatis atque supra positis in linea I et subscripsit sss die et anno quo supra.

1. li repetit.

1257

1074 abril 11

*Ramon Mir i la seva muller Cusca empenyoren a Berenguer Adroer una peça de terra i cases, situades al territori de Barcelona, al terme de Trullols, al lloc anomenat Cubelles, per un deute que tenen amb ell de 28 mancosos d'or pur de moneda de Barcelona, amb la condició que els tornin d'ençà de mitjan mes d'abril prop-
vinent en un any en el benentès que si redimien el deute els haurien de tornar l'escriptura i si no el pagaven, la peça passaria a mans de Berenguer Adroer.*

ACB, LA.II, n. 29, f. 9d-10a. Rúbrica: "Impignoratio de Trulols et de Cubellis".
Inter columnas verso: "n. 29" (Caresmar). Interior verso: "XXVIII" (s. XIII-XIV).
Inter columnas recto: "Anno Domini 1064" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus C: 11 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 107-108, n. 917.

In nomine Domini. Ego Raimundi Miro et uxori mea Chuscha femina impignorores sumus tibi Berengarii Adroarii. Manifestum est enim quia debitores sumus tibi mancosos XXVIII auri puri monete Barchinona legitime pensatos. Propterea impignoramus tibi peciam unam terre et casas cum solos et superpositos. Et est hec omnia in territorio Barchinona, in terminio de Truliolos, in loco vocitato Cubeles. /^a Qui nobis advenit ad me Raimundo per vocem uxor mea, et ad me Cuscha per genitori meo et per ullahque voces. Et affrontat predicta omnia de circi in terra Mironi Guifredi, de aquilo<nis> similiter, de meridie in terra Petrus Barucio, de occiduo in terra de te Berengarii et Deusde Vives. Quantum istas affrontationes includunt, sic impignoramus tibi: iam dicta omnia ad integrum, et de nostrum iure in tuo tradimus dominium et potestatem, et inter tantum nos teneamus per tuum beneficium, et in die quod erit mediante mense aprilis, de isto ad alio veniente, isto anno revoluto, sic faciamus tibi reddere iam dictum debitum, et tu nobis rendas ista scriptura sine mora; et si hoc non fecerimus et diem placiti tui non adimpleverimus, tunc habeas licenciam hec omnia, que tibi impignoramus, apreendere, tenere, vindere et omnia facere quod volueris, cum exios et regressios earum, a tuum plenissimum proprium. Quod si nos impignorores aut aliquis homo sexus utriusque contra ista impignoratione pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi iam dicta omnia in duplo cum omni sua melioratione. Et in antea ista impignoratio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc III idus aprilis, anno XIII regni Philippo rege.

S+num Raimundo, s+num Cuscha, nos qui ista impignoratione fecimus et firmamus et testes firmare rogavimus.

S+num Mir Guifre. S+num Guitardus Belarono. S+num Berengarii Donnucio.

S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi et sss die et anno quod supra.

1258

1074 abril 14

Umbert, bisbe de Barcelona, juntament amb Ponç, sagristà de la Seu, i la resta de canonges, donen en carta precària a Martí, prevere, i a Guisball diverses peces de terra, conreades i ermes, perquè les treballin, situades al territori de Barcelona, a Banyols, no molt lluny de la torre d'Emma, a condició que han de donar al sagristà i als seus successors la tasca i el delme dels fruits.

ACB, perg. 1-2-1306. Original. Pergamí, 165 × 331 mm. Al verso: "In Bagneolis"; "Scripta XXIII"; "De Provinciana" (s. XIII-XIV); "Num... 1010" (s. XVII); "Mitja escala, armari 3, n. 1306" (Caresmar); "Antiquit. IV, 34" (Mas); "1074" (F-B). Caplletra "Q": 18 mm.

ACB, LA.IV, n. 34, f. 11c-12a. Rúbrica: "Stabilimentum alodii in Banols ad tascham et decimam". Exterior verso: "N. 34" (Caresmar). Caplletra "Q": 17 mm.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 108, n. 918.

Quia legali auctoritate decretum est ut scriptura in omnibus intercurrat, ideo, in nomine Domini, ego Umbertus, gratia Dei barchinonensis episcopus, [℞] una cum Poncius, sacriscustus Sancte Sedis prelocute urbis, simili modo cum omni katerva^a canonicorum de eodem loco, nos pariter in unum, donatores sumus vobis Martinus presbiter [℞] et Gisballo, susceptores. Manifestum est enim quod damus vobis variis peciis terre separatim positas, cultas vel eremas, ad laborandum per precaria et ad mansiones faciendum cum curtione. [℞] Que est hec omnie in territorio barchinonensi, in Bagenolis, paulo longius de ipsam turrem de Emma. Qui nobis advenit per vocem nostram Matris Ecclesie et per ipsam sacram custodiam sive per ullasque [℞] voces. Habet autem terminum iam dicta omnia a parte circi in terra Sancti Petri cenobii Puellarum atque de Bernardus Ermemiri de Rasdur, ab oriente in reger qui fuit Sendredus [℞] Livuloni, a meridie in littore maris, ab occiduo

in flumine Lubricati.^b Quantum iste affrontationes includunt, sic damus vobis: prescriptis peciis terre, sicut superius est scriptum, ad labo-/randum et ad culturam eas adducendum et ad mansionem faciendum cum curtillione. Et detis ad ipse sacriscustus prelocutum vel successorum suorum ipsam tascham et ipsam decimam de /⁸ ipsis frugibus, quod Deus ibi dederit. Iterum autem qui primus ex vobis ambobus obierit, ipse qui supestes fuerit, abeat^c hanc terram et exfructed^d super hoc ut ipsum censum donet ad ipse^e sacriscustus iam dictum vel successorum suorum, /⁹ sicut superius est scriptum. Cum autem ex vobis ambobus se evaderit, revertad iam dicta omnia in ius et dominium nostre matris Ecclesie et ipse sacriscustus cum omni augmentatione^f et melioracione,^g /¹⁰ quam ibi abueritis^h facta, sine ulla reservatione. Si vero nos donatores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc donationeⁱ venerimus aut venerit ad inrumpendum, nil /¹¹ valeat, sed componat aut componamus vobis iam dicta omnia in duplum cum omni sua melioracione.^j Et postmodum hoc maneat firmum omnem per evum. Si nos susceptores non /¹² adimpleverimus, sicut superius spondimus, componamus vobis uncias^k II auri purissimi. Et insuper sic adimpleamus, sicut superius iam diximus.

Quod est actum XVIII kalendas madii, /³ anno XIII regni regis Phylippi.^l

Umbertus episcopus +, *s+ Poncii sacriscustus*, nos qui hanc donacionem fecimus et firmavimus /¹⁴ et testes firmare rogavimus.

/¹⁵ *S+ Ugonis Guilielmi, subdiaconi*. *S+ Stephanus levite*. *S+ Reimundi levite*, que et iudicis *S /¹⁶ *S+ Guitardus levita*. *S+ Bernardus levite*. /¹⁷ *S Reimundi levite*. *S+ Remundi Seniofredi, levita*. *S+ Guilaberti levite*. *S+ Poncii levite*. *S+ Ermenardi /presbiter\|. /¹⁸ *+ Vivas, levita adque prepositus, sss*. *S+ Miro presbiter*. /¹⁹ *S+ Guilielmi levite, que et caputs/cole\|. *+ Bernardus archidiaconus*. *S+ Dalmacius sacer. /²⁰ *S+ Stephani levite. /²¹ *S+ Reimundi levite. *S+ Bonefilius sacer. *S+ Berengarii Reimundi. /²²

S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit cum litteras rasis et emendatas in linea II et X et cum litteris supra positis in linea VIII, die et anno quo supra.

LA. a. caterva. b. Lopricati. c. habeat. d. exfructet. e. ipsum. f. augmentatione. g. melioracione. h. habueritis. i. donationem. j. melioracione. k. untias. l. Philipi.

1074 juny 3

Joan Arnau i la seva muller Bonadona venen a Adroer Llobató i a la seva muller Iolanda terres, vinyes i casals amb arbres, situats al comtat de Barcelona, al terme de Pedralbes, que tenen per compra, pel preu de tres unces i mitja d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-1-2248. Original. Pergamí, 99 × 310 mm. El document presenta quatre forats, tres de molt petits i un una mica més gran, en la part central. Al verso: "Vendo tibi peciolas III Iozlen ... terras et vineas, chasals et arbores. Affrontad a parte orientis ..., a meridie in strata publica et in torrent, ab occiduo ... in vineas et triles et terras de Seniofredus Barucio" (s. XI); "De Petris Albis" (s. XIII-XIV); "Num... 2248" (s. XVII); "Diversorum A. 2248" (Mas); "1074" (F-B). Caplletra "T": 6 línies.

In nomine Domini. Ego Iohannis Arnallus et uxori mee Bonadonna femine venditores sumus tibi Adroarii Lobatoni¹ et uxo(xo)ri² tue Iozlendis femine, emptores. Per hanc ^β scripturam vendicionis nostre vendimus vobis terras et vineas et chasalos qui infra sunt, simul cum ipsos arbores qui ibidem sunt, nostrum proprium. Quod abemus in chomitatu Bar-^βchinona, in terminio de Petras Abbas. Advenit nobis per nostra comparacione sive per ullasque voces. Abet autem terminum hec omnia a parte orientis in terra de vos emptores³ ^β et de nos venditores et de ipsa Channonicha, a meridie in strata publica et in torrentem Vacuum, ab occiduo in terra Guadallus Guilielmus et in ipso torrente, a circii in terras et ^β vineas et trilias de Seniofredus Barucio et de Mosse ebreo. Quantum istas affrontaciones includunt, sic vendimus vobis: iam dicta hec omnia ab integre, quantum ibi abemus vel abere ^β debemus, simul cum exios vel regressios earum, in aderato et definito <precio> uncias III et media auri puri monete Bar[chin]ona. Quod vos emptores precium nobis dedistis et nos vendito-^βres manibus nostris recepimus. Et est manifestum. Quem vero predicta hec omnia, que nos vobis vendimus, de nostro iure in vestro tradi[mus] dominium et potestatem, ab omni integritate, ad omnia que ^β volueritis facere, ad vestrum plenisimum proprium. Quod si nos venditores aut ullusque homo utriusque sexus qui contra ha[c i]sta charta vendicione venerimus aut venerit ad in-^βrumpendum, nil valeat, set componamus aut componat vobis prefata omnia in duplo cum omnem suam immelioracion[em]. Et in antea ista charta vendicione firma permaneat ^β modo vel omnique tempore.

Facta ista charta vendicione III nonas iunii, anno XIII regni regis Philippy.

S+ Iohannis Arnallus, s+ Bonadonna femine, nos /¹ qui ista vendicione fecimus et firmamus et testibus eam firmare rogavimus. /²

S+ Petro Ramii. S+ Geribertus Mironus. S+ Mironus Radulfus. S+ Bernardus Arnallus.

/³ S+ Iohannis presbiteri, qui hoc scripsi die et anno quod supra.⁴

1. *Sota la a hi ha una o.* 2. *xo repetit.* 3. *Segueix a meridie esborrat.* 4. *Segueix In nomine Domini. Ego a la línia inferior.*

1260

1074 agost 1

Ramon Guadall, la seva dona Arsenda i el seu fill Guillem fan donació a Borrell Bonfill i a la seva dona Ermengarda d'un alou i la sisena part del castell de Segur, situat al comtat de Manresa, confrontant amb la Segarra, a l'Espona.

ACB, perg. 1-15-475. Original. Pergamí, 225 × 404 mm. Al verso: "Vide hic quod Raimundus Gadaldi cum suis dedit Borrelli Bonefilii terciam partem alaudi castris de Sagur et vide hic affrontaciones termini dicti castris"; "Vide 4 affrontaciones castris de Segur" (s. xiv): "nº 908"; "Assi se troben les affrontacions de Segur" (s. xvi): "531"; "1-15-475" (AP). Caplletra "I": 16 mm.

In Dei nomine. Ego¹ Raimundus Guadaldi et uxor mea Arsendis et Guilielmus, filius iam dicti Raimundi, donatores sumus vobis Borrellus Bonefilii et uxor /² tua Ermengards. Per hanc scriptura donacionis nostre donamus namque vobis alaudium nostrum proprium, et medietatem de tercia parte de kastrum Segur et terris /³ et vineis atque petris, silvis et garricis, aquis aquarum, vieductibus vel reductibus, omnia et in omnibus, quantum dici vel nominari potest, quod ad ipsum kastellum /⁴ de Segur pertinet vel pertinere debet, et quantum infra terminos predicti kastelli abetis et abuistis, medietatem de ipsa tercia pars, exceptus ipsa condamina, qui est /⁵ ante Porta Spana, (et ipso \manso cum ipsa masada)/⁶ et ipsa quadra de Torno cum suis pertinenciis/. Et aliis terris et vineis et ipsos domos cum eius pertinenciis et ipsas quadras cum illorum terminos, sicut divisionem fecistis cum vestris eredibus, /⁷ medietatem vobis damus ad vestrum proprium alaudium. Et advenit ad me Raimundus per emptionem fratri meo Donucio sive per genitorum, et ad me Arsendis per decimum, et ad me /⁸ Guilielmi per genitoribus aut per ullasque voces. Est namque predictum kastellum sive supra

scriptum alaudem in comitatum Minorisa, iusta terminum Segarra, ad ipsa /⁸ Esponna. Et affrontat³ iam dictum kastellum sive supra scriptum alaudium (in)⁴ a⁵ parte orientis in terminum ipsius kastelli, qui dicitur Miralglas, et pervadit per ipsum /⁹ terminum usque ad terminum de Viciana; meridiana vero parte affrontat in terminum de Viciana et pervadit usque ad terminum de Montfalco et vadit per ipsum terminum /¹⁰ de Montfalco usque in Altedilg; a parte vero occidente affrontat in termine de Monte Palacio vel in termine de Vergos; cerciana vero pars desinit in terminum /¹¹ de Gavar seu in termino de Pugalt et pervadit ad ipsum⁶ terminum de Guardia pilosa et pervadit usque ad predictum terminum de Miralgles. Quantum iste iam dictas /¹² affrontaciones includunt et isti termini ambiunt, sic donamus vobis: de ipsa omnia, quidquid homo dici vel nominari potest infra supra dictos terminos, /¹³ ipsa medietate de ipsa tercia parte, sicut superius insertum est, ab integrum, cum exios et regressios earum. Et supra scriptum donum facimus nostra propria et expon-¹⁴tanea voluntate, sine vim et metum, ut quicquid exinde facere volueritis liberam, abeat potestatem. Si quis contra hec scriptura donationis venerit /¹⁵ ad inrumpendum aut venerimus, non hoc valeat vindicare, sed componat aut componamus vobis in duplo cum omnem suam inmelioracionem. Et in antea ista karta /¹⁶ donationis firma et stabilis permaneat modo vel omnique tempore. Donamus namque vobis supra scripta omnia ad vestrum proprium, in tale racione: ut non faciatis de iam dicta /¹⁷ omnia alium seniore nec vos nec posterita vestra, nisi nos et posterita nostra, et non vendatis neque alienetis nisi inter vos aut posterita vestra aut ad vestros similes, qui /¹⁸ similiter abeant nobiscum aut cum posterita nostra.

Facta hec scriptura donacionis die kalendas augustas, anno XV regnante Philipi regi.

Sig+num Raimun/di Guadaldi, /¹⁹ sig+num Arsendis, sig+num Guilielmus Raimundi, nos qui ista karta rogavimus scribere et firmavimus et firmare rogavimus. /²⁰

Sig+num Guilielmus Mironi. Sig+num Arnallus Bonefilii. Sig+num Folco Raimundi. Sig+num Bernardo Gerald. /²¹ Sig+num Guerallus Raimundi. Sig+num Raimundus Guifredi. Sig+num Raimundus Guilielmi. Sig+num Miro Guilielmi. /²² Sig+num Gocfredus Guilielmi. Sig+num Arbertus Guitardi. Sig+num Folc Onofre. *Sig+num Arnallus Bernardi*. /²³

Raimundus scripsit cum litteras dampnatas et super positas, sss die et anno quo supra.

1. o interlineada, esmena de a. 2. Marcat i raspat. 3. La primera o, esmena de a. 4. Ratllat. 5. Reament ti. 6. Sota la s hi ha una t.

1261

1074 setembre 2

Miró Guifré ven a Ramon unes cases amb pati clos, pou i vinyes, situades al burg de la ciutat de Barcelona, poc més enllà de la casa de Bonuç Vivà, que té per compra, pel preu de 100 mancusos d'or.

ACB, perg. 1-4-265. Original. Pergamí 167 × 316 mm. Al verso: "1074" (Mas). Caplletra de 2 línies.

Vendicio per scripturam factam, in omnibus optineat firmitatem. Propterea ego Mironis Guifredi, in nomine Domini, venditor sum tibi Reimundi, ^o prolis Gundema\ri/, emptore. Per hanc scripturam vendicionis mee vendo tibi ipsis meis mansionibus cum curte et puteo et vitis que in-^ofra sunt, simul cum solis et superpositis, guttis et stillicidiis, hostios et ianuas, foveas cum cloachas, quam habeo in burgo civitatis Bar-^ochinone, paulo longuis de mansione Bonucius Vivani. Advenit mihi hec omnia per mea comparacione vel per ullasque voces. Habet ^o autem terminum iam dicta omnia a parte orientis in mansionibus Berengario Reimundi, a meridie et ab occiduo in callis publicis vel ^o in exio comune, a parte vero circi in mansionibus Bonucius Vivani prescripti. Quantum isti termini ambiunt atque includunt, sic ^o vendo tibi: prescripta omnia integriter, simul cum exiis vel regresiis earum, propter preci[um man]cusos C auri puri et optimi, monete ^o atque penso que hodie currit Barchinonam. Quas tu emptor pre[ci]um exinde mih[i] [d]jedisti et ego ad presens manibus meis recepi. ^o Et est manifestum. Quem vero prelibata omnia, que ego tibi vendo, de meo iure in tuo tra[do] dominium et potestatem ad abendi, tenen-^odi, vindendi, comittandi, agendi et possidendi, ab omni integritatem, ad tu[u]m pleni[ssimum] proprium. Quod si ego venditor aut ^o aliquis homo sexus utriusque qui contr[a ha]c vendicione venero aut vene[rit] pro inrumpen]dum, n[on hoc va]lead, sed componat aut compo-^on[a]m tibi iam dicta omnia in duplum c[um om]ni sua melioracione. Et postm[odum] hoc man]eat firmum omnem per evum.

Quod est actum ^o IIII nonas september, anno XV regni regis Phylipi.

S+ Mironis Guifredi, ego qui [h]a[nc v]endicionem feci et scribi iussi et punctis ^o firmavi atque testes eam firmare rogavi.

S+Compan levita. +Amatus Stephanus. S+ Guilielmus Bonefilii. /¹⁵ S+ Iohanes Pestur. *S+Ermegabuns* (?).

S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1262

1074 setembre 16

Bernat Sendred defineix a favor del seu germà Guillem Sendred heretats i a lous que havien estat de la seva mare i del seu germà Ramon, ja difunt.

ACB, LA.IV, n. 305, f. 117c-d. Rúbrica: "Bernardus Sendre diffinivit Guilelmo fratri suo honorem de Pinellis". Exterior verso: "n. 305" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus D: 13 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 108, n. 919.

In sempiterni Regis nomine. Ego Bernardus Sendredi pacificator et definitor et evacuator sum tibi Guilielmo Sendredi, frater meus. Manifestum est enim quia pacifico et definio et evacuo tibi ipsam meam porcionem et directum atque hereditatem qui me contingit vel contingere debet pro aliquo modo in ereditate que pater noster Sendredi concessit ad Reimundi, fratri meo, condam, et in aliis ipsis alodiis qui sunt et resonant in ipsam cartam donationis que tibi fecit mater mea et tua, ut ab hodierno die et (tempore)¹ deinceps securi et quieti permaneas exinde tam tu quam successores tui. Quod si ego aut posteris meis vel aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc pacificationem et definitionem et evacuationem /¹ venerimus aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, set componat aut componam tibi prescripta alodia tripliciter cum X uncias auri purissimi, que abuisset ipsam potestatem. Et postmodum hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum XVI kalendas octobris, anno XV regni regis Philippi.

S+ Bernardus Sendredi, ego qui hanc pacificatione et definitione et evacuatione feci et firmavi et testibus firmare rogavi.

S+ Eroven, uxor predicti Bernardi, s+ Guilielmus, filius prescripti Bernardi, s+ Bremundi, que vocant Riperti, filio prescripti Bernardi, nos qui hoc confirmamus omnes nostras voces et omnem nostrum directum, quod ibi abemus vel abere debemus pro qualicumque voce.

S+ Gundeballo Girberti. S+ Bremundus Miro. S+ Stephanus levite. S+num Seniofredi Guitardi. S+num Sendredi Remundi.

*S+ Ioannes presbiter, in cuius presencia fuit hoc factum.
S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.*

1. *Expuntuat.*

1263

1074 setembre 24

Eriball Sendred i la seva muller Quíxol venen a Ramon Dalmau una peça de terra erma al territori de Barcelona, a Montjuïc, prop de la torre que fou del difunt Olsend, pel preu de 32 mancusos d'or pur de moneda de Barcelona.

ACB, LA.I, n. 638, f. 235c-d. Rúbrica: "Emit Raimundus Dalmatii petiam terre in Montem Iudaicum de Eriballo Sendredi". Exterior verso: "n. 638" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1075" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus C: 12 línies.

Regest: *MAS, Notes*, vol. X, p. 109, n. 920.

In goticis legibus reperitur scriptum ut venditio que per vim aut metum non fuerit extorta plenam habeat firmitatem. Item alibi: res vendite, si in presenti tradite sunt, nullo modo repetantur a venditores. Propterea ego Eriballus Sendredi et coniux mea Chixol femina, pariter in unum, venditores sumus tibi Remundus Dalmatii, emptori. Per hanc quoque scripturam istius nostre venditionis vendimus tibi petiam I terre hereme, quam habemus in territorio barchinonensi, ad Monte Iudaico, prope ipsa turre que olim fuit Olsendi, qui est quondam. Advenit autem mihi, ad me Eriballus, predictam peciam terre ereme per commutationem et per comparisonem sive per alios quoslibet modos, et ad me Chixol per vocem parentorum meorum vel quibuslibet aliis modis. Habet autem terminum predictam petiam terre ereme ab oriente in torrente atque in ipso molar, a meridie in strata qua itur Sancti Iuliani martiris, ab occiduo in terra de te emptor, a circio in alodio et vineis Guitardi Olive et in alodio et vineis Bonoisaach hebreo, cognato Moyses Iucifiano. Quantum isti termini concludunt atque circumeunt, tibi ad integrum vendimus atque de iure sive potestate nostra in tuum dominium et potestatem pariter tradimus, cum ingressibus simul et egressibus eius, ut facias exinde quodcumque tibi placuerit, ad tuum plenissimum proprium, absque ullius contrarietatis obstaculo. Accipimus quoque a te precium propter predictam peciam terre ereme XXXII mancusos auri puri monete Barchinone legitime, pensatos unum ad unum, de argento in argencio, ad pensum ipsius

monete quas hodie currit. Quos tu emptor precium nobis dedisti et nos venditores manibus nostris accepimus, nichilque ex predicto precio aput te remansit, sicut est manifestum. Si vero nos venditores aut utriusque sexus homo venditionem hanc disrumpere aut infringere voluerimus aut voluerint, nil prosit, set componamus aut componant vobis predictam terram in duplum, in talem locum ubi similem valorem tibi retineat, cum omni sua illius melioratione. Et postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod factum est VIII kalendas octobris, anno XV regni regis Philippi.

S+num Eriballus Sendredi, s+num Chixol femina, qui hanc venditionem fecimus et firmavimus et testes firmare rogavimus.

S+num Guilelmus Ermemiri. S+num¹ Dalmizana. S+num Ermeniardis. S+num Rodlendis. S+num Solesten. S+num Guitardi Olive. S+num Guilabertus Adalberti. S+num Eribal Remon. S+ Iohannis presbiteri. + Bernardus archidiachonus. S+ Mironis sacerdotis.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit et sub ss scripsit die et anno quo supra.

1. *Manquen els punts de subscripció.*

1264

1074 novembre 4

Arbert Bernat i la seva muller Ermengarda venen a Abraham Benvenist la tercera part d'una casa, d'un hort i dels arbres i el pou que hi ha, compartits amb llurs hereus i situats al burg de la ciutat de Barcelona, poc lluny del mar, que tenen per compra i per delme conjugal, pel preu de seixanta mancusos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-266. Original. Pergamí, 177 × 365 mm. Al verso: "Iuxta mare" (s. XIII-XIV); "Nil pro Capitulo" (s. XVI-XVII); "Siglo XI (s. XIX); "1074" (Mas).

In Dei omnipotentis nomine. Ego Arberti Bernardi et coniugem mea Ermengardis femine venditores sumus tibi Abraam Benvenist. Per hanc scripturam et istius mee vindicionis simili modo vendimus tibi ipsam nostram ter-^βciam partem de ipsam mansionem, cum solis et superpositis, guttis et stillicidiis, hostios et ianuas, et de ipsam terram quod est orto, simili modo de ipsos arbores et puteo que infra sunt, quam habemus indivisum cum eredibus nostris in burgo ^β civitatis Barchinone, paulo longius de ipso littore maris.

Advenid nobis hec omnia per nostra comparacione et per decimum vel per ullasque voces. Habet autem afrontationes hec omnia a parte circi et ab oriente in vias publicas, a meridie ¹ in orto de Ermensindis et de filio suo Poncio Geralli, ab occiduo in ortale de vos emtores. Quantum iste afrontationes includunt, sic vendimus tibi: iam dicta omnia integriter, simul cum exiis et regresiiis earum, propter precium ² mancos LX auri puri et optimi monete Barchinone. Quas vos emtores precium exinde nobis dedistis et nos prese(se)ns¹ manibus nostris recepimus. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que nos tibi vendimus, de ² nostro iure in tuo tradimus dominium et potestatem, ab omni integritatem, ad tuum plenissimum proprium. Quod si \nos/ venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc vendicione venerimus aut venerit ad ² inrumpendum, nil valeat, set componat aut componamus tibi iam dicta omnia in duplum cum omni sua melioracione. Et insuper hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum II nonas november, anno ² XV regni Phylippi regi.

Sig+num Arberti Bernardi, sig+num Ermengardis femine, nos qui hanc vendicione fecimus et firmavimus.

² Sig+num Berengarii Ramundi. Sig+num Guilielmus Ermeri. Sig+num Bermundi Raimundi. Sig+num Poncio sac<er> sss. Sig+num²

¹⁰ Ugo sacer, qui scripsi et subscripsi et die et anno prefixo.

¹¹ ארבעת, ³

1. se repetit. 2. Segueix un espai en blanc destinat al nom que havia d'acompanyar el sig+num. 3. Traducció del nom en hebreu: Arbert.

1265

1074 novembre 17

Domnuç, fill d'Argemir, fa donació a Déu i a Santa Maria de Badalona d'un alou situat al comtat de Barcelona, al Maresme, a Badalona, a la parròquia de Santa Maria, dins de la vila de Canet, a l'Erola, perquè els seus preveres preguin cada dia per ell, pels fidels difunts i per tots el seus parents vius i morts, facin un aniversari anualment per la seva ànima i passegin revestits per damunt la seva tomba i pel cementiri.

ACB, perg. 3-32-18. Original. Pergamí, 205 × 251 mm. Aquest pergamí estava doblegat en plecs. Al verso: "In a[nno] [±4]IIX regni Philipi regis [±4] breve de scriptura de cartas III et de testamento et iudicio I qui fuit / de Tudisclo et

pervenit a Bernard presbitero et ad [±10] et comendavit Bernard presbiter et Seniofredo Rosel ab commendaciones in presencia / de Richolf Guilelm et de Ermengaudus Bernardi et de Gaucefredus Argemiro et Maiafredo et comendavit Bernard presbitero / a Godmar Otoni osguabos II"; "Carta de Erola, de Canet"; "Ista est instrumenta, sunt de Caneto"; "De Canet" (s. XIII-XIV); "Praepositurae Maii I" (s. XVI-XVII); "Stancia XXXII"; "N. 18"; "r^o 1 (ratllat)" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada: 44 mm.

In nomine Domini. Ego Donucius, prolis Argemir, donator sum Domino¹ Deo omnipotenti et aecclesie Sancte Marie virginis, que sita est in vico Bitilunę. Per hanc scrip-²ture donacionis mee dono namque ad predicte ecclesie terra culta cum ortos, ortalibus et cum aqua ad rigandum,² cum rego et caput rego, et vitis et olivarios ^β et ficulneas seu cum aliis arboribus de multis generis, cum sepibus et vallibus³ \atque margines/, qui in circuitu sunt, seu cum torrent qui est per medium, meum proprium franchum. ⁴ Advenit mihi donator per ienitorum vel per excomutacione seu per qualicumque voces. Est nempe omnia separatim posita, sicut superius resonat, in comitta-^βtu⁴ Barchinone, in Maritima, in vico Bitilune iam dicte, in p[a]rrochie Sancte Marie, intus villa Caned, ubi dicunt ad ipsa Erola. Sunt namque affron-^βtaciones prelibate omnia a⁵ parte orientis in estrata publica qui pergit per mansionem qui fuit de Tudisclo Ferran, qui est condam, et modo est de Gaudalli Guilelmus; ⁷ de meridie in terra iam dicti Gaudalli seu in alia via vel in terra qui fuit de Fels, qui est condam, et modo est nepte suę nomine Em; de occiduo in alia strata qui pergit ^β ubique seu in ipso fossar; a parte vero circii similiter in iam dicte strata seu in⁶ terra atque ortos qui fuerunt de Raimundo Iotoni et modo est de filio suo ^β Guilelmi Raimundi. Quantum iste affrontaciones includunt, et isti termini ambiunt sic dono: in omnia et in⁷ omnibus, sicut prenominatum est, ipsas duas partes, ¹⁰ [tot]um ab integre, ad predicte ecclesia, ab exitibus et regressiis earum, ad suum plenissimum proprium alodium. Propter dono prephate omnia supra scripte, ¹¹ ut gloriosa Dei genitrix fiat auxiliatrix ante conspectu divine⁸ maiestatis Domini nostri Ihesu Christi, ut roget filium suum pro me et pro animas fidelium ¹² defunctorum atque parentum meorum, vivis ac mortuis, requiem eternam suscipiant et pax sempiterna possideant, ut nos simul cum omnibus sanctis gaudeamus⁹ ¹³ in regno celeste; talique modo: racione videlicet eciam¹⁰ hanc donacione, ut¹¹ presbiteros¹² Sancte Marie, qui ibi sunt vel¹³ antea fuerint, qui cotidie sacrificia-¹⁴[ve]rint supra cuius altare, ipsos teneant et possideant et abeant eius beneficium exienti predicte omnia sine blandimentum ullius hominis vel ¹⁵ feminis, et faciant anniversarium eorum presbiteris

per unumquemque annum pro anima mea de me donatori, et exeant revestitos super meo monumento vel \per/ toto ¹⁶ cimiterio. Si quis autem omnis homo utriusque sexus fraudare aut aliquis cause mutare voluerit, anatema\ti/zatus fiat et excommunicatus permaneat, ¹⁷ et modo recuperent proximis meis. Quod si ego donator aut ullusque homo aut femine inrumpere temptaverint, nil valet, sed compono¹⁴ aut componant ¹⁸ ad prelibata ecclesia hec omnia supra inserta¹⁵ in duplo cum omne sua melioracione. Et hec donacio firma permaneat modo vel omnique tempore.

¹⁹ Facta donacionis XV kalendas decembris, anno XV regni Philipi regis.

Sig+m Donucio, prolis Argemir, filium qui fuit Marie, ²⁰ qui hanc cartam donacionis libenti animo Domino Deo et eius ecclesie supra scripte feci, firmavi et his testibus eam firmare rogavi.

²¹ Sig+m Arnalli Olibani. Sig+m Bernardi Fels.¹⁶ Sig+m *Bernardus levite sss*.

²² Bonifilius sacer scripsit cum litteras super positas sub die et + anno quod supra.

1. Sota la n hi ha una o a mig fer. 2. La i sembla una e. 3. La a sembla una o. A continuació senyal de l'escrivà que indica on s'ha d'inserir el text interlineat. 4. Sota it hi ha una u i sota la a hi ha una altra u. 5. Sota la a hi ha una c. 6. Sota hi ha gargots. 7. Sota hi ha una o. 8. Sota di hi ha una a. 9. Sota la primera a hi ha una e. 10. Sota la c hi ha una a. 11. Sota la t hi ha una p a mig fer. 12. Sota hi ha lletres de difícil lectura mig esborrades. 13. Sota la l hi ha una t. 14. Sota l'última o hi ha una a i a continuació hi ha una t i un senyal d'abreujament mig esborrats. 15. Sota la a hi ha una o. 16. Sota la s hi ha una i.

1266

1074 desembre 6

Raimon, levita, ven a Jofre Guislabert unes cases situades al burg de la ciutat de Barcelona, prop dels Arcs Antics, pel preu de 100 mancusos d'or, pagats en moneda d'argent. Oleguer actua de testimoni.

ACB, perg. 1-2-1811. Original. Pergamí, 281 × 233 mm. Al verso: "Cartas de domibus Arnalli de Apiera"; "hic est sig+ Ollegarii" (s. XIV); "De la Plica de letra A. N. 4. 1075"; "1075"; "1074, 6 desembre" (Mas); "N. 1" (Mas); "1074 (JB). Caplletra "I": 23 mm.

Ed.: MARTÍ, Oleguer, n. 4, p. 360-361.

In nomine Domini. Ego Raimundi levite venditor sum tibi Gaucefredus Guilaberti,¹ emptore. Per hanc scripturam ² venditionis

mee vendo tibi meos domos cum cortello, cum solos et suprapositos, et parietes et guttas et stillici-^βnios, et foveas et cloacis, et puteo et una vite, qui infra est, totum ab integre. Est quippe prefatos domos [^] in burgo civitatis Barchinona ad ipsos Archos Antiquos. Advenit mihi per mea comparatione sive [^] per ullasque voces. Affrontat prefata omnia de parte vero circi in domos de Bonutius Vivani, de aquilo-^βnis in gutta et in domos Beringarii Raimundi, de meridie in via, de occiduo in exio cumune. Quantum istas [^] affrontationes includunt, sic vendo tibi: prefata omnia, totum ab integre, in propter pretium mancusos C auri [^] puri legitime, pensatos bene a penso qui hodie currit a penso de ipsa moneta, de argentio in argentio, sine en-^βgan. Quod tu emptor precium mihi dediste et ego venditor manibus meis recepi. Et nichil de ipso pretio aput ^{^0} te emptor non remansit. Est manifestum. Quem vero predicta omnia, que ego tibi vendo, de meo iure ^{^1} in tuo trado dominium et potestatem, ut fatias exinde quodcumque velis, ad tua propria. Quod si ego vendi-^{^2}tor aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista venditione venero aut venerit pro inrum-^{^3}pendum, nil valead, set componant aut ego compono tibi prefata omnia in dupplo cum omni sua melioratio-^{^4}ne. Et in antea firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc VIII idus decembris, anno XV reg-^{^5}nante regis Philippi.

S+ Reimundi levite, qui ista vindicione feci et firmavi et testes firmare ro-^{^6}gavi.

S+ Guilelmi levite, qui et caputscole. ^{^7} S+num Ollegarii. S+num Raimundi Bernardi, qui vocant Guadanna. ^{^8} S+num Raimundi Guitardi.²

S+ Iohannis presbiteri, qui hec scripsi cum litteras raras et emendatas in linea I, et sub die et sss anno quo ^{^9} supra.

1. Les dues paraules precedents escrites sobre raspat. 2. A continuació, còpia per contacte de S+num a causa del doblec.

1267

1075 gener 13

Guislabert i la seva muller Guisla venen a Ramon i la seva muller Gerberga, que anomenen Milianda, unes cases, amb hort i pou i amb arbres de diverses classes, situades al burg de la ciutat de Barcelona, al costat del Merdança, pel preu de 120 mancusos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 3-29-240. Original. Pergami, 199 × 282 mm. Al verso: "Et sunt cartas VI" (s. xi); "Cubiculum III, Scrinium 29, Titulum Prepositura Martii, n. 240" (Caresmar). Caplletra: 29 mm.

In Christi nomine. Ego (ego)¹ Guisliberti et uxori mea Guila femina venditores sumus vobis Raimundi \et uxori tue Gerberga,/ que vocad Milianda, emptores. Per hanc scrip-^rturam vendicionis nostre vendimus vobis casas et horto cum puteo et arboribus variis generis, et solos et superpositos, et guttas et stillicinos, ^β foveas et clohacas, ostios, ianuas atque limites. Et est hec omnia in burgo civitate Barchinona, latus Merdanciano. Qui nobis adve-ⁿit iam dicta omnia per nostra comparacione et per ullsque voces. Et affrontat iam dicta omnia de circi in ipso Merdanciano, de aquilonis ^β in guttas qui fuerunt condam Gerallus, de meridie in parietes Gerberga Frugo, de occiduo in exio comune \et in casa et culr/te Vivani/. Quantum istas affrontaciones inclu-^βdunt, sic vendimus \vobis/: iam dicta omnia ad integrum, propter precium mancusos CXX auri puri monete Barchinona. Quod vos emptores precium nobis ^r quod istis et nos venditores manibus nostris recepimus. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que vobis vendimus, de nostrum iure in vestro tradi-^βmus dominium et potestatem, ut quiquit exinde facere vel iudicare volueritis, cum exios et regresios earum, ad vestrum plenissimum ^β proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque contra ista vendicione pro inrum-pendum venerit, nil valeat, set compo-ⁿat aut nos componamus vobis iam dicta omnia in duplo cum omni sua melioracione. Et in antea ista vendicio firma permaneat omnique ¹ tempore.

Actum est hoc idus ianuarii, anno XV regni Philipo rege.

S+m Guislibertus, s+m Gui\s/la femina, ¹² nos qui hista vendicione fecimus et firmamus et testes firmare rrogavimus.

¹³ S+m Adalbertus Senfre. S+m Iohan Ermemir. S+m Bernardus Guilelmus. S+ Andreas Guislibertus.

¹⁴ S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi cum litteras super positas in linea I et V et VI, et sss die et anno quod supra.

1. *Repetit.*

1268

1075 febrer 1

Guillem Sendred, clergue i levita, fa donació a la Canònica de Barcelona d'un alou, situat al comtat de Barcelona, al Vallès, a la parròquia

de Santa Perpètua, al lloc anomenat Canalies, per aconseguir el perdó de Déu pels seus pecats i els dels seus parents.

ACB, perg. 1-2-614. Original. Pergamí, 166 × 351 mm. En aquest pergamí hi ha diferents taques i esvaniments de tinta que dificulten lleugerament la lectura. Al verso: "Carta de Guillemo Sendredi"; "Scripta"; "Guilelmus Sendre canonicus dedit Canonicè terras et vineas et multa alia in Vallense, in parrochiis Sancte Perpetue et Canalies" (s. XIII-XIV); "Donació feta per Guillem Sendredo levita a la Canonge de Barcelona de casas y terras en la parròquia de Santa Perpètua, en lo lloch dit Canalies" (s. XVI-XVII); "Mitja Escala, Armari 2, n. 617"; "N^o (116, ratllat)" (s. XVIII); "III Antiquitatum 192" (Mas). Caplletra "I": 19 mm.

ACB, LA.III, n. 192, f. 69b-c. Rúbrica: "Guilelmus Sendre clericus dedit sedi domos, terras, vineas in Canalies". *Inter columnas recto*: "n. 192" (Caresmar). *Exterior recto*: "r^o" (s. XIII-XIV). *Exterior verso*: "Anno Domini 1075" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 5 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 110, n. 923.

In nomine Domini. Ego Guilelmus Sendredi, clericus et levita, donator sum Domino Deo et Canonicè Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Manifestum est enim ^ρ quia dono iam dicte Chanonice^a alodem meum proprium, \id sunt, [terras] et vineas et domos et arboribus diversi generis et aquas cum stagno/. Quod abeo^b in comitatu Barchinone, in Vallense, in parrochia Sancte Perpetue, ^β loco vocitato Chanaliies.^c Qui mihi^d advenit per vocem parentorum meorum sive per quascunque^e voces. Abet^f namque terminum predic-^gtum alodium a parte orientis in alodium \Vivani Gaudalli et suos eres^h Ermengaudi^h Samarelli et uxori sue, a meridie in alodium Sancte Crucis quem modo tenet ^ρ Mir Foget, ab occiduo terminatur in riera que vocitatur Chanaliias,ⁱ a circio namque terminatur in alodio de Vivanus Guadalli. ^β Quantum isti termini ambiunt et concludunt, sic dono Domino Deo et iam supra meminere Chanonice.^j Et de meo iure trado in dominium ^ρ et potestatem iam dicte Chanonice^k et canonicorum eius, ibidem Deo famulantibus, ut Deus omnipotentis^l dimittat mihi^{l-m} omnia peccata mea ^β et parentum meorum. Quod si ego donator aut aliquis homo sexus utriusque venerit ad inrumpendumⁿ aut ego venero, nil va-^oleam aut valeant, sed componant aut ego componam supra scripta omnia in triplum. Et insuper hoc maneat firmum omni tempore.

^{ρ0} Actum est hoc die kalendas febroarii, anno XV regni Filip^o regis.

+ Guilelmus levita, qui anc^o donacionem^o feci et manu mea firma-/vi et testibus firmare rogavi\.

^{ρ1} *Umbertus episcopus +*.^ρ *S+ Guilelmi levite, qui et caputscole*.^{ρ5} ^{ρ2} *S+ Poncii sacricustos*. ^{ρ3} *S+^t Stephanus levite*. ^{ρ4} *S+ Dalmacius sacer*.

^{/5} S+ Guilelmi subdiaconi,^u qui anc^v donacionem^w scripsi, cum literis supra positis in secunda linea ubi dicit: "alodem meum ^{/6} proprium", et in III^a linea ubi dicit: "in alodium Vivani Gaudalli",² die et anno quo supra.

1. Abreviatura supèrflua. 2. Sota la segona a hi ha una u.

LA. a. Canonice. b. habeo. c. Canalias. d. michi. e. quascumque. f. Habet. g. heres. A continuació et. h. Ermegaudi. i. Chanalias. j. Canonice. k. Canonice. l. omnipotens. m. michi. n. A continuació hi ha una e expuntuada. o. Philippi. p. hanc. q. donationem. r. Aquesta signatura està situada darrere de la següent. s. capudscole. t. S+num. u. subdiaconi. v. hanc. w. donationem.

1269

1075 febrer 16

Sunifred, prevere, dóna a la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia unes cases amb hort i pou, situades al suburbi de Barcelona, al costat del riu Merdançà.

ACB, LA.I, n. 280, f. 112c-d. Rúbrica: "Carta quod Sinfre presbiter dedit Canonice domos suas apud Merdencianum et ortum et puteum". Exterior verso: "n. 280" (Caresmar). Exterior verso: "Anno Domini 1075" (s. xvii), Caplletra "I" ornamentada, tipus G: 18 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 110, n. 924.

In Christi nomine. Ego Seniofredus presbiter sacer donator sum Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Manifestum est enim quia dono Domino Deo et iam dicte Canonice domos meas et ortulum cum puteo, quas habeo in suburbio Barchinona, iusta ruiulum vocitatum Merdancano. Terminantur autem as domos a parte orientis in orto Iudaico, a meridie terminantur in domos Remundi Geriberti, ab occiduo in iam dicto Merdancano, a circio vero terminantur in domos qui fuerunt de Mansen. Quantum isti termini ambiunt vel concludunt, sic dono Domino Deo et sepe dicte Canonice: cum guttas et cloacas et cum omnia que ad iam dictas domos pertinent. Et de meo iure trado in dominium et potestatem iam dicte Chanonice, ut faciant exinde chanonici que de aliis munificenciis eiusdem Chanonice faciunt. Quod si ego donator aut aliquis homo utriusque sexus contra hanc meam donationem venerit ad inrumpendum aut ego venero, nil prosit illis vel mihi, sed componat aut ego componam iam dicte Chanonice omnia supra scripte in triplum. [/] Et insuper hoc maneat firmum omni tempore.

Actum est hoc IIIIX kalendas marcii, anno XV regni Filippi regis.

S+m Seniofredus sacer, qui per multam egritudinem quam habeo, non potui firmare, sed punctis firmo.

S+ Ermenardi presbiteri. S+ Iohannis presbiteri. S+num Iohannes Arnalli.

S+ Guilelmi subdiachoni, qui hoc scripsi die et anno quo supra.

1270

1075 febrer 23

Ermengol Llobet dóna a Ermengol Samarell i a la seva muller Trudgarda la meitat d'uns alous amb casa, vinyes, arbres i sagrer, situats en el pagus de Barcelona, dins els termes de la parroquia de Santa Maria de Cardedeu, al lloc que anomenen Vilalba.

ACB, LA.III, n. 169, f. 59c-60a. Rúbrica: "Ermengaudus Lobato dedit Ermengaudo Samarello alodium Villa Alba". Exterior verso: "n. 169" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1075" (s. XVIII). Caplletra "H" ornamentada, tipus B: 5 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 111, n. 925.

Hoc est traslatum fideliter translatum.

In Christi nomine. ¹ Ego Ermengaudus, Lobatoni prolis, donator sum vobis Ermengaudum Samarellum et uxori tue Truiardis. Manifestum ~~est~~/ enim quia placuit animis meis et placet, nullus cogentis imperio nec suadentis ingenio, sed propria expontanea mihi elegit bona voluntas, ut cartam donationis facio vobis prescripti de ipsos alodios cum ipsa casa et cum vineis et arboribus et ipso sacrario. Et advenit mihi prescripta omnia per frater meus Reimundus condam. Et est prescripta omnia in pago barchinonensis, infra terminos parrochie Sancte Marie Cartitulo, in locum que dicunt Vilalba. Et affrontat a parte orientis ad ipsa serra que dicunt Collo Leva\d/(i)er,¹ et de meridie affrontat in alodio de Geribert Gitard, et de occiduo in alodio de Geriber\ / Gitard, et de circi in alodio de Geribert Gitard et de Reimundus Oriol. Quantum infra istas affrontationes ego habeo de ipsa causa, qui fuit de Raimundus frater meus, sic dono vobis: ipsam medietatem de ipsos alodios prescriptos, ad vestrum plenissimum proprium. Et est manifestum. Et est franchum. Quem vero hec omnia superius scripta de meo iure in vestro trado dominia potestate, ad faciendi omnia quodcumque volueritis. Quod si ego donator aut ullus homo vel femina qui contra

ista carta donatione venerit vel venerint ad inrumpendum, non hoc valeat vindicare quod requirit, sed componat aut componant vel componam prescripta omnia in duplo cum sua melioratione. Et in antea ista carta donatione firma permaneat modo et omnique tempore.

Facta ista carta donatione VII kalendas marcii, anno XV regni Philipi regis.

Sig+m Ermengaudi² Lobatoni, qui ista carta donatione fieri iussi, firmavi et testes firmare rogavi.

Sig+m Alaman. Sig+m Ermengaudus Reimundi. Sig+m Arnallus Samarel. Sig+m Arnal Reimun. Sig+m [^]Guilelmus Berengarii. Signum Guilelmi, barchinonensis decani.

Sss Seniofredus presbiter, qui ista carta donatione rogatus scripsit.

Si+num Ferrarii levite, sig+m Bernardi presbiteri, sig+m Poncii presbiteri, Berengarius presbiter +, sig+m Petri presbiteri, sig+m Paschalis presbiteri, s+ Guilelmi Pictoris, s+ Geraldi de Areins, s+ Geraldi presbiteri, s+m Guilelmi Columbi, s+m Iohannis Ferrarii, nos qui huic translationi presentes adfuimus.

Sig+m Petri de Corrone, qui hoc traslatum fideliter scripsit VI° idus octobris, anno Domini M^oCC^oI.

1. i expuntuada. 2. Sota la i hi ha um, expuntuat.

1271

1075 febrer 27

Umbert, bisbe de Barcelona, i els seus canonges fan donació a precària a Pere Gotmar, la seva muller Aissulina i als seus descendents de dues mujades i mitja de terra per plantar-hi vinya, situada al territori de Barcelona, al lloc anomenat Bederrida, al Trullar, perquè la tinguin durant set anys, a canvi d'un cens de la quarta part i la dècima.

ACB, LA, I, n. 446, f. 169d-170b. Rúbrica: "Carta quod Petrus Gotmar et uxor eius Eiculina tenent per Canonicam II modiatas et mediam vinee in Bederrida apud Trular ad quartum et decimum". Foli 169, *inter columnas verso*: "n. 446" (Caresmar). *Interior verso*: "CCCCVII" (s. XIII-XIV). Foli 170, *inter columnas recto*: "Anno Domini 1075" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus D: 13 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 111-112, n. 926.

In sempiterni regis nomine. Ego Umbertus, gratia Dei episcopus barchinonensis, una cum caterva Kanonicorum Sedis barchinonensis

donatores sumus tibi Petro Gundemari et uxori tue Eiculina¹ et posteritati vestre vel proenie. Manifestum est enim quia damus vobis ^À modiatam II et mediam terre, ad complantandum vinea, per precaria. Quam habemus in territorio barchinonensi in locum que dicunt Bederrida, ad ipso Trular. Advenit nobis hanc terram per vocem nostre Canonice vel per ullasque voces. Affrontat prescriptam terram a parte circi in terram de prelocute Canonice, ab aquilone in terra nostre sedis, a meridie in vineis nostris et de iam dicte Canonice, ab occiduo in vineis Bernardi et de Gifredo Seniofredi et de Bernardus Miro. Quantum iste affrontationes includunt, sic damus vobis: iam dictam terram ad plantandum et edificandum de bonas vites, et hoc habeatis factum usque ad istos VII annos venturos, et quicquid Deus ibi ex frugibus dederit, detis nobis ipsam quartam partem et ipsam decimam omni tempore. Cum autem fuerint completi prescripti VII anni et ipsam terram fuerit bene edificatam et fundatam, sicut decet et convenit ad bonam vineam, et alico tempore fuerit vobis necesse, tam ad vos quam posteritati vestre vel proenie, ut vendidissetis ipsam vineam, non sit vobis licitum ut ita faciatis, nisi ad nos vel successores nostri, per precium iuste definitum, sicut a bonis hominibus fuerit preciatum. Quod si noluerimus emere infra XXX dies quod nos amoniti fuerimus a vobis, tunc sit vobis licitum ut vendatis ipsam vineam similis vestri, qui nobis donet omni tempore ipsam quartam partem de ipsis frugibus et ipsam decimam fideliter. Quod si nos donatores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hac donatione venerimus aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, set componat aut componamus vobis iam dicta terra in duplum cum omni sua melioratione. Et insuper hoc maneat firmum omne per evum. Quod si nos susceptores non adimpleverimus, sicut supra spondimus, similiter componamus vobis prelocuta omnia in duplum. Et insuper sic adimpleamus et attendamus, sicut iam diximus.

Quod est actum III kalendas marci, anno XV regni regis Philippi.

Umbertus episcopus s. S+ Vivas, levita atque prepositus. S+ Reimundi levite. ^À S+ Poncii sacricustos. S+ Petrus presbiter. S+ Guilaberti levite. + Bernardus archidiachonus. S+ Remundi Seniofredi levita.

S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Sota la a hi ha una e.

1272

1075 març 20

Gerard Company i la seva muller Aissulina venen a Ramon Ramon cinc peces de terra i vinya amb trilles, arbres fruiters i casals, situades al territori de Barcelona, al terme de Santa Cecília, a Parrochivincii, que tenen per compra, per bescanvi i per llurs pares, pel preu de 470 mancosos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-267. Original. Pergamí, 135 × 415 mm. Al verso: "In Sancta Cecilia" (s. XIII-XIV); "Nil pro Capitulo" (s. XVI-XVII); "Siglo XI"; (s. XIX); "1075" (Mas).

In Christi nomine. Ego Gerallus Compagni et uxori mea Ezulina femina venditores sumus tibi Raimundi Raimundi, emptor. Per hanc scripturam vendicionis nostre vendimus tibi terris et vineis, separatim positas, [℞] pecias quinque et trileas cum arboribus variis generis, qui ibi sunt, et casalicios. Et est hec omnia in territorio Barchinona, in terminio de Sancta Cecilia, in Parrochivincii. Advenit nobis iam dicta omnia per comparacione [℞] et per comutacione et per genitorum et per omni\mo/das voces. Et afrontad ipsam peciam unam vinee <de circi> in vineas Berengarii Raimundi et Guanalgaude Mironi, de orient in ipso aren, de meridie in via, de occiduo in vinea Mocione [℞] Bellucii. Et affrontad aliam peciam vinee, qui est subtus ipsam ecclesiam, de circi in vineas Petrus presbiter, de orient in ipso Vierono, de meridie in alaude Bernardus Guanalgaude, de occiduo in vinea Guanallgaudus Miro et Berengarii. Et affrontad [℞] aliam peciam hab ipsas trileas et casalicios de circi (in vineas)¹ in vineas Mocione Bellucii, de aquilonis in torrent et in terra Iohannes Ricarii, de meridie in alaude iam dictus Petro presbiter et in ipsam ecclesiam, de occiduo in vineas de Mosse hebreo [℞] et Mocione Bellucii et de prefatus Petro. Et affrontad aliam peciam vinee de circi in vineas iam dicto Mocione, de aquilonis in via, de meridie similiter, de occiduo in maliolo prefatus Berengarii. Et affrontat aliam peciolam² vinee de orient in [℞] ipso Viero et in vinea iam dicto Mosse, de meridie et de occiduo atque circio in vineas Ramundi Guitardi. Quantum istas affrontaciones includunt, sic vendimus tibi: iam dicta omnia ad integrum, propter precium mancosos CCCC [℞] LXX auri monete Barchinona, legitime pensatos unum ad unum. Quos tu emptor precium nobis dedisti et nos venditores manibus nostris recepimus. Et est manifestum. Prescripta quoque, que tibi vendimus, de nostrum iure [℞] in tuum tradimus dominium et potestatem, ut quiquid exinde

facere vel iudicare volueris, cum exios et regresios earum, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque /⁰ contra carta vendicione pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi prefata omnia in duplo cum omni sua melioracione. Et in antea ista vendicio firma permaneat omnique /¹ tempori.

Actum est hoc XIII kalendas aprelis, anno XV regni Philipo rege.

S+m Gerallo, s+m Ezulina femina, nos qui hista vendicione fecimus et firmamus et tes-/²tes firmare rogavimus. /³

S+m Berengarii Raimundi. S+m Ermengaudus Bernardi. S+m Raimundi Fruiani. S+m Benedictus Madfredus. S+m Guilelmi levite, qui et caputscole. /⁴ S+ Raimundi levite. /⁵

S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi et sss die et anno quod supra.

1. *Expuntuat.*
2. *Sota la o hi ha una a.*

1273

1075 març 27

Vivà Guillem ven a Guerau Guerau i a la seva muller Ermessenda un alou situat al comtat de Barcelona, al Maresme, a la parròquia de Sant Pere de Premià, pel preu de 2 mancusos d'or.

ACB, LA.II, n. 478, f. 163c-d. Rúbrica: "Item de Primiano". Exterior verso: "n. 478" (Caresmar). Inter columnas verso: "anno Domini 1077" (s. xvii). Caplletra "I" ornamentada, tipus H: 12 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 112, n. 927.

In Christi nomine. Ego Vivani Gilelmi, qui et prepositus, venditor sum tibi Gerallo Gerallo et uxori tue Ermessindis femina, emptoribus. Per hanc scripturam venditionis mee vendo vobis alaudem meum proprium, id sunt, terris et vineis, cultum et heremum, pronum et planum, garricis et boscos et aquis aquarum, et casas cum curtes, solos et suprapositos, et ortos cum arboribus variis generis. Et est hec omnia in comitatu Barchinona, in Maritima, in parrochia Sancti Petri de Primillano. Qui mihi advenit prefata omnia per ienitori meo et per comparatione et per omnimodas voces. Habet autem affronta-/^dciones prefata omnia de parte vero circi in ecclesia Sancti Mathei apostoli, de oriente in littore maris, a meridie in parrochia de Talano, de occiduo similiter et in suis terminis iam

dicto Talano. Quantum istas affrontationes includunt, sic vendo vobis: quantum ibi abeo et habere debeo per qualicumque voces ab integrum, propter precium mancosos XII auri vel penso Barchinona. Quod tu emptor precium mihi dedistis. Et est manifestum. Prescripta quoque omnia, que vobis vendo, de meum iure in vestrum trado dominium et potestatem, ut faciatis exinde quodcumque volueritis, cum exios et regressios earum, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si ego venditor aut aliquis homo sexus utriusque contra ista carta venditione pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut ego componam vobis iam dicta omnia in duplo cum omni sua melioratione. Et in antea ista vinditio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc VI kalendas aprilis, anno XV regni Philippo rege.

S+ Vivas, levita ad prepositus, ssss, qui ista venditione feci et firmavi et testes firmare rogavi.

S+num Raimundi Dominici. + Guilelmus subdiaconus sss Remundo Donucio. S+num Arnallo Ramio. S+num Mir Radedor.

S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi et sss die et anno quod supra.

1274

1075 abril 2

Folc Ebrí i la seva muller Guisla donen a Déu i a la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia un alou situat al comtat de Barcelona, al Vallès, a la parròquia anomenada de Santa Maria de Coll.

ACB, perg. 4-121-16. Original. Pergamí, 148 × 233 mm. Al verso: "de manso de Olzeto in Calidis"; "scriptura"; "carta canonice de honore in mansi de Olzenta"; "Fulconis Ebrini in Calidis" i unes paraules il·legibles (s. xi); "caldes Stancia 121, p. e." (1936-1939); "senyal verd n° 4" (F-B). Caplletra: 7 mm.

ACB, LA. III, n. 199, f. 74c-d. Rúbrica: "Fulc Ebrin dedit sedi domos, terras, vineas et molinum in Calles, etc". Caplletra: 125 mm. Interior verso: "n. 199" (Caresmar). Exterior verso: "anno Domini 1075".

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 112, n. 928.

In nomine Domini. Ego Fulco Ebrini et uxor mea Guilia donatores sumus Domino Deo et Kannonice^a Sancte Cru[cis] Sancte que Eulalie. Manifestum ℞ est enim quia donamus Domino Deo et

iam dicte Kanonice^b alodium nostrum proprium, franchum. Quod habemus in comitatu Barchinone, in Vallense, /^β in parrochia Sancte Marie de Kalles.^c Advenit nobis ad me Folch per genitorum meorum et ad me Guilia per meum decimum sive per quascunque /^α voces. Id sunt, domos et sacrarios et curtes, solos et superpositos, cum arboribus diversi generis, terris et vineis, cultas vel eremas,^d pronum /^γ vel planum, cum ipso mulino rego et capud^e rego, et omnia utensilia, quecumque dici vel nominari potest. Omne nostrum directum, quod ibi /^δ habemus vel habere debemus per quascunque^f voces, damus Domino Deo et sepe dicte Kanonice^g prompto animo bonaque voluntate. Habet /^ζ namque terminum predictum alodium ab oriente in Petroso, a meridie in ipsa Serra qui (pergit)¹ vadit ad Plegamanus, ab occiduo /^η in alodium de Guilelmus Amalrici qui pervadit ad Sancto Minato, a circii in cacumine de Monte Maiore. Quantum isti termini /^θ ambiunt vel concludunt, damus et tradimus Domino Deo et iam dicte Kanonice.^h Et de nostro iure (in vestrum)² tradimus in dominium et potestatem /^ι iam dicte Kanoniceⁱ et kanonicorum^j eius. Quod si nos donatores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc donacionem^k venerimus /¹ aut venerit pro inrumpendum, nil prosit nobis vel illis, sed componamus aut componant iam supra dicta omnia in triplum. Et insuper hec /¹² donacio^l firma et stabilis permaneat omnique tempore.

Actum est hoc IIII nonas aprilis, anno XV regni regis Philippi.

/¹³ S+num Folch Ebrini, s+num^m Guilia, nos qui ista donacioneⁿ fieri fecimus et firmamus et testes firmare rogavimus.

*/¹⁴ S+num Bernardus Iuscafredi. S+num^o Annarig Folch. S+num Bernardus Remundi. S+num Poncius Oliba. /*S+num Adaledis, filia Remundi de Madrona^{*p}.*

/¹⁵ *S+ Remundi^q levite*. *S+Guilelmus subdiaconus*. /¹⁶ *S+r Guitardi presbiteri*.

/¹⁷ S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit cum litteris^s fuis in linea VII et in VIII,^t die et anno quod supra.

1. Ratllat. 2. Ratllat.

LA. a. Canonice. b. Canonice. c. Calles. d. heremas. e. caput.
f. quascunque. g. Canonice. h. Canonice. i. Canonice. j. cano-
nicorum. k. donacionem. l. donatio. m. S+. n. donacione. o. S+.
p. Manca S+m Adaledis filia Remundi de Madrona. q. Remudi. r. Sig+.
s. literis. t. IX.

1275

1075 abril 10

Ramon Guadall i la seva muller Arsenda, en esmena d'una disposició indeguda de béns atorgats abans a la mateixa Canònica, fan donació a la Canònica de Barcelona d'una dominicatura situada al comtat d'Osona, al terme dels castells de Miralles i de Segur, a Sant Pere de Vim, per la salvació de les seves ànimes i les dels seus parents.

ACB, LA.IV, n. 244, f. 98b-d. Rúbrica: "Raimundus Guadalli emendat sedi pariliatam de Segur et vineas et cetera". *Inter columnas recto*: "n. 244" (Caresmar). Caplletra "P" ornamentada, tipus B: 13 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 112-113, n. 929.

Pateat cunctis hominibus, presentibus sive futuris, qualiter ego Raimundus Guadalli et uxor mea Arsindis femina dedimus Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie ipsum nostrum alodium proprium et franchum, id est, ipsam dominicaturam quam habebamus ad ipsam ecclesiam Sancti Petri de ipso Vim. Postea, necessitate compulsi, dedimus Gerberto Ugonis ipsam prefatam ecclesiam cum sacrariis et cum domibus, que sunt site iusta ipsos sacrarios, et medietatem de ipsa dominicatura, que iam dudum habebamus datam prenotate Kanonice. Et nos quidem modo propter Deum et propter remedium animarum nostrarum, damus et emendamus prescripte Canonice pariliatam nostram propriam et francham, quod habemus infra terminum de castro quod vocitatur Segur. Et hec prescripta pariliata fuit de Borrello Bonifilii, et tenet se cum ipsa pariliata que fuit de prefato Gerberto Ugonis, et iungit se cum alia pariliata que fuit de Reimundo Geroardi et cum Porta Spana cum omnibus suis affrontationibus. Iterumque damus et emendamus prefate Canonice medietatem de ipsis vineis que sunt site infra terminum de Miraies, que vocitantur Episcopales. Omne autem supra scriptum alodium, quod nos modo damus et emendamus Domino Deo et prefate Kanonice, et medietatem ipsius alodii de Sancto Petro de ipso Vim, quam dudum dedimus prenotate Canonice, id sunt, terre et vinee, culte et hereme, ab ipsa terra in quo sunt ipse vinee fundate, et domos et trillas et ortos et regos et capud regos, modo firmiter damus et affirmamus nostra bona voluntate Domino Deo et prefate Canonice et de nostro iure in suum tradimus dominium et potestatem. Que omnia prescripta est in comitatu Ausone, in termine de castro Miraies et in Segur. Advenit nobis predicta omnia per comparationem sive per omnesque voces.

Terminatur autem ipsum alodium de ipso Vim de parte orientis in termine de ipsa Menresana sive in kastrum Rubione, de meridie in termine de iam dicto Rubione sive in termine de castro Copons, de occiduo in ipsa quadra de Borrello Bonifilii, de circio in termine de iam dicta Menresa\na/. Quantum iste affrontationes includunt et prescripti termini ambiunt, sic donamus Domino Deo et iam dicte Canonice: ipsam medietatem ipsius alodii de ipso Vim, cum medietate de ipso censu quod inde exit, et cum ipso alodio de Segur et cum ipsis^l vineis que iam supra scripte sunt, simul cum ingressibus et exitibus earum, ut canonici prescripte Canonice exinde faciant sicuti de aliis Canonice munificentis faciunt, cum ipsis cupis et tonnis quod ibi habemus. Quod si nos donatores aut aliquis homo sexus utriusque contra istam cartam donationis venerimus aut venerit pro inrumpendum, su^p valeat, set componat aut nos componamus iam dicte Canonice predicta omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et in antea ista carta donationis firma maneat omni tempore.

Actum est hoc IIII idus aprilis, anno XV regni regis Philippi.

S+num Reimundi Guadalli, s+num Arsindis femine, nos qui istam kartam donationis fieri iussimus et firmavimus et testes firmare rogavimus.

S+num Gerberti Ugonis. S+num Reinardi Remundi. S+num Bernardi Brochardi. S+ Raimon Guadalli. S+ Bercideci. S+ Guilelmi Raimundi.

S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit cum litteris fuis et supra positis et rasis et emendatis in linea I, et in ^l II, et \in/ III, et in IIII, et in V, die et anno quo supra.

1. Abreviatura supèrflua. 2. Per nil.

1276

1075 abril 14

Bernat Bonfill i la seva muller Raquel venen a Ponç, levita, una peça de terra i una de vinya amb la terra on és plantada, situades al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu, en el lloc anomenat Campbò, pel preu de 3 mancusos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 186, f. 65d-66a. Rúbrica: "Carta quod Bernardus Bofil vendidit Pontio Girberti levite I petiam terre maiorem et vineam apud Campumbonum,

in Palomar". Inter columnas verso: "n. 186" (Caresmar). Inter columnas recto: "Anno Domini 1075" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada amb entrelleços i figures geomètriques, tipus H: 12 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 113-114, n. 930.

In nomine Domini. Ego Bernardi Bonefilii et Richellis femine venditores sumus tibi Poncio levite emptori. Manifestum est enim quia vindimus tibi petiam I terre maiorem, cum ipsa vinea et terra in qua est fundata. Qui iam dicta¹ terra² est prope quod habemus in territorio barchinonensi, in parrochia Sancti Andree, in loco vocitato Campusbonus. Advenerunt nobis hec omnia per laxationem quam fecit Geribertus Suniarii, olim defuncti, ad opera Sancti Andree de Palumbare, quod iussit nobis suis manumissoribus in suo testamento vindere et precium earundem dedissemus ad opera Sancti Andree iam dicti. Habet autem terminum predictam peciam terre ab oriente in riera de Orta, a meridie et occiduo et circio in terris et vineis Reamballus Ansovalli. Iterim vero affrontat prefatam petiam vinee, pariter cum ipsa terra in qua est fundata, ab oriente in vineis prescriptus Reamballus, a meridie et occiduo in vineis tuis sive in garriga tua de te [⁠]⁠ emptore heresque tuos nepotes, a circio in vineis predicti Reamballi. Quantum isti termini concludunt atque circumeunt, tibi ad integrum vindimus,³ propter precium mancosos III auri monete Barchinone quas hodie currunt, pensatos ad pensum ipsius monete. Quod tu emptor precium nobis dedisti et nos venditores manibus nostris recepimus. Nichilque ex predicto precio apud te remansit, sicut est manifestum. Hec quoque omnia, que tibi vindimus, de nostro iure in tuum dominium et potestatem ad integrum tradimus cum ingressibus pariter et egressibus suis, ut facias exinde quodcumque tibi placuerit, ad tuum plenissimum proprium. Si vero nos venditores aut cuiuslibet sexus vel ordinis omo venditionem hanc disrumpere aut infringere vel in aliquo dimovere temptaverimus sive temptaverint, nil prosit, sed componamus aut componant tibi predictam petiam terre maiorem et predictam vineam, simul cum ipsa terra in qua est fundata, in duplum cum omni sua illius meliorationem. Et postmodum hec venditio maneat perhenniter firmum.

Quod factum est XVIII kalendas may, anno XV regni regis Philippi.

S+m Bernardi Bonefilii, s+m Richellis femine, qui hanc vinditionem fecimus et punctis solitis roboravimus atque testibus eam roborari rogavimus.

S+m Bernardus Gondemari. S+m Raimundi Gondemari. S+m Geribertus Primi. S+ Guisalmari. S+m Guilelmus Vivani. S+m Gerallus Adalberti de Valle Vitraría. S+m Remundi, filius Sendredi Frontoni.

S+ Iohannes levite, qui hoc scripsit cum litteras supra positas in linea VII, et die et anno quo supra.

1. *Sota la a hi ha una e.* 2. *Sota la a hi ha una e.* 3. *Abreviatura supèrflua sobre di.*

1277

1075 abril 16

Testament de Bernat Guifré en el qual deixa béns a Bell-lloc, Canyelles, etc., a la Seu de Girona, a la Canònica de Barcelona, al monestir de Breda i a diverses persones.

ACB, LA.III, n. 227, f. 86a-c. Rúbrica: "Testamentum Amati Guitardi clerici \qui dimissit Sedi/ alodium et molendinum apud Canoelles". Interior recto: "n. 227" (Caresmar). Exterior verso: "Anno Domini 1075". Caplletra "H" ornamentada, tipus A: 4 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 114, n. 931.

Hec sunt conditiones sacramentorum facte ordinante Bernardo Guifredi, iudice, coram sacerdotibus Bernardus Baronis et Poncius Stephani, in presentia Berengarii Gaucefredi et Reimundi Gauzberti et Ermengaudi Poncii atque Poncii Adalberti, clericorum et laicorum, Arnalli Guuzfredi et Guilelmi Gaucefredi seu Arnalli Blidgarii et aliorum hominum. Testificati sunt testes his (omnibus)¹ nominibus, hii sunt, Dagobertus presbiter et Reamballus levita et Bernardus Petri.

Nos prelibati testes unum dantes testimonium, iuramus in Domini et super altare Sancte Anastasie, quod situm est in ecclesia Sancte Marie Gerunde, quia nos vidimus et audivimus et presentes ibi eramus ad eandem hora quando condam Amatus Guitardi levite, iacens intra muros Gerunde civitatis, in domo Bernardi Baronis detentus ab egritudine qua obiit, dum adhuc esset in sua plena memoria ac loquela, ordinavit suam extremam voluntatem et ordinationem suarum rerum per suum firmum stestamentum, per quod constituit ut essent sui helemosinarii vel manumissores, hii sunt Giribertus frater suus et Guielmus archilevita sive Bernardus Baronis, quibus iniuncxit distribuere omnia que habebat per ordinationem prefati testamenti, sicut hic scriptum est. Primum

dimisit Sancte Marie Sedis gerundensis, ad ipsam Canonicam, medietatem de ipso Castro qui vocatur Bellog, cum medietatem ipsius alodiis qui sunt in parrochia Sancte Marie et Sancte Agnetis seu Sancti Saturnini, et cum alodiis qui sunt in comitatu Barchinone sive in comitatu Ausone et de Penedes, in casis, in casales, in terris et in vineis et in omnibus que ad usum hominem pertinent. Sic dimisit quantum ibidem habebat et habere debebat, per aliquas voces vel auctoritates, Canonicam Sancte Marie prefate, ita ut, si predictus frater suus voluerit redimere iam dictos alodios, donet ad Guilelmus et Bernardus predictis L uncias auri ad numerum ^l barchinonensis monete; si autem noluerit facere, sit licitum canonicis eiusdem sedis iam dicte facere quod voluerint; et si donat has uncias auri, veniant in potestate Guilelmi et Bernardi predictis, ut solvant suis debitis ad Ermengaud Lobaton uncias III, et ad Reamballus levita I, propter missas canendas X. Alias quas remanent, donentur ad ipsam Canonicam in hoc quod melius viderint. Alium suum alaudem de Canoes, cum medietatem ipsius molendini, cum pertinenciis et omnibus aiacentiis eorum, quod dedit et dimisit sibi Fulch, suus avunculus, dimisit ad Canonicam Sancte Eulalie barchinonensis. Et ipsum suum alodem quod Bernardus iam dictus tenebat per eum in Ventalol, quod fuit Godtredi levite, habeat et possideat eum omnibus diebus vite sue. Et post obitum eius dimisit eum ad Canonicam Sancte Marie Sedis iam dicte. Et ipsum suum alaudem de Mafzaned, illum directum quod ibidem habebat et habere debebat per dimissionem matris sue sive per comparationem, dimisit ad Sancti Salvatoris cenobii bredensis, ita ut donet ipsum abbatem aut monachos ad Sicards, sororem suam, uncias X auri ad numerum. Et ipsum directum quod habebat in ipso alaude qui est in campo Taurano et in Auzeda, in locum qui dicitur ipsum Pug, quod dimisit sibi frater suus Udalard, dimisit ad Reamballus prefatus, ut teneat et possideat eum omnibus diebus vite sue, et post eius obitum dimisit eum ad Canonicam Sancte Marie predicte Sedis. Et ipsos suos debitos, qui superius sunt dicti, exeunt de ipsa sua mula, si frater suus non redimeret ipsos alaudes. Et hoc quod superfuerit in ipsa mula, dimisit Bernardo iam dicto. Ipsos tres bachons et III ansunias et V cafiz de vino et ipsum blad quod habebat Poncius Iohannes, et alium quod habebat in cunctis locis, dimisit propter aliis suis debitis et missas canendas. Et si frater suus Giribertus non redimerit ipsum castrum cum prephatis alodiis, sicut iam dictum est, infra ^l primos VI menses quos erunt post suum obitum, ex potestate clericorum Sancte Marie iam dicte et eius canonice, tunc in antea faciant clerici

ex medietate ipsius castri atque alodiis quod voluerint, sicut superius resonat.

Fuit factum prescriptum testamentum XVIII kalendas maii, anno XV regni Philippi regis.

Firmatum fuit iam dictum testamentum a supra dicto conditore Amato signo puncti et a reliquis firmatoribus, scilicet Berengarius Gaucfredi et Bertrandus iudex atque Adalbertus presbiter et Bernardus Petri seu Bonifilius Suinari scriptor, Reamballus levita. Nos, supra dicti testes, testificamus et iuramus in Deum et in supra dicto iuramento quod, sicut superius scriptum est, ita a supra nominato testatore ordinatum est et firmatum, nobis videntibus et audientibus, per extremam voluntatem suarum rerum.

Late conditiones XVI kalendas maii, anno XV regni Philippi regis, infra primos VI menses post obitum iam dictum testatorem.

S+ Dagobertus presbiter, + Reamballus levita, s+ Bernardi Petri qui supra dictum testimonium dedimus et iurando firmavimus.

S+num Arnalli Gaucfredi. S+num Arnal Blidger. + Poncius presbiter. + Bernardus, clericus et iudex

+ Reamballus levita, qui hoc rogatus scripsi cum literas rasas die annoque prefixo.

1. Expunctuat.

1278

1075 maig 23

Vivà, prepòsit, ven a Arbert Berenguer i a la seva muller Adalgarda la seva heretat, situada al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Maria de Martorelles, pel preu de 8 unces d'or.

ACB, perg. 3-27-316. Original. Pergamí, 161 × 291 mm. Al verso: "venda feta de una heretat que es en la parroquia de Martorelles" (s. XIV); "de Martoreyes" (s. XIV); "scripta" (s. XIII); "Martó" (s. XI); "Prepositura gener stancia 27 n° 3" (1936-1939); "senyal verd 45"; "1075" (F-B). Caplletra ornamentada: 40 mm.

ACB, LA.III, n. 8, f. 3c-d. Rúbrica: "Vivanus prepositus vendidus Arberto Berenguer suam hereditatem in Martorillis". Exterior verso: "n. 8" (Caresmar). Interior verso: "Anno Domini 1076" (s. XVIII).

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 114-115, n. 932.

In Dei nomine. Ego Vivanus prepositus, de bono animo promptaque voluntate, vendo vobis Arberto Berengarii et coniugi tue^a Adalgardi meam ^l hereditatem, que mihi evenit per vocem patris

mei. Sunt namque in hac prescripta hereditate domi atque curtes et terre et vineę ac garriceę atque ^β bosci, arboresque diversarum generum et molinus cum proprio rego atque caputrego atque cum omnibus rebus que molino sunt necessarię. Iterum iuxta hunc supra ^αphatum molinum est ibi trilia una, quam Francus^b plantavit. Et in ipsa ecclesia Sancti Martini, que in hac hereditate prescripta est edificata,^c iussum ^δ et senioratum,^d que mihi per vocem patris mei evenit, pariter cum pratis et pascuis atque fontibus aquarum sive^l discursibus vendo vobis. Est quoque hec omnia prescripta ^β in comitatu Barchinone, in parrochia Sanctę Marię de Martoreies. \Supra scriptus autem caputregus, qui est in parrochia Sancti Saturnini de Palat Dalmanla, qui mihi advenit per comparacionem,^e mitto^f vobis in hac venditione./ Omnia autem, que nominatim superius sunt prescripta et omne quod ibi habui per vocem ^γ patris mei vel habere debeo, totum integriter vendo et trado vobis propter pretium^g de octo untiis auri monete Barchinone, ut exide faciatis quod-^βcunque voveritis. Quod si ego Vivanus venditor aut aliquis utriusque sexus homo contra hanc venditionem^h venero aut venerit \ad rumpendum^h/, nil prosit mihi nec ^β illis, sed coponam aut componant prescripta omnia in triplum cum omni sua illorum melioratione. Et postmodum hec venditio ęternaliter maneat firma.

¹⁰ Actum est hoc X^o ⁱ kalendas iunii, anno XV° ^j regni Philippi regis.

Vivas, levita adque^k prepositus, ssss, ¹¹ qui hanc venditionem feci et firmavi et testibus eam firmare rogavi.

¹² * S+num Guilaberti levita*. *S+Iohannes levite*. ¹³ *S+ Poncii sacricustos*.

¹⁴ S+ Mironis Donutii subdiaconi,^l qui hoc scripsit cum litteris^m emendatis atque supra positis in linea VI^a ⁿ et in octava,^o die et anno quo supra.

1. Abreviatura supèrflua. 2. Sota la v hi ha una l mig raspada.

LA. a. Manca. b. franchus. c. Segueix est. d. senioraticum. e. comparacionem. f. mito. g. precium. h. Segueix et. i. Manca °. j. Manca°. k. atque. l. subdiaconi. m. literis. n. Manca^p. o. VII.

1279

29 juny 1075

Geribert Guitard, Guillem Sunifred, arxilevita de la Seu de Girona, i Bernat Baró, canonge de Girona, segons testament del difunt

Amat Guitard, germà del primer, fan donació a la Canònica de la Seu de Barcelona d'un alou consistent en cases, terres, vinyes, arbres de diverses classes i la meitat d'un molí, situat al comtat de Barcelona, a les parròquies de Sant Feliu de Canovelles i Sant Esteve de Granollers.

ACB, LA.III, n. 89, f. 32a-b Rúbrica: "Sacramentale Amati Guitardi clerici, qui dimisit Sedi alodium in Canoellis et in Granolers terras, vineas et domos et molí". Interior recto: "n. 89" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1076" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus E: 8 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 118, n. 944.

In goticis enim libris scriptum reperitur ut donatio que per vim aut metum non fuerit extorta, plenam habeat firmitatem. Item alibi: res donate, si in presenti tradite sunt, nullo modo repertantur a donatore. In nomine Domini. Ego Geribertus Guitardi et Guilelmus Seniofredi, sancte gerundensis ecclesie archilevite, et Bernardus Baroni, eiusdem sedis canonicus, pariter in unum, Domino Deo et Canonice barchinonensi donatores sumus. Manifestum est enim quia precepit nobis Amatus Guitardi, qui est condam, frater predictus Geribertus Guitardi, in suum testamentum, unde nos iudicium obligatum tenemus infra metus temporum a series conditionis editus. Sic nobis precepit vel iniunxit ut dedissemus Domino Deo et prefate Canonice barchinonensi ipsum suum alaudem, quod habebat in comitatu barchinonensi, in parrochia Sancti Felicis de Canoveles sive in parrochia Sancti Stephani de Granollers, id sunt, domos, terris, scilicet, et vineis, cultis vel incultis, pratis et pascuis, et medietatem de ipso molino cum rego et caput rego et glebariis, cum omni eius usilia et utensilia, que ad predictum molinum pertinent, et arborum variis generibus, vieductibus et reductibus, in eo modo et ordine sicut avunculus s(u)uus¹ Fulconis Geriberti ei dimisit in suo testamento atque concessit, cum eorum affrontationes, totum ab integre, simul cum exios vel regressios earum, ut faciant ipsi canonici sicut de aliis munificenciis eiusdem Canonice. Si vero nos donatores aut utriusque sexus homo donationem hanc disruptere temptaverimus aut temptaverint, nil prosit, sed componamus sive componat Domino Deo et prescripte Canonice prefata omnia in duplum cum omni sua illius melioratione. Et postmodum hec donatio maneat perhemniter firmum.

Quod factum est III kalendas iulii, anno XVI regni Philippi regis.

S+ Geriberti Guitardi. Sss Guilelmus, archilevite et helemosinarius.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit et sub sss subscripsit die et anno quo supra.

1. u repetida.

1280

1075 juliol 4

Bernat Ramon, Ramon Bernat, canonge de la Seu de Barcelona, Arnau Pere, nebot seu, Ermessenda, la muller d'aquest, i Pere Ricard donen a Déu i a l'església de Sant Miquel de Barcelona la primícia d'una honor situada a Barcelona, entre el Besòs i el Llobregat, el delme d'un hort que té a Barcelona, i el castell del Regomir d'aquesta ciutat.

ACB, perg. 1-2-99. Còpia, 18 desembre 1374. Pergamí, 287 × 332 mm. Al verso: "Translats autèntics de les cartes del rector de Sant Miquel"; "Originale istius instrumenti est in posse rectoris Sancti Michaelis" (s. xiv); "4" (s. xvii); "Mitja Escala, Armari 1, n. 99" (Caresmar); "Diversorum B. 99" (Mas); "1076" (F-B). Caplletra "H" que ocupa 2 ratlles.

Hoc est translatum fideliter sumptum a quodam publico instrumento cuius tenor talis est.

Hec est donacio quam fecit Bernardus Raymundi et Raymundus ^β Bernardi, barchinonensis Sedis canonicus, et Arnaldus Petri, nepos meus, cum uxore sua Ermesende et Petrus Ricardi. Ob peccatorum veniam premerendam ^β et celestis patrie gaudia consequenda et pro anima fratris mei Gaucerandi et parentum meorum, dono Domino Deo et ecclesie Sancti Michaelis ^α barchinonensis totam primiciam de nostro honore, que nos habemus in Barchinona, de Besossibus usque ad fluum Lubrigati; et damus totam decimam de orto ^γ nostro ceto, qui est araditibus de turribus nostris usque ad mare et sic parrochia Sancti Michaelis usque ad portam de Regomir; et totum castellum ^β de Regomir. Hanc donationem facimus nos predicti in presencia Poncii Ermemir, sacricustos Sancte Crucis Sancteque Eulalie, et Guilelmo ^γ Bernardi, capitis scole, et Arnal Mir et Bernardi Rubei et Raymundi, subcapellani Sancti Michaelis.

Quod est actum IIII nonas iulii, anno XVI regni ^β Filippi regis.

Et habet preterea ecclesia Sancti Michaelis in manso Stephani d.Alfou, qui est alodium Sancti Petri Puellarum et ospitale ad ^β ipsum Clotum, decimam et primiciam et salsparisum et sepulturam; et in manso Guilelmi de Tossa, idem; et in manso Guilelmi Dionisii, qui ^α est alodium Sancte Marie de Stagno, idem; et in manso de Solario

in Proenzals,¹ qui est alodium Canonice, idem; similiter hec ecclesia Sancti ¹ Michaelis in campo Darriassa, qui est in Prato de Proenzals, unam muyadam; et altare Sancti Stephani, qui est Sede barchinonense, unam muyadam; ² et Canonica barchinonensis, duas muyadas; et in toto isto campo hec ecclesia Sancti Michaelis, primiciam.

S+num Petri prebiteri, ³ qui hec scripsit die et anno quod supra.

⁴ Ego Guilelmus de Fontibus, presbiter, officialis reverendi domini barchinonensis episcopi, huic translato cum suo originali comprobato auctoritatem meam interpono pariter et decretum vel ab omnibus fides plenior habeatur, manu propria subscribendo.

⁵ Sig+num Guilelmi de Sancto Ilario, auctoritate regia notarii publici ⁶ barchinonensis, testis. Sig+num Bartholomei Arlovini, auctoritate regia notarii, testis.

⁷ Sig+num Iohannis Eximini, auctoritate regia notarii publici barchinonensis, qui hoc translatum ab originali suo fideliter sump-tum et cum eodem de ⁸ verbo ad verbum legitime comprobatum, non viciatum nec in aliqua sua parte suspectum, auctorizatumque per dictum venerabilem officialem, ut supra ⁹ patet, scribi fecit et clausit die XVIII^a mensis decembris, anno a Nativitate Domini M^oCCC^oLXX^o quarto.

1. *Sota la n hi ha una e.*

1281

1075 juliol 24

Geribert Guitard i la seva muller Rolanda fan donació a favor de la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia de la Seu de Barcelona d'un alou consistent en una casa, un sagrer, corts i arbres de diverses classes que hi són plantats, situat al territori i terme de Barcelona, als llocs que anomenen Banyols i Cornellà.

ACB, LA. IV, n. 97, f. 33b-c. Rúbrica: "Girbertus Guitardi dedit Sedi alodium apud Baneols, in Corneliano". *Inter columnas recto*: "n. 97" (Caresmar). Caplletra "T" ornamentada, tipus I: 10 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 119, n. 945.

In Dei nomine. Ego Guiribertus Guitardi et uxor mea, Rodlendis nomine, donatores sumus pariter bono animo promptaque voluntate Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Manifestum est enim quia donamus Domino Deo et iam dicte

Canonice nostrum alodium ipsum, quod habemus in territorio et in terminio Barchinone, in locum qui vocitatus Bagneolus sive in ipsum locum qui vocitatus Corneian. Quod alodium prescriptum advenit nobis per comparationem sive per ullaque voces et per emendationem quam nobis fecit Guilelmus Bernardi per bauziam quam ipse fecit nobis de ipso nostro bello. Sunt autem nominatim domus et sacrarium unum et cortes cum solis et suprapositis, gutis et stillicidiis, hostiis et ianuis, foveis atque cloacis, liminaribus et superliminaribus, et diversorum generum arbores que sunt infra predictum alodium. Hec autem omnia supra scripta a parte orientis terminantur in ipsa strada que pergit de ipsa Gavarra ab Bagnelos, a meridie in alodium iam dicte Canonice sive in strada que pergit ad Lupricatum et in alodium Sancti Iuliani, ab occiduo in alodium qui fuerunt de filii Guifardi, a parte vero circii in cacumina moncium. Quantum prenominata affrontationes includunt, donamus Domino Deo et Canonice sepe dicte: omnia superius vero comprehensa ad integrum. Et de nostro iure tradimus gratanter in dominium et potestatem iam prelocute Canonice, ut canonici exinde faciant quod de aliis munificentis sepe dicte Canonice faciunt. Quod si nos donatores aut aliquis utriusque sexus homo contra hanc donationem venerimus aut venerit ad inrumpendum, nil prosit nobis nec illi, sed componamus aut componat supra dicta omnia in duplum cum omni sua illorum melioratione. Atque postmodum hoc maneat firmum eternaliter.

Quod actum est VIII kalendas augusti, anno XVI regni Filippi regis.

S+num Rodlendis femine, nos qui donationem hanc fecimus et punctis firmavimus et testibus eam firmavimus.

S+m Geriberti Guitardi.

S+m Arluvini, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1282

1075 juliol 31

El bisbe Umbert i la resta de clergues de la Seu de la Santa Creu i Santa Eulàlia de Barcelona donen a Geribert Guitard uns alous consistents en cases, terres, vinyes, arbres de diverses classes i un molí, situats al comtat de Barcelona, als llocs anomenats Granollers, Canovelles, Banyols i Cornellà, per tal que els posseïxi mentre visqui i a canvi de la tasca anual dels seus fruits.

ACB, LA.III, n. 90, f. 32b-c. Rúbrica: "Stabilimentum de alodiis Canoellis, Granuleriis, Bagnols et Corneliani". *Inter columnas recto*: "n. 90" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1076" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 4 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 119, n. 946.

In Dei nomine/. Ego Umbertus, gratia Dei episcopus barchinonensis pontifex, pariter cum omni caterva clericorum Sancte Crucis Sancteque Eulalie donatores sumus tibi Geriberto Guitardi. Sit etiam manifestum quia per hanc scripturam istius nostre donationis donamus tibi prenominato Geriberto ipsum nostrum alodium, quod habemus in comitatu Barchinone, in ipsum locum qui Granoieris vocitatur. Iterumque damus tibi alium nostrum alodium, quod habemus in loco qui vocatur Canovellas. Itemque donamus tibi alia nostra alodia, quod habemus in loca ipsa qui sunt vocata Bagneolos atque Corneiano. Hec alodia, que superius sunt scripta, donamus tibi cum universis illorum terminis et limitibus cunctis, solis et suprapositis, domibus et cortibus, terris et vineis, cultis et incultis, pratis et pascuis, fontibus et aquis atque aqueductibus earum sive decursibus et molino cum suis universis pertinenciis, cum diversis generis arboribus, et cum omnibus ad universa, que superius sunt comprehensa, pertinentibus. Advenerunt autem nobis hec omnia prenominata per donationem sive laxationem quam nobis fecit Amatus Guitardi clericus, frater tuus, post obitum mortis sue, atque per donationem quam tu nobis fecisti, sicuti est scriptum in carta nostre ipsius donationis, quam nobis fecisti tua spontanea voluntate. Nos namque hec omnia, que superius sunt comprehensa, damus tibi tali videlicet modo et ordine: ut unquam non sit tibi licitum ea dare nec vindere nec commutare nec alienare sive impignorare, sed, dum vixeris, hoc totum, quod in hac / pagina insertum est, quilibet possideas et habeas et de tua omni parte fideliter tribuas nobis tascham; et post obitum tue mortis, non valeas hoc relinquere nec dare ullis hominibus utriusque sexus vel ordinis, sicut supra dictum est, sed libere remaneat nobis absque nullius contrarietatis obstaculo. Hec autem omnia, que tibi damus, de nostro iure in tuum tradimus dominium et potestatem ad integrum, ut ita habeas et possideas, dum vixeris, sicut supra scriptum est, quo nec possis ea dare vel vindere nec alienare sive comutare vel impignorare nullis hominibus nullo modo. Quod si feceris, compones nobis vel successoribus nostris predicta omnia in duplum cum omni sua melioratione. Super hoc totum, si nos donatores aut aliquis successorum nostrorum hanc donationis cartam rescindere vel in-

fringere voluerimus aut voluerit, tibi componamus sive componat tibi predicta omnia in duplum cum omni sua melioratione. Atque postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod est actum pridie kalendas augusti, anno XVI regni regis Philippi.

1283

1075 agost 28

Guilem Sendred, levita, fa donació al seu germà Pelegrí Sendred i a la seva muller Adalgarda d'un alou situat al comtat de Barcelona, al castell de Font-rubí, al lloc de Pinells, perquè el tinguin ells i la seva descendència.

ACB, perg. 1-1-354. Original. Pergamí, 167 × 170 mm. Al verso: "Scrip XXVI" (s. XIII-XIV); "N° VIII"; "Num... 354" (s. XVIII); "Liber IV Antiquitatum n. 304 / Diversorum A 354" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 48 mm.

ACB, LA.IV, n. 304, f. 117b-c. Còpia de mitjan segle XIII. Encapçalament de foli: "Fontis Rubei". Rúbrica: "Predictus Guilielmus Sendre dedit Peregrino fratri / suo dictum alodium de Pinellis". *Inter columnas recto*: "n. 304" (Caresmar). *Exterior recto*: "Document n. 303", escrit al marge; "XXVII" (s. XIII-XIV). Caplletra "I" ornamentada, tipus G: 12 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 115, n. 933.

In nomine Domini. Ego Guilielmus¹ Sendredi levita pacificator et definitor atque evacuator ² sum tibi, fratri meo, Peregrino^{2-a} Sendredi, coniugique tue, Adalgardi nomine. Per hanc quoque scrip-³turam istis mee definitionis pacifico et evacuo vobis omne illud alodium, quod habetis ⁴ in comitatu barchinonensi, intra terminos castris Fontis Rubei, in loco qui vocatur ⁵ Pinellis, secundum quod vobis advenit per vocem sive testacionem^b parentum et propinquorum ⁶ nostrorum, tam in terris quam in vineis, cultis et incultis, domibus et cortibus, solis et supra-⁷positis, guttis et stillicidiis, hostiis et ianuis, foveis atque cloacis, et ceteris^{3-c} uni-⁸versis, secundum quod ore possunt humano dici vel nominari, ad prelocuta omnia quali-⁹bet condicione^d pertinentibus, quemadmodum Fulcho Petri et ceteri/ diviserunt et ordina-¹⁰verunt ea inter me et vos. Cuncta hec superius nominata et adhuc nominanda ¹¹ vobis ad integrum definio, pacifico et evacuo, cum ingressibus pariter et egressibus suis, cum ¹² terminis et limitibus atque cunctis suis accidentibus, ut ab h/odierno die et tempore securi ¹³ teneatis et habeatis eadem omnia, vobis et posteris vestris absque cuiuslibet contrarieta-¹⁴tis obstaculo

profutura. Si vero ego Guilielmus aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo /¹⁵ per vocem meam hoc disrumpere temptavero sive temptaverit, nil prosit, set compo-/¹⁶nam aut componat vobis universa superius comprehensa in duplum cum omni sua illorum /¹⁷ melioratione. Atque post modum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod factum est /¹⁸ V kalendas september, anno XVI regni Philippi regis.

[Espai en blanc: ±25] /¹⁹ [espai en blanc: ±8],⁴ qui hanc definitionem et evacuationem atque pacificationem^e fecit et testibus /²⁰ firmari rogavit, quam etiam manu propria subscribendo corroboravit.

/²¹ S+num Fulcho Baroni. S+num Levegel.^f S+⁵

1. Sota la darrera l hi ha un senyal d'abreujament d'us. 2. La segona e sembla una o. 3. Sota la segona e hi ha una o. 4. En aquests espais hi manca la signatura autògrafa que es promet a continuació. 5. No hi ha res més escrit al pergamí. Totes les signatures van marcades amb els puntets de subscripció.

LA. a. La segona e escrita sobre raspat. b. testationem. c. ceteris. d. conditione. e. pacificacionem. f. La còpia acaba aquí.

1284

1075 setembre 1

Pelegrí Sendred i la seva muller Adalgarda, en acte de pacificació, definició i evacuació, donen al germà d'aquest Guillem Sendred, levita, un alou situat al comtat de Barcelona, dins dels termes del castell de Font-rubí, al lloc anomenat Pinells, perquè el tingui ell i els seus descendents.

ACB, 1-2-424. Original. Pergamí, 187 × 175 mm. Aquest pergamí estava doblegat amb plecs petits. Al verso: "Scriptura XXIX"; "De Pinels"; "[lletres il·legibles: ±9]" (s. XIII-XIV); "Carta"; "Diffinició del mas Sendredo en Font-rubí" (s. XVI-XVII); "Siglo XI" (s. XX); "1075"; "Antiquitatum IV, 306" (Mas); (també hi ha restes de tres segells il·legibles i d'època indeterminada). Caplletra "I": 47 mm.

ACB, LA.IV, n. 306, f. 117d-118a. Rúbrica: "Peregrinus Sendre diffinivit Guilelmo clerico fratri suo honorem de Pinellis". *Inter columnas verso*: "n. 306" (Caresmar). *Interior verso*: XXVIII (s. XIII-XIV). Caplletra "I" ornamentada, tipus A: 20 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 115, n. 934.

In nomine Domini. Ego Peregrinus Sendredi et uxor mea nomine Adalgardis pacificatores, definitores /² et evacuatores sumus tibi Guilielmo Sendredi levite, fratri nostro. Noverint etiam universi, /³ presentes atque futuri, qualiter definimus, pacificamus et evacuamus tibi omne illud /⁴ alodium ad integrum, quod habes et tenes atque possides in comitatu barchinonensi, /⁵ intra terminos castris Fontis

Rubei, in loco nuncupato Pinellis, secundum quod advenit ^⁶ tibi per vocem atque testacionem^a parentum et propinquorum nostrorum, tam in terris quam^l in vineis, ^⁷ cultis et incultis, et in ipsa aecclesia^b suisque accidentibus cunctis et ceteris^c universis, ^⁸ quemadmodum ore possunt humano dici vel nominari, ad prelocuta omnia qualibet condi-^⁹tione vel ordine pertinentibus, et quemadmodum Fulcho Petri et ceteri^d diviserunt^² et ^{¹⁰} ordinaverunt ea inter nos et te atque designaverunt nutibus et manibus atque pedibus. ^{¹¹} Cuncta hec superius nominata et adhuc nominanda tibi ad integrum definimus, pacificamus ^{¹²} et evacuamus, cum ingressibus pariter et egressibus suis, cum terminis et limitibus atque cunctis ^{¹³} suis accidentibus, ad integrum, ut ab hodierno die et tempore securus teneas et habeas ^{¹⁴} atque possideas eadem omnia, tibi et successoribus tuis absque cuiuslibet contrarietatis ^{¹⁵} obstaculo valitura. Si vero nos pacificationem^e et evacuationem atque definitionem ^{¹⁶} hanc facientes aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo disrumpere vel infringere tempta-^{¹⁷}verimus hoc sive temptaverit, nil valeat, set componamus sive componat tibi vel succes-^{¹⁸}soribus tuis [espais raspats: ±2] universa superius comprehensa in duplum cum omni sua illorum meliora-^{¹⁹}tione. Atque postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod factum est kalendas setpemis, ^f anno XVI ^⁰ regni regis Philippi.

S+num Peregrini Sendredi, s+ Adalgardis femine, qui hanc ^ⁱ difinitionem et pacificationem et evacuationem fecerunt et firmaverunt atque testibus ^² eam^g firmari rogaverunt.

S+num Fulcho^h Baroni. S+num Levegel.

^³ S+ Iohannis presbiter, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Sota la a hi ha una e. 2. Sota is hi ha un es raspat.

LA. a. testationem. b. ecclesia. c. ceteris. d. ceteri. e. pacifica-
tores amb diferents abreviatures i lletres expuntuades, per esmenar l'errada. f. septembris.
g. Manca. h. Fulco.

1285

1075 octubre 10

Testament de Bonfill Pedró, sacerdot, jurat sobre l'altar de Sant Sadurní, en el qual fa deixes a la Canònica, Sant Pere de les Puelles, Sant Martí i a diverses persones, de diners i béns situats a Torre Blanca, Sant Martí de Provençals, Celada, etc.

ACB, perg. 1-1-2271. Original. Pergamí, 299 × 740 mm. Al verso: Restes de tinta, lletres i signatures il·legibles, impresos per haver estat en contacte amb un altre pergamí (s. XI); "Iudicium Bonnifilii Petri presbiteri"; "XXXVIII" (s. XIII-XIV); "Num... 2271" (s. XVIII); "Diversorum A 2271" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 77 mm.

ACB, LA.II, n. 367, f. 124a-d. Rúbrica: "Testamentum Bonefilii Petroni presbiteri qui dimisit Canonice III petias terre in Provençals". Interior recto: "XXXVIII" (s. XIII-XIV); "n. 367" (Caresmar). Exterior verso: "Anno Domini 1076" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 109, n. 921.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Martinus Bonefilii et Iohannes Dalmatii et Guanalgaudi et Gerberti iuramus pariter et testificamur per Deum, in substantia^a unum et in personis trinum, et per altare quod est consecratum in honore Sancti Saturnini martiris, cuius aecclesia^b sita est in territorio barchinonensi, prope aecclesiam^c Sancti Petri apostoli cenobii Puellarum, quod etiam^d altare has condiciones baiulando manibus nostris contingimus, /^e quia nos vidimus oculis et auribus audivimus tunc temporis quando Bonefilii Petroni^f sacerdoti iussit scribi et fieri suum testamentum, iacens^g in lectulo suo in egritudine, unde obiit. Et iniunxit volumptatem^e suam manumissoribus suis, videlicet Mironi Guilielmi sacerdoti et Elliardis, abbatissa Sancti Petri, et Gaucefredus presbiteri et Ermenardi sacerdoti. Et precepit nobis testificari hanc suam ultimam /^f volumptatem quam ordinavit nobis videntibus et audientibus. Primum namque concessit ad Mironi Guilielmi sacerdoti aecclesiam^f Sancti Martini ipsa medietate, et totum suum alaudem et vineis et casas et ortos et ortalibus et ipso alodio^g quod emit de sorori^h sua Gerberga ad ipsa Turre Alba; et fexa I de terra quod emit de Petroni Ermemiri in eodem loco supra ipsa strata; et vineis quod emit de Bonutius /^h Ferreoli et de Bonefilius^g Ramio; et terra et maliolo quod emit de Ollovara et filios suos; et terra de ipso Vilarencho quod emit de Petroni Ermemiri; et casas et sacrarios et tonnas et cubos simul cum ipso vino qui ibidem est et ipso horto, totum ab integre,^h simul cum ipsos arbores qui infra sunt, et casas ubi habitat Fulcho, et casaliitiisⁱ qui ibidem est, et ferregenal cum ipso campo et colum-^fbario et oliveres et ulmos; et prope ipsa vinea qui vocant Trilia, pecia I \de/ terra simul cum ipsa vinea qui vocant Trilia; et modiatas II vineis ad ipsa Plana prope vineis de Bonutius/ Vivani; et alias duas modiatas vineis prope ipsa strata qui pergit ad Sancti Adriani; et tribus petiolas vineis qui sunt subtus ipsa strata et ipso vallo cum modiatas I de terra qui se iungit cum ipso viallo.^k Hoc totum con-^fcessit ad eum, ut tenuisset et possedisset omnibus

diebus vite sue^l sine blandimento ullius hominis viventis, exceptus terra de Turre⁵ Blanca subtus strata et super strata cum III⁶ petiolas vinee,^m quas concessit ad Sancti Martini. Post obitum vero suum remaneat solideⁿ ac delibere ad Canonicam Sancte Crucis Sancteque Eulalie.^o Et hoc totum est in Provincialis et in eius territorio. // Et concessit ad Sancti Petri cenobii Puellarum pariliata I de terra subtus ipsa Celada, prope de ipsa Laguna Lantanna, et petiola I de terra subtus ipso regario qui se iungit cum Berengario Adroarii, et suos domos de Barchinona cum cubos et tonnas et solario ex petra et calce, et alios domos cum cortels et porticos et coquina et cloacas et cubellos et puteo et foveas⁷ et barrillos ⁸ et vascula maiora vel minora, in omnia et in omnibus qui infra sunt. Et mandavit ut⁸ ibi abitasset capellanus Sancti Petri. Et concessit Domino Deo et Sancti Petri cenobii prenominato^p ipso furno prope Merdanciano, id est, buada et casal cooperto cum fustos et portico et cortello cum parietes in circuitu et casa ubi habitabat Sendredus. Et concessit ad Eriballum, nepotem suum, ortal cum ⁹ arboribus cum mansiuncilis que^q ibidem erant. Et iussit reddere suos debitos. In primis ad Iohannes presbiter, mancosos XV. Et concessit ad Enguntia sestarium I de ordio que^r debebat ad eam, et ad Bonutia Truncha emines III de orde. Et ad mulier Adalberti francigena, mancoso I. Et iussit ut reddidissent⁹ ad Bonutius^s mancosos II qui fuerunt Guilielmi baptizati, et alio mancoso qui erat de Guilelmus, quem vocabant ¹⁰ Chochalam. Et concessit ad presbiteros Sancte Crucis Sancteque Eulalie^t de ipso ordio qui erat in Provincialis, singulos sestarios. Et concessit ad Mironi Guilielmi quartam I orde. Et concessit ad Iohannes presbiter alia quartam orde. Et concessit ad Isarnus presbiter alia quartam orde. Et concessit ad Ermenardi sestarios II orde. Et ad diachonos Sancte Crucis Sancteque Eulalie^u et subdiachonos qui sta-¹¹bant ad ipso cancello singulas eminas^v orde. Et concessit ad Canonica iam dicta untias^w V et porchos VII, et de istos porcos duobus erant ad redimere. Et concessit ad alios¹⁰ presbiteros Barchinona singulas eminas orde. Et concessit ad Bonutius^x Vivani ipso suo furno, quod iam dimisit ad Sancti Petri, ut tenuisset omnibus diebus vite sue^v in eo modo: ut panem Sancti Petri coxisset ¹² sine ullo avere. Post obitum vero suum, remansisset ad Sanctum Petrum iam dictum. Et concessit ad Berengarii Adroarii ipsa petia de terra supra ipso rego qui se iungebat cum sua terra, ut tenuisset omnibus diebus vite sue.^z Post obitum suum remansisset solide ac delibere ad Sancti Petri. Et concessit ad Gaucefredus presbiter sestarios IIII ordio. Alium autem qui remanserit de suum

avere, ^{/3} concessit eum pro anima sua in sacrificiis.^{aa} Et concessit ad Sancti Petri prefati uno sarraceno nomine Caid. Et concessit ad Mironi Guilielmi guadenga¹¹ I et quato I. Et concessit ad predicta Canonica^{12-ab} alio suo sarraceno. Et concessit ad episcopum barchinonensi mancosos XXVIII. Hoc totum ita precepit predictus testator et post obitum suum sic stare mandavit. Deinde, ingravescente ^{/4} langore, discessit ab hoc seculo in mense setpemis,^{ac} anno XVI regni Philippi regis, immutata ac voluntate.

Quod est actum VI idus octobris, anno prefato rege.

S+num¹³ Martinus Bonofilii, s+num Iohannes Dalmatii, s+num Guanalgaudi, s+ Geriberti, nos summus huius rei testes et iuratores.

^{/5} *S+ Miro presbiter*, *s+ Ermenardi presbiter*, *sss Elliardis, gratia Dei abbatissa*, *s+ Vitalis, cognomento Gaucefredus, presbiter*, nos sumus manumissores.

^{/6} *S+ Iohannes presbiteri*, *s+ Poncii sacricustos*, *s+ Arlunus sacer*, nos qui presentes adfuimus.

S+ Remundi levite, qui et iudicis.

^{/7} S+ Iohannis levite,^{ad} qui hoc scripsit et die ss et anno quo supra.

1. Sota la P hi ha st. 2. Sobre la a i enganxat a la lletra, un traç no identificat. 3. Sota io finals hi ha una u. 4. Sota la segona o hi ha una r. 5. Sota la u hi ha una o. 6. L'últim pal està allargat amb posterioritat. 7. Sota la o hi ha una a. 8. Sota la t hi ha una b raspada. 9. Sota id hi ha una u. 10. Una a raspada i convertida en o. 11. Sota la u hi ha una a. 12. Sota la i hi ha una c. 13. Manquen els quatre punts.

LA. a. substancia. b. ecclesia. c. ecclesiam. d. etiam. e. voluntatem. f. ecclesiam. g. Bonofilio. h. integre. i. casaliis. j. Bonucius. k. vallo. l. vite sue. m. vinee. n. solide. o. Sancte Crucis Sancteque Eulalie. p. prenominato. q. que. r. que. s. Bonucius. t. Eulalie. u. Sancte Crucis Sancteque Eulalie. v. em superflu. w. uncias. x. Bonucius. y. vite sue. z. vite sue. aa. sacrificiis. ab. Chanonica. ac. sebtimis. ad. levite.

1075 novembre 3

Arbert Bernat, la seva muller Ermengarda i el seu germà Ermengol Bernat venen a Abraham, jueu, fill del difunt Benvenist, jueu, una peça de terra situada al territori de Barcelona, al terme del Cogoll Antic, que Arbert i Ermengol tenen per llurs pares i Ermengarda per delme conjugal, pel preu de 70 mancosos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-268. Original. Pergamí, 183 × 419 mm. Al verso: "Vendicio Arberti Bernardi" (s. XIII-XIV); "Nil pro Capitulo" (s. XVI-XVII); "1075" (Mas); [L] [I] [I] [I] [I] (Erm[eniard?]) (s. XI).

SCHWAB-MIRET, *Documents*, p. 16, edició parcial.

In nomine Domini. Ego [A]r[b]ertus Bernardi et uxori mea Ermeniardis femina et Ermengaudus Bernardi, nos pariter in unum, venditores summus tibi ¹ Habram ebreo, filium condam Benevenisti ebreo, emptori. Per hanc quippae scripturam venditionis nostre sic vendimus tibi peciam I terre. Et est in terri-²torio Barchinona, in terminio de ipso Cucullo Antico. Et advenit nobis prescriptam peciam terre, ad me Arbertus et Ermengaudus, utrique ³ fratribus, per genitorum nostrorum et per omnesque voces; et ad me Ermeniardis femina, per meum decimum et per omnesque voces. Et affrontat prefatam peciam ⁴ terre de parte aquilonis in via, de circi in terra Sancte Crucis sedis, de meridie in terra de Vives ebreo, de occiduo in via. Quantum istas afron-⁵taciones includunt, sic vendimus tibi: prescriptam peciam terre ab integre, simul cum ingressibus et exitibus suis, propter precium mancusos ⁶ LXX auri monete Barchinone, pensatos bene a penso. Quos tu emptor precium nobis dedistis et nos venditores manibus nostris recepimus. ⁷ Nichilque ex predicto precio aput te emptore non remansit, ut est manifestum. Quem vero predictam peciam terre, que nos tibi vendimus, ⁸ de nostrum iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ut facias exinde quodcumque velis facere, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos ⁹ venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista charta vendicione venerimus aut venerit pro inrumpendum sive infringen-¹⁰dum, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi prefata omnia in duplum cum omni sua melioratione. Et in antea ista charta ven-¹¹ditio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc III nonas november, anno XVI regni Philippi regis.

S+ Arbertus Bernardi, s+ ¹² Ermeniardis femina, (nos qui ista charta v-)¹ *s+ Ermengadus*,² nos qui ista charta venditione fieri iussimus, firma-³mus et testibus firmare rogavimus.

⁴ S+ Guilelmus Salomonis. S+ Arluvinus sacer. S+ Gerrallo Compagni. S+ Bernardus Arberti. ⁵ S+ Poncius Arberti. *Sss Bernardus*.

⁶ S+ Mironis presbiteri, qui haec scripsit die et anno quod supra.

^{A8} [Segueix, a l'angle inferior dret, una paraula de ±6 lletres en caràcters hebraics.]

1. Ratllat.
2. Aquesta signatura es troba desplaçada cap a la línia inferior.

1287

1075 novembre 3

Guillem Gaucebert, clergue de la Santa Creu, ven a Ramon Dalmau unes terres situades al comtat de Girona, al terme de Sant Martí d'Arenys, al port que anomenen Cavaniono, pel preu d'1 unça d'or de moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 513, f. 175a-b. Rúbrica: "Raimundus Dalmacii canonicus emit alodium terras, vineas et portum de Cavayono apud Sanctum Martinum de Arenis". Interior recto: "n. 513" (Caresmar). Exterior recto: "anno Domino 1076". Caplletra "S" ornamentada: 4 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 116-117, n. 938.

Scriptura que diem et annum habuerit evidenter expressum, atque secundum legis ordinem noscitur esse scripta, seu conditoris vel testium fuerit signis aut subscriptionibus roborata, omnium habeatur stabili firmitate. Propterea ego Guilelmus Gauceberti, clericus Sancte Crucis Sancteque Eulalie, in Dei nomine, venditor sum tibi Reimundo Dalmatii emptori. Per hanc scripturam istius mee venditionis vendo tibi, mea spontanea voluntate, terras cultas atque incultas et omne meum directum quod modo habeo, vel in antea unquam habere debeo, in ipsum portum qui vocitatur Cavaniono. Hec omnia namque \pre/scriptura sunt in comitatu ierundensi vel in terminio parrochie Sancti Martini de Arenis. Af-frontant namque prenotata omnia a parte orientali in ipso torrente qui nominatur Ermumiries, qui discurrit ad mare in pluviali tempore, a parte meridiana in undas predicte maris, ab occiduo in torrenti de Kanalies, a parte circi in portum Rosa nominatum et in tuo alodio. Advenerunt autem mihi per vocem genitorum meorum hec omnia supra scripta seu per ullasque voces vel quocumque modo sive ordine. Quantum prenotati termini includunt sive ambiunt, prenotata omnia libenti animo vendo tibi ad tuum plenissimum proprium, ut inde facias quodcumque volueris, propter precium unam unciam auri monete Barchinone. Quod precium tu emptor mihi dedisti et ego Guilelmus prescriptus integritur meis manibus recepi. Que vero omnia prenotata, que tibi vendo, de meo iure in tuum trado dominium et potestatem, integritur, cum omnibus

ingressibus eorum sive exitibus. Quod si ego venditor aut aliquis utriusque sexus homo qui contra hanc cartam istius mee venditionis venerit ad inrumpendum vel rescindendum, sive ego temptavero infringere vel disrumpere, non hanc valeat vindicare nec valeam, set componat aut componam tibi prenotata omnia in duplum cum omni ^b sua melioratione. Et in antea ista venditio firma et valitura permaneat omne tempore.

Actum est hoc III nonas novembris, anno XVI regni regis Philippi.

S+ Guilelmi levite, qui hanc cartam istius mee venditionis feci, firmavi et testibus eam firmari rogavi.

S+num Guilelmus Isovardi. S+num Geralli Dalmacii. S+num Guilelmi Dalmatii. S+num Reimundus Bernardi. S+num Gaucefredus Calvii.

S+ Ardenchus, levite, qui hoc scripsit cum litteris supra positis in linea VIII, die et anno quo supra.

1288

1075 desembre 12

Guitard Iotoni i la seva muller Guisla venen a Vivà Guadall una peça de terra situada al territori de Barcelona, al lloc anomenat Perella, pel preu de 24 mancusos d'or.

ACB, LA.II, n. 138, f. 51d-52b. Rúbrica: "Carta quod Guitardus Iotoni vendidit Guille peciam I vinee ad ipsam Perelam in Palomar". Interior recto: "n. 138" (Caresmar). Inter columnas recto: "anno Domini 1075" (s. xviii). Caplletra "I", tipus B: 20 linies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 115-116, n. 935.

In Christi nomine. Ego Guitardus Iotoni una cum uxori mea Guilie femine, venditores sumus tibi Vivano Gadalli, qui et levite, emptori. Per hanc scripturam venditionis nostre vendimus tibi petiam unam vinee, simul cum ipsa terra in qua est fundata, quam habemus in territorio barchinonensi, in locum que vocant ad ipsa Perela. Qui nobis advenit per complantationem quam fecimus in terra de ipsa Canonica. Habet autem terminum hanc vineam a parte orientis in vineis prelocute Canonice sive de Marie femine, a meridie in Rego Comitale, ab occiduo in vineis iam dicte Canonice Sancte Crucis, a parte vero circi in alaud filiam qui fuit Suniario Borrelli. Quantum iste affrontatione includunt, sic vendimus tibi: predictam

petiam vinee integriter, simul cum exiis vel regressis earum, propter precium mancusos XXXIII auri vel penso atque monete que hodie currit Barchinonam. Quas tu emptor precium exinde nobis dedisti et nos ad presens manibus nostris recepimus. Et est manifestum. Eo modo et ordine: ut de ipsis frugibus, quam Deus dederit in ipsam vineam, ut omni tempore des ad ipsam Canonicam prescriptam ipsum quart et ipsum decimam, tam tu emptore quam successores tui, sicut resonat in ipsa scriptura precaria, quam nobis exinde fecerunt. Que vero predictam petiam vinee, que nos tibi vendimus, de nostro iure in tuo tradimus dominium et potestatem, ab omni integritatem, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc venditionem venerimus aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, sed componat aut componamus tibi prescriptam vineam in duplo cum omni sua melioratione. Et postmodum hoc maneat firmum omne per evuum.

Quod est actum II idus decembris, anno XVI regni regis Philippi.

S+ Guitardus Iotoni, s+ Guilie, femine, nos qui hanc venditionem fecimus et firmavimus et testibus firmare rogavimus.

S+ Ardenchus levite. S+^b Geraldo levite.

S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1289

1076 gener 10

Company i la seva muller Domínica fan donació a Guillem, fill de Guadall, i a la seva muller Guisla, d'una quarterada de vinya situada al comtat de Barcelona, dins del terme de Palau.

ACB, perg. 1-4-269. Original. Pergamí, 161 × 268 mm. Restaurat. Al verso: "1076" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 16 mm.

In nomine Domini. Ego Companno et uxor mea Domenicha donatores^l sumus nos vobis Guilelmus, ^l proli Guadalli, et coniux tua Guila, emtore. Per hanc scr[ip]tura donacionis nostre donamus nam-^lque vobis quarterada I \de vinea/. Et est ipsa vinea in comi<ta>tum barc[h]inonense, infra termine Palacio. ^l Advenit nobis, ad me Companno, per uxor mea Domenicha, et ad me Domenica per incartacione quem fec[i]t viro ^l meo, nomine Duranno, vel per omnesque voces. Et afronted iam dicta vinea de

tresque partes in vineas de te /⁶ Guilelmo et de tuos eres, de occiduo in vinea/ de Pelre/. Quantum infra² istas afrontaciones includunt, sic donamus nos / ad vos Guilem et uxor tua Gila: ipsa pecia de vinea supra scripta, totum ab integrum, ipsas nostras voces, /⁸ q<u>e nos abemus vel abere debemus (ad fa),³ cum exiis vel regresis earum, ad vestrum propium, ad face-/⁹re que volueritis. Quod si nos donatores, qui sumus Coppam et Domenica, et filias me/a/s, id sunt, /¹⁰ Adalet et Gila, ad ullusque⁴ omo ad femina q<u>i anc ista carta donacione venerit ad inrum-/¹¹pendum, non o/c/ valeat vindicare, set componat in duplo. Et in antea firma persistatt vel omni-/¹²que tempore.

Fata carta donacione IIII° idus ianuarii, anno XVI regnante Phili-/¹³po rege.

Sig+num Compan, sig+num Domenica, sig+num Adalet, /¹⁴ sig+num Gila, nos qui ista carta donacione fieri iusimus /¹⁵ et firmare rogavimus.

Sig+num Reimon Guitart. Sig+num /¹⁶ Gombal. Sig+num Gerlallo Punet.⁵

1. Sota la a hi ha una o. 2. Abreviatura superflua. 3. Ratllat. 4. Les lletres ul inicials estan ratllades. 5. Manca la signatura i la subscripció de l'escrivent.

1290

1076 gener 14

Testament de Domnuç Bernat en el qual nomena marmessors Ramon Ermemir, Arnau Ramon i la seva muller Adalenda, i manifesta que vol que el seu fill Guadall sigui canonge de la Seu, per la qual cosa deixa a la Canònica un alou situat a Barcelona, al lloc anomenat Gavarra, a Torcel, donació que serà permanent a la mort del seu fill.

ACB, LA.IV, n. 104, f. 75-76d-c. Rúbrica: "Donutius Bernat dimisit Sedi Arnallum, filium suum, cum alodio de Teroel aput Gavarram in Corneliano". Inter columnas: "n. 104" (Caresmar). Lletra C ornamentada: 4 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 116, n. 936.

Cum debite conditionis nullus evadere potest mortem qui in carne sit positus, idcirco, in Dei nomine, ego Donnutius Bernardi iaceo in egritudine et timeo ne mihi veniat repentino casu mortis mee. Et ideo hunc testamentum de rebus meis dispono quomodo sint districte pro anima mea. Constituo namque meos elemosinarios:

Raimundus Ermemir et Arnallus Reimundi et Adalendis, que dicunt uxor mea, et ut habeant potestatem distribuere omnes res meas, sicut hic viderint insertum, pro anima mea. In primis concedo ipsa medietate de castrum Castcluz cum suis terminis et pertinentiis et adiacentiis, simul cum ipsa medietate de ipsos molinos, simul cum ipsa medietate de ipsa trilla vel de ipsas meas vineas et de ipsas ruviras, qui infra terminos de predicto castro ^h sunt, sicut dimisit michi pater meus in sua testatione, et cum ipsa dominicatura de loco vocato Antids, simul cum suis terminis vel pertinentiis, quomodo dimisit mihi pater meus in sua testatione et frater meus Wigellmus dedit mihi pro excomutatione de Odena, a Reimundo et Berengario, filiis meis. Concedo ad Guadallo, filio meo, ipsum alaudem de Gabrils, et reddat ad filium de Petro Arnalli uncias X, sicut resonat in scriptura de ipso guadi. Et ipsum alodium de Palatio Dalmanla, qui est ad Sanctum Saturninum, concedo ad iam dictum Guadall. Ad Arnall, filio meo, concedo ipsum alodem de Barchinona, \qui est/ in locum que vocant Gavarra vel ad ipso Torcel, in tali vero ratione: ut fiat canonicus Sedis Sancte Crucis Sancteque Eulalia, et habeat ipsam meam libram in Canonica, et teneat predictum alodem in \diebus/ vita sua, et post obitum suum remaneat ad iam dicta Canonica ad proprium. Et ad Guilia, filia mea, concedo ipsum alodem quod habeo ad ipsos forns vel ad parrochia Sancta Eulalia de Oruncana, quantum ibi habeo vel habere debeo per ullaque voces, et ut redimat cum mater sua de ipsa pignera. Et istos alodes supra scriptos remaneant ad unumquemque de supra dictos infantes per suam hereditatem. Et si de qualicumque de predictos infantes obierint sine filios legitimos, remaneant ipsas hereditates ad suos fratres qui vivi fuerant. Et ipsum alodem quod habeo in Bages, in parrochia Sancti Aciscli, ad ipsum locum quem vocant turre de Ennog, quantum ibi habeo vel abere debeo per ullaque voces, et ipsum alodem que^l habeo in Sancti Genesii de ipso poz de plan de Bages remaneat ad Adalendis, quem dicunt uxor mea, sicut resonat in sua carta, ad proprium, in vita sua, sine blandimentum de ullo homine. Et post obitum iam dicta Adalendis, concedo ad Sancti Benedicti cenobii bagensis ipsum meum alodem qui est in parrochia Sancti Fructuosi de Bages ^h sive infra ei\\$/ terminos. Et ipsum meum corpus cum ipsa mea mula iubeo remanere ad predictum cenobium. Et post obitum Adalendis iam dicta, ipsum alodem iam meminitum, quod ei dimitto, remaneat ad filium meum et suum, cui illa dubitaverit. Et ipsum Castrum de Sorisa remaneat ad Raimundum et Berengarium, filii mei prelibatis, et donet eis predictum castrum

Wilelmus, frater meus, quomodo mihi convenitur in sua conveniencia resonat, et ut teneant cum ipsos castellanos per manus illorum, et ut serviant filii mei ipsum castrum ad fratre meo Guilelmo. Et ipsa medietate de Figera, quod tenet Bernardus Brocardi, remaneat ad Raimundum et Berengarium, iam dicti, iterum in servitium de domno Guilelmi. Et si hoc attendit Guilelmus predicti, sicut superius est scriptum, remaneant predicti filii mei et mater illorum in baiolia Domino Deo et Sancta Maria et Sancti Sepulcri. Et dono Guilelmi, fratri meo, et uxori sue cum filiis suis super hoc: ut donent ipsi filiii de Guilelmi ipsum honorem ad filiis meis iam dictis de Sorisa et de Figera, sicut superius est scriptum. Et teneant et possideant filii mei cum mater illorum ipsum honorem et serviant in vita eorum. Et de ipso meo mobilie iubeo dare pro anima \mea/ vel pro meos debitos ipsam terciam partem et ipsas duas partes, quod remanent. Remaneat ad predicta Adalendis et ad filios meos iam dictos, ad dedicationem Sancti Saturnini de Cascluz, tona I, exceptus ipsum vinnum et cubo I. Et ipsa mea tonna maior de Antids remaneant ad Adaleen et filiis meis iam dicti et per ipsos debitos, quod debeo a Sancta Maria de Solerols et a Sancta Maria de Vilaleva et ad Sancti Petri Rodes, tonna I et cub I, et redimant eis. Et quod remanet de ipsa mea tercia parte, donent in missas, in elemosinis et in pauperibus pro anima mea. Et ipsa tonna et cubo quod concedo ad Sancti Saturnini, redimat uxorem meam Adalendis et filiis meis.

Facto isto testamento XVIII kalendas februarii, anno millesimo LXXVI Incarnatione Domini, Philippo rege XVI.

S+Donucius ⁊ Bernardus, qui hunc testamentum feci, firmavi et firmare rogavi.

S+ Reimundi Ermemiri. S+ Arnalli Reimundi. S+ Adalendis. S+ Maiangod. S+Folc. S+ Poncius Olibani. S+Petrus Olibani. S+Guifredi Gitardi. Ermengaudus presbiter sss.

Guilelmus, sacristanus et iudex, qui hoc testamentum ante cenobium Sancti Benedicti de Bagis coram domno Sancio, monacho et preposito, et reliquis monachis et testibus et aliis audivit legere et publicare legaliter, ideoque illud prior Guilelmus sacerdos ssss. Licando confirmat.

Ssss *Petrus*, monachus et levita, qui et scriptor, cum litteras fusas in recolio VIII et XIII, cum die et anno quod supra.

1. *Segueix una d ratllada.*

1076 gener 19

Domnuç Joan, ferrer, i la seva muller Emma donen a Berenguer Ramon una terra amb vinya situada al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, al lloc anomenat Falcoví, a canvi d'un alou situat a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, sota Malconsell, a tocar de les terres de Guislbert Ricard i de les terres d'Oda i les seves filles, a més a més de 12 mancosos d'or.

ACB, LA.II, n. 80, f. 27d-28a. Rúbrica: "Carta de terra et vinea de Falchovi, in Serriano, quem Donucius comutavit Berengario Raimundi". *Inter columnas verso*: "n. 80" (Caresmar). *Inter columnas recto*: "Anno Domini 1076" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus A: 17 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 116, n. 937.

In nomine Domini. Ego Donucius faber et uxori mea Ema femina comutatores sumus tibi Berengarii Reimundus. Manifestum est enim, quia de bono animo promptaque voluntate comutamus tibi terra nostra simul cum ipsa vinea, que habemus in territorio Barchinona, in parrochia Sancti Vincenti serrianensi, in locum vocitatum Falchuvi. Advenit autem mihi hec omnia prescripta per vocem uxori mee, et ad me Ema per genitorum meorum vel aliis quibuslibet modis. Et affrontat hec omnia iam dicta a parte orientis et meridie in alodio Sancte Crucis Sancteque Eulalie, ab occiduo in ipso torrente, a circi in vinea Bonefilius Fradelli. Quantum istas affrontaciones includunt, sic comutamus tibi: vinea terra simul cum ipsa terra in qua est fundata, tota ab integre, propter alodium tuum, que nos accepimus in nostra comutatione, que positus est in parrochia Sancti Vincenti serrianensi, subtus Malum Consilium, iuxta ipsas terras Guilabertus Richarii et Ode femine, filiis filiabusque suis, nobis satis est placibile, et propter precium, quod dedisti nobis, mancosos XII. Et est manifestum. Quem vero prephatum alodium, que nos tibi comutamus, de nostro iure in tuo tradimus dominium et potestatem, totum ab integrum, ut facias exinde quodcumque volueris, cum exiis et regressiis earum, ad /^a tuum plenissimum proprium. Quod si nos comutatores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc comutationem venerimus aut venerit pro inrumpendum, nil valeat, set componamus aut componat tibi prenotato alodio in duplo cum omni sua melioratione. Et in antea ista comutacio firma perm\an/eat omnique tempore.

Facta comutacione XIII kalendas februarias, anno XVI regni regis Philippi.

S+num Dunucius Iovan faber, s+num Emma femina, nos qui ista comutatione fieri iussimus et firmavimus et testes firmare rogavimus.

S+num Olibani Mironi. S+num Mironi Golmar. S+num Seniofre Baruz.

S+num Fulchoni presbiter, qui hec scripsit cum litteras supra positas in linea VIII^a, et die et sss anno quo supra.

1292

1076 gener 26

Egurud ven a Bernat Guifré un alou que li havien empenyorat, situat al comtat de Manresa, al terme d'Artés, prop del castell vell, que té pels seus pares i per compra, pel preu de tres aimines d'ordi.

ACB, perg. 1-4-341. Original. Pergamí 92 × 211 mm. Al verso: "de artis bona" (s. xi); "1074" (Mas).

In nomine Domini. Ego Egurud femina venditrix sum tibi Bernardo Guifredi et sacer, emptor. Per anc meę venditionis scripturam /^o vendo tibi alodium meum, quod tu tenes in pignus, qui incurrit in tuam potestatem. Et non possum redimere hec omnia de tua /^o potestate, inde vendo tibi iam dicta omnia. Qui est hec omnia supra scripta in comitato Minorisae, in termine Artess, prope Castrum /^a Vetere. Et advenit mihi iam dicta omnia per successionem parentorum et per emptionem atque per omnes voces. Qui afrontad hec omnia /^o a parte orientis in serra de Callarios, a meridie in Matabano, ab occiduo in alveo Gavarera, de septentrionali vero /^o parte desinit in Balcerubio. Quantum iam dicte afrontacio circummeunt et sicut afrontatur ab omnibus partibus, sic vendo /^o tibi: iam dicta omnia, quantum ibi abeo per ullaque voces, absque ulla resservacione, pro precio minas tres orde. Et est manifestum. /^o Quem vero supra scripta omnia, quod ego tibi vendo, de meo iure in tuo trado dominio et potestatem, ad omnia que volueris facere. /^o Si quis omo vel femina ex quacumque persona anc cartam vinditionis disrumpere voluerit, nullo modo facere possit, sed in /^o triplo hec omnia componat. Et insuper hec scriptura suum robur adimplead.

Que est facta VII kalendas febrarii, anno XVI¹¹ regnante rege Philipo.

Sig+num Egarud femina, qui hanc venditionem feci et firmavi firmarique rogavi.

Signum+^{/A2} Raimundo Bernardi. Sig+num Bernardo Mir. Sig+num Bernardo Sendredi.

Que ehc omnia terras et vineas sunt cultas ^{/A3} vel eremas, cum casas, solos et suprapositos ortis, ortalibus, omnia que infra supra scriptę afrontationes abeo, totum tibi vendo ^{/A4} absque ulla resservatione.

^{/A5} Ermengaudus ypodiaconus scripsit et sub sss in prefato die vel anno.

1293

1076 febrer 11

Guillem Sendred, levita, i el seu germà Berenguer venen a Salomó Baró una peça de terra situada a Banyols, pel preu de 12 mancosos en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-1-1937. Original. Pergamí, 145 × 203 mm. Al verso: "In Bagneolis" [Dues frases en hebreu]; "De circi in terra de nos venditores dextros XI, de meridie in ripa de ipso stagno dextros XI, de occiduo \Bofil Sendre/ dextros XL, de aquilonis in terra de te Salomo dextros XL" (s. XIII-XIV); "Num... 1937" (s. XVIII); "Diversorum A. 1937" (Mas); "1076" (F-B). Caplletra "I": 6 línies.

In nomine Domini. Ego Guilielmo Sendre et fratri meo Berengarii venditor sumus tibi Salamo Barone, emptori. Per hanc scripturam vendicionis nostre vendimus tibi peciam unam terre et est ipsa terra intus in Bagenolis. Qui nobis advenit iam ^{/B} dicta terram per genitorum et per ullahque voces. Et affrontat iam dicta omnia de circi in terra de nos venditores et habet ^{/A} dextros XI, de aquilonis in terra de te emptori et habet dextros XL, de meridie in ripa de ipso stagno et ha-^{/B}bet dextros XI, de occiduo in terra Bofilii Sendre et habet dextros XL. Quantum istas affrontaciones in-^{/B}cludunt, sic vendimus tibi: iam dicta omnia ad integrum, propter <pre>cium mancosos XII auri monete Barchinone ^{/C} legitime pensatos. Quod tu emptor precium nobis dedisti et nos venditores manibus nostris recepimus. Et nichil ^{/B} de ipso precio aput te emptor non remansit. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que tibi vendimus, ^{/B} de nostro iure in tuo tradimus dominium et potestatem, ut quiquit exinde facere vel iudicare volueris, cum exios ^{/A0} et regresios earum, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque ^{/A1} contra ista vendicione pro inrumpendum venerit, nil naleat, set componat aut nos componamus tibi iam ^{/A2} dicta omnia in duplo cum omni sua melioracione. Et in antea ista vendicio firma permaneat omnique ^{/A3} tempore.

Actum est hoc III idus februarii, anno XVI regni Philipo regis.

S+num Berengarii, ¹⁴ *+ Guilelmus levita*, nos qui ista vendicione fecimus et firmamus et testes firmare ¹⁵ rogavimus. Et ego, prefato Guilelmo, no vendidi in ipsa vendicione nisi ipsum meum directum unum dextro.

¹⁶ S+ Raimundi levite. ¹⁷ *S+ Oliva levite*.

¹⁸ S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi et sss die et anno quod supra.

1294

1076 abril 18

Guisla, Dadó, francès, i Joan Pere, tutors del difunt Vivà Andreu, venen a Arnau Gontar una peça de terra situada al territori de Barcelona, al lloc anomenat Llacuna, amb intervenció del jutge Ramon Guitard, herència de Vivà, pel preu de 50 unces d'or.

ACB, perg. 1-4-270. Original. Pergamí 115 × 465 mm. Al verso: "1076" (Mas). Caplletra de 3 línies.

Vendicio per scripturam factam in omnibus optineat firmitate. Propter ea ego Guilie femine una cum Dodoni fran[ci]gine atque Iohanis Petri, nos qui sumus tutores et elem[osina]rum de condam Vivano Andries, in nomine Domini, venditores sumus tibi Arnallo ² Gontarii, emptore. Per hanc scripturam vendicionis nostre vendimus tibi peciam unam terre in territorio barchinonensi, in locum que vocant ipsa Laguna. Qui nobis advenit anc terram per manumissuria de condam Vivano prescripto. Quia pre-^βcepit nobis cisuum testamentum, unde iudicium obligatum tenemus et abemus, infra metas temporum asserie condicionis editum, ordinante Reimundo Guitardi, iudice, vendidissemus prelibatam terram et dedissemus de ipsum pecium pro anima ^α sua et patri suo vel [mat]ri ipsas duabus partes, aliam tercia partem ad coniugem suam Guilie prescripte, et ita facimus. Habet autem terminum hanc terram superius scriptam a parte oriente in Vierci et in terra Arbertus Bertrandi, a meridie in ^β littore maris, ab occi[duo] in Laguna Dantanna, ubi se iungent ipsas aquas, cum est terminatum et feixuriatum et valegad, a parte vero circi in terra de ipsa kanonica, sicut est simili modo terminatum et valegad. Quantum isti termini ambiunt atque ^β includunt, sic vendimus tibi: prelocutam terram integriter, simul cum exiis vel regresiis earum, propter precium

uncias quinquaginta auri et monete que hodie currit Barchinona, pensatos unumquemque ex ipsis mancosos uno argencio legitimo. /⁷ Quas tu emptor precium exinde nobis dedisti et nos ad presens manibus nostris recepimus. Et est manifestum. Quem vero prescriptam terram, que nos tibi vendimus, de nostro iure in tuo tradimus dominium et potestatem, ab omni /⁸ integritate, ad tuum plenissimum proprium alaudem. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc vendicione venerimus aut venerit ad intrumpendum, nil valeat, sed componat aut componamus tibi prescripta /⁹ terram in duplum cum omni sua melioracione. Et insuper hoc maneat firmum omnem per evum.

Quod est actum XIII kalendas madii, anno XVI regni regis Phylippi.

S+ Guilie femine, *s+ Ioanni Pere*, /¹⁰ s+ Dodoni Francigesie, nos qui hanc vendicionem fecimus et firmavimus et testibus firmare rogavimus.

S+ Bonefilii presbiteri. /¹¹ *S+ Guilelmus sacer*. *S+ Compan levita*. *S+ Ugo Russ de Muntpestler*. *S+ Adroarii*.

/¹² S+Arluvivus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1295

1076 maig 1

Vives Guillem, prepòsit, dóna a Arbert Berenguer i a la seva muller Adalgarda la meitat d'uns alous consistents en terres, vinyes, prats, pastures, monts, fonts, cases i arbres de diverses classes, situats a les parròquies de Santa Maria de Martorelles, Sant Fost [de Campsentelles] i Sant Vicenç de Mollet, que tindran mentre visquin i, a la seva mort, passaran a un dels seus fills, a la mort del qual seran de la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia.

ACB, perg. 3-27-291. Original. Pergamí, 115 × 489 mm. Al verso: "Memores simus de ipsis domibus de Martoreles" (s. xi); "Stabliment fet de diversos alous de la pabordia de janer que són en les parròquies de Martorelles, de Sent Fost et de Mollet" (s. xiv); "Filipus, 16, janer" (s. xvi); "Ex numero I prepositurae januarii" (s. xvii); "Prep. Janer, St. 27, r^o" (1936-1939); "Senyal blau, 99"; "1076" (F-B). Caplletra "R": 2 ratlles.

Reperitur in V^o libro censorum, titulo II°, capitulo VI°, ut res donatę, si in presente sint traditę, nulo modo repetantur a donatore.

Propter hoc ego Vivanus Guilelmi prepositus, tali auctoritate fultus, in Dei nomine, donator sum tibi Arberto Berengarii et tuę

coniugi, ¹ nomine Aza\gardi. Sit etiam manifestum quia per hanc scripturam istius meę donacionis dono solide atque delibere vobis prenominatis omnem medietatem cunctorum meorum alodiorum cum omnibus eorum limitibus et affrontacionibus, tam cultorum quam incultorum, scilicet de terris ² et vineis, cultis et incultis, p\|r/atis et pascuis atque montibus, et de ipsis fontibus sive aquis et rivis, et de omnibus domibus, cum solis et suprapositis, et de arboribus diversorum generum, que habeo in parrochia Sanctę Marię de Martoreles, sive in parrochia Sancti Fausti, ³ et in parrochia de Sancti Vincencii de Mollet atque in eorum terminis, vel unquam habere debebo quocumque modo vel ordine. Advenerunt autem mihi hec omnia prenominata per vocem genitorum meorum sive per laxaciones et donaciones vel comparaciones sive aliquo alio modo vel ordine. ⁴ Hec vero omnia prenominata dono vobis in tali videlicet modo et ordine: ut solide et delibere habeatis modo et possideatis¹ et quamdiu vixeritis vos prenominati, hoc totum ad integrum; si vero unus ex vobis iam dictis obierit antequam alius, remaneat hoc totum ² ad illum qui vivus erit; post mortem quoque de vobis ambobus prelocutis, habeat et teneat² hoc totum ad integrum, solide et delibere, unus vester filius aut filia, dum vixerint; post obitum eius, remaneat solide atque delibere ad Canonicam Sancte Crucis / Sanctę Eulalię, totum ad integrum,³ absque⁴ aliquo contrarietatis obstaculo. Si vero ego dator aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo hanc donacionem disrumpere vel rescindere temptavero aut temptaverat vel in aliquo dimovere, componam aut compo-⁴nat prelocuta omnia in triplum cum omni illorum melioracione. Et in antea hoc firmum permaneat semper.

Actum est hoc kalendas maii, anno XVI regni regis Philippi.

+ Vivas, levita atque prepositus.

¹ *S+ Dalmacius sacer. *S+ Riculphi levite*. *S+ Geralli Amati*.
S+ Ardenchus levite.

² S+ Mironis Donucii, qui hoc scripsit cum plurimis litteris rasis et rescriptis et subscripsit die et anno quo supra.

³ Et habet prenominatus prepositus Vivanus Guilelmi cartam violariam de hoc, quam fecerunt ei prenominatus Arbertus et eius uxor. Et habet ipsam cartam Guilelmus Donucii, suus nepos, per commendacionem suam.

1. o titllada entre o i s. 2. Sota la n hi ha una t. 3. Sota la r hi ha una t. 4. ut solide ... abs escrit sobre quelcom de raspat.

1076 maig 5

El comte Ramon Berenguer I de Barcelona i els seus fills Ramon Berenguer i Berenguer Ramon empenyoren a la Canònica de Barcelona la meitat de l'església i de la parròquia de Sant Andreu de Palomar amb els seus drets, pel deute que tenen amb la Canònica per raó de la donació de l'església i la parròquia de Santa Maria d'Olesa, amb els seus drets, que el comte en va rebre i que ell va donar a Albert Ramon a canvi de Castellví de la Marca, fins que ho tornin tot als canonges.

ACB, perg. 1-1-256. Original. Pergamí, 111 × 305 mm. Al verso: "Carta impignoratio [lletres il·legibles: ±8] / comes [lletres il·legibles: ±25] / [lletres il·legibles: ±17] (s. XIII-XIV); "Permutatio et impignoratio facta per dominum Raymundum Berengarii, Dei gratia barchinonensem comitem, et eius filios ecclesiae sedis barchinonensis / de tota medietate ecclesiae et parochiae Sancti Andreae de Palumbario, cum suis / universis decimis et primiciis sive oblationibus, et cum omnibus iuribus / ad dictam medietatem quoquomodo pertinentibus. Et in cambium et / solutionem dictae impignoracionis ecclesia sedis barchinonensis dicto domino / comiti et filiis suis dedit, concessit et impignoravit ecclesiam sive paro-/chiam Sanctae Mariae de Aulesa cum iurium plenitudine, de qua constat / scriptura facta apud Mironem Donucii, tertio nonas maii, anno / decimo sexto regni regis Philippi"; "nº 256"; "[lletres il·legibles: ±6] del Col de Sant Andreu" (s. XVII); "Liber II Antiquitatum n. 202"; "Diversorum A 256" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 30 mm.

ACB, LA.II, n. 202, f. 70a-c. Còpia de mitjan segle XIII. Encapçalament de foli: ["Palomar"]. Rúbrica: "Raimundus Berengarii comes / impignoravit sedi medietatem ecclesie de Palomar per ecclesiam de Ollesa". Interior recto: "Titulus decimarum / Sancti Andree." (s. XIII-XIV); "n. 202" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini / 1076"; "La meytat del delme en la / parochia de Sant Andreu de / Palomar" (s. XVIII). Caplletra "I", tipus F: 8 línies.

Regest: Mas, Notes, vol. X, p. 117, n. 939.

In Dei nomine.^a Ego Raimundus Berengarii, gratia Dei barchinonensis comes, una cum filiis meis, scilicet, Raimundo Berengarii atque Berengario Raimundi, impignorores^b summus^b Domino Deo et sedis Sancte Crucis Sancteque Eulalię Kanonice.^c Nos supra dicti simul impignoramus iam dicte Canonice omnem medietatem ecclesie et parro-/chie^d Sancti Andree de Palumbario, cum suis universis decimis et primiciis sive oblacionibus,^e et cum omnibus suis pertinentiis sive directis que ad prescriptam medietatem^f quolibet modo vel ordine pertinent vel pertinere debent. Propterea (damus)¹ impignoramus/hec omnia predicta prenominate Canonice propter ecclesiam² sive paroechiam^f Sanctę Marię de Aulesa, quam³ ego Raimundus, \comes/ prenominate, accepi de predicta Canonica, cum suis universis decimis et primiciis et alodiis sive oblacionibus,^{3g} que ad ipsam ecclesiam

pertinent. Et dedi hec omnia ^h predicta ad Arbertum Raimundi per precium Castri Vetuli de ipsa Marcha. Nos quoque prenominati de bono animo impignoramus prenominatam medietatem^h de ecclesia et parrochiaⁱ / Sancti Andree de Palumbario, ita sicut superius comprehensum est, iam dicte Canonice in tali videlicet modo: ut predicta Canonica habeat et possideat eam, usque dum ego iam dictus Raimundus ^h comes⁴ aut filii mei predicti redimam aut redimant predictam medietatem hanc de iam dicta Canonica, ita ut bene valeat emendatio ipsa quam fecerimus dicte Canonice et ut canonici ^h iam dicte Canonice libenter et cum magna sponte⁵ accipiant illam emendationem.^k Si vero ego Raimundus comes aut mei filii predicti aut ullus utriusque sexus vel ordinis homo ^h contra hanc cartam istius impignoracionis^l venero aut venerint aut venerit ad inrumpendum vel infringendum sive rescindendum, componam aut componant sive componat prelocuta ^h omnia in triplum cum omni illorum melioracione.^m Et postmodum firmum permaneat hoc semper.

Actum est hoc tercioⁿ nonas maii, anno XVI⁶ regni regis Filippi.^o

^h2 + Raimundi Berengarii comes, *Reimundus +*, s+num Berengarii Raimudi, nos qui hanc impignoracionem^p fieri iussimus et punctis et litteris^q /^h3 firmavimus et testibus eam roborari fecimus.

S+num Bernardi Raimundi. S+num Renardi Amati.^r /^h4 S+num Sexeti.⁷ S+num Guilelmi Bernardi de Odena.⁸ *S+num Deusdedit*. S+num Renardi Guilelmi. S+num Bernardi Raimundi de Camarasa.⁵ /^h5 *S+ Gerallus. * S+num Comballi^t Mironis. S+num Arnalli Mironis.

/^h6 S+ Mironis Donucii,^u qui hoc scripsit cum litteris^v rasis et fusis et supra positis et subscripsit die et anno quo supra.

1. Ratllat. 2. Abreviatura supèrflua. 3. Sota la l hi ha una b. 4. Escrit al marge. 5. Sota la s hi ha una i. 6. Sota el V hi ha un I. 7. Hi ha com una mena d'accent sobre la segona e. 8. Hi ha una mena d'accent sobre la o i la e.

LA. a. In nomine Domini. b. sumus. c. Canonice. d. parrochia. e. oblationibus. f. parrochiam. g. oblationibus. h. medietatem. i. parrochia. j. predictamtem; tem expuntuat. k. emendationem. l. impignoracionis. m. melioracione. n. III. o. Philippi. p. impignoracionem. q. litteris. r. Les dues signatures anteriors són darrere la signatura de Deusdedit. s. Les dues signatures anteriors són darrere de la signatura d'Arnalli Mironis. t. Gomballi. u. Donutii. v. litteris.

1297

1076 maig 9

Bernat Bernat ven a Bertran Sendred i a la seva filla Ermengarda un alou situat al comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Boi,

al lloc que anomenen el Vilar, pel preu de 60 unces d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-1-1866. Original. Pergamí, 174 × 388 mm. Cosida per la part inferior a la còpia en pergamí. Al verso: "Diversorum A. 1866" (Mas); "A-número 1866"; "1076" (F-B). Caplletra "I": cinc línies.

ACB, perg. 1-1-1866bis. Còpia, 24 gener 1155. Pergamí, 170 × 387 mm. Cosit per la part inferior al pergamí original. Al verso: "Sancti Baudilii" (s. XI); "Hec sunt carte Bermundi de Mediano numero V^e" (s. XIII); "Num... 1866" (s. XVII); "1076" (F-B).

In nomine Domini. Ego Bernardus Bernardi venditor sum vobis Bertrando Sendredi et filie tue Ermengardis, emptores. Per hanc scripturam vendicionis^a meę vendo vobis alaudem meum proprium, /^o in duobus locis positum, id sunt, terris et vineis et trilia, cum ipsa terra in qua sunt fundate, cum casis et curtis sive columbario, cum solis et superpositis, ostios et ianuas, simul cum ortis et ortalibus /^o et ficulneis et puteis que infra sunt. Que est hec omnia in comitatu barchinonensi, in parrochia Sancti Baudilii, in locum quem dicunt ad ipso Vilar. Qui mihi advenit hec omnia per mea comparacione,^b quam feci /^a de Guilielmus Seniofredi et de uxori sue Arsindis,^c vel per ullahque voces. Habet autem terminum ipsam terram et triliam et ipsis casis, ubi est ipso columbario cum ipsis ortis et ortalibus, a parte circii in strata /^o publica qui pergit ad Eraprinanum vel ubique, ab oriente in terra Sancti Cucufati^d cenobii, a meridie in terra de Ermeniardis^e et in prato de me venditore, ab occiduo in alaude Berengarius Senio-^ffredi. Aliam autem terram et vineis et mansionem que infra est, que sunt supra dictam stratam, afrontant ab oriente in vineis Sancti Cucufati^f et in alaude de Ermeniardis,^g a meridie in strata iam dicta, /^o ab^l occiduo in torrente et in alaude Berengarius Seniofredi, a parte vero circii^h in alaude de prescripte Ermeniardisⁱ et de me venditore. Quantum iste afrontaciones^j includunt et isti ter-^kmini ambiunt, sic vendo vobis: predicta omnia integriter, simul cum ecxiis vel regresiiis^k earum, propter precium uncias LX auri vel penso atque monete que hodie currit Barchinonam. Quas vos epmtores pre-^lcium mihi dedistis et ego ad presens manibus meis recepi. Et est manifestum. Quem vero prescripta omnia, quem ego vobis vendo, de meo iure in vestro trade dominium et potestatem, ab omni integritate, ad vestrum /^o plenissimum proprium^l alaudem, ad facere quicquid volueritis, ea rratione.^m ut si morrieritⁿ predicta Ermeniardis^o sine infante, veniant unc^p alaudes in potestate Bertrandi Sendredi sine /^o ulla diminucione,^q et si prenominata Ermeniardis^r abuerit^s infantes, veniant istos pre-

nominatos alaudes in sua potestate de prenominata Ermeniardis ad suum proprium alaudem, ad facere /¹² quicquid ecxinde^u voluerit. Quod si ego venditor aut aliquis homo utriusque sexus qui contra hanc vendicionem^v venero aut venerint ad inrumpendum,^w nil valeat, sed^x componad^y /¹³ aut componam vobis iam dicta omnia in duplum cum omni sua melioracione.^z Et postmodum hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum VII idus madii, anno X^oVI^o regni regis /¹⁴ Philipi.

S+m^{aa} Bernardus Bernardi, ego qui hanc vendicionem^{ab} feci, firmavi et testibus firmare rogavi.^{ac}

S+m^{ad} Raimundo Poncii. S+m Sendredus Guifredi. /¹⁵ S+m^{ae} Bernardo Guilielmi. S+m^{af} Guilielmus Seniofredi. S+m^{ag} Raimundo Guadalli. S+m^{ah} Bernardus Raimundi. S+m Petrus Raimundi. S+m^{ai} Bo-/¹⁶nucius Guiriberti. S+m^{aj} Adalbertus Mironi.

/¹⁷ S+m Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.^{ak}

1. Escrit fora de la caixa d'escriptura.

Perg. 1-1-1866bis. a. venditionis. b. comparatione. c. Arssindis. d. Cucuphati. e. Ermengardis. f. Cucuphati. g. Ermengardis. h. circi. i. Ermengardis. j. affrontationes. k. regressiis. l. proprium plenissimum. m. racione. n. morierit. o. Ermengardis. p. hunc. q. diminutione. r. Ermengardis. s. habuerit. t. Ermengardis. u. exinde. v. venditionem. w. irrumpendum. x. set. y. componat. z. melioracione. aa. S+. ab. venditionem. ac. rogavi. ad. S+. ae. S+. af. S+. ag. S+. ah. S+. ai. S+. aj. S+. ak. Segueix S+m Petri de Corron, qui hunc translatum rogatus fideliter scripsit VIII kalendas februarii, anno XVIII regni Ledoici iunioris.

1298

1076 maig 9

Vives, prevere, fa donació a favor de Déu i de la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia de la Seu de Barcelona de la meitat de tots els seus alous, que comprenen terres, vinyes, arbres de diverses espècies, prats, fonts, rius i cases, situats a les parròquies de Santa Maria de Martorelles, de Sant Fost [de Campsentelles] i de Sant Vicenç de Mollet, l'altra meitat dels quals havia estat lliurada mitjançant escriptura a Arbert Berenguer.

ACB, LA.III, n. 7, f. 3b-c. Rúbrica: "Vivanus canonicus dedit Sedi in ista carta medietatem suorum alodiorum in Molleto". *Inter columnas recto*: "n. 7"

(Caresmar); *exterior recto*: "Ista carta fuit prima" (s. XVIII). *Exterior verso*: "Anno Domini 1076" (s. XVIII). Caplletra "S" ornamentada: 5 línies.

Regest: MAS, *Notes*, vol. X, p. 117, n. 940.

S<c>riptum reperitur in V Libro Censorum, titulo secundo, capi-tulo sexto, ut res donate, si in presenti sunt tradite, nullomodo repetantur a donatore. Idcirco ego Vivanus prepositus, tali auctoritativa auctoritate fultus, in Dei nomine, de bono animo donator sum Domino Deo et canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Sit etiam manifestum quia per hanc scripturam istius vicedonationis dono Domino Deo et iam dicte Canonice, solide atque delibere, omnem medietatem cunctorum meorum alodiorum, scilicet, de terris et vineis, cultis et incultis, et de arboribus diversorum generum que infra sunt, et de pratis sive pascuis et montibus sive fontibus et rivis atque aquis, et de omnibus domibus cum solis et suprapositis atque cum omnibus earum pertinentiis, et cum cunctis limitibus ⁊ sive affrontationibus de omnibus predictis alodiis. Hec quoque predicta alodia sunt in parrochia Sancte Marie de Martorelles, sive in parrochia Sancti Fausti, et in parrochia Sancti Vincentii de Molled, sive in eorum terminis. Omnia vero predicta alodia sive domos, et cuncta que nominatim sunt dicta, advenerunt mihi per vocem genitorum meorum sive per laxationes et comparationes vel alio quolibet modo vel ordine. Quantum inter predictas parrochias hodie habeo vel unquam habere debebo quolibet modo vel ordine, exceptus omnem aliam medietatem quam dedi, solide atque delibere, Arberto Berengarii, secundum quod continetur in scriptura illa quam ei exinde feci, cum omnibus earum pertinentiis, totum ad integrum, dono Domino Deo et predictae canonice ob remedium anime mee. Hec autem omnia, que dono Domino Deo et prelocute Canonice, solide atque delibere, de meo iure ad suum dominium et potestatem, cum ingresibus et egressibus suis, ad integrum trado, ut exinde faciat predicta canonica quodcumque sibi placuerit, ad suum plenissimum proprium. Si vero ego donator ad cuiuslibet sexus vel ordinis homo hanc donationem disrumpere temptavero sive temptaverit aut in aliquo dimovere vel rescindere voluerit, nil prosit, sed componam aut componat prelocuta omnia in triplum prescripte canonice. Et in antea hoc maneat firmum semper.

Actum est hoc VII idus maii, anno XVI regni regis Philippi.

S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit cum literis supra positis in linea VI et in IX, die et anno quo supra.

1299

1076 maig 24

Oleguer i la seva muller Guisla donen a la Canònica de Santa Creu i Santa Eulàlia de Barcelona un alou situat al comtat d'Osona, al terme del castell de la Manresana i Vilallonga, al lloc anomenat de Sant Ermengol.

ACB, LA.IV, n. 246, f. 99a-b. Rúbrica: "Ollegarius et Guilia dederunt sedi petiam alodium in castro Menresane". Interior recto: "n. 246" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus A: 12 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 117-118, n. 941.

In Christi nomine. Ego Ollegarius et coniux mea¹ Guilia donatores sumus Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Per hanc quoque scripturam istius nostre donationis sit etiam manifestum quia damus Domino Deo et iam dicte Canonice petiam I terre, cum ipsa vinea que ibi est fundata. Advenit quoque nobis per nostram comparationem aut per ullasque voces. Est autem prescripta terra cum vinea in comitatu ausonense, in terminio castrum Menresana et de Vila Longa et in locum qui vocitatur² Sanctus Ermengaudus. Terminatur autem predicta terra cum vinea ab oriente in strata, a parte vero meridiei et de occiduo in alodio Guiltardi Mironis et Berengarii Bonifilii, a parte vero circea in alodio Mironis Argemundi. Quantum iste predicte affrontationes includunt atque terminant, sic donamus Domino Deo et prelocute Canonice: solide atque delibere, sine ullius contrarietatis obstaculo, quicquid modo ibi habemus vel quocumque modo umquam habere debemus, cum omnibus ingressibus suis atque exitibus, exceptus ipsum directum quod ibi habet ipse qui eam plantavit. Tamen vero quantum eam tenuerit, serviat vobis per unumquemque ^o annum optime, et non possit vendere ipsum suum directum, quod ibi habet, nisi predicte Canonice. Quod si nos prescripti donatores vel aliquis homo utriusque sexus qui hanc cartulam donationis inrumpere temptaverimus aut temptaverit, nil nobis vel ei prosit, set componamus aut componat predicta omnia in duplo cum omni sua melioratione. Et postmodum prelocuta donatio firma et inconvulsa permaneat modo vel omnique tempore.

Quod est actum VIII kalendas iuni, anno XVI regni regis Philippi.

S+num Ollegarius, s+num Guilia, nos qui hanc donacionem fecimus, firmamus et testibus eam firmari rogamus.

*S+ Bernardi Ollegarii. S+num Petrus Guilelmi. S+num Dalmatius Guilabertus. S+num Amad Trasuer.*³

S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit cum litteris supra positis in linea VII, die et anno quo supra.

1. *Ollegarius et coniux mea subratllat.*
2. *Sota la i hi ha una a raspada.*
3. *Abreviatura supèrflua ratllada.*

1300

1076 maig 27

Maressenda i la seva filla Bella venen a Ramon Ademar i a la seva muller Maressenda el seu dret sobre terres, vinyes, cases, corrals, horts i arbres, situades al comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Feliu, al lloc que anomenen Lloberes, a canvi de 6 mancusos, un sester i una quartera d'ordi.

ACB, perg. 1-4-271. Original. Pergamí, 146 × 220 mm. Restaurat. Al verso: "De audi"; "aaldne" (s. XIII-XIV); "1076" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 22 mm.

In nomine Domini. Ego Madresinda et filia sua Bela venditores sumus vobis Reimundus Adzemari et uxori sua [℞] Maiasendis, emptores. Per hanc scriptura vendicionis nostre vendimus vobis terris et vineis, et triliis et glandifero\|s/ [℞] et casas cum solis et superpositis, et ostio\|s/ et ianuas, et curtes¹ et ortos, et arboribus de multisque generibus, ipsum nostrum direc-[℞]tum, qualem ibidem abe\|mus/[℞] vel abere debe\|mus/[℞] in omnibus locis, totum ab integrum, cultum vel eremum. Qui nobis advenit per genitorum [℞] et per comparacione et per ullasque voces. Et est hec omnia in comitatu barchinonense, in parrochia Sancti Felicis, in locum [℞] que dicunt Loberes. Et affrontad aec omnia supra scripta a parte orientis in terra de Bonefili vel de nos emptores, [℞] et de meridie in torren(ren)te⁴ qui discurrit in flumen Tenes, et de occiduo in trilea de condam Geral vel eredes, et de circi in strada [℞] publica. Quantum infra istas IIII^{or} affrontaciones includunt, sic vendimus vobis: ipsa hec omnia supra scripta, totum ab inte-[℞]grum, cum exiis et regressis earum, in propter precium mancusos VI et sestarius I de ordeⁱ \et/ quartera I. Et nichil exinde non remansit. ^{℞0} Et est manifestum. Quem vero predicta ec omnia de nostro iuramus⁵ in[℞] vestrum tradimus dominium et potestate, ad vestrum proprium. ^{℞1} Quod si nos venditores aut ullusque homo seu femina venero vel venerint ad inrumpendum, non hoc valeat vindicare, ^{℞2} set conponamus aut

componat in duplo cum sua inmelioracione. Et in antea ista scriptura firma permaneat modo /³ vel omnique tempore.

Actum est hoc VI kalendas iunii, anno VI^pX^o regis Filipi.

Sig+num Madresinda, /⁴ sig+num Bela, qui ista carta vendicione firmavimus et firmare rogavimus.

Sig+num Guitard Nefridio. /⁵ Sig+num Bonefili Adrouer. Sig+num Petrus Guntugo.

/⁶ Bernardus ipodiachonus, qui hoc scripsit sub s in prephato die vel annos quod supra.

1. *Sota la r hi ha una s.* 2. *Sota mus hi ha una o supèrflua.* 3. *Sota mus hi ha una o supèrflua.* 4. *ren repetit.* 5. *Sota la a hi ha una e.* 6. *Sota la i hi ha una u.*

1301

1076 juny 5

Testament de Ramon Bernat en el qual deixa béns de Banyols, Santa Eulàlia de Provençana, Palau Dalmanla, etc., a filles i fills, familiars i altres persones així com a la Canònica de Barcelona i a altres esglésies.

ACB, LA.IV, n. 12, f. 5a-6a. Rúbrica: "Testamentum Raimundi Bernarde qui dimisit Canonice alodem in Banols et vineas et ferragenal in Proveciana et campum ad Turrem Blancam". *Interior recto*: "n. 12" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus A: 12 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 118, n. 942.

ACB, LA.IV, n. 70, f. 23d-24b. Rúbrica: "Testamentum Raimundi Bernardi qui dimisit Sedi alodem in Bagneolis et vineas et campum et alia multa in Proveciana". *Inter columnas recto*: "n. 70" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus A: 25 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 118, n. 943.

In Christi nomine. Ego Raimundus Bernardi iaceo in lectulo meo magna egritudine detentus, spero in misericordia Dei timeo ne subito veniat michi repentino casu mortis mee. Et ideo iubeo ut sint mei elimosinarii: Poncius sacricustus, Raimundus Mironis de ipsa Turre et Berengarius Guilelmi et Poncius Recosindi. Precipio quoque vobis prescriptis elemosinariis meis ut, quandocumque et ubicumque contigerit me mori, ita distribuatis substancias atque facultates meas secundum potestatem meam a vobis traditam, sicut in hunc testamentum inveneritis exaratum, /^p propter Domini et remedium anime mee.

In primis concedo Domino Deo et cenobii Sancti Petri Puellarum modietas II terre in Baneolis^a iuxta terram Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Alium vero alaudem, quod habeo in Bagneolis, cultum vel incultum, simul cum domibus et pratos, meum directum, et unum parilium de boves cum suo aperio concedo Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Iterum vero concedo ad predictam Canonicam ipsas vineas et medietatem de ipso ferragenal, qui fuit de Raimundus Guitardi, simul cum ipso cubo meliorem novum et tonnam meliorem, quam habeo ad Sanctam Eulaliam de Provincianam. Et iterum concedo ad prefatam Canonicam medietatem de ipsas casas et de ipsos cortals, quod habeo ad Sancta Eulalia de Promptiana, simul cum ipso campo qui fuit de Guilelmus Sendredi, quod habeo ad Turrem Blancam. Et concedo quatuor^b cafittios vini ad prescriptam Canonicam de meliorem quod habeo in Promptiana, simul cum IIII^{or} pernas de porco salatas quod habeo ad Sanctam Eulaliam de Promptianam. Et ad cenobium Sancti Petri Puellarum, anxugias II de porco et asinam I maiorem. Et concedo Raimundus Mironis predictus aliam medietatem de ipso ferragenal, qui fuit de Raimundus Guitardi, ut teneat et habeat in vita sua, post obitum vero eius fiat solide et delibere ad Canonicam \Sancta Crucis/. Et concedo ad Berengario Guilelmi, meo cusini,^c ipsam terram et vineam, cultam et incultam, qui fuit de Eruvis uxor Gerbertus Ugonis, qui est quondam, qui est ad valle que dicit Quart. Et concedo ad Guilia Petri, nepoti mea, ipso solarario et ipsas \duas/ modiatas vinee qui sunt in circuitu, et ipsas terras et arbores et casales qui sunt ante predictum solarium, ipsum meum directum, concedo ei simul cum ipsas vineas qui fuerunt de Raimundus Mironis, et ipsa vinea que vocant Tudmira. Hec omnia in eo modo et ordine concedo predicta Guilia, nepote mea: quod si obierit sine legitima/ prole, revertatur solide et delibere ad Canonicam Sancte Crucis; et inter tantum donet ad Sanctam Eulaliam et Sanctam Crucem omnibus diebus vite sue, per unumquemque annum, mediam eminam olei. Et concedo predicta Guilia ipsum albergo^d qui fuit de patre suo, et tonna I qui fuit de Palacio Dalmanla. Et concedo Berengario cub I qui fuit Bernardus Bonu-^fcii, et tonam I qui fuit Bernardus Guilelmi. Et concedo sorori mea nomine Ermegardis ipsa vinea de Santio et meum directum de ipsa vinea, quod habeo cum Berengario Seniofredi. Et concedo Guilelmo \Raimundi/, nepoti meo, alias vineas simul cum ipsa terra, in qua sunt fundata,^e quas fuerunt de patri suo, simul cum ipsa fexa de terra et ferregenal, quod habeo ad Turrem Blancam. Hec omnia concedo predicto Guilelmo

Remudi,^f nepoti meo, eo modo ei concedo: ut habeat et teneat in vita sua, post obitum vero eius fiat solide et delibere de ipsa Canonica Sancte Crucis. Et concedo Guilelmo Remundi^g predicto tonam^h I minorem, quod habeo in Promptiana. Et concedo Ermegardis, sorori mee, ipsum alaudem quod habeo in valle de Ariulfi et in Granolers. Et concedo ad Valentia, uxor Ugonisⁱ Sanla, ipsas vineas qui sunt ad Rataveia. Et ipsum meum equum meliorem faluum et ipsam cigam de blad, quod habeo in Palatio Dalmanla, et cafitios III et medio de vino quod ibi habeo, et alium cafis et medio^j de vino quod remanet, concedo ad opera Sancti Saturnini, simul cum sextarium I ordei quod debet mihi uxor qui fuit Guilelmi de Gatel. Et concedo ad opera Sancti Stephani^k de Villanova sestario I ordei, quod debet mihi Stefanus de ipsa Valle. Et concedo Bernardi Berengarii, nepoti meo, tonam I,^l quod habeo in Palatio Dalmanla. Et concedo Vivano Stephani^m migeras V ordei pro suo braciatico, quod ille se habet. Et concedo Berengario Guilelmi, meo cusino, ipsa vinea de Monte Villanova, qui fuit de Guadallus Ermemiri. Et concedo ad Valentia ipso cub quod illa mihi dedit, quod habeo in Promptiana. Et concedo Adalezi Guilelmi, nepote mea, cafitium I ordei, quodⁿ habeo in Promptiana. Et concedo Trudgardis de Villanova ipsum equum, quod habeo cum illa. Et concedo ad opera Sancti Vincenti de Molleti sestario I ordei. Et concedo Berengario Bernardi, fratri meo, quartera I^o ordei. Et concedo Garsendis, sorori mee, quartera I^o ordei. Concedo sorori mee Adaledis^q quartera I ordei. Concedo Gerbertus Isarni quartera I ordei quod ille mihi debet. Concedo cenobio Sancti Cucuphatis^r vallensi sestarios VI ordei. Concedo Bonifilius Bernardi bovem I quod habeo in Bagnelolis.^s Concedo ad ipsa Canonica Sancte Crucis ^t ipsam meam mulam in eo modo: ut donent ipsi canonici ad episcopum pro mea \ab/solutione uncia I. Et concedo Berengario Guilelmi et Ermegardis,^t sorori mee, predictis, medietatem de ipsis domibus que habeo ad Sancta Eulalia de Provinciana. Concedo ad opera Sancte Eulalia de Provinciana^u cafitium I ordei et cafitium I vini. Concedo \cenobio^v/ Sancti Laurentii de ipso Monte quarteram I ordei, et ad Sancto^w Michaelis de ipso Fallo quarteram I ordei, et ad presbiteros Sancte Eulalie de Provintiana sestario I^x ordei pro sacrificiis. Concedo Poncius scriptori sestario I^y ordei. Concedo Remundus Guitardi quarteram I ordei, quod ille mihi debet. Concedo Gerberga et filia sua sestarios II ordei et borrhatio I. Concedo ad opera Sancte Marie de ipsa Mare sestarios II ordei. Concedo ad Canonica Sancte Crucis cafitium I ordei, et ad Bonushomo, meo iover, sestarios II ordei et una trua,^z quod ille tenet, et ad Berengario

Guilelmi, meo cusino sestarios VIII orde. Et concedo pro sacrificiis ad triginta presbiteros triginta eminas orde. Et concedo Vivano Guilelmo^{aa} sestarios II, et ad Bernard Malapel sestario I orde. Concedo Gerberta et filia sua prescripta trua I. Concedo Berengario Guilelmi^{ab} mapas et tovaies, cannadas et escudelas et calleres et padeles et portadores et cavegs et exades et podadores et destrals. Concedo Guilie, coniux Raimundi^{ac} Guitardi, meam lanam et linum et canabo.^{ad} Concedo Petri, meo serviente, sestarios VI de vino. Concedo predicto Berengario Guilelmi ipsum meum directum quod habeo in ipsa egua quod ille se habet. Concedo Ermeniardis, sororis mee, asinam I pro suo debito, quod ego illa debeo, et illa rededat Canonice barchinonensi ipsam scripturam pignoris, quia^{ae} tenet de supra dictas vineas, quod dimitto ad ipsa Canonica. Concedo Poncius sacrista cafis^{af} II vini. Alium meum vinum iubeo ut fiat venundatum et fiant inde solutos meos debitos; et de precium^{ag} quod remanserit, donent pro meum vestimentum et pro mea sepultura tantum/ quod opus fuerit; et si remanserit inde aliquid, concedo pauperibus. Concedo Poncius Reconsindi pullimum I^{ah} asinum. Concedo Guilie, uxor Remundi Guitardi, oves III. Capras^{ai} /[^] qui remanent, meum directum, concedo uxor qui fuit Bernardo Oculo^{aj} de Lepore. Concedo Bertrandi serviente barrilos II, qui sunt ab ipso solarario. Alium meum vinum et blad, novo et vetere, ubi invenire potueritis, date pauperibus.

Facto testamento nonas iunii, anno XVI regni Filipi^{ak} regis.

S+num Reimundi^{al} Bernardi, qui hunc testamentum feci et manu mea punctis solitis roboravi atque testibus eam roborari rogavi.

S+num Remundi Guitardi. S+num Petri Guifredi. S+ Bonefilii presbiterii. S+ Martinus presbiter. S+ Bernardus.

S+Poncii levite, qui hoc scripsit cum litteris^{am} rasis et emendatis X^{an} supra positis in variis locis, et subscripsit die et anno quo supra sss.

LA.IV, n. 70, f. 23d-24b. a. Bagneolis. b. IIII. c. cusino. d. alsberg. e. fundatas. f. Reimundi. g. Raspat. h. tonnam. i. Ugoni. j. cafitium et medium. k. Stefani. l. unam tonnam nepoti meo. m. Stefani. n. quod habeo in Promptiana. Et concedo Trudgardis de Villanova ipsum equum quod habeo cum illa, manca. A continuació, fora de lloc i ratllat Concedo ad ipsa Canonica Sancte Crucis ipsam meam mulam in eodem modo: ut donent ipsi canonici propter ad episcopum pro mea absolutione uncia I. Et concedo Berengario Guilelmi et Ermegardis, sorori mee, predictis medietatem de ipsis. o. unam. p. unam. q. Aledis. r. Cucufatis. s. Bagneolis. t. Ermeniardis. u. Promptiana. v. scenobio. w. Sancti. x. II. y. II. z. trua I. aa. Guilelmo (...) Concedo Berengario,

manca. ab. Afegeix predicto. ac. Remundi. ad. cannabo. ae. quam.
 af. cafitios. ag. pretium. ah. unum. ai. Afegeix et oves. aj. Bernardi
 Occulo. ak. Philippi. al. Remundi. am. literis. an. et.

1302

1076 juny 6

Vives Guadall ven a Guitard Boeci dues peces de vinya situades en dos llocs diferents del territori de Barcelona, una a Viladrau i l'altra a Perella, amb la condició que la Canònica de Barcelona n'obtingui la quarta part i la dècima, pel preu de 70 mancusos d'or pur de moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-2-1422. Original. Pergamí, 220 × 285 mm. Al verso: "Vilatrad" (s. XIII-XIV); "Mitja Escala, Armari 3, n. 1422"; "(Num... 1097, ratllat)" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada: 52 mm.

In nomine Domini. Ego Vivanus Guadalli venditor sum tibi Guitardus Boetii, emptori. Per anc denique scripturam vindicionis mee ¹ vendo tibi petias II vinearum, separatas in duabus locis, qui mihi advenerunt per comparacionem. Et sunt ipsas petias vinearum ² in territorio Barchinone; unam peciam vinee est in ipso loco que vocant Vilatrad, et aliam in illo loco que nuncupant ³ ad ipsa Perella. Supra scripta autem peciam vinee, qui est in Vilatrad, affrontat ab oriente in malleolo de Bellissima et ⁴ filiis suis, uxor qui fuit Geribertus Guimerani, qui est condam; a meridie in strada publica; ab occiduo in vineis Bernardi ⁵ Remundi et mater sua Bonadomna; a circio in vineis de ipsa Kanonica Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Iterum ipsam peciam ⁶ vinee supra scripte, qui est ad ipsa Perella, affrontat ab oriente in vineis prelocute Kanonice sive de Marie femine, a me-⁷ridie in rego comitale, ab occiduo in vineis iam dicte Kanonice Sancte Crucis, a parte vero circii in alodio filiam qui ⁸ fuit Suniario Borrelli. Quantum infra istas VIII° affrontaciones includunt atque circumcingunt, sic venndo tibi: istas vi-⁹neas supra scriptas, cum terras in qua sunt fundate, cum exiis vel regressiis earum, eo videlicet modo: ut ipsa Kanonica ¹⁰ habeat inde quartam partem et decimam fideliter. Accipio quoque a te precium propter predictae pecie vinee mancusos LXX auri puri ¹¹ monete Barchinone, legitime pensatos ad pensum ipsius monete. Quod tu emptor precium mihi dedisti et ego venditor manibus ¹² meis accepi. Ut est manifestum. Quem vero predicta omnia, que ego tibi vendo, de meo iure in tuum trado dominium et potestatem, ¹³ ad omnia que volueris facere. Quod si ego venditor aut ullusque homo qui contra hanc vendicionem

venerit pro irrupen-^{/15}dum, non hoc valeat vindicare, sed componam aut componat tibi ipsa omnia supra scripta in triplo cum omni sua melio-^{/16}ratione. Et in antea ista vendicio firma permaneat modo vel omnique tempore.

Actum est hoc VIII idus iunii, anno XVI ^{/17} regni regis Phylipi.

(*S+ Vivani levite*)¹ / *S+ Vivani levite*², qui hanc vendicionem feci et manibus meis firmavi atque testibus eam firma-^{/18}ri rogavi.

S+ Mironis presbiteri. *S+ Remundi levite, qui et iudicis*.
^{/19} *S+ Dalmacius sacer*. ^{/20} *S+m Guilelmi subdiaconi*. *S+ Guilelmi levite*. *S+ Berengarii Reimundi*. ^{/21} *S+ Mironis Donucii*. *S+ Mironis sacerdotis*. / *S+ Guilielmus levite*.¹

^{/22} S+ Berengarii subdiaconi, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Ratllada i repetida. 2. Hi ha un senyal de l'escrivà que indica en quin lloc del text s'ha d'inserir.

1303

1076 juliol 20

Adelaida, els seus fills Ermengarda i Amat i el seu gendre Geribert venen i permuten amb Ramon Dalmau dues feixes de terra, una situada a Montjuïc, a la parròquia de Sant Julià, pel preu de 3 mancusos i una altra situada al mateix lloc, prop de l'alou de Ramon Armengol.

ACB, LA, I, n. 637, f. 235b-c. Rúbrica: "Carta de una feixia terre apud Montem Iudaicum quam Raimundus Dalmatii emit de A<da>ledi". Inter columnas recto: "n. 637" (Caresmar). Exterior verso: "Anno Domini 1077" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus C: 8 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 126, n. 958.

In nomine Domini. Ego Adalaidis femina et filios meos Ermeniardis femina et Amati et genero meo Geribertus, nos simul in unum, venditores atque comutatores sumus tibi Remundus Dalmatii, emptori. Per hanc denique scripturam vinditionis nostre atque commutationis vendimus tibi sive comutamus fexa I de terra. Quod habemus in Monte Iudaico, in parochia Sancti Iuliani. Advenit nobis per genitores sive per ullasque voces. Affrontat hec omnia supra scripta a parte orientis in alodio de te emptori, a meridie in alodio Guanalgaudus Mironi et suorum heredum sive in ipso margeno qui est supra ipsam stradam, ab occiduo in alodio de te

iam dicto emptori, a circi vero /^s parte in alodio de Bonisach ebreo. Quantum isti termini ambiunt vel includunt, sic commutamus atque vendimus tibi: totum ab integre, cum exiis et regressiis eius, in propter precium mancosos III et alia fexa de terra qui est in ipso loco, prope alodium Remundi Ermengaudi, quam a te accepimus. Quem vero predicta omnia, que nos tibi vendimus atque comutamus, de nostro iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ad tuum plenissimum proprium, ut facias exinde quocumque volueris. Si quis autem contra ista venditione seu comutatione venerit aut venerimus pro inrumpendum, nil prosit, sed componat aut nos componamus tibi prefata omnia in duplo cum omni sua melioratione. Et in antea ista omnia supra scripta firma permaneat modo vel omnique tempore.

Actum est hoc XIII kalendas augusti, anno XVII regni regis Philippi.

S+num Adalaidis. S+num Ermeniardis. S+num Geribertus. S+num Amati. S+num Bernardus Arnalli. S+num¹ Guadallus Donnucii. S+num Petrus Guilelmi. S+ Iohannes Arnalli. S+ Guilelmus levite. S+num Bonifilius Sagoni.

S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit cum die et anno quo supra.

1. Manquen els punts de subscripció d'aquesta signatura i de la següent.

1304

1076 juliol 20

Adelaida i els seus fills Amat, Ermengarda i el seu gendre Geribert Ramon prometen a Ramon Dalmau que no alienaran l'alou que tenen a Montjuïc.

ACB, perg. 1-2-1281. Original. Pergamí, 197 × 76 mm. Al verso: "conveniencia" (s. xii); "Mitja escala armari 3, n. 1281" (s. xvii); "Num... 863" (s. xvii); "Antiquitatum I 611" (Mas); "1077" (F-B).

ACB, LA.I, n. 611, f. 226a. Rúbrica: "Convenientia inter Adaledus et R. Dalmacii canonicum". Interlineat recto: "n. 611". Inter columnas recto: "anno Domini 1077".

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 126, n. 957.

Hec est convenientia quam /^s faci/vit/ Adalaidis femina et filii sui /^β Amater^a et Ermeniardis femina /^β et genero suo Guiribertus, Remundo /^β Dalmacii.^b Conveniunt ei ut /^β omne alodium, quod habent in Monte /^β Iudaico, vel quacumque modo habere /^β debent, non vendant neque inpigno-^βrent aliquo hominiⁱ vel femine, nisi

prescri-^{/10}pto Remundo Dalmacii, si ipse ^{/1} recipere voluerit. Si autem recipere ^{/12} noluerit, sit eis licitum facere quod-^{/13}cunque voluerint.

Facta convenientia ^{/4} XIII kalendas augusti, anno XVII regni ^{/5} regis Philippi.

S+num Adalaidis. ^{/6} S+num Ermeniardis. S+num ^{/7} Amatus.^c
S+num Guiribertus. ^{/8} S+num Iohannes Arnalli. ^{/9} S+num Bernardus
Arnalli. ^{/0} S+num Guadallus Donnucii.

^{/1} S+ Ardenchus levite, qui hoc ^{/2} scripsit cum die et anno quo supra.

1. Sota la i hi ha una e.

LA. a. Amaterus. b. Dalmacii. c. Amter.

1305

4 octubre 1076

Testament sacramental d'Ermengol Samarell, jurat sobre l'altar de Sant Joan Baptista de l'església de Santa Agnès de Malanyanes, situada al comtat de Barcelona, al Vallès, al lloc anomenat Malanyanes, en el qual reparteix els seus béns mobles. Destaquen les deixes de diversos esclaus i immobles entre els seus fills i la seva muller Trudgarda, a banda de nombroses donacions a diferents monestirs, canòniques i esglésies.

ACB, LA.III, n. 173, f. 62c-64a. Rúbrica: "Quia per istas cartas adversarii Sedis putabant lucrari totum placitum immo Sedis translatavit eas". Exterior verso f. 62: "n. 173"; "Hic testator erat vir Ermengardi testatricis" (s. xviii). Inter columnas recto f. 64: "Anno Domini 1077". Caplletra "H" ornamentada, tipus A: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 119-120, n. 947.

Hoc est translatum fideliter translatum.

In nomine Domini. Ego Ermengaudi Raimundi et Arnalli Raimundi et Bremundi Raimundi et Guilelmo Ervig iuramus pariter et testificamur per Deum, in substancia unum et in personis trinum, de huic per altare Sancti Iohannis Baptiste, quod cernitur esse constructum intra ecclesiam Sancte Agnetis virginis, cuius ecclesia sita est in comitatu barchinonensi, in Vallense, in loco vocitato Malanages, quod etiam altare has condiciones baiulando manibus nostris contingimus, quia nos vidimus oculis et auribus audivimus tunc temporis quando Ermengaudus Samarelli iussit scribi et fieri suum testamentum, iacens in lectulo suo in egritudine, unde obiit,

et ininunxit voluntatem suam manumissoribus suis, videlicet, Andreas abba et Mironi Gultredi presbiteri et ^h Trugardis femina, uxor predicto defuncto, et Petro, filium suum, et precepit nobis testificari hanc sua ultimam voluntatem quam ordinavit nobis videntibus et audientibus.

Primum namque dimisit Sancti Cucuphatis cenobii cafitios tres ordeï et modium unum frumenti et uncias X auri ad opera clocarii et equa una. Et dimisit ad Canonicam Sancte Crucis Sancteque Eulalie cafitios II ordeï et unum frumenti et vacca una et porcos duos. Et ad tabulam Sancte Crucis, uncias quinque auri. Et dimisit ad Sancti Iacobi de Barchinona sestario I ordeï et ad eius presbiter eminam una. Et ad Sancti Michaelis similiter. Et ad Sancti Iusti similiter. Et ad Sancta Maria, qui est iuxta mare, similiter. Et ad Sancti Cucuphatis similiter. Et ad Sancta Maria de Pino similiter. Et dimisit ad Sanctum Petrum de Villa Maiore/ closo uno de terre, qui fuit de Darnet, et eo modo ut teneat eum Petrus, filius suu(u)s,¹ tali tenore: ut per omnes annos illuminet unam lampadam ante altare Sancti Petri apostoli Villa Maior in Quadragesimam. Et item dimisit ad prefatam ecclesiam uncias V auri per precium Antifonarii. Et si unquam accepit ullum avere de prefata ecclesia, reddidit ei III uncias auri. Item dimisit ad picturam eiusdem ecclesie sciphum unum argenteum super hoc ut, si vult eum habere prefatus Petrus, donet C aureos. Item dimisit ad prefata opera quartera una frumenti et alia ordeï cum cafitios II vini. Et dimisit Sancte Marie Cardetulo aureos IIII^{or}. Ad Sancte Agnetis, quarteriam I ordeï. Et ad Sancti Laurentii cenobii, quartera I ordeï. Et ad Sancte Marie Palatii, aureos IIII^{or}. Ad Sancti Stephani Palatii similiter. Ad Sancti Iuliani Montissigni, sestarios sex ordeï. Ad Canonicam Sedis Sancte Marie Gerunde, uncia una. Ad Sancti Pauli Narbone, aureos III. Ad Sancte Marie Pino, aureos IIII. Ad Sancti Petri Rome, aureos IIII. Ad cenobium Sancti Salvatoris bredensis aureos III et quartera I ordeï. Ad Sancti Feliciis Gerunde aureos III. Ad ^h cenobium Sancti Petri Gallicanni uncias II auri. Ad canonica Sancti Petri sedis Vici, uncia una. Ad cenobium Sancti Michaelis de ipso Fallo, aureos V. Ad cenobium Sancti Fidis, aureos II. Et dimisit Seniofredi sacerdoti uncia una auri et equa I. Et ad presbiteros Sancti Petri, ad unumquemque, aureos III. Et ad Guido, aureos II. Ad presbiteros de Cardetulo, singulos aureos. Ad presbiteros Sancte Agnetis similiter. Ad Sancti Iuliani de Alfou, aureo I. Ad suo presbitero, alium. Ad Sancti Saturnini, aureo I. Ad suo presbitero, alium. Ad Sancti Iohannis de Senata, aureo I. Ad suo presbitero, alium. Ad presbiteros

Sancte Marie Palacii, singulos aureos. Ad ipsos Sancti Stephani similiter. Ad ipsos Sancti Iuliani similiter. Ad Sancta Susanna, aureo I. Ad suo presbitero, alium. Ad Sancti Mutii similiter. Et dimisit ad Petrum, filium suum, omnes suos alodios, cum domibus, terris et vineis et arboribus, cum omnibus eorum terminis et pertinenciis, quod habebat per qualicumque voce, infra parrochiam Sancte Agnetis de Malananeges, ab integre, simul cum ingressibus et regressibus, simul cum ipsum suum directum de domibus, terris, vineis et arboribus, cum omnibus illorum pertinenciis, quod habebat in ipsa Erola. Item dimisit ad illum ipsos suos mansos cum terris et arboribus et omnibus illorum pertinenciis, qui fuerunt de Bonel, simul cum ipsos linars, qui fuerunt de Belliardis, integriter, quomodo perveniebat usque ad connaminam Arnalli Bernardi. Iterum dimisit ad prefatum filium suum Petrum ipsa sua vinea de Canaliles, qui est subtus casa de Guitard, in parrochia Sancti Petri de Rexag, cum tonna I nova melior et cubo uno novo melior. Et predicta Trudgardis dedit ad prefato filio suo Petro in prefata vinea totum suum directum. Itemque dimisit prefatus Ermengaudus ad prenominato filio suo Petro ipsum suum meliorem mansum, qui est in villa Algoma, simul cum ipso columbario, ^p sicut pertinet de ipsa riera, subtus ipso columbario et pervadit in transverso usque in alodium Sancti Licerii, quod laborabat Isarnus, et de ipsa strata mercadera usque in ipsa riera, cum omnes arbores. Hoc totum dedit ad eum meliorationem, sicut prescriptum est. Alios autem suos alodios, quos habebat in omnibus locis, domibus, terris, vineis, arboribus, quantum dici vel nominari potest, dimisit Trudgardis femina, uxor sua, sub eo modo: ut teneat et possideat omnibus diebus vite sue; post obitum suum, iussit remanere ad infantes qui erant creati de illum et de illa. Sub tali modo dimisit omnia supra scripta ad uxor sua: si in viduitate permanserit; si autem virum alterum duxerit, remaneat ad infantes suos. Et dimisit de omne suum mobile, panem et vinum, aurum et argentum, equas et pullos, boves et vaccas, oves et capras, et porcis, mulos et cavallos, sive de alio suo mobile, terciã parte pro anima sua. Alia terciã parte dimisit prefata uxor sua. Alia vero terciã parte dimisit ad infantes suos. Et dimisit Umberti episcopi uncias duas auri. Et dimisit Raimundo, filio suo, uncias X auri et equam una oriola cum pullo suo et vacca una alba melior. Et dimisit ad Raimundi Samarelli uncias III auri. Ad Ugo, fratri suo, similiter. Ad Ermengaudi Raimundi similiter. Ad Arnallum Raimundi similiter. Ad Guilelmum Raimundi similiter. Ad Gerbertus Samarelli similiter. Ad Petrum Raimundi, uncias II. Et dimisit inter Mironem

Goltredi et Guitardum Boetii sestarios VIII frumenti. Et dimisit ad Adaledis, filia sua, cafitios II ordeï et quartera una frumenti. Et dimisit ad nepto suo, filio Bremundi, cafitium unum ordeï. Et ad filia sua Sicardis, cafitios VII ordeï et cafitium I frumenti. Ad Guilelmum Ervig, cafitium I ordeï. Ad Raimundi Sandaleg, quartera I ordeï. A Seniofre Pedres similiter. Ad Arnallo Gonmar quartera I ordeï. Ad Drog similiter. Ad Oliba similiter. Ad Cuscha femina similiter. Ad Ar-^hnallus Lobs, sestarios VI ordeï. Ad Guilelmum Raimundi de Brugeres, uncias II. Ad Isarnum Bonifilii similiter. Ad Arnallo Gondemari dimisit medietatem uno pullino. Et dimisit prefata uxor sua pullinio uno in tali modo: ut viduat infantes suos minores masculos. Et dimisit Gerallo Mi\roni/(nori)² pullino uno, filia equa ferranna. Et dimisit ad abbas Sancti Petri Gallicantu uncias IIII auri. Et iussit dare ad uxor sua uncias V. Et dimisit Guilelmo Berengarii quartera una ordeï. Et si ullus de infantes suos, exceptus Bernardi, obierit de hoc seculo obierint sine infantes legitimos, revertantur illorum hereditates ad Petrum, filium suum, solide ac delibere. Et dimisit Bernardo, filio suo, presbiteraticos de ipsas ecclesias quas ipse adquisivit, ut tenuisset eos ad servitium Dei et ut ipse revertat in suo clericatu in servitium Sancte Crucis Sancteque Eulalie, in ipsa Canonica sicut alii Canonica, sicut alii canonici,³ et si noluerit facere, extraneus fiat ad easdem ecclesias et ad supra dictam hereditatem, et habeant ipsam hereditatem alios infantes suos et fevum Fulchus, filius suus. Et dimisit Fulco, filio suo, ipsum alodium, quod ille emit de Guadalli Seniofredi, in Valle Magna subterior, sub tali conventu: ut si canonicus fuit sedis Sancte Crucis Sancteque Eulalie, habeat prefatum alodium ipsa canonica in dominico. Et X uncias auri similiter habeat ipsam canonicam. Et per istas X uncias dimisit mula I minor. Et dimisit ad canonicam Sancte Marie Laurona sestario unum ordeï. Et dimisit Raimundus Arnalli et ad suos presbiteros singulas eminas. Et ad Poncio Seniofredi, sestarios III ordeï. Et dimisit Guadallo Seniofredi de Frexaneda sestarios unum frumenti. Et ad Guilia, uxor Guadalli, cafitium unum ordeï. Et ad sua nutricia, sestario I ordeï. Et dimisit Raimundi Arnalli quarteram I ordeï. Et ad Sancti Petri Puellarum cenobii, sestarios VI ordeï. Et ad cenobium Sancti Benedicti, sestarios VI ordeï. Et ad Sancti Pauli Mari-^htima, quartera I. Et ad cenobium Sancte Marie Rivipollenti, quartera I frumenti. Et ad Bernardo scribe, vacca una. Ad cenobium Sancti Petri Rodas, aureos II. Ad Sancta Amer^d Maria similiter. Ad Sancti Danielis similiter. Ad Sancti Felicis de Guixals, aureos II. Et ad Fulconi Ermengaudi, nepote suo, cafitium I ordeï. Ad Sancta

Columba Meserata, sestario I orde. Ad Sancta Maria de Pla similiter. Dimisit ad nepota sua Gerberga, filia Raimundi, cafitium I orde et equa una ferrana. Ad Adaledis, sorore sua, cafitium I orde et suas pelles. Dimisit etiam prefata uxor sua sarracenas III^{or} cum Aamed sarraceno, cum filio suo et alio sarraceno tixidor. Et dimisit pro anima sua III sarracenos, in eo quod melius vidissent helemosinarii sui. Item dimisit inter filium suum Raimundum et Gaufredum ipsos linars, qui sunt in villa Algoma, qui fuerunt de Bernard et de Sicards. Et ad prenominato Petro, equas duas, qui fuerunt de Isarno Floridii, et ipsa qui fuit filia cavalli Renardi. Et ad prefata uxor sua, equa I donzenla cum filia sua et alia equa, qui fuit filia cavalli Guilelmi Dalmacii. Et inter Fulconem et Gaufredum, equa I vermela. Et inter Ermengauda et Mori, equa I baia. Et ad Arnallum, pullina I, qui fuit filia cavalli Petri. Et Ad Adaledis, filia sua, \e/qua I falva, filia cavalli Renardi. Et ad Sicardis, filia sua, pullina una. Et ad Bernardum Ermengod equa I. Ad cenobium Sancti Marcialis, sestarios VI orde. Abbas Sancti Cucuphatis et seniores debebant ad illum XVI uncias auri. Et ille dimisit ipsas uncias cum alias III^{or}, unde recuperet Sanctus Cucuphas suum molendinum et redimant eum sui helemosinarii. Si autem non voluerint cicius hoc reddere abbas, ut requirat Petrus, filius suu(u)s,⁵ predictum debitum, et cum alias III^{or} uncias redimat eum prefatus filius suus Petrus. Et ad Sancta Maria de Linars, sestario I. Et ad presbiter, alium. Aliud quod ^h remanserit de sua tercia parte et de hoc quod accepit ad opus suum, dare fecissent pro anima sua. Et fuisset Deus inter illum et illos. Dimisit ad filium suum Raimundum suam spatam et scutum et lanceam. Et debebat ad Arbertum de Barchinona aureos XI. Et ad Guilelmmu Trasvarii aureos X. Hoc totum ita precepit predictus testator et post obitum suum sic stare mandavit. Deinde, ingravescente langore, discessit ab hoc seculo in mense septembris, anno XVII regni Philippi regis, inmutata hac voluntate.

Quod est actum IIII nonas octobris, anno prephato rege.

Sig+m Ermengaudi Raimundi, sig+m Arnalli Raimundi, sig+m Bremundi Raimundi, sig+m Guilelmo Ervig, nos sumus huius rei testes et iuratores.

Sig+m Trudgardis femina, sig+m Petrus, nos sumus manu-missores.

S+ Reimundi levita, qui et iudicis.

Sig+m Berengarius Adalberti, sig+m Guadallo Seniofredi, nos qui presentes adfuimus.

S+ Mironis sacerdotis. S+ Ermenardi sacer. Poncius presbiter.

Bernardus monachus, qui has conditiones et subscripsit in prefato die et anno.

Si+num Ferrarii levite, sig+m Petri presbiteri, sig+m Geraldii presbiteri, + Raimundi presbiteri, s+ Petri presbiteri, s+m Bernardi presbiter, sig+m Bernardi presbiteri, s+ Geraldii presbiteri, Berengarius presbiter, s+ Guilelmi Pictoris, s+m Guilelmi Columbi, s+ Geraldii de Areins, s+ Iohannis Ferrarii, nos qui huic traslationi presentes adfuimus.

Sig+m Petri de Corrone, qui hoc translatum fideliter scripsit VI idus octobris, anno Domini M^o CC^o primo.

1. *Repetit.* 2. *nori expuntuat.* 3. *Sembla una repetició.* 4. *Amer entre cometes.* 5. *Repetit.*

1306

1076 octubre 24

Gerberga ven al seu nét Bernat Ermengol tots els béns i drets que tenia pels seus pares i per altres raons al comtat de Barcelona, al Vallès, a la parròquia de Santa Maria de Cardedeu, a Vilalba i als seus termes, pel preu de 28 mancusos d'or de moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-272. Original. Pergamí, 124 × 306. Al verso: "Carta comparacionis Bernardi Ermengaudi" (s. XIII-XIV); "1076" (Mas).

In Christi nomine. Ego Gerberga femina tibi nepos meum Bernardum Ermengaudum venditrice sum, emptore. Per hunc pactum venditionis mee vendo tibi omnes meas voces quas abeo vel [℞] [ha]bere d[eb]eo per ullius vocis, tam modo quam in antea, in Villa Alba vel in eius termines, hec sunt, \domibus sacrariis ecclesiam Sancti Vincentii,/ terris et vineis, cultis atque eremis, arboribus variis generibus, aquis aquarum, [℞] pratis et pascuis, quantum dici vel nominari possum. Advenit prefata venditio per vocem genitoribus meis sive per aliis quibusque vocibus. Sunt hec in comitatu barchinonense, in [℞] Vallense, in parroechia Sancte Marie Cardetulo, in Villa Alba vel in eius termines. Afrontat ab oriente prefata venditio in ipso prato de Malved, a meridiana vero par-[℞]te in strata Francischa, ab occiduo in valle Ariulphi, de parte vero circi in alodium Bermundi Remundi. Quantum hec afrontationes includunt vel isti termini [℞] ambiunt, sic vendo tibi: quantum abeo

vel in antea abere debeo per ullius vocis infra istis prenominitis terminis, simul cum ingressiis vel regressiis, propter precium XXVIII manchosos / auro monete Barchinone. Est manifestum. Quem vero prefata venditio de meo iure trado in tua potestate, ad faciendum exinde tuam liberam voluntatem, franchum. ⁸ Quod si ego venditrix aut ullusque homo vel femina qui contra ista venditione venerit ad dirrumpendum, non hoc valeat vendicare, sed componat aut componam tibi in duplo ⁹ cum suam meliorationem. In antea ista venditio firma permaneat in secula.

Actum est hoc VIII kalendas novembris, anno XVII, regni Phylippi regis.

Sig+num ¹⁰ Gerberga femina, qui ista venditione feci et firmavi firmarique rogavi.

Sig+num Amalrig Lobatono. Sig+num Guilelmus Amalrici. ¹¹ Sig+num Pontio Amalrici. Sig+num Stephania femina. Sig+num Remundus Baroni. Petrus levita +.

¹² Bernardus sacerdos scripsi et exaravi cum litteras super positas in linea II ubi dicit "domibus sacrariis ecclesiam Sancti Vincencii", et sub sss in prefato anno vel die.

1307

1076 octubre 31

Publicació sacramental feta per Ramon Geribert i Amat Guadamir del testament del difunt Ermengol Llobató davant el jutge Miró. Juren sobre l'altar de Sant Joan de l'església de Sant Pere de Riu Mulnell, situada al comtat de Barcelona, al Vallès, haver estat testimonis del testament en el qual el testador nomenà almoiners Ramon Oliba, Hug Guillem, Trudgarda, germana del difunt, i el mateix Ramon Geribert, repartí els seus béns immobles entre els seus parents més pròxims, i féu diverses deixes de diners a la Seu de la Santa Creu i Santa Eulàlia, a Sant Pere de les Puelles, a Santa Maria del Mar i a Sant Sebastià, on volia ésser enterrat.

ACB, LA.III, n. 170, f. 60a-d. Rúbrica: "Sacramentale Ermengaudi Lobatoni". Interior recto: "n. 170" (Caresmar). Exterior verso: "Anno Domini 1077" (s. xviii). Cappletra "I" ornamentada, tipus B: 13 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 120, n. 948.

In goticarum legum sanctione ita cautum habetur ut voluntas defuncti iuxta modum¹ quarti ordinis firmissimum roborem obtineat,

si testes ipsi, qui hoc audierint et rogati ab ipso conditore extiterint, hoc quod iniunctum habuerint infra sex mensium spatium sua coram iudice iuratione confirmaverint. Conditiones sacramentorum ultime voluntatis cuiusdam hominis nomine Ermengaudus Lobatoni, edite secundum modum quarti ordinis, verbis tantummodo coram probationibus, et iudice Mirone infra sex mensium spatium legaliter roborate. Homnia vero testium qui hoc testificant, sicuti et iurant, hec sunt: Reimundus Geriberti et Amatus Guadamiri.

Nos vero testes prefati iuramus atque testificamur primum per Deum patrem omnipotentem, trinum in personis et unum in deitatis potentia, et super altare consecratum in honore Sancti Iohannis, cuius altare situm est in comitatu barchinonensis, in Vallense, infra ecclesiam Sancti Petri de Rio Mulnello, quia nos oculis nostris vidimus et auribus audivimus et presentes eramus et in veritate sapemus et rogati fuimus ab ipso conditore, quando Ermengaudus condam defunctus prescriptus iacebat intus in ipsum castrum de Ceguiolis vulneratus. Loquela plena et memoria ^h integra iniunxit et comendavit suam helemosinam atque manumissoriam verbis tantummodo coram vobis, prescriptis suis advocatis, elemosinariis atque tutoribus, id est, Reimundus Olibani et Reimundi Geriberti, qui supra est testis, et Ugo Guilelmi et Truiardis, soror eius. Qui defunctus propter periculum mortis scribere nequivit et tamen ab eo iussa fuerunt alligari verbis solummodo et precepit illis atque iniunxit ut ita distribuissent omne sua res, tam mobiles quam immobiles, sicut ille eis ordinavit suis verbis, qui sic incipit. Et concessit ac dimisit omnes suas emptiones, quas fecit de suo alodio in quibuscumque locis ad Sanctum Vincentium de Villa Alba, ut Petrus Guitardi tenuisset eas et fecisset cantare et illuminare istam ecclesiam prescriptam. Et post obitum eius, fecisset ita Poncius Guitardi, frater eius. Post obitum illorum, remansisset solidum atque liberum ad Sanctum Vincentium prefatum hoc. Et concessit alia sua alodia ad uxorem suam, exceptus istas emptiones prescriptas, si infantem habuisset et permansisset in viduitate et ipsum infantem remansisset in baiulia sororis sue Truiardis prescripte. Si uxor sua apprehenderit virum et si uxor sua duxisset virum, remansisset ei ipsum alodium quod est trans ipsum rivum de Cartitulo, ad ipsam nogeram, quatuor mansiones et unum molindinum, tali videlicet modo: ut in diebus vite sue tenuisset prels/cruptum alodium; post obitum suum, remansisset ad suum infantem qui fuisset de illo et de illa; et si infantem non habuerit, habuisset prescriptum alodium solidum et liberum propter suum decimum et ultra non quisisset

eum. Et si mulier sua infantem non habuisset, remansisset totum suum alodium, exceptus illud quod habebat dimissum ad sororem suam prescriptam, ut in diebus vite sue tenuisset eum et possedisset. Et post obitum suum, remansisset ad Bernardum Ermengaudi, nepotem suum. Et precepit et iniunxit suis /^c manumissoribus ut reddidissent suas facultates ad suam uxorem, que aparibiles erant, que ad illum adduxit; et ipsas que non aparuissent, quas ille non habebat, fuissent ei emendate de suo mobile. Et concessit ac dimisit ad suam uxorem predictam X partem de suo mobile. Et concessit ad Sanctum Sebastianum uncias tres de auro et dimisit ibi suum corpus. Et concessit ad Sedem Sancte Crucis Sancteque Eulalie unciam I auri. Et concessit ad cenobium Sancti Petri Puellarum mancusos tres. Et concessit ad Sanctam Mariam de ipso Mare aureos IIII. Et istas duas uncias debebat eas ei Ysaac hebreu, frater de Gento. Et concessit ad filium suum, quod \non/ habuit de legitimo coniugio, unum bovem et sex sextarios ordeï et duos porcōs et quatuor oves. Et precepit ut ipsos aureos quos, ei debebant homines de Villa Alba, non fuissent requisitos nec ipsum lucrum. Et concessit ad Reimundum Olibani ipsam suam mulam baia. Et concessit ad Ugonem Guielmi ipsum suum pullinum. Et concessit ipsam suam loricam ad Reimundum Geribert. Et concessit unam pullina, quatuor mundata, ad uxorem Reimundi Olibani. Alium suum mobile, quod non habebat testatum superius, dimisit pro anima sua, ut sui manumissores dedissent eum in quo melius vidissent. Postquam hec supra scripta omnia predictus testator loquela plena memoria integra ordinavit, in mense iulii non vixit nisi unum diem, inmutata \h/ac voluntate, nobis scientibus. Nos vero testes ea que iuramur vere esse, profitemur per Deum et per annexum iuramentum. Nos manumissores ex helemosinarii auctorizamus quia quantum supra scripti testes in hac ultima conditione testificati sunt, scienti nostro, ulla fraus ibi non est impressa.

Late conditiones II kalendas novembris, anno XVII regni regis Philipi.

S+ /^h Reimundi Geriberti, sig+m Amati Guadamiri, nos sumus testes et iuratores huius ultime voluntatis.

Sig+m Reimundi Olibani, sig+m Ugonis Gielmi, sig+m Truiardis, sig+m Raimundi Giribert, nos helemosinarii qui hec omnia fideliter auctorizamus.

Sig+m Poncius Geralli. Sig+m Iohannis Bernardi. Sig+m Guielmi. Sig+m Ermengaudi Bernardi. Signum Raimundus Amati sss. Sig+m Mironis iudicis.

Fulchoni presbiter scripsit die et sss anno quod supra.

1. *Sota la u es llegeix is.*

1308

1076 desembre 15

El vescomte Udaldard i la seva muller Guisla venen a Ramon Dalmau, clergue de Barcelona, un alou, consistent en unes torres i cases amb cort, horts i els arbres que hi ha, situat dins els murs de la ciutat de Barcelona, al costat de les cases i torres de l'ardiaconat de la Santa Creu i Santa Eulàlia, pel preu de 280 mancusos en moneda de Barcelona.

ACB, LA.I, n. 640 (b), f. 236c-d. Rúbrica: "Udalardus vicecomes et Guilia uxor eius vendiderunt Raimundo Dalmatii alodium iuxta turrem". *Exterior verso*: "n. 640" (Caresmar); "(b)" (s. xviii). *Inter columnas verso*: "Anno Domini 1077" (s. xviii). Cf. doc. núm. 1709, de [1046-1076]. Caplletra "T" ornamentada, tipus A: 6 línies.

Regest: *MAS, Notes*, vol. XII, p. 283-384, n. 2674.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Udaldardus vicecomes/ et coniux mea Guilla vicecomitissa venditores sumus tibi Raimundo Dalmatii, clerico barchinonensi, emptori. Per hanc scripturam venditionis nostre vindimus tibi alodium nostrum proprium, quod habemus intra menia urbis Barchinone, in ipso muro civitatis, iuxta domos et turres archidiaconatui Sancte Crucis Sancteque Eulalie, id sunt, turris et murum et alias domos cum solis et superpositis, guttis et stillicinis, foveas et cloacis, ianuas et hostiis, cum curte et orto et arboribus que ibidem sunt, et cum casalitiis qui ad predictas domos pertinent, et cum exiis et regressiis earum et cum andronis et clavagariis, cum omnibus que dici vel nominari ore umano possunt quocumque modo ad predictas domos pertinere. Hec predicta omnia advenerunt nobis per comparisonem sive per alios^l quoslibet modos atque voces. Affrontant predicta omnia a parte orientis in domibus Petri Seniofredi presbiteri et in domibus Adaladis que vocatur Comitissa et in ipso callo, a meridiana vero parte similiter in ipso callo, ab occidentale vero parte terminatur in domibus et in muro que fuerunt Ermemirus Rubeus, ^l a parte vero circii in burgo civitatis et in domibus prenominitis de archidiaconatui. Quantum isti termini ambiunt et circumeunt, sic vindimus tibi: totum ab integrum, ad tuum plenissimum proprium, et de nostro iure in tuo tradimus dominium et potestate, in hinc propter precium mancusos ducentos octuaginta monete Barchinone

et pensa que nunc currit, quos a te accepimus, sicut satis manifestum est. Si quis aut contra hanc venditionem venerimus aut venerit ad inrumpendum, nil prosit, sed componat aut componamus tibi supra dicta omnia in duplo cum omni sua immelioratione. Et in antea ista venditio firma et stabilis permaneat modo et omni tempore.

Actum est hoc XVIII kalendas ianuarii, anno XVII regni regis Philippi.

@Udaldus comes@, s+m Guilla vicecomitissa, nos qui hanc venditionem fecimus, firmamus et testes firmare rogamus.

S+m Guilabertus Udaldus. S+m Berengarii Udaldus. + Bernardus Gaufredi +. S+ @Raimundus@. + Bernardus archidiaconus. S+m Guilelmus Geriberti. S+m Poncius Guilelmi.

S+ Bernardus levite, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Abreviatura ratllada sobre a.

1309

1077 gener 26

Sexet i la seva muller Ermessenda donen a la seva filla Adaltruda un alou que comprèn dues mitgeres de vinya amb la seva terra, situat al comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, al lloc anomenat Romanet; una casa, situada sota l'església de Santa Maria, que va pertànyer a Gabriel Onofred, i un alou situat sota la parròquia de Sant Esteve de Granollers, que tenen per compra i pel delme conjugal.

ACB, perg. 1-2-937. Original. Pergamí, 174 × 423 mm. Al verso: "Antonega" (s. XI-XII); "Num...1683"; "Mitja escala armari 2 n. 937" (s. XVII); "1077" (F-B). Caplletra "T": 7 línies.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Sexet una cum uxore mea, Ermesindis nomine, donatores sumus tibi Adaltrudi, filię nostrę. Manifestum est enim quia voluntarie atque delibere donamus tibi partem alodiorum nostrorum, quod habemus ^ß in comitatu Barchinone, sive in territorio eiusdem civitatis, (id est)¹ in parrochia Sancti Andree apostoli de Palumbare, in loco vocitato Romaned, vid est,/ modiatas II vinee cum ipsa terra in qua sunt fundate. Et iterum ^ß donamus tibi ipsam nostram domum quam habemus in calles iuxta ecclesiam Sancte Marie, que fuit Guilelmi Honofredi, cum ipso clauso qui ibidem est. Insuper autem damus tibi omne nostrum alodium, quod habemus infra ^ß parrochiam Sancti Stephani de Granollers.

Supra scripta autem omnia advenerunt nobis per comparacione sive per decimum vel per quascumque voces. Nos autem supra dicti donatores hoc totum, quod supra scriptum est, tibi ^β supra scripte filie nostre ad integrum damus atque de nostro iure in tuum tradimus dominium et potestatem, cum omnibus eorum affrontacionibus et eorum ingressibus sive suis regressibus, et cum universis ad supra dicta ^β alodia quolibet modo vel ordine pertinentibus, ut facias exinde quodcumque tibi placuerit, ad tuum plenissimum proprium. Si vero nos donatores aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo donacionem hanc disrumpere aut infringere temptaverimus aut temptaverit, nil prosit, set componamus aut componat tibi hec supra scripta omnia in duplum cum omni sua melioracione. Postea ^β autem hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum VII kalendas februarii, anno XVII regni regis Philippi.

S+num Sexet, s+num Ermesindis femine, nos qui hanc donacionem fecimus et manus proprias solitisque punctis firmavimus atque testibus sub scriptis eam firmari rogavimus.

^{/0} S+num Durandi Blandrici. S+num Poncii Recosindi. S+num Arnalli Gontarii. S+num Bernardi Bonifilii.

^{/1} S+num Poncii levite, qui hoc scripsit cum literis supra positis et fuis in linea II, et sub sss scripsit die et anno quo supra.

1. Ratllat.

1310

1077 març 4

Arbert Berenguer i la seva muller Adalgarda donen a Vivà Guillem les seves heretats situades al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Maria de Martorell i a la de Sant Sadurní de Palau Dalmau.

ACB, perg. 3-27-337. Original. Pergamí, 146 × 302 mm. Al verso: "donació feta al pabordre de certes heretats que eren de Martoreyes"; "Vivans Guilelmi"; "de Martoreles"; "janer" (s. XIII); "Philipp XVII" (s. XVII); "prepositura gener stancia 27, n^o" (1936-1939); "1077"; "senyal verd 66" (F-B). Caplletra: 3 mm.

In Dei nomine. Ego Arbertus Berengarii et coniux mea nomine Adalgars damus tibi Vivano Guilelmi \preposito/ ipsas nostras hereditates per cartam donacionis, ^β quam tibi facimus. Iam dictas vero hereditates dedisti nobis et liberasti \et vendidisti/ tua spontanea voluntate. Sunt namque in istis predictas hereditatibus ^β domi atque curtes et terre et vinee et garrice et que bosci, arbores quoque

diversorum generum, et molinus cum proprio rego et caput rego /¹ atque cum omnibus rebus que molino sunt necessarię. Iterum iuxta supra dictum molinum est ibi trilia una, quam Francus plantavit. Et /² in ipsa ecclesia Sancti Martini, que in his hereditatibus prescriptis/ est edificata, iussum et senioraticum, quem nobis per donacionem sive libe-³racionem tuam evenit et per ullasque voces parentorum nostrorum pariter, cum pratis et pascuis atque fontibus aquarum sive decursibus donamus tibi. /⁴ Est quoque haec omnia iam dicta in comitatu Barchinonę, in parrochia Sancte Marię de Martoreies. Supra scriptus autem capud regus, /⁵ qui est in parrochia Sancti Saturnini de Palatio Dalmanę, qui nobis advenit per comparacionem sive donacionem atque liberacionem quam nobis fecisti, /⁶ mittimus in hac donacione. Omnia autem, que nominatim superius sunt comprehensa, totum ab integrum damus tibi et liberamus, ut teneas et /⁷ habeas dum vixeris, et post obitum tuum solide atque delibere cuncta superius conclusa revertantur absque ulla impedicione nobis predictis. /⁸ Quod si nos donatores aut aliquis utriusque sexus \homo/ contra hanc cartam violariam venerimus aut venerit ad inrupendum, nil nobis prosit nec illi, /⁹ sed componamus aut componat tibi prelocuta omnia in duplum. Et in antea hec donatio facta per cartam violariam firma maneat, dum /¹⁰ vixeris. Omne vero quod superius dictum est, totum integriter damus tibi, exceptus hoc quod ibi habebamus et detinebamus priusquam hec cuncta /¹¹ nobis vendidisses et dedisses, \et retinemus ibi ipsam medietatem trilię quam emimus de Francho/.

Anno XVII regni regis Philipi, IIII nonas marc(h)i.¹

S+num Arberti Berengarii, /² s+num Adalgardis coniugis eius, nos qui hanc donacionem fecimus et firmavimus et testibus eam firmari rogavimus.

/³ S+num Geralli Amati. S+num Raimundi Gitardi. S+num Raimund Poncii.

/⁴ S+Mironis Donucii, qui hoc scripsit cum litteris supra positis in tribus locis die et anno quo supra.

1. h ratllada per mitjà d'una taca.

1077 març 13

Testament de Guillem Miró fet abans de pelegrinar a Sant Pere de Roma en el qual fa deixes de béns mobles i immobles, situats a Santa

Perpètua de Mogoda i la Garriga, especialment a la seva muller i als seus fills, i també a altres persones, tant laiques com eclesiàstiques, i a diverses institucions religioses com ara la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia de Barcelona i el monestir de Sant Cugat.

ACB, 4-9-135. Original. Pergamí, 312 × 448 mm. Aquest pergamí estava doblegat en plec i presenta forats, de diferents mides, que afecten la lectura, sobretot, de les ratlles 8, 9, 27, 28 i 29. Al verso: "CXXXV"; "Testamentum Guilelmi Miro" (s. XIII-XIV), "9ª Stantia Testamentorum Piae Elemosinae"; "N° 135" (s. XVI-XVII). Té impreses lletres d'altres pergamins, per contacte. Caplletra "I" ornamentada: 51 mm.

In Dei nomine. Ego Guilelmus, prole Mirone, volo itinere ad Domino Deo et ad Sancti Petri Roma et Sancti Pauli et aliorum sanctorum, quod per-^ogere cupio, et timeo penas inferni. Et ideo iubeo atque discerno ut fiat elemosinarii mei amici, id sunt, Vivane Guadalli, fratri ^o meo, et Mirone Richolfi et Seguini Iocfretidi et uxori mea Sicardis. Precor vos, amici mei supra scripti, ut si mors mihi advenerit in ista ^a itineracione aut in isto anno aut antequam alium testamentum faciam, plenam potestatem abeatís apprehendere ipsam meam elemosinam et dare pro ani-^oma mea, sicut ego vobis iniungo per ipsum meum testamentum.

In primis ad Canonica sede Sancte Crucis Sancteque Eulalia, uncia I auri Barchinona. Et ad Sancti ^o Cucufati cenobii consedo uncia I. Et consedo ad Sancti Micaellis de ipso Faio uncia I. Et consedo ad Sancta Perpetua uncia I. Et consedo ad Sancta Maria de ipso Pug un-^o/cia I. Et consedo pro anima mea per misas ad Pedro Sendret et ad Remon sacerdos uncia I. Et ipsos manhusos supra scriptos fiat solutos de ipsos manhusos que ^o mihi debebat Beregarío Remon. Et est fidaca Mirone Amalrigo. Et ipsa uncia supra scripta de Sancta M[a]ria fiat soluta de ipsos manhusos qui mihi debebant ^o in Barchinona. Et consedo ad filio meo Bern\ar\idi Guiliemi, que vocant Vives, ipso meo asbergo meliore et [forat: ± 4]ano et ipsa espada et ipso kaval negro. Et consedo ^o ad uxori mea ipso kaval sor qui mihi dedit Pedro Ermegod. Et si voluit comparare ipso kavallo Pedro Ermegod, abebat illum per mens. Et consedo ad ^o Sicardis, uxori mea, (bove)^o \parilio de bovos/ I, et asina I, et egua I, et uncias V de auro. Et consedo ad Vivas Gualli, fratri meo, uncias III auri Barchinona. ^o Et ad Guadal, fratri meo, uncia I. Et consedo ad Seguino Iocfretidi uncia I. Et consedo ad Magesindis, filia mea, pulino I sorre. Et consedo ad Ledgardis, ^o filia mea, ipso pregnato de ipsa eggua supra scripta. Et consedo ad Rosa, filia mea,

uncias II auri, qui mihi debebat Guadalli Guilaberti. Et ¹⁴ consedo ad Bonuccio Plancher manchusos IIII, qui mihi debebat Guadal Oliba. Et consedo ad filio meo Bernardi, que vocant Vives, cubo I magore et tona ¹⁵ I maiore. Et consedo ad uxori mea alio cubo meliore et tonna I et ipso cubos VII/ et ipsa tonna, qui est ad ipsa Gariga. Et consedo ad Magesindis cubo I et ¹⁶ tona I. Et consedo ad Ledgardis cubo I et barilio I. Et consedo ad filio meo Bernardi, que vocant Vives, ipsas meas mansiones ubi ego abito, qui sunt in cimiterio ¹⁷ Sancta Perpetua; et ipsa vinea cum ipsa terra ubi est fundata, qui est ad Vila de Canos; et ipsa pecia de terra qui est prope ipsa vinea; et ipso meo/ alodio qui fuit de Eribal; et pecia I qui est super ipsa ¹⁸ mansione de Vivas Guadal, ubi Ballovino abita; et ipso meo alodio de Canalies qui mihi advenit de Artal fratri meo; et ipsa mea ereditate de alodio qui advenit ¹⁹ de mater mea. Et consedo ad Magesindis, filia mea, ipsa mansione cum ipsum alodium, qui est in circuitu, et ipsos arboribus qui dicunt ad ipsas Figeras ubi Geribert ²⁰ abita; et ipsas vineas qui sunt super vila de Mogoda et ipsa vinea de Grasomorsel. Et consedo ad filio meo Bernardi, que vocant Vives, ipsas meas comparaciones ²¹ de ipsum alodium, que ego feci in parochia Sancte Estefani de ipsa Gariga. Et consedo ad Ledgardis, filia mea, ipsum meum alodium, qui est ad ipsa Archa vel ad ipsas ²² Comas. Et consedo ipsum meum alodium, qui est in parochia Sancte Estefane de ipsa Gariga, exceptus ipso supra scripto que consedo ad filio meo. Alium totum consedo ad filias ²³ meas minores, exceptus Magesindis et Ledgardis, totum et ab integrum, in prono et plano, in silvis et garicis. Et consedo ad Remon Mirrone migeras III de blad ad novo, ²⁴ et (g)² ad Guilelm Remon migeras III, et ad meo provender ad Remon sestarius I, et ad Oliba quarteras III. Alium meum abere quod remanet, id sunt, terris et vineis, cubos et tonas, vascula ²⁵ maiore vel minore, et ipsa mea laboracione, tam de (le)³ vetere quam de novo, totum consedo ad uxori mea: tenead et posideat in diebus vite sue sine ullum blandi-²⁶mentum, et post obitum suom remanead quod superius resonat. [Espais en blanc: ±4]. Et si obit filio meo anteaquam et(e)atem⁴ venerit aut sine infante, remanead ²⁷ ad Magesisda; et si obit de illa sine infante de legitimo coniugio, remanead ad ali[a]s filias meas.

²⁸ Facto isto testamento III idus marcii, anno XVII regnante Filipo regi.

Sig+num Guilelmus [Miro]n[e, qui i]stum testamentum fieri fecit scribere et testes ²⁹ firmare rogavi.

Sig+num Mirone Mar[c]hucio. Sig+num Lobos Duran.
Sig+num [Ar]nal Mirone. *Sss Peitrus presbiter*.

^{/β0} Reimundo sacer scripsit cum literas super positas in linea
XI ubi dicit "parilio de bobis",⁵ die et anno quod sss \supra/.

1. Ratllat. 2. Ratllada. 3. Raspada. 4. La primera e ratllada. 5. La
i és el resultat d'una u amb el pal primer ratllat i expuntuat.

1312

1077 març 25

*El bisbe Umbert de Barcelona i els clergues de la Seu de la Santa Creu
i Santa Eulàlia donen a Berenguer Adroer una peça de terra
situada al territori de Barcelona, al lloc que anomenen Trullols,
perquè hi planti vinyes durant els set anys vinents a canvi de
la quarta part anual dels fruits d'aquesta.*

ACB, perg. 1-2-746. Original. Pergamí, 167 × 377 mm. Al verso: "Berengarii Atroarii
et donacio episcopi" (s. xi); "LVI" (s. xiii); "n° 220"; "Stabliment fet per lo Bisbe
y Canonges de la Seu de Barchinona à Berenguer Atroari de terra situada al territori
de Barchinona, al lloch dit Trullols, à prestacio de la quarta parts dels fruyts"
(s. xvii); "Mitja Escala, Armari 2, n. 746" (Caresmar); "Antiquit. II 55" (Mas); "1077"
(F-B). Caplletra "I" que ocupa 7 ratlles.

ACB, LA.II, n. 55, f. 19d-20b. Rúbrica: "Carta que Canonica stabilivit Berengario
Adroarii I petiam terre apud Trulios ad vineam". *Inter columnas verso*: "n. 55"
(Caresmar). *Inter columnas recto*: "Anno Domini 1077" (s. xviii). Caplletra "I" que
ocupa unes 18 ratlles.

Regest: Mas, Notes, vol. X, p. 122, n. 950.

*In Dei nomine. Ego Umbertus, gratia Dei Barchinonę pontifex,
et omnis clericorum cętus Sedis Sanctę¹ Crucis Sanctęque Eulalię
donatores sumus tibi Berengario Atroari tueque proge-²niei³ et tue
posteritati. Per hanc quippe scripturam istius nostre donacionis^b
damus tibi tueque progenie^c et predicte posteritati peciam unam
terre² ad plantandum. ^β Iam dicta vero pecia terre est in territorio
barchinonensi, in loco qui nominatur Trulleolos. Advenit nobis
donatoribus per vocem nostre matris Ecclesię vel ob collacionem^d
^{/^} cuiuscumque fidelium aut quocumque alio modo. Terminatur
autem iam dicta pecia terre a circitio^e in strata publica, a parte
orientali in torrente, a meridie ^{/β} in alodio Guilelmi Mironis et fratris
eius, ab occiduo similiter in alodio Bernardi Guanalgaudi et ma-
tris eius. Quantum prenominate affrontaciones terminant ^{/β} atque
concludunt, sic damus tibi: predic<tam> terram et predictis personis
integriter, simul cum ingressibus et egressibus suis, sub tali quoque*

convenientia ut eam bene plantes /^f de bonis vitibus, et advineas atque circumvalles, omnesque eius laboraciones^f ei tribuas per hos septem^g annos qui sunt venturi. Inter tantum quoque omnes fructus, quod /^h Deus ibi dederit, faciamus eos recte div<i>dere^h* per unumquemque annum, ita ut tres partes sint tuę predictarumque personarum, et quarta pars, que mihi contingit meisque /ⁱ successoribus, tenebis eam per fevum, quia dono eam tibi, dum in hoc seculo vixeris. Quamcumque advineacionem volueris accipere, inter predictum terminum facies, et hic non feceris /^j ullum alium senioraticum nisi nostrum aut successorum nostrum. Si vero tibi aut iam dictis personis necessitas vendendi evenerit aut inaliena<n>di,ⁱ facietis aut facies ad vestri /^k consimiles, qui similiter donent nobis aut successoribus nostris ipsum quartum de fructibus, quos Deus ibi dederit, per unumquemque annum. Si vero nos donatores aut aliquis /^l utriusque sexus homo venerimus aut venerit ad inrumpendum hoc vel infringendum, nil nobis valeat nec illi, sed componamus vobis aut componat prelocuta omnia /^m in duplum. Et postmodum sit perhenniter firmum.*

Actum est hoc VIII kalendas aprilis, anno XVII regni regis Filippi.^j

/ⁿ *Umbertus episcopus +*. *S+ Mironis presbiter*. *S+ Reimundus presbiter*. /^o *S+ Guilelmi levite, qui et caputscole*. *S+ Stephanus levite*. *S+ Miro presbiter*. /^p *S+ Petrus sacer*. *S+ Guilelmi levite*. /^q *S+ Remundi levite, qui et iudicis*. *S+ Poncii sacricustos*. *S+ Dalmacius sacer*.

/^r S+ Mironis Donucii, qui hec scripsit cum litteris rasis in linea prima et secunda et subcripsit die et anno quo supra.

1. Sedis Sanctę escrit sobre quelcom de raspat. 2. Segueix quelcom de raspat, il·legible, interlineat i ratllat.

LA. a. proieniei. b. donationis. c. proieniei. d. collationem. e. circio. f. laborationes. g. VII. h. dividere. i. inalienandi. j. Philippi.

1313

1077 març 25

Umbert, bisbe de Barcelona, amb tots els clergues de la Seu, dóna a Berenguer Adroer i als seus descendents una peça de terra erma situada al territori de Barcelona, al lloc anomenat Trullols, perquè hi planti bones vinyes i a canvi de la quarta part dels fruits.

ACB, perg. 1-2-715. Còpia, sense data. Pergamí, 183 × 311 mm. Al verso: "Karta de Truliols"; "Berengarii Adroarii scriptura" (s. xi); "XXXIII" (s. xiii); "Stabliment fet per lo Bisbe y Canonges a Berenguer Atroari de terra al lloch dit Trulleolos a cens de la quarta part dels fruyts" (s. xvi); "N° 107" (s. xvii); "Mitja Escala, Armari 2, n. 715" (Caresmar); "Antiquit. II. 33" (Mas); "1077" (F-B). Caplletres "H" i "T" que ocupen 1 i 3 ratlles, respectivament.

ACB, LA.II, n. 33, f. 11b-c. Rúbrica: "Carta que Canonica dedit Berengario Adroarii terram ad plantandum apud Truliols". *Inter columnas recto*: "n. 33" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1077" (s. xviii). Caplletra "H" que ocupa 10 ratlles.

Regest: MAS, *Notes*, vol. X, p. 122, n. 951.

Hoc est exemplar fideliter translatum ipsius scripture precarię^a donacionis^b quam Umbertus, barchinonensis episcopus, fecit Berengario Atroarii, que taliter incipit.

℞ In Dei nomine. Ego Umbertus, gratia Dei sanctę Sedis barchinonensis pontifex, pariter cum omni clericorum cetu iam dicte Sedis, donator sum tibi Berengario ^β Atroarii, tue progenię^c et tue posteritati. Manifestum sit etiam quia per hanc scripturam istius mee donacionis^d dono tibi tueque progenię^e et iam dicte posteritati [℞] terram nostram heremam et incultam ad plantandum per hanc cartam precariam. Predicta vero terra est petia una, que est in territorio barchinonensi, in loco qui nominatur ^β Trulleolos.^f Advenit nobis donatoribus per vocem nostrę matris Ecclesię vel ob collationem cuiuscumque fidelium aut quocumque alio modo. Terminatur vero iam ^β dicta petia terrę^g a parte circi in strata publica, ab oriente in torrente, a meridie in alodio Guilelmi Mironis et fratris eius, ab occidente in alodio [℞] similiter Bernardi Guanalgaudi et matris eius. Quantum prenominate affrontaciones circumeunt^h atque terminant,² sic damus tibi prelocutam terram et iam dictis ^β personis integriter, simul cum ingressibus et egressibus suis, sub tali quoque convenientia:^h ut eam bene plantes de bonis vitibus, et advineę et bene circumvalles, ^β omnesque eius laboracionesⁱ ei annuatim tribuas per hos septem^j annos qui sunt venturi; inter tantum omnes fructus, quod Deus ibi dederit, per unumquemque annum faciamus [℞] eos recte^k dividere ita ut tres partes sint tue tueque progenię,^l et quarta pars mihi Umberto prescripto remaneat meisque successoribus,^m exceptus unde³ ad[℞] vineatio⁴ quamcumque voveris accipere inter prelocutum terminum. Predicta vero quarta pars, que mihi Umberto meisque successoribus debet contingere, tenebis eam per fevum, [℞] dum in hoc seculo vixeris. Si vero vobis necessitas vendendi evenerit aut inalienandi, hoc non sit vobis licitum nisi mihi meisque successoribus vendere aut inalienare. Si vero

/³ noluoero emere aut noluerint vestram medietatem de predicta terra et vinea inter XXX^a dies, in quibus fuero ammonitus aut fuerint, licentiam habeatis vendere aut in-⁴alienare ad vestri consimiles, qui donent nobis ipsum quartum per unumquemque annum de fructu, quem Deus ibi dederit. Vos vero receptores ibi ullum alium senioraticum non feceri-⁵tis ibi nisi nostrum. Et si de hac carta precaria te volueris Berengarium abstrahere aut voluerint, composueris mihi libras II auri puri aut meis suc-⁶cessoribus. Si vero nos donatores aut aliquis utriusque sexus homo venerimus ad⁷ inrumpendum hoc aut infringendum, nil nobis valeat nec illis, set componamus aut compo-⁷nat vobis prelocuta omnia in duplum. Et postea sit in eternum firmum.

Actum est hoc VIII kalendas aprelis,ⁿ anno XVII regni regis Philipi.^o

1. A sota, raspat. 2. Abreviatura d'ur sobre t, raspada. 3. de restituiit seguint la còpia. 4. ad restituiit seguint la còpia. 5. Sota la d hi ha una t.

LA. a. precharia. b. donationis. c. proieniei. d. donationis. e. proieniei. f. Truleols. g. terre. h. conveniencia. i. laborationes. j. VII. k. Sota la e hi ha una o seguida d'una s expuntuada. l. proieniei. m. Segueix debet contingere subratllat amb la intenció d'anul·lar-lo. n. apri-lis. o. Philippi.

1314

1077 març 27

Ponç Arnau i Arnau Arnau, germans, renunciem a favor del seu germà Pere Arnau un alou que tenen dels seus pares i que conté terres, vinyes, cases, horts cultivats amb tota mena d'arbres i sense cultivar, situat al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, a Vilapicina.

ACB, perg. 1-1-2289. Original. Pergamí, 233 × 180 mm. Al verso: "Villapiscina carte empicio mei Petri Arnaldi canonici" (s. XI-XII); "Num... 2289" (s. XVII); "Liber II Antiquitatum. N. 223"; "Diversorum N.2289" (Mn. Mas); "1077" (F-B). La caplletra ocupa tres línies.

ACB, LA.II, n. 223, f. 77-78d-a. Rúbrica: "Carta de eodem". Inter columnas verso: "n. 223". Inter columnas recto: "anno domini 1077".

Regest: Mas, Notes, vol. X, p. 123, n. 952.

In nomine Domini. Ego Poncius Arnalli et Arnallo Arnalli, uterque fratres, manifestum facimus uni-²versis qualiter pacificamus et difinimus^a sive evacuamus tibi Petro Arnalli, fratri nostro, ipsum ²alodium qui fuit patri nostro et matri nostre, id sunt, terris et

vineis cum domibus et curtes, [/] cum solis et suprapositis, ortos et ortales, tam cultum quam eremum, sive omnia genera arborum [/] qui infra predictum alodium sunt. Est autem hec omnia in t<er>ritorio^b barchinonensi, in parro-[/]chia Sancti Andree de Palumbario, ubi dicunt Villapiscina, vel ad ipsam Tonniam. Terminatur [/] autem predictum alodium ab oriente in torrente pluviali tempore decurrente et in via que ducit [/] ad iam dictam ecclesiam Sancti Andree vel ubique; a meridie in terra Rodlendis femine sive in terris et vineis [/] qui fuerunt Geriberti presbiteri vel in ipsa riera qui venit de Orta; ab occiduo in vinea Sancte Eulalie [/] et in alodio tam Rodlendis quam Adaledis sive in ipso torrente qui est super ipsam mansionem Gu<i>llemi [/] Donnucii, quo vadit usque ad ipsum Montedellus et in ipsum puteum de iam dictum Montedellus, vel in [/] superiori margine procul ad ipsam tonnam et in vineis qui fuerunt Ermengaudi Goltredi et suorum [/] heredum; a parte vero circi in alodio et in vineis Canonice^c Sancte Crucis Sancteque Eulalie et [/] in ipso torrente que venit de Romaned. Quantum infra predictos terminos per modum [/] supra dictum abemus vel abere debemus, tibi iam dicto Petro fratri nostro ad integrum eva-[/]cuamus, pacificamus et difinimus^d [± 29],¹ ut ab hodierno die [/] et tempore securus/ possideas ea omnia atque quietus/ teneas absque ullius contrarietatis obstaculo, [/] ad tuum plenissimum proprium. Si autem nos evacuatores et definitores aut cuiuslibet sexus vel [/] ordinis homo hoc disrumpere temptaverimus, sive temptaverit nil prosit, set componat aut [/] componamus tibi predicta omnia in duplo cum omni sua melioratione. Et postmodum hoc maneat [/] firmum omne per evuum.

Hactum^e est hoc VI° kalendas apreli, anno X^oVII^o regni [/] Philipi^f regis.

Sig+num Poncius² Arnalli. Sig+num Arnallo Arnalli, [/] nos qui hanc evacuationem, pacificationem et definitionem fecimus et firmavimus [/] et testes firmare rogavimus.

Sig+num Adaledis femina, sig+num [/] Maria femina, sig+num Iarsendis femina, sig+num Hisarnuus^g Suniarii, [/] nols/ qui \h/oc supra scriptum confirmamus.

Sig+num Gerbertus Primi. Sig+num [/] Raimundi Guilelmi. Sig+num Raimundi Cativelli. Sig+num [/] Guilelmi Guitardi. Sig+num Sendredus Bonifilii. /S+ Gui[l]jelmus Atoni\.²⁹ *S+ Arluvinus sacer*. S+ Iohanis presbiteri*. *S+ Berengarii levite/*.³⁰

Raimundus sacer, qui hoc scripsit cum litteras fusas in linea XVI et sub ssss die et ann\o/ quo supra.

1. *Ratllades intensament.* 2. *Sota la u hi ha una o.*

LA. a. *diffinimus.* b. *territorio.* c. *Canonice.* d. *diffinimus.* e. *ac-*
tum. f. *Philippi.* g. *Isarnus.*

1315

1077 abril 2

Definició feta pels germans Ponç, Arnau, Maria, Arsenda i Adelaida a favor de llur germà Pere, clergue, de l'alou de la Tona, que aquest havia rebut del seu difunt pare, Arnau Vidal d'Horta, mercès al consell de Geribert Isarn, Geribert Ató, Geribert Prim, Isarn Sunyer, Guillem Guitard, Ramon Captivell, Pere Geribert, el prevere Arluví i altres, després de nombrosos contenciosos entre els germans.

ACB, LA.II, n. 226, f. 78d-79a. Rúbrica: "Carta quod Arnallus Vitalis de Orta dedit Petro clerico, filio suo, alodium de Ventosa et cetera". *Inter columnas verso*: "n. 226" (Caresmar). *Inter columnas recto*: "Anno Domini 1077" (s. xviii). Caplletra "S" ornamentada: 4 línies.

Regest: Mas, *Notes*, vol. X, p. 123-124, n. 953.

Satis est manifestum quomodo Arnallus Vidalis de Orta dedit Petro clerico, filio suo, ipso alodio que dicunt ad ipsam Tonnam, in illo videlicet tempore quando Balluvinus Ansovallus in abscon(dito)lso^a sive subito vulneravit eum et venit prenominatus Petrus, filius suus, et duxit suo patre in Barchinona, in ipsos domos quas emit de Ermumirio Rusticio et que sunt medicos, qui curaverunt eum, et ad patrem suum et ad ipsos medicos servivit in quantum potuit et necesse fuit. Et sano facto patre suo, dedit ad iam dicto Petro, filio suo, ipso alodio de iam dictam Tonnam, ita ut iussit illum imparare et plantare ipsos arbores qui ibi sunt et ipso omine mittere et per manu sua in ipso alodio stare et in ipsa mansione. Et quando obiit ex hoc seculo, predictus Arnallus in ipso alodio quam abebat ab oram rieram Orta, contra villam de Romaned, ab ipso Montedzellus, sive in aliis locis, concessit simul in unum filiis et filiabus suis. Quod prenominatus Petrus quesivit ipsam hereditatem in iam dicto alodio, quod pater suus dimisit inter invicem fratres sive sorores. Et resonat in ipso testamento sive iudicio, sicut est corroboratum. Propter hoc et pro aliis causis venerit adlocuciones et contenciones inter invicem fratres et sorores. Contra hanc contentiones venit Gerbertus Isarni et Gerbertus Atoni et Gerbertus Primi et Isarnus Suniarii et Guilelmus Guitardi et Rei-^amundus Captivelli et Petrus Gueriberti et Arluvinus presbiter et alii plurimi viri, qui adfuerunt ibi et

dederunt consilium inter invicem fratres et sorores et rogaverunt iam dictum Petrum ut definisset ipsam hereditatem, quem adquisivit in iam dicto alodio, ad fratres et sorores su(i)as² in tali modo: ut fratres et sorores suas evacuassent et definissent ipsum alodium de ipsam Tonnam et omnem alodium qui fuit patre illorum, quod abebat et tenebat prenominatus Petrus. Quod iam dictus Petrus adquevit consilium et deprecatio eorum et noluit contendere cum fratres et sorores suas, definivit per scripturam evacuacionis iam dictam hereditatem ad fratres et sorores suas. Quod similiter Poncius et Arnallus et Maria et Arsendis et Adaledis femina, uterque fratres et sorores, definierunt ad prenominatum Petrum, frater illorum, per scripturam evacuationis manus illorum firmitas iam dicto alodio de ipsa Tonnam et omnem alodium qui fuit patris et matris illorum, quod tenebat et abebat prenominatus Petrus ex patre suo, toto ab integre, ad suum proprium, ut faciat quicquid voluerit.

Quod factum est IIII nonas aprilis, anno XVII regni Philippi regis.

1. dito expuntuat. 2. i expuntuada.

1316

1077 abril 2

Adelaida, Maria i Garsenda, germanes, defineixen i evacuen a favor de llurs germans Pere Arnau, Ponç i Arnau Arnau un alou que havia estat de llurs pares, situat al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, al terme d'Horta i de Vilapicina, a Tona.

ACB, LA.II, n. 215, f. 75b-c. Rúbrica: "Adaled et sorores eius diffinierunt Petro Arnalli suas hereditates per patrem et matrem pertinentes". Inter columnas recto: "n. 215" (Caresmar). Exterior verso: "Anno Domini 1077" (s. xviii). Caplletra "H" ornamentada, tipus A: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 124, n. 954.

Hec est translatio de ipsa scriptura evacuationis et diffinitionis que fecerunt Adaledis femina, sorores suas Maria et Garsendis, femine, ad Petro Arnalli et fratres suos.

In nomine Domini. Ego Adaledis femina et sorores meas Maria et Garsendis femine diffinitrices sive evacuatrices sumus tibi Petro Arnalli ⁊ et Poncius et Arnallo Arnalli, fratribus nostris. Diffinimus et evacuamus vobis, prescriptis fratres nostri, omne alodium qui fuit

patri nostro et matri nostre, tam cultum quam eremus, pronum et planum, et omnia genera arboribus sive domibus a quacumque ordine pertinentibus, ut ab hodierno die et tempore securi atque quieti possideatis et teneatis ea omnia, toto ab integrum, ad vestrum plenissimum proprium, ut faciatis quodcumque volueritis, exceptus ipso alodio sive domibus quod vos nobis dedistis et evacuastis, sicut resonat in ipsa scriptura, quod vos nobis exinde fecistis. Quod si nos evacuatrices aut ullus homo utriusque sexus qui contra hanc definitionem sive evacuationem venerimus aut venerit ad inrumpendum sive infringendum, nil valeat, sed componat aut componamus vobis predicta omnia in duplo. Et in antea ista diffinitione atque evacuatione firma maneat in perpetuum. Et est ipso alodio, quod nos definimus et evacuamus, in territorio barchinonense, in parrochia Sancti Andree de Palumbario, in termine Orta sive ad Villapiscinam vel ad ipsam Tonnam.

Quod factum est hac definitione sive evacuatione IIII nonas aprilis, anno XVII regni Philippi regis.

Et supra dictam definitionem fuit facta in Orta, ubi dicunt Susribas, ad ipsum Monte\de\llus.

Adaledis femina, Maria femina, Garsendis femina, nos qui hanc evacuationem et definitionem fecimus et firmavimus secundum supra scriptum est et testes firmare rogavimus. Hisarnus Suniarii, Raimundus Isarni, Bernardus Isarni, hoc supra scriptum confirmanti.

Arluvinus sacer, Raimundi Captiveli, Sendredus Bonefilii, Raimundi Guilelmi, Guilelmi Guitardi, qui hoc firmaverunt.

Et sicut hic scriptum est, comendavit Petrus Arnalli ad Poncius fratri suo in presencia Guilelmus Guitardi et Reimundus Arluvini et Guilelmus Galindi et Ermengaudus Baiulus et alii qui aderant viri sub tali tenore: ut iam dictus Petrus recuperasset ipsum scriptum, sicut est corroboratum, quantisque vicibus opus abuisset.

1317

1077 abril 20

El bisbe Umbert de Barcelona dóna a Arnau Gonter una peça de terra situada al burg de la ciutat de Barcelona, prop de l'església de Sant Cugat, perquè hi edificà cases i hi fàc horts closos per parets i a canvi li doni un cens anual de tres porcs, cadascun dels quals valorat en 2 mancusos d'or en moneda de Barcelona,

per la festivitat de Sant Feliu, pel preu de 4 unces d'or pur en moneda de Barcelona.

ACB, LA.I, n. 289, f. 116a-b. Rúbrica: "Stabilimentum cuiusdam pecie terre prope Sanctum Cucuphatem". Interior recto: "n. 289"(Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1077" (s. xviii). Caplletra "H" ornamentada, tipus A: 4 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 124-125, n. 955.

Hoc est translatum fideliter translatum.

*In Dei nomine. Ego Umbertus, gratia Dei sancte sedis Barchinone pontifex, pariter cum omni clericorum cetu mihi subdito, donator sum tibi Arnallo Gontari. Sit etiam manifestum quia per hanc scripturam istius nostree donationis dono tibi Arnallo pre-nominato peciam unam terre, quam habemus in burgo civitatis Barchinone, prope ecclesiam Sancti Cucuphatis. Hec namque terra advenit nobis per vocem nostre matris Ecclesie et quibuslibet aliis modis. Affrontat quoque a parte orientis in ripam rivi, a parte vero meridiei in via de Merdantiano, ab occiduo in parietibus et in orto de te predicto Arnallo et nepotis tui Poncii Guilelmi, de circio in publico itinere. Quantum pre-nominati termini concludunt atque circumeunt, sic dono ego Umbertus, cum omni congregatione pre-nominata, tibi Arnallo prescripto: iam dicta terra, sub tali quoque conveniencia: ut ibi hedifices domos et ortos et concludas parietibus. Dabis namque mihi prelibato Umberto et successoribus meis per unumquemque annum tres porcos, qui valeant unusquisque ex illis mancusos II^{os} auri monete Barchinone, pensati de argent*l*i/o in argencio. Hoc quoque faci(a)\e/s^t ad festivitatem Sancti Felicis, que est per kalendas augusti. Et non erit licitum tibi Arnallo predicto ibi ullum senioraticum facere aut proclamationem, nisi meum aut successorum meorum. Si vero tibi necessitas fuerit aut voluntas vendendi hoc aut impignerandi, feceris ad homines tui consimiles vel ad vicinos tuos, qui similiter censum predictum reddant mihi aut successoribus meis ad iam dictum terminum, quia non habueris licenciam ut facias ulli principi vel militi illud edificium, quod supra insertum est, si non feceris, sicut convenis, illi quibus vendideris vel dederis, adimpleant et faciant. Ego vero prelibatus Umbertus accepi propter ^b hanc donationem, quam tibi Arnallo feci, uncias IIII auri puri monete Barchinone per precium. Quisquis autem ex utraque parte, tam videlicet donatoris quam acceptoris, hoc disrumpere voluerit aut infringere, aut si aliquis successorum meorum facere voluerit, nil valeat, sed componat aut componant predicta omnia in duplum. Et maneat postmodum semper firmum.*

Facta carta istius donationis XII kalendas madii, anno XVII regni regis Filippi.

@Umbertus episcopus@. + Bernardus archidiaconus. S+m Guilelmus Berengarii. S+ Raimundus Geribertus. S+ Bernardus levite. S+ Poncii sacricustos. S+ Stephanus levite. (s+)² S+ Dalmatius sacer. S+ Berengarii subdiachoni.

S+ Mironis Donucii, qui hec scripsit cum litteris supra positis (in linea)³ et rasis die et anno quo supra.

S+m magistri Guilelmi presbiteri, sig+m Petri presbiteri, sig+m Bernardi de Colle presbiteri, s+m Raimundi presbiteri, sss+ Geralli presbiteri, s sss m Berengarii de Montetorneso, sig+m Guilelmus sacer, sig+num Arnaldi de Calidis, nos huic translationi presentes adfuimus.

S+m Arnaldi de Serriano scriptoris, qui hoc translatum scripsit cum litteris apositis in linea III^a, nonas iunii, anno M CC II.

1. *Sota la e hi ha una a anul·lada.* 2. *Anul·lat mitjançant repetició.* 3. *Expuntuat.*

1318

1077 maig 23

Emelianda, vídua de Ramon Bonfill, amb Arnau Gontar, Guislabert Sabater i Ponç Bonfill, germà de Ramon, venen a Hug la meitat d'unes cases [situades a Barcelona], pel preu de 22 unces d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 3-23-24. Original. Pergamí, 206 × 281 mm. Al verso: "Petrus de Leu" (s. XI); "Cubiculum III, Palomar, Scrinium 23, n. 24" (Caresmar). Caplletra "I": 6 ratlles.

In Dei nomine. Ego Emelianda femina, coniux quę fui Raimundi Bonifilii, qui olim obiit, et Arnallus Guontarii et Guilabertus Sutoris et Poncius ^β Bonifilii, frater iam dicti Raimundi, pariter venditores sumus tibi Ugoni, [espai en blanc: ±11] epmtori. Sit eciam manifestum quia per hanc scripturam istius ^β nostrę vendicionis vendimus tibi Ugoni prenominato medietatem omnium domorum cum omnibus illarum directis sive pertinenciis, quę fuerunt prenominati Rai-^βmundi et^l de me Emelianda sua coniuge dudum. Advenerunt autem mihi Emeliande per vocem genitorum meorum sue quocumque alio modo vel ordine. ^β Predicto vero Raimundo advenerunt per me. Habent autem affrontaciones predictę domus

ab oriente in orto² Ermesindis(is)³ femine, a parte vero ⁶ meridiei in domibus Gerberge Frugis, ab occidente in calle et in pariete communi que est inter nos et Vivanum Thibogerii, a⁴ circea / quoque parte in Merdanciano. Quantum predicti termini ambiunt atque terminant, sic vendimus tibi: ad integrum, ad tuum plenissimum proprium, medie-⁸tatem predictam, cum omnibus rebus sibi pertinentibus, et omne nostrum directum quod ibi modo habemus vel unquam habere debemus quocumque modo. Et de nostro iure in ⁹ tuum tradimus dominium et potestatem, solide et delibere, ad faciendum quodcumque inde facere volueris. Accepimus quoque precium de te emptore ¹⁰ propter iam dictas domos uncias XX¹¹ duas auri monetę Barchinonę. Et de predicto precio nichil apud te remansit, set nos habuimus illud. ¹¹ Et est manifestum. Predictę vero due untię fuerunt date in ipsa parte predictarum domorum, que tangit ad filium de Raimundo prenominato et de me Eme-¹²lianda sua coniuge. Si vero nos venditores aut aliquis utriusque sexus homo hoc dirumpere vel infringere voluerit aut si nos voluerimus, ¹³ componamus aut componat tibi predicta omnia in duplum. Et postmodum hoc perhemniter sit firmum.

Factum est hoc X kalendas iunii, ¹⁴ anno XVII regni regis Filippi.

S+ Emeliandę. S+ Arnalli Guontarii. S+ Guilaberti Sutoris. ¹⁵ S+ Poncii.

S+ Guisle femine. *S+ Guilelmus sacer*.

¹⁶ S+ Mironis Donucii, qui hoc scripsit et subscripsit die et anno quo supra.

1. Segueix non ratllat. 2. Sota la o hi ha una e. 3. is repetit. 4. Segueix una d ratllada.

1319

1077 maig 30

Ramon Gotmar permuta amb Umbert, bisbe de Barcelona, i la seva Canònica unes terres i vinyes que té al Maresme, al terme de la vila de Pomar, al lloc dit Llefia, a la parròquia de Santa Maria de Badalona.

ACB, LA.II, n. 390, f. 132d-133a. Rúbrica: "R. Gomar comutavit sedi terras, vineas et culta alia in Bitulona". Inter columnas verso: "n. 390" (Caresmar). Inter columnas recto: "Anno Domini 1077" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 125, n. 956.

In nomine Domini. Ego Raimundi Gondemari commutator sum vobis domno Umberto episcopo et cuncta congregatione canonicali tibi subdita. Manifestum est enim quia comuto vobis terras meas et vineas, et ipsa terra ubi ipsas /^a vineas sunt fundatas, separatim positas in septem locis. Que sunt in comitatu Barchinone, in Maritimam, in parrochie Sancte Marie Bitulone, locis vocitatis Niphiano, sive in termine de villa Pomar. Advenerunt mihi Raimundo hec omnia supra scripta per vocem genitorum meorum sive per aliquas quascumque voces. Terminantur autem hec omnia a parte oriente in torrent vocitato Kanalies, a meridie in litus maris, ab occidente in flumine Bisocio, a circio in mont de Castelar sive in mont de Capsenteges. Quantum isti termini ambiunt et concludunt, sic comuto vobis ego Raimun, sicut iam supra insertum est, et de meo iure in vestrum trado dominium et potestatem, ut faciatis exinde quodcumque volueritis. Quod si ego comutator aut aliquis homo utriusque sexus contra hanc comutationem venero aut venerit ad intrumpendum, nil valeam aut valeant, sed componam aut componant vobis in triplum. Et insuper firmum permaneat omni tempore.

Quod est actum III kalendas iunii, anno XVII regni Philippi regis.

Sig+m Raimundi Gondemari, qui hanc comutacionem feci et firmavi et testibus firmare rogavi.

Sig+m Guilielmi Petro. Sig+m Durandi Baroni. Sig+m Martini Ysarni. Sig+m Raimundi Olibani. Sig+m Gondemari Atoni.

Bonifilius sacer scripsit sub die et sss anno quod supra.

1320

1077 novembre 9

Testament del levita Berenguer en el qual elegeix com a almoiners seus Miró Goltred, El-liarda, abadessa de Sant Pere de les Puelles, Guiltard Boeci, Ramon Ramon, Pere Ermengol i Guislabert Sunifred i en què reparteix els seus béns mobles i immobles, aquests situats a Barcelona i prop de la ciutat, en indrets com Finestrelles, les Corts, la Salada, Trullols o els Arenys, entre els seus fills i els seus nebots, i institucions eclesiàstiques, com la Canònica de la Santa Creu de la Seu de Barcelona i el monestir de Sant Pere de les Puelles.

ACB, LA.I, n. 272, f. 110a-111a. Rúbrica: "Testamentum Berengarii, qui dimisit Canonice alodium suum et vineas". Interior recto f. 110: "n. 272" (Caresmar);

"CCXLII" (s. XIII); "Bederrida" (s. XVIII). *Interior recto f.111: "Anno Domini 1078"* (s. XVIII). Caplletra "Q" ornamentada: 5 línies.

Regest: MAS, *Notes*, vol. X, p. 127, n. 960.

Quoniam letalis conditionis debitum nemo valet evadere mortalium, adeo ego Berengarius, egritudine detentus tamen mente consistens integra et pleno sensu, volens ordinare omnes facultates meas sive sustancias, hoc apud me decrevi facere testamentum, iniungens hanc meam ultimam voluntatem rerum mearum helemosinariis meis, videlicet, Mironi Goltredi sive Elliardi, abbatisse Sancti Petri cenobii Puellarum Barchinone, atque Guitardus Boecii et Remundo Remundi atque Petrus Ermengaudi necnon et Guilaberto Seniofredi, precipiendo iubens eis ut, secundum quod hic fuerit a me ordinatum, robur obtineat perhenniter valiturum. Precipio quoque vobis prescriptis helemosinariis meis ut, si mors mihi advenerit de ista egritudine quam detineor, antequam alium testamentum faciam, plenam habeatis potestatem distribuere omnes facultates sive sustancias meas, tam mobilium rerum quam immobilium, quemadmodum ego vobis iniungo in hoc testamento.

In primis concedo Domino Deo et Kanonice Sancte Crucis omne meum alodium quod habeo subtus ipsam strata Karral, qua vadit ad ipsas Curtes vel ubique. Iterum autem concedo iam dicte Canonice omnes meas vineas quas habeo trans ipsam casam de Gontard, et ipsas meas malleolas quas habeo in Bederrida, ad ipsos Clapers. Hoc totum concedo iam dicte Canonice, tali videlicet modo et ordine: ut Arnallus Berengarii, filius meus, habeat hoc totum integriter et possideat omnibus diebus vite sue, post eius obitum revertantur iam dicta omnia predictae Canonice. Iam dictus autem Arnallus remaneat in baiulia Domino Deo et Remundo Remundi necnon et Petrus Ermengaudi, in tali videlicet modo et ordine: ut per quatuor annos istos primos venientes bene faciant eum erudire ad clericatum sive ad omnia que ei opus erunt, post quatuor annos revertantur hec omnia ^h supra scripta ad iam dictus Arnallus. Iterum autem concedo Domino Deo et cenobio Sancti Petri Puellarum Barchinone omne meum alodium quod habeo ad ipsa Celada, sub strata sive super strata, et omnes vineas in eas quas habeo ad Finistrellas, tali ordine: ut ipsa abbatissa bene faciat nutrire Berengarium et erudire ad clericatum. Et habeat hoc totum cum Berengarium, filium meum iam dictum, per septem annos. Et si per ^hos septem annos noluerit ipsa abbatissa supra dicta aut alie post mortem eius Berengarium supra scriptum bene nutrire aut

erudire, sicut necesse fuerit, revertantur hec omnia supra dicta ad manumissores meos Remundus Remundi et Petrus Ermengaudi, qui sunt illorum baiulos. Post septem vero annos habeat iam dictus Berengarius hoc totum solide atque delibere omnibus diebus vite sue, post obitum vero eius revertatur hoc totum ad iam dictum cenobium. Insuper autem concedo ipsum meum campum quod habeo in Truiols, ad ipsas Curtes, cum suis affrontationibus, sicuti ego habeo et teneo atque possideo, et ipsas vineas que sunt ad ipsos Arens, nepotis meis, videlicet Berengario Remundi sive Arnallo Guiriberti, cum suis fratribus. Iam dictus vero campum remaneat ad iam dictam Canonicam post obitum eorum. Iterum autem concedo¹ eis ipsas domos qui fuerunt de Oliba Vitalis, cum ipsis casaliciis qui iuxta eas sunt, qui fuerunt de Vidana. Insuper autem concedo iam dicto Arnallo Guiriberti cum suis fratribus omne meum alodium tam ipsis ortis quod habeo in Apiera. Hoc totum quod concedo nepotibus meis supra scriptis, per hereditatem eorum illis concedo, exceptus iam dictum² campum quod concedo post obitum eorum ad iam dictam Canonicam. Et si noluerit recipere hoc quod illis concedo per illorum hereditatem que illis advenit ex illorum parentibus, revertatur hoc totum, quod eis concedo, ad iam dictos filios meos supra scriptos et supra dicti nepotes mei inquirant illorum directum ubi habuerint. Adhuc autem concedo iam dicto Berengario Remundi, meo nepoti, et Remundo Gundemari ipsum meum complantarium quod habeo factum in terra Sancte Crucis, quam teneo per fevum per eiusdem episcopum, nomine Umbertum, et habet per precariam. Concedo namque Remundo Gaucefredi, cognato meo, ipsum meum alodium quod habeo in Rocheta. Preterea supra dictis nepotis meis concedo cubos II ex quatuor cubis qui sunt in ipsas meas domos novas, et tonna I qui fuit Guilelmus Belliti. Omnes namque domos meas quas habeo in Barchinona, exceptus ipsas quas concedo nepotibus meis supra scriptis, concedo filiis meis supra scriptis cum omni vascula, maiore vel minore, sive ferramenta cum chaldariis et padellas. Et concedo ad Petrum Ermengaudi ipso meo pullino bruno. Et concedo ad Arnallo Guiriberti ipso meo cavallo balzano. Et concedo ad filiis meis supra scriptis ipsas meas tres equas, videlicet, una que fuit filia kavalli Dalmatius Guitardi, et aliam que fuit filia meo cavallo balzano, alia vero que fuit filia de ipsa equa quam emi de Berengario Seniofredi. Quatuor alias quas habeo, concedo duas ad Kanonicam Sancte Crucis et alias II ad cenobium Sancti Petri Barchinone. Et concedo ad iam dictum filium meum Arnallum parilio I de bobus. Et concedo ad hospitale Sancte

Crucis kaficios II et sestarios III de ordeï quod habeo in Castelet, simul cum kaficios III de vini quas ibi habeo. Ipsum cellarium quod ibi habeo, cum tonna I et cubo I, concedo ad ipsos clericos qui cantabant ipsa ecclesia de Castelet. Alia vero tonnam concedo ad Fulco, presbiter eiusdem ecclesie. Et ipsum meum blad quod habeo in Apiera concedo supra dictis nepotibus meis. Et concedo ipsas meas oves, quas habeo, ad filios meos supra scriptos. Et ex ipso meo vino, quod habeo in Barchinona, mando vindere XXX et III kaficios. Aliud vero quod remanet inde, simul cum ipso ordeï qui remanserit de ipsa sement, concedo filiis meis atque nepotibus meis supra dictis, ut habeant in comune. Et ex centum octuaginta mancosos ordeï et vini et ex precio trium mulorum, quos mando vindere, concedo centum mancosos ad iam dictam Canonicam Sancte Crucis. Et concedo inde ad Guilabertus Seni\o/fredi uncias III. Et ad ^u unumquemque de ipsis ebdomadariis Sancte Crucis singulas uncias. Et ad Dalmatius Guiriberti, uncias II. Et ad Miro Guilelmi, unciam I. Et ad Miro Goltredi, uncias II. Et ad Ermenardi sacer, unciam I. Et ad II^{os} presbiteros Sancti Petri cenobii, uncias II. Aliud vero quod inde remanserit, detur pro anima mea in sacrificiis. Et ad Arnallus, presbiter Sancti Petri de Terracia, unciam I inde. Et ad alios presbiteros eiusdem ecclesie, ad unumquemque, mancosos II. Et concedo ad Sanctum Cucuphatem cenobium ipsum sarracenum qui fuit Remundo Remundi. Et concedo ad iam dictam Kanonicam unum niel. Et concedo ad Sanctum Petrum cenobium alium sarracenum que fuit de Sancta Perpetua. Et concedo unum sarracenum, nomine Abrahym, ad Petrus Ermengaudi. Et concedo ad filios meos supra scriptos asinos II. Et ex ipso debito quod debet mihi domnus Remundus Berengarii, senior meus, concedo inde ad dormitorum Kanonice Sancte Crucis mancosos CC^{os}. Et ad Kanonicam Sancte Marie gerundense, mancosos L^a. Et ad operam Sancte Marie Barchinone, uncias V.³ Et concedo ad Iohannes baptizato alias V. Et ad Ardenchus exarator, uncias II. Et ad clocher de Sancti Michelis, mancosos XLVI. Et concedo ad ospitale de ipsa Canonica cholcedra I cum superlectum de blastanea vergada, cum feltre unum et guadenga I, cum plumatio I. Et ipsam terciam partem de ipso sarraceno, quam habeo cum Durandus Blandrici, concedo adiutorium ad uno captivo redimere. Aliud vero quod invenire potueritis ex meo avere, concedo ad filiis meis supra scriptis. Et concedo nepos meus Berengarius ipsam meam pelliciam cum superllicio, quod habet archidiachonus. Iterum autem concedo iam dicte Canoncie Sancte Crucis ipsam vineam, quam emi de muliere que olim fuit de Oliba

Vitalis. Et de ipso blad, quod Deus dederit, ad novo veniente, concedo terciam partem pro anima mea, in quo melius videritis. Et ex ipso debito supra scripto, quod debet mihi senior meus, ad dedicationem Sancti Yacobi, uncias X. Et ad cenobium Sancti Cucuphati, C^m mancosos. Et ad opera Sancti Petri cenobii, mancosos C. Et ad cenobium Sancti Laurentii, mancosos L^a. Et ad cenobium Sancti Petri cluniensi, mancosos C. Et con-^acedo ad filiis meis supra scriptis ipsas meas domos, qui sunt subtus archos palacio comitale. Super hoc totum, quod est supra scriptum, sit in baiulia Dei et seniorum meorum comites, videlicet domini Remundi Berengarii atque domini (Re)⁴ Berengarii Remundi. Quod si aliquis homo, vivens sub celo, hoc male voluerit facere domini mei supra dictis, illi sint ex hoc defensores et tutores.

Quod est actum V idus novembris, anno XVIII regni regis Philippi.

S+ Berengarii levite, qui hoc testamentum fecit firmavit et testesque eum firmari rogavit.

S+m Guadallus Donnucii. S+m Poncius Bonuspar. S+ Bernardus. S+m Oliba Suniarii. S+ Remundi levite.

S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit cum litteris supra positis et rasis et emendatis in linea VIII et in IX^a et in XXII et in XX^a IX^a et in XIX/XIII, die et anno quo supra.

1. *Sota la o hi ha una e.* 2. *Sota la u, abreviatura de us.* 3. *A sota hi ha un II.* 4. *Expuntuat.*

1321

1077 novembre 22

Pere Geribert fa escriptura a favor de la seva esposa Ermessenda confirmant el dot i el delme conjugal que li correspon segons la llei dels gots.

ACB, LA.II, n. 278, f. 92b-c. Rúbrica: Hec est dos quam fecit Petrus Geriberti Ermessendi uxori sue. Inter columnas recto: "LXX[XXI]" (s. XIII-XIV); "n. 278" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1078" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 8 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 127, n. 961.

In nomine Sancte et individue trinitatis. Hic est titulum dotis et donationis quam facit homo, nomine Petrus Geriberto, in manu dilecte sponse vel uxori sue, nomine Ermessindis. Mos futurum

coniugii divina est Dei providentia qualiter debet homo preceptum Domini adimplere. Nam et ipse creator omnipotens Deus noluit hominem solum vivere, set creavit illi adiutorium similem sibi Eva. Eo quodammodo na\scentis mundi primordii ex ossa viri feminam figuravit, ex uno duos faciens duos unum esse monstravit, nec a se putavit esse diversum quo ex se cognoverat fabricatum. Idcirco sponsa vel uxori mea placuit mihi meisque convenit animis ut te mihi in matrimonio expetissem copulandam, sicuti et facio. Igitur, in Dei nomine, propter amorem pulcritudinis tue et propter procreandos filios de me et te de omnium (meum)¹ rerum mearum, de quo vi(s)sus² sum abere vel possidere vel deinceps Deo propicius augmentare potuero, decimam partem tibi dono atque concedo, sicut lex gorum continet. Et qui hanc dote vel donacione dirumpere temptaverit, componat in vinculo una libram auri puri. Et in antea hec dote maneat firma omni tempore.

Quod est acta X kalendas decembris, anno XVIII regni Philippi regis.

S+num Petrus Geriberto, qui ista dote et donacione fieri iussi, firmavi et testibus firmare rogavi.

S+num Rodballus Amalrici. S+num Mironis Guilelmi. S+num Maier Daconii. ⁂ S+num Mironis Borrello.

Sss Ssendredus levita, qui hoc scripsit sss et die et anno quo supra.

1. *Subratllat.* 2. *Expuntuada.*

1322

1077 desembre 13

Publicació del testament sacramental de Folc Ermengol en el qual aquest reparteix el seu patrimoni, situat a Osona i al Penedès, entre la seva muller i els seus fills, per ordre del jutge Bermon i en presència de Gelabert Miró, Arbert Francó, Arbert Guitza, Guillem Senfred i el sacerdot Guillem, els quals juren sobre l'altar de Sant Hilari haver estat testimonis del testament quan el testador marxà vers Hispània amb la host.

ACB, perg. 1-4-348. Original. Pergamí, 266 × 510 mm. Restaurat. Al verso: "Testamentum Fulconis Ermengaudi" (s. XIII-XIV); "[D.C.(b) 331 Car.1]"; "1077" (Mas). Caplletra "T": 7 línies.

In Christi nomine. Hec est sacramentalis condicio ac legalis publicacionis voluntatis et ordinacionis cuiusdam defuncti, Fulco-

nis Ermengaudi nomine. Est autem facta secundum ordinacionem Bermundi iudicis, ante cuius presenciam nos testes Guilbertus Miro-^onis et Arbertus Franconis et alius Arbertus Guitza et Guilelmus Seniofredi atque Guilelmus sacerdos iurando testificamur super altare Sancti Ilarii, quia vidimus et audivimus, quando prefatus defunctus Fulcho His-^opania in hostem adiit, testamentum olim fecerat, in quo res suas, sicut voluit, ordinavit et ore proprio laudavit hac manu propria solito signo manu firmavit. Constituit atque precepit taliter ordinacionem rerum suarum perma-^onere. In primis iussit solvere suos debitos de sua tercia parte, que pro anima sua dimisit. Et aliud quod remanet, donetis ad clericos de mea onore per missas, et quod remanet, donetis totum ad dedicacionem Sancte Marie de Oloni. Duas vero partes ^o que remanent de suo mobile, dimisit matris sue et coniugi sue et infantibus suis. E(e)t^l cavallum suum et mulam et spatam et suam loriam dimisit filio suo qui sit laicus, qui suum onorem abuerit. Et ipsum castrum de Agilo cum suis perti-^onenciis dimisit Arsendi, uxori sue, ut teneat et possideat in vita sua, post obitum eius remaneat ad filios ex ambobus procreatos. Et ipsum suum alodem que abebat in Penitense, iussit remanere ad suum filium qui sit clericus. / Et ipsum suum castrum de Corbera cum suis pertinenciis et suis terminis, et ipsas suas voces que abebat infra terminos de castrum Odena, sive et ipsos suos alodes que abebat infra terminos de castrum Oloni, id sunt, casas et casalibus cum solis et ^o superpositis, ortis et ortalibus, terris et vineis, cultis et eremis, pratis et pascuis, silvis et garricis, molinis et molinaribus, boscis et revuris cum omni ienera arborum qui infra sunt, aquis et aquarum, petris petrarum, viaductis et reduc-^otibus, sic iussit remanere ad Arsendi, coniugi sue, que teneat et possideat in vita sua cum suos filios ex ambobus procreatos. Et ipsum suum alodem de Molisti, que tenet Berengario Calvo in pignus per sollatas, sive et ipsum quem abe-^obat in valle Sancti Ilarii de Osor, et ipsas mansiones que abebat in villa Vicho, sic dimisit ad suum filium qui sit clericus. Et mater sua, nomine Guila, inter viva fuerit, sic iussit ut abeat vita et vivolarii in vita sua aput honore, et post ^l obitum suum sic iussit, sicut superius scriptum est. Et ipsum suum filium, qui abebat suum onorem de castrum Oloni, iussit remanere in potestatem domini et in baiolia de seniore suo comite de Barcinona, que abebat in suo servicio, et que non perdat ono-^orem et ille que bene serviat ei. Et suas filias iussit remanere ad Arsendi, coniugi sue, que illaprehendisset consilium quomodo vivant, sicut melius potuisset. Et si mortem venerit ad suum filium qui erit clericus,

istos alodes ¹³ (alodes).² *supra scriptos cum ipsas onores sic iussit remanere ad alios suos filios laicis. Et si mortem venerit ad suos filios laicis sine infantibus de legitimo coniugio, suas onores et suos alodes sic iussit remanere ad suum filium cleri-¹⁴ cum, si vivus fuerit. Et si mortem venerit ad suos filios masculos sine infantibus de legitimo coniugio, totos suos alodes et suas honores sic iussit remanere ad una de suas filias. Et ipsos totos suos alodes supra scriptos post ¹⁵ obitum Arsendi, coniugi sue, sic dimisit ut siant de filios ex ambobus creatos. Et muliere sua cum infantibus suos et cum illorum directis sic iussit remanere in potestatem domini nostri Ihesu Christi et in guarda de Gueraldi Alamandi et ¹⁶ de Berengarii Seniofredi. Postquam autem iam dictus auctor huius ordinacionis ita constituit, nobis scientibus, aliter voluntatem suam non mutavit, set sic stare precepit. Insuper autem cum cartula pergameni sui testamenti absque hocca-¹⁷ sione et diminucione in potestate iam dicte uxori sue Arsendis dedit hac tradidit ad abendum et possidendum, secundum modum superius comprehensum atque testatum. Et nobis, prenotatis testibus, iniunxit et per suis verbis atque ¹⁸ preceptis, post eius³ ab hac vita dicessum, nobis alligari hac testificari precepit.*

Acta sunt hec intra spacium sex mensium post iam dicti huius voluntatis auctoris hobitum, idus decembris, anno XVIII ¹⁹ franchorum regis Filipi.

Sig+num Guilaberti Mironis, sig+num Arbertus Franconis, sig+num Arberti Guitze, sig+num Guilelmi Seniofredi, nos huius rei testes sumus et, re-²⁰ cipiente iudice, iurando confirmamus ac propriis signis punctatim, sicut mos laicorum est, corroboramus. ²¹

Ego Bermundus iudex hoc confirmo sss. ²²

Guilelmus sacerdos, qui hoc scripsit et sub sss die et anno quod supra.

1. e repetida. 2. Repetit. 3. Segueix d.

1323

1077 desembre 21

Senfred, fill de Llunes, fa donació a favor de la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia de Barcelona d'un alou, consistent en terres amb les vinyes que hi ha plantades, situat al comtat de Barcelona, al terme de Llacera, a Gavarrat.

ACB, LA.III, n. 34, f. 17a. Rúbrica: "De Lacera, in Gavarreto". *Supra columna* a: "n. 34" (Caresmar). *Interior verso*: "Anno Domini 1078" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus D: 7 línies.

Regest: *MAS, Notes*, vol. X, p. 127-128, n. 962.

In Dei nomine. Ego Seniofre, prole Lunes, donator sum a Domino Deo et Sancta Cruce et Sancta Eulalia Barchinona. Per hunc firmamentum scripture donationis mee dono vobis alaudem meum proprium, id sunt, terras cum vineas qui ibidem sunt fundatas. Qui mihi advenit de genitorum vel \per/ comparatione vel excomutacione de Sancti Sebastiane de Monte Maiore vel per qualicumque voce. Hec est omnia in comitatu Barchinona, in termine Lazaria, in Guavared. Cum illorum affrontationes, quomodo resonat in ipsa excomutatione quod mihi fecit Guilelmus Fredario, et cum ipso cubo meo maiore qui est a Sancti Laurentii de Valle, et cum ipsa tonna qui fuit de Guilelmus Iohan, in tale conventum: ut fiat de ipsa Canonica usque in finem seculi ad proprio et cum exiis vel regressiis earum, propter Deum et remedium anime mee.¹

Actum est hoc XII kalendas ianuarii, anno XVIII regni Philippi rex.

Signum+ Seniofre Lunes, qui ista donatione feci et firmavi et firmare rogavi.

Signum+ Iohan Sendre. Signum+ Ermetruit. Signum+ Arnallus. Mirone sacer sss.

Companio sacer, qui hoc scripsit cum literas raras die et anno quo supra sss.

1. *Abreviatura supèrflua sobre ee.*

1324

[1076-1077]

Bernat Mir i la seva muller Ava venen a Miró Goltred, en nom dels canonges de la Seu de Barcelona, una terra i una vinya situada al comtat d'Osona, a la parròquia de Sant Pere de Vim, prop de la riera, pel preu de 7 mancosos.

ACB, LA.IV, n. 247, f. 99b-c. Rúbrica: "Bernardus Mir vendidit sedi alodium apud Sanctum Petrum de Vim". *Inter columnas recto*: "n. 247" (Caresmar); "Nota" (s. xvi-xvii). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 5 línies.

Datació: no hi consta ni dia ni mes; vegeu l'estudi cronològic de la introducció.

Regest: *MAS, Notes*, vol. X, p. 126-127, n. 959.

In nomine Domini. Ego Bernardus Mironi et uxori mee nomine Ava venditores sumus tibi Mironis Goltredi, vice canonicorum Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Manifestum est enim quia venditores sumus tibi terram nostram et vineam, cum ipsa terra ubi est fundata, cum ipsos domos qui infra sunt, simul cum ipsos arbores, hec totum nostrum proprium franchum. Quod habemus in comitatu Ausone, in parrochia Sancti Petri de ipso Vim, prope ipsa riera. Adventit nobis ad me Bernardus Mironi per vocem parentorum meorum sive per quascumque voces, et ad me Ava, per decimum¹ vel per quascumque voces. Abet autem terminum ipsum alodium ab oriente in ipsa via qui pergit ad Sanctum Petrum sive in ipso alodio Bernardus Guifred, ab meridie in vinea Bernardus Guifredi, ab occiduo in ipso alodio qui fuit de Ennego, a circi in ipsa via sive in alodio Adalberti. Et ipsa vinea supra scripta habet autem terminum a parte orientis in alodio Bernardus Guifredi, a meridie in via, ab occiduo in vinea de Esponsata, a circi in terra de Guitardi. Quantum isti termini ambiunt vel concludunt, sic vendimus tibi supra dicto Mironi: ipsam terram et vineam, sicut iam supra insertum est. Et de nostro iure in ^h tuo tradimus dominium et potestatem vel aliorum canonicorum. Accepimus namque a te in precium et propter precium mancos VII, que tu nobis dedisti per manus Petri Guilielmi, qui nobis eos dedit vice tuo. Et est verum et manifestum. Supra scripta namque omnia, que nos tibi vendimus vice aliorum canonicorum, de nostro iure in tuo vel illorum tradimus dominium et potestatem, ut faciat exinde quodcumque volueritis, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc venditionem venerimus aut venerit pro inrumpendum, non hoc valeat vindicare, set nos componamus aut componat ipsa omnia in duplo supra scripta cum omni sua melioracione. Et in antea hoc maneat firmum omne per evum.

Actum est hoc anno XVII regni regis Philippi.²

S+num Bernardi Mironis, s+num Ave femine, nos qui hanc venditionem fecimus et punctis eam firmavimus et testibus eam roborari rogavimus.

S+num Guilelmi Isarni. S+num Bernardi Gaucefredi. S+num Guitardi. S+num Bonfil Bernardus sacer.

S+ Mironis Donucii, qui hoc scripsit cum litteris supra positis et rasis in linea secunda, et in tercia, et in undecima, et in XII, die et anno quo supra.

1. Sota la u hi ha una t. 2. Manquen el dia i el mes.

1078 gener 13

Umbert, bisbe de Barcelona, i els clergues donen una casa i la seva cort a Bernat Udalard i la seva muller Persídia, situada a la ciutat de Barcelona, prop de la basílica de la Santa Creu i de Santa Eulàlia i del palau del comte, per un preu d'entrada de 7 mancusos d'or i un cens anual de 8 mancusos d'or pagadors la festivitat de Sant Andreu apòstol.

ACB, perg. 1-2-1423. Original. Pergamí, 244 × 326 mm. "translatum carte Bernardi Udalardi"; "translatum Peatris donuci Bernardi Udalardi" (s. XIII); "mitja escala armari 3, n. 1423"; "num...1092" (s. XVII); "Antiquitatum I, 201" (Mas); "1078"; "Aquest document és una altra còpia" (F-B).

ACB, LA.I, n. 201, f. 85d-86b. Rúbrica: "Carta quod Umbertus episcopus et conventus (?) dedere Bernardo Udalardi et Persedie terram et domus iuxta Palacium Comitale. Interlineat verso: "nº 201". Exterior recto: "anno Domini 1068".

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 128-129, n. 964.

ACB, LA.I, n. 376, f. 145a-c. Rúbrica: "Carta quod Canonica dedit Bernat Uzalardo et Persedie uxori sue terram et domos vetulas infra urbem prope Palacium Comitatis". Interior recto: "n. 376" (Caresmar); "CCCXXVIII". Exterior verso: "Anno Domini 1074" (s. XVII). Caplletra "P" ornamentada: 16 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 128, n. 963.

Precipitur evidenter in canone consilio^{a-a'} emeritensi, capitulo XXº IIº, ut ubi ab episcopo bonus impe<n>ditur, profectus a succedente institutus teneatur modus. Item alibi: Si quis sanctorum antistitum ^l qui statuta presencia subscriptionibus propriis firmaverunt necnon et quos eorum Deus esse^{b-b'} voluerit successores, relictac integritate, observatio^{d-c'} excesserit reum se divinitatis pariter et fraterni-^ltatis, iudicio^{e-d'} futurum se^{e'} esse cognoscat. Iterumque legitur alio in loco: Si quis^{l-f} episcoporum contra harum sententiarum ordinem agens, irrumpere voluerit quod prior eius fecerit, et vocem aminittat et scripture que ^l facta est penam adimpleat et a cetu fraterno excommunicatus maneat,^f ut excessus sui emendet causam. Talibus igitur ego Umbertus, ac si indignus, gratia Dei barchinonensis episcopus, auctoritatibus ^l suffultus, una cum omni clericorum cetu mihi subito,^{g-g'} donator sum tibi Bernardi Udalardi et coniuge^{h-h'} tue, nomine Persidie,^{i-i'} de hoc quod ei tribuis in hac presenti scriptura, sicut subterius dixeris atque con-^lfirmaveris omnibus modis. Donamus namque vobis, superius prenominatis, per hanc scripturam istius nostre donationis, terram iuris nostre Canonice et nostram et domum una^{j-j'} vetulam cum sua curte et cum omni ^l suo solo^k

et supraposito et, sicuti melius potest humano ore dici vel nominari, illud totum quod pertineat ad hoc quocumque modo. Hec vero omnia, que cum prompto animo damus vobis, proinde facimus ut ubi ⁸ faciatis et condirigatis domos ad habitandum. Advenerunt autem nobis ob collationem^k cuiuscumque fidelium vel per vocem nostre Canonice aut quocumque alio modo ordine. Sunt autem intra menia ⁹ urbis Barchinone, secus Basilicam^l Sancte Crucis Sancteque Eulalie ac palacium comitis. Habent autem affrontaciones ab^m oriente in parietibus predicti Palacii et de illis domibus que sunt comi-⁰tales, aⁿ meridie atque occiduo sive circa¹ in itinere sive in callibus publicis. Quantum iste prelocute affrontaciones^{m-o} concludunt atque terminant, totum sic damus pleniter atque integriter ¹ et de iure nostre prenominate Canonice sive nostro in vestrum tradimus dominium et potestatem. Accepimus quoque a te Bernardo sepe dicto uncias VIIⁿ auri monete Barchinone ad numerum, ² quas tu nobis dedisti in precio sive per precium. Cuncta vero hec que superius sunt predicta, in tali videlicet modo et ordine vobis damus: ut ibi ^{et} exinde faciatis quicquid vobis placuerit, ad vestrum ple-³nissimum proprium, exceptus hoc: ut^o non habebitis licentiam vendendi sive comutandi^p hoc nec inalienandi ulli principi nec militi, nisi hominibus vestri consimilibus, et ibi non ⁴ feceritis nec fecerint ullum alium senioraticum neque baiulum, nisi nostrum aut successorum nostrorum. Insuper vero dederitis vos,^{q-p} ad^q illi qui hoc habuerint et detinuerint per vos aut post vos, ⁵ mancosos VIII° s de auri^r Barchinone, aut^{t-s} numerum pensatos de^u argento in argento,^t ad festivitatem semper Sancti Andree apostoli, per censum istius donationis,^u quia hec festivitas^v erit ter-⁶minus semper. Si vero vos aut illi qui hoc habuerint vel detinuerint, non dederitis aut non dabunt prenominate censum in prelocuto termino aut post octo dies prefati termini, ⁷ dabit^v illis^v aut dabunt postmodum in duplo sine ullius contrarietatis obstaculo. Post hoc vero totum quod superius insertum est, ego Bernardus prelocutus, accipiens et acquirens ⁸ donationem istius scripture presentis ad integrum, donator sum tibi Persedie, mee coniugi predicte, de omni hoc quod superius videtur atque legitur, quartam tantum portionem,^w ⁹ quam tibi prelocutus episcopus cum suo clericorum cetu et ego auctorizamus^x et damus in tali videlicet modo et ordine: ut si ego, presens donator, priusquam te fuero mortuus, remaneat ⁰ ad integrum ad ulum vel illos post tuum exitum ab hoc seculo cui vel quibus ego dederam atque dimiseram in verbis meis vel in meo testamento. Si vero evenerit ut prius discedas ab ¹ hac luce quam ego,

remaneat hoc, quod superius tibi dono, ad me solide et delibere vel ab nostros infantes, super hoc ut in vita tua et post tuum obitum sit ex hac donatio-^{/22}ne quartam partem ipsius censi datam semper. Hanc donationem istius scripture nos, prenominati adquirentes et recipientes, si eam in aliquid irrumpere vel recindere^v volue-^{/23}rimus, aut omnino infringere voluerimus, aut si illi qui hoc habuerint vel detinuerint per nos aut post nos, facere temptaverint, primum sit nobis invalida et illis et absque ul-^{/24}lo robore firmitatis, si nos aut illi qui hoc fecerint, non fecerimus aut non fecerint directum iuste et recte aut^{w-z} iudicium vestrum vel vestrorum successorum. Si vero nos dona-^{/25}tores, prebentes hoc vobis prenominatis et confirmantes, voluerimus disrumpere vel infringere hanc donationem aut si ullus successorum nostrorum facere temptaverit nullo modo, ^{/26}componanus vel componat vobis vel illis prelocuta omnia in triplum cum omni eius melioratione^{x-aa} que eiusdem meritis^{ab} sit vobis atque valoris. Et postmodum hoc maneat firmum ^{/27}omne per evum.

Actum est hoc idus ianuarii, anno XVIII regni regis Philippi.^{y-ac}

1. sicut.

LA.I, n. 201, f. 85d-86b. a. concilio. b. esse. c. relictis. d. observationis. e. iuditio. f. permaneat. g. subdito. h. coniugi. i. Persedie. j. unam. k. sole. l. circio. m. affrontationes. n. septem. o. quod. p. comitandi. q. nos. r. aut. s. octo. t. ad. u. de argencio in argencio. v. festivitatis hoc. w. ad. x. melioratione. y. Philippi.

LA.I, n. 376, f. 145a-c. a'. concilio. b'. esse. c'. observationis. d'. iuditio. e'. Manca. f'. siquis. g'. subdito. h'. coniugi. i'. Persedie. j'. unam. k'. collacionem. l'. Baselicam. m'. a parte orientali. n'. de parte vero meridiana atque occidua. o'. affrontationes. p'. nos. q'. aut. r'. auro. s'. ad. t'. de argencio in argencio. u'. donacionis. v'. illum. w'. porcionem. x'. auctoridamus. y'. rescindere. z'. ad. aa'. melioratione. ab'. meriti. ac'. Afegeix @Umbertus@ episcopus +. Stephanus levite. S+ Poncii levite. S+ Mironis sacerdotis. S+ Ermenardi presbiter sss. S+ Mironis Donucii qui hec scripsit cum literis supra positis in linea XV^a et subscripsit die et anno quo supra.

1326

1078 abril 10

Ramon Berenguer i Berenguer Ramon, comtes i marquesos de Barcelona, fan donació a Adelaida, cosina seva, d'unes cases situades a la ciutat de Barcelona, prop de la Canònica.

ACB, LA.I, n. 636, f. 235a-b. Rúbrica: "Carta de domibus prope sedem, quas Raimundus Berengarii et Berengarius Raimundi comites dederunt /Adaledi\". Interior recto: "n. 636" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1078" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus G: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 129, n. 965.

In nomine Domini. Ego Remundus Berengarius \et/ Berengarius Remundi, gratia Dei barchinonensium comites atque marchiones, pariter in unum, donatores sumus tibi Adaledi femine consubrine nostre. Sit etiam manifestum qualiter damus tibi domos nostras proprias, cum solis et suprapositis, cum omnibus ex omni parte gutis et stillicidiis, hostiis et ianuis, foveis atque cloacis, et universis ad easdem domos quolibet modo pertinentibus. Que habemus intra muros Barchinone urbis non longe ab ipsa Canonica. Advenerunt autem nobis prefata omnia propter imposturam sive falsitatem quam Iohannes Gamiz et uxor eius fecerunt in nostra moneta, quia precipit de furtis et fallaciis Liber Censorum septimus De falsariis matallorum, titulo sexto, capitulo secundo: "De his qui solidos aut monetam adulteraverint" ut humiliores persone "statum libertatis sue ammittant cui rex iusserit servitio deputandum". Habent autem terminum hec omnia ab oriente in calle publico, ^h a meridie ad domus Petri Seniofredi sacerdotis, ab occiduo et circio in domibus que fuerunt Guilaberti Fruiani et coniugis eius. Quantum prenominati termini concludunt, tibi ad integrum damus atque de nostro iure in tuum dominium et potestatem tradimus, cum ingressibus pariter et egressibus suis, ut facias exinde quodcumque tibi placuerit solide atque delibere, ad tuum plenissimum proprium. Si vero nos donatores aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo donationem hanc disrumpere aut infringere temptaverimus sive temptaverit, nil prosit, set componamus sive componat tibi prescriptas domos in triplum in hac eadem urbe, tali videlicet loco in quo similem tibi possint valorem obtinere, cum omni sua illarum melioratione. Atque postmodum hoc maneat perhenniter firmum, quia iubet De transactionibus, liber quintus, titulo secundo De donationibus, capitulo secundo, ut "donaciones principalis potestatis, que in quibuscumque personis conferuntur sive collate sunt, in earum iure perhenniter consistant, in quorum nomine eas potestas contulerit regia".

Facta scriptura donationis IIII idus aprilis, anno XVIII regni Philippi regis.

S+num Berengarii Remundi comitis, qui hanc donationem fecerunt et firmaverunt atque testibus eam firmari rogaverunt.¹

1. El document finalitza sense les anunciades signatures dels testimonis ni la subscripció de l'escrivà.

1078 abril 22

Ermengol empenyora a la seva mare Trudgarda un alou, consistent en terres, vinyes, cases, arbres de diverses classes, prats i pastures, situat al comtat de Barcelona, al Vallès, dins la parròquia de Santa Agnès de Malanyanes, a causa d'un alou que aquesta li havia donat, situat al comtat de Barcelona, al Vallès, a les parròquies de Santa Perpètua de Mogoda, Sant Fost de Campsentelles, Sant Pere de Reixac i Sant Vicenç de Mollet, de manera que la creditora podrà vendre l'alou empenyorat un cop passats quaranta dies de l'empenyorament.

ACB, LA.III, n. 165, f. 57d-58b. Rúbrica: "Petrus Ermengaudi impigneravit matri sue alodium in Sancta Agnes". *Inter columnas verso*: "n. 165" (Caresmar). *Interior recto*: "A" (s. XVIII). *Inter columnas recto*: "Anno Domini 1078" (s. XVIII). Caplletra "T" ornamentada, tipus F: 8 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 129-130, n. 966.

In nomine Domini. Ego Petrus Ermengaudi obpignorator sum tibi matri mee, Truiardi nomine. Sit etiam manifestum qualiter dedisti michi omne tuum alodium, quod habebas in comitatu barchinonensi, in Vallensi, in parrochiis Sancte Perpetue et Sancti Fausti et Sancti Petri de Rexag et Sancti Vincencii de Molleto, ut adiuverem te et filium tuum, fratrem meum, nomine Bernardum, omnes concessiones et donationes quas vobis fecit pater meus Ermengaudus et quas habetis et tenetis quibuslibet aliis vocibus sive modis in supra dicto comitatu, tenere et habere atque defendere contra omnem hominem et feminam et homines sive feminas per directam fidem sine ullo engan, et ut non vobis aliquid exinde tollam nec a vobis illa auferam quocumque argumento sive ingenio. Propterea obpignoro tibi matri mee alodium meum proprium ad (ad)^l integrum, quod habeo in comitatu barchinonensi, in Vallensi, intra parrochiam Sancte Agnetis de Malananicis, terras videlicet et vineas, cultas et incultas, trillas et viridiarum diversique generis arbores, prata et pascua, aquas ^⁹ earumque decursus, domos cum solis et suprapositis, et ceteris omnibus ad supra dicta omnia quolibet modo pertinentibus. Advenerunt autem mihi hec omnia per testationem patris mei Ermengaudi et per comparationem meam vel quibuscumque aliis vocibus sive modis. Quantum intra terminos prenominatae parrochie quocumque modo habeo, tibi matri mee prefate ad integrum obpignoro, ut te et fratrem meum prescriptum adiuvem tenere et habere omnes vestros directos, secundum quod superius

comprehensum est, quamdiu vivus fuero. Universa vero hec, que tibi obpignoro, de meo iure in tuum dominium et potestatem trado, ut tu habeas ista omnia propter tuum pignus, tali videlicet modo atque tenore: ut si, secundum quod superius scriptum est, non adimplevero, et intra XL^a dies quibus exinde me commonueris aut commonere feceris, non emendavero, licentiam habeas faciendi de predicto pignore quodcumque tibi placuerit, ad tuum plenissimum proprium, excepta egritudine aut aliqua inevitabili necessitate, que vitari non possit; transacta vero necessitate, emendem quod minus fecero absque ulla fraude sive malo ingenio. Cum autem hec, sicut superius scripta sunt, firmiter tenuero, quamdiu pariter vixerimus, revertatur scriptura hec, o mater mea, in meum ius atque dominium, post obitum tuum, aut in cuiuscumque dominium, me vivente, precepero. Si vero ego obpignorator aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo pignus hoc disrumpere temptavero sive temptaverit, nil prosit, sed componam sive componat tibi prescriptum pignus in duplum cum omni sua illius melioratione. Atque postmodum hoc maneat firmum, secundum quod superius est comprehensum.

Quod factum est X kalendas mai, anno XVIII regni regis Philippi.

S+ Petri Ermengaudi, qui hanc obpignorationem fecit et firmavit atque testibus eam firmari rogavit.

S+ Geriberti Guitardi. S+ Arnalli Raimundi. S+ Guilelmi Ervigii. S+ Ermengaudi Bernardi. S+ Riculphi levite. Sss Seniofredus presbiter.

+ Gauzbert sacer, qui hoc scripsit sss die prenominate et anno prescripto.

1. Repetit i expuntuat.

1328

1078 maig 3

Guadall Adroer i la seva muller Ermessenda venen als canonges de Barcelona diferents alous situats al comtat de Manresa, al castell de Miralles, prop l'església de Sant Pere de Vim, pel preu de 21 mancusos d'or.

ACB, LA.IV, n. 245, f. 98d-99a. Rúbrica: "Guadallus Adroer vendidit sedi alodia multa in castro Miralles". *Inter columnas verso*: "n. 245" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 6 línies.

Regest: MAS, *Notes*, vol. X, p. 130-131, n. 967; repetit a *id.*, 1915, vol. XII, p. 284, n. 2675.

In Christi nomine. Ego Guadallus Adroarii et coniux mea Ermessindis femina venditores sumus vobis omnibus canonicis sancte sedis barchinonensis, emptoribus. Per hanc scripturam istius nostre venditionis vendimus vobis alodia nostra, id sunt, terras et vineas et ortus cum arboribus diversi generis, et insuper domos cum omni earum solo atque supraposito et cum cunctis earum gutis sive pertinenciis, sicuti melius potest dici vel nominari humano ore, quod pertineat ad hoc quod superius dictum est. Hec vero omnia, que superius dicta sunt, sunt in comitatu Minorise, in ipso termino illius castrum quod nominatur Miraies, scilicet prope basilicam Sancti Petri de ipso Vim. Advenerunt autem nobis, scilicet mihi Guadallo prenominate, per vocem uxoris mee iam dicte, ad meam mulierem per laxationem viri sui, condam, nomine Ermengaudi vel quocumque alio modo et ordine. Affrontant namque prenominate domi cum ipso orto atque prenominate alodio a parte orientali in ipso alodio Guilelmi Isarni et suorum fratrum, a meridie in ipso torrente et in alodio Arberti Guitardi, ab occiduo in alio torrente sive in alodio de nobis iam dictis canonicis, a circea vero parte in alodio nostro sive Gerberti Ugonis. Predicta vero vinea, simul cum ipsa terra in qua est fundata, terminatur ab oriente et occiduo in nostra vinea, a meridie atque circio in alodio Guilelmi Guadalli. Alia vero petia terre affrontat ab oriente in alodio Sancti Petri sive in ipso torrente, a meridie in alodio Guilelmi Guadalli, ab occiduo in vinea Guilelmi Ranchorosi, a circi in alodio Gerberti Ugonis prenominate et nostro. Quantum isti termini ambiunt atque concludunt, sic vendimus vobis: prescripta omnia integriter, cum earum aquas, regos et capud regos, et cum omnibus earum egressibus sive regressibus. Et de nostro iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, ut ab hodierno die et tempore exinde habeatis potestatem faciendi quicquid volueritis, sicuti de vestro alodio. Accepimus quoque (per hanc ven)¹ ^Æ per hanc venditionem mancosos XXI auri monete que hodie currit in Barchinona, per precium et in precio. Quod si nos venditores aut aliquis homo utriusque sexus hanc scripturam venditionis dirumpere vel infringere voluerimus sive voluerint, componamus aut componat prelocuta omnia in triplum vobis que eiusdem meritis sit atque valoris. Et postmodum hoc maneat semper firmum omne per evum.

Quod est actum V nonas mai, anno XVIII regni regis Philippi.

S+num Guadalli Adroarii, s+num Ermessindis femina, nos qui hanc scripturam venditionis fecimus, firmavimus testesque firmare rogavimus.

S+num Guilelmi Isarni. S+num Oliba Mironis. S+num Petri Guilelmi. S+num Reimundi Bonushomo. Arnal sacer s+.

S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit cum litteris rasis et emendatis et supra positis in linea I et in VIII, die et anno quo supra.

1. *Repetit a continuació.*

1329

1078 maig 12

Adelaida ven a Ramon Dalmau, levita, un hort petit, situat dins dels murs de la ciutat de Barcelona, a prop del claustre de la Canònica, pel preu de 14 mancusos d'or de Barcelona.

ACB, LA.I, n. 635, f. 234c-235a. Rúbrica: "Carta quod Adaled vendidit Raimundus Dalmacii clerico ortum et puteum, in Barchinona, prope sedem". Foli 234, exterior verso: "n. 635" (Caresmar). *Inter columnas verso*: "Anno Domini 1078" (s. xviii). Caplletra "T" ornamentada, tipus C: 11 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 131, n. 968.

In nomine Domini. Ego Adaledis femina venditrix sum tibi Remundo Dalmatii levite. Sit etiam manifestum qualiter per hanc scripturam istius mee venditionis vendo tibi ortulum meum proprium atque cortale, cum casali et parietibus et puteo atque vitibus, que habeo intra muros Barchinone ¹ urbis non longe a claustro Canonice. Advenerunt autem mihi hec omnia per donationem barchinonensium principum, quam mihi exinde per scripturam manibus illorum firmatam fecerunt, secundum quod continetur in Codice Censorum, quinto De transactionibus, titulo II De donationibus principum, capitulo II, ubi legitur: "Donationes regie potestat(e)\i/s,¹ que in quibuscumque personis conferuntur sive collate sunt, in eorum iure consistant in quorum nomine eas potestas contulerit, regia ea videlicet ratione: ut ita huiusmodi regalis munificentie collatio attributa in nomine eius qui hoc promeruit, transfusa permaneat, ut quicquid de hoc facere vel iudicare voluerit, potestatem in omnibus habeat." Terminantur autem hec omnia a circio et occiduo in parietibus atque domibus tuis, ab oriente in pariete meo et in pariete Petri Seniofredi presbiteri, a meridie in platea publica. Quantum prenominati termini concludunt, tibi ad integrum vendo propter

mancusos XIII auri barchinonensis. Quos tu emptor precium mihi dedisti et ego venditrix manibus meis accepi. Nichilque ex predicto precio apud te remansit, sicut satis est manifestum. Hec autem omnia, que tibi vendo, de meo iure in tuum dominium et potestatem ad integrum trado, cum ingressibus pariter et egressibus suis, et cum universis ad supra scripta omnia quolibet tenore vel ordine sive modo pertinentibus sive pertinere debentibus, ut facias exinde quodcumque tibi placuerit, ad tuum plenissimum proprium, absque ullius contrarietatis obstaculo. Si vero ego venditrix aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo venditionem hanc dirumpere aut infringere sive rescindere aut in aliquo dimovere temptavero sive temptaverit, nil prosit, set coponam sive componat tibi vel illis qui per te et post te bona tua adituri sunt omnia hec, in triplum cum omni sua illorum melioratione. Atque postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod factum est IIII idus mai, anno XVIII regni regis Philippi.

S+num Adaledis femine, que hanc venditionem fecit /^a et f(e)irmavit² atque testibus eam firmari rogavit.

S+num Eriballus Remundi, s+num Bernardi Arnalli, s+num Iohannes Arnalli, s+num Guilelmi Odegarii, s+num Iohannis Gamiz, s+num Rodlendis femine, isti affirmant et verum esse astruunt atque auctoritate sua confirmant vendicionem hanc, et definiunt atque pacificant et evacuant ad utilitatem atque profectum supra scripti emptoris Remundi illud omne quod emerunt ex potestate Guilaberti Fruiani et filiorum eius, et ex potestate filiorum atque filiarum Audegarii Godmari et matris eorum. Propter quod, datis vocibus universis atque cartis quas exinde habebant, acceperunt a iure prenominati Remundi mancosos XII auri barchinonensis, ut cuncta hec firma esse statuerent atque corroborata.

S+ Guilelmi levite, s+num Iohannes Arnalli, s+ Bernardi subdiachoni, isti sunt huius rei testes.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit cum litteris rasis in linea VII et sub ss scripsit die et anno quo supra.

1. e expuntuada. 2. e expuntuada.

1330

1078 maig 18

Testament sacramental de Ponç Ebrí en el qual nomena marmessors Ermengol Bernat, Martí Isarn i Ramon Geribert i, entre altres

deixes, concedeix un alou situat entre els torrents de Vilar i Canelles a Santa Maria de Badalona i una peça de terra sota l'estrada de Barcelona, i una petita feixa sobre l'estrada, a la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia.

ACB, LA.II, n. 407, f. 137d-138b. Rúbrica: "Testamentum Poncii Ebrini qui donavit sedi II pecias alodii in Bitulone". *Inter columnas verso*: "n. 407" (Caresmar). *Exterior recto*: "Anno Domini 1078" (s. XVIII). Cf. doc. núm. 1350, de 4 de maig de 1079. Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 131-132, n. 969.

In nomine Domini. Ego Reimundus Boveti et Petri Arnalli et Ermengaudi presbiteri et Guilielmi subdiachoni iuramus pariter et testificamus per Deum, in substancia unum et in personis trium, dehinc per altare Sancti Adriani martiris, cuius ecclesia sita est in comitatu Barchinone, in Maritima, infra parrochiam Sancte Marie vicho Bitulone, quod etiam altare has condiciones baiulando manibus nostris contigimus, quia nos vidimus oculis et auribus audivimus tunc temporis que Poncius Ebrini iussit scribi et fieri suum testamentum, iacens in lectulo suo in egritudine unde obiit, et invincem voluntatem suam manumissoribus suis, videlicet, Ermengaudi Bernardi et Martini Isarni et Remundi Gueriberti. Et precepit nobis testificari hanc suam ultimam voluntatem, quam ordinavit nobis videntibus et audientibus.

Primum namque dimisit ad Sancte Marie Bitulone ipso suo alodio quod abebat de ipso torrent de Vilar usque in alio ^A torrent de Chanalies, ubique invenire potuissent, tam terris cultis quam eremis, cum pronis et planis, totum dimisit ad predictam domum Sancte Marie virginis, tali modo et ordine: ut presbiteros predictam domum qui cotidie sacrificaverint, ipsos teneant ad servitium Sancte Marie sine blandimentum ullius hominis et feminis, et faciant aniversarium per unumquemque annum pro anime sue et parentibus suis et pro fidelium defunctorum. Et si ullus homo aut vicharios aut seniores aut feminas voluerit tollere aut rapinam facere ad predictam matri Ecclesia vel ad eius presbiteros, revertat ad propinquos. Et dimisit ad Sancte Crucis Sancteque Eulalie ad eorum Canonica petiam unam terre subtus strata barchinonensium, cum peciuncula I qui est super strata predicta, tenentes cum alodio Bernardi Guanalgodi. Et dimisit ad Bernardi Remundi, seniori suo, ipso campo quod laborabat Remundi Geriberti, qui se tenet cum alodio de Remun Maier. Et de predicto Bernardi Guanalgodi, avo suo, alodio qui remansisset, dimisit ad fratri suo Petro et ad Odda femina, soror predicto Petro, ad illorum proprio. Et si mortuus

fuisset unum annum quam alium, revertisset ad eum qui vivus fuisset predicto alodio cum casis et vineis. Et dimisit tonna I, quod abebat, Seniofredi Geriberti. Mandavit eam vendere et ipsum precium fuisset per conredi ad suum corpus ad sua ipsa sepultura de vestimentum. Dimisit, ut ipsos suos debitos fuissent persolutos, ad novo veniente de pane et vino, quod Deus dedisset. Dimisit ad opera Sancte Marie Bitulone quartera I ordei, a mensura nova, et quatera I vini. Dimisit ad Ermengaudus sacer sestarios I ordei et sestarios I de vini. Ad Guilielmi subdiachoni, migera I ordei et emina I vini. Et dimisit ad fratres suos Petro et Odda predictos ipso suo sacrario de Sancti Atriani cum ipsa vexela de cubos et tonnas qui ibidem erant, et fecissent aniversarium per unquemque annum [℞] cum clericis Sancte Marie Bitulone pro anime sue. Et ad suos elemosinarios, singulos sestarios ordei. Ad Balluvinus sacer, emina I ordei et sestarios I vini, per misses. Ad sua sepultura, de suo pane et vino, tam de vetere quam de novo, expendissent quantum necesse fuisset, et de ipsas oves IIII^{or}. Et alias oves qui remanserint, ad prescripta Odda. Et ad Ermengaudus sacer, ove I. Et ad Maria et filia sua, emina I ordei. Et ad opera Sancte Marie, exada I. Et ad Sancte Marie, ipso suo scrinio ad ipsa ornamenta ateneri, et donet ad Sancti Adriani ipsum precium. Dimisit ad Adaled et ad Ermeniardis ipso suo alodio de Corrono et de ipsa Garriga cum ipso asino. Et alia vascula, maiora vel minora, que remansisset, cum aliquid de pane et de vino, si remansisset, cum ferramenta qui non est supra scripta, cum ocches et gallinas, totum dimisit pro anima sua per misses. Hoc totum ita precepit predictus testator. Et post obitum suum sic stare mandavit. Deinde, ingravescente langore, discessit ab hoc seculo in mense madii, anno XVIII regni Philippi regis, immutata hac voluntate.

Quod est actum XV kalendas iuni, anno XVIII regni prephati regis.

Sig+m Remundus Boveti, sig+m Petri Arnalli, Ermengaudus sacerdos sss, Guilielmus subdiachonus sss, nos sumus huius rei testes et iuratores.

Sig+m Ermegaudi Bernardi, sig+m Martini Isarni, s+ Raimundus levite, nos sumus manumissores.

Sss Seniofredi presbiter, sss s+ Vives subdecens, sig+m Gonmari Sentullo, nos qui presentes adfuimus.

S+ Remundi levite, qui est iudicis.

Ermengaudus sacer, qui has condiciones scripsi in prefato die et anno sss subscripsi.

1331

1078 juny 1

Arnau Gonter i la seva muller Narbona venen a Ramon Dalmau, levita, unes cases situades a Barcelona, a les muralles, prop del claustre de la Seu.

ACB, LA.I, n. 259, f. 106b-c. Rúbrica: "Emptio Raimundi Dalmatii de domibus que sunt iuxta claustrum". *Inter columnas recto*: "n. 259" (Caresmar). *Exterior recto*: "anno Domini 1078" (s. xvii). Caplletra I ornamentada, tipus C: 15 línies.

Regest: MAS, *Notes*, vol. X, p. 132, n. 970.

In quinto Censorum Codice, De transactionibus, capitulo quarto De comutationibus et venditionibus, era tertia sententia, patet omnibus ut venditio per scripturam facta, plenam obtineat firmitatem; ceterum si etiam scriptura facta non fuerit et datum precium, presentibus testibus, comprobetur plenum habeat emptio vigorem. Hac igitur ego Arnallus Gontarii, fultus perpetim valiture legis sanctione, una cum uxore mea, nomine Narbona, venditores sumus tibi Remundo Dalmatii levite, emptori. Universitati pateat hominu<m>, tam presentum quam futurorum, qualiter vendimus tibi domos nostras proprias, quas habemus in menibus et intra menia Barchinona urbis, non longe a claustro barchinonensis sedis. Que etiam domus advenerunt nobis per manifestam emptionem vel aliis quibuslibet vocibus sive modis. Terminantur autem prenominata domus ab ortu solis in turribus et domibus archidiachonatus et in domo Adaledis femine atque in domibus Petri Seniofredi presbiteri, a meridiano quoque climate in platea publica, ab occasu vero solis in domibus que fuerunt Ermemiri Rufi, a septentrione in orto Ysaach hebrei sive Geraldii Quadragesimeintransis. Quantum prenominati termini concludunt, tibi ad integrum vendimus propter mancosos trecentos viginti duos auri barchinonensis. Quos tu emptor precium nobis dedisti et nos vendentes manibus nobis accepimus. Nihilque ex predicto precium apud te emptorem remansit, sicut satis est manifestum, et sicut fatemur verum esse coram omnibus huius venditionis subscriptoribus et aliis quampluribus. Has autem domos, quas tibi vendimus, de nostro iure in tuum dominum et potestatem ad integrum tradimus, cum ingressibus pariter et egressibus suis, cum solis et suprapositis, guttis et stillicidiis, hostiis et ^l ianuis, foveis atque cloacis, luminaribus et superluminaribus, et cum universis ad prescriptas domos qualibet conditione vel ordine, tam intrinsecus quam extrinsecus, pertinentibus, secundum quod ore possunt humano utcunque dici sive nominari, ut facias exinde

quodcumque tibi placuerit, ad tuum plenissimum proprium, absque ullius contrarietatis obstaculo. Si vero nos venditionem hanc facientes aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo disrumpere aut infringere sive rescindere aut in aliquo dimovere temptaverimus venditionem hanc sive temptaverit, nil prosit, sed componamus sive componat tibi vel eis qui per te et post te bona tua adituri sunt, supra scriptas domos, quas tibi vendimus, in triplum cum omni sua illorum melioratione, in tali videlicet loco in quo simile tibi possint valorem obtinere. Atque postmodum hoc maneat perhenniter firmum et obtineat robor valiturum.

Quod factum est kalendas iunii, anno XVIII regni regis Philippi.

S+m Arnalli Gontarii. S+m Narbone femine, qui hanc venditionem fecerunt et pucti firmaverunt atque testibus eam firmari rogaverunt.

S+ Ricuphi, levite. S+ Guilaberti levite. S+ Reimundi levite. S+num Raimundi Olibe. S+num Bernardi Uzalardi. S+num Bernardi Seniofredi serviente. Arnalli Gontarii. S+num Adalgarii Petri. S+num Remundi filium Seniofredi Sentelli.

S+ Guilelmus sacer. S+ Mironis Donucii, nos uterque qui sumus testes de ipsa confirmatione Narbone prescripte quatuor punctis signatis.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit cum litteris raris et emendatis in linea VI^a ubi dicitur "Ysaach", et sub sss scripsit die et anno quo supra.

1332

1078 juny 23

Testament de Guillem Domnuç en el qual fa deixes als seus parents dels béns que té repartits entre el comtat de Barcelona i el de Girona i donacions pietoses a diferents entitats religioses, sobre tot a la Canònica de Barcelona.

ACB, perg. 1-1-2361. Original. Pergamí, 130 × 455 mm. Al verso: "Testamentum Guilielmi Donucii / de Palaciol"; "Testament Guilielmi Donucii de Palacioli"; "Scripta" (s. XIII-XIV); "Num... 2361" (s. XVIII); "Liber III Antiquitatum n. 20 / Diversorum A 2361" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 19 mm.

ACB, LA.III, n. 20, f. 10d-11a. Còpia de mitjan segle XII. Encapçalament de foli: "Palaciolo". Rúbrica: "Testamentum Guilielmi Dunutii qui di-/misit sedi alodium in Iherundensi". *Inter columnas verso*: "n. 20" (Caresmar). *Interior verso*: "Gerundensis" (s. XIII-XIV). *Interior recto*: "nr" (s. XIII-XIV). *Inter columnas recto*: "Anno Domini / 1078" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus G: 12 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 132, n. 971.

In nomine Domini. Ego Guilielmus Donnucii,^a iacens in lectulo meo in egritudine, spero in misericordia Dei et timeo repentinum mortis occasum. Atque¹ iubeo fieri elemosinarios^b meos, videlicet Dalmacium^c Guiriberti et Berengarium Donucii^d atque Guilabertum Seniofredi, precipiens eis ut, si mori me ² contigerit de hac egritudine aut antequam alium testamentum faciam, potestatem habeant plenariam accipiendi omnes facultates meas sive substancias et dandi pro anima mea^e quemadmodum ego eis iniuncxero^f in hoc testamento.

In primis concedo omne meum mobile, quod habeo vel quocunque ³ modo habere debeo et invenire poterint^g supra dicti elemosinari^h mei, pro anima mea. Et concedo ipsas meas domos quas habeo in Barchinona, et ipsas malleolas quas habeo in territorio eiusdem civitatis, et ipsum meum alodium quod habeo in Villa Picina,²⁻ⁱ duobus fratribus meis, ⁴ videlicet Reimundo Donnucii^j et Berengario Donnucii.^k Et concedo ipsum meum alodium, quod habeo in gerundense comitatu, duobus fratribus meis supra dictis, tali videlicet modo et ordine: ut illi habeant eum et possideant omnibus diebus vite^l sue, post obitum vero eorum remaneat ⁵ ad Kanonicam Sancte Crucis Sancteque Eulalię Barchinone. Et concedo ipsum meum mansum, quod habeo in Lacera, ad ipsa Conamina, ad eęcclesiam Sancti Laurentii^m de Lacera, tali modo et ordine: utⁿ habeat eum cum omnibus suis pertinentiis^o ille clericus qui iam dictam eęcclesiam Sancti Laurentii^p decantabit. ⁶ Omne autem meum alium alodium quod habeo in parrochia iam³ dictę eęcclesię Sancti Laurentii^q et in parrochia Sancti Felicis de Valle Charchara^r et in parrochia Sancte Marie de Gallifa^s et in parrochia Sancte Marie de Kalles,^t et ipsum meum alodium quod habeo in Petra Fixa,^u et ipsum meum ⁷ alodium quod habeo in parrochia Sancte Marię de Martoreies et in parrochia Sancti Fausti de Campo Senteges,^v concedo supra dictis duobus fratribus meis. Ipsum autem meum alodium quod habeo in Palaciolo, quod emit pater meus de iam dicto Dalmacio Guiriberti, avunculo meo, remaneat ⁸ ad illum solide atque delibere.

Quod est actum VIII⁴ kalendas iulii, anno XVIII regni regis Philippi.

S+num Guilielmi Donnucii,^w qui hoc testamentum fecit, punctis firmavit testesque firmari rogavit.

^ρ S+num Guilielmi Salamir. S+num Guilielmi Remundi.^x S+num Petro Remundi. S+num Gerberti Bonefilii. ^ρ⁰ *S+num Arbert Bertran*.^y *S+num Arnalli Guilielm*.^z

^ρ¹ S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Malgrat que l'última lletra pugui semblar una i, creiem que són dos punts d'abreujament d'un que ajuntats. 2. Hi ha una ratleta sobre la vocal tònica d'aquest topònim i també sobre la majoria dels altres topònims. 3. Sota la i hi ha una t. 4. Escrit sobre raspat.

LA. a. Donnutii. b. helemosinarios. c. Dalmatium. d. Donnutii. e. Sota la a hi ha una s. f. iniunxero. g. poterunt. h. helemosinarii. i. Piscina. j. Donnutii. k. Donnutii. l. vi. m. Laurentii. n. [vel?]. o. pertinentiis. p. Laurentii. q. Laurentii. r. Charcara. s. Galifa. t. Calles. u. Petrafitia. v. Senteies. w. Donnutii. x. Raimundi. y. Bertran. z. Guilielmi.

1333

1078 agost 23

Ramon Ramon dona a Déu i a la Canònica de Barcelona cinc peces de terra i vinyes amb arbres fruiters, situades al territori de Barcelona, al terme de Santa Cecília, a la parròquia de Sant Vicenç [de Sarrià].

ACB, perg. 1-2-871. Original. Pergamí, 188 × 331 mm. El document presenta diferents taques, especialment importants en la part inferior esquerra. Al verso: "Carta Raimundi Raimundi in Serriano et in Sancta Cecilia" (s. xi); "r^o 86" (s. xvii); "Mitja Escala, Armari 2, n. 871" (Caresmar); "Antiquit. II 59" (Mas); "1078" (F-B). Caplletra "I" que ocupa 2 ratlles.

ACB, LA.II, n. 59, f. 21a-b. Rúbrica: "R. Reimundi dedit Sedi V pecias terre in Serriano, apud Sanctam Ceciliam". Interior recto: "n. 59" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1078" (s. xviii). Caplletra "I" que ocupa 16 ratlles.

Regest: Mas, Notes, vol. X, p. 1321-133, n. 972.

In nomine Domini. Ego Reimundus Remundi donator sum Domino Deo et barchinonensi canonice. Sit etiam manifestum qualiter, ob immanitatem meorum flagitiorum et beatitudinem indeficientium gaudiorum, dono Domino Deo et prenominate canonice terras et vineas, seorsum positas, pecias videlicet quinque, et trilias cum arboribus diversi generis que intrinsecus sunt, ^β et casalicis.^a Sunt autem hec omnia in territorio barchinonensi, in termino Sancte Cecilie, in parrochia^b Sancti Vincentii.^c Advenerunt autem mihi hec omnia per meam comparacionem^d vel aliis ^ρ quibuslibet vocibus sive modis. Terminatur autem pecia^e una vinee in vineis Berengarii Reimundi et Guanalgaudi Mironis a parte circea, ab orientali in ipso

aren, ^f a meridiana in via,¹ ab occidua in vinea Mocionis^f Bellucii. Iterum terminatur altera pecia^g vinee,² que est sub ipsa ecclesia, a parte circii in vineis ^f Petri presbiteri, a parte orientali in ipso vierono, a meridie in alodio Bernardi Guanalgaudi, ab occiduo in vinea Guanalgaudi Mironis et Berengarii. Item ^g tertia pecia^h cum triliis et chasaliciis desinit a parte circii in vineis³ Mocionis Bellucii, ab aquilone in torrente et in terra Iohannis Richarii, a meridie in alodio prenominati ^f Petri presbiteri et in ipsa ecclesia, ab occiduo in vineis Moisiⁱ Nasificti ebrei et Mocionis^j Bellucii^k et prescripti Petri. Quarta vero pecia^l vinee terminatur a circio ^g in vineis prephati^m Mocionis,ⁿ ab aquilone et meridie in via, ab occiduo in malleolo prephati Berengarii. Quinta quoque peciola vinee desinit ab orientali parte ^o in ipso vierono et in vinea iam dicti Moisi,^o a meridie et occiduo atque circio in vineis Remundi Guitardi. Quantum prenominati termini concludunt, dono ad integrum ¹¹ Domino Deo et prescripte canonice, cum ingressibus et egressibus suis et cum universis ad eadem omnia quolibet modo pertinentibus, secundum quod possunt nominari vel dici, ut canonici sepe dicte ¹² canonice faciant exinde quod faciunt ex ceteris munificenticiis vel acquisitionibus superius comprehense canonice absque ulla tergiversacione.^p Si autem ego donator autem cuiuslibet ¹³ sexus vel donacionis^q homo donacionem^r hanc disrumpere aut infringere temptavero sive temptaverit, nil prosit; sed ipse qui ausus fuerint donum hoc inquietare aut in aliquo ¹⁴ sollicitare vel adnullare, componat tociens dicte canonice universum donum hoc superius comprehensum in duplum propter vinculum cum omni sua illius melioracione.^s Atque ¹⁵ postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod factum est X⁴ kalendas sebtentris,⁵ anno XVIII¹ regni regis Philippi.

S+m Reimundi Remundi, qui hanc donacionem^u ¹⁶ fecit et punctim firmavit et testibus eam firmari rogavit.

S+ Mironis sacerdotis.

¹⁷ S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit cum litteris rasis et emendatis et fuis^v in linea V et in XV, die et anno quo supra.

1. Segueixen dues lletres raspades il·legibles. 2. Segueix sub ipsa e ratllat.
3. Sota la segona i hi ha una a. 4. Segueix I raspat. 5. Escrit sobre quelcom de raspat.

LA. a. casalitii. b. parrochia. c. Vincencii. d. comparationem. e. petia. f. Motionis. g. petia. h. petia. i. Moysi. j. Motionis. k. Belluti. l. petia. m. prefati. n. Motionis. o. Moysi. p. versatione. q. donationis. r. donacionem. s. melioracione. t. IXX. u. donacionem. v. fuis et emendatis.

1078 setembre 1

El bisbe Umbert, l'ardiaca Bernat Guillem i els canonges de la Seu de Barcelona donen permís a Ramon Dalmau, canonge de la Catedral, per a ampliar la seva casa carregant un arc sobre els murs d'una torre de la Seu que pertany a l'ardiaca.

ACB, perg. 1-2-1688. Original. Pergamí, 180 × 346 mm. Al verso: "Carta Raimundi Dalmacii in Barchinona" (s. xi); "Num... 1241" (s. xvii); "Mitja Escala, Armari 3, n. 1688" (Caresmar); "Antiquit. I 634" (Mas); "1078" (F-B). Caplletra "I" que ocupa 5 ratlles.

ACB, LA.I, n. 634, f. 234a-b. Rúbrica: "Adquisitio R. Dalmacii de ampliacione suarum domorum". *Inter columnas recto*: "n. 634" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1079" (s. xviii). Caplletra "I" que ocupa 21 ratlles.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 133, n. 973.

In nomine Domini. Ego Umbertus, permittente Deo, barchinonensis Sedis episcopus, et Bernardus Guilelmi, eiusdem Sedis archidiaconus,^a cunctusque grex canonicus in eadem sede michi /^β subditus, pariter in unum, tibi Remundo Dalmacii^b levite, nostre sedis canonico, donatores sumus. Sit etiam manifestum cunctis et notum universis qualiter facimus /^β tibi donum atque assensum et damus tibi licentiam, quam volumus firmo consistere robore per succedentium^c temporum secula. Universitati quoque pateat hominum, tam presentium^d /^α quam futurorum, qualiter ab urbe condita murus tuus adhesit atque conglutinatus vest/ turri nostre sedis, que etiam turris est nostri archidiaconatus,^e in quam paries /^β muri tui est intromissus ab edificantibus,^f transactis plurimis temporibus. Unde quia terminos domus tue dilatare cupis et amplificacionem^g muri tui perficere ob-^htas, damus tibi licentiam^h et assensum atque pariter facimus tibi donum ut in parietem et supra parietem nostre prescripte turris arcum domus tue reclinari facias atque supra ipsum nostrum /^γ parietem quicquid laboris exercendi sive edificandiⁱ voluntati tue occurrerit, potestatem in omnibus obtineas, tam ab oriente in predicta turri quam a meridie in solarario /^β prescripte turris et in eadem turre, nullumque deinceps successorem nostrum aut cuiuslibet sexus hominem super hoc edificio pertimescas. Si autem, quod absit, nos donatores /^β et assensum hunc facientes aut cuiuslibet sexus vel ordinis sive etatis homo dirumpere temptaverimus seu dissolvere factum hoc sive temptaverit, ad nichilum redigatur /^α nostra vel illius temptacio, sed, manentibus perhenniter cunctis a nobis hic ordinatis, exsolvamus

aut exsolvant tibi libras XII^{cim} auri puri in vinculum ęternaliter tibi profuturas.

^{/1} Facta scriptura donacionis^l huius atque assensus kalendas septembris, anno XVIII regni Phylip^k regis.

Umbertus episcopus +, ^{/12} qui hac donacionem^l et assensum licentiamque,^m cum conibentiaⁿ et subscriptione clericorum suorum inferius subscriptorum, fecit et subscripsit atque firmavit.

^{/13} *+ Bernardus archidiaconus^o*. *S+ Guilelmi levite*. *S+ Petri Bernardi clerici*. *S+ Ermenardi presbiter sss*. ^{/14} S+ Poncii levite. S+ Reimundus levita. *S+ Reimundi subdiaconi*. *S+ Poncii sacricustos*. ^{/15} S+ Ardenchus levite. S+m Guilelmi subdiaconi. *S+ Geraldus levite*. *S+ Guvi/tardi presbiter*. ^{/16} S+ Mironis Donutii.^p *S+ Stephanus levite*. S+ Guilaberti levite. ^{/17} *S+ Oliva levite*. *S+ Ponti^q levite*.

^{/18} S+ Berengarii subdiaconi, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

LA. a. archidiachonus. b. Dalmatii. c. succedencium. d. presencium. e. archidiachonatus. f. hedificantibus. g. amplificationem. h. licenciam. i. hedificandi. j. donationis. k. Philippi. l. donationem. m. licenciamque. n. conibencia. o. archidiachonus. p. Donucii. q. Poncii.

1335

1078 octubre 5

Trudgarda dóna al seu fill Bernat uns aious situats a Barcelona, al Vallès, a Santa Maria de Cardedeu, a Vilalba.

ACB, perg. 1-2-1479. Original. Pergamí, 111 × 291 mm. Al verso: "carta donacionis quam facit Tradiardis filio meo Bernat Ermengaudi" (s. XIII); "mitja escala armari 3, n. 1479"; "num... 848" (s. XVII); "1078" (F-B).

In nomine Domini. Ego Trudgardis femine do[nator sum tibi Ber]nard filio meo. Manifestum est enim quia placuit animus meis et placet, nullus quogen[tis] ^{/2} imperio nec suadentis ingenio, set propria [±11] ubi elegit bona voluntas, ut cartam donacionis facio tibi filio meo Bernardo ^β prescripto de ipsos meos alodios, qui vo-[bis ±14] fratri meo Remundi Lubatuni condam, et de ipsos sacra-rios, qui fuerunt suos. Et insuper dono tibi [^] ipsa mea sala meliore, qui est prope Sancti [Vincencii, qui ad]venit meo ipso alodio, in quo est fundata, per lexacionem neptus meos Bernardi Remundi. ^ρ Et est prescripta omnia in pago barchinonen[sis, in Vallense, alia]

Sancte Maria Cartitulo sive in Vilalba. Et afrontat prescripta omnia, a parte orientis [in alodio ter-]⁶mine Serre qui est transacto Riunc[ulo Cartitulo ±6 in i]strata calciata, et de occiduo in ipsa serra qui est ante Belloge, a parte c[irci ±3] /⁷ afrontad in istrata qui pergit per [Cartitulo ad sive Vilalba. Quan]tum infra istas afrontaciones ego abeo vel abere debeo, sic dono tibi, prescripto filio [meo] ⁸ Bernardo, totum ab integum, cum exis [vel regresis earum ±8 ip]sas meas cumpras et voces in alodios, quas apud te comparavit. Et est prescript[a omnia] ⁹ infra terminos Sancte Agnetis de [Malia]neges et [±10 ip]so] col. Et est prescripta omnia totum francum. Et ohnc dono tibi filio [meo prescripto] ¹⁰ Bernard ad tuum plenisimum proprium francum, ad tua volunta[tem ±7] exinde quodcumque volueris. Et hooic/ dono tibi propter ipsum bene [±10] ¹¹ quod tu mihi fecisti. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia superius scripta de meo iuro in tuo trado dominio et potestate, [ut facias] ¹² quodcumque volueris. Quod si me donatrice aut ullus homo vel femina qui contra hanc ista carta donacione venerit pro inrumpendum, non hoc [valeat vindicare] ¹³ quod requirit, set componat aut componam cum omni sua inmeliacione. Et in antea ista donacione firma stabilis permaneat modo [omni que tempore]

¹⁴ *Facta ista carta donacione III nonas hoctubeer, ano XVIII regni regis Philipi.*

Sig+num Trudgardis feminne, [qui ista donatio-]¹⁵ne fecit firmavit et testes firmare rogavit.

**Sig+num Ermengaudus Bernaln/rdus*. *Sig+num Folc Guifre*.
¹⁶ Ssss Seniofredus presbiter.*

Fulecrandus/ presbiter ssss, qui ista carta donacione fecit s[ub] die et anno [quod supra].¹

1. *Línia repetida per una altra mà.*

1336

1078 octubre 10

Umbert, bisbe de Barcelona, i els seus canonges donen en usdefruit a Ponç Geribert, levita, dues cases petites a canvi d'una altra casa petita que li havien donat i en la qual ell havia fet algunes despeses, perquè el bisbe i els canonges la necessitaven.

ACB, LA.I, n. 598, f. 222c-d. Rúbrica: [espai en blanc]. Exterior verso: "n. 598" (Caresmar) i "Anno Domini 1079" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus B-F: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 133-134, n. 974.

In nomine Domini. Ego Umbertus, divino permittente numine sancte sedis barchinonensis episcopus, et universus grex canonicus eiusdem sedis ibidem mihi subditus, pariter in unum, tibi Poncio Geriberti levite, nostre sedis canonico, donatores sumus. Sit etiam manifestum qualiter dudum dedimus tibi domum unam parvulam secus nostram Canonicam, in cuius edificii sumptibus aliqua de tuo expendisti. Sed quia domus ipsa, quamvis parvula, nobis erat admodum necessaria in utilitatibus plurimis, domum eandem ad nostro receperamus usus, te in nullo contradicente. Et in compositione ipsius domus duas alteras domos parvulas tibi damus ad hostium nostre ecclesie iuxta ecclesiam Sancti Sepulcri, in quibus inhabitare valeas et necessitates tuas perficere, secundum quod humanus postulat usus, quarum una dudum fuit infirmorum receptaculum fratrum, altera tempore transacto fuit capitulum. Damus autem tibi prephatas domos ad integrum, cum solis et suprapositis, guttis et stillicidiis, hostiis et ianuis cunctisque edificiis ad domos prescriptas qualibet conditione vel ordine pertinentibus, quia es ecclesie nostre necessarius in universis ad hornatum sive cultum eiusdem ecclesie pluribus modis pertinentibus, ut factus sedis nostre vicinus comodius invigilare valeas illius necessitatibus. Tali quoque modo et ordine domos tibi damus: ut habeas illas et teneas atque possideas quamdiu vixeris, atque post obitum tuum revertantur in ius atque dominium nostre Canonice nostrumque absque ullius contrarietatis obstaculo. Si vero nos donatores aut quilibet successorum nostrorum sive cuiuslibet sexus vel ordinis homo donationem hanc disrumpere aut infringere temptaverimus sive temptaverit, nil prosit, sed componamus sive componat tibi prescriptas domos in duplum cum omni sua illorum melioratione. Atque postmodum hoc maneat firmum, secundum modo ut superius comprehensum.

Quod est actum VI idus octobris, anno XIX regni regis Philippi.

^d Umbertus episcopus +, + Bernardus archidiaconus, s+ Remundi levite, qui et iudicis, s+ Petrus sacer, s+ Dalmacius sacer, s+ Remundi levite, s+ Mironis sacerdotis, s+ Ermenardi presbiter sss, s+num Guilemi^d subdiaconi, s+num Reimundus levita, s+ Guilelmi levite, s+ Reimundus presbiter, s+ Stephanus levite, s+ Guilaberti levite, qui hanc donationem fecimus et signis atque subscriptionibus roboravimus.

S+ Poncii sacracistos.

S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Sota l'última i hi ha un signe us.

1337

1078 octubre 15

Bernat Ermengol dona a la seva mare Trudgarda tots els alous que aquesta li havia lliurat per escriptura, de manera que ella els tindrà mentre visqui i després retornaran al donador.

ACB, perg. 1-2-475. Original. Pergamí, 86 × 310 mm. El document presenta un petit forat al marge superior esquerre, a un quart de l'angle, que afecta el nom del donador. Al verso: "Donacio quam facit Bernardus Ermengaudi de alaudibus matri sue"; "Scripta" (s. XIII); "Nil pro Capitulo" (s. XVI); "Siglo XI" (s. XIX); "Antiquit. III 154"; "1078" (Mas). Caplletra "I": 4 mm.

ACB, LA.III, n. 154, f. 54a. Rùbrica: "Hec carta in fraudem barchinonensis Sedis fuit facta et ideo non valuit". Interior recto: "n. 154" (Caresmar). Inter columnas recto: "Anno Domini 1179" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 11 línies.

Regest: Mas, Notes, vol. X, p. 134, n. 975.

In Christi nomine. Ego Bernardus^l Ermengaudi donator sum tibi genitrice mea, nomen^a Trudgardis. Dono tibi omnes meos ^lalodios, quas^b tu mihi dedisti in cripturam,^c quod mihi firmasti, tali modo: ut tu teneas et possideas omnibus diebus² vite tue, ^βsine blandimento homine vel femina, ad tua voluntate; et ad obitum tuum, revertant in mea potestate sine mora ^let ipsam kartulam.^d Quod si ego Bernardus aut ullus homo vel femina qui contra ista karta^e donatione vene-^frit ad inrumpendum, non hoc valeat vindicare quod requirit, sed componat aut componam pre-^βscripta omnia in duplo cum suas meliorationes. Et in antea ista karta^f donatione firma perma-^lneat modo et omnique tempore.

Facta ista karta^e donatione idus octobris, anno XVIII regni Fi-^βlipi^h regi.ⁱ

S+m Bernardus Ermengaudi, qui ista carta donacione^f fieri iussi,^k firmavi et testes firmare ^lrogavi.

S+m Ermengaud Bernard. *S+m Fulchoni Guifredi*. /*Sig+ Fulcradus presbiter*^l.

^l0 Sss Seniofredus presbiter, qui ^çl scripsi.^m

1. us es veu només a la còpia. 2. Sota la i hi ha una e.

LA. a. nomine. b. quos. c. scripturam. d. cartulam. e. carta. f. carta. g. carta. h. Philippi. i. regis. j. donatione. k. iussit, t expuntuada. l. hec. m. scripsit.

1338

1078 octubre 20

Bonuç Vivà ven a Bernat Ramon i a la seva muller Ermengarda una peça de vinya amb la seva terra, situada al territori de Barcelona, al terme de Provençals, al Besòs, que té pels seus pares, pel preu de 100 mancusos d'or.

ACB, perg. 1-1-2522. Original. Pergamí, 155 × 311 mm. Al verso: "LXXXII"; "de Abtafolia" (s. XI-XII); "Num... 2522" (s. XVII); "Liber I Antiquitatum N. 838"; "Diversorum A 2522" (Mas); "1078" (F-B). Caplletra "I": 7 línies.

LA.I, n. 838, fol. 302c-d. Rúbrica: "Bonutius Vivani vendidit Bernat Raimundi et femine peciam vinee ad Provenzals". Exterior verso: "n. 383". Inter columnas verso: "anno Domini 1079".

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 135, n. 976.

In Christi nomine. Ego Bonucius Vivani venditor sum vobis Bernardus Raimundi et uxori tue Ermeniardis femine, emptoribus. Per hanc scripturam vendicionis^a mee ꝑ vendo vobis peciam^b unam vinee hab^c ipsa terra ubi est fundata. Et est hec omnia in territorio Barchinone, in terminio de Provincialis et de Bisocii. Advenit mihi predicta omnia ꝑ per genitorum et per ullasque voces. Et affrontad iam dicta omnia de circi et de meridie in vineas de vos emptores, de aquilonis in vineas Sancti Iacobi^d apostoli, de occiduo in vineas qui fuerunt ꝑ Geribert^e/i/ Gimarani. Quantum istas affrontaciones^e includunt, sic vendo vobis: iam dicta omnia ad integrum, propter precium mancusos centum auri monete Barchinone legitime pensatos. ꝑ Quod vos emptores precium mihi dedisti et ego venditor manibus meis recepi. Et nichil de ipso precio apud^f vos emptores non remansit. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, ꝑ que vobis vendo, de meum iure in vestro^g trado dominium et potestatem, ut quiquit^h exinde facere vel iudicare volueritis, cum exios et regresiosⁱ earum, ad vestrum plenissimum proprium. ꝑ Quod si ego venditor aut aliquis homo sexus utriusque contra ista vendicione^j pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut ego componam vobis iam dicta omnia ꝑ in duplo cum omni sua melioracione.^k Et in antea ista vendicio^l firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc XIII kalendas novembri, anno XVIII regini ꝑ regi Philipi.^m

S+num Bonucio, qui histanⁿ vendicione^o feci et firmavi et testes firmare rrogavi.^p

^{/0} S+num Ermengaudus Vives. *s+ Gerbertus presbiteri*. *S+ Sinderedus sacer*. SS+num Bernardus Isarno.

^{/1} S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi et sss die et anno quod supra.

LA. a. venditionis. b. petiam. c. ab. d. Jacobi. e. affrontationes.
f. apud. g. vestrum. h. quiquid. i. reuessios. j. venditione. k. me-
lioratione. l. venditio. m. Philippi. n. ista. o. venditione. p. rogavi.

1339

1078 octubre 24

Dalmau, Ponç Guerau, Pere Mir, la seva muller Guisla i el bisbe Umbert de Barcelona estableixen a Guillem Ponç la torre del Codony, de pedra i calç, que havien deixat deserta i buida els ismailites, situada al comtat de Barcelona, dins del terme del castell del Montmell, al lloc anomenat Codony.

ACB, LA.IV, n. 421, f. 176 d-177b. Trasllat de 14 de març de 1192. Rùbrica: "Stabilimentum et donatio turris de Codoin". *Inter columnas verso*: "Donatio" (s. XIII-XIV); "n. 421" (Caresmar). *Interior recto*: "De Monte Macello" (s. XIII-XIV). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 10 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 135-136, n. 977.

Ed.: URPI - RESINA, *El castell*, d. XI, p. 436-437.

In nomine Domini. Ego Dalmatius et Poncius Geraldi et Petrus Mironi et coniuge sua Guilia, sit etiam manifestum qualiter dompnus Ugbertus, barchinonensis episcopus, nos simul in unum, donatores sumus tibi Guilelmo Poncii. /^a Donamus tibi turrem de ipso Codoin, ex petra et calcem constructam, cum domibus universis undique constructis, solis et suprapositis, cum terris et vineis, cultis et incultis, arboribus diversi generis, fructuosis et infructuosis, que etiam cuncta¹ metu perfide² gentis hismahelitarum vacua et absque habitatore deserta erint et pene in solitudinem redacta, insistente barbarorum intolerabile terrore. Sunt autem hec in comitatu barchinonensi, intra termino castris Montis Macelli, in loco prenominato ad ipsum Codonium. Habent autem terminum universa hec ab oriente in monte Penditio et in collo Brugusso, a meridie in serra de Gualafred et in ipsa turre qui fuit de Guifredo³ Maiolo, ab occiduo ad ipsum Fictorium et ad ipsas Fonts subtus parelades de ipso Codon et ad ipsa guardia de Vale Longa, a parte vero circii ad ipsa rocha que vocant Lobadii et in castro de Celma vel in monte de Albano. Quantum prenominati termini concludunt, vobis ab integrum damus,

cum ingressibus pariter et egressibus suis, et medietate de decimis, et cum universis ad supra dicta omnia qualibet conditione vel ordine pertinentibus, secundum quod ore possunt humano dici sive utcumque nominari, ut sint omnia hec tua, secundum quod superius sunt comprehensa, ad tuum plenissimum alodium proprium perpetim franchum, absque ullius contrarietatis obstaculo, tali videlicet modo atque tenore: ut non liceat vobis in predicto et de prenominato alodio alium seniore facere vel aclamare, nisi nos aut succedentes nobis donatores in eodem honore. Si vero nos donatores aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo donum hoc disrumpere temptavero sive temptaverit, nil prosit, sed componam aut componat tibi vel posteris tuis uncias ^p auri purissimi LXX. Et postmodum hec maneat perhenniter firmum.

Quod factum est VIII kalendas novembris, anno XVIII regnante regis Philippi.

Sig+num Dalmacius Guitardi, sig+num Poncius Geralli, sig+num Petro Mironi, sig+num Guila, isti donum hoc fecerunt et firmaverunt atque testibus illud firmari rogaverunt.

Sig+num Raimundo Geralli. Sig+num Bernardo Olibani. Sig+num Mironi Olibe. Signum Gaucerandi. S+num Bernardi Senulli.

Isarnus sacer, qui ista carta donationis rogatus scripsi sub die et anno quo supra sss.

+ Berengarius levita, qui hoc translatum scripsit II idus marcii, anno Domini MCLXXXII, die et anno quo supra.

1. *Sota la t hi ha una l.* 2. *Abreviatura superflua.* 3. *Sota la o hi ha una i.*

1340

1078 novembre 27

Ermengol Bernat fa establiment a precari a Albert Ervigi, a la seva muller Guisla i a la seva descendència d'una peça de terra situada al territori de Barcelona, a Magòria, que té pels seus pares.

ACB, perg. 1-4-273. Trasllet en pergami de 27 de desembre de 1078. 155 × 288 mm. Restaurat. Al verso: "De Magoria" (s. XIII-XIV); "saeculi XI" (s. XVIII); "1078"; "1078" corregit sobre "1077"; "Diversorum C (b) 273, capsula 3" (Mas). Caplletra "H": 7 mm.

Hec est translatum de ipsa scriptura precaria \que/ fecit Ermengaudus Bernardi ad Arbertum Ervigio et coniux sue Guilie fem[ine]. Et ipsam scripturam sic incipit.

In nomine Domini. Ego Ermengaudus Bernardi donator sum vobis Arbertus ¹ Ervigio et coniux tue Guilie femine et vestre progenie atque posteritati. Manifestum est enim quia dono vobis terra herema causa precaria plantandi. Et est ipsa terra in territorio Barchinone, in terminio de Mugoria. Advenit mihi ² prefata terra per genitori meo et per ullasque voces. Et affrontad iam dicta terra in vinea de me Ermengaudus donatore, de aquilonis et de meridie in vias, de occiduo in vineas Sancte Crucis. Quantum iste affrontaciones includunt, ³ sic dono vobis et progenies atque posteritati vestre iam dicta terra sub tali conveniencia: ut eam obtime plantetis de bonas vites et advineetis et ad culturam ea adducatis; et hoc habeatis factum usque septem annos pri-⁴mos venientes; et infra isto termino prescripto ex his frugibus, quod Deus ibi dederit, habeatis vos laboratores tres partes, quartam partem et decimam ad opus meum retineo, exceptus unum annum quod vobis dono integriter ⁵ per vestram vineatam, quale vos prendere volueritis. Et quando fuerit expletum prenominatum terminum septem annorum et obtime fuerit advineato prefata terra, tunc dividamus iam dicta terra et vinea per me-⁶dium, ita ut una medietas sit mea, alia vestra. Ita tamen ut vestram partem non sit vobis licitum vindere nec alienare nisi me donatore aut successores meos, si emere eam voluero aut voluerint. ⁷ Et si ego nec illos noluerimus comparare vestram partem, quomodo iuste preciata fuisset bonis hominibus, infra XXX dies postquam amoniti fuero aut fuerint, licitum sit vobis ex vestram ⁸ partem ad facere quodcumque volueritis faciatis. Quod si ego donator aut aliquis homo sexus utriusque qui hoc rumpere voluero aut voluerit, nil valeat, set componat aut ego componam vobis in vin-⁹culo libram unam auri puri. Et insuper hoc maneat firmum omni tempore. Quod si nos laboratores minime fecerimus aut si nos habstraxerimus de supra dicto conventu, componamus tibi in vinc-¹⁰ulo ¹¹ libram unam auri puri. Et in antea hoc adimpleamus quod spondimus, ¹² et ullum senioresem atque senioraticum vo\|s/ laboratores ibi non faciatis neque proclametis ¹³ nisi me donatore aut successores mei\.

Facta ipsa carta precaria V kalendas december, anno XVIII regni regis Philipi.

Ermengaudus, ¹⁴ qui hanc precaria feci et firmavi et firmare rogavi.

Ermengaudi Raimundi iudicis. ¹⁵ Raimundi Guitardi. Bonefilii Ervigio. Guido. Poncii Durandi. Poncii Ellemar. Guilielmus subdiaconus. ¹⁶ Iohan levita. Poncio Remon clerico.

^{/7} Facto isto translato de prescripta scriptura² precaria VI kalendas ianuarii,³ anno XVIII regni regis Philipi.

S+num Remon Cabannada. S+num Remon Donucio. ^{/8} S+num Remon Senfre. S+num Berenguer Arucio.

1. Fragment de les línies 14 i 15 transcrit aquí per la il·lació lògica del text tot i que el reclam de situació apareix damunt de la paraula Philipi. 2. Escrit sobre lletres raspades indesxifrables. 3. Escrit sobre lletres raspades indesxifrables.

1341

1078 desembre 19

Umbert, bisbe de Barcelona, dóna de per vida a Bernat Guillem, ardiaca, l'alou que la Seu posseeix a Círcol, dins la parroquia de Santa Eulàlia de Provençana, territori de Barcelona, i que havia pertangut a Bernat Ramon.

ACB, perg. 1-1-2245. Original. Pergamí, 86 × 278 mm. Al verso: "Carta Bernardi Guilielmi archidiaconi de Circulo"; "Scrip. IXXXI" (s. XIII-XIV); "Num... 2245"; "Lib. IV. Antiquit. N 43"; "Diversorum A. 2245" (Mas); "1078" (F-B). Caplletra "A": 1 línia.

ACB, LA.IV, n. 43, f. 14a. Rúbrica: "De manso Circuli in terminium Provinciane". Interior recto: "n. 432 (Caresmar); "XXXI" (?). Caplletra "A": 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 136, n. 978.

Ad notitiam.^a Ego Umbertus, barchinonensis Sedis episcopus, deducere cupio multorum qualiter tibi Bernardo Guilelmi, nostre Sedis archidia-[/]cono, donum facio totius^b alodii de ipso Circulo, quod est nostre sedis et quod advenit nostre eccliesie fidelium largitione. Est autem nominatim domus [/] et cortes, terre atque prata, et viridaria cum arboribus diversi generis, et ceteris omnibus ad cuncta supra dicta qualibet conditione [/] vel ordine pertinentibus, sicut ore possunt humano dici vel nominari, secundum quod illa Bernardus Remundi unquam melius tenuit et habuit, [/] et secundum quod terminantur recto tramite per viam qua itur ab urbe Barchinona usque ad marina littora, in quibuscumque locis invenire [/] illa aut aliquid ex illis potueris. Sunt autem hec in territorio barchinonensi, in parrochia Sancte Eulalię de Provinciana. Cunc-[/]ta autem hec superius nominata, secundum quod scripta sunt, tibi ad integrum dono cum cannonicorum meorum assensu promptissimo, ut [/] post discessum Bernardi Remundi teneas et habeas atque possideas supra scripta ad servitium nostre sedis ac meum meorumque [/] successorum, quamdiu vixeris, absque ullius contrarietatis obstaculo.

Facta scriptura donationis huius XIII kalendas ianua-^orii, anno XVIII regni regis Philippi.

Umbertus episcopus +, qui hanc donationem fecit et firmavit /¹ atque testibus eam firmari rogavit.

S+ Remundi levite. S+ Bernardi Arnaldi.

/² S+ Petri clerici, qui hoc scripsit et sub sss scripsit die et anno quo supra.

LA. a. noticiam. b. tocius.

1342

[1076-1078]

El bisbe Umbert de Barcelona i Pere Mir de Banyeres fan acte de convenença sobre els castells de Banyeres i la Granada.

ACB, LA.IV, n. 333, f. 132c-133a. Encapçalament de foli: "Baineres". Rúbrica: "Convenientia inter episcopum et castlanos de Bagneriis de predicto castro". Exterior verso: "r" (s. XIII-XIV); "n. 333" (Caresmar). Caplletra "S" ornamentada, tipus B: 4 línies.

Datació: document sense data. Vegeu l'estudi cronològic de la introducció.

Ed.: URPI-RESINA, *El castell*, d. IX, p. 434-435.

Sub ista conveniencia miserunt se Raimundi Arnalli et Bernardo Mironis in potestate de dompno Umberto episcopo, que faciat directum Petro Mironis de castrum Bagneras ad /¹ iam dicto episcopo sine engan; aut hac tale consilium: que Petro predicti donet potestatem de iam dicto castro de Bagneras a predicto episcopo per quantasque v\i/(o)ces¹ ille requisierit sine engan, et que afidet Petro iam dicto ipsum castrum de Bagneras per sacramentum ad iam dictum episcopum sine engan, et faciat inde hostes et chavalcadas de ipsos cavallarios qui sunt logatos de predicto castro Bagneras apud dicto episcopo sine engan, exceptus ipsas cavalleries que laxara iam dicto Petro in predicto castro per guarda. Et de ipsas dominicaturas quod Petro iam dicto habet² in Bagneras de terris et de vineis, et de presentaias censales et de totos servicios censales, exceptos ipsos placitos, habeat predicto episcopo in iam dictas dominicaturas totam quintam partem sine engan. Et iterum convenit iam dicto Petro Mironi a predicto episcopo que faciat guerras et que tengat paces de predicto castro Bagneras per predicto episcopo sine engan. Et predictus episcopus convenit a predicto (episcopo)³ Petro ut faciat firmitatem de supra dicto castro Bagneras cum suis

pertinentiis ad Petrum iam dictum et ad posteritas eius sive lineage ad laudamentum dompno Reimundi comite sine engan de iam dicto Petro et sua posteritas sive cum canonicis sedis barchinonensis. Et supra dictus episcopus reddat ad supradicto Petro Mironi ipsum castrum que vocant Granada, simul cum suis pertinenciis, quomodo tenebat Petrus et habebat ad diem quando predictus episcopus emparavit, et hoc faciat sine engan de iam dicto Petro cum ipso expleto de hoc anno. Et si prendiderit se Petrus ut faciat directum de Bagneras ad supra dicto episcopo, placitent alios espletos de ipsa⁴ Granada et faciat ei iam dictus episcopus directum a predicto Petro, sicut ei iudicatum fuerit per directum. Et si iudicatum fuerit a supra dicto episcopo ut emendet ipsos expletos, afidet eos ad Petrum per placitos sufficientes sine suo en-^agan de iam dicto Petro. Et si se prendiderit predicto Petro a predicto consilio, desineat ad iam dicto episcopo ipsos alios espletos de ipsa Granada, excepto illo de hoc anno, et Petro Mironi iam dicti faciat directum de Reimundo Guilelmi a iam dicto episcopo, et predictus episcopus faciat directum de se et de suis hominibus ad iam dicto Reimundo. Et hoc totum quod supra scriptum est, fiat factum ex utraque parte sine engan.

1. o expuntuada. 2. Sota la h hi ha una x o un signe de con. 3. Expuntuat. 4. Sota la s hi ha una c.

1343

1079 gener 13

Testament de Ponç Guerau en el qual deixa béns situats a Banyols i a Magòria, a més de diners a la Canònica de Barcelona i als monestirs de Sant Pere, Sant Cugat i Ripoll, així com a la seva mare i altres persones.

ACB, LA.IV, n. 63, f. 20a-b. Rúbrica: "Testamentum Poncii Gerardi qui dimisit Sedi alodem in Bagnols". Interior recto: "n. 63" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 10 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 136, n. 979.

In nomine Domini. Ego Poncius Geralli iaceo in lectulo meo in egritudine, spero in misericordia Dei timeo ne subito mihi veniat mors. (Et)¹ ideo iubeo atque discerno ut sint elimosinarios meos, id est, Guitardi Boeci et Ermesendis, mater mea, et Miro Goltredi et Bernardus Marcucii. Precipio namque vobis elemosinarios meos ut, si mors mihi advenerit de ista egritudine aut de alia, antequam alium testamentum faciam, plenam potestatem habeatis apprehendere

et distribuere omne meum mobile sive immobile, sicut ego vobis iniungo in hunc testamentum.

In primis concedo ad Domino Deo et ad Kanonica Sancte Crucis Sancteque Eulalie ipsum meum alaude, quod habeo in Bagneolis, in tali videlicet modo et ordine: ut teneat mater mea omnibus diebus vite sue et donet ipsam tascam ad ipsam Canonica, post obitum vero suum remaneat solide ac delibere ad predicta Canonica ad proprio. Et concedo ad Sancti Petri cenobii ipsas meas vineas quod habeo ad ipso Cucullo. Et concedo ad Sancti Cucufati cenobii et ad Sancta Maria Rivipollentis cenobii ipsum campum qui ibidem est a prefate Cucullo. Et concedo ad Sancte Marie, que est sita in littore maris, modiatas II vinearum qui sunt ad Mogoria. Et concedo ad mater mea Ermesindis iam dicta domos ipsos meos, ubi abito, cum ipso solarario ex petra et calce constructum, et orto et aliis domibus qui me laxavit pater meus cum illorum pertinencia, cum ipsas meas vineas qui remaneat ad iam dicta Mugoria. Supra dicta omnia, quas dimitto ad Sancti Cucufati et Sancti Petri et ad Sancta Maria Rivipollensi, teneat mater mea omnibus ^h diebus vite sue, post obitum vero suum revertatur ad prefatos domos. Item concedo ad mater mea ipsum meum mobile, quam habeo, integriter, ut donet pro anima mea mancosos C, quomodo ergo ordinavero. Et de istos centum mancosos concedo ad prefata Canonica untias V, ut veniant ad corpus meum et sepeliant cum (cum)² honore. Et concedo ad Iohannis presbiteri mancosos VII. Et concedo ad episcopum mancosos VII. Et concedo ad Guitardus Boecii mancosos X. Et concedo ad Sindaredus presbiteri mancoso I. Et concedo ad Martinus presbiteri mancosos IIII. Et qui remanet de prefatis centum mancusis, concedo eos in sacrificiis, in quo melius videritis. Et concedo ad Guilelmus Geriberti mancosos VII. Et concedo ad Miro presbiteri mancosos VII. Et concedo ad Bernardus Marcucii mancosos VII.

S+ Poncii Geralli, qui istum testamentum fieri iussi et manibus meis signum meum scripsi et firmavi et firmare rogavi.

Facto testamento idus ianuarii, anno XVIII regnante regis Philippi.

S+ Sindredus sacer. S+ Martinus presbiter. S+num Geribertus Almarici. S+num Bonefilius Brandivino.

S+Iohannis presbiteri, qui hoc scripsi cum litteras supra positas in linea VI ubi dicit "domibus", et sub die sss et anno quo supra.

S+num Poncius Enneego.

1. Expuntuat. 2. Repetit.

1344

1079 febrer 6

Umbert, bisbe de Barcelona, i els seus canonges donen a Berenguer Ramon, canonge, i a Ramon Gotmar una vinya situada al territori de Barcelona, a la vila de Trullols, per tal que hi facin parets al voltant.

ACB, LA.II, n. 44, f. 16a-c. Rúbrica: "Carta quod conventus Barchinona dedit Berengario Raimundo canonico et Raimundo Gotmarii vineam apud Trullols". Interior recto: "XLV" (s. XIII-XIV); "n. 44" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1079" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus A: 11 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 136, n. 980.

In nomine Domini. Ego Umbertus, barchinonensis Sedis episcopus, et universus (is)¹ eiusdem sedis canonicorum conventus, pariter in unum, tibi Berengario Reimundi, nostre sedis canonico, et Reimundo Gundemari levite donatores sumus. Sit etiam manifestum qualiter damus vobis cuncteque vestre proieniei atque posteritati peciam unam terre noviter plantatam, quam olim dedimus vestro propinquo Berengario Atroarii ad plantandum vineam, ut plantatam ad culturam perduceret perfectam, tribuens illi cunctas laborationes que bone vinee competunt. Sed quia eundem Berengarium mors funesta prius ab hac vita subduxit sive subtraxit quam ceptum opus perficere posset, et eandem vineam, interveniente mortis articulo, imperfectam reliquit, concessit eam vobis ambobus ad suam ultimam voluntatem in suo testamento, ut quod deerat ipsi vinee vos supleretis, et omne directum illius post discessum eius vos haberetis. Est autem hec terre pecia nuper plantata in territorio barchinonen-^{si}, sub villa que vocatur Truiols. Advenit autem nobis per vocem nostre matris ecclesie sive ob collationem fidelium vel aliis quibuslibet vocibus sive modis. Predictam quoque peciam terre noviter plantatam, secundum quod superius scriptum est, vobis damus cum ingressibus pariter et egressibus suis, et cum omnibus suis terminis sive limitibus, secundum quod continetur in scriptura illa donationis quam dudum exinde fecimus prescripto vestro propinquo Berengario. Sub tali quoque conveniencia damus hoc vobis et vestre posteritati sive proieniei: ut eandem terram plantatam ad culturam perducatis perfectam, sicut bonam decet vineam, atque vallo undique concludatis, omnesque laborationes vinee illi tribuatis per hos quinque annos venturos. Interim vero de omnibus fructibus sive frugibus que ibi nascentur, dabitis nobis sive successoribus nostris, tam vos quam ipsi qui post discessum vestrum hoc habebunt per

vos, annis singulis, quartam partem ad integrum, absque aliqua diminutione. Inter predictum quoque terminum accipietis quacumque advineationem volueritis absque ullo contrarietatis obstaculo. Atque hic non facietis ullum senioraticum nisi nostrum sive successorum nostrorum. Si vero vobis aut heredibus vestris necessitas vendendi sive quocumque modo alienandi eandem vineam evenerit, facietis aut facient vestris similibus, qui similiter donent nobis sive successoribus nostris quartam partem ad integrum de omnibus frugibus sive fructibus que ibi orientur per annos singulos. Si vero nos donatores aut aliqui utriusque sexus homo venerimus aut venerit ad intrupendum hoc vel infringendum, nil nobis valeat nec illi, set componamus vobis aut componat prelocuta omnia in triplum. Et postmodum sit perhenniter firmum.

Actum est hoc VIII idus februarii, anno XIX regni regis Philippi.

Umbertus episcopus +. S+ Stephanus levite. S+ Dalmatius sacer. S+ Guilelmi levite, qui et capudscole. S+ Reimundus levita. S+ Poncii sacricustos. S+m / Guilelmi subdiachoni. S+ Miro Donnucii. S+ Poncii levite.

S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit cum litteris fuis in linea III, die et anno quo supra.

1. *Expuntuat.*

1345

1079 febrer 20

L'abat Geribert, de Sant Miquel de Cuixà, i els monjos d'aquest monestir fan una donació a precari a Isaac, jueu, i a la seva descendència, una terra per plantar-la de vinya i treballar-la, situada al territori de la ciutat de Barcelona, al terme de Magòria, perquè la tingui els set anys vinents donant-ne la quarta part dels fruits al monestir, a condició que no reconegui cap altre senyor que el monestir.

ACB, perg. 1-1-518. Original. Pergamí, 215 × 371 mm. Al verso: "La vinya de Magoriha" (s. XIII-XIV); "Cartes antiquisimes del mas / Avellaneda que per moltes reduccions / fetes apres no satisfan a res / per dita cabbrevacio"; "Del nº CCXXX dels extravagants de la Seu de Barcelona" (s. XVI-XVII); "Num... 518" (s. XVIII); "Diversorum A 518" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 33 mm.

In Christi nomine. Ego Gerbertus, gratia Dei abba \cenobium^l Sanctę Michahelis de Cuxano, cum cun<c>ta congregacione mona-

corum prefato monasterio mihi subditus, donatores sumus tibi Isak² heb[re]o et proge-³nies atque posteritati tue. Manifestum est enim quia damus tibi terra causa precaria plantandi. Et est ipsa terra in territorio Barchinone civitate, in terminio de Magoria. Qui nobis advenit ^β iam dicta terra ob collacione fidelium et per ullasque voces. Et affrontad iam dicta terra de circi in alaude Abram hebreo et suos eres, de aquilonis in terra de te Isahc et Berengarii Bernardi, ^⁴ de meridie in terra Ermengaudus Bernardi, de occiduo in vineas Vivani Goladoca. Quantum iste affrontaciones includunt, sic damus tibi et progenies atque posteritati tue iam ^⁵ dicta terra sub tali conveniencia: ut eam obtime plantare et edificare facias de bonas vites, sicut decet bona vinea, \et bene laboretis/ et hoc habeas factum usque VII annos primos ^⁶ venientes. Et ex his frugibus, quod Deus dederit ibi, dones tu³ et progenies atque posteritati tue Domino Deo et prelibato cenobio et nobis sive successoribus nostris quartam partem fideliter omni tempore, ^⁷ reliquas vero partes sint vestras integriter. Et non sint vobis licitum ibi alium seniore neque senioraticum facere neque proclamare nisi nobis aut successores nostros. Quod si nos dona-⁸tores aut aliquis homo sexus utriusque contra ista carta precaria venerimus aut venerit pro inrumpendum, nil valeat, set componat aut nos companamus⁴ tibi in vinculo ^⁹ libras duas auri puri. Et insuper hoc maneat firmum omnique tempore. Quod si ego laborator minime fecerero⁵ aut si me extraxero de supra dicto conventu, componam vobis in ¹⁰ vinculo libras duas auri puri. Et in antea hoc adimpleamus quod spodondimus.

Facta ista carta precaria X kalendas⁶ marcii, anno XVIII regni regis Philipi.

¹¹ *Gerbertus abbas +, qui hoc firmo et firmare rogavi*.

S+num Adalbertus monaci. S+num Arnallus monaci. ¹² *S+ Remundi Seniofredi levita*. *S+ Guitardi presbiteri*. *S+ Remundi⁷ levite*. *S+ Remundi levite*. ¹³ *S+ Reimundi presbiter*. *S+ Dalmacius clerici*. מן הניסיעה של הכומרים מן קהילתו.

¹⁴ S+ Guilielmus sacer, qui hec scripsi cum litteras super positas in linea prima et V, et sss die et anno quod supra.

1. Hi ha un senyal que indica on s'ha d'inserir en el text. 3. A sota hi ha altres lletres indexifrables. 4. A continuació, però enganxada amb la t sembla que hi ha una i sobrerera. 5. Per componamus. 6. Per fecero. 7. La grafia d'aquesta paraula és dubtosa. 8. Sota la u hi ha un començament de d.

Traducció del text en hebreu: De la plantació dels clergues de Cuixà.

1346

1079 febrer 22

Borrell Delet i la seva dona Cuniella donen als seus fills Guillem i Berenguer la fortificació d'Heures amb els seus aous, situada al terme de la parròquia de Santa Maria de Vilalleons i Santa Eugènia de Berga, al comtat d'Osona, i que tenen per compra.

ACB, perg. 1-4-274. Original. Pergamí 110 × 260 mm. Al verso: "de eures"; "de [...]ris" (s. XIV); "1078"; "D.C. (b) 274 Cap. 3" (s. XX). Restaurat i reforçat a base d'un trosset de pergamí; una taca ha diluït o fet perdre algunes lletres de les inicials de les línies 2-4, i també s'ha esvanit la tinta, sense cap altre efecte, que cobreix les darreres paraules de les línies 3-5. Caplletra "I": 17 mm.

In Domini nomine. Ego Borellus Delet et coniux mea, Chuniellis nomine, donamus vobis, filiis nostris, Guilelmo atque Berengario. In hac nostre donac[i]onis scriptura ^ρ donamus vobis ipsam nostram municionem, que dicitur turri Ederę, cum omnibus alodiis et baguliis et utilitatibus cunctis iam dicte fortitudini pertinentibus, quemadmodum ^β [±5]ta munic[i]onem usque in presens intra terminum parroçchie Sancte Marię Ville Leonis et Sancte Eugenię de Berga tenuimus et cum eadem fortitudine¹ ^ρ Sunt autem prenominata omnia in Ausonę comitatu. Advenit mihi iam dicto Borello per vocem empcionis. Et sicut superius insertum est, in vestro iure et dominacione ^ρ donamus et confirmamus. Et si quis hanc donationem vobis in aliquo infringere temptaverit, in duplo vobis componat. Et insuper hec donacio plenum robur ^ρ obtineat.

Acta est hec donacio VIII kalendas marcii, anno X^oVIII^o regis Philipphy.

Sig+num Borelli Delet, sig+num Chuniellis, qui hanc ^ρ donacionem sponte fecimus et firmamus et firmari eam rogamus.

Sig+num Poncii Bernardi. Sig+num Remundus Crexelli. Sig+num Guilemi ^ρ Onofredi. Sig+num Berengarii Ermemiri.

^ρ Adabertus sacerdos scripsit ss die et anno quod supra.

1. *Sota la i hi ha una e.*

1347

1079 març 1

Geribert, fill de Prim, i la seva muller Ermessenda fan donació a favor de Mindònia, dona, d'una mujada de vinya situada al territori

de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu apòstol, al terme de Silvià, sobre les Corts.

ACB, perg. 3-23-46. Original. Pergamí, 114 × 308 mm. El document presenta diversos forats petits. Al verso: "Cubiculum III, Scrinium 23, Titulum S. Andreu de Palomar, n. 46" (Caresmar). Caplletra "I": 7 ratlles.

In nomine Domini. Ego I[e]rbertus, proleque Prim, et uxori mea Ermessindis femine donatores sumus tibi Mindonie femine. Per hanc scripturam donacionis nostre ¹ damus tibi mod[i]atam unam vineę. Quod habemus in territorio barchinonense, in parrochiam Sancti Andreę apostoli, in terminio de Silviano, super ² ipsas Curtes. Advenit autem ad me Ierbert per ienitorum meorum, et ad predicta uxori mea per suum decimum aut per qualicumque voces. Abet autem ³ affrontaciones prelocutam vineę a parte orientis in vinea Sancti Andreę, a meridie vero parte in vineas de Dalmacio Gitard et in vineas ⁴ de Ermessindis femine de Terraciola, ab occiduo in via qui pergit ad Romaned, a circio in vineas de nos donatores. Quantum istas quatuor affron-⁵taciones concludunt et isti termini ambiunt, sic donamus tibi: prescripta vinea simul cum ipsa terra in quo est fundata, ut facias exinde que-⁶cumque volueris, cum exios et regressios earum, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos donatores aut aliquis homo sexus utriusque qui con-⁷tra ista charta donacione venerit pro inrumpendum aut nos venerimus, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi hec omnia ⁸ in triplo cum omni sua inmelioracione. Et in antea ista charta donacione firma permaneat modo et omnique tempore.

Actum est ⁹ hoc kalendas marcii, anno nonodecimo regni regis Filiphi.

S+m Ierbertus, s+m Ermessindis femine, nos qui ista carta donacione ¹⁰ fieri iussimus et firmavimus et testes firmare rogavimus.

¹¹ S+m Poncio Baldrig. S+m Berengarius Bonucio.

S+m Arbertus Bernardus.

¹² S+ Reamballi levite, qui hec scripsit [espai en blanc: ±14] et die et anno quo supra.

1348

1079 març 28

Ermessenda i el seu fill Ponç Guerau fan donació a la Canònica barcelonina de tot el que tenen al territori de Barcelona, des del

riu Besòs fins al Llobregat i des de la muntanya de Sant Cugat fins al mar, per la salvació de les seves ànimes i les dels seus parents.

ACB, LA.I, n. 622, f. 230b-c. Rúbrica: "Carta quod Ermessendis et filius eius Poncius Geralli dederunt Canonice quicquid habebant a Lubricato usque ad Bisocium". *Inter columnas recto*: "n. 622" (Caresmar). *Exterior verso*: "Hic accepi Bernardus de Minorisa clavem" (s. XIII-XIV); "Anno Domini 1079" (s. XVIII). Caplletra "Q" ornamentada, tipus G: 4 línies.

Regest: MAS, *Notes*, vol. X, p. 137, n. 981.

Quia De transactionibus libro V^o, titulo I, capitulo similiter primo, Censorum Codex: "Pro certo censet ut quecumque res sanctis Dei basilicis aut per principum aut per quorumlibet fidelium donationes collate reperiantur votive ac potencialiter, in earum iure inrevocabili modo legum eternitate firmentur", propterea ego Ermessindis femina et filius meus Poncius Geralli, pariter in unum, donatores sumus Domino Deo et barchinonensi Canonice. Sit etiam cunctis manifestum et universis patulum qualiter, ob animarum nostrarum atque parentum nostrorum remedium et ut ab omnibus adversitatibus muniamur in corpore, damus Domino Deo et prenominate Canonice universa que quibuscumque modis aut quibuscumque vocibus habemus in territorio barchinonensi, ab alveo Lubricati usque ad amnem Bisocii, et a iugis moncium Sancti Cucuphatis usque ad litus maris, secundum quod ore possunt humano utcumque dici sive nominari vel nutibus innui, domos videlicet et cortes, ortos et ortales, terras et vineas, prata et pascua, et cuncta cetera ad prescripta omnia quolibet modo pertinencia. Que etiam cuncta damus Deo et Canonice prenominate ad integrum, cum ingressibus pariter et egressibus suis, absque^l ulla retencione, solide atque delibere, fidenter ^f atque potencialiter, et absque ullius contrarietatis obstaculo, ut faciant exinde canonici prescripte Canonice quod faciunt ex ceteris munificenciis superius comprehense Canonice, ad suum illius proprium. Si vero nos donationem hanc facientes aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo donum hoc disruptere temptaverit, nil prosit, set componamus sive componat Deo et canonicis prescripte Canonice hoc omne donum in triplum cum omni sua illius melioratione. Atque postmodum hoc maneat perhenniter firmum et obtineat robur eternaliter valiturum.

Quod factum est V kalendas aprilis, anno XVIII regni regis Philippi.

S+num Ermessindis femine, s+ Poncii Geralli, nos hanc donationem facimus et firmamus atque testibus eam firmari rogamus.

S+ Stephanus levite. S+ Ermenardi presbiter sss. S+ Reimundus presbiter. S+ Poncii levite. S+ Poncii sacricustos. S+num Amado Stephani. S+num Petro Isarni. S+num Bernardus Tornacoies. S+num Iohannes Arnalli.

S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit, die et anno quo supra.

1. *Literalment abusque.*

1349

1079 abril 4

Berenguer, fill d'Adalbert, i la seva muller Mindònia fan donació a favor de Déu i de Sant Andreu de Palomar i dels seus servents d'1 mujada de vinya, situada al territori de Barcelona, a la pertinença de Sant Andreu, al lloc anomenat Silvià, a les Pedroses.

ACB, perg. 3-23-40. Original. Pergamí, 208 × 281 mm. El document té forats petits, especialment important és el que hi ha al marge superior esquerre. Al verso: "Cubiculum III, Scrinium 23, Palomar, n. XL" (Caresmar). Caplletra "T": 7 ratlles.

In nomine Domini. Ego Berengarius, proleque Adalberti, una cum uxori mea, nomine Mindonia femina, donatores sumus /² vobis Domino Deo et Sancti Andree apostoli de Palumbare et eius servientes. Per hanc scripturam donacionis nostre damus /³ vobis modiatam unam vineę. Quod habemus in territorio barchinonense, in apendici(cio)¹ predicto Sancti Andree, in lo-⁴cum que dicunt [Si]lviano, ad ipsas Petrosas. Advenit autem prescripta omnia ad me Berengarius per vocem predictę /⁵ uxori meę, et ad me Mindonie femine per \chartam/ donacione, quod fecit mihi avunchulo meo, nomine Ierbertus Primi, aut per /⁶ ullasque voces. Abet autem affrontaciones prelocutam modiatam vineę a parte orientis i[n v]inea predicto S[ancti] /⁷ Andree, a meridie vero parte in vineas Sancte Crucis Sancteque Eulalie et de Dalmacio Gui[ta]rd et in vineas [de] /⁸ Ermessindis femina de Terraciola, ab occiduo in via qui pergit ad Roman[e]d, ab circio in [v]i[ne]as de predicto Ierbert. /⁹ Quantum istas quatuor affrontaciones concludunt et isti termini ambiunt, sic donamus prescripto Domino /¹⁰ Deo et Sancti Andree prescripto et eius servientes: predictam modiatam vineę simul cum ipsa terra in quo est fundata, /¹¹ cum exios et regressios earum, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos donatores aut aliquis homo sexus /¹² utriusque qui contra ista charta donacione venerit pro inrumpendum aut nos venerimus, nihil valeat, /¹³ set componat aut nos componamus vobis predicta omnia in triplo. Et in an-

tea ista charta donacione firm[a per-]^{A4}maneat modo et omnique tempore.

Actum est hoc II nonas aprili, [an]no XVIII regni regis Filipi.

^{A5} S+m Berengarius, s+m Mindonia femina, nos qui ista carta donacione fieri iussimus et firmavimus et testes ^{A6} firmare rogavimus.

S+m Bertran Guitardi. S+m Poncio Donucii. ^{A7} S+m Bernardus Gomar. S+m Paulus Odger.

^{A8} S+ [R]eamballi levite, qui hec scripsit cum litteras su[per]-positas in linea V, et di[e et a]n[no] quo [supr]a.

1. ci repetit.

1350

1079 maig 4

Testament de Ponç Ebrí en el qual nomena marmessors seus Ermengol Bernat, Martí Isarn i Ramon Geribert i deixa un alou a Santa Maria de Badalona, dues peces de terra a la Canònica de la Seu de Barcelona i la resta d'alous als seus germans Pere i Oda.

ACB, LA.II, n. 391, f. 133a-c. Rúbrica: "Testamentum Poncii Ebrini qui dimisit canonice II petias terre prope alodium Berenguer Ganalgod". Interior recto: "n. 391" (Caresmar) i exterior verso: "Anno Domini 1079" (s. xviii). Caplletra "H" ornamentada, tipus A: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 137, n. 983.

Hic est hec commemoratorium quod iussit fieri homo nomine Pontius Ebrinus de omnium rerum suarum, mobilium seu immobilium, quantum hodie habet vel in antea Deus donare volerit, ut fiat per redditum et deditum pro anima sua. Et ideo iubeo atque discerno ut fiant elemosinariis suis, id sunt, Ermengaddus, Bernardus et Martino, prolis Isar-^bno et Raimundi Guiriberti. Precor vos, amici meis, ut si mors mihi advenerit antequam alium testamentum faciam, licentia habeatis ipsum meum avere aprehendere, distribuere, donare pro anima mea, sicut ego vobis iniungo per meum verbum et testamentum.

In primis concedo ad Sancte Marie Bitulone ipsum meum alodium quod habeo de ipso torrente de Vilar usque in alium torrentem de Canalies, ubique invenire potueritis, tam terris cultis vel eremis, cum pronis et planis, totum concedo ad predictum domum Sancte Marie virginis in tali modo videlicet racione: ut

presbiteros predictum domum, qui cotidie sacrificaverint, ipsos teneant ad servitium Sancte Marie sine blandimentum ullius omnis et feminis, et faciant aniversarium per unumquemque annum pro anime mee et parentum meorum et per fidelium defunctorum. Et si nullus homo aut seniores aut vicarios ad fratris voluerit tollere aut rapicnee facere ad predictae ecclesie vel ad eius presbiteros, revertat ad proprinquos. Et concedo ad Sancte Crucis Sancteque Eulalie ad eorum canonice petia I de terra subtus estrada barchinonensa, cum petiuncula I qui est supra estrada predicta, tenentes cum alodium de Bernardus Guanalgodus. Concedo ad Bernardus Reimundus, seniori meo, ipso campo quod laborat Raimundo Guiribertus, qui se tenet cum alodium de Ramun Maier et de predicto Bernard Guanalgode. Alium alodium, qui remanet, concedo ad fratri meo Petro et ad Odda femina, sorore predicti Petro, ad illorum proprio. Et si mortuum fuerit unum antequam alium, revertat ad eum qui vivus fuerat predictum alodium cum casas et vineas. Concedo tona I quod habet Seniofret Guiriberti, que fiat venundata, et ipsum precium fiat per concet ad meum corpus ad ipsa mea sepultura de vestitu. Concedo ad ipsos meos debitos fiant persolutos ad novo veniente de ipsum panem et vinum, ⁊ quod Deus dederit. Concedo ad opera Sancte Marie Bitulone quartera I, ad mensuram nova, et quartera I de vino. Concedo ad Ermengaudus sacer sestarios I ordei et I de vino. Et ad Guillelmi subdiachoni unum ordei et eminam I de vino. Concedo ad fratres meos, Petro et Oda predictos, ipso meo sacrario de Sancti Adriani cum ipsa vexela de cubos et tonnas qui ibidem sunt, et faciant aniversarium per unumquemque annum cum clericis Sancte Marie Bitulone pro anime mee. Et ad meis elemosinariis, singulos sestarios de ordei. Et ad Balluvinus sacer, eminam I ordei et sestarios I de vino, per missas. Et ad mea sepultura, de meum panem et vinum, tam de vetere quam de novo, exdispendatis quantum opus est. Et de ipsas oves IIII^{or} et alias oves que remanet, ad prescripta Odda et ad Ermengaudus sacer, ova I. Et ad Maria, filia sua, eminam de ordei. Et ad opera Sancte Marie, exada I. Et ad Sante Marie, ipso meo escrino ad ipsa ornamenta ateneri, et donet ad Sancti Atriani ipsum precium. Concedo ad Adalet et ad Ermeiardis ipsum meum alodium de Corrono et de ipsa Garriga cum ipso asino. Et alia bascula, maiore vel minore, qui remanet, cum aliquid de pane et de vino, si remanserit, cum ferramenta qui non est supra scripta, cum ochas et gallinas, totum concedo pro anima mea per missas.

Facto testamento IIII nonas madii, anno XVIII regi Philippi.

S+m Poncius, ego qui istum testamentum scribere iussit et firmavit et testibus firmare rogavit.

Sig+m Remundo, prolis Boveto. Sig+m Petro Arnallo. Ermengaudus presbiter.

Sss Guilelmi subdiachoni scripsit et subscripsit, cum litteras supra positas et emmendatas in diversis locis et fusas, sub die et anno quod supra sss.

1351

1079 juny 5

En presència del bisbe, del vescomte i dels membres del Capítol catedralici, Oliba Ramon, cabiscol, per raó del litigi que té amb Guillem Ramon, porta com a testimonis Gaucebert Pedet i Falcó Pere, els quals juren sobre l'altar de Sant Pere que la casa que té Dalmau Geribert, i que reclamava Guillem Ramon, la té pel cabiscol en feu episcopal.

ACB, perg. 1-4-275. Original. Pergamí, 119 × 295 mm. Al verso: "carta sacramentalis" (s. XII-XIII); "1079" (Mas).

Noverit universitas hominum, tam presentium quam futurorum, qualiter in presentia dom<i>ni Umberti, permittente Deo, barchinonensis ^β sedis episcopi, et Udalardi vicecomitis et Bernardi archidiaconi et Poncii sacriste tocusque conventus ceterorum canonicorum, ^β Oliba Remundi, caput scole, attulit testes Gaucebertum Pedeth et Fulconem Petri adversus Guilelmum Remundi, qui iure-^αiurando testificati sunt quod domum ipsam quam idem Guilelmus acclamabat seorsum per fevum episcopalem, excepta capitis scolia, ^β videre tenere Dalmacium Guiriberti propter capitis scoliam.

Facta sacramentalis conditio supra altare Sancti Petri in sede barchi-^βnonensi, nonas iunii, anno XVIII regni regis Philippi.

Umbertus episcopus+. *Udalardus vicecomes*. *+ Bernardus ardidichidiaconus*. / ^γ *S+ Poncii sacricustus*. S+ Mironi's/ sacerdoti's/*. ^β *S+ Riculphi levite*. ^ρ *S+ Ermengaudi Raimundi, iudicis*

^{λ0} S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1352

1079 juliol 26

Gaucelm Guillem i la seva muller Rolanda venen a Gombau i al seu germà Guillem un alou, amb terres, vinyes, cases, casals, horts,

aigües, prats i l'heretat de l'església i de la sagrera de Sant Valentí, que li va deixar el seu germà Dalmau, situat al comtat de Barcelona, al terme d'Olèrdola, a la quadra de Sant Valentí, pel preu de 20 unces d'or de moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-280. Còpia en pergami de 26 de juliol de 1214. 160 × 240 mm.
Al verso: "1080 circa" (Mas). Caplletra "H": 14 mm.

Hoc est translatum fideliter translatum ab alio traslato, cuius series ita se habet.

In Dei nomine. Ego Gaucelmo Guilelm et coniuge mea Rodlen vinditores sumus ¹ Gonballo et fratri tuo Guilelm emptores. Per hanc scripturam vindicionis nostre vendimus vobis terras et vineas, casas, casalibus, ortis, ortalibus, aquis, ortis, ortalibus, pratis, ² vieductibus et reductibus, et cum ipsa hereditate mea de ipsa ecclesia au de ipsa sacraria de Sancti Valentini, qui mihi reliquid Dalmacio, fratri meo. Qui nobis advenit ³ per comparacionem vel per decimum simul per ullaque voces. Affrontat et est hec omnia in comitatu Barchinona, (in)¹ (parrroh)² infra termine Olerdule, in ipsa quadra de ³ Sancti Valentini. Affrontat ia<m> dicta omnia a parte orientis in ipso termine de ipsa Granada, de meridie in alaude Sancti Sebastiani vel in termine de Castro Mozo, ⁴ de occiduo in termine de Pax vel de Sancti Martini, de parte vero circii in ipsa strada que pergit de Sancti Martini ad ipsa Granada. Quantum istas IIII affronta-/⁵ ciones includunt vel isti termini ambiunt, sic vendimus vobis: pre-nominata o<mn>ia cum omni genera arborum qui infra sunt, cum decimis et primiciis et cum omnes oblaciones que ⁶ modo exeunt aut in antea ullo modo exierint de prenominato alodio, omnes meas hereditates, que ibi habeo vel habere debeo in qualicumque locis, totum ab integrum, cum ⁷ exiis et regressiis earum, ad tuum plenissimum proprium alodium franchum, propter precium uncias XX auri monete Barchinona. Et de isto precio apud vos emptores ⁸ non remansit. Et nos venditores cum manibus nostris recepimus. Est manifestum. Quem vero prenominata omnia, quod superius resonat, de nostro iure in vestro tra-/⁹ dimus dominio et potestate, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos venditores au ullusque homo utriusque sexus qui co<n>tra ista carta vendicione venerimus ad-/¹⁰ venerint (advenerint)³ ad inrumpendum, ad nichilum nobis aut illis proficiat, set componamus au componant vobis prenominata omnia in duplo cum omnem suam ¹¹ inmelioracionem. Et in antea ista carta vendicione firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc VII kalendas augustas, anno XX regnante Filipo
^{/14} *rege.*

*S+num Gaudcelmo, s+num Rodlen, nos qui ista carta ve<n>dicio-
ne fecimus (fecimus)⁴ scribere et firmamus et firmare mandavi-^{/5}mus.*

*S+num Gaucefredi Belaroni. S+num Bernardi Gaucefredi.
S+num Guielm Bernard. S+num ^{/6} Fulchoni Baroni.*

S+num Adalen, s+num Dalmicia, nos sumus filias de Gaucelmi.

*S+ Gaudallus presbiter, ^{/7} qui ista carta vendicione scripsit cum
die et anno quo supra.*

Hoc⁵ est translatum quod scripsit @Iohannes@ levita.

*^{/8} Sig+num Guilielmi presbiteri, qui hoc scripsit translatum et
fideliter translavit VII kalendas augusti, anno Domini M^oCC^oXIII^o,
cum literis dampnatis in III° linea.*

1. *Superflu.* 2. *Ratllat.* 3. *Repetit.* 4. *Repetit.* 5. *Caplletra que
ocupa 10 mm.*

1353

1079 agost 1

*El bisbe Umbert de Barcelona i els seus canonges donen a Ebrí, al
seu germà Geribert i a llur descendència una peça de terra per
tal d'edificar-hi cases, situada fora dels murs de la ciutat de Bar-
celona, als Arcs, a canvi de 3 mancusos d'or en moneda de
Barcelona i del cens anual d'1 mancús d'or per la festa de Sant
Andreu apòstol.*

*ACB, perg. 3-38-1 (a). Original. Pergamí, 153 × 352 mm. Té diverses taques. Al
verso: "Bartholomeus Coch" (s. XIII); "De Bayeres"; "LXXV" (s. XVI-XVII); "Prepositura
novembris, n° 1 (a)" (1936-1939). Caplletra "I": 31 mm.*

*ACB, perg. 3-38-1. Còpia, 12 juliol 1230. Pergamí, 176 × 323 mm. Al verso: "Ista
instrumenta sunt F. de Podio et sunt de domibus que fuerunt de [±7]" (s. XIII-
XIV); "Fa per lo nom d'en Pallares, fa VI mancusos d'or"; "Carta antiga dels alous
que la pabordia de novembre ha al forn dels Archs"; "LVII" (s. XVI); "Prepositura
novembris, I"; "Stancia XXXVIII"; "Prepositura novembris, n° 1"; "20" (s. XVI);
"Senyal vert, 1" (F-B). Caplletra "H": 10 mm.*

*In^a nomine Domini. Ego Umbertus, gratia Dei barchinonen-
sis episcopus, cum omnis grex canonicorum in eadem sede mihi
subditus, pariter in unum, vobis Ebrino et fratri tuo Gerbertus et
progenies^b atque posteritati vestre donatores [/] sumus vobis. Ma-
nifestum est enim quia damus vobis peciam terre iuris nostre
canonice ad edificandum ibi domos. Et est hec omnia foris muros*

civitate^c Barchinone, ad ipsos Archos. Advenit autem hec terra nostre Canonice collacione fide-^flium sive largicione vel aliis quibuslibet modis. Habet autem affrontaciones hec terra de circi^d in orto Carbonello, de aquilonis in pariete Guilelmo^e Raimundi et nostre Canonice, de meridie in via, de occiduo in casas Guifre^f Pelle et de ipsa ^g Canonica. Quantum prenominati termini concludunt, vobis et progenies atque posteritati vestre iam dicta terra ad integrum damus. Accipimus quoque a vobis mancos III auri monete Barchinone legitime pensatos. Deinde vero ^h donetis vos et progenies atque posteritati vestre omni tempore^g nostre Canonice et nobis, sive successoribus nostris post nos, manco I auri puri monete curribile per unumquemque annum, ad festivitatem Sancti Andree apostoli ^h per censum, absque ullius contrarietatis obstaculo. Neque habeatis licenciam propter predicta omnia alium senioraticum facere neque proclamare nisi nobis aut successores nostros. At si vobis necessitas^h fuerit vendendi ⁱ predicta omnia vel colibetⁱ modo alienandi, non vobis licitum erit hoc facere militibus, set vicinis vestris, set talibus viris vestris similes, qui rendant nostre Canonice et nobis, sive successoribus nostris, per unumquemque annum, ^h superius comprehensum censum. Quisquis autem ex utraque parte tam videlicet donatorum quam acceptorum, donacionemⁱ hanc sive scripturam in alico^k sollicitare ausus fuerit sive recindere in alico^l vel mo-^hvere, componat illi parti cui fuerit ausus iniuriam inferre libram unam auri puri. Atque postmodum scriptura hec robur obtineat perenniter^m valiturum.

Actum est hoc kalendas augusti, anno XX regni ^l0 regis Philipi.

^l1 Umbertus episcopus +. *S+ Mironis sacerdotis*. ^l2 S+ Guitardi presbiteri. S+ Guilaberti levite.¹ S+ Poncii levite. ^l3 *S+ Poncii sacricustos*. *S+ Dalmacius²⁻ⁿ sacer*. S+ Reimundus^o levita. ^l4 S+ Vivani levite. S+ Martinus presbiter.³ S+ Guilelmus subdiaconi.^p

^l5 S+ Guilelmi sacer, qui hec scripsi et sss die⁴ et anno quo supra.^q

1. Guilaberti levite només es llegeix a la còpia. 2. s+ Dal només es llegeix a la còpia. 3. Martinus presbiter només es llegeix a la còpia. 4. et sss die només es llegeix a la còpia.

Perg. 3-38-1. a. Precedeix Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento serius cuius talis est. b. proenies. c. civitatis. d. circii. e. \G./ f. Guisfre. g. Manca. h. necessitas. i. quolibet. j. donationem. k. aliquo. l. aliquo. m. perhenniter. n. Dalmacii. o. Raimundi. p. sub-

diachoni. q. *Segueix *Petri, sacerdotis Sancti Marchi, sss*, sig+num Romei de Sancto Cucuphate, sig+num Felicis acoliti, qui in hoc pro ecclesie subscribo, / signum sss Guilelmi presbiteri, sig+num Petri Iacobi de Portu, nos qui huius translati testes sumus. / Sig+num Petri de Bages, notarii publici Barchinone, qui hec fecit translari fecit et clausit cum litteris emendatis in linea III^a et VII^a et appositis in III^a, quarto idus iulii, anno / Domini millesimo CC tricesimo.*

1354

1079 octubre 16

Senfred Ermumir i la seva muller Bonadona venen a Bernard Ermengol la cinquena part del sagrer que hi ha a la sagrera de Sant Vicenç, situada al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Maria, al lloc que anomenen Vilalba, pel preu de 2 mancusos d'or de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-276. Original. Pergamí, 118 × 370 mm. Al verso: "Carta venditionis quam fecit Seniofredus / Ermomir Bernardo Ermengaudi [fa?] / V^a part de sacraria de Vilalba" (s. XIII-XIV): "1079" (Mas). Caplletra "T": 13 mm.

In nomine Domini. Ego Senfret Ermumir et uxori sue Bonadonna vinditores sumus tibi Bernard Ermengaud ipsa\\$/ V^{as} 1 part de ipso sacrario qui est in sacra-^βria Sancti Vincenci, emptores. Per hanc scriptura vindicionis n<ost>re vindimus tibi ipsa nostra ereditate que abemus vel abere debemus \per quaecumque voces/ in ipso sacrario, qui est in ^β comitatu Barhinone, in parrochia Sancte Marie, in loco que dicunt Vilalba. Et afrontat de parte orientis in ecclesia Sancti Vincenci, et de meridie in ^α alodio de me comparatore, de occiduo similiter, a parte circi similiter. Quantum infra istas quatuor afrontaciones includunt, sic vindimus tibi: ^β cum exiis et regressis earum, in aderato et definito propter precium mancusos II de auro Barchinone. Et est manifestum. Et venit ad me Senfret Er-^βmumir per pater meus vel per parentorum meorum sive per quaecumque voces, et ad me Bonadonna per meum decimum. Quem vero predicta hec omnia de ^γ nostro iuro in tuo tradimus dominio et potestate, ad faciendi omnia quod volueritis facere. Quod^δ si nos vinditores aut ullus omo vel femina ^β qui contra hanc ista carta vindicione venerit ad inrumpendum, non hoc valeat vindicare quod requirit, set componat aut componamus tibi in ^β duplo cum omni sua melioracione. Et in antea ista carta vindicione stabilis, firma permaneat modo vel omnique tempore.

Facta ista carta ^{α0} vindicione VIIIX kalendas novembris, anno vigesimo regni Filipi regis.

Sig+num³ Senfret Ermumir, sig+num Bonadonna, nos ^{/1} qui ista carta vindicione fecimus, firmavimus et firmare rogavimus.

Sig+num Arnall Bernard. Sig+num Mir.

^{/2} Petrus presbiter, qui oc scripsit cum litteras super positas in linea secunda, sss die et anno quo supra.

1. *Escrit sobre raspat. Sota es llegeix mea.* 2. *Sota la d hi ha una e.*
3. *Abreviatura supèrflua.*

1355

1079 novembre 29

Ermengol Bernat, levita, dóna a Déu i a la Canònica de Barcelona diversos alous consistents en terres, vinyes i cases, situats a la ciutat de Barcelona i en diferents indrets del seu territori.

ACB, perg. 1-2-889. Original. Pergamí, 461 × 439 mm. El document té taques importants a la part esquerra, tant a la superior com a la inferior. Al verso: "Carta Ermengaudi Bernardi clerici qui dedit Canonice omnem suum honorem quem habebat in Mogoria"; "De Magoria" (s. xi); "CCCCV" (s. xiii); "Donacio feta per Ermangol Bernat levita a la Canonge de la Seu de Barchinona de una heretat y terra que possehia a la riera de Mogoria y altres terras en lo pla de Barchinona y dos casas dins dita Ciutat" (s. xvi); "n° 166" (s. xvii); "Mitja Escala, Armari 2, n. 889" (Caresmar); "Antiquit. I 444" (Mas); "1079" (F-B). Caplletra "I" que ocupa 8 ratlles.

ACB, LA.I, n. 444, f. 168c-169b. Rúbrica: "Carta que Ermengaudus Bernardi levita dedit Canonice pareliatas et mansum de Mogoria et suas vineas de Sanctis et de Mogoria et II modiatas et cetera". *Inter columnas verso*: "n. 444" (Caresmar). *Exterior recto*: "Anno Domini 1080" (s. xviii). Caplletra "I" que ocupa 13 ratlles.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 138-139, n. 984.

In nomine Domini. Ego Ermengaudus Bernardi levita, grato animo et voluntate spontanea,^a donator sum Domino Deo et barchinonensi Canonice. Ad noticiam plurimorum, tam presentium^b quam futurorum, deducere cupio qualiter ex ^{/2} facultatibus meis atque rebus prescripte canonice solide atque delibere donum fatio. Dono quoque prenominate Canonice ipsas meas pariliatas de Mogoria, simul cum ipsa domo in medio earum constructa. Que terminantur ^{/3} a parte orientali in vineis Compagni Malagnei, a meridiana in alodio prenominate canonice, ab occidua in strata publica, a circea in vinea Berengarii Bernardi et in terra Sancti Michaelis.^c Iterum dono prescripte Ca-^{/4}nonice omne meum alodium, quod habeo ab alveo Lubricati usque ad torrentem de Espodoia, in terris et vineis,

domibus et cortibus, solis et suprapositis, pratis et pascuis, cultis et incultis, et a littore maris usque ^⁶ ad montes Urse. Item dono prenominate Canonice vineas meas de villa de Sanctis et de Mogoria, simul et ipsam terram in qua predictę vineę sunt fundate. Dono alibi prescriptę Canonice modiatas II et mediam vi-^⁶neę, pariter cum ipsa terra in qua ipse vineę sunt fundate, quas tenet per manum meam iudeus cui nomen est Bonavita, ad ipsos Arens. Iterum^d dono prefate canonice peciam I terre, que est ad ipsum Cucullum, intra ^⁷ duas vias. Et terminatur a parte aquilonar^⁸ in terra Arnalli Bernardi et ab occiduo in torrente pluviarum tempore decurrente. Dono quoque iam dicte canonice peciam I terre ad ipsam Celatam, quam per me tenet Mar-^⁸cucius.^f Que terminatur a solis ortu in alodio Arberti, fratris mei, a meridie in itinere publico, ab occasu solis in alodio Mocionis Bellucii et prescriptę canonice, a septentrione in alodio Berengarii Oru-^⁹cii et predicti Arberti. Hanc autem terram dono prescriptę canonice cum altera pecia terre ad ipsum Aqueductum, quam tenet Bernardus Altemiri per meam manum, tali videlicet modo: ut prebendarius meus Sisenandus teneat et ¹⁰ habeat istas II terre pecias quamdiu vixerit, post obitum vero illius sint iuris atque domini prenominate canonice. Terminatur autem hec terre pecia ab oriente et meridie in alodio Adalberti iudicis, ab occiduo in al-¹¹odio Durandi Blandrici, a circio in via. Iterum hoc eodem modo dono prescripto Sisenando vineam ipsam quam¹ plantavit Guifredus Olive, que est ad podium de Mager,^g et vineam ipsam quam plantavit Odegarius ad Villam ¹² Tradi, quam per me modo tenet Bernardus Altemiri. Omne meum directum, quod habeo in vineis istis, dono prescripto Sisenando, ut teneat eas et habeat quamdiu vixerit, et post obitum illius sint prenominate canonice. ¹³ In omni quoque alodio quod pater meus testatus non est, de quo precepit ut ubicumque inveniri² potuisset equaliter inter filios suos \masculos/ remansisset, dono partem meam ad integrum³ prescriptę canonice, quod est in podio de Mager ¹⁴ et ad ipsam Romegosam sive ad Marunianum et in monte Aquilari sive in terminis eius. Ipsum quoque alodium quod dedi dudum Arnallo Vitalis, dono prenominate canonice post obitum Petri Arnalli et Poncii Arnalli. ¹⁵ Quod etiam alodium est in monte Aquilari et in cuma de Castro sive in Orta. Dono iterum^h prenominate Canonice ipsum meum ferragenal quod habeo ad ipsos Archus, quod fuit Guadalli de Sancto Vincentio. Ipsam quoque do-¹⁶num in qua habitat Gerallus presbiter, et ipsam in qua habitat Guilabertus et Ermeniardis, uxor eius, et ipsam terram ante predictas domos usque in ipsam plateam, concedo prescripto

Sisenando, ut teneat hec et habeat /¹⁷ omni vitę suę tempore, post suum quoque ab hac luce discessum sint iuris atque dominii sepe dictę canonicę ad integrum. Terminatur autem hec ab oriente et occidente in plateis, a circio in domibus que fuerunt /¹⁸ Bernardi Guilaberti et in pariete Ermeniardis Maure, a meridie in terra fratris mei Arberti. Ortulum meum, quem per me tenet Guitardus Durandi, in suburbanio Barchinonę, dono Petro Ermengaudi, nutri- /¹⁹to meo. Cuncta autem hec superius comprehensa, que mihi advenerunt per vocem parentum meorum et que sunt in territorio et suburbanio atque confinio Barchinonę urbis et intra urbem, dono tociens dictę cano- /²⁰nicę ad integrum, secundum modum superius comprehensum, cum universis terminis eorum atque limitibus, cum ingressibus et egressibus, et cum universis ad prescripta omnia quolibet modo pertinentibus, secundum quod horeⁱ po\|sunt /²¹ humano dici sive nominari, ut faciant exinde barchinonenses⁴ canonici quod faciunt ex ceteris munificentii^j sepe dictę canonicę. Si vero ego donator aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo /²² donacionem^k hanc disrumpere aut infringere temptavero sive temptaverit, nil prosit, set potius sententiam^l canonis incurrat qua precipitur ut clerici vel seculares qui oblationes^m parentum aut donatas /²³ aut testamentis relictas retinere presumpserint, aut id quod ipsi donaverunt ecclesiis vel monasteriis crediderint auferendum, sicut sinodus sancta constituit, vel ut necatores pauperum, quousque reddant, /²⁴ ab ecclesiis excludantur.

/²⁵ Facta scriptura donacionisⁿ huius III kalendas decembris, anno XX regni Phylippi^p regis.

Ermengaudus levita, qui hanc donacionem^p facit et firmat /²⁶ atque testibus eam firmare rogat.

S+ Riculphi^q levite. S+ Guilaberti levite. *S+⁵ Miro presbiter*. S+m Ollegarii.

/²⁷ S+ Poncii levite, qui hoc scripsit cum litteris supra positis in linea XIII et sss subscripsit die et anno quo supra et vidit hoc atque audivit huiusque rei testis est.

1. Abreviatura de qui ratllada. 2. Sota la i hi ha una e. 3. Abreviatura ratllada. 4. Sota l'ultima e hi ha una i. 5. Segueix S esborrat.

LA. a. spontanea voluntate. b. presencium. c. Michelis. d. Item. e. aquilonarii. f. Marcutius. g. Maier. h. item. i. ore. j. munificentii. k. donacionem. l. sententia. m. oblationes. n. donacionis. o. Philippi. q. donacionem. r. Riculfi.

1356

1079 desembre 11

Pere Guadamir i la seva dona Guisla venen a Bernard Ermengol la tercera part d'un sagrer que va ser de Senfred Delrus, situat al comtat de Barcelona, al Vallès, a la parròquia de Cardedeu, a Vilalba, al santuari de Sant Vicenç, que tenen per la seva dona i pel seu pare, pel preu de 8 diners.

ACB, perg. 1-4-277. Original. Pergamí 81 × 288 mm. Al verso: "carta vinditor in Vilaalba" (s. XIII-XIV); "Cardedeu" (s. XIX); "saeculi" (s. XIX).

In nomine Domini. Ego Pere Guadamir et uxor mea Guila femina vinditores sumus tibi Bernard Ermengaud, emptore. Per anc ista scriptura vin-/dicionis nostre vendimus tibi ipsa tercia parte de ipso sacrario qui fuit de Sinfred Delrus. Et est ipso sacrario in comitato Barhinona, ^β in Vallense, in paro<c>hia Sancta Maria de Cardedul, intu\s/ in Vila Alba, in sacraria Sancti Vincenci. Et afrontad de parte orienti\s/ in ecclesia Sancti Vincen[c]i, et de ^α meridie in me cumparatore, et de occiduo similiter, de parte vero circii similiter. Et advenit ad me Pere per uxor mea, et ad me Guila ^β per ienitore meo vel per aviur. Est francum totum. Quantum infra ista\s/ totas afrontaciones inclidunt, sic vendimus tibi: totum ab integrum, ad tum plenisimum propri-^βum francum alodium, cum exis et regresis earum, in aderato et difinito in propter precium solido\s/ VIII de dinario\s/ de muneta de Barkinona,¹ qui sunt IIII mancusus. ^γ Et est manifestum. Quem vera predicta omnia de meo iuro in tuo tradimus dominio et potestate, ad faciendi omnia quodcumque volueris. Quod si nos vinditores\s/^β aut ullu\s/ omo vel femina qui contra hanc ista carta \vindicione/ venerit pro inrumpendum, non oc valeat vindicare quod requirit, set componat aut componamus tibi in duplo ^β cum omnem sua inmelioracionem. Et in antea ista carta vindicione firmabilis permaneat modo omnique tempore.

Facta ista carta vindicione tercio ^{α0} idus decimber, ano XX² regni regis Philippi.

Sig+num Pere Guadamir, sig+num Guila femina, no\s/ qui ista carta vindicione ^{α1} fecimus, \firmamus/ et testes firmare rogavimus.

Signum + Arnal Bernard. S+Ermengud Bernard.

^{α2} Fulcrandus sss presbiter, qui ista carta vindicione scripsit cum literas superpositas in duo regulo, die et ano quod supra.

1. La k és molt semblant a una b. 2. Segueix I ratllat.

1357

1079 desembre 28

Bernat Udalard, després d'haver estat citat el dia dels Sants Innocents (28 de desembre) pels canonges, es presenta davant el Capítol de la Seu de Barcelona. Hi eren presents homes il·lustres, tant laics com eclesiàstics, de la ciutat. Li expliquen el motiu de la demanda: haver pres terres i haver alienat certs drets sobre unes cases situades davant la porta del palau del comte de Barcelona. Consideren que ha trencat el pacte recollit en la carta de donació. Bernat Udalard convé amb els canonges que des d'aquest dia fins a la Pasqua propvinent prendrà les cases esmentades del domini de qualsevol persona que les tingui. Com a garantia, Arnau Gonter retindrà la carta de donació perquè la pugui lliurar a qui vulgui si passat el termini Bernat no ha complert.

ACB, LA.I, n. 393, f. 150c-d. Rúbrica: "Carta quod Bernardus Udalardi fecit conventionem Canonice se redimere domos et terras quas per eos tenebat vel solveret eas". Exterior verso: "CCCLIII" (s. XIII-XIV); "n. 393" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1080" (s. XVIII). Caplletra "N" ornamentada, tipus B: 12 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 139-140, n. 985.

Notum sit omnibus hominibus, tam presentibus quam futuris, qualiter ego Bernardus Udalardi, vocatus a canonicis Sancte Crucis Sancteque Eulalie, veni ad capitulum eorum die Sanctorum Innocentii et, presentibus boni viris Barchinone urbis,¹ clericis ac laicis, audivi querimoniam quam prephati canonici habebant de me, de domibus videlicet quas mihi dederant, que sunt site ante Portam Palacii comitis barchinonensis. Querebantur etenim valde de me dicentes² me alienasse prephatas domos multis modis et terras tulisse eas in iura³ aliorum non mei similium, quod satis eis iniustum videbatur, ideoque dicebant me fregisse pac-⁴tum carte donationis quam mihi fecerant. Quapropter ego, prephatus Bernardus Udalardi, facio hanc convenientie cartulam pretitulantis canonicis, ut a prelibato die usque ad primum Pascha veniens abstraham prescriptas domos de potestate omnium hominum, ut ita sint solide ac libere, sicut resonat in carta donationis quam prenominati canonici mihi exinde fecerunt, ita ut numquam amplius sit mihi licitum aliud de predictis domibus facere nisi quemadmodum resonat in carta sepe dicte donationis. Quod ut firmum et verissimum habeatur, mitto prephatam donationis cartulam in potestatem Arnalli Gontarii, ut si ita, sicut

superius dixi, non adimplevero usque ad prephatum Pascha, sit licitum predicto Arnallo reddere et donare iam dictam cartam donationis predictis canonicis, ut faciant ex eadem carta et ex eisdem domibus et cum universis ad se pertinentibus quidquid voluerint, ita ut ego aut uxor mea nullam vocem queramus amplius ibi aut aliquis utriusque sexus per nos.

Actum est hoc V kalendas ianuarii, anno XX regni regis Philippi.

S+num Bernardi Udalardi, s+num⁴ Persedie femine, qui hoc scribere iussimus et punctim firmavimus.

S+num Arnalli Gontarii. S+num Bernardi Remundi.

S+ Petri Bernardi clerici, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Sobre la b hi ha un signe d'abreujament ratllat. 2. Sota la d sembla que hi ha una t. 3. Sota la a hi ha una e. 4. Manquen els punts de la subscripció.

1358

[1078-1079]

Bonpar Belaró i la seva muller Ermengarda empenyoren a Adalgarda una mujada de vinya situada al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu apòstol, al lloc de Viladrau, per un deute que tenen amb ella de 24 mancusos de moneda de Barcelona, i que han de tornar la festa de Sant Joan Baptista vinent.

ACB, perg. 1-1-1933. Original. Pergamí, 165 × 230 mm. Al verso: "Sancti Andree"; "LIX" (s. XIII-XIV); "Num... 1933" (s. XVIII); "Liber II Antiquitatum n. 180 / Diversorum A 1933" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 40 mm.

ACB, LA.II, n. 180, f. 64b-c. Còpia de la meitat del s. XIII. Encapçalament de foli: "Palomar". Rúbrica: "Carta quod Bompar Belaro impig-/noravit Adalgardi I modiatam vinee apud Villa-/trade, in Palomar". *Inter columnas recto*: "n. 180" (Caresmar). *Exterior recto*: "LIX" (s. XIII-XIV). *Exterior verso*: "Anno Domini / 1079" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 6 línies.

Datació: no hi ha ni dia ni mes; vegeu l'estudi cronològic de la introducció.

In nomine Domini. Ego Bonipari^a Belaroni et coniux mea Ermeniardis femina inpignor[at]ores sumus tibi Adalgardis femina. [℞] Manifestum est enim quia debitores sumus tibi mancusos XXIIII monete Barchinone a peso^b legitime^c de bono auro, qui odie ^β currit, de uno argencio unumquemque mancusus. Et est manifestum.

Propterea inpignoramus tibi modiatam^d I vinee, simul cum ipsa terra /^a ubi est fundata, et ipsas ficulneas qui infra sunt. Quod abemus in territorio barchinonense, in parrochiam Sancti Andree apostoli, in loco vo-^fcitato Villatrade. Advenit nobis ea omnia per precaria^e quod fecit nobis Ermissindis^f femina, mulier Suniarri Borelli, qui est condam. Affrontat /^b namque predicta omnia a parte oriente in strata publica, a meridie in vineas de Poncius sacricustus et Sancte (et)¹ Crucis Sancteque Eulalie, /^c ab occiduo in torrente qui excurrit per ymbrem,^g a parte circio in vineas de nos inpignoro^h resqueⁱ nostros. Quantum /^b infra istas IIII^{or} affrontaciones^j includunt,² sic inpignoramus^k tibi: predicta omnia modiatam^l I vinee de ipsum nostrum directum, quod ibi /^b abemus et abere debemus, ab integre, simul cum exiis et regressiis earum. Et inter tantum nos teneamus³ per tuum beneficium. Et in die quod /^o erit festa Sancti Iohannis babtiste ista prima veniente, sic faciamus tibi rendere^m predictum debitum et tu reddes istaⁿ scriptura sine mora. /¹ Quod si minime fecerimus et diem placitis tuis non adimpleverimus, tunc abeas licenciam predicta omnia, que nos tibi inpignoramus,^o apreende-² re,^p tenere, vindere aut inalienare et omnia facere quicquid velit inde ad tuo plenissimo proprio. Quod si nos inpignoro-³ res^q aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista inpignoro^e venerit ad inrumpendum^s aut nos venerimus, nil prosit, set /⁴ componat aut nos componamus tibi predicta omnia in duplo cum sua imelio- racione.^t Et in antea ista scriptura^u firma permaneat⁴ /⁵ modo et omnique tempore.

Actum est hoc [espai en blanc: ±27], anno XVIII regni regis Pylippi.^v

S+num /⁶ Bonipari Belaroni, s+num Ermeniardis femina, nos qui ista inpignoro^w fecimus et firmavimus et testes^x firma/ re rogavimus.⁵

/⁷ S+num Raimundus⁶ Bonefilii. *S+num Martino Bonefilii.*

/⁸ S+ Bernardus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Superflu. 2. Sota la i hi ha una e. 3. Sota la a hi ha una o. 4. Sota la m hi ha una i. 5. Hi ha un senyal de l'escrivent que indica on s'ha d'inserir al text. 6. Sota la u hi ha una o.

LA. a. Abreviatura supèrflua. b. penso. c. Sota la t hi ha una l. d. modiatam. e. precharia i abreviatura supèrflua. f. Ermessindis. g. imbre. h. inpignoro^h. i. erosque. j. affrontaciones. k. inpignoramus. l. modiatam. m. reddere. n. istas. o. inpignoramus. p. s expuntuada a final de paraula. q. inpignoro^h. r. inpignoro^e. s. Abreviatura supèrflua. t. imelio^racione. u. scriptura. v. Philippi. w. inpignoro^e. x. testes.

1080 gener 6

Guillem Savarig i la seva muller Ermessenda donen a Déu i a la Canònica de la Seu un alou situat al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Maria de Cornellà, prop del Llobregat.

ACB, LA.IV, n. 111, f. 38d-39a. Rúbrica: "Savarig dedit sedi alode prope Lubricatum in Cornelano". *Inter columnas verso*: "n. 111" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus G: 17 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 140, n. 986.

In nomine Domini. Ego Guilelmus Savarig et uxor mea nomine Ermesendis femina donatores sumus Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Manifestum vest/ enim quia donatores sumus Domino Deo alodium nostrum proprium, quod habemus in comitatu Barchinone, in parrochiam Sancte Marie de Corneliano, prope alveum Lupricati. Advenit nobis supra dictum alodium per comparisonem et perquascumque alias voces. Terminatur autem ab oriente in ipso regario et in terra Sancte Eulalie predictae, a meridie in terra Stefania femina et modo habet sua filia, ab occiduo in alodio / de iam dicta Canonica, a circi in alodio Sancte Eulalie prescripte. Quantum iste affrontationes includunt, sic damus Domino Deo et predictae Canonice: prefatum alodium / nostrum/ propter Dominum et remedium animarum nostrarum et de nostro iure in suum tradimus dominium et potestatem, cum ingressibus pariter et egressibus suis, simul cum arboribus qui infra sunt, et cum omnibus suis adiacentiis, ut faciant exinde canonici sicut de aliis munificentis canonici faciunt. Quod si nos donatores aut aliquis homo sexus utriusque qui hanc donationem venerimus aut venerit pro inrumpendum, nil valeat, set componamus aut componat ipse cui ausus fuerit hoc diffringere in triplum cum omni sua melioratione. Et in antea hoc maneat firmum modo vel omnique tempore.

Quod est actum VIII idus ianuarii, anno XX regni regis Filippi.

S+num Guilelmus Savarig. S+ Ermesendis, nos qui hanc donationem fecimus, punctis firmamus testesque firmavi rogamus.

S+m Mironi Thodaleg. S+num Salamoni Mironis. S+num Gaucefredus Sendredi. S+num Arnallus Leopardi. S+ Raimundus Gauceberti. S+ Poncii levite. S+ Bernardi. Subdiaconi. S+num Petri subdiaconi.

S+ Ardenchus, levite, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1360

1080 gener 13

Bonfill Pere ven a Ramon Dalmau un alou amb cases, hort i pou situat dins les muralles de la ciutat de Barcelona, al costat de la Seu de la Santa Creu i Santa Eulàlia, pel preu de 70 mancusos en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-2-491. Original. Pergamí, 117 × 440 mm. Al verso: "Carta Raimundi Dalmacii in civitate Barchinona" (s. XI); "Bonefilius Petri vendidit Raimundo Dalmacii domos et multa alia in Barchinona" (s. XIII); "Nil pro Capitulo" (s. XVII); "Siglo XI" (s. XIX); "Antiquit. I 640 (a)"; "1080" (Mas). Caplletra "I": 70 mm.

ACB, LA.I, n. 640 (a), f. 236b-c. Rúbrica: "Carta quod Raimundus Dalmatii emit alodium prope Sedem, infra muros". *Inter columnas recto*: "n. 640" (Caresmar); "(a)" (s. XVIII). *Exterior verso*: "Anno Domini 1080" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus I: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 140, n. 987.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Bonefilius Petri venditor sum tibi Remundo Dalmacii,^a emptore. Per hanc scripturam vendicionis^b meę vindo tibi alodium meum proprium, quod habeo infra menie ^β civitatis Barchinona, iuxta aecclesiam^c Sancte Crucis Sancteque Eulalie, id sunt, domibus que fuerunt patris mei vel matri, cum solos et superpositos et hostios et ianuas, foveas et cloacas, ^β cum ipsum cortilium et porticos et cum ipso horto^d et puteum sive ficulnea, cum gutis^e et stilliciniis et andronis, cum ingressibus et regressibus suis, et cum omne quod hore humano dici vel nominari ^β vel innui potest ^β ad iam dicta omnia pertinente./ In supra dicta omnia quartam partem tibi vendo. Que mihi advenit per genitores meos sive per ullasque voces. Et de meo iure in tuum trado dominium et potestatem, ut facias ^β exinde quodcumque volueris, ad tuum plenissimum proprium. Accipio a te precium mancusos monete Barchinone septuaginta. Quem tu emptor precium michi dedisti et ego manibus meis recepi, ^β sicut coram testibus inferius scriptis satis manifestum est. Prenotata omnia, que tibi vindo, afrontat^f a parte horientis^g in domibus Dalmacii Geriberti sacerdotis sive in calle et in orto ^β et domibus Berengarii Donnucii, a meridię in orto et in domibus que^h sunt uxor Odoni^h Guifredi heredumque suorum sive in alodio Sancti Cucufati,ⁱ ab occiduo in domos iam dictas ^β et in iam dicto alodio, a circii vero parte in alodio et in domibus Sancti Cucufatiⁱ quos tenet Bernardus archidiaconi^k et mater eius. Supra scripta vero omnia, que tibi vindo, / ipsam quartam partem, cum iam ^β scriptum est, de meo iure solide et delibere in tuum trado dominium et potes-

tatem, ut facias exinde quodcumque volueris, ad tuum plenissimum proprium. Quod si ego venditor aud alius utrius-¹⁰que sexus homo vel femina² venero aut venerint ad inrumpendum, nil prosit, sed componam aut componant tibi prefata omnia in duplum cum omni sua immelioracione.¹ Et in antea ¹¹hista^m vendicioⁿ firma et stabilis maneat omne per hevum.³⁻⁰

Actum est hoc idus ianuarius,^p anno XX° regni regis Philipo.^q

S+m Bonifilius Petri, qui hanc vendicionem feci, firmavi ¹²et testibus firmare rogavi.

S+m Guilelmi Bonifilii. *Guilelmus levite*. *S+ Guilelmus subdiaconi.^{r*}

¹³S+m Guilelmus subdiaconus,^s qui rogatus a iam dicto venditore scripsi cum literis^{4-t} supra positis in quarta et octava^u linea, et die et anno quo supra.

1. Sota la q hi ha una t. 2. Sota la a hi ha una e. 3. Sota la h hi ha una n. 4. Sota la segona i hi ha una a.

LA. a. Dalmatii. b. venditionis. c. ecclesiam. d. orto. e. guttis. f. affrontat. g. orientis. h. Odinii. i. Cucuphati. j. Cucuphati. k. archidiachoni. l. immelioracione. m. ista. n. venditio. o. evum. p. ianuarii. q. Philippo. r. subdiaconi. s. subdiaconi. t. litteris. u. VIII.

1361

1080 febrer 24

Testament de Ramon Sunifred en el qual deixa béns situats a Gramenet, Canyameres, Campanyà, Casserres del Berguedà, Muntanyola, Granollers, Olèrdola, etc., als seus fills, a la Canònica de Barcelona, als monestirs de Sant Llorenç i Sant Cugat, i en diverses parròquies.

ACB, LA.IV, n. 202, f. 72c-73c. Trasllat de 30 d'agost de 1086. Rúbrica: "Testamentum Raimundus Sinfre qui dimisit sedi suum alodem in Gramened". Exterior verso: "Nostro"; "Gramaned" (s. XIII-XIV); "n. 202" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 141, n. 988.

In nomine Domini. Ego Raimundus, prolis Seniofredi, hac si indignus et peccator, iaceo in lectulo meo in egritudine, spero in misericordia Dei mei, audivi predicas sanctorum patrum quia helemosina a morte liberat anima. Propterea recognosco me peccatore et timeo ne subito veniat mihi repentina casu mortis mee, et cogito ut dicam pro anima mea. Et rogo ut fiant helemosinariis meis, id

sunt, domnus Adalbertus, monachus, preposito Sancti Laurenti, et coniux mea, nomine Ermengardis femina, et filiis meis, id sunt, Guilabertus levita et Mironis et Petro. Precipio namque vobis iam dictis helemosinariis meis ut, si mors mihi advenerit, antequam alium testamentum faciam, liceat habere omnem meum avere apprehendere et distribuere et dare pro anima mea, sicut ego vobis iniungo per meum verbum et hunc testamentum.

In primis concedo ad Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie ipsum meum alodium quod habeo in Gramened, id sunt, terras cultas et heremas et mulnars cum rego et subtus rego. Et concedo ad Sancti Laurentii cenobii ipsum meum alod qui fuit de Pontio Lopardi, quod tenet Raimundus Mager per manus mea; et ipsas vineas aggeras qui fuerunt de Arnalli Seniofredi, qui sunt in Cannameres; et ipsa mea quarta parte quod habeo in ipso mulino, quod tenet Godbert Guilelm per manus mea, cum ipsa mea quarte parte de ipsos alodios qui ibi sunt et cum omnes pertinentias quod ad ipsum molinum pertinent; et delibero ipsum fisco quod tenebam de Sancti Laurentii. Et concedo ad Sancta Maria de Malannarges circa ipsa ecclesia passos triginta per cimiterio, ad de oriente passos XXX^a, et de meridie et de occiduo et de circi similiter. Iam dictum cimiterium in tale conventu dono ad predicta ecclesia: ut filiis meis et progenies mea, sicut ego testatus fuero, ibi habitent, et salvent ipsis qui illi colligere voluerint, et teneant omni tempore in servitio iam dicta ecclesia, et per unumquemque annum donent quarter unum de oleo per censum ad iam dicta ecclesia. Item concedo ad iam dicta Sancta Maria ipso meo manso quod tenet Guilabert, qui fuit de Lopard presbiter, ad orientale parte usque in ipso torrent. Et concedo ad Sancti Cucuphati cenobii ipso meo alodio quod habeo in Campanna prope fossa qui dicunt de Pasgual, quod tenet Seniofre Guilelm per manus mea, affrontat a parte vero circi in ipsa estrada antiqua. Et concedo ad Sancti Petri de Rivo Rubio petia una de terra qui est iuxta alium suum alaudem de Sancti Petri, supra ipsa casa de Coloma, ad occidentale parte usque in ipsa strata. Et concedo ad domum Sancti Felicis de Arraona ipsas meas vineas in Forigola. Et concedo ad Sancta Maria de Serratex ipsum meum alodium quod habeo vel habere debeo in comitatu Berguitano, in terminio de Castserres, in locum qui dicunt Tiurana, hoc totum pro anima mea et de genitrice mea seu de uxore mea iam dicta. Et concedo ad filio meo Guilabert levita ipsa mea mansione quod habeo infra muros civitatis Barchinona, apud ipso orto et puteo cum solos et superpositos, cum omnia qui ad ipsa domum pertinet vel ad ipso

orto; et ipsum meum alodium que habeo in Provenzana, infra suo termino, in locum qui dicunt Bagnols, id sunt, (casas),² solos et superpositos et terris et vineis, cultum vel heremum, seu curtibus et pratis, quantum ibi habeo vel habere debeo; et ipsum meum alaudem qui fuit de Sendre de Canoves, que habeo in Rivo Rubio, quod emi cum genitrice mea de Guilelmi Ermemiri et uxor eius Ricardis, qui est simul in unum cum ipso alaude de Sancte Crucis Sancteque Eulalie et cum ipsa tercia parte; et addo ei ipsum meum mansum de Fonoget cum suis pertinentiis, quod tenet Guifre Sabad, id sunt, terris et vineis et ruiras et arboribus, vel quantum habeo vel habere debeo infra ipsa Valle de Fonoiet, ita in tale conventu: ut non sit ei licitum vindere nec inalienare nisi ad fratres suos, filios meos, ad suum arbitrium; ³ hoc³ dico de ipsum mansum de Fonoiet cum ipsis suis pertinentiis; et ipsum meum alodium quod habeo in comitatu Ausona in terminio de Motannola, quod Gotbert Guilelm per manus mea per sua hereditate vel melioratione. Et concedo ad filio meo Mironi ipsa mea mansione, ubi habito, usque in strada qui pergit per ipsa serra ubi dicunt ipso Fossar ad orientale parte, et de meridie in ipso fisco de Arraona, et de occiduo in Rivo Pullo, et de circi usque in ipsa strada qui pergit de ipso soler de Berengario Bernardi ad ipsa ecclesia de Sancti Vincencii pro sua melioratione. Et alios meos alodios quod habeo in parrochia Sancti Vincencii iungarensis vel in parrochia Sancti Felicis de Arraona, exceptus ipsum mulinum quod tenet Gelmir Faber per manus mea, et alios meos alodios quod habeo in parrochia de Sancti Petri de Rio Rubio vel in Fonte Calcada, exceptus ipso manso ubi habitat Ato cum suis pertinentiis, et ipsum mansum ubi habitat Bag Ermemir cum suis pertinentiis, sic concedo ad filios meos Mironi et Petro. Et omnes meos alaudes quod habeo in parrochia Sancte Agnetis de Malannarges⁴ et in parrochia Sancti Saturnini de ipsa Rocha vel infra eius terminos concedo ad filios meos iam dictos Mironi et Petro, per illorum hereditate vel melioratione; et si de illis duos unum obierit sine infante de legitimo coniugio, remaneat ad alium qui vivus fuerit. Et ipsos meos alodios quod habeo vel habere debeo in parrochia de Sancti Stephani de Granoiers cum ipsos duos mansos, quod retinuit in Rio Rubio unum de Ato et⁵ alium de Bagag, sic concedo ad filium meum Udalardi per sua hereditate. Et concedo ad filios meos Raimundi, que vocant Gerad, et Guilelm, que vocant Vidal, ipsos meos alodios quod habeo infra termino de Castelar; et addo ei ipsum molinum quod tenet Gelmir Faber. Et concedo ad filio meo Berengarii ipsos meos alodios que habeo in parrochia Sancti

Vincentii de Moled, id sunt, casas et sacrarios \et/ terras cultas et heremas et arboribus de diversis generibus. Et si obierit Ramon, que vocant Geral, sine filios de legitimo coniugio, remaneat sua hereditate ad iam dicto Guilelmi. ^b Similiter si obierit de Guilelmi sine filios de legitimo coniugio, remaneat sua hereditate ad iam dicto Reimundo, que vocant Geral. Simili modo si obierit iam dicto Udalard sine infante de legitimo coniugio, remaneat sua hereditate ad iam dicto Berengario. Et si obierit Berengarii sine infante de legitimo coniugii, remaneat sua hereditate ad iam dicto Udalardi. Et concedo ad uxor mea Ermeniardis iam dicta ipsos meos alaudes quod habeo in Penitensi, in terminio de Olerdola, in tali conventu: ut teneat et possideat in diebus vite sue, et non sit ei licitum dare nec inalienare nisi ad filios nostros, qualem aut quales illa se elegerint. Omnes meos alaudes supra dictos, quod concedo ad filios meos, genitrice illorum, uxor mea iam dicta, teneat et possideat et exfructet omnibus diebus vite sue sine ullius blandimentum, si virum non prendiderit; et si virum prendiderit aut sponsaverit, fiat modo, sicut supra scriptum est; et si \non/ prendiderit virum, teneat et possideat, sicut supra diximus; et post obitum suum remaneat ad filios nostros, sicut supra insertum est. Et mando et laudo et iubeo stabilis manere cartas que nos invicem fecimus, ego cum iam dicta uxor mea, in anno tercio decimo regis Philippi in mense iunii. Et concedo ad filia mea Estefania ipsos alodios et omnia que illi dedi ad diem nuptiarum, et postea et addo ei ipsum meum alodium quod habeo in comitatu cerdanensis. Et concedo ad filium meum Guilabert ipsum meum anap de argent et cubos et tonnas que habeo in Banols et in Rio Rubio tonna una qui fuit de Em de Banols et cub unum. Et concedo ad filium meum Mironi iam dicti tonna una maior et cub I maior quod habeo in Rivo Rubio. Et concedo ad filio meo Udalard caballo I. Et concedo ipsum mansum de Mo<n>te Acuto ad filios meos iam dictos Mironi et Petro. Et concedo ad Guilabert, filio meo, librum unum iudicem. Et de alium meum mobile, tam de pane quam de vino, tam de bestiis vel omnia que invenire potueritis, sic concedo tercia parte pro anima mea. Et fiant solutos nostros debitos in comune. Et de mea tercia parte concedo ad Sancti Laurentii uncias ^f IIII^{or}, et concedo ad Sancta Maria de Solsona uncia I, et ad Sancti Vincentii de Iocarias mancosos III, et ad Sancti Genesii de Rivo Rubio mancosos III in suo hedifitio. Et aliud quod remanet de meo mobile, concedo pro anima mea, in quem melius videritis in Dei servitio. Et rogo filii mei karissime ut memor sit vobis de me et de anima mea. Et rogo vos, filiis meis,

ut dilectio et caritas fiat in vobis. Et rogo vos, filiis meis⁶ karissimos maiores vel tutores, ut misertus sitis fratres vestros minores. Et mito uxor mea iam dicta et meos infantes cum illorum directo in potestate Domino Deo et suis sanctis. Et si homo vel femina utriusque sexus qui hoc disrumpere voluerint aut disfacere, set perdat aut perdant omnia quod superius resonat. Et in antea (is)⁷ non sit illis licitum. Et concedo ipsa mea honore de Arraona, quod teneo de Guilelmi Bernardi, seniori meo, et de uxor eius Ermeniardis ad filio meo Mironi, ut habeat, sicut ego adquisivi eam, ad illorum servitia.

Actum est hoc VI kalendas marcii, anno XX regnante rege Philippo.

Hoc est translatum scripture testationis ultime voluntatis cuiusdam hominis, olim defunctus, Reimundus Seniofredi rivirubiensis. Et firmavit iam dictam testationem predictus testator manu propria. Et iussit aliis bonis hominibus ut insignirent in iam dictam testationem suorum nomina, id sunt, Guilelm Remon, Iotbert Aiarico et Remon Aiarico, Dalmatio Remundo, Alnal Giscafre, Remundus Novelli, Dalmatio Seniofredi, Baronus Adalbert et Andreas Gotfredi. Et fuit exarator prefati testamenti Bernardus presbiter.

S+ Poncii levite. S+ Bernardus sacer. S+num Raimundus levite. S+ Berengarii levite. S+ Guilelmus sacer.

Fuit factum hunc translatum III kalendas septembris, anno XXVII regnante predicto rege.

S+m Miro levita, qui hanc scripturam (scripturam)⁸ scripsit cum litteras super positas in linea II et VIII et nona et dampnatis in XX^aIII.

1. Hi ha un senyal que indica on s'ha d'inserir al text. 2. Repetit. 3. Afegit al marge. 4. Abreviatura supèrflua i ratllada. 5. A sota hi ha una c. 6. Hi ha un senyal que indica on s'ha d'inserir al text. 7. Expuntuat. 8. Repetit.

1362

1080 març 5

Sunyer ven a Joan i a la seva muller Canell i a Iotrand i a la seva muller Adalgarda quatre peces de terra franques, situades al comtat de Manresa, a la parròquia de Sant Feliu de Terrassola i de Rosdors, a Valadades i a l'Estany, que tenia pels seus pares i per altres raons, a canvi de tres sous en espècie.

ACB, perg. 1-4-340. Original. Pergamí, 110 × 245. El document té una taca a la part superior esquerra. Al verso: "Instrumenta antiqua castris Olone et parochie

Terraciola"; "Valades et de Stagno anticum est"; "Cartes de Iocart et suos frares" (s. XIII i XIV); "1080" (Mas).

In nomine Domini. Ego Suner vinditor sum vobis Ioan et uxor mea Qanel? et Iotrando [℞] [±8] sua Adalgards emtores. Per hanc scriptura vindicionis mee vindimus vobis pe-^βcias [III]or de terra, culta et erma, bene franchum, qui michi advenit per ienitores vel per ullasque voces [℞] [±5] in comitatum Minorisa¹ in parochia Sancti Felicis Terracioli vel de Ros-^βdor [±3] in ipsas Valadades et in ipso Stagno. Et afrontat de orient in pugo Salvo?, de meridie in [℞] terra [±4]ecene Espinalbosa, de occiduo in Crebatestes, de circii in terra de vobis comparatore/s\. / *Quantum in istas afrontaciones includunt sic vindo vobis: ipsas pecias [III]or de terra ab integre, [℞] cum exis et regresis earum, in propter precium sollados III in rem valentem. Et est manifestum. Quem ve-[℞]ro predicta omnia de meo iure in vestro trado \do/minio, abeatis firmam potestatem ad omnia [℞]0 facere que volueritis. Quod si nos vinditor aut ullusque homo qui contra anc ista carta [℞]1 vindicione venerit pro inrumpendum, non hoc valeat vindikare, set in duplo vobis conpo-[℞]2namus cum omnem suam inmelioracione. Et in antea ista vindicio firma permaneat mo-[℞]3do vel omnique tempore.*

Facta carta vindicione III nonas marci, ano XX Filipi regis\.

[℞]4 S+num Suner, qui ista vindicione fecit et firmavit et testes firmare [℞]5 rogavit.

S+num Petrus Compan. S+num Berenger. S+num Mar/ti\.

[℞]6 Quanalgaudus sacer sss scripsit die et ano quod supra.

1. In comitatum Minorisa repetit.

1363

1080 abril 15

Vivà Guillem, levita, fa donació a favor de la Canònica de la Seu de Barcelona dels seus alous, que contenen cases, corts, terres, vinyes, trilles, horts, arbres de diverses classes, garrigues, pastures i prats, situats al comtat de Barcelona, a les parròquies de Sant Vicenç de Mollet, Sant Fost de Campsentelles i Santa Maria de Martorelles.

ACB, LA.III, n. 6, f. 2d-3b. Rúbrica: "Vivanus canonicus dedit \Sedi/ omnia sua alodia in Molleto et in Sancto Fausto et in Martoriliis". *Inter columnas verso*: "n. 6" (Caresmar). *Interior recto*: "Mollet, Sancto Ffausto" (s. XVIII). *Exterior recto*: "Anno Domini 1080" (s. XVIII). Capletra "I" ornamentada, tipus F: 5 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 141, n. 989.

In nomine Domini. Ego Vivanus Guilelmi levita, nuncupatus prepositus, donator sum Domino Deo et barchinonensi Canonice. Ad noticiam cupio deducere plurimorum qualiter in senilibus /^a annis positus et etate decrepatus atque metu mortis territus, ultra quam dici potest, profiteor me pluribus metitum criminibus. Unde preoptans eum in quem offendi aliquibus placcare muneribus, dono Domino Deo et barchinonensi Canonice alodia mea universa, nominatim domos et cortes, terras, cultas et incultas atque vineas, trilias et ortos, diversique generis arbores, silvas et garricas, prata et pascua, fontes, aqueductus et reductus aquarumque decursus, cum ceteris omnibus ad prescripta omnia quolibet tenore vel ordine pertinentibus. Que habeo vel qualicumque modo habere debeo in comitatu barchinonensi, in parrochia Sancti Vincencii de Molletto, et in parrochia Sancti Fausti de Camposcenges, et in parrochia Sancte Marie de Martoriliis. Advenerunt autem mihi hec omnia per vocem parentum atque propinquorum meorum et per emtiones et per alios quoslibet modos sive voces. Universa superius comprehensa, secundum quod ore possunt humano utcumque dici sive nominari, dono Domino Deo et prescripte Canonice, cum ingressibus pariter et egressibus suis, ob flagitiorum meorum remissionem, ut quia in gradu et in officio meo multum deliqui et in crudelitatem anime mee inennarrabiliter scelera multa comisi, hanc Omnipotens Deus quantulamcumque meam suscipiat compositionem. Hec autem omnia, que Deo et prenominate Canonice dono, de meo iure in dominium et potestatem canonicorum eiusdem Canonice ad integrum trado, ut faciant exinde idem canonici quod faciunt ex munificentis predictae Canonice. Si vero ego donator aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo donationem hanc disrumpere aut infringere sive ad nichilum deducere temptavero sive temptaverit, nil prosit, sed incurram vel incurrat compositionem que continetur in logibus de invansionibus et /^b direptionibus. Et postmodum, scriptura hac robur perhenniter obtinente, sit anathema in conspectu Dei Patris et sanctorum angelorum et in conspectu Christi et apostolorum eius et in omnes conspectu Spirite Sancti et sanctorum nostrorum, atque ab Ecclesia Chatolica efficiatur extraneus et ab omni cetu christianorum alienus cum omnibus impietatis sue sociis.

Facta scriptura donationis huius XVII kalendas maii, anno XX regni Philippi regis.

S+ Vivani, numcupati prepositi, manu propria cartas soliti firmari, qui, deficiente lumine occulorum, hanc donationem fecit punctimque firmavit et testibus illam firmari rogavit.

S+ni Raimundi Amalrici Montis Catani. S+ni Iohannes Arnalli de Archidiacono. S+ni Arnallus noster pistor. S+ni Berengarii Guifredi, homo Olibani Raimundi. S+ni Gauzberti, monachi Sancte Crucis Sancteque Eulalie.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit et sub sss scripsit die et anno quo supra.

1364

1080 abril 30

Agela i la seva muller Raquel venen a Ramon i a la seva muller Emma dues peces de terra amb arbres i vinyes, que tenien per compra i per altres raons, situades al comtat d'Osona, a la vila de Foradada i al castell de Besora, a canvi d'una quartera de blat.

ACB, 1-4-278. Original. Pergamí, 89 × 298. Al verso: "Adivi"; "Adivit"; "Adiutdiis?" (s. XIII-XIV); "1080" (Mas).

In nomine Domini. Ego Agela et (d)¹ uxor sua Richel vinditores sumus vobis Reimon et uxor sua Em femina emtores. ² Per ahnc scriptura vindicionis nostre vindimus vobis pecias II de terra cum arbores et vitis, per comparacione ad per qua-³lesque voces. Et est hec omnia in comitatum Ausona, in villa Foradada vel in caustro Bissora. ⁴ Afrontat de parte oriente in terra de Eribert, de meridie in strada, de ociduo in terra de Eribert, de (me com)² ⁵ parte vero circi in me comparatores. Quantum infra istas afrontaciones includunt, sic vindimus vobis: ⁶ ipsas nostras voces que nos abemus, totum ab integrum, in precium quartera I de blado. Et est manifestum. ⁷ Quod si nos vindotores ad ullusque omo ad femina qui ahn<c> ista carta vindicione venerit ad inrupen-⁸dum, non hoc valeat vindicare, set componat in duplo. Et in antea abeat suam firmitatem.

Facta carta ⁹ vindicione II kalendas madi, anno XX Philipo rege.

Sig+num Agela, sig+num Richel, nos ¹⁰ qui ista vindicione fecimus et firmamus et firmare rogamus.

Sig+num Gilem Duranno. Sig+ ¹¹ Ato Suniario.

¹² Adalbertus levita, qui hoc scripsit die et ano sss quod supra.

1. *Suprimit.* 2. *Ratllat.*

1365

1080 maig 3

Arnau Onofred i la seva muller M. donen a la seva filla Guisla i al seu marit Arnau Blandriu la meitat d'unes cases situades a la ciutat de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-279. Original. Pergamí 167 × 355 mm. Al verso: "1080" (Mas).

Res donate, si in presenti traderes, nullo modo repetantur a donatore. Igitur, in Dei nomine, ego Arnallo Honofredi et coniux mea M. femina donatores sumus vobis filia nostra Guilie et viro tuo ^⁹ Arnallo Blandrici. Manifestum est enim que de bono animo promtaque bona voluntate damus vobis medietatem de nostro avere, id est, casas et curtes, solos et superpositos, guttas et stillicinios, ostios, ianua\|⁹ atque limites, foveas, clohacas et terris et vineis, que habemus in cun<c>tisque locis. Iterum damus \vobis/ medietatem de nostrum totum mobilie que hodie habemus et plus quam in antea Dominus dederit nobis. Et sunt ipsos domos ^⁹ et ipsos alaudes in burgo civitate Barchinone et in suis terminis atque affrontacionibus. Et affrontant iam dictos domos in ortos Sancti Cucuphati et Raimundi Bonefilii de circi, ab oriente in guttas ^⁹ domorum Marcucii et uxori sue sive in orto que fuit Bernardus Mazarif, a meridie in via, ab occiduo in domos Compagni Malangecci et prefati Raimundi. Quantum iste affrontaciones atque terminis concludunt, ^⁹ sic damus vobis: prefata medietate in ipsis domibus atque terris et vineis simul cum ipso mobile sub tali conveniencia: ut in diebus vite nostrę teneamus et possideamus, et non sit nobis licitum vindere neque alienare neque ^⁹ in nullam aliam manumittere, nisi vobis acceptores et filios vestros, qui de ambo fuerint creatos; et si morierit predicta filia nostra et non habueris infantes, qui vivus fuissent, de ambo, habeatur prefatus Arnallo Blandrici ^⁹ de nostro avere mancosos CC monete Barchi\|none, qui ipso die/ current, per ipsum tuum avere que adduces in nostra potestate, \et hoc fiat factum ab utraque parte per fidem sine engan/. Preserfita quoque omnia, que vobis damus, de nostrum iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, ut quiquid exinde ^⁹ facere vel iudicare volueritis, cum exios et regresios earum, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos donatores aut aliquis homo sexus utriusque contra ista donacione venerimus aut venerit pro inrum-^⁹pendum, nil valeat, set componat aut nos componamus vobis iamdicta omnia in duplo cum omni sua melioracione. Et in antea ista donacio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc V nonas /¹ may, anno XX regni regis Philipi.

S+num Arnallus, s+num M., nos qui ista donacione fecimus et firmamus et testes firmare rogavimus.

S+num Ermengaudus Raimundi. S+num Guilelmus Raimundi./²

S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi cum litteras super positas in linea VIII, et sss die et anno quo supra.

1366

1080 maig 16

Ramon Pere ven al levita Ramon Dalmau la seva quarta part en unes cases amb pou, hort i figueres que foren dels seus pares, situades dins els murs de Barcelona, al costat de la Seu, pel preu de 70 mancusos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-1-1942. Original. Pergamí, 196 × 422 mm. Al verso: "he sunt (?) carte domorum Bernardi Ermengaudi"; "CXIII" (s. XI-XII); "Num... 1942" (s. XVII); "Diversorum A 1942" (Mas); "1080" (F-B). Té diverses taques de tinta diluïda, d'extensió i intensitat diferent, que afecten el text; les dues més grans, es troben vers el centre i són les més fortes; també té un forat en el centre però a la zona sense text, entre les subscripcions dels testimonis i la del notari.

ACB, LA.I, n. 112, f. 52b-d. Rúbrica: "Item de domibus que sunt iuxta canonicam". *Inter columnas recto*: "n. 112" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1080" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus E: 8 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 141-142, n. 990.

In Christi nomine. Ego Raimundus Petri venditor sum tibi Remundo Dalmacii^a levite, emptori. Manifestum est enim quia per hanc scripturam mee vendicionis^b vendo tibi quartam partem meam ipsarum /² domorum, que fuerunt patris mei et matris mee, condam, cum solis et suprapositis, hostiis et ianuis, guttis et stillicidiis, cloacis et andronis, cum puteo et orto et ficulneis, et cum omnibus pertinentibus ad /^β quartam partem prescriptarum domorum, secundum quod humano ore utcumque possunt nominari vel dici. Sunt autem prescripte domus site intra muros Barchinone urbis iuxta ipsam sedem. Que michi adve-^aniunt per vocem seu testacionem^c parentum meorum sive per ullaque voces. Terminantur autem prefate domus ab oriente in domibus Dalmacii Geriberti sive in calle, ab occiduo in domibus et in orto que sunt uxoris /^β Odonis Guifredi ac filiorum eius, a meridie in domibus et in orto Remundi Donnucii ac fratris eius Berengarii, a septemtrione in curtis et in

domibus Sancti Cucuphatis quas tenet Bernardus archidiaconus.^d
^f Sicut supra dicti termini concludunt et ambiunt, vendo tibi quartam partem prescriptarum domorum cum universis prescriptis rebus, cum omnibus ad eandem quartam partem omnimodis^e pertinentibus vel quocunque ^f modo pertinere debentibus, cum ingressibus pariter et egressibus suis ad tuum plenissimum proprium alodium, ut facias exinde quocunque tibi placuerit, propter precium mancusi septuaginta auri monete^f Barchinone. Quos tu precium michi dedisti quorum testibus inferius scriptis et ego manibus meis accepi. Atque nichil prescripti precii aput te remansit, sicut satis est manifestum. Que omnia prescripta ^f in tuum trado dominium et potestatem, ad tuam voluntatem faciendam omnibus modis, propter supra scriptum precium, ut teneas et possideas absque ullius contrarietatis obstaculo. Quod si ego venditor aut aliquis ^f utriusque sexus vel ordinis homo qui hanc venditionem venero aut venerit pro inrumpendum, nil valeat, sed componam aut componat prescripta omnia in triplum tibi, que eiusdem meritis ^f sit atque valoris. Et postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod factum est XVII kalendas iunii, anno XX regni regis Philippi.

S+num Remundis^f Petri, qui hanc venditionem ^f fecit, firmavit atque testibus eam firmari rogavit.

S+num Benedicti Mathfredis. S+num Remundi Amati. S+num Remundi Bertrandi. ^f S+num Bonefilii presbiteri. S+ num Guilelmus subdiaconus. S+ Petri Bernardi clerici. S+num Guilelmi Bernardi. S+num Bernardi Guilelmi.

^f S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

LA. a. Dalmatii. b. venditionis. c. testationem. d. archidiachonus. e. omnibus modis. f. Reundi.

1367

1080 juny 24

Adelaida, comtessa, ven a Ramon Dalmau unes cases situades a la ciutat de Barcelona, prop de la Seu de la Santa Creu, pel preu de 280 mancusos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-2-576. Original. Pergamí, 179 × 239 mm. Al verso: "De domibus Raimundi Dalmacii" (s. xi); "Adalaydis comitissa vendidit Raimundo Dalmatii \canonico (en vermell)/ domos et multa alia in Barchinona, [dues lletres esborrades escrites en vermell] in pre-[unes quatre lletres esborrades]-a Sedi (en

vermell)" (s. XIII); "Saeculi XI" (s. XVII); "Antiquit. I (2 ratllat)\6/33"; "1081" (Mas). Caplletra "I": 36 mm.

ACB, LA.I, n. 633, f. 234a-b. Rúbrica: "Carta quod Adalaidis comitissa vendidit Raimundo Dalmatii domos et multa alia prope Sedem". Interior recto: "n. 633" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1081" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 145, n. 1000.

In Christi nomine. Ego Adalaydis^a comitissa venditrice sum tibi Raimundi Dalmatii,^b emptori. Per hanc scripturam vendicionis^c /² mee vendo^l tibi casas cum solos et superpositos, gu\l/tas et stillicinius et curte cum parietes et puteo, foveas et cloachas,^d ostios,^e /³ ianuas atque limites. Et est hec omnia infra urbis civitatis Barchinone, prope aeclesiam^f Sancte Crucis sedis eiusdem civitate. Qui mihi /⁴ advenit prenominata omnia per mea comparacione^g sive per aliis quibuslibet modis. Abet autem affrontaciones iam dicta omnia ab orient\l/e /⁵ in via, a meridie in mansionibus Petrus^h presbiteri, a parte vero circi atque occiduo in curtes de te emptori. Quantum iste affrontaciones /⁶ includunt, sic vendo tibi: prefataⁱ omnia ad integrum, propter precium mancusos CC [espai raspat: ±2] LXXX auri monete Barchinone qui hodie currunt. /⁷ Quos tu emptor precium mihi dedisti et ego venditrix manibus meis recepi. Et nichil de ipso precio apu^t te emptor^k non remansit. /⁸ Et est manifestum. Prescripta quoque omnia, que tibi vendo, de meum iure in tuum trado dominium et potestatem, ut quiquit exinde facere /⁹ vel iudicare volueris, cum exios et regresios^l earum, ad tuum plenissimum proprium. Quod si ego venditrix aut aliquis homo /¹⁰ sexus utriusque contra ista vendicione^m venero aut venerit pro inrumpendum, nil valeat, set componat aut ego componam tibi /¹¹ iam dicta omnia in duplo cum omni sua melioracione.ⁿ Et in antea ista vendicio^o firma permanet^p omnique tempore.

Actum est hoc VIII /¹² kalendas iulii, anno XXI regni regis Philipi.^q

S+m Adalet, qui ista vendicione^r feci et firmavi et testes firmare /¹³ rogavi.

/¹⁴ S+m Arnallus Guntarii. S+m Berengarii Raimundi. S+m Vivani Guifredi. /¹⁵ *S+ Poncii sacricustos*. /¹⁶ *S+ Ioanes levite*.

/¹⁷ S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi et sss die et anno quo supra.

1. *Esmena de vendimus.*

LA. a. Adalaidis. b. Dalmatii. c. venditionis. d. cloacas. e. hostios. f. eclesiam. g. comparacione. h. Petri. i. prephata. j. apud. k. emp-

tore. l. regressios. m. venditione. n. melioratione. o. venditio. p. permaneat. q. Philippi. r. venditione.

1368

1080 juliol 21

Bonnom, hebreu, fill de Mosse, permuta amb el bisbe Umbert [de Barcelona] i els seus canonges un alou situat al suburbi de la ciutat de Barcelona, al cantó occidental, al costat del pou anomenat de Moronta, per un altre alou que ja havien permutat i 10 unces d'or.

ACB, perg. 1-2-478. Original. Pergamí, 110 × 343 mm. Al verso: "Karta de Bonom porcafire (?) ebreu in burgo" (s. XI); "CCLXXXIII" (s. XIII); "n° 146" (s. XVII); "Permuta ab la qual Bononome Ebreu dona als Canonges de la Casa de Barcelona unas casas dins Barcelona, al costat del Pou de Moronta" (Caresmar); "Antiquit. I 322" (Mas); "1081" (F-B). Caplletra "I" que ocupa 3 ratlles.

ACB, LA.I, n. 322, f. 128a-b. Rúbrica: "Carta que Bonusnomine iudeus comutavit Canonice alodium suum proprium prope puteum de Moranta". Interior recto: "CCLXXXIII" (s. XIII); "n. 322" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1081" (s. XVIII). Caplletra "I" que ocupa 13 ratlles.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 143, n. 1001.

Ed.: MIRET-SCHWAB, Documents, p. 26, edició gairebé completa del text, sense esmentar el text en hebreu inclòs, perquè es basa en la còpia dels LA, que no el contenen; BAER, Die Juden, p. 1007-1008, amb el document llatí i l'addició hebrea (aquesta acompanyada d'una traducció alemanya); BET-ARIE - ENGEL, Specimens, làmina 65, en què el text hebreu és presentat com a exemple d'una escriptura hebraica protosemicursiva.

In Dei nomine. Ego Bononome ebreo (que vocitatur Porcastro),¹ \filium Mosse/, comutator sum vobis Umbertus episcopus et universus grex canonicorum tibi subditus. Manifestum est enim quia comuto vobis alodium ² meum proprium, quod habeo in suburbio civitatis Barchinone, ad occidentalem plagam, iuxta puteum que vocitatur Moronta. Advenit michi³ supra dictum alodium per comparacione^b ^β vel per quascunque^c voces. Affrontat namque ab oriente in strata vel in supra dicto puteo, a meridie in alodio vestre Canonice, ab occiduo in terra de Guilia et filiis suis, a circio ⁴ in strata publica sive in alodio Sancti Cucuphatis. Quantum iste affrontaciones^d includunt, sic comuto vobis: supra dictum alodium per alium vestrum alodium, que vos mihi comutastis, sicut resonat ⁵ in ipsa scriptura que vos michi fecistis, \et addidi vobis decem uncias auri ad numerum. Atque de meo iure in vestrum trado dominium et potestatem, ut faciatis exinde quocunque^e volueritis, ad vestrum

plenissimum proprium. Quod si ego commu-⁸tator^f aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc comutacione^g venero aut venerit pro inrumpendum, nil valeat, sed componam aut componat predicta omnia in duplum² vobis que eiusdem ⁷meritis sit atque valoris. Et in antea ista comutatio^h firma permaneat modo vel omnique tempore.

Quod est actum XII kalendas augusti, anno XXI regni regis Philippi. ⁸

מודה אני גרשום בר' משה שעשיתי תמורה עם הגלחים מן הקטניקא של תעוב אולריאה מן השדה שיש לי בגבול מדינה זו במקום שקודין מודונטה ומצרין כמו שכתוב בכתיבה שלהם ו הם נתנו לי השדה שיש להם בגבול מדינה זו במקום שקודין קוטלו עם מצרין כמו שכתוב בכתיבה שלהם וחזרתי להם שבעים וחובים ממטבע העובר חיים וקטו מידי בקנין גמור ופיסתי לחתום על הכתוב בזה והרי שריד ומקיים. חלאבו בר' יצחק יוסף בר' ראובן שם תוב בר' משה נ'

1. *Ratllat.* 2. *Segueix una lletra il·legible raspada.*

LA. a. mihi. b. comparatione. c. quascumque. d. affrontationes. e. quocumque. f. comutator. g. comutatione. h. comutatio.

Traducció del text en hebreu: Jo, Guerson, fill de rabí Mossé, reconec que he fet una permuta amb els clergues de la canònica de l'església d'Eulàlia de l'alou que tinc en el territori d'aquesta ciutat, en el lloc anomenat Moronta, els límits del qual alou són com està escrit en l'escriptura. Jo hi he afegit en compensació setanta mancusos de la moneda que corre avui. Han rebut la propietat de les meves mans per mitjà d'un acte de venda íntegre. He demanat de validar el que hi ha escrit en aquest document. Tot és ferm i valedor. Halabo, fill de rabí Issac; Jucef, fill de rabí Rovèn; Sentou, fill de rabí Mossé, que en pau descansi.

1369

1080 juliol 29

Ardman dona molts alous a la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia de Barcelona, situats al comtat de Barcelona, al terme d'Olèrdola, a la parròquia de Sant Pere d'Avinyó, per la salvació de la seva ànima.

ACB, LA.IV, n. 252, f. 100d-101b. Rúbrica: "Ardinam dedit Sedi alodium, domos, vineas et multa alia, in Avinone, in Penedes". *Interior recto:* "Nostro"; "Iste Ardman dedit multa bona Canonice" (s. XIII-XIV); "n. 252" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus D: 12 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 145-146, n. 1002.

In Dei nomine. Ego Ardman donator sum Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Manifestum sit etiam tam presentibus quam futuris quia de prompto animo bonaque voluntate dono Deo et iam dicte Canonice alodium meum proprium franchum, id sunt, domos, cortes, solos et superpositos, hostios et ianuas, regos

et subtus regos, pascuas et prata, cum arboribus qui infra sunt, et cum ipsa vinea qui se tenet cum ipso alodio, et cum ipso sacrario que habeo ad Sanctum Petrum de Avinono, cum ipsa tonna et cubo maiore et alium minorem, et cum hostios qui sunt in predicto sacrario, et semodiatam unam vinee quam plantavi de Lupisancio Guilelmi, ipsum meum directum, aut ipsum precium iuste apreciatum. Est namque iam dictum alodium in comitatu Barchinone, in Penitenti, in termine de Olerdule et in parroechiam Sancti Petri iam dicti. Advenit mihi predicta omnia per comparationem et per quas-cumque voces. Terminatur autem predictum alodium et vinea ab oriente in alodium comitale et in alodium Petri, \filium/ qui fuit Amati Uldrici, a meridie in alodium Bernardo Suniarii, ab occiduo terminatur in ipso Prato sive in alodium iam dicto comiti, a circio terminatur in alodium Sancti Petri sive iam dicti comitti. Quantum predicti termini concludunt et ambiunt, sic dono Domino Deo et predicte Canonice: ad integrum, cum exiis et eius regressiis, propter Deum et remedium anime mee, ut faciant exinde canonici iam dicte Canonice sicut de aliis munificenciis Canonice faciunt. Quod si ego aut aliquis homo sexus utriusque qui hanc donationem venero aut venerit pro inrumpendum, nil valeat, set componam aut componat predicta omnia in duplum ad predicte Canonice, que eiusdem meritis sit atque valoris. Et in antea ista donacio maneat firma modo vel omnique tempore.

Quod est actum IIII kalendas augusti, anno XXI regni regis Philippi.

S+num Ar\d/man, qui ista donacione fecit, punctim firmavit ^b atque testes firmari rogavit.

S+num Petro Guilelmi. S+num Petri Iohanni. S+num Dalmatii Ferreoli.

S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit cum litteris rasis in linea I die et anno quo supra.

1370

1080 agost 8

Testament de Guifré en què nomena almoiners seus Guillem Sendred, Pere Guifré i Guadall Guifré i reparteix els seus béns, mobles i immobles, entre els seus descendents, especialment els seus fills Guadall i Dalmau, i els seus néts Ponç i Geribert. També afavoreix

diferents monestirs com Sant Cugat, Santa Maria, Sant Esteve i Sant Marçal.

ACB, perg.1-4-281. Original. Pergamí, 489 × 172 mm. Document restaurat, especialment en la part inferior. Al verso: "D.C.(b) 281, Car. 1"; "1080" (Mas). Caplletra "I" que ocupa 5 ratlles.

In Dei nomine. Ego Guifredo iaceo in lecto egritudinis mee et timeo ne superveniat (re)¹ /² repentino casu mortis mee, sed spero in misericordia Dei. Ideo iubeo atque discerno ut sint /³ helemosinarii mei, id sunt, Guirielmus Sendredi et Petrus Guifredi et Guadaldus Guifredi. /⁴ Precipio namque vobis helemosinarii predicti ut, si mors mihi advenerit de ista egritudine /⁵ aut antequam alium testamentum faciam, plenam atque liberam postestatem habeatis distribuere /⁶ omnem meum avere, sicut in hunc meum testamentum inveneritis impressum.

In primis concedo ad do-⁷mum Sancti Cucuphatis vaca una et sestario I de ordeo, et emina I de formento, et tonna I qui habet palmos VIII^{nem}, /⁸ et kaficio I de vino ad nove veniente. Et concedo ad Sancta Maria, ad ipsa opera, asina I et solidos III^{or} denarii. /⁹ Et ad domum Sancti Stephani, emina I de ordeo et capras II. Ad cenobium Sancti Marcialis,² emina I de ordeo. /¹⁰ Et dimito ad Guifredus sacer emina I de ordeo. Ad Bonefilius sacer, capa I. Et concedo ad Arnallo³ presbitero /¹¹ aureo I. Ad Miro presbitero, alio; et ad Petrus, alio. Et iterum concedo ad Arnallo iam dicto quarta I de vino. /¹² Et iterum concedo ad Guifredus sacer alia quarta de vino. Et dimito ad Poncio, neto meo, vedela I. /¹³ [Et d]imito ad Guadaldo, filio meo, parilio I de bovos et tonnas II de cubs II. Et dimito ad An-¹⁴tonia, nuru mea, vaca I. Et ad Gerbertus, neto meo, barrilio⁴ I. Et iterum concedo ad Guadald,¹⁵ filio meo, asina I. Et dimito ad Dalmatio, filio meo, tonna I. Et iterum concedo ad Guadaldo, /¹⁶ filio meo, ipso manso de ipso Cigar, sicut distat ab ipsa fexa qui fuit de Rodlens usque ad ipso Bru-¹⁷ger, et sicut pergit ipsa via usque ad ipso Aragat, qui est trans ipsa Nogera, cum arboribus qui infra sunt /¹⁸ et cum ipso columbario. Et iterum concedo ei alio loco modiatia I vinee cum suis terminis, quem vo-¹⁹cant Petrosa, et ipso linario subtus ipsa Frabega. Et dimito ei ipso meo molindino cum suis /²⁰ aiacenciis tali tenore: ut frater suus Dalmatius molat ibi suum blad absque moltura, et ipse /²¹ det ei adiutorium ad molam adducere unum hominem et unam bestiam, et similiter adiuvet ei /²² ad ipsa/ resclosa. Et concedo ad Dalmatio, filio meo, in ipso manso de ipso Colomer ipsa medie-²³tate. Et alia medietate dimito ad netos meos, filios vel filias de Arsen, exceptus

ipsas ^{/24} oliveras quem dimito ad Guadald, filio meo iam dicto, sub tali modo: ut ardeat per unum-^{/25}quemque annum lampada una tota quadragesima pro anima mea. Et iterum concedo ad ne-^{/26}[tos] meos sepe dictos ipsa sorte vinee qui est ad ipsa casa de Rodlens, et in alio loco ad ^{/27} [ip]so Plano ipsa quarterada quem dicunt Lorica. ^{/28} Et iterum concedo ad Guadaldo, filio meo, ^{/29} semimodieta vinee qui est ad ipso Pruner, et in alio loco quarterada una quem vocant ^{/30} Punieta ad ipso Plano. Et dimito ad Dalmatio, filio meo, ipsa vinea qui est iuxta ^{/31} ipsa vinea Sancti Stephani, et in alio loco semimodiata una qui est supra ipsa via. Et ^{/32} alia vinea qui est subtu via, quem dicunt Salvatica, concedo ad Guadaldo, filio meo. Et in ^{/33} alio loco dimitto ei quarteradas V de vineas ad ipsas Brugeras. Et alias vineas, ^{/34} qui remanent, dividant equaliter inter ambos fratres. Et ipsa alodia, qui remanet de predic-^{/35}ta pecia terre, qui fuit⁵ de Rodlens, qui est inferior, similiter dividant equaliter. ^{/36} Et dimito ad mea sepultura porch I, et perna I, et bestias IIII^{or}, et emina I de ordeo, ^{/37} et alia de formento, et quarta I de vino, et ipsa mea tertia parte de vino adveniente novo, pro ^{/38} anima mea. Et alias II partes qui remanent de ipso vino, concedo ad Guadald. Et ^{/39} dimito a Dalmatio portadora I et alia vascula, maiore vel minore. Et ipsa ^{/40} ferramenta et pane et vino dimito ad⁶ Guadaldo, filio meo. Et alium meum ^{/41} mobilem, quem abeo ubicumque, et ipsos meos linarios, exceptus predicto linario ^{/42} de Guadaldo, dimito ad ambos fratres et⁷ ad neto meo Gerbert. Et iubeo ut ^{/43} faciat Guadaldo filio pro anima mea anniversarium per II° annos, et anno III° ^{/44} faciat Dalmatio. Et ita fiant usque in futuro ipsi qui hoc tenuerint. ^{/45} Et si quis autem ex hoc quod \pre/ordinatum habeo inter filios meos, disrumpere tempta-^{/46}verit, nil hoc valeat vendicare, sed qui primus inquietaverit, omnia sua par-^{/47}te veniat in potestate de alio.

^{/48} Factum constat istum testamentum VI idus augusti, anno XX° \I^o/ regni ^{/49} Phylippy regis.

Sig+num Guifredo, qui hunc testamentum fec[it] ^{/50} scribere, firmavi testesque firmare rogavi.

^{/51} Sig+num Guirielmus Amalrici. Sig+num Remon⁸ ^{/52} Darnet. Sig+num Arnallus Petro. ^{/53} *Arnallus presbiter*.

^{/54} *Petrus* ypolevita, qui hunc testamentum scripsi, sub die sss ^{/55} notatoque tempore.

1. Ratllat. 2. Sota la segona a hi ha una l. 3. Sota la A hi ha una lletra il-legible titllada. 4. Sota la b hi ha una p. 5. A sota hi ha quelcom d'il-legible. 6. Sota la a es llegeix ei. 7. A sota es llegeix vel. 8. Sota la R hi ha una lletra il-legible.

1371

1080 agost 11

Sendred Vidal, levita, permuta amb l'església de la Santa Creu i Santa Eulàlia de la Seu de Barcelona una peça de terra amb la vinya que hi ha plantada, situada al comtat de Barcelona, dins la parròquia de Santa Maria de Caldes, al lloc anomenat Palou, per una altra peça de terra.

ACB, LA.III, n. 208, f. 78c. Rúbrica: "Sendredus clericus commutavit Sedi vineam apud Palaciolum, in Calles". Exterior verso: "n. 208" (Caresmar); "Anno Domini 1081" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus D; 8 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 142, n. 993.

In Christi nomine. Ego Sendredus Vitalis, qui et levite, comutator sum ad domum Sancte Crucis Sancteque Eulalie Sedis Barchinone. Manifestum est enim quia commuto ad predicto domo unam petiam terre cum vinea qui ibidem est fundata, mea propria. Qui mihi advenit per mea comparatione sive per ullaque voces. Est namque prefata terra cum vinea in comitatu barchinonensi, infra parrochiam Sancte Marie Calidis, in loco vocitato Palatiolo. Et affrontat a parte orientis in vinea de Seniofredus Flavii, de meridie in ipsa via que pergit ubique, de occiduo et de circi in terra de iam dicto domo. Quantum iste affrontationes includunt, sic commuto ad predicto domo: iam dicta terra cum ipsa vinea ab integrum, cum exiis et regressiis suis, propter unam petiam terre quod ego inde accepi, sicut in mea cartula comutatione resonat. Prescripta quoque omnia, que ego commuto ad predicto domo, de meo iure in suo trado dominio et potestatem, ad suum plenissimum proprium. Quod si ego comutator aut alicuius homo sexus utriusque qui contra hanc comutationem venerit ad disrumpendum, non hoc valeat vindicare, sed componat aut componam ad predicto domo supra scripta omnia in duplo cum omni sua melioratione. Et in antea hec comutatio maneat firma omni tempore.

Quod est acta III idus augusti, anno XXI regni Philippi regis.

Sss Sendredus Vitalis, qui et levite, qui hanc commutationem facio et manibus meis scripsi et testibus subterius scriptis firmare rogavi.

S+m Guislibertus Bonifilii. S+m Sendredus Sanlani.

S+m Mironis Guilelmo sss et die et anno quo supra.

1372

1080 agost 24

Guillem Bellit fa donació a la Canònica de la Santa Creu i de Santa Eulàlia de Barcelona de la seva part i del dret que té en tots els alous situats al comtat de Barcelona, de manera que els tinguin el seu fill Ramon Guillem, canonge de la Seu, i la seva muller Aissulina mentre visquin, amb el cens donador a la Canònica de la tasca, però quan ells morin retornarà a la Seu.

ACB, LA.II, n. 342, f. 115a-b. Rúbrica: "Carta de alodiis in Provincialibus et in Palumbare". Interior recto: "n. 342" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1081" (s. xviii). Caplletra "P" ornamentada, tipus B: 9 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 142-143, n. 994.

Pateat cunctis, tam presentibus quam futuris, quod ego Guilelmus Belliti feci cartam donationis Chanonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie barchinonensi de omnibus alodiis que emi in Provincialibus seu in parrochia Sancti Andree de Palumbario, in comitatu barchinonensi. Quam cartam dicunt esse deletam. Ideo ego prefatus Guilelmus item dono et auctorido prefate Canonice predicta alodia, que habeo in supra scriptis lo-^bcis, que emi cum Eicelina, dilecta mea, ipsam meam partem et meum directum, totum ab integre, cum exiis et regressiis eorum, tali videlicet modo et ordine: ut Raimundus Guilelmi, filius meus, chanonicus prefate sedis, teneat predicta alodia cum supra scripta matre sua Eicelina in diebus vite sue, et donet inde ipsam tascham fideliter prelocute Chanonice. Quod si contigerit uni eorum in vita alterius mori, ille qui supervixerit alium totum alodium teneat et similiter donet ipsam tascham fideliter sepe dicte Chanonice. Post obitum vero utrorumque, revertantur predicta alodia in ius et dominium predictae Chanonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie cum omnibus auementationibus et meliorationibus, que ibi habuerint facte, sine ullius contrarietatis obstaculo. Si quis vero contra hanc donacionem seu recognitionem venerit ad inrumpendum, nil valeat, set componat predicta alodia in triplo in loco non minus valentem. Et insuper hoc maneat firmum per evum.

Quod est factum VIII kalendas septembris, anno XXI regni regis Philippi.

Sig+ Guilelmi Belliti, qui hanc donationem feci, punctis^l firmavi et testes firmare rogavi.

Sig+ Bernardi Guifredi. Sig+num Arnaldus, prepositus Sancti Laurentii. Sig+ Petri Bernardi. Sig+ Radulfi. Sig+ Bernardi Sescofeti.

Sig+ Deodati monachi, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. *Abreviatura supèrflua.*

1373

1080 novembre 14

Publicació del testament de Raquel feta pel levita Dagbert i per Joan Dalmau, davant l'altar de Sant Pancraç màrtir de l'església de Santa Maria del Pi, en el qual destaquen, a més de diferents deixes de béns mobles a familiars directes, la donació a la Canònica [de Barcelona] d'una vinya. Encomana als seus marmessors, Guillem Bonuç, el sacerdot Sendred i el levita Dagobert, que venguin una altra vinya, situada al Clot, per tal de pagar la seva sepultura, entre altres despeses.

ACB, LA.I, n. 141, f. 65d-66a. Rúbrica: "Testamentum Richellis in quo dimisit Canonice vineam suam". *Inter columnas verso*: "n. 141" (Caresmar). *Inter columnas recto*: "Anno Domini 1081" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 4 línies.

Regest: MAS, *Notes*, vol. X, p. 143, n. 995.

Iuramus nos testes, his nominibus Dagbertus levita et Iohannis Dalmatii, per Deum, in substantia unum et in personis trinum, deinc per altare Sancti Pantgratii martiris, ^h quod cernitur esse constructum intra ecclesiam Sancte Marie virginis de ipso Pino, cuius ecclesia sita est prope civitatis Barchinone, ad partem occidentalem, quod etiam altare has condiciones baiulando manibus nostris contingimus, quia nos vidimus oculis et auribus audivimus tunc temporis quando Richellis femina iussit scribi et fieri suum testamentum et iniuncxit voluntatem suam manumissoribus suis, videlicet Guilelmus Bonucii et Sendredus sacerdoti et Dagbertus levita, qui et tutor, et precepit nobis testificari hanc suam ultimam voluntatem, quam ordinavit nobis videntibus et audientibus.

Primum namque dimisit ad ipsa Canonica ipsa vinea que complantavit patri suo de ipsa Canonica. Et iussit vendere ipsa vinea que habebat ad ipso Clot, et de ipso precio dare fecissent pro suo cimiterio mancosos II. Et dimisit ad Sendredus sacer mancosos II. Et alium que remansisset de ipso precio, dare fecissent pro anima sua. Et dimisit pro suo conret mancosos XII, que debebat ad illam Reimundus^l Speraindeo. Et dimisit pro anima sua mancosos V, que debebat ad illam Guilelmus Gondeballus. Et ad sua tia Ag, tonna I. Et dimisit ad Guilelmus Bonucii cubo I. Et dimisit ad Guilelmus, fratre suo, mancosos II. Et fuisset Deus inter illam et illos. Hoc totum

ita precepit predicta testatrix, et post obitum suum sic stare mandavit. Deinde discessit ab hoc seculo in mense anno XXI regni Philippi regis, immutata hac voluntate.

Quod est actum XVIII kalendas decembris, anno prescripto regni prephati regis.

S Dagbertus levita, s+ Iohannis Dalmatii, nos sumus huius rei testes et iuratores.

S+ Guilelmus Bonutio, Dagbertus levita, s+ Guilelmus sacer, s+ Guilelmus Mironis, s+ Petro clericus, s+ Reimundus Dominicus, nos qui presentes adfuimus.

S+ Remundi levite, qui et iudicis.

S+ Iohannis presbiter, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Abreviatura d'us utilitzada per a abreuçar un.

1374

1080 desembre 10

Mir i la seva muller El-liarda venen a Sendred i la seva muller Florença, i a Raimon i la seva muller Sessenanda un alou amb una peça de terra franca i la tercera part de les cases que van edificar primer, situat al Magadí, a la parròquia de Santa Maria de Moià (Bages), a l'Estanyol, i les cases a la parròquia de Sant Feliu de Rodors, pel preu de 8 sous de diners.

ACB, perg. 1-4-339. Original. Pergamí, 195 × 222 mm. Restaurat. Al verso: "Carta de Magadini ubi / stad Petrus Raimon" (s. XIII-XIV); "1080" (Mas). Caplletra "T": 17 mm.

In nomine Domini. Ego Mir et uxor mea Elliardis vinditores sumus tibi Sendre et ^β uxori tue Florenzia, emptores. Per hanc scriptura vindicionis nostre vindimus¹ vobis ^β pecia I de terra franca. Qui mihi advenit per parentorum sive per comparacionem ad me ^α Mir et ad me Elliards per meum decimum sive per qualicumque voce. Et nos supra dicti ^β Miro et uxori meę, vindimus ad predictum Sendredi et uxori suę et ad Raimundum ^β et uxori sue Sesnana, emptores. Per hanc scriptura vindicionis nostre vindimus vobis alode ^γ nostrum francum pecia I, quod habemus in Magadino, simul cum ipsa terciam partem domos, ^β quos prius edificavimus, cum solos et superpositos, simul cum ipsa area, totum nostrum di-^βrectum, cum exiis et regresiis earum. Est autem² supra dicta pecia³ terre in parrochia de ^{α0} Sancta Maria Modeliano, prope ipso Estanol.

Affrontat autem ipsam pecieam⁴ terre a par-¹te orientis in terra de nos vinditores, de meridie in terra de nos emptores, (in)⁵ ¹/₂ et de occiduo in strata publica, de circii in terra de Guilelm Sinfre vel de suos ¹/₃ eredes. De domos et de aliam peciam terre affrontat de orient in font Espinalbosa, ¹/₄ de meridie in alod de Benedente, de occiduo in Kaiola, de circii in alod ¹/₅ de Nevolem. Est autem predictam peciam terre cum domos in parrochia Sancti Felicis de Rosdor\i/s. ¹/₆ Quantum isti termini vel affrontaciones includunt, sic vindimus vobis: totum ab ¹/₇ integrum, cum exiis et regresiis earum, propter precium⁶ solidos VIII denariorum. Et nichil exin-¹/₈de non remansit. Est manifestum. Quem vero predicta omnia de nostro iure in vestrum tradi-¹/₉mus dominium et potestatem, ad faciendum quecumque volueritis. Quod si nos vindito-¹/₀res aut ullus omo qui contra istam cartam vene(ne)rimus⁷ aut venerit ad inrumpen-¹/₁dum, non hoc valeat vindicare, sed componamus aut componat vobis in duplo ¹/₂ cum omne sua imelioracione. Et in antea ista vindicio firma persistat modo ¹/₃ vel omnique tempore.

Actum est hoc IIII idus decembris, anno XXI regnante Fhyli-¹/₄pi regis.

Sig+num Mir, qui ista vindicione fecimus, et Elliards, et firma-¹/₅vimus firmarique rogavimus.

Sig+num Elliards. Sig+num Remon. Sig+num ¹/₆ Suniarii. Sig+num Poncii.

¹/₇ Bernardus sacer, qui hoc scripsit ss et sub in prefato die vel anno quod ¹/₈ supra.

1. Sota vindicionis. 2. Sota la u hi ha una n. 3. Abreviatura supèrflua. 4. Per peciam. 5. Mig esborrat. 6. La p porta senyal d'abreviació de pro mig esborrat. 7. ne repetit i raspas.

1375

1080 desembre 11

El vescomte Ramon i la seva esposa Ermessenda donen a Gombau Joan i la seva muller Ledgarda, als cònjuges Ramon Guilem i Sicarda, i als esposos Erimbau Ramon i Ermessenda, l'alou de la Roca anomenada Sant Llorenç amb la seva quadra, situat al comtat de Manresa, al terme de Maldà (Urgell), excepte la meitat de la dècima, que es retenen amb la condició que ells i els seus successors no reconeixin altres senyors que els vescomtes.

ACB, perg. 1-4-349. Original. Pergamí, 302 × 253 mm. Aquest pergamí presenta diferents taques a la part superior, que dificulten la lectura de diverses ratlles. Al verso: "Videtur in ut hoc instrumentum sit del quadra"; "[Carta v Reim?]" (s. XIII-XIV); "nº 139" (s. XVIII?); "1080" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 68 mm.

In Dei omnip[otentis?] nomine. Ego Reimundo vicecomite et [coni]ux mea, Ermensindis nomine, vicecomitissa, donatores ¹ sumus vobis Gonballus Iohannis et coniux tua Ledgardis, et Remundum¹ Guilelmi et coniux tua Si-^βcardis, et Erimballus Reimundi et coniux tua Ermensindis. Per hanc scriptura donationis nostre donamus vobis ² ipsa Rocha, que nucupant Sancti Laurentii, cum sua quadra que ei damus. Ab[et nam?]que afrontationes predicta ³ quadra a parte orientis in ipsa serra Corbera qui descendit in ipsa valle [de Ten?]ga de ipsos roures et trans-^βcendit ipsa valle et ascendit per ipsa quasta usque ad ipsa Mata de ipsas ol[ibarias?]; et de meridianam partem afron-⁴ta in ipsa serra ante ipsa Guardia Deniel, et venit per ipsas serras que [±δ]a vertit contra ipsa Rocha Sancti ⁵ Laurentii et descendit ad ips<o> Puio Grosso ubi terminatum est inter Amallanelo et Sancti Laurentii; et de occiden-⁶talem partem afronta in termine de Amallanello et descendit per ipso qual subtus ipso puio per ipsa ollzina, ⁷ qui ibi est, et transcendit ipsa valle ad ipsa Petra Foradada et ascendit per ipsa chosta ad ipsas Pe-⁸tras Grossas et transcendit ipsa serra usque in termine de Vila Maianor; de pa[r]te vero circii afronta in ter-⁹mine de Rochafort et in termine de Annaleg et de Guimaram. Est autem hec omnia in chomitatum Minorise, ¹⁰ in termine de Amallano in eius agienciis. Et advenit nobis per nostra prisione sive pro qualicumque voces. ¹¹ Quantum inter iste supra scripte afrontationes includunt, sic donamus vobis: iam dicta Rocha Sancti Laurentii, cum ipsa qua-¹²dra et suis terminis, cum motibus et valles, cum garricis et silvis, cum [fontanil?]lis et pratis et pascuis, cum ¹³ petris petrarum et generibus arborum, totum ab integum, cum mandamentis [et distri?]ctis, et cum ingresibus ¹⁴ et exitibus suis, quomodo ad usum hominum pertinet, ad vestrum proprium alaude, exceptus medietate ¹⁵ de ipsa decima que nos ibi retinimus, sub tali deliberatione: que non eligatis inde alium seniore, nec vos ¹⁶ nec posteritas vestra, nisi nos et posteritas nostra, et abeamus ibi intratu et exitu et guerregar, ¹⁷ exceptus potestate de ipso chastel, et faciatis inde per nos guerram et pacem. ¹⁸ Quem vero predicta hec omnia de nostro iuro in vestro tradimus dominio et potestate. Quod si nos donatores aud ¹⁹ ullusque omo qui contra hanc ista carta donatione venerit ad inrumpendum, aut nos vinditores vene-²⁰rimus aut ullusque vivens, non hoc valeat vendicare, sed componat aut componamus

vobis iam meminuta /²⁴ omnia in duplo cum s[ua] in melioratione. Et in antea ista carta donatione firma et stabilis per-²⁵ maneat modo vel omnique tempore.

Facta ista carta donatione III idus decembris, anno XXI /²⁶ regni Philipi regi.

Sig+num² [espai en blanc: ± 12] vicecomite, sig+num Ermensindis vicecomitissa, /²⁷ nos qui ista carta donatione mandavimus scribere et firmavimus et ad testibus firmare rogavimus.

/²⁸ Sig+num Bernardus Amandus. Sig+num Reimundus Amandus. Sig+num Berengarius Brocard. /²⁹ Sig+num Reimundus Mir de Puigo Alto. Sig+num Tedballus Guifredo.

/³⁰ @Reimundus vicecomes +@.

/³¹ Bernardus sacer, qui scripsit et die et anno sss quo supra.

1. La m final i la G que segueix estan amuntegades. 2. En aquest signe hi manquen els quatre punts al voltant de la creu. La signatura autògrafa del vescomte és a la línia 30.

1376

1080 desembre 18

Bonfill Geribert i la seva muller Bonadona venen a Bonfill Geribert i a la seva muller Ermessenda uns alous situats al comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Julià de Palou, a la Vila Cicrí, al lloc de Caselles, pel preu de 7 unces d'or de Barcelona.

ACB, perg. 1-1-711. Original. Pergamí, 146 × 414 mm. Hi ha zones de tinta despresa i diversos foradets repartits per tota la superfície del pergamí que dificulten lleugerament la lectura. Al verso: "Nichil ad faciendum" (s. XIII-XIV); "Num...711." (s. XVIII); "Diversorum A 711" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 31 mm.

In nomine Domini. Ego Bonefilii Geribertus et uxor mea Bonadonna femina vinditores sumus vobis Bonefilii Geribertus et uxor sua Ermessendis, emptores. Per hanc /² scriptura vindicionis nostre vindimus vobis alodios nostros propios, quod abemus in chomitatu Barchinona, in parrochia Sancti Iuliani de Palazol, in Vila Cicrino, in loco nucu-³pativo Chaselas, nostros directos, quod ibi abemus vel abere debemus et invenire potuimus in cunctisque locis, id sunt, terris et vineis, casas et casalibus, curtis et /⁴ curtalibus, ianuis et limitis, ostiis et foviis, solos et superpositos, ortis et ortalibus et puteo et arboribus de diver[sis]¹ generis qui infra sunt. Et advenit /⁵ nobis ad me Bonefilii per genitoribus meis, et ad me Bona'domna/ per meum decimum. Et est hec omia in chomitatu

Barhcinona, in paroh[ci]a et in loco supra scripto. Et af-⁶frontat ipsa hec omnia de parte orientis in strada ad Portel sive in Vallense, de meridie in alodio de Raimundi Seniolli, de occiduo similiter, de parte ⁷ vero circi in rio de Tenes vel ad ipsa Valle Chuniliera et in alodio Sancti Mikahelis. Quantum infra istas IIII^{or} affrontaciones includunt, sic vindimus vobis: totum ab in-⁸tegrum, cum exiis vel regressiis earum, in propter precium uncias VII de auro de Barchinona. Et sunt pecias II a Serralong[a?], et ad Spina I, et ad Guardia pecia I ⁹ de terra et vinea et garrica, et alia pecia de tera et vinea ad ipsa strada de Portel, et item ad ipso Portel alias II peciolas, et in Casel[a]s ad ipsa casa pecias IIII, [quo?]d sunt ¹⁰ infra istas supra scrip[ta]s afrontaciones. Et est manifestum. Quem vero predicta hec omnia, que nos vobis vindimus, de nostro iur[e i]n vestram tradimus d<omi>nio et ¹¹ potestatem, ad omnia que volueritis facere, ab omni integritate, ad vestrum proprium alodem. Quod si nos vinditores [a]ud ullusque homo vel femina qui ¹² contra hanc ista carta vindicione venerit pro inrumpendum, no hoc valeat vindicare, set componat aut componamus vobis in duplo cum omne sua inme-¹³lioracione. Et in antea abeat firmitatem modo vel omnique tempore.

Facta ista carta vindicione XV° kalendas ianuarii, anno XXI rege Filipo.

¹⁴ Sig+num Bonofil[ii], sig+num Bonadonna, nos qui ista vindicione fecimus et firmar[e r]ogavimus.

Sig+[num Gu]ilabertus. Sig+num Sendredi \Cunil/.² ¹⁵ Sig+num Andre[a]s.

Raimundu<m> levi[t]e, qui hec scripsi die et anno ss quod supra cum literas³ super positas in linea V.

1. *Sota la r hi ha una s.* 2. *Aquest cognom està escrit amb diferents superposicions.* 3. *Abreviatura supèrflua.*

1377

1081 gener 11

Testament sacramental de Maiència, muller de Bernat Amat, jurat sobre l'altar de Sant Vicenç màrtir de Llerona (Vallès Oriental) en el qual fa deixes al seu marit, a la seva mare, a diferents entitats religioses i a alguns clergues.

ACB, perg. 3-32-21. Original. Pergamí, 370 × 172 mm. Aquest pergamí presenta taques i esvaniments de tinta a la part superior dreta, que dificulten la lectura

de les 9 primeres ratlles del document. Al verso: "Hec est instrumenta de honoribus de Sistrels"; "Sacramentalis / [Maienci?]a" (s. XIII-XIV); "Testament de una peça / de terra que es a Sistrels" (s. XVI-XVII); "Cubiculum III, / Scrinium 32, / Titulum Praepositura / Maii, / n. 21" (Caresmar). Caplletra "I": 26 mm.

In Dei nomine. [Ego Guilelmus B]onefilii et Poncio, que dicunt Bricio, iuramus pariter et ^β testificamus prima per Deum, in substantia unum et in personis trinum, et per altare quod ^β est consecratum in honore Sancti Vincencii martiris, cuius ecclesia sita est in chomitatu Bar-^αquinona, in Valle[n]se, intus villa Lorona, quo etiam altare has condiciones baiulan-^βdo manibus nostris contingimus, quia nos vidimus hocculis et auribus audivimus tunc ^β temporis quando Maiencia femina, iacens in lectulo in egritudine, intus in man-^βsione de viro suo Bernardus Amati, adhuc loquella plena et memoria integra, et ^β coram nobis et aliis videntibus et audientibus ordinavit voluntatem suam ultimam ^β ut suis solumodis verbis, precipiens nobis confidenter et rogans obnixè ut quocumque ^α tempore, sicut econtigit, hanc suam voluntatem legaliter confirmaremus et legitime ^α1 atque secundum leges manu propria sive testium corroboraremus.

In primis dimisit de terras ^α2 vineas edificatas, quod ad illa dimisit pater suus Mironi Guadamiri, in locum que dicunt ^α3 Sistrels et Alibergos, modiatia I ad Sancte Eulalie et Sancte Cruce. Alia modiatia dimisit ad ^α4 Sancte Marie Bitulone. Et teneat eas mater sua in vita sua. Post mortem suam remaneant, ^α5 sicut supra scriptum est. Et dimisit ad Sancte Marie Laurona¹ oves II. Et ad Guiribertum sacer-^α6dotem et Guilelmum et Gerbertum et Seniofredum et Poncium, clericos, oves singulas. Et di-^α7misit ad Sanctum Stephanum² martirem de Garriga oves II et suo presbitero ove I. Et dimi-^α8sit ad virum suum Bernardum quoto I, et guadenga I meliore, et capciale uno, et ^α9 porchos II, et mancosos IIII qui erant dispensatos. Similiter dimisit ad predicto ^α10 viro suo ipsas incartaciones et ipso decimo, quod illo viro suo incartavit, de ^α11 mansiones et terras et vineas, videlicet ad suum proprium. Alium suum avere dimi-^α12sit ad mater sua. Postquam predicta testatrix hec omnia ordinavit, vicxit uno ^α13 die et amplius, et sic obiit in mense december qui iam preteritus est. Atque ex hoc nul-^α14atenus postmodum suam voluntatem, nobis scientibus, mutavit.

Late condiciones III ^α15 idus ianuarii, anno XXI regni regis Philippi.

Sig+m Guilemi Bo-^α16nifilii,³ sig+num Poncio, que dicunt Bricio, testes huius rei sumus et has condiciones ^α17 infra sex

mensium fideliter iuramus per supra scriptum Sancte Trinitatis iuramentum.

Sig+num ^{β8} *Remon Guilabert, sig+m Mir Gonmar, *Seniofredus subdiachonus ss*,* ^{β9} **Gerbertus levita ss*, *Guiribert sacer sss*, presentes adfuimus.*

^{β0} **S+ Remundi levite, qui et iudicis*.*

^{β1} *Poncio sacer scripsit cum litteras raras et emendatas, sub die et anno* ^{β2} *quo supra sss.*

1. Sancte Marie Laurona escrit sobre raspas. 2. Sanctum Ste escrit sobre raspas. 3. Sota la primera i hi ha una e.

1378

1081 febrer 9

Bernat Vidal i Carbonell Vidal, germans, venen, pacifiquen, defineixen i evacuen a Bonuç Bellhom i a la seva muller Letícia unes cases amb un hort, un pou i arbres fruiters, situades al suburbi de la ciutat de Barcelona, prop del Merdançà, i una peça de terra situada al Cogoll, que tenen per llurs pares, pel preu de 84 mancusos d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-282. Original. Pergamí, 140 × 245 mm. Al verso: "1081" (Mas).

In nomine Domini. Ego Bernardus Vitalis et Carbonellus Vitalis, uterque fratres, nos simul in unum, venditores et/pacificatores et definitores ^β *atque evacuatores sumus vobis Bonucius Bellihominis et uxor tua Leticia femina. Manifestum est enim quia pacificamus et definimus atque evacuamus vobis predictis casis cum cortis, solis et suprapositis, gutis et stillicidiis, hostiis* ^β *et ianuis, foveis atque cloacis, simul cum ipso orto et puteo et arbores diversi generis, simul* ^β *cum peciam unam terre, qui est ad ipso Cucullo. Est namque prefata omnia in suburbio urbis Barchinone, prope Merdantiano et ad ipso Cucullo predicto. Advenerunt autem nobis prefata omnia per vocem paternam atque maternam vel aliis quibuslibet modis.* ^β *Predicta quoque omnia pacificamus et definimus atque evacuamus sive vendimus vobis ad integrum, omne nostrum directum, quod ibi* ^β *habemus vel qualicumque modo habere debemus, cum omnibus illorum affrontacionibus atque pertinentiis, cum exiis vel regressiis* ^β *eius. Accipimus quoque a vobis propter prescripta omnia LXXXIII mancusos auri monete Barchinone, quas hodie currunt, pen-* ^{β0} *satos unum ad unum ad pensum ipsius monete, de*

argentio in argentio. Quod satis est manifestum. Si vero nos pacificatores et defini-^{/1}tores atque evacuatores sive venditores aut utriusque sexus homo pacificationem et definicionem atque evacuacionem sive ^{/2}vendicionem hanc disrumpere aut infringere seu rescindere vel in aliquo dimovere temptaverimus aut temptaverit, nil prosit, ^{/3}set componamus sive componat vobis prefata omnia in duplum cum omni sua illius melioracione. Et post modum hec pacificatio ^{/4}et definitio atque evacuatio sive venditio per scripturam facta perhemniter maneat inconvulsa atque firma secundum [legis]^{/5} illam qua pref[c]ipitur ut scripture, que die et annum habuerint evidenter expressum atque secundum legis ordinem conscripte[m] ^{/6}noscuntur, seu conditoris vel testium fuerint signis aut scriptionibus roborate, omni habeantur stabiles firmitate. ^{/7}

Quod est actum V idus februarii, anno XXI regni Phylippi regis.

S+m Bernardus Vitalis, s+m Carbonellus Vitalis, ^{/8} qui hanc pacificationem et definicionem atque evacuacionem sive vendicionem fecimus et firmavimus et testes firmari ^{/9}rogavimus.

S+ Remundi levite, qui et iudicis. S+ Poncius Geraldi. S+ Ramundi subdia-^{/0}coni. ^{/1}S+m Petri subdiaconi. S+m Guilelmi Odegarii. ^{/2}

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit cum litteris supra positis in linea I et sss subscripsit die et anno quo ^{/3}supra.

1. Sota la s es llegeix or.

1379

1081 febrer 13

Pere Geribert i la seva muller Ermessenda empenyoren a Gerard Quaresmentrant dues peces de vinya amb la terra on són plantades, situades al territori de Barcelona, dins la parroquia de Sant Andreu de Palomar, a Vilapicina, al Pont, per un deute de 21 mancosos d'or d'octava, que retornaran per la festivitat de l'Assumpció de la Verge, al cap de tres anys.

ACB, perg. 1-2-573. Original. Pergamí, 92 × 395 mm. Al verso: "Guadio Gerallus" (s. XI), "CI" (s. XVII); "Siglo XI" (s. XVIII); "Antiquit. II 288"; "1081" (Mas). Caplletra "T": 23 mm.

ACB, LA.II, n. 288, f. 94c-95a. Rúbrica: "Petrus Geriberti impigneravit Geraldo Quadragesima intrante II pecias terre". Exterior verso: "n. 288" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1081" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus A: 15 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 143-144, n. 996.

ACB, LA.II, n. 319, f. 104c-105a. Rúbrica: "Petrus Girberti impigneravit Geraldo Quadragesimaintrante II pecias vinee ad ipso ponte". Exterior verso: "n. 319" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno 1081" (s. xviii). Caplletra "I": 16 lines.

In nomine Domini. Ego Petrus Geriberti et coniunx^a mea Ermessindis femina impignoratores sumus tibi Gerallus Quadragesimaintrante. Manifestum est enim quia debitores sumus tibi mancusos XXI [℞] auro de octava, legitime pensatos unum ad unum ad pensum ipsius monete. Propterea impignoramus tibi pecias^b II vinee cum ipsa terra in qua sunt fundate. Quod habemus^c in territorio barchinonensi, intra [℞] parrochiam Sancti Andree de Palumbare, ad Villampiscinam, ad ipso Ponto.^a Advenerunt autem nobis prefatas pecias II vinee per vocem parentum meorum et per decimum vel aliis quibuslibet modis. Habet autem ter-[℞]minum prefatam peciam^d I vinee ab oriente et circio in via, a meridie in ipso aragal, ab occiduo in torrente. Aliam peciam^e vero vinee afrontat^f ab oriente in alodio Poncii Geralli de Cervera [℞] et in via, a meridie \et occiduo/ in alodio Isarni^g Tedberti, a circio in strata. Quantum predicti termini concludunt, tibi ad integrum impignoramus, tibi predicto Gerallo prefatas pecias^g II vinee, pariter [℞] cum ipsa terra in qua sunt fundatas, cum ingressibus pariter et regressibus eius, tali quoque modo et ordine ut accipias medietatem de omnem vindemiam, quos inde exierint de predictas vineas, de hac festivitate [℞] Assumpcionis Sancte Marie primam venientem usque ad tres annos postmodum venientes. Et quod inter predictum terminum nulli alii homini^h non tribuamus nec vendamus nec impignoremus predictas peciasⁱ II vinee [℞] nisi tibi. Cum vero predictus terminus trium annorum fuerit completus, ut nos reddamus tibi predictos mancusos XXI auro de octava, legitime pensatos unum ad unum ad pensum ipsius monete, et tu reddas nobis hanc [℞] scripturam. Si vero facere nolebamus hoc, sicut superius dictum est, ut plenam potestatem habeas^c vendendi et dandi sive impignorandi predictas vineas, et exinde faciendi quicquid tibi placuerit. Si vero [℞] nos impignoratores aut utriusque sexus homo hoc disrumpere voluerimus aut voluerint, nil prosit, sed^d componamus aut componant tibi hoc omne supradictum in duplum.

Quod factum est idus februarii, anno [℞] XXI regni Philippi regis.

S+m Petrus Geriberti, s+m Ermessindis femina, qui hanc impignoracionemⁱ fecimus et firmavimus et testes firmare rogavimus.

S+m Arnallus Guilelm. [℞] S+m Remundus Guilelm. S+m Petrus Peia. S+m Ansgaudi.

^{A3} Sss Guilelmus presbiter, qui hoc scripsit cum litteris supra positis in linea V, die et anno quod^{k-f} supra.

1. Sota la I hi ha una o.

LA.II, n. 288. a. coniu. b. petias. c. abemus. d. petiam. e. petiam. f. affrontat. g. petias. h. Sota la i es llegeix um. i. petias. j. impignorationem. k. quo.

LA.II, n. 319. a'. Sota la o hi ha una e. b'. affrontat. c'. abeas. d'. set. e'. impignorationem. f'. quo.

1380

1081 març 11

Pere Sunifred, sotsdiaca, fa entrega a Santa Maria de Badalona i a Ermengol, prevere, d'una vinya situada al comtat de Barcelona, al Maresme, al vicus de Badalona, a la parròquia de Santa Maria, al terme de Valldaura, pel preu de 5 mancusos d'or de Barcelona.

ACB, perg. 3-32-23. Original. Pergamí, 136 × 258 mm. Aquest pergamí presenta petites mutilacions a la seva part inferior, que afecten la lectura de l'última ratlla del document. Al verso: "Vallis Aurea"; "Vallis Aurea" (s. XIII-XIV); "Carta de una peça que es / a Valdaura, alou de la sglésia / a la Marina propter lo cami / de Barchelona"; "En Roig la te, fa quatre sous / e mig e [diu se las Marines?]" (s. XV-XVI); "Cubiculum III, / scrinium 32, / titulum Praepositura / Maii / n. 32" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada: 24 mm.

In nomine Domini. Ego Petrus Seniofredi, et subdiachonus, pacificator^d et evacuator et definator sum Domino Deo et ecclesie Sancte Marie ^f virginis Bitilune et Ermengaudus presbiter. Manifestum est enim quia pacifico vobis pecia I de vinea cum terra ubi est funda-^fta, meum proprium. Advenit mihi predicti Petri per laxacione a diebus vite mee que mihi fecit avunculo meo Bonefilius presbiter ^A et per qualicumque vocibus. Est hec omnia predicta in chomitatu Barchinone, in Maritimam, in vicho Bitilune, in parrochie ^f Sancte Marie, in termine Vallis Aurea. Et affrontat hec omnia de parte orientis in ipso torrent de predicta Vallis Aurea qui dis-^fcurrit per imbrem, de meridie in alium torrent et in aragallum qui discurrit per tempus pluviarum, de occiduo in ipso eremo, de parte vero ^f circii in ipsas vineas de predicte Sancte Marie et de mulier qui fuit de Geriberti Laudori. Quantum iste affrontaciones includunt ^f et isti termini ambiunt, sic pacifico et evacuo et definio vobis Domino Deo et ecclesie Sancte Marie et tibi Ermengaudus predicti: iam dicte om-^fnia, totum ab integre, cum exitibus vel regressibus earum, propter precium manchosos V de auri Barchinone. Quod vobis susceutores mihi de-^{A0}distis. Et est vero manifestum. Quem

vero predicta hec omnia, quem ego vobis evacuo, de meum iure in vestrum trado dominium ^{/1} et potestatem, ad vestrum plenissimum proprium alodium, ad hos omnia quicquid exinde facere quodcumque volueritis. Quod si ego pacifica-^{/2}tor et evacuator et definitor aut ullusque homo utriusque sexus qui hoc inrumpere temptaverit, nil valeat, set componat ^{/3} aut componamus vobis predicta omnia in triplo cum omni vero sua immelioracione. Et in antea ista pacificacio atque eva-^{/4}cuacio et definicio firma permanead modo vel omnique tempore.

Facta ista pacificacio et evacuacio et definicio V idus mar-^{/5}cii, anno XXI regnante regis Philippo.

Sig+m Ego Petrus, prolis Seniofredi et subdiachonus, qui ista pacificacio et ^{/6} evacuacio atque definicio feci et firmavi et testibus firmari rogavi.

Sig+m Gerallus sacer. ^{/7} Sig+m Guadamir Oliba. Sig+m Poncius Gifredi. Sig+m Ricolphi Gilielmi. Sig+m Petri Guadamiri. ^{/8} Sig+m Eralli Remundi. Sig+m Gonmari Atto. Sig+m Iaucfredi Argemiri.

^{/9} Ermengaudus p[re]s[b]iter scripsit cum litte[r]as dampnatas et emendatas in diversis locis [et sub] die et anno quo supra ss.

1. A sota, lletres de difícil lectura.

1381

1081 març 12

Guillem Bernat i el seu germà Ponç Bernat venen a Guillem Arnau un alou, que és del mas de Ballomar, consistent en una mujada de terra al coll de Cabra i una peça de vinya al lloc de la Sorbera, tot dins el comtat de Barcelona, al terme del castell de Font-rubí, a la partida de Morrocurt, al lloc de Pinells, per 12 unces d'or.

ACB, perg. 1-2-869. Original. Pergamí, 124 × 328 mm. Al verso: "De Fon Rubia" (s. xiv); "XVIII" (s. xvii); "1081"; "1-2-869" (JB). Capletra ornamentada "I": 37 mm.

In nomine Domini. Ego Guielmiⁱ Bernardi et fratri meo Poncius Bernardi vinditores sumus tibi Guiellmo Arnallo, æmtor. Per hanc scripturam vin-[/]ditionis vindimus tibi alaudium nostrum proprium, id sunt, terris et vineis et arboribus de diversis generis qui infra sunt, fructuosis vel infructuosis, et kasalicis ^{/β} et fontes et ortalibus, hoc totum quod pertinet ad ipsum mansum qui fuit de Ballomar; et in alio loco, ad collum de Chapra, modiatam I de terra; et in alio loco, ^{/α} ad ipsa Sorbera, pecia I de vinea. Hoc nostrum totum proprium,

quod habemus in comitatu Barchinononæ infra terminum de cast-
trum Fonte rubea ^⁵ in apendicio de Mor\|r/rocurt, in locum que
nucupant Pinels. Advenit nobis prescripta omnia per ienitorum sive
per ullasque voces. Abet autem afrontaciones ^⁶ prescripta omnia
a parte horientis in alaudio de Ermemir Ramon et de Gi\|emi Poncio
sive in ipso torrente qui excurrit, de meridie in alodio ^⁷ de nos
venditores sive de Guielm Odier, de occiduo in alodio de Bernad
Mir sive ad ipso puteo, de circii in ipso alodio que vocant Turello,
que ^⁸ nunc tenet Raimundi Guilelmi ludeni. Quantum infra istas
afrontaciones includunt et istis termis ambiunt, sic vindimus tibi:
prescripta omnia ad ^⁹ tuum proprium alodium, sicut nos habemus
vel habere debemus, hoc totum ab integrum, et amplius ipsa modiat
de terra, qui est ad ipso collo de Capra, ^{¹⁰} cum suas afrontaciones,
cum exitibus et regresiis earum, propter precium uncias XII \|auri^¹
in rem valentem. Et nihil de ipso precio aput te emtor non remansit.
Et ma-^{¹¹}nifestum. Quem vero predicta omnia, quem tibi vendimus,
de nostro iure in tuo tradimus dominium et potestatem, ad tuum
plenissimum propium alodium. Quod si nos ^{¹²} vinditores aut aliquis
homo utriusque sexus qui contra istam cartam vindicionis venerit
pro inrumpendum, nihil prosit, set componad aut ^{¹³} componamus
tibi prescrip\|ta/ omnia in duplum cum sua illius melioracione. Et
in antea ista carta vendicine firma et stabilis permaneant modo vel
omnique tempore.

^{¹⁴} Facta ista carta vindicione IIII° idus marcii, anno XX^oI^o regni
regis Philippi.

S+m Guielmi Bernardi, s+m Poncii ^{¹⁵} Bernardi, nos qui istam
cartam vindicionem fecimus scribere et firmavimus et testes firmare
rogavimus.

S+m Bernad Bernad. S+m ^{¹⁶} Ermemir Ramon. S+m Bofil
Gilabert. S+m Arbert Giribert. S+m Bonus Homo ^{¹⁷}.

Arnallus levita qui hoc scripssit cum literas rasas vel supra
scriptas in regulo X^o et in VIIIX°, die et anno quo sss s\|upra\.

1. Escrit pel mateix escrivà. Ego Guielmi escrit amb el mateix traç i la mateixa
tinta que la subscripció notarial.

1382

1081 març 23

Guillem Bernat empenyora a Guillem Sendred, clergue, una vinya que
té Andreu i dues peces petites de terra que es troben sota l'església

de Sant Salvador, situat tot al territori de Barcelona, al terme de Pinells, per un deute que té amb ell de 14 mancosos d'or de moneda de Barcelona corrent, amb la condició que quan redimeixi el deute li tornarà aquesta escriptura.

ACB, 1-2-574. Original. Pergamí, 130 × 296 mm. Al verso: "Scriptura"; "VII"; "Guilelmi Sendredi" (s. XIII-XIV); "Nil pro Capitulo" (s. XVI-XVII); "1081"; "Antiquitatum IV, 309" (Mas). Caplletra "I": 18 mm.

ACB, LA.IV, n. 309, f. 118c-d. Rúbrica: "Item de eodem honore de Pinellis". Exterior verso: "XXXI" (s. XIII-XIV); "n. 309" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus E: 14 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 144, n. 998.

In nomine Domini. Ego Guilielmi Bernardus impignorator sum tibi Guilielmus Sendredus, clericus. Manifestum est enim quia debitor sum tibi mancosos XIII auro^{1-a} /^β monete Barchinone, que hodie currit, pensatos de argentio in argentio. Et est manifestum. Propterea impignoro tibi ipsa mea vinea, que /^β tenet Andreo² per laboratione, simul cum ipso campo, cum³ illorum affrontationes sive pertinenciis; et peciolas II terre que sunt subtus ecclesia /^α Sancti Salvatoris, similiter cum illorum affrontationes et pertinenciis. Et est hec omnia in territorio Barchinone, in terminio de Pinels. Adve- /^βnit mihi per ienitorum^b meorum sive per ullasque voces. Quantum ipsas affrontationes includunt, sic impignoro tibi: iam dicta hec omnia inte- /^βgriter, simul cum exios vel regressios earum, et de meum iure in tuum trado dominium et potestatem in eo modo et ordine: ut tu teneas et /^γ possideas et habeas ipsos fructos fideliter, quod inde exierint, totum quod ego debui habere, tantum usque dum ego reddam tibi supra /^β scriptos mancosos XIII, quomodo superius resonant, et tu mihi rendere facias ista scriptura sine mora. Quod si ego impignorator /^β aut ullusque homo utriusque sexus qui contra hac ista impignoratione venero⁴ aut venerit pro inrumpendum, nil valeam aut /^γ valeat vindicare, sed^c componam aut componat tibi prefata omnia in duplo cum omnem suam melioratione. Et in antea ista im- /^α1 pignoratione firma permaneat modo vel omnique tempore.

Actum est hoc X kalendas aprilis, anno XXI regni regis Philippy.^d

/¹² S+ Guilelmus Bernardi, ego qui ista impignoratione fecit et firmavit et testibus eam firmari rogavit.

/¹³ *S+ Guilelmi levite*. *S+ Berenger levita*. *S+ Mironis Donucii*.

/¹⁴ S+ Iohannis presbiteri, qui hoc scripsi die et anno quo supra.

^{A5} Et postea prestavit illi mancosos VI.

1. La o també podria ser una i. 2. Sota la r hi ha una e. 3. Era una n i s'hi ha afegit un pal per transformar-la en m. 4. Sota la o hi ha una e.

LA. a. auri. b. genitorum. c. set. d. Philipi.

1383

1081 març 30

Geribert Bonfill i la seva muller Raquel fan donació a favor de la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia de Barcelona d'un alou consistent en cases amb corts, terres, vinyes i oliveres, situat al comtat de Barcelona, dins la parròquia de Santa Maria de Caldes, al lloc anomenat Comella i Palou.

ACB, LA.III, n. 213, f. 79c-d. Rúbrica: "Guilabertus Bonifilius dedit Sedi alodium apud Comellas et Palaciolum, in Calidis". Exterior verso: "n. 213" (Caresmar); "Anno Domini 1081" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 144-145, n. 999.

In Christi nomine. Ego Guilabert Bonefilio et uxori mee Richel donatores sumus Domino Deo et Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Per hanc nostre scripture cartam donationis donamus Domino Deo et Sancte Crucis Sancteque Eulalie ad ipsa Canonica alodem nostrum, id sunt, casas cum solos et suprapositos, cum curtes, terras et vineas, et arboribus que dicunt olivarias. Qui nobis advenit per parentorum sive per ullarumque voces. Est autem omnia predicta in comitatu Barchinone, infra parrochia Sancta Maria de Calides, ad locum vocitatum Chomeles et Palaciolo. Affrontat autem predicta casa cum terra ubi sedit, de orient in strada publica, de meridie in alodio Sancti Cornelii, de occiduo in ipsa riba, de circii in vinea predicti Sancti Cornelii. Et alia petia de terra cum vinea affrontat de orient in strada publica, de meridie in ipso torrent, de occiduo in vinea de domna Guila de Monteboy, de circii in strada pu-^Ablica. Quantum he VIII affrontationes includunt, sic donamus Domino Deo et Sancte Crucis Sancteque Eulalie: ad iuris huius Canonice, propter Deum et remedium animas nostras et parentum nostrorum. Manifestum est enim quia de nostro iure in potestate tradimus Domino Deo et canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie, ad suum plenissimum proprium, legitimum et franchum. Si quis autem contra hanc ista carta donatione venerit ad inrumpendum, non hoc valeat vindicare, sed primus iram Dei incurrat et cum Iuda traditore participationem accipiat, et postea omnia predicta in duplo

componamus Domino Deo et Canonice predicte. Et in antea ista scriptura cartam donationis firma permaneat modo vel omnique tempore.

Facta carta donatione III kalendas aprilis, anno XXI Philippi regis.

Sig+num Guilabert, sig+num Richel, qui ista carta donatione fecimus et firmavimus et ad testes firmare rogavimus.

Sig+num Guilelmi Gize. Sig+num Bonefilius Guilelmi. Sig+num Guilabert Seniofre. Sig+num Sendre Sallano. Sig+num Iobert Guilelmi. Sig+num Mironi Guilelmi. Sig+num Guadamir Guilelm. Sss Ssendredus levita.

Raimundus sacerdos, qui hoc scripsit die et anno sss quo supra.

1384

1081 abril 12

Esteve ven a Pere un alou situat al comtat de Barcelona, al terme de Sant Esteve de Vall d'Olofred, al lloc anomenat Colet, pel preu de 18 sous i 7 diners.

ACB, perg. 4-112-27. Original. Pergamí, 164 × 232 mm. Aquest pergamí estava doblegat en plecs i presenta petits forats escampats que afecten lleugerament la lectura de diferents ratlles. Al verso: "Granollers, Stança 112, rº [espai en blanc ±5, raspat]" (1936-1939). Caplletra "I": 11 mm.

In nomine Domini. Ego Stevanus vinditor sum tibi Petrus, emtore. Per hanc sscriptura vindicionis mee vindo tibi meo [℞] allodio franco. Qui mihi advenit per comparacione vel per dimissione qui mihi fecit uxor mea sive per ullasque voces. [℞] Est hec allodia cum vineas, qui intus sunt fundatas, cultas vel ermas, necnon et gariciis cum arboribus variisque generibus, qui infra [℞] sunt, in comitatu barhinonense, in terminio Sancti Estevanii de Val de Olofred, in loco que dicunt ipso [Coleti]. Et afrontad hec [℞] omnia predicta de horiente in terra Sancti Cucufati qui fuit de Remon, qui est condam, vel in rio qui discurit per V[a]l de Olofre, de meridie [℞] in¹ flumine predicto, de hocciduo in terra de Sancti Cucufati, de circii similiter vel in terra de [±4]ilsen femina. Quantum in-⁷fra [ist]as afrontaciones includunt vel isti termini ambiunt, sic vindo tibi: predicta terra cum vineas qui infra sunt complantatas, [℞] cum multa genera arborum, omnia et in omnibus, cum exiis et regressiis earum, propter precium solidoss X et VIII et denarios VII² [℞] in rem valentem. Et est manifestum. Quem predicto precio mihi dedisti et ego ma-

nibus suscepi et apud te emtore de sepe /¹⁰ dicto precio nihil remansit. Quem vero prefata omnia de meo iuro in tuo trado dominio et potestate, ad omnia /¹¹ quecumque volueris fac[er]e. Quod si ego vinditore aut ullusque homo vel femina qui contra ista carta vindicione /¹² venerit aut venero pro inrumpendum, nil hoc valead vindicare, sed preficxa omnia tibi in duplo componad aut compo-/¹³nam. Et in antea ista karta vin\di/cione firma stabiliisque permanead ic et in e<v>um.

Facta ista karta vindicione³ /¹⁴ II idus aprili, anno XXI regni Philippo regis.

Sig+num Stevanus, qui ista karta vindicione /¹⁵ feci scribere, firmavi firmarique rogavi.

Sig+num Seniofredo Leva. Sig+num Bernardus Cauzelmi. /¹⁶ Sig+num Bernardus Artalli. Sig+num Remundus⁴ Ollomari. Sig+num Poncius Poncii. Sig+num Dominico.⁵ /¹⁷ Sig+num Guillelmus Estevani.

/¹⁸ @+ Petrus@ sacer, qui ista karta vindicione rogitus sscripsi die et + anno prefixo.

1. A sota, ad. 2. X et VIII et denarios VII escrit sobre raspat. 3. Escrit sobre raspat. A sota hi ha restes de lletres de difícil lectura. 4. A sota, Bernardus. 5. Sota la n hi ha una o.

1385

1081 maig 3

Testament de Sunyer Cixela en el qual nomena almoiners seus la seva muller Trudgarda, Ramon Llobet, Erimany, Arnau Iotó i Mir Iotó, i reparteix els seus béns mobles i immobles, situats al comtat d'Osona i a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, entre la seva muller i els seus fills Ponç i Ledgarda. També fa diferents deixes a diverses institucions eclesiàstiques com les canòniques de Sant Pere d'Osona; Santa Eulàlia i la Santa Creu [de Barcelona]; les esglésies de Santa Maria de Manlleu i Sant Martí de Cots, al comtat d'Osona; Sant Andreu de Palomar, i el monestir de Sant Pere de les Puelles.

ACB, LA.II, n. 188, f. 66b-67a. Rúbrica: "Testamentum Suniarii Sexele qui dimisit Canonice post obitum matris et fratris sui terciam partem sui alodii in Palomar, apud collum de Romaned". Exterior verso: "n. 188" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1081" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 142, n. 991.

ACB. LA.II, n. 153. f. 56b-d. Rúbrica: "Testamentum quod Suner Sexela dimisit sedi barchinonensi terciam partem suorum alodiorum in Palomar". Tasllat: 6 maig 1137 per Raimon, prevere. *Inter columnas recto*: "n. 153" (Caresmar). *Inter columnas verso*: "anno Domini 1081" (s. XVIII). *Exterior recto*: "Granollers". Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 34 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 142, n. 992.

In nomine Domini. Ego Sunarius Cixela, dum iaceo in lectulo meo in magna egritudine, spero in misericordia Dei.^a Et ideo iubeo atque discerno ut sint elemosinarii mei, id est, Raimundus^b Lobatoni et Erimannus^c et Arnallus^d Iotoni et Mirio Iotoni et uxori mea Trudgardis.^e Rogo vos predicti elemosinarii mei ut, si in ista egritudine, quam detineo, mortuus fuero aut antequam aliud testamentum faciam, plenam potestatem abeatis^f distribuere omnem meum mobile \sive immobile/, sicut hic inveneritis exaratum, propter Deum et remedium anime mee.

In primis dimitto omnes meos alaudes que^g abeo in Granoiens, infra parrochiam Sancti Stephani, qui^h est in comitatu ausonensi,ⁱ id sunt, casas et^j terras et arbores et^k pratis et pascuis et aquis ad rigandum, omnia et in omnibus, quantum abeo^l infra parrochiam predictam, filio meo Poncio et filie mee Legardi^m in diebus vite illorum. Et donent ipsam tascham de prescriptos alaudes, que ego eis concedo, ad chanonicamⁿ Sancti Petri Ausone. Et si obierit unus antequam alter, remaneat ad ipsum qui vivus fuerit. Et quando ambo defecerint, solide atque libere veniat in potestate predicte canonice. Et item concedo ad predicta uxor mea et filio meo Poncio ipsos meos alaudes, terris scilicet et vineis, cultis et eremis, et arbores ex diversis^o generis, et casis^p et fontes, vieductibus et reductibus, omnia et^q in omnibus, quantum abeo^r infra parrochiam Sancte Marie Mesleo et infra parrochiam Sancti Martini de Chods,^s que sunt in comitatu ausonensi,^t integre, in tali videlicet ratione: ut predictus filius meus obierit antequam mater sua, remaneat ad mater sua; et si mater sua oberit antequam ille, remaneat ad predicto filio meo integriter; et si ambo defecerint, solide atque libere veniat in potestate predicte canonice. Exceptus quod concedo ad filia mea Ledgardis^u ipso meo manso, qui est infra parrochiam Sancti Martini de ipsas Co(r)ds,^{1-v} cum ipsos alaudes^w qui in circuitu eius sunt. ¹ Exceptus concedo ad Sancte Marie Mesleo modiatam vinee ad ipsa Coma, post obitum de uxor mea et de filio meo. Et concedo ad uxor mea ipsa mea barrilia maiore quam abeo^x in Terrers. Alios meos duos barrilios^y et duos cubos, qui ibi sunt, concedo ad uxor mea et filio meo. Et concedo ad filia mea Ledgardis^z modiatam unam vinee et mediam, que est ad ipso collo de Romaned, infra parrochiam

Sancti Andree de Palumbare, per ipsos decimos qui illi debent contingere de mater sua. Et concedo ad uxor mea et filio meo Poncio ipsos meos alaudes, que ego abeo^{aa} infra parrochiam Sancti Andree apostoli^{ab} de Palumbare, id sunt, terris scilicet et vineis, cultis et eremis, in tali modo: ut si oberit filius meus antequam mater sua, remaneat ad illa; et si illa oberit antequam filius meus, remaneat ad illum; et si ambo defecerint, fiant inde factas tribus partes: primam partem concedo ad Sanctam Eulaliam^{ac} Sancte Crucis ad ipsam Chanicam,^{ad} secundam partem ad Sancti Petri cenobium^{ae} Puellarum, terciam partem Sancto Andree de Palumbare. Et item concedo ad predicta uxor mea et filio meo ipsos sacrarios, que abeo^{af} ad ecclesiam Sancti Andree, in diebus vite illorum. Post obitum illorum remaneat ad clericos Sancti Andree predictos.^{ag} Et concedo ad filia mea ipso cubo^{ah} quod sedit in ipso torculari^{ai},² et barrilia^{ai} que tenet cafiz^{aj} III. De omne meum mobile dimitto ad opera Sancti Andree de Palumbare mancosos III, et ad suos presbiteros mancosos III, et pro meo cimiterio mancosos II. Aliud qui remanet, ubicumque invenire potueritis, totum concedo ad uxor mea et filio meo. Et sit Deus inter me et vos.

Actum est hoc V nonas madii,^{ak} anno XXI regni regis Philippi.

S+m Suniarius,^{al} ego qui hunc testamentum fieri iussi et firmavi atque testes firmare rogavi.

S+m Godmar Erumir. S+m Guilelmi sacer.^{am} S+m Guadamir Guilelm.

^A S+ Reamballi levite, qui hec scripsit sub^{an} die et anno quo supra.

1. r expuntuada. 2. Sota la o hi ha una e.

LA.II. a. Afegeix mei. b. Raimundum. c. Erimagnum. d. Arnallum Iothonum atque Mironum Iotonum. e. Truggardis. f. habeatis. g. quos habeo. h. quod. i. Ausone. j. Manca. k. Manca. l. habeo. m. Ledgardis. n. canonicam. o. diversi. p. casas. q. Manca. r. habeo. s. Cutis. t. Ausone, integrum. u. Legardis. v. Cutis. w. alodes. x. habeo. y. barrils. z. Afegeix ipso meo manso. aa. habeo. ab. Manca. ac. Afegeix et. ad. canonicam. ae. cenobii. af. habeo. ag. predicto. ah. cub qui. ai. barrilium. aj. cafizs. ak. mai. al. Suniarii. am. sacerdotis. an. sub die et anno quo supra, manca. Afegeix S+ Raimundi presbiteri, qui hoc translatum fideliter translatavit II nonas mai, anno XXVIII regnante rege Ledoyco et die et anno quo supra.

1386

1081 juliol 2

Mir i la seva muller Maianenbor empenyoren a Sendred i la seva muller Flanda un alou situat al comtat de Barcelona, a la par-

ròquia de Santa Maria de Caldes, a Fontpau, per 50 sous que Sendred els havia prestat, pagadors ans del primer dia de gener, a condició que si els retornen abans d'aquesta data els ha de tornar l'escriptura, i si no ho fan, l'alou serà de Sendred.

ACB, perg. 1-1-1430. Original. Pergami, 101 × 387 mm. Al verso: "Num... 1430" (s. XVIII); "Diversorum A 1430" (Mas). Caplletra "I": 11 mm.

In nomine Domini. Ego Mir et uxor mea Maianenbor^d inpignoratores sumus vobis Sendre et uxor tua Flanda. Per hanc nostre scriptura cartam inpignorationis inpignoramus vobis alodem meum, ^l id sunt, terras cultas vel eremas et arboribus de diversis ieneribus et olivarias. Qui nobis advenit per parentorum sive per ullarumque voces. Est autem omnia prescripta in Barchinona comi-^βtatu, infra parrochia Sancta Maria de Calidas, ad Fonte Pacense. Affronta autem omnia prescripta de orient in alaude Sancti Michaelis, de meridie in Merdançano, ^l de occiduo in strada publica, de circii in alaude de Arnal Tedmon. Quantum iste predictae affrontationes includunt, sic inpignoramus vobis alodem prenominatum ^l propter quinquaginta solidos, quod vos nobis prestastis usque ad kalendas ianuarii istas primas venientes, et ita nos persolvamus vobis avere predictum ad iam dictas ^l kalendas et vos reddatis nobis ista scriptura cito in illa ora. Si autem ad iam dictum terminum nos non habuimus vobis persolutum debitum, qui supra scriptum est, licentiam ^l damus vobis tenere, vindere, excomutare aut facere quod voluerites. Si quis autem contra ista scriptura inpignoratione venerit ad inrumpendum, non hoc ^l valeat vindicare, set componat aut componamus vobis in duplo cum omnia sua inmelioratione. Et in antea ista scriptura inpignoratione firma perma-^lneat modo vel omnique tempore.

Facta scriptura inpignorationis VI nonas iulii, anno XXII Philippi regis.

Sig+num Mir, sig+num Maianenborg,² ^l0 qui ista inpignoratione fecimus et firmavimus et ad testes firmare rogavimus.

Sig+num Iobert Guilielmi. (Honofre).³ Sig+num Godmar Igega. ^l1 Sig+num Guilielm Bonushomo. *Ss Sendredus levita*.

^l2 Raimundus sacerdos, qui hoc scripsit cum litteras fusas die ss et anno quod supra.

1. Caplletra que ocupa dues ratlles. 2. anenbor escrit sobre raspat.
3. Ratllat.

1387

1081 octubre 10

Testament de Pere Geribert en què nomena almoiners seus Raquel, la seva mare, i Ponç, el seu germà, i reparteix els seus béns mobles i immobles, dels quals deixa com a màxim beneficiari el seu fill Ramon.

ACB, LA.II, n. 307, f. 101a-c. Rúbrica: "Testamentum Petri Girberti qui dimisit suum honorem filio suo". *Inter columnas recto*: "n. 307" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 9 línies.

Regest: MAS, *Notes*, vol. X, p. 146, n. 1003.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Petrus Geriberti, in meo iacens lectulo egritudine fatigatus, timens paveo ne mihi mors veniat subito atque mandatis iubeo hunc facere testamentum, litteris tantum conscriptum, ac obsecrans mando ut sint elemosinarii mei videlicet Richeldi, matri mee, et Poncio, fratri meo. Precipio vobis prefatis elemosinariis meis, quod, si ab ista egritudine mors mihi advenerit, potestatem habeatis plenam omne meum mobile atque immobile distribuere, sicut ego vobis hic iniungo.

In primis concedo matri mee omnem meam hereditatem, tam mobile quam immobile, cum filio meo Remundo, ut in diebus suis teneat et possideat et predicta mater mea, et post obitum suum predictae mee matris veniat filio meo prescripto cum omnem suam hereditatem in potestate sive baiulia fratris mei Poncii cum omnem suam hereditatem, tam mobile quam immobile. Et teneat Poncius, predictus frater meus, predicto filio meo cum suam hereditatem usque veniat ad perfectam etatem, et postea predicto filio meo Remundo hoc totum abeat et teneat atque possideat in diebus vite sue. Post obitum vero filium meum predictum, si non abuerit filium ex legitima prole, revertatur omnem prescripta meam hereditatem fratri meo Poncio predicto. Concedo Garsendi, sponse mee, barrilium I que teneat tribus caficios et infra oves et capras V, et porc I, et kaficios II vini, et guadenga I, et sextarium I orde. Et iubeo matri mee ut rendat cum fratri meo meum debitum de meo mobile, sive matri mee. Aliud qui remanserit de meo mobile concedo pro anima mea in quem melius videritis.

Actum est hoc VI idus octobris, anno XXII regni regis Philippi.

S+m Petri Geriberti, qui hunc testamentum feci, firmavi et testibus firmare rogavi.

Balluinus sacer sss. S+m Geriberti Primi. S+m Remundi Sendredi. S+m Petri Suniarii. S+m Guadalli Remundi.

^ S+ Poncii levite, qui hoc scripsit cum litteris supra positis in linea VII et VIII et XII et dampnatis in linea VIII, et sss subscripsit die et anno quo supra.

1388

1081 octubre 26

Els comtes Ramon [Berenguer II] i Mafalda de Barcelona empenyoren a la Santa Creu i Santa Eulàlia de Barcelona tots els alous que tenen a les parroquies de Sant Just Desvern, Sant Joan [Despi] i Santa Creu d'Olorda, a causa d'un deute de 2.000 mancusos d'or, que tornaran la festivitat de Pentecosta vinent.

ACB, perg.1-2-54. Original. Pergamí, 198 × 432 mm. Al verso: "Impignoracio comitis" (s. xi); "Impignoratio comitis" (s. xv); "+2"; "Mitja Escala, Armari 1, n. 54" (Caresmar); "Lib. I Antiquit. 235"; "Diversorum B. 54" (Mas); "1081" (F-B). Caplletra "I" que ocupa 5 ratlles.

ACB, LA.I, n. 235(2), f. 98a-b. Rúbrica: "Carta que R. comes et uxor eius Maalt impigneraverunt Canonice sua alodia et dominicatura in Verz et in Sancto Iohanne de Lubricato". Interior recto: "S. Just Desvern, S. Joan Despi, S. Creu Delorda" (s. xviii); "n. 235" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1082" (s. xviii). Caplletra "I" que ocupa 16 ratlles.

Ed.: PUIG, *Episcopologio*, ap. LIII, p. 396.

In nomine Domini. Ego Reimundus,^a gratia Dei barchinonensis comes et marchio, et Maheltis, nutu Dei comitissa, impignoro sumus Domino Deo Omnipotenti et eius ecclesie Sancte Crucis Sancteque Eulalie bar-^ochinonensis Sedis. Manifestum est enim quia debitores sumus Domino Deo et predictae ecclesie mancusos duo milia de auro cocto et puro ad pensum, ex quibus construatur tabula per-^ohenniter mansura coram eodem altari Sancte Crucis. Propterea impignoramus Deo et predictae ecclesie alodium nostrum et dominicaturam, id est, Verz et omnia alodia que habemus ^a intra parrochias Sancti Iusti de Verz et Sancti Iohannis de Lubricato, id est,¹ domus et terras, cultas vel incultas, et vineas cum terris in quibus sunt fundate, diversique generis ^o arbores, prata vel pascua, fontes atque torrentes, montes cum garricis et rupibus, et secundum quod humano lore/ potest dici vel nominari et humano usu possideri,² cum univer-^osis omnibus que habemus in\tra/ parrochiam Sancte Crucis de Olorda. Advenerunt autem mihi Raimundo, prefato comiti, hec omnia alodia prefata per vocem parentum meorum, et mihi ^o Mahelti, iam dicte comitisse, per vocem viri mei iam dicti vel aliis quibuslibet vocibus sive modis. Terminantur autem hec alodia pre-

scripta ab oriente in iugis moncium de ⁸ Valle Vittraria et descendunt usque ad viam quam venitur a Barchinona³ ad Colvnelianum, a meridie vero terminantur in prescripta via et pervenitur usque ad amnem Lubricati et usque ⁹ ecclesiam⁴ Sancti Baudalii in eiusdem a\l\ve^b litore sitam, ab occiduo in prescripto flumine Lubricati, a circio in torrente de Valle Vittraria. Quantum intra istas afronta ¹⁰tiones^c habemus, vobis quocumque modo habere debemus, ad integrum impignoramus Domino Deo et sepe dicte ecclesie, propter iam dictum debitum, tali quoque modo et ordine: ut habeamus ¹¹ Domino Deo et prescripte ecclesie persolutum iam dictum debitum usque ad festivi-(te)tatem⁵ Pentecosten, quod presenti anno imminet, et tunc reddatur nobis hec scriptura sine mora, ¹² et interdum nos teneamus hoc pignus per prefate ecclesie beneficium. Si autem non habuerimus Domino Deo et prescripte ecclesie persolutum prefatum debitum usque ad iam dictum terminum, tunc ¹³ sit licitum episcopo et clericis eiusdem iam dicte ecclesie faciendi \de hoc/ quod faciunt de aliis alodiis ecclesie. Si vero nos impignorationem aut ullus utriusque sexus vel ordinis homo im-¹⁴pignorationem hanc disrumpere voluerimus sive voluerit, nil prosit, set componamus seu componat hec omnia in triplum Domino Deo et prefate ecclesie. Et postmodum ¹⁵ maneat perhenniter firmum.

Quod factum est VII kalendas novembris, anno XXII regni regis Philippi.^d

Remundus comes +, ¹⁶ [espai en blanc: ±38], qui hanc impignorationem fecimus et firmavimus et testibus eam firmari rogavimus.

¹⁷ S+num Remundi Guilelmi. S+num Arberti⁶ Ramundi. S+num Ricardi Guilelmi.

¹⁸ S+ Petri Bernardi, clerici, qui hoc scripsit cum literis super positis, rasis et emendatis in diversis locis, die et anno quo supra.

1. A sota d'id est hi ha quelcom de raspat. 2. Sota la i hi ha una e. 3. Sota la B hi ha una d. 4. Sota la e hi ha una lletra raspada. 5. Ratllat. 6. Segueix una lletra il·legible esborrada.

LA. a. Raimundus. b. alve. c. affrontationes. d. Philippi.

1389

1081 novembre 8

Miró Guillem fa donació a Ermessenda, parenta seva, d'unes cases situades al burg de la ciutat de Barcelona, als Arcs, prop del Cogoll.

ACB, LA.I, n. 388, f. 149b-c. Rúbrica: "Donatio domorum et aliarum rerum apud Archus, prope Cucullum". Inter columnas recto: "n. 388" (Caresmar). Exterior recto:

"CCCXL[VIII]" (s. XIII-XIV). Exterior verso: "Anno Domini 1082" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus G: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 147, n. 1005.

In nomine Domini. Ego Mironi Guilelmi, presbiter, donator sum tibi Ermesindis femina, consanguinea mea. Per hanc scripturam donationis mee dono tibi, propter Deum et remedium anime <me>e, ipsas meas chasas et chasalos cum curtes, cum ipsa buadela et puteo et ianuas et ostios et cum omnia ad ipsos domos pertinentibus. Quod habeo in burgo civitatis Barchinone, ad ipsos Archos, iuxta ipso Cucullo. Et est¹ hec omnia meum proprium. Advenit mihi per donationem quam exinde fecit mihi sive per laxationem in suo testamento Maier, meus nepus. Affrontat namque predicta omnia a parte orientis in ipsa androna de ipso Cucullo et in orto et in chasas de Mironi Guilelmi et uxor sua Ermeniardis, a meridie in ipso calle qui vadit ad iam dictam civitatem vel ubique, ab occiduo in iam dicto calle et in domos de Guitardo et ipsa gutta, a circii in orto de iam dicto Guitardo et in ipso Cucullo. Quantum iste affrontationes includunt, sic dono tibi: iam dicta omnia, toto ab integre, simul cum exiis et regressiis earum, ad tuum plenissimum proprium, propter Deum et anime mee remedium, libera in Dei nomine abeas plenam potestatem. Quod si ego donator aut / aliquis homo utriusque sexus qui contra hanc ista donatione venero aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, set compono aut componat tibi omnia in duplo cum omni sua melioracione. Et in antea ista donatione firma et stabilis permaneat omnique tempore.

Facta ista donacione VI idus novembris, anno XXII regni Philippi regis.

S+ Miro presbiter, prolis Guilelmi, ego qui ista donacione feci, firmavi et testibus eam firmare rogavi.

S+ Amatus Seniofredus. S+ Adalbertus Donnucii. S+ Compannus Guitardi. S+ Arnallus Mironi. S+ Dominicus Luneso.

S+ Petrus sacer, qui hec scripsit cum litteras supra positas in verso XI, die et anno quo supra.

1. Sota la e hi ha una ratlla vertical.

1390

1081 novembre 20

Testament del sacerdot Otger en el qual nomena almoiners Company Ató, Martí Baró i Bernat Otger, fill seu, i distribueix els seus béns,

mobles i immobles, entre la seva muller Bonadona, els seus fills Bernat, Esteve, Adelaida i Goltregod i la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 446, f. 155a-b. Rúbrica: "Testamentum Odgerii presbiteri, qui dimisit Sedi alodium multum in Vales et in Maritimo post obitum filiorum suorum". *Supra columna a*: "n. 446" (Caresmar). *Exterior recto*: "Anno Domini 1082" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada amb entrelleços i motius animals: 28 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 147, n. 1006.

In nomine Domini. Ego Odegarius sacerdos iaceo in egritudine, spero in misericordia Dei, timeo ne subito veniat casu mortis mee et sic dico pro anime mee. Et ideo iubeo atque discerno ut fiant helemosinariis meis, id est, Compani Atto et Martinus Baroni et Bernardus Odegarius, filio meo. Precor vos, amicis meis, ut, si mors mihi advenerit antequam alium testamentum faciam, licenciam abeat de ipsum meum avere, mobile vel immobile, apprehendere, distribuere, donare pro anima mea, sicut ego vobis iniungo per meum verbum vel testamentum.

In primis concedo ut fiant persolutos ipsos debitos in comune. Et post debitos persolutos, concedo ipsa mea tercia parte de meum avere pro anima mea, tam de pane et vino quam de bestias maiores vel minores, tam de vetere quam de novo. Et concedo a Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie mancosos XIII, et ad Ermengaudus presbiter mancosos II, et Amatus presbiter alium mancosos, et ad Oliba presbiter alium. Et concedo ad filia mea Goltregod petia I de terra que est ad ipsa femada de Cunilia, et alia petia que est ad ipso Planar, et capras V. Et concedo ad Bernard, filio meo, ipso meo manso de ipso Pugio cum suis pertinenciis per me [espai en blanc: ±8]. Et alium alodium qui remanet, tam terris quam vineis, cultis et ermis, pronis et planis, cum casis et curtis et trileis et ortis et aqua ad rigandum, totum concedo ad Bonadonna femina in diebus suis, ut teneat et possideat cum suos infantes qui sunt creatos de me et illa, sine blandimentum de ullius hominis vel feminis, et non abeat virum. Et concedo ipso meo alodio qui est in Vallense, in Canalilies, qui est tenente cum alodium de Bernard Ermengaudi, similiter in supra dicto convento. Et concedo ad filia mea tonna I et asino I et ipsa tercia parte de capris ^h et ovis, ad iam dicta filia Adalet, exceptus capras V quod iam abeo dimissas ad filia mea Goltregod. Et alia vascula, maiore vel minore, cum alium avere qui remanet, totum dimito ad predicta Bonadonna et ad filios suos, nomine predictus Bernardus et Estefanus. Et si meis infantes mortui fuerint totis ante infantes de legitimo coniungio, ipsum meum

predictum alodium remaneat ad Canonicam Sancte Crucis Sancte-que Eulalie.

Facto testamento XII kalendas decembris, anno XXII regni regis Philippi.

Sig+m Odegarius presbiter, qui istum testamentum scribere iussit et firmavit et testibus firmari rogavit.

Sig+m Bernardus Orutius. Sig+m Petrus Stephanus. Sig+m Arnalli Berengarii. Sig+m Bernardus Sendredi.

Ermengaudus presbiter scripsit cum litteras supra positas et fusas et emendatas in diversis locis sub die et anno quo supra sss.

1391

1081 novembre 30

Mir Segfred, la seva dona Ermengarda, Artau Dalmau, la seva muller Bonafilla, Oliba Adroer, la seva esposa Ermessenda i Bernat Ermemir venen a Ramon Adroer i la seva dona Raquel una heretat composta de cases, terres i vinyes, situades al comtat de Barcelona, al terme d'Eramprunyà, al lloc de la Costa, prop de l'Areny, pel preu de 18 mancusos.

ACB, perg. 3-19-9. Traslat. Pergamí, 172 × 215 mm. Al verso: "Rectoria Sancti Clementis. Vinea Capitulo Ecclesie Barchinone" (s. xvii); "Cubiculum II. In stancia XVIII. n. 9" (Caresmar); "64" (F-B). A uns 20 mm del marge esquerre s'inicia un esquinç de 76 mm que es va esbiaixant fins arribar als 34 mm. Caplletra "H": 16 mm.

Hoc est translatum fideliter factum quod ita se continet.

In nomine Domini. Ego Mir Seigfreti et uxori mea Ermengardis femina, et Artal^l Dalmat et uxor mea Bonafilia femina, et Oliba Adrover et uxor mea Ermesen femina, et Bernard Ermamir, nos simul in unum, vin-^lditores sumus vobis Remon Adrover et uxori tua Richel femina, emptores. Per hanc scriptura vinditionis nostre vindimus nos^l vobis casas cum solos et superpositos, ostias et ganuas et foveas et casalibus, teras et vineas, cultu et eremum, petris et caricis cum^l genere arboribus qui infra sunt, ec omnia nostrum proprium. Qui michi advenit nobis per genitorum nostrorum et per nostra hereditate, si-^lcut per omnesque voces. Et est ipsa vinditione in comitatu Barchinona, infra termine Erapruniani, in locum que vocitant^l ad ipsa Costa, prope ipso Areng. Affrontat ista ec omnia a parte orientis in ipso torrente qui escuriit per tempus^l pluviarum sive in alaude de Mir^l Bardina, a meridie in pug Agilar, et de occiduo

in aloude de Quadamir Bunucia /⁹ et fratri suo Remon Bunuci, a parte circi in ipso Areng. Quantum infra istas IIII^{or} afrontationes /¹⁰ includunt² et istis terminis ambiunt, sic vindimus nos vobis: ista ec omnia iam dicta, que est supra scripta, totum ab inte-/¹¹gre, ipsas nostras voces quod ibi habemus et iam habere debemus, cum exiis et regressiis earum, in propter precium mancosos XVIII, li-/¹²bera in Dei nomine potestatem abeatis, ad vestrum proprium, ad omnia que volueritis facere. Quod si ego nos vinditores aut ullusque /¹³ omo aut femina qui contra ista carta vinditionem venerit aut inrumpendum, non oc valeat vindicare, set componat aut /¹⁴ componam vobis in duplo cum omnem suam immelioratione. Et in antea ista carta venditione firma, stabilis permaneant /¹⁵ modo vel omni tempore.

Facta ista carta venditione II kalendas decembris, anno XXII regni Filipi regis.

S+num Mir, /¹⁶ si+um Ermengardis, s+num Artal, s+num Bonafilia s+num Oliba, s+num Ermesens, s+num Ber-/¹⁷nard, nos qui ista carta vinditione fecimus scribere, firmavimus et firmare rogavimus.

S+ Domenec Bonefilii. /¹⁸ S+num Bernard Rosel. S+num Bernard Mir. /¹⁹

Ss Reimundus prebiter, qui escriptsit die et anno quod supra.

S+num Guillelmi, presbiteri Sancti Michaelis, /²⁰ *sig+num magistri Guillelmi, presbiteri*, sig+num Paschalis presbiteri, nos qui huic translato presentes adfuimus. /²¹

Sig+ Pax, qui hoc scripsit translatum cum literis emendatis in linea X^a, mense marcii, anno MCCII.

1. *Lectura dubtosa.* 2. *La l sobreposada a r i de traç més llarg, per sota de la caixa.*

1392

1082 gener 2

Ramon Amat, de Sant Quirze, ven a Ponç Guillem, clergue de la Seu de Barcelona, un alou que comprà a Ramon Guillem, germà del comprador, situat al comtat de Barcelona, al terme de Terrassa, al lloc que anomenen Gaia, a la parròquia de Sant Pere d'Ègara, pel preu de 30 unces d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-2-1394. Original. Pergamí, 245 × 324 mm. Al verso: "Gaia" (s. xi); "Scripta" (s. xiii); "Num... 1130" (s. xvii); "Mitja Escala, Armari 3, n. 1304" (Caresmar); "Antiquit. III 369" (Mas); "1082" (F-B). Caplletra "I" que ocupa 4 ratlles.

ACB, LA.III, n. 369, f. 141c-142a. Rúbrica: "R. Amati Sancti Quirici vendidit domos, terras, vineas, molendina in Terracia". *Inter columnas verso*: "n. 369" (Caresmar). Caplletra "T" que ocupa 18 ratlles.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 147-148, n. 1007.

In Dei nomine. Ego Remundus^a Amati, de Sancto Quirico, venditor sum tibi Pontio Guilelmi, sancte sedis barchinonensis clerico, emptore. Per hanc ^⁹ scripturam istius mee vinditionis sit etiam manifestum quia vendo tibi alaudem meum proprium et franchum, \quod emi de Remundo Guilelmi, tuo fratre,/ cum domibus et solis ^⁸ et suprapositis atque ianuis, sive cum omnibus rebus ad predictas domos pertinentibus, vineas quoque, pronum et planum, cultum ^⁴ sive incultum, cum arboribus diversis generis, pratis^{1-b} quoque et pascuis sive aquis et molendinis cum eorum caput regos ^⁵ et sub-tus regos sive vieductibus aquarum vel reductibus. Et hoc totum, quod ad predicta omnia pertinent vel pertinere debent, ^⁶ totum integriter, cum eorum exitibus et regressibus, sic vendo tibi: ad tuum plenissimum proprium, sicuti humano ore melius ^⁷ potest dici vel nominari. Predicta vero omnia sunt in comitatu barchinonensi, in terminio de Terratia,^c in loco qui nuncu-^⁸patur Gaiano, in parroecchia^d Sancti Petri de Egera. Advenerunt autem mihi^e per comparisonem sive quocunque^f alio modo vel voce. ^⁹ Omnia vero, que superius sunt comprehensa, cum omnibus quatuor^g eorum^h affrontacionibusⁱ sive terminis, que ad predicta alodia ¹⁰ pertinent sive pertinere debent quocumque modo, pariterque cum omnibus directis sive vocibus, quas Remundus Guilelmi vendidit mihi, ¹¹ que quocumque modo paterna voce vel fraterna ei advenerunt \vel sua adquisicione,/ totum^k integriter, sic vendo tibi: sine ulla reservatione, et de meo iure in tuum ¹² trado dominium et potestatem ad faciendum quodcumque volueris sicuti de tuo plenissimo proprio. Dedisti mihi in pretio et per pretium^l triginta untias^m ¹³ auri monete Barchinone, qui hodie currit, quas ego manibus meis recepi et² abui.ⁿ Hanc vero scripturam istius mee venditionis, ¹⁴ si ego predictus Remundus Amati voluero eam disrumpere sive utriusque sexus qualiscunque^o homo \voluerit/, componam ego sive componat tibi ¹⁵ predicto Pontio^p predicta omnia in duplum cum omni eorum melioratione. Et postmodum hoc maneat firmum omni tempore.

Signum Remundus^q Amati sss, qui hanc scripturam venditionis firmavi et testibus firmari eam^r iussi.

¹⁶ Actum est hoc IIII nonas ianerii, anno XXII regni regis Philipi.^s

S+m Remundus^t Mager. S+ Guilelmi Bernardi. ^{/7} S+ Berengarii subdi<a>choni,^u qui et caputscole. S+ Petri presbiteri. S+m Guilelmi^v subdiaconi.^w ^{/8} S+ Mironis Donucii.^x

^{/9} S+ Iohannis Remundi,^y qui hoc scripsit cum literis supra positis in linea II et in XI et in XIII, die et anno quo supra.

1. *Sota la i hi ha una o.* 2. *A sota es llegeix vel.*

LA. a. Raimundus. b. pratos. c. Terracia. d. parrochia. e. michi. f. quocumque. g. III^{or}. h. quatuor eorum, eorum III^{or} a la còpia. i. affrontationibus. j. adquisiti/one. k. *Segueix ad expuntuat.* l. precium. m. uncias. n. habui. o. qualiscumque. p. Poncio. q. Ramundus. r. eam firmari a la còpia. s. Philippi. t. Raimundus. u. subdiaconi. v. Gielmi. w. subdiaconi. x. Donuti. y. Raimundi.

1393

1082 gener 9

Ramon Domnuç i Berenguer Domnuç, germans, fan donació a favor de l'hospital de la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia de Barcelona d'una vinya situada al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu de Palomar.

ACB, LA.I, n. 759, f. 284d-285a. Rúbrica: "Raimundus et Berengarius Dunucii dederunt ospitali vineam in Palumbare". *Inter columnas verso*: "n. 759" (Caresmar). Caplletra I ornamentada, tipus B: 16 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 148, n. 1008.

In Christi nomine. Nos fratres Reimundus Donucii et Berengarius Donucii, uterque, donatores sumus Domino Deo et ospitali Sancte Crucis Sancteque Eulalie et canonicorum eius. Manifestum sit cunctis qualiter nos ambo fratres donamus Deo et predicto ospitali vineam nostram propriam, cum ipsa terra in qua est fundata, ipsum nostrum directum. Est namque ipsa vinea in territorio Barchinone, infra parrochiam Sancti Andree de Palumbario. Advenit namque nobis iam supra dictam vineam per vocem parentum meorum vel per alias quascumque voces. Terminatur autem ipsa vinea a parte orientis in vinea Sancte Crucis quas tenet Poncius Geralli, a meridie terminatur in vineas Sancti Petri Puellarum, terminatur autem ab occiduo in terra Sancti Andree, a circio in vineam Bonefilie femine. Quantum iste affrontationes includunt, sic donamus nos Domino Deo et predicto ospitali: ipsam vineam iam dictam, omnes nostras voces, quod ibi habemus, et de nostro iure in dominium et potestatem de ipsis canonicis, qui modo serviunt et servituri sunt, propter Deum et remedium animarum parentum nostrorum et

nostras tradimus, ut faciant exinde sicuti et de aliis munificenciis de ipso hospitali faciunt. Quod si nos donatores aut aliquid homo sexus utriusque contra hanc donationem venerimus /^a aut venerit ad inrumpendum, nil valeamus aut valeat, sed componamus aut componat iam dictam donationem in triplum. Et postmodum hoc maneat firmum omne per evum.

Quod est actum V idus ianuarii, anno XXII regni regis Philippi.

Sss Remun Donucii. S+ Berengarius Donucii. S+ Vivas Bonucii. S+ Guilielmus Arnalli.

S+ Arnallus Berengarii, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1394

1082 gener 18

Guillem Bonfill i la seva muller Ermessenda fan definició a Guillem Bellit després d'un judici per resoldre les desavinences, dels drets sobre alous i altres béns que Guillem Bellit va comprar a Olovava, que fou muller d'en Pere Ermemir i la mare d'Ermessenda.

ACB, perg. 1-1-2238. Original. Pergami, 162 × 325 mm. Al verso: "Carta definicionis"; "XX" (s. XIII-XIV); "Num... 2238" (s. XVIII); "Liber II Antiquitatum n. 349 / Diversorum A 2238" (Mas). Caplletra "I": 31 mm.

ACB, LA.II, n. 349, f. 117d-118a. Còpia de mitjan segle XIII. Encapçalament de foli: "Provencials". Rúbrica: "Diffinit Guilelmus Bofil Guilelmo Bellito / alodia et multa alia". Inter columnas verso: "n. 349" (Caresmar). Interior verso: "XX" (s. XIII-XIV). Inter columnas recto: "Anno Domini / 1082" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 148, n. 1009.

In Christi nomine. Hec est scriptura definicionis^a hac securitatis, per quam ego Guilielmus^b Bonefilii et uxor^c mea Ermesindis facimus tibi Guilielmo^d /^e Belliti definicionem^e et securitatem. Verum est satis et multis cognitum quia ego supra dictus Guilielmus^f et uxor^g mea prenominata diu habuimus /^h tecum altercationem ex alodiis, scilicet, terris et vineis hac^h domibus, quod preclamabus tibi iam dicto Guilielmoⁱ multotiens^j in iudicio. Unde ad-^kvenerunt inter nos pacifici viri deducentes nos ad finem, ut iurgia et lites inter nos omnino sopirentur. Nos vero, iam dictus^l Guilielmus^k et uxor^l mea Ermesin-^mdis iam dicta, ab odierno die et deinceps per hanc scripturam definicionis^m hacⁿ securitatis definimus omnes voces et directos, quos et quas proclama-^obamus in alodiis, tam terris quam vineis et domibus, que tu iam dictus Guilielmus^o emisti ex Olovava

femina, uxor^p que fuit Petri Ermemi-/ri, que est mater mea de me iam dicta Ermesindi, ut securus et quietus tu, iam dictus Guilielmus,^q ab hac proclamacione^r abearis et incon-^βvulsibiliter tuo iuri retineas omne per evum. Et si quis nostram hanc definicionem^s et securitatem, quam non choacti sed^t sponte vobis facimus et li-^θbenter firmamus, in toto aut in aliquo infringere temptaverit, in duplo vobis componat. Et insuper hanc definicione^u firma perenniter^v /¹⁰ permaneat.

Que est acta XV kalendas febroarii, anno XXII franch/orum^w regis Philippy.^x

S+ Guilielmi^y Benefilii, s+ Erme-¹¹sindis, nos qui sereno vultu hac^z animo hanc definicionem scribere iussimus et propriis manibus firmamus et alios testes firmare eam rogavi/mus².

/¹² S+ Ermengaudus Guilielmi.^{aa} S+ Petroni de Castela. S+ Ermengaudus Petri. S+ Bernardus Seniofredus. /¹³ S+ Reimundus Seniofredus. S+ Remundus Berard. S+ Ermesindis femina. /¹⁴ *Guilielmus^{ab} Guifredi ss*. *Bernardus Guilelmi ss*. *Ego Bermundus^{ac} iudex hec confirmo ss*.

/¹⁵ S+ Iohannis presbiteri, qui hoc³ scripsit et subscripsit die et anno quo supra.

1. Sota la u hi ha una o. 2. Hi ha un senyal que indica on s'ha d'inserir al text. 3. Sota la o hi ha una c o una e.

LA. a. definitionis. b. Guilelmus. c. uxor. d. Guilelmo. e. definitionem. f. Guilelmus. g. uxor. h. ac. i. Guilelmo. j. Sota la segona t hi ha una c. k. Guilelmus. l. uxor. m. definitionis. n. ac. o. Guilelmus. p. uxor. q. Guilelmus. r. proclamacione. s. definitionem. t. set. u. definitione. v. perhenniter. w. francorum. x. Philippi. y. Guilelmi. z. ac. aa. Guilelmi. ab. Guilelmus. ac. Bermudus.

1395

1082 febrer 1

Pere Mir de Banyeres i la seva muller Guisla fan una convinença amb Ponç Guillem sobre el castell de Banyeres del Penedès (Baix Penedès).

ACB, perg. 3-38-13 (a). Còpia de 13 de juny de 1189. Pergamí, 160 × 206 mm. Al verso: "Conveniencia"; "Banyeres"; "CCCXXXV" (s. XIII-XIV); "22" (s. XVI-XVII); "Prepositura Novembre, Stancia 38, nº 13 (a)" (1936-1939). Caplletra "H" ornamentada: 11 mm.

Hec est convenientia que est facta inter Petro Mironis de Bagneres et uxor sua, nomine Guilia, et Poncii Guilelmi. /² Primum

namque convenit iam dictus Poncii predictus Petrus et ad uxor sua Guilia quod fiat suus homo ^β solidus, sicut debet esse de suo meliore seniore, et faciat eis cavalcatas et placitos et cortes et sequios, ^⁴ infra terra et foras terra, et adiutorios¹ contra cunctos homines et feminas sine illorum engan de iam dicto Petro ^⁵ et uxor sua Guilia et de filiis suis et filias. Et hanc convenientia fecit iam dictus Poncius ad predicto Petro ^⁶ et predicta Guilia propter kastrum Bagneres, quod iam dictus Petrus et predicta Guilia comandant ipso castro ^⁷ de Bagneres et ipsas fortedas, qui in terminis eius sunt. Et comandant² eis ipsum castellanum propter illorum ^⁸ fidelitatem salva et de illorum infantes sine engan. Et si ipsum castellanum mutaverint, apud consi-^⁹lium de predicto Poncii faciant. Et si predictus³ Petrus et predicta Guilia aprehenderint, avere habeat pre-^⁰dictus Poncius ipsam terciam partem. Et ipsum castellanum qui tenuerit ipsum castrum Bagneres, faciat ei ^{¹¹} predicto Poncio cavalcatas et placitos et cortes et sequios, exceptus Petro Mironis iam dicti et predicta ^{¹²} Guilia non perdant illorum servitium. Et ipsum castellanum donet potestates ad predicto Poncii de predictum ^{¹³} castrum Bagneres, quantasque vices illi adquisierit. Et ego Petrus et Guilia donamus tibi Poncii ^{¹⁴} Guilelmi ipsum mandamentum et dstrictum et terciam partem de ipsos placitos de Bagneres et de ipsas ^{¹⁵} causas lexivas et de redemptione de ipsas hostes, unde ego Petrus habeo, et parellatas duas de terra, ^{¹⁶} una qui est a Sancti Laurentii et alia qui est ad ipso Guaneg. Et ipsa vinea qui est ad ipsa Parata, et alios ^{¹⁷} fevos qui ad ipsum castellanum pertinent, habeat ei ipsum castellanum per Poncii Guilelmi, sicut ipsum castellum et sicut ^{¹⁸} superius scriptum est. Si o tenga Poncii Guilelm ad predictus Petrus et \o/ atenda sine engan ad ipsos aut ^{¹⁹} ipsas cui ego Petrus dubitaverit.

Hactum est hoc kalendas februarii, anno XXII regnante rege ^{²⁰} Filipo.

Et in presencia Guilelmus Bernardi et Lupisancius Azalberti et Berengarius Conam⁴ et Archimballus ^{²¹} Isarni⁵ et Berengarius Bernardi.

S+ Petro Mironis. S+m Guilia femina. S+m Guilelmus Bernardi^{²²}di. S+m Lupisancius Azalberti. S+m Berengarius Conam. S+m Archimballus Ysarni. S+m Beren-^{²³}garius Bernardi. *S+ Ponci levite*.

S+ Vivas levite, qui ista convenientia scripsit die ^{²⁴} et anno quod supra.

Facto hoc translato idus iunii, anno Incarnationis Domini M C LXXX VIII.

℞⁵ Sig+num Guilelmi de Bagnariis. Sig+num Raimundi de Caldario. Sig+num Bernardi clerici. Sig+num /Guilelmi Compani\.

℞⁶ Guilelmus presbiter, qui hoc translatum scripsit die et anno quo sss supra.

1. Sota la s hi ha una r. 2. Sota la primera a hi ha una e. 3. Sota la u hi ha una o. 4. Sota la c hi ha una s. 5. Sota la a hi ha una r.

1396

1082 març 8

Umbert, bisbe de la Seu de Barcelona, dóna a Joan Duran i a la seva muller Bonadona unes terres i horts situats al suburbi de Barcelona, al costat de l'església de Santa Maria del Mar, a cens de 4 mancusos d'octava que s'han de pagar el dia de Sant Andreu.

ACB, LA.I, n. 347, f. 135b-c. Rúbrica: "Stabilimentum de terra que est prope ecclesiam Sancte Marie Maris". *Inter columnas recto*: "n. 347" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1082". Caplletra "I" ornamentada, tipus H: 10 línies.

Regest: *MAs, Notes*, vol. X, p. 148-149, n. 1010.

In nomine Domini. Ego Umbertus, gratia Dei sancte sedis Barchinone pontifex, et omnis clericorum cetus prenominate sedis, de bono animo promptamque voluntate, donatores sumus pariter tibi Iohanes Durandi et uxori tue Bonedomne femine tueque proieniei atque posteritati. Sit etiam manifestum quia per hanc scripturam istius nostre donationis damus vobis terra[m iur]is nostre Canonice ad faciendum ortos [vel] faciendum domos. Predicta vero terra est in suburbio Barchinona, iuxta ecclesiam / Sancta Marie, que est sita in littore maris. Advenit quoque nobis donatoribus per vocem nostre predicte ecclesie Canonice vel quocumque alio modo vel ordine. Habet autem affrontaciones prenominate terra ab oriente in orto et in pariete domorum nostrorum, quam tenebat Adalbertus Seniofredi, qui est quondam, per nos, et habet dextros VIII; a meridie in orto nostro, quia tenet Ermeniardis, uxor Arnalli Bernardi, per nos et^l habet dextros XI^m et palmos IIII; ab occiduo in orto Poncii Recosindi, qui est condam, sive predicte Ermeniardi, que olim fuit uxor prescripti Poncii, et habet dextros IX et palmos V et medium; a circii in orto Durandi Blandrici et habet dextros IX. Quantum prenominati termini terminant atque concludunt, sic damus tibi Iohanes Durandi et uxori tue Bonedomne femine et proieniei atque

posteritati vestre: integriter predictam terram ad faciendum ortos vel faciendum domos, similiter, cum ingresibus suis atque regressibus, in tali modo et conveniencia: ut non sit vobis licitum alium seniore sive senioraticum facere aut proclamare, nisi nos aut successores nostros, propter predictam terram. Et si vobis necessitas evenierit vendendi vel inalienandi, hoc facietis ad homines vestri consimiles, qui simiter donent nobis vel successoribus nostris in unoquoque anno subterius censum scriptum et non ulli principi vel militi. Propter hoc quoque accepimus precium de te Iohanes et uxori tue Bone-domne, emptoribus, uncias de bono auro monete Barchinona. Quod nos manibus nostris accepimus et vos nobis dedisti integriter. Dabitur quoque nobis vel successoribus nostris per unumquemque annum ad festivitatem Sancti Andree apostoli, mancuso IIII de octava, pensatos unum ad unum, de argente in argenteo monete Barchinone. Quisquis autem ex utraque parte, tam videlicet donatorum quam acceptorum, hoc infringere vel dirumpere temptaverit, aut si aliquis utriusque sexus homo facere voluerit, componat in vinculo alteri predicta omnia in triplum. Et postmodum hoc maneat semper firmum.

Actum est hoc VIII idus marcii, anno XXII regni Philippi regis.

Umbertus episcopus +. S+ Poncii sacricustos. Guilelmus levite. S+ Mironis sacerdotis.

1. *El text que segueix, fins a Poncii et, escrit al marge exterior.*

1397

1082 març 9

Miró Guillem i la seva muller Ermengarda venen al clergue Bernat Ermengol una terra amb hort amb els arbres que hi ha, situada al burg de la ciutat de Barcelona, al carrer que va vers Santa Maria del Mar, pel preu de dos quintars i mig de bona cera.

ACB, LA.I, n. 85, f. 41c-d. Sense rúbrica. Exterior verso: "n. 85" (Caresmar). Interior verso: "Anno Domini 108 " (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus I: 8 línies.

In nomine Domini. Ego Mironis Guilelmi et uxori mea Ermenyardis femina venditores sumus tibi Bernardus Ermengaudi clerici, emptori. Per hanc quippe scripturam venditionis nostre sic vendimus tibi terra, orto cum arboribus qui infra sunt et parietes. Et est hec omnia in burgo civitatis Barchinone, in via qui vadit ad Sancta Maria de Mare. Et advenit nobis prefata omnia per nostra comparatione et per decimum et per omnesque voces. Et affrontat prefata omnia de parte aquilonis in orto de Bonavita ebreo, de circi

in mansione de nos venditores et in pariete ipsa medietate, de meridie in calle publico qui vadit ad Sancta Maria, de occiduo in orto de Bonavita ebreo. Quantum istas afrontationes includunt, sic vendimus tibi: prescripta omnia ab integre, simul cum ¹ ingressibus et exitibus suis, propter precium chintaros II et medio de bona cera legitime pensata. Quos tu emptor precium nobis dedistis et nos venditores manibus nostris recepimus. Nichilque ex predicto precio apud te emptore non remansit. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que nos tibi vendimus, de nostrum iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ut facias exinde quodcumque velitis facere, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista carta venditione venerimus aut venerit pro inrumpendum sive infringendum, nil valeat, sed componat aut nos componamus tibi prefata omnia in duplum cum sua melioratione. Et in antea ista carta venditio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc VII idus marcii, anno XXII regni Philippi regis.

S+ Mir, s+ Ermeniardis femina, nos qui ista carta venditione fieri iussimus, firmamus et testes firmare rogavimus.

S+ Remundum Senfret. S+ Guilelm Ferran. S+ Stephanus Bonushomo.

S+ Mironis presbiteri, qui hec scripsit die et anno quod supra.

1398

1082 març 18

Raimon Domnuç i el seu germà Berenguer permuten amb el seu oncle Dalmau un alou amb molins, situat tot al comtat de Girona, al lloc d'Arbúcies, per un altre alou que, segons consta en la carta que Dalmau els va fer, està situat al comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Julià.

ACB, perg. 1-1-1409. Original. Pergamí, 225 × 266 mm. Al verso: "In hac charta est firmatus Sanctus / Ollegarius clericus diem ad huc october / anno 1081 manu propria"; "[Lletres il·legibles: ±10]"; "Num... 1409"; "1059 + 22 = 1081" (s. xviii); "Diversorum A 1409" (Mas). Caplletra "I": 30 mm.

In nomine Domini. Ego Reimundo Donucii et Berengario, fratri meo,¹ donatores sive commutatores sumus tibi Dalmacius, avunculo nostro. Sit etiam manifestum ² quia per hanc scripturam istius nostre comutationis comutamur tibi alodium nostrum proprium, id sunt, terris et vineis, boscis et garricis, cultum vel incultis, ³ casis

et curtis, in multis bocis,² ortis, pratis et pascuis, regos et caput regos cum molendinis, garricis quoque, pronum et planum, et cum omnia que ad predictum [/] alodium pertinent, secundum quod ore humano dici vel potest nominari. Que etiam predicta alodia est in comitatu gerundense, in locum que dicunt Arbucies. Adven\i/t [/] autem nobis hec terra per vocem genitorum nostrorum sive per aliis quibuslibet vocibus sive modis. Terminatur autem hec terra a parte orientis in Sancti Felicis de Borseleu, [/] a meridie in ipsa Cota sive in Montem Surit, ab occiduo in Montem Signum sive in ipsas Agudas, a parte vero circii in ipsos Cerdanos sive ad³ ipsa Calm. Quantum pre-[/] nominati termini concludunt sive ambiunt, sic donamus tibi atque comutamus: ab integrum atque de nostro iure⁴ in tuum trado dominium et potestatem, ad vestrum alodium [/] proprium, absque ullius contrarietatis obstaculo, simul cum exiis vel regressiis earum, propter ipsum vestrum alodium quod nobis comutastis in cartulam, quam exinde nobis fecistis⁵ [/] atque co\l/roboratam firmastis. Predicto alodio, quod nobis comutasti, est in comitato⁶ barchinonens<i>,⁷ in parrochia Sancti Iuliani. Si vero \nobis/ (ego)⁸ donatores atque [/] comutatores aut utriusque sexus homo comutationem hanc voluero infringere aut voluerint, nil prosit, set componam aut componat vobis predicta omnia [/] in duplum cum omni sua melioratione. Et insuper hoc maneat firmum et obtineat robur valiturum.

Quod factu est XV kalendas aprilis, anno XXII regni Philippi [/]2 regis.

Ss Remundo Do\ngu/cio. *S+ Berengario Donucii*.

S+ Berengarii subdiachoni, qui et caputscole. [/]3 *S+ Ramundi subdiaconi*. *S+ Ollegarii clerici*. *S+ Bernardi Dalmacii*. [/]4 *S+m Guilielmi subdiaconi*.

[/]5 S+m Arnalli subdiachoni, qui hoc scripsit cum literis rasis et emendatis in linea I et VIII die et anno quod supra.

1. Escrit sobre lletres esborrades. 2. Per locis. 3. Sota la a hi ha una n. 4. Sota la r hi ha un gargot. 5. Sota la f hi ha una t i sota la c hi ha una i. 6. L'última o està escrita sobre raspat. 7. barchin escrit sobre raspat. 8. No està ratllat però és superflu ja que van escriure la paraula correcta a l'espai interlineal.

1399

1082 març 21

Balluví, sacerdot, Geribert Prim, Ramon Sendred, Pere Sunyer i Guadall Ramon juren sobre l'altar de Sant Llorenç màrtir de

l'església de Sant Andreu de Palomar haver estat testimonis del testament del difunt Pere Geribert en el qual nomenava marmessors la seva mare Raquel i el seu germà Ponç Geribert, i deixava tots els seus béns al seu fill Ramon.

ACB, LA.II, n. 256, f. 86b-d. Rúbrica: "Testamentum Petri Girberti, qui dimisit filio suo Raimundo omnia que habebat". *Inter columnas recto*: "n. 256" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1082" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 15 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 149-150, n. 1012.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Balluvinus sacer et Gerberti Primi et Remundi Sendredi et Petri Suniarii et Guadalli Remundi iuramus pariter et testificamur per Deum, in substancia unum et in personis trinum, de hinc per altare Sancti Laurencii martiris, quod cernitur esse constructum intra ecclesiam Sancti Andree apostoli de Palumbario, supra cuius quoque sacrosanctum altare has condiciones ⁄ baiulando manibus nostris contingimus, quia nos vidimus oculis et auribus audivimus tunc tempor(e)is¹ quando Petrus Geriberti iussit scribi et fieri suum testamentum, iacens in lectulo suo in egritudine, et iniunxit voluntatem suam manumissoribus suis, videlicet Richelli, matri sue, et Poncio Geriberti, fratri suo, et precepit nobis testificari hanc suam ultimam voluntatem quam ordinavit nobis videntibus et audentibus.

In primis concessit Ricellis, matri sue predictae, omnem suam hereditatem, tam mobile quam immobile, cum filio suo Remundo, ut in diebus suis tenere(a)t² et possideret ea predictae Richellis, matris sue. Post obitum vero suum predictae Richellis, venisset filio suo prescripto cum omnem suam hereditatem in potestate sive baiulia fratris sui Poncii cum omnem suam hereditatem, tam mobile quam immobile, et tenuisset Poncius predictus, frater suus, predicto filio suo cum suam hereditatem, usque pervenisset ad perfectam etatem. Et predicto filio suo Remundo hoc totum abuisset et tenuisset atque possedisset in diebus vite sue. Post obitum vero filium suum predictum, si non habuerit legitimum filium, revertatur omnem prescriptam suam hereditatem fratri Poncio predicto. Et dimisit Garsendi, sponse sue, barrilam I, qui tenuisset caficios III, et infra oves et capras V, et porc I, et caficios II vini, et guadenga I, et sextarium I ordei. Et iussit matri sue cum fratre suo Poncio reddere suum debitum de suo mobile sive matri sue. Aliud qui remansisset de suo mobile, dimisit pro anima sua, in quo melius vidissent. Hoc totum ita precepit predictus testator. Et post obitum suum sic stare mandavit. Deinde, ingravescente languore, discessit ab hoc seculo

in mense octobris, anno XXII regni Philippi regis, immutata hac voluntate.

Quod est actum XII kalendas aprilis, anno XXII regni prephati regis.

S+m Gerberti ¹ Primi, s+m Remundi Sendredi, s+m Petri Suniarii, s+m Guadalli Remundi, nos sumus huius rei testes et iuratores.

S+m Richellis, s+ Poncii Geriberti, nos sumus manumissores.

S+ Reamballi levite, s+m Bernardi Gondemari, s+m Uzalardi Belaroni. S+m Arnalli Otonis, nos qui presentes adfuimus.

S+ Remundi levite, qui et iudicis.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit et sss subscripsit die et anno quo supra.

1. e expuntuada. 2. a expuntuada.

1400

1082 abril 30

Testament de Ramon Bonaric en el qual fa deixes als seus parents i altres persones, tant laiques com eclesiàstiques, dels seus béns; també en reparteix a diferents entitats religioses, sobretot a la Canònica de Barcelona.

ACB, perg. 1-1-2298. Original. Pergamí, 148 × 370 mm. Al verso: "Iudicium Raimundi Bo-narici qui dimisit suum / alodium Canonice / ap<u>d Sanctos" (s. XIII-XIV); "Num... 2298" (s. XVIII); "Diversorum A 2298" (Mas). Caplletra "S": 10 mm.

Sub Trinitatis nomine sacro. Ego Bonefilius Ervigii et Mironis Bonipari, qui testes sumus ultime voluntatis cuiusdam viri Reimundus Bonarici nomine, verbis tantum hereditate, qui eandem ¹ voluntatem veraciter audivimus et rogati ab eodem conditore extitimus, iuramus per Deum, in substancia unum et in personis trinum, deinc per altare Sancti Felicis martiris, quod cernitur ² esse constructum intra ecclesiam Sancti Iusti martiris, cuius ecclesia sita est intra muros civitatis Barchinone, supra cuius¹ sacrosanctum altare has condiciones manibus nostris continemus et iu-¹rando tangimus, quia, nobis videntibus et audientibus, iniunxit auctor prescriptus, Reimundus Bonarici nomine, suis elemosinariis, vid sunt/² Gerbertus Bonipari et cognato suo Mironis ¹ et uxor sua Trudgards, suam ultimam voluntatem, tantummodo verbis precipiens eis atque iniungens ut, si mori contigisset illum de ipso langore quo tunc temporis

languerat, ¹⁶ quemadmodum et contigit, plenariam potestatem abuis-
sent prenominati sui elemosinarii, ut acciperent omnes suas ipsius
facultates et darent pro sua ipsius anima et quemadmodum ipse ¹⁷ eis
iniunxit in suis solummodo verbis.

Primum namque dimisit ad opera Sancte Crucis Olorda solidos
VIII de denarios. Et ad Guilielmus Sendredus, solidos VIII. Et ad suo
cimiterio, solidos III. ¹⁸ Et ad Reimundus presbiter, solidos VIII pro
anima sua per misses. Et dimisit ad uxor sua Trudgardis omnes
suos alodios, terris et casis, solis et suprapositis, quod abebat in
Sanctis, ut tenuis-¹⁹set in vita sua sine blandimentum de suos infantes
aut ullos homo utriusque sexus, exceptus ipso ferragenal quod iussit
vendere ad Petrus Iohannis per mancosos VIII de auro optimo. ²⁰
Et item dimisit ad uxor sua Trudgardis sua somera et sua vacha,
cum sua ferramenta, et cubos et tonnas et vascula, maiora et minora.
Et per uncias II, que debe-²¹bat, iussit vendere sua vacca bragrada,
cum ipso vino qui erat in Valle Carcenna, et ipso precio cum ipsos
mancosos VIII supra scriptos iussit reddere istas uncias II ²² et cum
istos solidos supra scriptos. Post obitum vero uxori sue, iussit
remanere³ ad filio suo Mironis ipsas casas cum ipsa fexa et cum
campo de Vinnal, et ad filia sua Ermesin-²³dis ipso campo de Lobet.
Et iussit reddere ad Bernardus Bonucio eminas V ordei. Et ad
Guisla, emina I. Et ad ipso homine de Domeneg Oriol, solidos VIII.
Et ²⁴ ad Bernardus, solidos II. Et post mortem infantes \suos/ supra
dictos et de uxor supra dicta, iussit remanere ipso alodio, qui
est in Sanctis, ad ipsa Cannonica Sancte Crucis Sancteque ²⁵
Eulalie. Hoc totum ita precepit predictus testator et post obitum
suum sic stare mandavit. Deinde, ingravescente langore, discessit
ab hoc seculo⁴ in mense mar-²⁶cii, anno XXII regni regis Philippy,
immutata hac voluntate.

Quod est actum pridie kalendas mai, anno XXII regni prefati
regis.

²⁷ S+ Bonefilii Ervigii, s+ Mironis Bonipari, nos sumus huius
rei testes et iuratores.

S+ Gerbertus Bonipari, s+ Mironis Reimundi, ²⁸ s+ Trudgardis⁵
femina, nos sumus manumissores.

²⁹ *S+ Berenger levita*, *s+ Remudo presbiter*, nos qui pre-
sentes adfuimus.

³⁰ *S+ Remundi levite, qui et iudicis*.

³¹ S+ Iohannis presbiteri, qui hoc scripsit⁶ cum litteris supra
positis in linea VIII et XIII, die et anno quo supra.

1. Sota la i hi ha una altra i. 2. Hi ha un senyal que indica on s'ha d'inserir al text. 3. Les dues últimes e semblen dues o. 4. Sota la l hi ha una c. 5. Sota la primera d hi ha una r. 6. Sota l'última s hi ha una i.

1401

1082 maig 5

Umbert, bisbe de Barcelona, i els seus canonges donen al jutge Ermengol Ramon, a la seva muller Ermessenda i a un de llurs fills unes cases situades dins les muralles de la ciutat de Barcelona, al costat de la porta de la Canònica de la Seu.

ACB, LA.I, n. 49, f. 27a-c. Rúbrica: "Carta quod Canonica dedit Ermengaudo Raimundi iudici domos in Barchinona ante ianuam dicte Sedis tantum in vita sua". Interior recto: "n. 49" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1082" (s. xviii). Caplletra "S" ornamentada: 5 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 150, n. 1013.

Sicut sacrorum canonum instituta instruent et censorum leges decernunt, donatio cuiuslibet rei, quam a pontifice cum assensu ceterorum clericorum per utilitatem Canonice atque acquisitionem extiterit facta, omni in tempore stabilis precipitur esse et firma. Quapropter ego Umbertus, annuente Dei gratia sancte Sedis barchinonensis pontifex, in Dei eterni regis nomine, una cum omni clericorum congregatione prefate Sedis mihi subdita, donator sum tibi Ermengaudo Raimundi iudici, et coniugi tue, nomine Ermessindis, sive uni de filiis vestris, qui de vobis ambobus pariter sit procreatus atque genitus. Manifestum sit etiam quia per hanc scripturam istius nostre donationis damus vobis predictis personis domos nostras cum solis et suprapositis, parietibus sive guttis, hostiis et ianuis, et cum cunctis rebus ad predictas domos quolibet modo pertinentibus. Sunt autem predictae mansiones intra menia urbis Barchinone, iuxta ianuam nostre prefate Canonice. Advenerunt autem nobis per comparisonem sive quocumque alio modo aut ordine. Habent autem in terminos sive affrontationes a parte orientali in ipso calle, a parte vero meridiei in ipso orto quem tenet Bernardus archidiaconus, ab occiduo intus in ipso curtello qui fuit de quodam hebreo nomine Abus, a parte quoque circii in ipso itinere qui solebat ire ad callem iudaicum. Quantum autem prescripti termini concludunt atque terminant, sic damus tibi predicto Ermengaudo et personis tecum superius prenominate per hanc scripturam istius nostre donationis: omnia supra nominata, cum universis earum ingressibus sive regressibus, et de nostro iure in vestrum tradium dominium et

potestatem, eo quod ipse prefatus Ermengaudus diffinivit nobis sive pacificavit, totum ipsum directum sive voces, quas in predictis domibus acclamabat qualicumque modo et insuper per ipsam donationem illius mansionis sue, que se iungit cum prescriptis domibus, quam vobis integriter donat propter hoc, pariter cum omni augmento sive acquisitione de ipsis domibus, que fuerunt genitoris sui et sunt intra muros urbis Barchinone, quod prefatus Ermengaudus habere vel acquirere potuerit, tam paterna hereditate quam quocumque alio modo. Hoc vero totum, sicut superius insertum est, prefato Ermengaudus et iam dictis personis ad integrum sic damus in tali quoque modo et ordine: ut habeant in vita illorum et teneant, et quod post finem presentis vite illorum, cum omni acquisitione sive augmento quod ibi fuerit de aliis predictis domibus quocumque alio modo factum, delibere et solide revertantur ad nostram prefatam canonicam sine ullius contrarietatis obstaculo. Hanc vero scripturam istius nostre donationis si nos donatores aut aliquis successorum nostrorum disrumpere sive infringere vel in aliquo dimovere temptaverimus¹ sive temptaverit, componamus vobis predictis adquirentibus sive componat iam dicta omnia in duplum. Et postmodum hoc scriptum semper firmum maneat omne per evum.

Quod est factum III nonis madii, anno XX^oII^o regni regis Filippi.

Umbertus episcopus +. + Guilem levita. S+ Miro presbiter. S+ Oliva capituli/cole. S+m Arnallus Berengarii. S+ Berengarii subdiachoni, qui et caputscole. S+ Guilelmi levite, qui et caputscole. S+ Vivani levite. S+ Guilelmus / levite. S+ Poncii sacricustos. S+ Stephanus levite. S+ Dalmatius sacer. S+ Mironis sacerdotis.

1. Sota l'abreviatura d'us n'hi ha una d'ur.

1402

1082 maig 14

Guinidilda, Ramon Bonfill, Guillem Bonfill, Guislabert i Geribert Bonfill venen a Ramon Sendred un alou situat al comtat de Barcelona, al terme de Vilapicina i d'Horta, a la parròquia de Sant Andreu i de Mont Aguilar, pel preu de 130 sous de diners.

ACB, perg. 3-23-13. Original. Pergamí, 203 × 283 mm. Aquest document estava doblegat en plecs que han arribat a tallar el pergamí fet que en dificulta la lectura. Al verso: "Carta de II peces de terra qui són a Vila-/pacina, al Munt de Aguilar" (s. XIII-XIV); "Palomar 1" (s. XVI-XVII); "Cubiculum III / Scrinium 23 / Titulum Sancti Andrea / de Palomar / n. 13" (s. XVIII). Caplletra "I": 21 mm.

1403

1082 maig 27

Testament sacramental de Berenguer Sendred jurat sobre l'altar de Sant Feliu, a l'església de Sant Just de la ciutat de Barcelona, en el qual fa deixes de béns situats a Olorda, Banyols, Pinells del Penedès i als Arcs de Barcelona, a la seva esposa, fills i germà.

ACB, LA.IV, n. 302, f. 117a-b. Rúbrica: "Bernardus Sendre dimisit fratri suo Guilelmo clerico mansos de Pinellis, in Fonte Rubeo". Interior recto: "XXV" (s. XIII-XIV); "n. 302" (Caresmar). Caplletra "S" ornamentada, tipus B: 4 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 150-151, n. 1014.

Sub Trinitatis nomine sacro. Ego Iohannis presbiteri et Seniofredus et Poncius et Nevia femina, qui testes sumus ultime voluntatis cuiusdam viri, Berengarius Sendredi nomine, verbis tantum hedite, qui eandem voluntatem veraciter audivimus et rogati ab eodem conditore extitimus, iuramus per Deum, in substancia unum et in personis trinum, dehinc per altare Sancti Felicis martyrís, quod cernitur esse constructum intra ecclesiam Sancti Iusti martyrís, cuius ecclesia sita est infra muros civitatis Barchinone, supra cuius sacrosanctum altare has conditiones manibus nostris continemus et iurando tangimus, quia nobis videntibus et audientibus ordinavit voluntatem suam ultimam in suis solummodo verbis, precipiens nobis confidenter et rogans obnixe ut, si de ipsa eadem egritudine, qua tunc temporis detinebatur, aut alio quolibet periculo imminente contigisset illum mori quocumque tempore, hanc suam ultimam voluntatem legaliter confirmaremus et legitime atque secundum leges manu propria sive testium corroboraremus. Primum namque dimisit ad Neviam, nepotem suam, ipsas suas hereditates quod habebat in Olorda, de Forad Micho in amonte, sicut dimisit ad eum mater sua, Emma nomine, integriter. Et dimisit ad Neviam, filiam suam, ipsos suos alodios ^h quod habebat in Bagneolos, et iussit eam stare in baiulia Guilielmus Sendredi, fratri suo. Et dimisit ad Guilielmus prescriptus ipsos suos alodios, quod habebat in Penitense, in loco vocitato Pinels, simul cum ipso alodio quod habebat in Planitia Lubricati, sicut in ipsa carta resonabat, quod abebat ad illum factam, ut bene nutrisset filio suo, Bonefilii nomine, et erudisset eum ad clericatum. Et dimisit ipsas suas domos, quod abebat ad ipsos Archos civitatis Barchinone, ad Estaphania, sua femina, sicut resonat in sua carta, quod ad eam fecit, tali modo et ordine: ut non abuisset licentiam vendere neque inalienare nisi ad Guilielmus predictus. Hoc totum ita pre(di)cepit^l predictus testator. Et post

obitum suum sic stare mandavit. Deinde, ingravescente langore, discessit ab hoc seculo in mense marcii, anno XXII regni regis Philippi, immutata hac voluntate.

Quod est actum VI kalendas iunii, anno XXII regni prefati regis.

S+ Iohannis presbiteri, s+ Seniofredus, s+² Poncius, s+ Nevia femina, nos sumus huius rei testes et iuratores.

S+ Petrus sacer, s+ Bonefilii Ervigii, s+ Poncii Geralli, + Guilelmus levita, nos qui presentes adfuimus.

S+ Remundi levite, qui et iudicis.

S+ Iohannis presbiteri, qui hoc scripsit cum litteris rasis et emendatis in linea VIII et super positis in linea X, die et anno quo supra.

1. *di expuntuat.*
2. *Manquen els punts de subscripció.*

1404

1082 juny 14

Judici davant el comte de Barcelona entre Ramon Pere i Guillem Bellit, després de diferents plets i per raó d'unes desavinences, en que s'arriba al pacte que Ramon Pere ha de definir, evacuar i donar a Guillem el seu dret sobre l'alou que fou del seu pare, a canvi de 125 sous de diners de moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 331, f. 111b-c. Rúbrica: "Compositio et diffinitio inter Raimundus Petrum et Guilelmus Beliti super multis malefactis". *Inter columnas recto*: "n. 331" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1082" (s. xviii). Caplletra "H" ornamentada, tipus A: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 151, n. 1015.

Hac notitia istius scripture fiat omnibus utriusque sexus hominibus cognitum et manifestum qualiter ego Raimundus Petri eram querelator de omni alodio, scilicet terris et vineis atque domibus, et universis eorum pertinentiis sive adiacentiis, que fuerunt patris mei, nomine Petri Ermemiri, et modo tenet atque habet predicta omnia Guilelmus Belliti per suam emptionem, quam inde iuste et legaliter fecit. Ego predictus Petrus, qui eram de hoc querelans cum aliis meis fratribus sive cognatis, veni ad placitum cum predicto Guilelmo Belliti de predictis rebus in presencia domni Reimundi Berengarii comitis, qui iam discessit ab hoc seculo, et suorum nobilium virorum, videlicet Udalardi vicecomitis¹ et Bernardi Iohannis sacriste et Umberti Gauzberti et Guilelmi Raimundi,

ausonensis sacriste, et aliorum multorum virorum, quorum nomina longum est retexere. Predictum vero placitum fuit ab utraque parte auditum et diiudicatum, et non potui consequi in omnibus rebus predictis nullam rem per ullam nostram vocem vel scripturam, de qua ipse Guilelmus predictus debuisset mihi stare ad ullum responsum. Item vero ego Petrus, nesciens meum directum neque cognoscens cum meis predictis sociis, iniunxci sive congregavi alium placitum in presentia atque audientia nostrorum comitum, scilicet Reimundi Berengarii et fratris eius Berengarii. Et fuit² ab utraque parte auditum et legaliter a nobilissimis eorum viris diiudicatum, et eodem modo accidit mihi et illis iam dictum iudicium, sicut prius fecerat. Insuper quoque ego, transgrediens predicta iudicia, feci cum illis iniuste plurima mala iam dicto Guilelmo in predictis alodiis, ⁊ quia incidimus ipsas vineas et vastavimus alia alodia sive arsimus, et non fuimus ausi ullomodo tendere ad placitum cum predicto Guilelmo per nostrum indirectum quod inde habebamus. Propter hoc vero ego, qui non eram adiutus ulla recta voces vel ratione, per quam ipse Guilelmus debuisset nobis respondere mihi vel illis, fui iam fatigatus de tantis placitis et per predicta mala a nobis iniuste facta sine ullo directa, sicut iam ab illis est definitum integriter sive pacificatum, definitio et evacuatio sive pacifico firmiter predicto Guilelmo omnia mea directa cunctasque meas voces, quas modo habeo vel unquam ullo in tempore habere debeo quocumque modo, in omni alodio quod fuit predicti patris nostri et modo tenet sive habet Guilelmus Belliti. Ita sicuti humano hore melius potest dici vel nominari, sic definitio ei et evacuatio sive pacifico predicta omnia. Propter hoc vero recepi de illo centum XXV solidos denariorum monete barchinonensis ad numerum. Et est manifestum. Hanc quoque scripturam istius mee definitionis deliberare et evacuationis sive pacificationis si ego predictus Petrus vel ullus utriusque sexus homo disrumpere sive infringere voluero sive voluerit, componam sive componant tibi predicto Guilelmo predicta omnia in triplum cum omni earum melioratione. Et postmodum hoc maneat semper firmum omne per evum.

Actum est hoc XVIII kalendas iulii, anno XXII regni regis Filippi.

S+num Raimundi Petri, qui hoc totum quod superius insertum est, auctorizavi et diffinivi atque evacuavi et firmavi et testibus firmari rogavi.

S+num Benedicti. S+num Petri de Castela. S+num Compagni Raimundi. S+ Iohannis presbiteri.³

1. *Subratllat des de in presencia domni Reimundi Berengarii comitis fins vicecomitis.* 2. *Subratllat comitum, scilicet, Reimundi Berengarii et fratris eius Berengarii et fuit.* 3. *Aquest document fineix així.*

1405

1082 juny 18

Guillem Bernat i la seva muller Ermengarda donen a Déu i a la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia l'església de Sant Salvador, situada al comtat de Barcelona, al terme d'Arraona, amb els seus alous, masos, vinyes, trilles i molins, des del riu Besòs fins al llit del Llobregat o la parròquia de Sant Boi.

ACB, perg. 1-2-82. Original. Pergamí, 141 × 578 mm. "Carta Sancti Salvatoris"; "Ecclesie Sancti Salvatoris de Arraona" (s. xi); "Scripta"; "Visus, non intelligo nec videtur quod valeat" (s. xiii); "29" (s. xvi); "Mitja Escala, Armari 1, n. 82" (Caresmar); "Antiquit. III 302"; "Diversorum B. 82" (Mas); "1082" (F-B). Caplletra "I" que ocupa 5 ratlles.

ACB, LA.III, n. 302, f. 116b-d. Rúbrica: "G. Bernardi dedit Sedi ecclesiam Sancti Salvatoris de Arraona cum alodiis, mansis, vineis et cetera". *Inter columnas recto*: "n. 302" (Caresmar). Caplletra "I" que ocupa 17 ratlles.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 151-152, n. 1016.

In Dei nomine. Ego Guilelmus Bernardi et coniux mea, \no- mine/ Ermeniardis,^a donatores sumus Domino Deo et Cannonice^b Sancte Crucis Sancteque Eulalię \ob remedium animarum nostrarum et propinquorum nostrorum iam dudum humatorum/. Manifestum est enim^c quia placuit animis nostris et placet, nullusque quoegentis^d imperio nec suadentis ingenio, set^e propria spontanea nostra hoc heligimus^e cum Deo bonaque voluntas, ^f ut ad predictę Cannonice^f Sancte Crucis Sancteque Eulalię cartam \scripturam/ donacionis^g fecissemus ex aliquid de \nostra terrena/ proprietate nostra, sicuti et facimus. Damus igitur ad sepe dictam cannonicam^h eçclesiam Sancti Salvatoris, que sita est in comitatu barchinonensi, infra termine Arrahone,ⁱ cum alodiis, mansis, vineis, trileis, ^l molindinis, vel omnia pertinente ad eandem eçclesiam Domini Salvatoris, quod hodie tenet vel, auxiliante ipso Domino, pro qualicunque^l modo adquisitura erit, ita tamen conventu: ut presenti cannonici,^k qui ibi sunt vel in antea ibi erunt, habeant de alaudibus vel pertinentibus earum alaudibus quod habet ^m ipsam ecclesiam predictam Domini Salvatoris, de flumen Bisocii usque in alveum Lubricato seu in parrociam^l Sancti Bodilii, duabus partibus iure ipsius cannonice^m possessurum, \exceptus ipsum alodium de ipsa/; terciam vero partem aliam de ipsis alaudis vel pertinente eis, simul cum aliis alaudibus

vel que eis pertinet, quod hodie habet ecclesiam prephatamⁿ /^o Domini Salvatoris vel pro qualicunque^o racio^o in antea habuerit, habeant \solide/, teneant atque possideant \delibere ad servitium/ presbiteri vel clerici sepe dictam ecclesiam Domini Salvatoris sub regimine predictorum canonicorumⁿ Sancte Crucis, ut et \quod/ ipsi canonici,^r tam presentes quam et futuri, bene regant ipsius domo Domini Salvatoris et que ei pertinet vel pertinuerit /^o et vindicent atque defendant, sicut facere\(-ciunt)^{2/} debent^s \alias eorum ecclesiasticas res sive possessiones,/ alaudibus vel municiones^t eorum, et^u \ut/ mittant^v ibi presbiteri vel clerici qui ibi opus sint ad nostrum laudamentum vel ad laudamento filii nostri vel propinquitas nostra. Et iterum constituimus atque volumus ut alii seniores ibi non possint facere vel adclamare, nec clerici nec laici, nisi nos /^o presenti donatores vel filii aut propinquitas nostra, cui nos concesserimus castrum Arrahone. Iterum enim mandamus atque stabilimus ut, si episcopi ipsius sedis Sancte Crucis aut canonici^w in aliut^x mutare voluerint et a predictas ecclesias tulerint et, sicut supra insertum est, prout decet, non attenderint,^y et si fecerint infra XXX^a dies /^o quod requisiti erunt, non emendaverint, recuperent filii vel propinquitas nostra^{3-z} predicta nostra donacio^{aa} et stabiliant ipsam ecclesiam Domini Salvatoris cum iure possessionis ipsius ad Dei servicio,^{ab} prout melius possint. Et si nos prelibati donatores vel filii aut propinquitas nostra vel alicuius utriusque sexus omnino hanc /^o donationem inquietare voluerit pro inrumpendum aut voluerimus, nil nobis vel illis prosit, set componat aut componamus ea donacio^{ac} prelibata in quadruplum predictae Canonice^{ad} vel Ecclesiam sepe dictam Domini Salvatoris cum sua melioracione.^{ae} Et in antea hoc maneat firmum omne per evum.

/^o Actum est hoc XIII kalendas iuli,^{af} anno XXII regni regis Phylippi.^{ag}

Sig+m Guilelmus Bernardi, sig+m Ermeniardis, nos qui hanc donacionem^{ah} facimus pro amore Christi et remedium anime nostre. Et propter hoc ut, sicut supra insertum est, habeat ipsa Canonica^{ai} quotquot ei concedimus^d iure ipsius tenere, et Ecclesiam /^o prelocutam Domini Salvatoris quotquot ei concedimus iure illius habere sine engan ad serviendum ei, firmamus firmarique testes rogamus.^{aj}

Sig+m Seniofret Adroarii. Sig+m Udalgarrii Petro. Sig+m Alamagnus Honofredi. Sig+m Bernard Bernard. Sig+m Ermengod Arnall.^{ak}

1. Només es llegeix a la còpia. 2. ciunt correcció supèrflua de facere destinada a substituir facere debent per faciunt. 3. A sota hi ha mea. 4. Sota la i hi ha una o.

LA. a. Ermengardis. b. canonice. c. est enim *interlineat*. d. cogentis. e. elegimus. f. canonice. g. donationis. h. canonicam. i. Arraone. j. qualicumque. k. canonici. l. parrochiam. m. canonice. n. prefatam. o. qualicumque. p. ratio. q. canonicorum. r. canonici. s. facere debent *substituit per faciunt*. t. *alaudibus vel municiones manca*. u. et *manca*. v. mitant. w. canonici. x. aliud. y. atenderint. z. mea. aa. donatio. ab. servitio. ac. donatio. ad. canonice. ae. melioratione. af. iulii. ag. Philippi. ah. donationem. ai. canonica. aj. rogamus testes a la còpia. ak. Arnal.

1406

1082 juny 25

Guilabert Miró i la seva muller Ermessenda donen a Déu i la Canònica de la Santa Creu una terra erma anomenada Cap de Mirel, situada a Banyols.

ACB, LA.IV, n. 29, f. 10b-c. Rúbrica: "Guilabertus Miro dedit Canonice alodem apud Cap de Mirello in Bann[aeolis]". *Inter columnas recto*: "n. 29" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1083" (s. xvii). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 23 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 160, n. 1031.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Guirbertus Mironis atque eius coniux, nomine Ermesendis, donatores sumus Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie sedis Barchinona. Per hanc scripturam nostre donationis istius donamus predictae Canonice peciam unam terre hereme integriter quem vocant Capitis de Mirel. Et est ipsa terra in Banneolis, prope terra Guilaberti Seniofredi predictae Canonice canonici. Advenit namque mihi prenominateo Girberto hec predicta terra per vocem parentum meorum, et mihi Hermessendi per decimum sive per ullasque (quoque)¹ voces. Terminatu autem predicta terra a parte orientis in terra Guandalgaldi Mironis, a meridiana vero in terra predicti Guilaberti et Compangni Helie, ab occiduo namque in terra Geriberti Muratelli, a circi intus in ipso predicto maiore sive densoque. Quantum predicti termini concludunt atque circuncingunt, ad integrum donamus Domino Deo et prefate Canonice propter remedium animarum mearum sive parentum nostrorum, cum ingressibus pariter et eius egressibus, taliter ordine et tenore: ut prescriptus Guilabertus iam dicte Canonice canonicus predictam terram habeat, teneat, exfructet et possideat omnibus diebus vite sue, et per unumquemque annum donet prefate Canonice libram unam cere, post obitum vero eius revertatur in ius et dominium prefate Canonice. Quam prefatam terram tradimus in dominium et potestatem iam dicte Canonice sive prescripti Guilaberti

ad suum illorum proprium, ut faciant exinde quod supra scriptum est absque ullius contrarietatis obstaculo. Si vero nos donatores aut utriusque sexus hec donationem hanc disrumpere voluerimus aut voluerint, nil pro\sit/, set coponamus aut componat iam dictam terram Domino Deo et predicte Canonice in duplum cum omni sua melioratione. Et postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Anno XXIII regni regis Philipi, VII kalendas iulii actum est hoc.

Geribert Miro, s+ Ermesendis, nos qui istam donationem facimus et firmamus et testes subscriptos firmare rogavimus.

S+num Bonefilii. S+ Bertrandi Gavaldi. S+ Ermegaudi Arnalli. S+Guilelmi Remundi. S+ Amati Bernardi. S+ Mironis Escluve. S+ Gaucefredi Rasendi sacer.

S+ Aialberti levite, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Ratllat.

1407

1082 juliol 31

Els canonges de la Santa Creu i de Santa Eulàlia i Ponç Ermemir, sagristà de la Seu, donen a Arnau Udalard i a Ermessenda, la seva dona, uns casals situats al territori de Barcelona, a la par-ròquia de Santa Maria de Badalona, a canvi del quart i del braçatge en les terres ja conreades, el quint i el braçatge en les aprisions i un cens d'un pernill i un parell de capons a pagar per la festa de Sant Andreu d'abril.

ACB, LA.II, n. 410, f. 139a-b. Rúbrica: "Canonica stabilivi A. Uzalardi domos, terras, vineas, in Bitulona". Interior recto: "n. 410" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1083" (s. XVIII). Caplletra "C" ornamentada: 3 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 161, n. 1033.

Cuncta congregatio Sancte Crucis Sancteque Eulalie cum Poncio Ermemiri, eiusdem Sedis sacricustus, pariter in unum, tibi Arnallo Uzalardi et uxori tue Ermessindis femine donatores sumus. Manifestum est enim quia damus vobis et infantes vestros casales discondirectos ad edificandum atque faciendum domos et ibi habitandum, simul cum alodio qui incircuitu predictos casales sunt, et cum terris scilicet et vineis, cultis et incultis, ad predictos casales pertinentes. Quod abemus in territorio Barchinone, in parrochia Sancte Marie Bitulone. Advenit autem nostre Canonice predicta omnia, quam vobis damus, fidelium collatione sive largitione vel aliis

quibuslibet modis. Predictum vero alodium, qui est in circuitu prefatos casales, damus vobis eo modo: ut bene laboretis eum, sicut mos est cultoribus, et donetis inde nobis per unumquemque annum fideliter ipsum quart et ipsum braciaticum; aliud vero alodium totum quod traxeritis de eremo, qui pertinet ad prescriptos casales, dabitur nobis per unumquemque annum fideliter ipsum chint et ipsum braciaticum; de illud vero quod plantavitis sive edificaveritis, dabitur nobis ipsum quart. Et per totum, quod superius est scriptum, damus vobis per manedia media modiata terre et media de vinea, ut bene laboretis sive plantetis atque edificetis omne nostrum alodium ad prefatos casales pertinentem. Prefata quarum omnia damus vobis integriter, cum suis affrontationibus et ingres-^sibus atque regressibus suis, in tali vero modo et convenientia: ut ibi ullum altum senioraticum nec proclamationem non faciatis, nisi nostrum aut successorum nostrorum; dabitur quoque vos et infantes vestros nobis sive successoribus nostris per unumquemque annum, ad festivitatem Sancti Andree aprili, unam bonam pernam de porc cum uno bono parilio de capons. Quisquis vero ex utraque parte causa, videlicet, donatorum quam acceptorum, hoc infringere vel disrumpere temptaverit aut si aliquis utriusque sexus homo facere voluerit, componat in vinculo altari libras III auri puri. Et postmodum hoc maneat semper firmum.

Quod est actum II kalendas augusti, anno XXIII regni Philippi regis.

Sig+num Geralli sacerdos. S+ Bernardi Dalmatii. S+n Arnallus Berengarii. S+ Guitardi presbiteri. S+ Mironis Donucii. S+ Ermengaudus Guitardi. S+ Poncii sacricustos. + Guilelmus levita. S+ Dalmacii clericus. S+ Petrus Girberti, subdiachoni.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit cum litteris supra positis in linea III et subscripsit die et anno sss quo supra.

1408

1082 agost 17

Publicació sacramental del testament del difunt Dalmau Geribert, sacerdot, feta per Guislabert, levita, Gotmar Baró, Joan, batejat, Arnau, sotsdiaca, Guillem Arnau i Bernat, sotsdiaca, que juren sobre l'altar de Sant Joan de la Seu de la Santa Creu i Santa Eulàlia, situada dins els murs de la ciutat de Barcelona, haver estat testimonis del testament en el qual Dalmau Geribert nomenà

marmessors Esteve Adalbert, Guitard Boeci, Berenguer Domnuç, Ponç, sagristà, i Ramon Dalmau i repartí els seus béns immobles, situats en diversos indrets del Vallès i de Barcelona, entre la Canònica de la Seu i els seus nebots Ramon, Berenguer i Arbert.

ACB, LA.III, n. 17, f. 9a-d. Rúbrica: "Testamentum Dalmatii Girberti presbiteri, qui dimissit Sedi totum suum alodium in Lacera et in Arbuties et I lampadam Sepulcro". Interior recto: "n. 17" (Caresmar). Exterior recto: "lampada I Sepulcri" (s. XIII). Inter columnas verso: "Anno Domini 1080" (s. XVIII). Interior verso: "1080" (s. XVIII). Caplletra "S" ornamentada: 5 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 153, n. 1017.

Sub Trinitatis nomine sacro. Ego Guilaberti levite et Gundemarus Baroni et Iohannis baptizato et Arnallus subdiachoni et Guilielmus Arnalli et Bernardus subdiachoni iuramus pariter et testificamur per Deum, in substantia unum et in personis trinum, dehinc per altare Sancti Iohannis, quod cernitur esse constructum intra ecclesiam Sedis Sancte Crucis Sancteque Eulalie, cuius ecclesia sita est intra muros civitatis Barchinone, quod etiam altare has condiciones baiulando manibus nostris contingimus, quia nos vidimus oculis et auribus audivimus tunc temporis quando Dalmatius Geriberti sacerdoti iussit scribi et fieri suum testamentum, iacens in lectulo suo in egritudine, et iniunxit voluntatem suam manumissoribus suis, videlicet Stephanus Adalberti et Guitardus Boetii et Berengarius Donutii et Poncius sacricustos et Raimundus Dalmatii, et precepit nobis testificari hanc suam ultimam voluntatem, quam ordinavit nobis videntibus et audientibus.

Primum namque dimisit Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie omnem suum alodium quod habebat in Lacera, eo videlicet modo et ordine: ut tenuisset et possedisset eum omnibus diebus vite sue Berengarius Bernardi, nepoti suo; et post obitum suum, revertisset delibere supra dicte Canonice. Et dimisit Arberto Berengarii, nepoti suo, ipsum suum alodium quod habebat in Palaciolo, subtus ecclesia Sancti Iuliani, simul cum ipso alodio de Raurel. Iterum dimisit Reimundo Donnucii et Berengario, fratri suo, omnem alium alodium quod habebat in Palaciolo, integriter cum ecclesie Sancte Marie, que intus erat, simul cum domos et mulino et regos et caput regos, et trileas et vineas et arboribus, et pratis et pascuis et ortis, et quicquid dici vel nominari potest, tali videlicet ratione: ut dedissent ad ipsam Canonicam omnem illorum alodium quod habebant in Arbuties et fecissent cartam solide ^h ac delibere. Et iterum dimisit supra dictis nepotibus suis Reimundo et Berengario ipsum alodium quod habebat in parrochia de

Granoers, simul cum ipso de Valdariolf. Et dimisit ipsas suas vineas de Barchinona, quod emit de ipsos complantatores, ad Reimundo Dalmatii, eo modo: ut illuminasset de nocte unam lampadam omnibus diebus vite sue ad Sanctum Sepulcrum, qui erat iuxta ecclesiam Sancte Crucis; et post obitum suum, revertissent predicte vinee solide atque delibere ad ecclesiam Sancti Sepulcri, ut omni tempore ardeat oleum coram ipsius altare. Dimisit Berengario Bernardi, nepoti suo, suam pelliciam cum superpellitio meliore. Dimisit Poncius sacricustus ipsum suum superlectum meliorem simul cum cordues rubeo et colcedra una. Dimisit Berengario capudscole uncias III. Et dimisit Berengario supra dicto alias tres uncias propter pitafiam ad scribendum. Item dimisit Poncio Geriberti capa una optima de vermentesi. Et dimisit Guitardo Boetii vacca I optima cum suo vitulo, simul cum uno berregano albo et uno missal grosso. Item dimisit Sancte Marie de Palaciolo missale uno minore et unum officiarium simul cum responsorio et minario et antifonario et psalterio. Et dimisit Sancte Crucis Sancteque Eulalie suum prosarium et martirologium et quadragenarium. Item dimisit Iohannem suum baiulum sestarios III^{or} ordei et cafitium unum vini et coto I, in quo ipse iacebat, et guadenga I. Et dimisit Arnallo Guilelmi sestarios II ordei cum sex de vino et coto uno cum plumatio I. Dimisit namque Berengario, nepoto suo, colcedra I, et superlecto uno de castanea, et cordues I, et linteo I, et feltro I cooperto, et guadenga I, et plumario uno optimo et alio parvulo. Et dimisit Petro Dalmatii, suo baptizato, sestarios II ordei et inter oves et capras VI. Ad hospitalem dimisit inter capras et oves VI, et duos drapos de lecto, et VIII scutellas, et canada I, et sestario I ordei. Et dimisit suo provendario sestario I ordei. Iterum dimisit Bernardo Isarni uncias II auri. Et dimisit Umberto episcopo cubo uno meliore, qui erat in Barchinona. Dimisit namque ad Sanctum Laurentium concha I cum urceo minore. Et dimisit presbiteris supra dicte ecclesie sestarios II ordei. Iterum dimisit ad matrem Petro Mironi uncia una. Et dimisit Petro Mironi et uxori eius uncias II. Et dimisit ad devotam Sancti Laurentii de Lacera uncia I. Et dimisit Guitardi sestario I ordei. Item dimisit Remundo Udalardi superpellitium unum et camisa I. Et dimisit Petro Arnalli superpellicium unum. Ad Arnallo Guielmi dimisit superpellitium I. Et dimisit tribus clericis, qui lavassent corpus suum, mancosos VIII. Ad presbiteros istius civitatis, qui vigilassent et custodissent corpus suum, dimisit ad unumquemque de illis duobus mancosos. Et dimisit ad Sancti Petri Puellarum cenobii uncias II. Et dimisit ad Sancti Pauli uncia I. Et dimisit supra

dicte Canonice suum porcum meliorem. Et dimisit Poncia femina uncias II. Item dimisit ad Guilia femine suas pelles. Dimisit namque Guilielmo Guacberti suo banibed cum (suo)¹ uno brisallo de bocheren. Item dimisit Ardentio alium brisallo de afustanii. Alium brisallo de lino dimisit Guilelmo Baroni. Dimisit namque Arberto Berengarii mortario I. Dimisit ad Canonica Sancte Crucis callaria I cum parcingles, et coclea I ferra, et patella I, et nebularios. Item dimisit Bernardo Audegarii sua pellicea rubea. Item dimisit Reimundo Arnalli suum asinum maiorem. Et dimisit Guilaberti Seniofredi vacca I. Dimisit namque Stephano Adalberti superlectum I. Item dimisit Reimundo Arnalli cubo I minore. Omne suum mobile, quod invenire potuissent, hoc est, de pane et vino et vaccas et oves et capras et porchos et cubos et tonnas et vascula, exceptus hoc quod supra scriptum est, iussit vendere et supra dictos mancosos dare et persolvere suos debitos et aliud dare pro sacrificiis. Postquam autem predictus testator supra scripta omnia ordinavit, dixit tantummodo verbis ut prefatus Raimundus Dalmatii tenuisset et habuisset baiuliam de prescripto Berengario Bernardi, et de omne alodio de Lacera quod ipse Dalmacius dimisit Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie et prelibato Berengario, sicut superius insertum est, cum cubos et tonnas et truias et gallinas, quas ibi habebat stabilitas predictus testator. Et hanc baiuliam tenuisset prescriptus Reimundus Dalmacii usque ad numerum decem annorum, et tribuisset ei indumentum et calciamentum, ita ut prescriptus Berengarius fuisset clericus Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Hoc totum ita precepit predictus testator et post obitum suum sic stare mandavit. Deinde decidit in infirmitate et obiit ex hoc seculo, in mense augusti, anno XXIII regni Philippi regis.

Quod est actum XVI kalendas septembris, anno XXIII regni prefati regis.

S+ Gunmar Baroni, s+ Bernardi subdiachoni, s+ Arnalli diachoni, nos sumus huius rei testes et iuratores.

S+ Stephanus levite, s+ Guitardi presbiteri, Reimundi levite sss, Reimundo Donnucii, nos sumus manumissores.

S+ Berengarii levite, qui et capudscole, s+ Guilaberti levite, s+ Guilelmi levite, nos qui presentes adfuimus.

S+ Reimundi levite, qui et iudicis.

S+ Iohannis presbiteri, qui hoc scripsit cum literis supra positis ubi dicit "canonice" in linea XLIII, die et anno quo supra.

1. Expuntuat.

1082 agost 22

Berenguer [Ramon II], comte de Barcelona, fa donació a favor de Déu i de l'hospital de la Canònica de Barcelona de quatre mujades de vinya al territori de Barcelona, al lloc anomenat Bederrida, de vuit mujades de terra situades en quatre llocs diferents, prop del Cogoll, i de dues petites peces de terra que hi ha al territori esmentat.

ACB, perg. 3-3-10. Original. Pergamí, 295 × 424 mm. El document presenta un forat en la part superior esquerra. Al verso: "Carta de Ponto" (s. xi); "R. comitis de VIII° modiatas terre et III^{or} vinee hospitale ecclesie Barchinone" (s. xiv); "Cartas de Ospitali sunt donaciones terrarum" (s. xv); "Regum Privilegio, Stancia III, X"; "Hospital"; "Philipi regis 23"; "23 Phelippi"; Dibuix d'un home amb una espasa a la mà muntat sobre un elefant (s. xvi); "Donacio feta per Berenguer compte de Barchinona al Hospital de la Canonge de Barchinona de unas peces de terra en lo territori de Barchinona" (s. xvii); "In stantia III, r^o X" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada: 45 mm.

ACB, LA.I, n. 758, f. 284b-d. Rúbrica: "Berengarius Raimundi comes dedit ospitali III modiatas vinee in Bederida et VIII modiatas terre ad Cucullum". *Inter columnas recto*: "n. 758" (Caresmar). *Inter columnas verso*: "Anno Domini 1083" (s. xviii). Caplletra "I": 15 ratlles.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 153-154, n. 1018.

Ms. *Privilegiorum regum*, n. 10, f. 18b-19c.

In nomine Domini. Ego Berengarius, barchinonensium gratia Dei comes et marchio, donator sum Domino Deo et hospitali barchinonensis Canonice. Ad noticiam deducere cupio plurimorum, tam presen-^tium quam futurorum, qualiter ob immensitatem flagiciorum meorum et remedium animarum parentum meorum dono Domino Deo et hospitali^a prescripte^l Canonice modiatas quatuor^b vineę^β simul et ipsam terram in qua ipsa vinea est fundata. Quas habeo in territorio barchinonensi, in loco qui vocatur Bederrida. Adveniunt autem mihi voce parentali vel aliis quibuslibet vocibus[^] sive modis. Terminantur autem ab ortu solis in vinea Bernardi Altemiri et Bernardi Mironis, a meridie in vineis prefate Canonice cenobiique² Sancti Petri, ab ocasu solis in vineis Sancti Mi-^{ca}helis,^c a septentrione in vineis Compagni Helię. Iterum^d dono presscripto^e hospitali modiatas VIII° terre, separatim in quatuor locis positas, prope³ ipsum Cucullum. Quarum quinque terminan-^tur ab oriente in terra Durandi Blandrici, a meridie in ipso aqueductu, ab occiduo in terra Donnucii Mironis prescriptique Durandi, a circea⁴ quoque parte in strata publica. Que vero modiate⁷ in hoc eodem territorio terminantur ab oriente in terra prescripti cenobii Sancti Petri, a

meridie in strata publica, ab occiduo in terra Stephani Adalberti, a circio⁵ in ipso aqueductu. ⁸ Item in hoc eodem territorio dono prescripto hospitali peciolas duas terre. Que terminantur ab oriente et meridie et septentrione in terra Donnucif Mironis, ab occiduo in terra prescripti ceno-⁹nobii Sancti Petri. Universa hec, secundum quod a prenominitis terminis concluduntur, dono Domino Deo et hospitali prescripto atque de meo iure in Domini Dei et eiusdem hospitalis dominium trado, cum ingressibus pariter ¹⁰ et egressibus suis, ut faciant exinde helemosinarii prescripti hospitalis quod faciunt ex munificenciis sceteris hospitalis eiusdem, ad suum ipsius proprium, absque ullius contrarietatis obstaculo, quem-¹¹admodum continetur scriptum in vite canonicorum libro. Si vero ego donator aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo donum hoc disrumpere sive rescindere aut in aliquo dimovere temptave-¹²ro⁸ sive temptaverit, nil prosit, set componam sive componat Deo et hospitali prescripto cuncta superius comprehensa in triplum cum omni sua illorum melioracione.^h Atque posmodumⁱ hoc maneat ¹³perhenniter firmum.

Quod factum est XI kalendas septembris, anno XX^oIII^o regni Philipi regis.

+ Berengarius comes, qui hanc donacionem^k fecit et firmavit ¹⁴atque testibus subscriptis eam firmari rogavit.

¹⁵S+m Guilelm Guanalgod. S+m Pere Ermengod. S+m Guilelm Ramon de Cervaria. S+m Gaucefret Baston. ¹⁶S+m Ramon Guiribert. *S+ Bernardi Ollegarii*.

¹⁷S+m Guilelmi subdiaconi,^l qui anc^m donacionemⁿ feci die et anno quo supra.

1. Sota la r hi ha una l. 2. ii només es llegeix a la còpia. 3. pr només es llegeix a la còpia. 4. Sota la e hi ha una i. 5. Sota la r hi ha una o.

LA. a. ospitali. b. IIII. c. Michelis. d. item. e. prescripto. f. Donnucii. g. Sota la o es llegeix it. h. melioracione. i. postmodum. j. Philippi. k. donacionem. l. subdiaconi. m. hanc. n. donacionem.

1410

1082 setembre 24

Testament d'Arnau Mir en el qual fa deixa de les seves possessions a la seva muller, als seus fills i al monestir de Sant Benet, on vol ser sebollit.

ACB, 1-2-1493. Original. Pergamí, 227 × 336 mm. Aquest pergamí havia estat doblegat en plec que hi han deixat sécs i fins i tot l'han tallat. Al verso: "Mitja Escala, Armari 3, núm. 1493"; "Núm... 890" (s. XVII-XVIII). Caplletra "I" ornamentada: 37 mm.

In nomine Dei eterni et salvatoris nostri miseratoris et pii. Ego Arnallus Mironi iaceo in egritudine et tim[e]o ut non superveniat mihi repentina casu mortis meę. ^º Et propter hoc facio istum meum testamentum in mea egritudine, ut, si mortem mihi advenerit in isto anno aut in alio, aut antequam alium testamentum faciam, licenciam ^º abeant apprehendere omne meum avere, mobile vel immobile, ut fiant manumissores mei, id sunt, Raimundus Chonam, et Bernardus Ebrino, et Petrus Bermundi. ^º Rogo ad amici mei ut de hoc abeo, (m)¹ si mortem mihi advenerit de ista egritudine, ut ita faciatis, quomodo ego vobis mando in ista scriptura, pro anima mea. In primis ad Sancti ^º Benedicti cenobii relinco ipso meo cavallo, cum meum corpus quod ibi ducant meis monasterio, et cum uno saraceno, et ipso cub meliore quam abeo in Gisalmonn, et ipsa mea ^º tertia parte de panne de vetere vel de novo, et de oves tam de porcis dimitto ad Sancti Benedicti cenobii, exceptus uncias II quod donent de vetere ad Bernardus Durann, pro sa-^ºcrificium anime meę ipsa una uncia, et alia qui remanent donent ad novo primo veniente ad opera Sancte Columba. Et ipsa tertia parte, quod su[per]ius est scripta, de pane ad novo venien-^ºte, cum ipsa mea laboratione qui est in Gisalmon sive de Figerola vel de ipso castro de ipso Auztor, fiant data ad Sancti Benedicti cenobii, exceptus quod supra taxatum est. Et dimitto ^º ad muliere mea, nomine Adaleidi, ipso meo alaude qui est tres ipsa serra, qui est infra termine de Gisalmonn, que vocant Comba Fatuda, et medietate de ipsa planta quod ego fecit cum ^º illa ipsa medietate de ips<as> vineas, et mula I, et equa I, et uno saraceno, et cum uno asino, et ipsa tertia parte de ipsas oves, et cum ipsa alia tertia parte de ipsos porcis sive ipsa tertia ^º parte de panne, tam de (u)² vetere quam de novo veniente, vel cum ipsa tona de vi qui est in Apiera, et quatos, et³ lencols II, et capzals II, et tapid I, et almocelia I, et cum ipso ^º vestimento de suum corpus qualiter abuit illa. Et dimitto ad Petroni Arnalli, filio meo, ipso meo alaudio que abeo infra termine de Gisalmonn sive in termine de Figerola, terras atque ^º vineas, casas, casalibus, ortis atque ortalibus, exceptus ipso aluade quod relinquit ad muliere mea, terras simul cum vineas, quo supra scriptum est. Et ad Pere Arnallus dimitto ^º tonas II qui sunt in Gisalmonn, et⁴ cum ipso cubo novo, et barril I, et alio cub maiore, et folador I, et exades II, et cavagos II, et rellas II, et bovos III, et cum eques II, et cum ^º una spata. Et de ipsa mea medietate que ego abeo in castrum Auztor, dimitto ad Petrus Arnalli ipsa quarta parte, sive de ipsa turre quam de ipsa villa, sive de ipsas decimas vel de ipsos ^º alaude⁵ vineas, sive cum

ipsa vexella qui est in ipso castrum, cum de hoc totum qui ad eius castrum pertinent, et cum ipsa vascula minore qui est in Gisalmonn. Et dimitto ad ¹⁷ Petrus Arnalli tona I de vi qui est in Gisalmonn. Et dimitto ad Berengarius Arnalli et ad Bernardus Arnalli et Arnallus Arnalli ipsas tres partes de ipso castrum de $[\pm 3]$ ¹⁸ $[\pm 4]$ de ipsa Turre quam de ipsa villa quam decimis, et cum (seneria)⁶ mandamentum, et districtum, et de ipsas presentales sive de ipsos alaudes, et de vineas, [et de ip?]-¹⁹sa vexella qui est in ipsum kastrum ipsas tres partes, exceptus ipsa quarta parte de ipsum castrum quod dimitto ad Petrus Arnalli, quomodo supra scriptum est. ²⁰ Et concedo ad Petrus Arnalli et ad Berengarius Arnalli et ad Bernardus Arnalli ipsam tercia parte de pane, tam de vetere quam de novo, et tercia parte de ipsas oves, et tercia ²¹ parte de ipsos porcis, et ipso vi de Gisalmonn et de Auztor, exceptus ipsa tona qui est in Gisalmonn, qui remanet ad Petrus Arnalli. Et ita insuper de ipsum alaude quod dubi-²²tavit Arnallus ad muliere sua Adaleizi, quod superius est scriptum, ut teneat et possideat omnibus diebus vite sue, cum ipsa quarta parte de ipso Auztor qui remanet ad filium ²³ suum de Adaleiz, qui⁷ fuit creati de me in illa, teneat et possideat Adaleiz in diebus vite sue, et post obitum suum remaneat ad infante qui de me Arnalli fuit procreati in illa; ²⁴ et si de Arnallus Arnalli mortem advenerit sine infante de legitimo coniugio, remaneat ad Petroni Arnalli predicti et fratres suos; et si ad Petrus Arnalli mortem advenerit ²⁵ sine infante de legitimo coniugio, similiter remaneat ad Bernardus Arnalli; et si de Bernardus mortem advenerit sine infantem⁸ de legitimo coniugio, similiter remaneat ²⁶ ad Ber(e)ngarius, fratri suo; et si de Ber(nardu)engarius⁹ minus evenerit sine infante ex legitimo coniugio, similiter remaneat ad Arnasllus Arnalli. Et filio meo Petrus Arnall re-²⁷maneat cum sua hereditate, quomodo supra scriptum est, cum ipso mobile, in baglia de domnus Bernardus Ebrino, seniori meo, usque ad etatem venerit XIII^{im} annos, ²⁸ $[\pm 2]$ ut bene eos nutriet. Et de ipsos esplets qui exeunt de ip/s/os alaudes terras atque vineas, sive de mobile, faciat ei renovo per unumquemque anno. Et dum veniat ad termine quatuor-²⁹decim¹⁰ annos, et reddat ei domnus Bernardus Ebrino ipso alaudio supra scripto cum ipso mobile et cum ipso renovo in potestate de filio meo Petrus Arnalli per fidem rectum si-³⁰ne nullo engann. Et filio meo Berenger similiter remaneat in baglia de domnus Raimundi Chonam, et Bernardus Arnalli similiter in baglia de Petrus Bermundi, et Arnallus Arnalli, ³¹ filio meo, similiter remaneat in baglia de domnus Iozfredus Gilaberti. Et est maniphestum.

Actum est hoc VIII kalendas octobris, anno XXIII regnante rege Philipo.

Sig+num ^{β2} Arnallus, qui istum testamentum iussi scribere et firmavi et ad suos elemosinarios firmare rogavi.

Sig+num Raimundus Conan, sig+num Bernardus Ebrino, ^{β3} Sig+num Pere Bermon, nos qui sumus manusmissores.

Sig+num Guilelmus Bernardi, sig+num Remon Carbonel, sig+num Mironi Amalricus, nos qui sumus $[\pm 5]/^{\beta 4}$ testes, iusores et auditores.

Et precor vobis nimis Raimundus Conan atque domnus Bernardus Ebrino, seniores meos, que de isto fevvo que ego tenam per vos ambos ^{β5} non minuetis neque tollatis ad filium meum Petrus Arnalli, et ad ipsa etate de quatuordecim¹¹ annis donetis¹² ad filio meo per fidem /rectam¹³ sine engann\.

^{β6} @Arnallus, qui hec scripsit@ et sub ssss die et anno quod supra.

1. *Expuntuada.* 2. *Ratllat.* 3. *Sota la e hi ha una l.* 4. *Sota et hi ha una c.* 5. *Sota la segona a hi ha una u.* 6. *Expuntuada.* 7. *Sota la q hi ha una i.* 8. *Sota la f hi ha una t.* 9. *Ratllat.* 10. *Sota la m hi ha una a.* 11. *Sota la q hi ha una t.* 12. *Abreviatura supèrflua; i sota la t hi ha una s.* 13. *Sota la a hi ha una e.*

1411

1082 octubre 20

Duran Baldric fa donació a favor de l'hospital de la Canònica de Barcelona de tres mujades de terra situades al territori de Barcelona, prop del Cogoll Antic.

ACB, LA.I, n. 761, f. 285a-b. Rúbrica: "Durandus Baldric dedit ospitali III modiatas terre apud Cucullum". Interior recto: "n. 761" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1083" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus B; 10 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 154, n. 1019.

In Dei nomine. Ego Durandus Blandrici donator sum Domino Deo et ospitali barchinonensis Canonice. Notum sit cunctis, tam presentibus quam futuris, ^β qualiter ob immensitatem flagitiorum meorum et remedium animarum parentum meorum dono Domino Deo et ospitali prescripte Canonice modiatas tres terre, quas habeo in territorio barchinonensi, prope ipso Cucullo Antiquo. Adveniunt autem mihi per comparatione vel aliis quibuslibet vocibus sive modis. Terminantur autem ab ortu solis in ipso aragallo sive in terra Bernardo Guilelmi, a meridie in ipso regario sive in ipso pont, ab occiduo in terra de predicto ospitali (prescripto atque de meo iure)¹

quam comes Berengarius dedit ei, a septentrione in strata publica. Universa hec, secundum quod a prenominitis terminis concluduntur, dono Domino Deo et hospitali prescripto atque de meo iure in Domini Dei et eiusdem hospitalis dominium trado, cum ingressibus pariter et egressibus suis, ut faciant exinde elemosinarii(s)² prescripti ospitalis quod faciunt ex munificenciis ceteris ospitalis eiusdem, ad suum ipsius proprium, absque ullius contrarietatis obstaculo, quemadmodum continetur scriptum in vite canonicorum libro. Si vero ego donator aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo donum hoc disrumpere sive rescindere aut in aliquo dimovere temptavero sive temptaverit, nil prosit, sed componam sive componat Deo et hospitali prescripto cuncta superius comprehensa in triplum cum omni sua illorum melioratione. Atque postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Quod factum est XIII kalendas novembris, anno XXIII regni regis Philippi.

S+m Durandus Blandrici, qui hanc donationem fecit, firmavit et testibus subscriptis eam firmari rogavit.

S+m Bonefilii Blandrici. S+m Iohannes Durandi. S+m Guilelmus Bernardi. Sss Seniofredus presbiter.

S+ Ardenchus levite, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. *Escrit per equivocació del copista.*
2. *Expuntuada.*

1412

1082 octubre 21

Garsenda, muller del difunt Pere Geribert, fa donació al seu cunyat Ponç Geribert, ja que no va tenir cap fill legítim de Pere, del dot i el dret en els béns del seu marit, a canvi d'un sester d'ordi de 24 sous de preu, mitja quartera de pèsols, dos cafissos de vi bo de 96 sous, cinc ovelles, una cabra, un porc, un porcell, una gallina, una tona, un filat de lli, una pell de gat, una tela de barragà vermella, un escriny i una bona guadenga.

ACB, perg. 1-4-283. Original. Pergamí, 176 × 219 mm. Restaurat. Té a la part superior dreta una mutilació que afecta la lectura de les dues primeres ratlles. Al verso: "Vendicio Garsendi de sua dote ad Poncium"; "LXXXVII" (s. XIII-XIV); "1082"; "Diversorum C (b) 283 / Capsa 3 (Mas). Caplletra "S": 16 mm.

ACB, LA.II, n. 274, f. 91b-c. Còpia de mitjan segle XIII. Encapçalament de foli: "Villa Piscina". Rúbrica: "Garssendis diffinium cogna-/to suo Poncio Geriberto totum sponsalitiu suum". *Inter columnas recto*: "n. 274" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini / 1083" (s. XVIII). Caplletra "S" ornamentada, tipus G: 4 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 154-155, n. 1020.

Scriptum quoque reperitur in Libro Censorum IIII, titulo V,¹ capitulo II, "ut mulier tunc ple[nam potest]atem ^β habebit faciendi de tota interim sua dote, quando nullum legitimum filium filiamve² sive³ nepo[tem su]perstitem ^β reliquerit". Propterea ego Garsendis femina, coniux que fui Petri Guiriberti, qui iam di[s]cessit ab hoc seculo, fratris ^α tui, donatrix sive evacuatrix atque pacificatrix, in Dei nomine, sum tibi Poncio Geriberti. Sit etiam manifestum ^β per hanc scripturam quia, sicut superius premissum est, ego Garsendis prefata non promerui habere ullum legitimum infantem ^β ex meo marito, superius prenominato, et propterea dono tibi predicto Poncio omne meum directum sive omnes meas voces, quas ^γ ego habebam^a in omni avere fratris tui, tam mobili quam immobili, sive per scripturam ipsius mei dotis, quam per qualemcumque ^β ullam aliam vocem. Hoc vero totum, sicut superius insertum est, sic dono tibi prefato Poncio: integriter et de libere et solide sic ^β difinio^b tibi atque evacuatio sive pacifico omnibus modis, propter hoc quod tu dedisti mihi libenti animo omnem meam aliam laxa-¹⁰tionem de ipso mobili avere, quam frater tuus predictus dimisit mihi, sue coniugi, et insuper addidisti mihi de ipso tuo avere ^{α1} et evacuasti sive pacificasti atque difinisti^c sive dedisti \mih/ totum tuum directum, quam habebas^d in ipsa mea prefata laxa-¹²cione^e atque acclamabas. Et hoc vero quod tu addidisti mihi, predicte Garsendi, sive difinisti atque evacuasti in pretio^f ^{α3} et per pretium,^g recepi et recollegi, sicut superius premissum est. Totum integriter sic dono tibi prefato Poncio et definio sive ^{α4} pacifico atque evacuatio omne meum prenominatum directum de ipsa mea prenominata dote pariter cum cunctis aliis meis vocibus, et de ^{α5} meo iure in tuum trado dominium et potestatem, ad faciendum omnem tuam voluntatem. Hanc vero scripturam istius mee donationis ^{α6} sive pacificationis atque evacuationis si ego donatrix atque difinitrix^h temptavero disrumpere sive \in/ quocumque divel-¹⁷lere aut ullus utriusque sexus homo facere voluerit, componam tibi prefato Poncio sive componat predicta omnia in triplum. ^{α8} Et postmodum omni tempore sic maneat hoc firmum.

Actum est hoc XII kalendas novembris, anno XXIII regni Phylippiⁱ ^{α9} regis.

S+num Garsendis femine, que^j hanc donacionem^k sive difinitionem^l atque venditionem feci et firmavi et tes-²⁰tibus subscriptis⁴ eam firmari rogavi.

S+num^m Iohannes Durandi. S+num Arnalli nuper babtizatoⁿ ^{α1} qui fuit Bonifilius Petri. S+num Remundi Sendredi. S+num

Guadalli filius Remundi Guilelmi ¹²² de Orta. ¹²³ *S+ Dalmacii clericus*.

¹²⁴ S+ Poncii levite, qui hoc scripsit cum literis^o rasis et emendatis et super positis, et ss subscripsit die et anno quo supra.

¹²⁵ Hoc totum dedi cognata mea primum sestarium I ordeí, qui valebat XXIIII sol<ido>s, et media quartera de pesos et kaficios II ¹²⁶ de optimo vino, qui valebant^p sol<ido>s LXXXXVI, et oves V, et capra I, et porc I, et porcello I, et gallina I, ¹²⁷ et tonna I, et flad I de lino, et pelles I de gats, et mantel I de berraca^q rubro, et alias causas, et scri-¹²⁸nio I, et guadenga^r I bona et.⁵

1. Sota el V hi ha un II. 2. Sota la v hi ha una c. 3. Sota la s hi ha una t. 4. Sota la t hi ha una s. 5. El document acaba així.

LA. a. abebam. b. diffinio. c. diffinisti. d. abebas. e. laxatione. f. precio. g. precium. h. diffinitrix. i. Philippi. j. quem. k. donationem. l. diffinicionem. m. S+. n. baptizato. o. litteris. p. valebat. q. berracha. r. guadengua.

1413

1082 novembre 7

Bonavida i la seva muller Belor, hebreus, venen a Bernat Ermengol, clergue, un pam i mig peu de terra situat al carrer que va a Santa Maria del Mar, pel preu de 5 sous de bona plata.

ACB, perg. 1-4-284. Original. Pergamí, 176 × 210 mm. Al verso: "Bernardi Ermenguardi levita (?) nova" (s. XII); "Siglo XI" (s. XIX). Caplletra "T" de quatre línies.

ACB, LA.I, n. 84, f. 41b-c. Rúbrica: "Empcio de uno palmo et medio in amplitudine in carrerio de Mari". *Inter columnas recto*: "n. 84" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1083" (s. XVIII). Caplletra "T" ornamentada: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 155, n. 1021.

Ed.: MIRET-SHWAB, Documents, p. 21; SHWAB-MIRET, Documents, p. 17-18; també a *Boletín de la Real Academia de la Historia*, 69 (1916), p. 581-583, publicat tant el text llatí com l'addició hebrea (aquesta editada en facsimil i acompanyada d'una traducció francesa).

In nomine Domini. Bonavita ebreo^a et uxori mea Belauro^b femina ebrea venditores summus tibi Bernardo ¹² Ermengaudi clerici. Manifestum est enim quia vendimus tibi, iusta tua pariete de tua domo, palmo I et ¹³ medio pede de terra legitime. Et habet in amplitudine predicta terra palmo I et medio legitime. ¹⁴ Et in longitudine predicta terra, de ipso solarío Mironis Guilelmi, \de ipsa cantera/, habet usque in ipso calle qui^c vadit ad Sancta ¹⁵ Maria de Mare. Et afrontat^d prefata terra de parte aquilonis et de circi in

orto de nos venditores, ^{/6} de meridie in calle publico, de occiduo in pariete de te emptore. Quantum istas afrontaciones in-^{/7}cludunt, sic vendimus tibi: in predicta terra palmo I legitime et medio pede hab^e integre, simul cum in-^{/8}gressibus et exitibus earum, propter pretium^f solidos V de bona plata legitime pensata. Quos tu emptor ^{/9} pretium^g mihi^h dedistis et nos venditores manibus nostris recepimus. Nihilque ex predicto pretioⁱ apud te emp-^{/10}tore non remansit. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que nos tibi vendimus, de nostrum iure ^{/11} in tuum tradimus dominium et potestatem, ut facias exinde quodcumque velis facere, ad tuum plenissimum pro-^{/12}prium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista charta venditione ^{/13} venerimus aut venerit pro inrum- pendum sive infringendum, nil valeat, set componat aut nos compo-^{/14}namus tibi prelocuta omnia in duplum cum sua melioratione. Et in antea ista charta^j venditio firma ^{/15} permaneat omnique tempore.

Actum est hoc VII idus november anno, XXIII regni Philippi ^{/16} regis.

אנכי בלאור ואני מנחם בעלה עשינו מכירה זו לדון ברטרד ארמנגוד שמכרנו לו זרת וחצי רגל מן הגן שלי שהוא סמוך לכותל שלו ברוחב ויש באורך מן הכותל /של העליונה למור גלילם /מן הקטתיה שלו עד רשות הרבים עשינו לו מכירה זו בחמשה דינרין של כסף כמו שכתוב למעלה בכתב גוים ומצרי מכירה זו משני צדדים הגן של [...] מרום זה הנזכר ומצד שלישי כותל של ברטרד ארמנגוד הנזכר ומצד רביעי דרך רשות הרבים מה שהיה בפנינו כתבנו וחתמנו בחדש כסליו שנת ארבעת אלפים ושמונה מאות ושלושה וארבעים לבריאת עולם למניא שאנו מוניהם כפינו בברצלונה מתא. של העליונה שלו ביני חטי והכל שריד וקיים. שלמה בר נתנאל מאיר בר שלמה

^{/23} S+ Mironis presbiteri, qui hec scripsit die et anno quod supra cum litteras supra positas in linea ^{/24} IIII ubi dicit "de ipsa chantera", in iam dicto die et anno quod supra.

a. hebreo. b. Belaura. c. et. d. affrontat. e. ab. f. precium. g. precium. h. michi. i. precio. j. carta.

Traducció del text en hebreu: Jo, Belaur, i jo Menahem, el seu marit, hem fet aquesta venda a Bernat Ermengol, per la qual li hem venut un pam i mig peu del meu hort, que és contigu a la seva paret, en amplària, i en llargària des de la paret de l'habitació elevada de Mir Guillem, de la seva pedrera, fins a la via pública. Li hem fet aquesta venda per cinc sous d'argent, com està escrit més amunt en l'escriptura dels cristians. Els límits d'aquesta venda són: per dos costats, l'hort de la dita habitació elevada; pel tercer costat, la paret del dit Bernat Ermengol; i pel quart costat, la via pública. Hem escrit i signat el que ha estat realitzat davant nostre en la neomènia del mes de quisleu de l'any quatre mil vuit-cents quaranta-tres de la Creació del món segons el còmput amb què comptem aquí a la ciutat de Barcelona [= 26 d'octubre de 1082]. [Els mots] "de l'habitació elevada" i "de la seva pedrera" són escrits entre línies. Tot és ferm i valedor. Salomé, fill de rabí Natanael; Meir, fill de rabí Salomé.

1414

1082 novembre 19

Umbert, bisbe de Barcelona, i els canonges d'aquesta Seu fan un establiment a precari per 7 anys a Guifré Ermemir i la seva muller El-liarda de 3 mujades de terra situada al Penedès, al lloc anomenat Sant Cugat Sesgarrigues.

ACB, perg. 1-1-2355. Original. Pergamí, 205 × 391 mm. Al verso: "Carta Canonice apud Sanctum Cucufatem / de Garricis"; "[D ?]XVII" (s. XIII-XIV); "Num... 2355." (s. XVIII); "Liber I Antiquitatum n. 557 / Diversorum A 2355" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 25 mm.

ACB, LA.I, n. 557, f. 206a-b. Còpia de mitjan segle XIII. Encapçalament de foli: "Sacristie". Rúbrica: "Carta de Penedes apud Sanctum Cucuphatem de Gar-/ricis". Interior recto: "DXVII" (s. XIII-XIV); "n. 557" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini / 1083" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus C: 13 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 155, n. 1022.

In Christi nomine. Ego Umbertus, dante Deo sanctę Sedis Barchinone pontifex, omnisque grex canonicorum^a predictę Sedis donatores sumus tibi Guifredo Ermemiro et coniugi tue, nomine ^β Elliardis, femine. Damus quoque vobis^b per hanc cartam precariam modiatas III terre ereme et inculte. Predicta vero terra est in Penitense, in loco vocitato^c Sancti Cucufati^d Garricis. ^β Advenit nobis donatoribus per vocem nostre matris ecclesię et Canonice vel qualicumque alio modo. Terminatur autem ab oriente in terra de Guanelgaudus Mironi, de meridie in ^α vineas de iam dicto^e Umberto episcopo, et de occiduo in ipso rego qui discurrit per tempus pluviarum et in alodio de comite, et circio in istrada publica. Quantum predicti isti ^β termini ambiunt atque circumeunt, sic damus vobis: nostram predictam terram ad plantandum, in tali quoque modo: ut eam bene plantetis et circumvalletis et advineętis, et omnes eius ^β laboraciones^f ei annuatim detis, per hos septem^g annos qui sunt venturi. De omnibus vero fructibus, quos Deus ibi dederit, per unumquemquem annum, dabitis nobis fideliter ipsum quartum ^γ semper aut successoribus nostris, exceptus una advineatio, qualecumque volueritis accipere, inter predictum terminum. Si vero vobis^b necessitasⁱ vendendi evenerit hoc, si redime-^βre nos voluerimus aut succesores^j nostri voluerint, licitum abeamus. Et si noluerimus aut noluerint, licentiam^k abeatⁱs vindere aut vestri consimiles, qui donent similiter ^β nobis fideliter ipsum quartum per unumquemquem annum, semper. In hoc vero quod supra insertum est, non facietis ullum alium senioraticum nisi nostrum aut succesorum^l nostrorum. Vos vero si ^α hoc non adpleveritis ad predictum terminum, dabitⁱs nobis aut succe\ssoribus nostris uncias IIII auri Barchinone.

Et postea sit factum. Si vero nos donatores aut aliquis ^{/1} utriusque sexus homo voluerimus di's/rumpere hoc adfringere, nil nobis valeat nec illi, set componamus aut componant nobis^m predicta omnia in duplo cum omni sua me-^{/2}lioratione (in duplo)¹ et sit semper firmum.

Actum est hoc XIII kalendas december,ⁿ anno XXIII regnante Philipo^o rege.

Umbertus episcopus +. ^{/3} *S+ Oliva capitiscole*. *+ Bernardus archidiaconus*. ^{/4} *S+ Mironis Donucii*. *S+ Guilaberti levite*. *S+ Arnallus clerici*. *S+ Petrus subdiachoni*. ^p ^{/5} *S+m Miro levita*. *S+ Berengarii levite, qui et caputscole*. *S+ Guillemon^q levite*. *S+ Remundi levite, qui et iudicis*. ^{/6} *S+ Stephanus levite*. ^r *S+ Remundi levite*. ^{/7} *S+ Poncii sacricustos*.

^{/8} Guilielmus clerici, qui ista paginola scripsit cum litteras raras et super positas die et anno ssss quo supra.

1. *Raspat.*

LA. a. canonicorum. b. *Asota hi ha tibi.* c. *Sota la a hi ha una e.* d. *Cucuphati.* e. *Sota la o hi ha una a.* f. *laborationes.* g. VII. h. *A sota hi ha tibi.* i. *necessitas.* j. *successores.* k. *licenciam.* l. *successorum.* m. *vobis.* n. *decembris.* o. *Philipo.* p. *Al davant de la de Mironis Donucii.* q. *Guilelmi.* r. *Al darrere de la signatura següent.*

1415

1082 novembre 26

El bisbe Umbert de Barcelona i els canonges de la Seu donen al levita Ponç Geribert, també canonge, i a la seva mare Raquel una peça de terra situada al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, al costat de Vilapicina, sobre la Ventosa, per tal que hi plantin vinya durant els primers set anys i en prestin el quart i el delme anuals.

ACB, perg. 1-2-737. Original. Pergamí, 133 × 386 mm. Al verso: "Pecia (?) quam Poncius accepit ab Umberto episcopo" (s. xi); "XLVI" (s. xiii); "n° 216"; "Stabliment fet per lo Bisbe y Capitol de la Seu de Barchinona a Pons Giribert, levite, canonge de dita Seu, de terra à St. Andreu de Palomar, prop Vilapissina, a prestacio de la quarta part dels fruyts y delme" (s. xvii); "Mitja Escala, Armari 2, n. 737" (Caresmar); "Antiquit. II 167" (Mas); "1082" (F-B). Caplletra "I" que ocupa unes cinc ratlles.

ACB, LA.II, n. 167, f. 60d-61b. Rúbrica: "Carta de Ventosa et Villa Piscina in parrochia de Palomar". *Inter columnas verso*: "n. 167" (Caresmar). *Exterior recto*: "Anno Domini 1083" (s. xviii). Caplletra "I" que ocupa unes quinze ratlles.

Regest: Mas, *Notes*, vol. X, p. 156, n. 1023.

In nomine Domini. Ego Umbertus, gratia Dei barchinonensis Sedis episcopus, et omnes clericorum cetus prenominate sedis, bono

animo promtaque^a voluntate, donatores sumus pariter tibi Poncio Giriberti, levite, nostre Sedis canonico,^{1-b} et Richeldi, matris² /^e tue, vestreque progenie^c atque posteritati. Sit etiam manifestum quia per hanc scripturam istius nostre donacionis^d damus vobis prenomminatis Poncio Giriberti et Richeldi, matris³ \tue/, peciam^e I terre ad complantandum vineam per precariam, nostram propriam. Quam /^e habemus in territorio barchinonensi, in parrochia Sancti Andreę apostoli de Palumbario, iuxta Villam Piscinam, super ipsam Ventosam. Advenit autem nostre canonice hec pecia^f terre, quam vobis damus ad complantandum vineam, per vocem Sancti Michaelis^g atque fidelium col-^h/lacione^b sive largicioneⁱ vel aliis quibuslibet modis. Habet autem terminum hec pecia^f terre ab oriente in terra tua sive in via qui pergit Barc^h/inona, a meridie in predicta via sive in vinea Guilelmus Geriberti, ab occiduo in vinea predicti Guilelmi sive Bernar^l/di Suniarii,⁴ /^e a c^v/rcio in terra tua [espaⁱ en blanc: ±23]. Quantum prenomminati termini terminant atque concludunt, sic damus tibi Poncio Giriberti et Richeldi, matris tue.⁵ predictam peciam^k terre ad integrum, simul cum ingressibus et egressibus eius, ut ibi /^e vineam edificetis atque plantetis et ad culturam optimam^l perducatis, sicut mos est cultoribus huius terre, intra hos VII primos annos venturos, ut dicant veri et boni cultores quod eadem vinea bene plantata est et advineata atque /^e ad culturam optimam^m perducta; atque donetis vos, quamdiu vixeritis et progeniesⁿ atque posteritas vestra post vos, nostre canonice et nobis sive successoribus nostris quartam fideliter partem ex eadem vinea simul et decimum ad integrum, /^e absque ullius contrarietatis obstaculo. Neque habeatis licentiam^o propter predictam vineam alium senio^rem sive senioraticum facere aut proclamare nisi nos aut successores nostros. Et si vobis necessitas evenerit vendendi vel inalienandi, /^e hoc facietis ad homines vestri consimiles, qui reddant nobis sive successoribus nostris, per unumquemque annum, superius comprehensum censum. Quisquis vero ex utraque parte, tam videlicet donatorum quam acceptorum, donacionem hanc sive scripturam /^o in aliquo sollicitare ausus fuerit sive rescindere aut in aliquo dimovere, componat illi parti, cui fuerit ausus iniuriam inferre, uncias III auri puri. Atque postmodum, impletis universis que ad vineam pertinent, /^o scriptura hec robor obtineat perhenniter valiturum.

Que facta est VI kalendas decembris, anno XXIII regni Philippi regis.

Umbertus episcopus +, /² s+ Ardenchus levite, /³ s+ Mironis Donucii, s+ Guilaberti levite, s+ Guilelmi levite, /⁴ *s+ Mironis pres-

biteri*, *+ Bernardus archidiaconus*, *s+ Remundi Dalmacii*,^p *s+ Bernardus clerici*, /⁵ s+ Arnallus clerici, s+ Berengarii levite qui et caputscole, *s+ Oliva caputscole*, /⁶ s+ Petri subdiaconi,^q *+ Dalmacii clerici*,^s *s+ Stephanus levite*, /⁷ qui hanc donacionem fecimus et firmavimus et testes firmare rogavimus>.

/⁸ *S+ Mironis sacerdotis*. *S+ Poncii sacricustos*.

/⁹ S+m Arnaldus presbiter, qui hec scripsit cum literis rasis et emendatis in linea I et supra positis in linea II et rasis^u et emendatis in linea V, et scripsit die et anno quo supra.

1. Sota la o hi ha una e. 2. Sota Richeldi matris hi ha un text raspat. 3. Sota Richeldi matris hi ha un text raspat. 4. Interlineat de forma vertical. 5. Richeldi matris tue raspat.

LA. a. prompta. b. canonice. c. proieniei. d. donationis. e. petiam. f. petia. g. Michelis. h. collatione. i. largitione. j. petia. k. petiam. l. petiam. m. Segueix perducatis sicut mos est cultoribus huius terre. n. proienes. o. licenciam. p. Dalmatii. q. subdiaconi. r. Dalmatii. s. levite. t. litteris. u. Segueix et rasis repetit.

1416

1082 novembre 30

El vescomte Udalard [II de Barcelona] i la seva muller Guisla donen a Andreu Gelabert, sabater, i a la seva descendència unes cases amb cortal, hort i arbres de diverses classes, situades dins les muralles de Barcelona, al costat del Miracle, a canvi de 14 mancusos d'or de València i d'un cens anual de 4 mancusos d'or d'octava, en moneda de Barcelona, per la festa de Pentecosta.

ACB, perg. 3-38-8 (d). Còpia, 12 gener 1154. Pergamí, 175 × 238 mm. El document presenta dos petits forat en la part central superior. Al verso: "XXVIII" (s. XVI); "Prapositura novembris, St. 38, n' 8 (d)" (1936-1939); "Senyal vert, 8 (d)" (F-B). Caplletra "H": 10 mm.

Hoc est translatum scripturę donationis, quam fe[cit] Udalardus vicecomes et uxor sua Guilia comitissa ad Andream Guilbertum sutorem /² de domibus suis, cuius series sic se habetur.

In nomine Domini. Ego Udalardus vicecomite et uxori mea Guilie vicecomitissa donato-³res sumus tibi Andreas Guilberti sutori et progeniei atque posteritati tue. Manifestum¹ etiam quia per hanc scripturam istius nostre donationis donamus /⁴ tibi et predictis personis domos nostras cum solis et suprapositis, cum hostiis et ianuis, cum curtello et orto, cum arboribus diversi generis, simul cum parietibus /⁵ sive petris magnis et minimis. Est autem prefata

omnia intra menia urbis Barchinone, iuxta ipsum Miraculo. Et donamus illud tibi iam dictis ¹⁶ personis in tali modo: ut condirigas illud et construas. Advenit autem mihi, ad me Udaldus, per genitorum meorum, uxori autem mee prenominate ad-¹⁷venit per suum decimum et per comparisonem sive per aliis quibuslibet vocibus sive modis. Terminantur autem predicta domus cum curtello et orto a par-¹⁸te orientis in carrera, a meridie in domibus que tenet \Petrus/ Guilielmus baptidato per nos et in parietibus domorum Guilelmi Radulfi, ab occiduo in ipso Miraculo ¹⁹ et in domibus nostris, a circii in domibus Sancti Petri cenobii de Clunieg. Hoc vero totum, sicut predicti termini concludunt et prefati termini terminant, sic don\a/²⁰mus tibi predicto Andrea et iam dictis personis: prefata omnia, sicut supra insertum est, pariterque cum omnibus eius ingressibus et egressibus. Et de nostro iure in tuum tra-²¹dimus dominium et potestatem, tali quoque modo et ordine: vero tibi nec illis personis non sit licitum alium senioresem sive senioraticum facere vel proclamare ²² in iam dicta omnia nisi nos aut illos qui hec habuerint per nos. Accepimus quoque a te Andreas propter hanc donationem mancosos XIII auri de ²³ Valencia in precio. Nos quoque donatoribus sive nostris successoribus dabis tu et predictae persone per unumquemque annum, ad festum Pentecosten, ²⁴ mancosos IIII auri de octava monete curribile Barchinone, unusquisque de predictis mancosis ad pensum unius argencii, per censum predicta omnia. ²⁵ Si vero tibi predicto Andrea et iam dictis personis fuerit necesse hoc vendere vel inalienare, non vendideris nec vendiderint nisi nobis aut nostris ²⁶ successoribus, sicut a bonis hominibus iuste et legitime fuerit appreciatum. Nos vero donatores sive nostris successores, si inter XXX dies quibus ²⁷ commoniti fuerimus sive fuerint, noluerimus sive noluerint emere iam dicta omnia cum omni hoc quod ibi habueris constructum sive fac-²⁸tum, habeas sive habeant potestatem vendendi et inalienandi predicta omnia hominibus tuis similibus, et non ulli militi sive principi, qui ²⁹ nobis vel nostris successoribus tribuant predictum censum in prelocuto termino. Hanc vero scripturam istius donationis quisquis vero, tam videlicet donatorum ³⁰ quam acceptorum, si voluerit disrumpere vel infringere, componat alteri parti cui hoc fecerit in duplum. Et postea sic maneat fir-³¹ma omni tempore.

Actum est hoc (I)² II kalendas decembris, anno XXIII regni philippi.

Udaldus vicecomes, s+ Guilie vice-³²comitisse, nos qui hanc donationem fecimus et firmamus et testibus eam firmari rogamus.

¹²³ S+ Petronis Guilelmi. S+ Remon Seniofredus. S+ Poncius Gerrallo.

¹²⁴ S+ Iohannis presbiteri, qui hoc scripsit cum litteris rasis et emendatis in linea I^a et II et XI, die et anno quo supra.

¹²⁵ S+ Burrulli Torro, s+ Durisacci Pellicerii, s+m Petri presbiteri, nos qui huic translatio-¹²⁶ni presentes adfuimus.

¹²⁷ S+m Petri de Corron, scriptoris, qui hunc translatum rogitus scripsit II idus ianuarii, anno ¹²⁸ XVII regni Lodoyci iunioris.

1. Sota la M hi ha una A.
2. Raspat.

1417

1083 gener 28

Donació de la desena part de tots els béns mobles i immobles de Pere Geribert a favor de la seva muller Garsenda, en concepte de dot.

ACB, LA.II, n. 303, f. 99c-d. Rúbrica: "Hoc est dos quam Petrus Girbertus facit Garsendi uxori sue". Exterior verso: "n. 303" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno domini 1083" (s. xviii). Caplletra "T" ornamentada, tipus F: 9 línies.

Regest: Mas, Notes, vol. X, p. 157, n. 1025.

In nomine Domini. Hec est scriptio dotis quam fecit vir idoneus, cui nomine est Petrus Geriberti, animide sponse sue Garsendi femine. Divini enim operis non ignarus, supra nominatus vir strenuus, qualiter ab initio creationis humane noluit hominem solum vivere Deus, constituens ex latere protopatris uxorem illi, et qualiter a Domino per presenciam humanitatis assumpte et divinitatis unite sanctificate sunt nupcie necnon et ab apostolis eius ordinate, maluit coniugali conubio operam dare quam uri. Unde assumens prefatam puellam, nobili satis prosapia ortam, in coniugio sibi retentandam, fecit illi de omnibus rebus suis, tam mobilibus quam immobilibus, quas odie abet aut abincebs adquisiturus est, decimi donationem, ut, sicut lex Gotorum continet, per huius donationis titulum hec eadem puella in coniugium assumpta rite possit hec omnia defendere et legaliter obtinere. Quicumque enim hoc disrumpere voluerit, componat in triplum que malo ordine disrumpere presumpserit. Et insuper hoc maneat firmum omne per evum.

Que facta est V kalendas februarii, ¹²¹ anno XXIII regni Philippi regis.

S+m Petrus Geriberti, qui hanc dotem sive donacionem libenter facit et sponte firmat atque testibus eam suppliciter firmari rogat.

S+m Raimundus Guilelmi. S+m Guilelmi Bonifilii. S+m Mironi Iotoni.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit et sub sss subscripsit die et anno quo supra.

1418

1083 març 21

Guisla, muller del difunt Bernat Guillem de la Roca, i el seu fill Ponç Bernat fan donació a favor de la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia de la Seu de Barcelona d'uns alous situats al comtat de Barcelona, al territori del Vallès, al costat del lloc que anomenen Lloberes.

ACB, LA.III, n. 74, f. 26b-c. Rúbrica: "Guilia de Antigua et sui dederunt Canonice alodia prope Luberes, in Villanova". *Inter columnas recto: "n. 74" (Caresmar). Caplletra "R": 3 línies.*

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 157, n. 1026.

Res donate, si in presenti tradite sunt, nullo modo postmodum repetantur a donatore. Propterea ego Guilia femina, coniunx que fuit Bernardi Guielmi de ipsa Rocha, et filius meus, Poncius Bernardi, ob amore Dei et animarum nostrarum sive parentum nostrorum remedium, in sempiterni regis nomine, donatores sumus Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Sit etiam manifestum quia per hanc scripturam istius nostre delibere donationis damus Domino Deo et prelocute Canonice alodia nostra, culta sive inculta, cum universis rebus que infra iam dicta alodia que quocumque modo nominari possunt ab humano ore vel comprehendendi. Sunt autem iam dicta alodia in comitatu barchinonensi, in territorio vallensi, iuxta ipsum locum qui nuncupatur Luparias. Advennerunt autem michi prefate Guilie per vocem mei viri iam dicti et mihi vero Poncio, eius filio, per laxationem sive donationem Bernardi Guielmi, predicti mei ienitoris. Habent autem terminos sive affrontationes a parte orientali, de^l meridie in alodio iam dicte Canonice, ab occiduo similiter in alodio prelocute Canonice et in riera, de circio in alodio eodem modo de predicta Canonica. Quantum autem iam dicti termini concludunt atque terminant, totum ad integrum, sic damus Domino Deo et iam dicte Canonice atque cum universis illorum ingressibus sive regressibus. Per hanc scripturam istius nostre donationis (si nos donatores)² solide et delibere sic tradimus in potestatem et dominium predictae Canonice, ad faciendum

inde quicquid placuerit clericis iam dicte Canonice. Hanc quoque scripturam istius nostre donationis si nos donatores aut aliquis utriusque sexus vel hordinis homo dirumpere sive ^f infringere voluerimus sive voluerit, componamus sive componat clericis prescripte Canonice predicta omnia in duplum. Et postmodum hoc maneat semper firmum.

Actum fuit hoc XII kalendas aprilis, anno XXIII regni regis Philippi.

S+m Guilie femine, s+ Poncii Bernardi, nos qui hanc scripturam istius nostre donationis firmavimus et testibus eam firmari rogavimus.

S+m Petri Bertrandi. S+m Guilelmi Bernardi. S+m Guilelmi Mironis. S+m Petri Guitardi.

S+m Mironis Donutii, qui hoc scripsit et subscripsit die et anno quo supra.

1. *Sota la d hi ha una i.*
2. *Expuntuat.*

1419

1083 març 23

El bisbe Umbert i els canonges de la Santa Creu de la Seu de Barcelona donen a Guisla, muller del difunt Bernat Guillem de la Roca, i al seu fill Ponç Bernat uns alous situats al comtat de Barcelona, al terme del Vallès, al costat del lloc que anomenen Lloberes, que tindran mentre visquin a canvi de la tasca anual de tots els fruits.

ACB, LA.III, n. 43, f. 19b-c. Rúbrica: "Canonica dedit Guilie de Rocha tantum in vita sua alodium prope Luparias". *Inter columnas recto*: "n. 43" (Caresmar); "Anno Domini 1083" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 16 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 157-158, n. 1027.

ACB, LA.III, n. 75, f. 26c-d. Rúbrica: "Canonica concessit domine Guilie tenere supra dicta alodia tantum in vita sua". *Exterior verso*: "n. 75" (Caresmar); "Anno Domini 1080" (s. XVIII). Caplletra "H" ornamentada, tipus A: 5 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 158, n. 1028.

Ir^a Dei sempiterni regis nomine. Ego Umbertus, annuente divina gratia, sancte Sedis barchinonensis pontifex, pariter cum cuncta clericorum congregatione michi^h subdita, donator sum tibi Guilie femine, coniugi que fuisti Bernardi Guilelmi de ipsa Rocha, et filio tuo Poncio^r Bernardi. Sit etiam manifestum quia per hanc scripturam istius nostre donationis damus alodia nostra, culta sive

inulta, cum universis rebus que sunt infra predicta^d alodia, que quocumque ^h modo nominari possunt ab humano hore vel comprehendi. Sunt autem iam dicta alodia in comitatu barchinonensi, in territorio Vallensi, iuxta ipsum locum qui nominatur Luparias. Advenerunt autem nobis prefata alodia per deliberam donationem quam vos nostre Canonice fecistis. Habent autem terminos sive affrontationes a parte orientali(s)ⁱ in alodio prelocute Canonice, de meridie in alodio iam dicte Canonice, de meridie in alodio iam dicte Canonice, ab occiduo similiter in alodio predictae Canonice et in riera de Mugente,^e de circio eodem modo in alodio nostre prescripte Canonice. Quantum autem iam dicti termini concludunt atque terminant, totum ad integrum, sic damus vobis ambobus prenominatis cum eadem decima de fructibus prelocuti alodii, in tali videlicet modo et ordine: ut habeatis hoc totum et possideatis, dum in hac seculari vita vixeritis, exceptus ipsam tascham quam ad opus nostre prelocute Canonice reservamus; et post nostrum discessum ab hoc seculo, ut solide et delibere, sine ullius rei impedimento, revertatur ad prenominatam Canonicam. Hoc vero totum, sicut superius prelocutum est, de iure^f nostre Canonice sic tradimus in vestrum dominium et potestatem. Hanc ergo scripturam istius nostre donationis quisquis homo cuiuscumque ordinis disrumperet^g sive infringere voluerit, componamus sive componat vobis predicta omnia in triplum. Et postmodum hoc maneat semper firmum.

Factum fuit hoc X kalendas aprilis, anno XXIII^h regni regis Philippi.

Umbertusⁱ episcopus +. S+^j Raimundus levite, qui et iudicis. S+^k Petri Girberti subdiachoni. S+^l Berengarii levite, qui et caputscole. S+^m Petri presbiteri. S+ⁿ Guadallus presbiteri. S+^o Raimundi levite. S+^p Guitardi presbiteri. S+^q Poncii sacricustos. S+^r Mironis sacerdotis. S+m^s Guilelmi levite.

S+^t Mironis Donutii, qui hoc scripsit et subscripsit die et anno quo supra.^u

1. *Expuntuat.*

LA.III, n. 75, f. 26c-d. a. *Precedeix:* Hec est scriptura donationis domni Umberti episcopi atque canonicorum Sancte Crucis cuiusdam femine facta filioque suo Poncio Bernardi de ipsa Rocha fideliter translata et probata, presentibus subterius annotatis testibus. b. mihi. c. Pontio. d. iam dicta. e. Mugent. f. nostre iure. g. disrumperit. h. XX^oIII^o. i. *Afegeix* Sig+num. j. Sig+num. k. Sig+num. l. Sig+ num. m. Sig+num. n. Sig+num. o. Sig+num. p. Sig+num. q. Sig+num. r. Sig+num. s. Sig+num. t. Sig+num. u. *Afegeix:* Factum fuit hoc XII kalendas marcii, anno XLVII regni regis Philippi. Sig+m Dalmatius Richerii. Sig+m Reimundi Giriberti. Mironis sacer, prolis Sendredi. Sig+m Querus sacer, qui hoc scripsit in sub die et anno quo supra in VIII° linea literas dampnatas.

1083 abril 10

Umbert, bisbe de Barcelona, amb els seus canonges, i el comte Ramon Berenguer fan donació a Déu i a l'hospital de pobres de la Seu, per la salvació de les seves ànimes, de diverses peces de terra en llocs diferents dels voltants de Barcelona.

ACB, LA.I, n. 756, f. 283a-d. Rúbrica: "Carta quod Umbertus episcopus et Berengarius Raimundi comes heredaverunt hospitem sicut in hac carta et aliis continetur". Interior recto: "n. 756" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1083" (s. XVIII). Caplletra "Q" ornamentada, tipus G: 5 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 158-159, n. 1029.

Quoniam de nostris facultatibus vel maximis rebus aut etiam dignis multimode auxilium nostre misericordie atque pietatis misericorditer debet occurrere pauperum Christi necessitatibus sive penuriis, ab omnipotenti Deo sancctum evidentissime reperitur, sicut a nostris reverentissimis patribus traditur et in divinis legibus continetur. Ipse etiam Salvator noster, providens comoda humane salutis, generaliter in suo sacro Evangelio dicit omnibus hominibus: "Si vis perfectus esse, vade et vende omnia que habes et da pauperibus et veni sequere me." Alio in loco ipse etiam ait: "Misericordiam volo magis quam sacrificium." Ergo qui averterit aurem suam a clamore pauperibus, clamabit¹ et a Domino non exaudietur, cum necesse ei fuerit. Fideles namque, fidei ardore et amore Christi succensi, eorum mundanas possessiones sanctis Dei habitaculis sive peregrinorum hospiciis libenter tribuerunt, ut his et milites Christi alerentur et pauperes sive peregrini recrearentur et captivi redimerentur. Quapropter ego Umbertus, annuente divina gratia, sancte sedis barchinonensis pontifex, cum omni meorum clericorum collegio, pariterque domnus noster Berengarius Raimundi, divino munere barchinonensis urbis comes et marchio, cunctisque utriusque ordinis homines qui de eorum terrenis facultatibus in hac nostra fraterna donatione quaecumque partem comiserint vel etiam in quocumque tempore nostri participes esse voluerint, ob remedium animarum nostrarum et parentum nostrorum, iam dudum humatorum, misericorditer oculos nostri cordis respicimus ad opera Dei et nolumus aures nostras a clamore pauperis avertere, ut, nobis clamantibus, in extrema iudicii die a Domino mereamur audire: "Venite, benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum ab origine mundi." Idcirco in Dei eterni regis nomine, qui iusticiam diligit sine tempore, donatores sumus Domino Deo et omnium² pauperum atque peregrino-

rum hospitali habitaculo, ^h quod videtur esse situm intra menia prefate urbis, iusta introitum prelocute sancte sedis, subtus nostro³ eodem dormitorio, quod est ad plagam septemtrionalem et detinet se cum ipso prelocute civitatis muro. Sit etiam universitati hominum, tam presencium quam futurorum, plenius patefactum quia donat prefatus pontifex, nomine Umbertus, iam dicto pauperum habitaculo atque ospitio petiam unam terre, que est in suburbio barchinonensi, iuxta littore maris, subtus ecclesia Sancte Eulalie foras urbis Barchinone muros posita, sicut terminatur ab ipsis duobus itineribus predicta pecia⁴ terre. Item donat prefatus pontifex predicto fratrum ospitio duas modiatas terre atque vinee iusxta locum qui ab antiquis nominatur Sanctis, latus ipsas vineas Ermengaudi Bernardi clerici, et alias duas modiatas terre atque vinee que sunt prope mansionem, que fuit Raimundi Raimundi, quam condirexit in ipsis Vinealibus. Donat ergo iam dictus Berengarius, gratia Dei comes, prelocuto hospitali habitaculo VIII^p modiatas terre et IIII^{or} modiatas vinearum, cum eadem terra in qua sunt fundate et amplius, que videntur esse in territorio barchinonensi, in separatis locis posite, sicut in ipsius (s)⁵ donationis scriptura continetur, a parte quam ipse manu propria corroboravit sive tradidit.

Quidam istius urbis incola, nomine Durandus Blandrici, tribuit prefato ospitio petiam unam terre, que se detinet cum prefato comitali alodio. Raimundus vero Cherucii, clericus, nostre Canonice canonicus, cui a Domino sit data sempiterna requies, dimisit ibi quatuor modiatas inter terras et vineas in suo testamento. Item ergo Guitardus Boecii, clericus, confert ibi modiatam unam terre atque vinee, que est prope de ipso loco, nominato Perilione Miro Guilelmi, eodem modo clericus, deliberat ibi ipsas vineas, scilicet duas modiatas que sunt in Serriano, quas ei dimisit Udalricus sacer, quas tenuisset in sua vita et postmodum fuissent de predicto ospitali. Raimundus vero Donucii et Berengarius, frater eius, tribuunt ibi modiatam unam terre atque vinee, que est in parrochia Sancti Andree ^h de Palumbario. Item ergo Raimundus Mironis, filius Mironis Sendredi, donat ibi mediam modiatam terre atque vinee ad Inforcatos. Prenominatus quidem pontifex Umbertus, cum omni suorum/ clericorum grege, donat etiam insuper predicto pauperum habitaculo tres modiatas vinearum in Monte Iudaico, et alias tres modiatas vinearum in territorio nuncupato Rixacho, cum ipsa eadem terra in qua sunt fundate, que sunt cum ipso predicti ospitalis avere edificate.

Cuncta vero que superius comprehensa⁶ sunt, nominatim que nos prenominati donatores delibere et solide per hanc istius nostre

donationis scriptura damus Domino Deo atque prelocuto pauperum ospitio, obinde facimus ut nobis sive illis aliis hominibus qui ab hodierna tempore in antea nobiscum quaecumque partem de eorum rebus in hac donatione commissuri sunt, omnipotens Dominus, qui est pius et propicius, tranquille ac quiete dignetur omnia nostra delicta nobis sive illis indulgere sive omnibus parentum nostrorum condam ab hac luce desinencium animabus, et inter etheras sedes cum suis angelicis civibus faciat nos in perpetuum fruire bonis celestibus. Et quod predictum habitaculum quod videtur esse peregrinorum sive pauperum Christi refrigerii portus atque requies secure atque quiete possideat atque detineat integritate predicta omnia omni in tempore sine nullius rei diminutione. Quicumque vero utriusque ordinis homo fuerit, qui presumptivo modo tam nefaria ausus tangere temptaverit, ut hanc nostram predictam pauperum donationem sive divinam oblationem velit disrumpere aut diminuere aut in aliquid aliud mutare sive evertere, sine ullius temporis intermissione ex parte Dei omnipotentis et apostolica auctoritate beati Petri, apostolice sedis principis, sive a prefate Canonice nostre clericis atque pontificibus inrecuperabiliter sit anathematizatus et ille, similis Iuda proditoris Domini factus, in voragine Inferni dimersus, a tocius sancte Dei ecclesie liminibus sequestratus sive ab omni christiane religionis consorcio separatus, tamdiu maneat maledictus atque damnatus et a sacro corporis Christi comunione alienatus, usquequo recte et digne satisfaciat quodcumque male egerit predicto ospitio libens aut invitus, et sit ab omni anathematis vinculo solutus.

*Facta istius nostre donationis scriptura IIII idus aprilis, anno XXIII regni regis Philippi.*⁷

1. Sota la b hi ha una t. 2. Hi ha un senyal que indica on s'ha d'inserir al text. 3. Hi ha un senyal que indica on s'ha d'inserir al text. 4. Hi ha un senyal que indica on s'ha d'inserir al text. 5. Expuntuada. 6. Hi ha un senyal que indica on s'ha d'inserir al text. 7. El document acaba d'aquesta manera. Hi manquen les signatures i la subscripció de l'escrivent.

1421

1083 abril 26

Cixela fa donació a Sant Fruitós de Castellterçol d'un alou amb casals, d'altres alous i arbres situats al comtat de Manresa, a la mateixa parròquia de Sant Fruitós, al Solà.

ACB, perg. 1-4-285. Original. Pergamí, 80 × 423 mm. Restaurat. Al verso: "Saeculi XI" (s. XVIII); "1083"; "Diversorum C (b) 285 / Carpeta 1" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: ±40 mm.

In nomine Domini. Ego Cixela donator sum a Domino Deo et Sancti Fructuosi de Chastrum Terccol de ipsum meum alaudium, id sunt, chasals cum ipsos aludios qui ibidem sunt et cum arbores de diversis / i[e]neribus. Per hanc scriptura donaci<o>nis mea dono ipsum alaudem, propter Domini¹ et remedium anime² meę, ad proprium, cum ingresis et exitibus earum, qui mihi³ advenit per com-^ßparacione aud per qualicumque voces. Et est hec omnia in cho- mitatu Minorisa, in parrochia Sancti Fructuosi supra scripto, ad ipso Sola. Et afrontat ipso aludio supra scrip-⁴to a parte orientis ad ipso rio Chardones vel in ipso molino que vochant Cuca, et de meridie in ipso rio iam dicto Chardones, et de occiduo⁴ in aludio de me / donatore, a parte vero circii in ipsa strada. Quantum iste quatuor affrontaciones includunt, sic dona ipso aludio supra⁵ scripto, sicut superius resonad, / \in sacrificiis/. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia de meo iuro in tuo tradimus Domino Deo et suis sanctis ad proprium. Quod si ego donator aud ullusque omo au quis contra hanc / [i]sta charta donacione inquietare voluerit, non hoc valeat vindichare, set componat in duplo cum suam immelioracione. Et in antea ista carta dona-⁶cio firma permaneat modo et omnique tempora.

Hactum est hoc VI kalendas mai, anno XXIII regni Ppilipii⁶ regis.

Sig+num Cixela, qui ista donacione / fecit scribere et firmavid et firmare rogavi.

Sig+num Ioccfre. Sig+num Udalard. Sig+num Iovan. Sig+num Gerall sub clerico Mo-¹⁰monio.

Reimundus sacerdos, qui ista donacione scripsit in prefato die ss vel anno, in VI linea supra scr-¹¹iptas literas.

1. Sota la d hi ha una e. 2. Abreviatura superflua. 3. Entre la h i la i hi ha una taca de tinta. 4. Entre la o i la c hi ha una h plena de tinta que sembla anul-lada. 5. Sobre la p hi ha un altre signe d'abreviatura. 6. Per Philipii.

1422

1083 abril 27

Alamany, fill d'El-liarda, torna a la Canònica de Santa Creu un alou situat al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu, que la seva mare havia deixat a Déu i que ell havia pres injustament.

ACB, LA.II, n. 142, f. 53c-d. Rúbrica: "Carta quod Icardis de Gelida reddidit Canonice alodium quod iur suus abstulerat in parrochia Palomar". Exterior verso:

"n. 142" (Caresmar). *Inter columnas verso*: "anno Domini 1087" (s. xviii). Capletra "N" ornamentada, tipus B: 18 línies.

Regest: MAS, *Notes*, vol. X, p. 159-160, n. 1030.

Notum sit omnibus hominibus, tam presentibus quam et futuris, qualiter Elliardis femina, filia condam Bonifilii de Gelida, dimisit in suo testamento alodium suum proprium, quod habebat in territorio barchinonensi, in parrochia Sancti Andree, Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie et Sancte Cucuphatis cenobio. Postea vero filius eius Alamannus abstulit supra dictum alodium iniuste, et retinuit eum quamdiu iuxit, et dimisit eum sue uxori Sicardi similiter iniuste. Idcirco ego iam dicta Sicardis, recognoscens hanc iniusticiam, bono animo promptate voluntate, dono et dimitto atque evacuo omne supra dictum alodium Domino Deo et predicte Canonice Sancte Crucis et iam dicto cenobio Sanctis Cucuphatis omnes meas voces, quas usque nunc iniuste retinui, propter Deum et remedium anime condam femine, prenominate Elliardis, et Alamanni, viri mei iam dicti, qui hoc iniuste abstulit, ut omnipotens Deus dimittat illis peccatum suum et mihi donet indulgentiam et remissionem peccatorum meorum. Habet namque predictum alodium affrontationes de parte orientis in flumine Bisocii et in colle Fenestreles, de meridie in littore maris, de occiduo in Colle vocitato Inforcads, de circio in iugis moncium. Quantum isti termini ambiunt, sic dono, dimitto atque evacuo, sicut superius insertum est, Domino Deo et Cannonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie et Sancte Cucuphatis cenobio, ut deinceps nec ego neque aliquis homo utriusque generis hanc donationem vel evacuationem requirere audeat, sed semper ^{ad} inconvulsa et stabilis permaneat modo et omni tempore. Si quis autem, quod absit, hoc disrumpere temptaverit, iram Dei omnipotentis incurrat et excommunicatus im perpetuum maneat et postmodum supra dicta omnia in duplo componat.

Facta carta donationis vel evacuationis V kalendas mai, anno XXIII regni Philippi regis.

Sig+num Sicardis, qui hanc donationem scribere feci, firmavi et testibus firmare rogavi.

Sig+num Petri Amelii. Sig+num Gerberti Bonucii. Sig+num Bernardi Raimundi. Sig+num Umberto. S+ Mironis sacerdotis. S+ Miro presbiter. Bernadus sacer sss. Umbertus episcopus, +.

Remundus, levita vel monachus, qui cartam donationis vel evacuationis scripsit sub die et notato tempore.

Ssss Acelatus sacer.

1423

1083 juny 9

Convinença entre els germans Pere Arnau i Ponç Arnau sobre un alou que llur pare havia donat a Pere, per la qual Ponç el defineix a favor del seu germà, a canvi de la meitat d'una peça de terra situada al Montedel.

ACB, LA.II, n. 208, f. 73b. Rúbrica: "Compositio inter Petrus Arnalli et Poncius Arnalli, fratres, super hereditates eorum". *Inter columnas recto*: "n. 208" (Caresmar). *Exterior recto*: "Anno Domini 1083" (s. xviii). Caplletra "S" ornamentada: 3 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 160, n. 1032.

Satis est manifestum qualiter contentio fuit inter Petrus Arnalli et Poncius Arnalli, utriusque fratres, de ipso alodio quod pater illorum dedit sive concessit ad prenominatum Petrum, et ut ipse Poncius definivit sive evacuavit et fratribus sive sororibus suis ad iam dictum Petrum. Contra eorum contenciones venit Gerbertus Ysarni et Gerbertus Primi et Guilelmus Gitardi et Petrus Gueriberti et Remundus Guilelmi et Berengarii Reimundi Betulone, et alii onesti viri qui ibi adfuerunt, et dederunt consilium et rogaverunt iam dictum Petrum ut dedisset ad Poncium, fratrem suum, medietatem unam petiam terre, qui est ad ipsum Montedel, ita ut tenuisset omnibus diebus vite sue, et diffinisset sive evacuasset prenominatum Poncium ad iam dictum Petrum aliam vicem omnem alodium qui fuit patri et matri sue, sicut resonat in ipsa scriptura diffinicionis sive evacuationis quam ipse Poncius fecit et firmavit ad iam dictum Petrum. Quod ipse Petrus adquisivit consilium eorum et fecit sicut illi rogaverunt. Et iam dictus Poncius, videntibus et audientibus prenominatis omnibus, definivit sive evacuavit ad iam dictum Petrum aliam vicem omnem alodium qui fuit patri et matri sue, sicut resonat in ipsa scriptura difinitionis sive evacuationis, quam iam dictus Poncius fecit et firmavit ad prenominatum Petrum.

Quod factum est V idus iunii, in anno XXIII regni Philippi regis.

1424

1083 juliol 23

El-liarda, abadessa de Sant Pere de les Puelles, Isarn, clergue d'aquest cenobi i capellà, Guitard Boeci, Esteve Adalbert i Olibà Ramon, cabiscol, clergues de la Seu de Barcelona i marmessors del testament del difunt Guillem Sendred, clergue, venen a Ramon

Dalmau, clergue i degà de la Seu de Barcelona, un hort situat al suburbi de la ciutat de Barcelona, al cantó austral, vora el mar, pel preu de 200 sous en diners que valen 60 sous d'argent pur al pes.

ACB, perg. 1-1-1435. Original. Pergamí, 299 × 346 mm. Al verso: "Carta Raimundi Dalmacii iuxta mare" (s. xi); "Num... 1435" (s. xvii); "Lib. I Antiquit. N.205"; "Diversorum A. 1435" (Mas); "1084" (F-B). Caplletra "C": 5 línies.

ACB, LA.I, n. 205, f. 87c-88a. Rúbrica: "Carta de orto et dominibus et puteo qui est iuxta mare quem R. Dalmacius decanus emit". Exterior verso: "n. 205" (Caresmar). Interior recto: "Anno Domini 1084" (s. xviii).

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 165, n. 1040.

Cunctis vero utriusque ordinis hominibus plenius fiat cognitum atque omni in tempore manifestum qualiter quidam clericus, nomine Guilelmus Sendredi, dudum defunctus, iniunxit nobis, suis manumissoribus atque ^f helemosinariis, scilicet, Elliardi, gratia Dei anuente, cenobii Sancti Petri Puellarum abbatisse, et Isarno, iam dicti cenobii clerico atque capellano, et Guitardo Boecii et Stefano Adalberti sive Olibano Raimundi, capiti-^gscole, clericis sancte Sedis barchinonensis,^a ut de omni suo avere, tam mobili quam immobili, quod ipse in ultima voluntate sua per testamentum edita non ordinavit atque non manumisit, ut nos, sui predicti manumissores, ^f habuissemus plenam potestatem vendendi atque solvendi sua debita et de hoc quod inde remansisset atque superesset ut pro eius anima datum fuisset. Et nos quoque, iam dicti manumissores, hoc requirentes, invenimus ipsam ^f medietatem ipsius orti de ipso mare, qui fuit de Sendredo Luioli, prefati defuncti genitore [espai raspat i ratllat: ±8], scilicet, illas duas partes quas prelocutus Guilelmus emit de duobus fratribus suis, nominatis Peregrino Sendredi atque Bernardo Sendredi, ^f et per alias duas partes prescripti orti, unam vero quam iam dictus Guilelmus concessit atque dimisit cenobio Sancti Cucufatis,^b aliam quoque partem quam Miro Guifardi habebat ibi, quam emerat de Berengario Sendredi, dedimus atque commutamus ^f eorum precibus rogati iam dicti cenobii cenobitarum sive Mironis Guifardi ipsam quartam partem ipsius orti de ipso Cucu\lo, ante mansiones que fuerunt Boniparis Stefani^c posito atque sito latus^d ecclesiam Sancti Cucufatis^d martiris de ^f ipso Camino, quam eodem modo repperimus intestatam, per iam dictas duas illorum partes de iam dictis cenobitis sive p<re>scripto Mirone in commutatione^e illorum meliorationis atque amplificationis, quam illi quoque gaudenti ^f animo recollegerunt atque commutaverunt per hoc quod prefatus ortus de iam dicto Cucullo, qui est de meliori

valore atque pretio^f et videtur esse clauso de ipsius urbis Barchinone suburbio, habuissent ad integrum delibere et solide ¹⁰ in omni tempore. Quapropter nos manumissores prenominati, adimplentes atque agentes hoc quod nobis fuit iniunctum a prefato Guilelmo testatore de suo intestato avere, mobili sive immobili, in Dei sempiterni regis nomine, ¹¹ venditores sumus tibi Raimundo Dalmacii,^g sancte Sedis barchinonensis clerico atque dechano,^h emptori. Manifestum sit etiam quia per hanc scripturam istius nostre venditionis vendimus tibi predicto Raimundo totum ipsum prelocutum ¹² ortum de ipso mare cum eius parietibus sive domibus atque casalibus sive puteo atque arboribus, ad integrum, sicuti fuit de predicti defuncti Guilelmi genitore, superius nominato. Est autem predictus ortus in suburbio urbis ¹³ Barchinone, ad plagam australem, iuxta ipsius maris² littora. Habet quidem terminos a parte orientali in ortis sive domibus que sunt Bernardi Gerovardi et eius coniugis quas Dominicus, cognomento Chodancho, habet ¹⁴ per eorum scripturam donationis, de meridie sive occiduo in ferregenali de Arberto Bernardi, de parte septentrionali in parietibus sive ortis iam dicti Arberti Bernardi. Quantum autem iam dicti termini conclu-¹⁵dunt atque terminant, totum ad integrum, cum suis ingressibus sive regressibus, et nominatim ipsa via prescripte mansionis et iam dicti orti, sicuti modo videtur habere atque detinere ab abitatoribus inibi habitantibus sive dominis, ¹⁶ sic vendimus tibi predicto Raimundo. Et de nostro iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ad faciendum exinde totam tuam deliberamⁱ voluntatem. Dedisti nobis in pretio^j per hoc ducentos solidos denariorum, ad numerum qui ¹⁷ bene convalent sexsaginta solidos de pura plata ad pensum. Hanc quoque scripturam istius nostre venditionis si nos venditores aut ullus utriusque ordinis homines voluerimus eam disrumpere sive infringere aut vo-¹⁸luerint, componamus sive componant tibi prescripto Raimundo iam dicta omnia in triplum. Et postmodum hec nostra venditio maneat firma in perpetuum.

Facta istius nostre venditionis scriptura X^o kalendas ¹⁹ augusti, anno XX° III° regnante rege Philippo.

²⁰ *Elliardis, gratia Dei abbatissa*. ²¹ *+ Isarnus, indignus sacerdos*. ²² *S+ Oliva capitiscole*. S+ Berengarii levite, qui et caputsole. ²³ *+ Bernardus archidiaconus*. ^k *S+ Stephanus levite*. *S+ Petri Bernardi clerici*. ²⁴ *S+ Guitardi presbiteri*. *S+ Ermengaudi Guitardi*.

²⁵ S+ Mironis Donucii, qui hoc scripsit cum litteris rasis et emendatis in linea III^a et V^a, die et anno quo supra.³ ²⁶

1. *Sota la l hi ha una c.* 2. *Sota la r hi ha una p.* 3. *Repetit.*

LA. a. *sedis barchinonensis, escrit barchinonensis sedis.* b. *Cucuphatis.*
 c. *Stephani.* d. *Cucuphatis.* e. *commutatione.* f. *precio.* g. *Dalmatii.*
 h. *decano.* i. *liberam.* j. *precio.* k. *archidiaconus.*

1425

1083 juliol 23

Els germans Ponç Duran, Guitard Duran, Bellíssima i Guisla donen als canonges de la Seu de Barcelona, per la salvació de l'ànima del seu pare i la dels parents més propers, una mujada de terra i vinya situada al territori de Barcelona, al lloc anomenat Torterola.

ACB, perg. 1-1-779. Original. Pergamí, 137 × 395 mm. Al verso: "Carta Poncii Durandi"; "CCCXXII" (s. XIII-XIV); "Num.. 779" (s. XVIII); "Lib. I. Antiquit. 361"; "Diversorum A. 779" (Mas); "1084" (F-B). Caplletra "T": 7 línies.

ACB, LA.I, n. 361, f. 140b-c. Rúbrica: "Carta que Poncius Durandi et frater eius Guitardus dederunt Canonice modiatam unam terre et vinee apud Tortorolam in territorio Barchinone". *Inter columnas recto: dibuix d'una au (s. XIII); "n. 361" (Caresmar). Exterior recto: "CXL" (s. XIII); "Anno Domini 1084" (s. XVIII). Caplletra "T" en forma d'ocell: 19 línies.*

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 164-165, n. 1039.

In Dei sempiterni regis nomine. Ego quoque Poncius Durandi et frater meus Guitardus Durandi et Belissima^a sive Guilia, sorores nostras, pariter, de bono animo promptaque voluntate, donatores sumus Domino Deo et kanonicis^b Sancte Crucis Sancteque Eulalie sedis barchinonensis, ob remedium nostri ^β genitoris, nomine Durandi Blandrici, aliorumque propinquorum nostrorum iam dudum ab hac luce desinentium.^c Sit etiam manifestum quia per hanc scripturam istius nostre donationis damus Domino Deo et prescripte Kanonice^d clericis modiatam unam terre et vinee sive amplius, quam habemus in territorio bar-^βchinonensi, in loco nominato ipsa Torterola. Advenit autem nobis donatoribus per vocem nostri predicti genitoris vel quolibet alio modo aut ordine. Habet autem terminos a parte orientali sive meridiana in vineis cuiusdam hebrei nomine Benedisti Beisz, ab occidua ^Λ in ipso^e itinere, de septentrione in vineis Mironis Fogeti. Quantum autem iam dicti termini concludunt atque terminant, totum ad^f integrum, sic damus Domino Deo et prelocute Kanonice^g clericis iam dictam vineam, simul cum eadem terra in qua est ^β plantata, cum universis eius ingressibus sive regressibus. Et de nostro iure in eorum tradimus dominium et potes-

tatem, ad faciendum exinde illorum deliberam voluntatem omni in tempore. Hanc quoque scripturam istius nostre donationis si nos donatores aut aliquis utriusque sexus vel ordinis ^β homo disrumpere vel infringere temptaverimus sive temptaverit, componamus sive componat prescripte Kanonice clericis iam dicta omnia in triplum. Et postmodum hec nostra donatio maneat per omne seculum.

Que fuit facta X^o kalendas augusti, /^o anno XX^oIII^o h^o regni regis Philippy.ⁱ

S+num Poncii Durandi, *s+ Guitardus levita*^j s+num Belissime femine, s+num Guilie femine, nos qui hanc donationem fecimus et firmavimus et testibus eam subscriptis firmari^k rogavimus.

^β S+ Raimundi Bonifilii. S+num Christovali. S+num Mironis Guondemari. S+num Iohannis Durandi. S+num Poncii Arnalli.

^β S+ Miro Donucii, qui hoc scripsit et subscripsit die et anno quo supra.

LA. a. Bellissima. b. canonicis. c. desinencium. d. Canonice. e. ipsa f. ab. g. canonic. h. XXIII°. i. Philippi. j. s+num Belissime ... rogavimus abans de S+num Poncii Durandi. k. Sota la i hi ha una e seguida de subscriptis.

1426

1083 juliol 29

Udalard, vescomte de Barcelona, i la seva muller Guisla donen a Andreu Guislabert un terreny, situat dins les muralles de Barcelona, a Miracle, a condició que no tingui cap altre senyor que Udalard o els seus, pel preu de 14 mancusos d'or i un cens anual de 2 mancusos.

ACB, perg. 1-1-1406. Original. Pergamí, 193 × 322 mm. Al verso: "Udalardi vicecomitis de domibus iuxta Miraculum" (s. XIII-XIV); "1039+24=1083" (s. XVI-XVII); "Num... 1406" (s. XVIII); "Diversorum A 1406" (Mas); "1084" (F-B). Vegeu doc. núm. 1710, de 9 d'agost de 1083. Caplletra "I": 6 línies.

In Dei sempiterni regis nomine. Ego Udalardus, barchinonensis vicecomes, et coniux mea nomine Guilia, donatores sumus tibi Andree Guilaberti et posteritati tue atque proieniei. Sit etiam manifestum quia per hanc scripturam istius nostre donationis ^β damus tibi Andree et prescriptis personis solarium nostrum cum subtalo, solis et suprapositis, parietibus sive guttis atque stillicidiis, curte et quoquina, cum cunctis illorum pertinentiis atque adiacentiis. Sunt quippe iam dicta omnia intra menia ^β urbis Barchinone, ad Mira-

culum predicte urbis. Et advenerunt mihi predicto vicecomiti per vocem parentum meorum sive per compartionem, et mee iam dicte coniugi per suum decimum sive quocumque alio modo aut voce. Terminantur ^{/^a} a parte orie<n>tali in ipso itinere, de meridie in domibus quas habet Raimundus Bonifilii per nos donatores, ab occiduo in ipsa Androna, de circio in domibus Sancti Petri cluniensis cenobii. Quantum autem iam dicti termini ^{/^b} concludunt ad integrum atque terminant totum, sic damus pleniter tibi prescripto Andree et aliis personis predictis pariter, cum omnibus earum ingressibus sive regressibus, ad faciendum et condirigendum ibi quodcumque tibi placuerit. Et de nostro ^{/^b} iure in vestrum tradimus dominium et potestatem tali quoque modo et ordine: ut tibi nec illis non sit licitum proclamare in hoc ullum alium senioreni nisi nos aut illos homines qui hoc habuerint per nos. Propter hoc quoque dedistis nobis in pretio ^{/^c} mancos XIII auri ipsius monetę Barchinone, que hodie currit, et per unumquemque annum dabis nobis tu et tue predictę persone, ad festivitatem Pentecosten, mancos II auri de octava, per censum istius nostre donationis, ^{/^b} unusquisque de predictis mancos de penso unius argencii. Si vero necesse fuerit vobis hoc vendere vel inalienare, non vendideritis ulli alii homini nisi nobis aut nostris successoribus, sicut a bonis hominibus iuste fuerit apretiatum ^{/^b} et legitime. Et si nos vel nostri, inter triginta dies quibus amoniti fuerimus, noluerimus emere, sicut superius insertum est, sive noluerint scilicet ad integrum totum hoc quod ibi habueritis constructum sive factum, postmodum ^{/¹⁰} habeatis licentiam vendendi hoc et inalienandi ad homines vestros consimiles, qui nobis et nostris successoribus reddant censum supra dictum. Quisquis vero, tam videlicet donatorum quam acceptorum, hanc scripturam istius nostre donationis ^{/¹¹} temptaverit disrumpere vel infringere, componat alteri parti cui hoc fecerit iam dicta omnia in triplum. Et postmodum hec donatio maneat firma in perpetuum.

Factum est hoc IIII kalendas augusti, anno ^{/¹²} XX° IIII° regnante rege Philippo.

^{/¹³} *Udalardus vicecomes*.

S+ Guilabertus Udaldi. *S+ Iohannis presbiter*. ^{/¹⁴} *S+ Raimundi levite*. *S+ Bernardus levite*. S+num Bernardi Udaldi. ^{/¹⁵} S+num Raimundi Guitardi. S+num Raimundi Seniofredi. S+num Petri babtizati.

^{/¹⁶} S+ Mironis Donutii, qui hoc scripsit cum litteris rasis et emendatis in linea VIII^a, die et anno quo supra.

1427

1083 setembre 9

Guerau Sunifred i la seva muller Bonadona venen a Arbert i la seva muller Ermengarda nou peces de terra en alou que posseeixen en diferents llocs del Vallès, pel preu de 6 mancusos d'or de Barcelona.

ACB, perg. 1-2-867. Original. Pergamí, 226 × 270 mm. Al verso: "1083"; "1-2-867" (JB).

Hoc est translatum fideliter scriptum.

In Patris hecelsis nomine. Ego Gerallo Seniofrendi et uxor mea Bonadona venditores sumus tibi Arbertus et ^β uxori tue Ermengardis femina. Per hanc scriptura vendicionis nostre vendimus vobis alodem nostrum proprium franchum, idem sunt, pecias VIII de ^β terra, infra culta vel erema, separatas infra novem¹ locis. Et sunt infra comitatu Barquinona, in Valense, infra parrocia² ^α Sancti Christofori Licano Subteriore, in locum vocitatum in ipso plano ultra flumen Tenes, in ipsa pareiada que fuit de Orucio Dest, ^β condam, ipsa tertia parte; et in alio loco alia pecia qui est ubi dicunt Vineas Fexas; ibidem prope super ipsa via qui pergit ^β a Palacio Dalmanla, alia pecia; et in alio loco, alia pecia tertia parte, in una parciada ad ipsa Molera; quinta pecia ^γ pecia ad ipsa Buadela; et de alia parte flumen Tenes, contra Licano, super ipsos mulinos de Arbert comparato-^δre, pecias II: sexta et septima; et ibi prope ipsa via que pergit ad ipos mulinos, alia pecia, que laborat Remun-^δdus Goanes; et in alio loco, ad fossa de Revello, alia pecia de terra, qui est vineal. Et in alio loco in montem Olriolo ^α alias cultas vel eremas et in vineas complantatas, nostras hereditates. Que nobis advenit per genitorum et per com-^αparacione sive per qualescumque voces et per decimum. Et affrontat, sicut superius scriptum est, a parte orientis in ipso ^α Collo vel in serra de Palaciolo, de meridie in ipsio palacio antigo vel in mulino de Reimo Guitardo, de occi-^αduo in ipso Pontonal sive in valle Embolada, de vero circi in ipsa Buadella in terram de vos compara-^αtores sive in montem Oriolo. Quantum iste afrontaciones abeunt vel circumcingunt, sic vendimus vobis: ista ^α terra nominata, sicut superius scriptum est, in totisque locis, ipsa nostra hereditate, quantum ibi abemus vel abere de-^αbemus, ab omni integritate, ad vestrum plenisimum proprium legitimum et franchum, cum exis et regresis earum, ^α in propter precio uncias VI de auro Barquinona monete, manchusos quem currunt obtimos. Et nichil ^α exinde non remansit. Et est manifestum. Quem vero predicta hec

omnia de nostro iure in vestro trado dominio et potes-⁹tate, ad vestrum proprium. Quod si nos venditores ad ullusque homo qui contra ista carta vendicione venerit pro in-²⁰rumpendum, non hoc valeat vendicare, set componat aut componamus vobis in duplo cum homne sua imelio- ¹ racione. Et in antea ista carta firma sit omnique tempore.

Facta ista carta vendicione V idibus setimbris, ²² anno XXIII Pilipo rege.

Sig+num Gerallo, sig+num Bonadomna, qui ista vendicione ³ fecimus et firmavimus et firmare rogavimus.

Sig+num Guitard Oruolo. Sig+num Senio-⁴fredi Suniarii. Sig+num Gerallo Arnallo.

⁵ Guadallo sacer, qui hoc scripsit die et anno quod sss supra.

⁶ *Guilelmi sacer sss*. *S+num Iacobi presbiteri*. *S+ignum Petri presbiteri*. ⁷

Sig+num Dalmacii, qui hoc translatum fideliter scripsi II nonas februarii, anno MCCVIII, die et anno quo supra.

1. La o és una esmena de la u. 2. La segona r és una esmena de la a.

1428

1083 setembre 29

Guillem Umbert i la seva muller Guillema venen a Guillem Bonfill unes cases amb una peça de terra i arbres al comtat de Barcelona, a la parròquia de Santa Maria de Palautordera, al lloc anomenat vila Pinells, pel preu de 12 unces d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 4-102-134. Còpia, 1 juny 1287. Pergamí, 209 × 299 mm. Al verso: "Senyal verd, 103" (F-B). Caplletra "H": 2 ratlles.

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento, in principio sui corroso et in pluribus locis eiusdem attineato et in septima linea perforato, cuius tenor talis est.

In Dei nomine. Ego domnus ² Guilemo Umberto et uxori mee domna Guilelma femina vindimus tibi Guilemi Bonifilii, emptoris. Per hanc scripturam vindicionis nostre vindimus tibi chasas cum solos et superpositos, et pecia I ³ de terra culta et cum arbores que ibi sunt, nostrum proprium franchum. Advenit michi ad me Guilemo per genitores meos et ad me femina per decimum aut per ullasque voces. Et est hec omnia in chomi-⁴tatu Barchinona, in parrochia

Sancta Maria de Palacii Tordera, in locum que vocant Villa Pinellos. Affrontad hec omnia de oriente in ipsa strada publica qui pergit ubique, de meridie in alodio ^{/5} de Arnalli Gauceberty et eres suos, de occiduo in ipso torrente qui discurrit, de circi in alodio de Petro Gauceberty et suos eres. Quantum istas affrontationes includunt, sic vindimus et tibi: ^{/6} predicta omnia ab integrum, cum ingressibus et exitibus earum, propter precium uncias XII de auro monete Barchinone. Quod tu emptore nobis donastis. Et est manifestum. Quem vero ^{/7} predicta omnia, que nos tibi vindimus, de nostre iure in tuo tradimus dominio et potestate, ad faciendum quod volueris. Quod si nos vinditores¹ aut aliquis homo qui ista charta vindicione ^{/8} venerimus aut venerint pro inrumpendum, minime valeat, et insuper componamus aut componad tibi predicta omnia in triplo cum sua melioracione. Et in antea ista carta vinditione firma permaneat ^{/9} omnique tempore.

Actum est hoc III kalendas octubris, anno XXIII regni Philippi regis.

Sig+num Guilelmus +, sig+num domna Guilema, (sig+num)² nos qui ista charta vindicione ^{/10} fieri iussimus et firmamus et testes firmare rogamus.

Sig+num Ugoni Sendredi. Sig+num Arnalli Bernardi. Sig+num Guilemi Ugoni. Sig+num Guiceranno Isovardo. ^{/11} Ugo sacer. Isarns sacerdos ss.

Seniofredus subdiachonus scripsit die et anno quod supra sss.

^{/12} S+num Romei de Marimundo, vicarii Barchinone, qui huic translato fideliter comprobato et sumpto a suo originali ex parte domini regis et nostram auctoritatem ^{/13} impendimus et decretum appositum, per manum mei Bernardi Ermengaudi, notarii publici Barchinone regentisque scribaniam curie vicarii eiusdem civitatis. ^{/14} In cuius notarii manu et posse dictus vicarius hoc translatum firmavit X kalendas iunii, anno Domini M^o CC^o LXXX° septimo, presentibus Petro de Medalia ^{/15} et Berengario de Bonastre. Et ideo ego dictus Bernardus Ermengaudi, notarius, hoc meum sig+num apposui.

^{/16} Sig+num Nicholai de Samares, notarii. Sig+num Mathei Botela, notarii.

^{/17} Sig+num Michaelis de Antiga, notarii publici Barchinone, qui hoc translatum sumptum fideliter ab originali scribi fecit et clausit kalendas iunii, anno Domini millesimo CC^o ^{/18} LXXX° septimo.

^{/9} *Commitio (?) fidei Michaelis de Antigua probationem II instrumentorum (?)*.

1. *Sota la i hi ha una e.*
2. *Repetit.*

1429

1083 octubre 5

Guillem Bonuç i la seva muller Gueraula venen a Guillem Ramon, cabiscol, una peça de vinya que tenien pels seus pares, per delme conjugal i per altres raons, situada al territori de Barcelona, al terme de Monterols, prop de l'església de Sant Gervasi, pel preu de 45 mancusos de Barcelona.

ACB, 1-4-286. Original. Pergamí, 120 × 494. Al verso: "1083" (Mas). Caplletra de 4 línies.

In Christi nomine. Ego Guilielmo Bonucio et coniux mea Geralla femina venditores sumus tibi Guilielmo Raimundi, caputscole, emptori. Per hanc scripturam vendicionis nostre vendimus tibi peciam unam vinee, cum ipsa terra ^{/2} ubi est fundata, in territorio Barchinone, in terminio de Monterolos, prope aecclesiam Sancti Gervasii. Adve<nit> nobis iam dicta omnia per genitorum et per decimum et per ullasque voces. Et affrontad iam dicta omnia a circi in vinea ^{/3} de te emptori, de orient in torrente, de meridie et de occiduo in terras et vineas Sanctę Crucis Sancteque Eulalie. Quantum iste affrontaciones includunt, sic vendimus tibi: iam dicta omnia ad integrum, proter precium mancusos XLV auri monete ^{/4} Barchinone, que odie currit de octava. Quos tu emptor precium exinde nobis^l dedisti et nos venditores manibus nostris recepimus. Et nichil de ipso precio aput te emptor non remansset. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que tibi vendimus, ^{/5} de nostrum iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ut quiquid exinde facere vel iudicare volueris, cum exios et regresios earum, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque contra ista vendi-^{/6}cione pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi iam dicta omnia in duplo cum omni sua melioracione. Et in antea ista vendicio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc ^{/7} III nonas octubris, anno XXIIII regni regis Philippi.

S+num Guilielmi s+num Geralla femine, nos qui hista vendicione fecimus et firmamus et testes firmare rogavimus. ^{/8}

*S+num Remundo Od. S+num Od Od. *S+ Raimundus le-
vite.*⁹*

*S+ Guilielmus sacer, qui hec scripsi et SSS die et anno quo
supra.*

1. *Mot repetit.*

1430

1083 novembre 5

*Bonuç Vivà, per la salvació de la seva ànima i la del seu germà difunt
Bonfill, dóna a la Canònica de la Santa Creu i de Santa Eulàlia,
de la qual Bonfill va ser clergue i canonge, diversos béns, a canvi
d'un cafis d'ordi i molts altres beneficis i serveis.*

ACB, perg. 1-1-2102. Original. Pergami, 250 × 390 mm. Al verso: "Carta Bonucii Vives de alodio quod dedit Kanonice in Bagneolis et Barchinona"; "Scripta XVI"; "CXXXI" (s. XIII-XIV); "Num... 2102" (s. XVII); "Antiquitatum IV N. 28"; "Diversorum A 2102" (Mas); "1083" (F-B). Caplletra "S": 4 línies.

ACB, LA. IV, n. 28, f. 9a-10b. Rúbrica: "Bonutius Vivani dedit Canonice alodium et domos etc." *Inter columnas verso*: "n. 28" (Caresmar). *Exterior recto*: "Anno Domini 1084" (s. XVIII). Caplletra "S": 4 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 161-162, n. 1034.

Ed.: FREUDENHAMMER, *Griechische*, p. 140-143.

*Sanccitum quoque ab antiquis patribus invenitur ut quecumque
res per cuiuscumque fidelis hominis^a donationem atque oblationem
in sanctis Dei locis reperiantur esse collate atque oblate, ut in eorum
iure sive dominio firma legum et<er>nitate per-⁹maneant irrevoca-
bili modo. Quapropter ego Bonucius^b Vivani ob anime mee et fratris
mei nominati Bonifilii, iam defuncti, remedium et celestis patrie
desiderium, in Dei sempiterni regis nomine, donator sum Domino
Deo et Kanonice clericorum ^β Sancte Crucis Sancteque Eulalie, de
qua ipse, dum vixit, clericus et kanonicus fuit. Sit etiam manifestum
quia dono Domino Deo et iam dicte Kanonice^c per hanc scripturam
istius mee donationis omnem ipsam medietatem tocius alodii quod
emimus ^α ego et frater meus predictus, \qui fuit/ de Iohanne Sen-
dredi, scilicet, tam in ipsa turre ibi constructa de petra et calce quam
in ipsis aliis domibus sive perticis atque apendiciis^d sive curtibus
et in ipsis earum solis et superpositis,^e hostiis atque ianuis ^β sive pa-
rietibus, guttis atque stilli\ci\diis,^f sive in omnibus ipsis alodiis, cultis
atque incultis, pratis atque pascuis, aquis cum earum ingressibus
sive regressibus, et in cunctis aliis mobilibus vel immobilibus rebus*

ad predicta omnia pertinentibus. /⁶ Iam dicta vero omnia^g sunt in comitatu barchinonensi, in ipso territorio/ de Bagneolis. Et advenerunt mihi per laxationem quam frater meus predictus fecit mihi in diebus vite mee, et quod post meum obitum solide et delibere habuisset prescripta Kanonica.^h / Item quoque dono Domino Deo et predictae Kanoniceⁱ ipsam petiam^j terre que est subtus ipso^k suburbio urbis Barchinone, ad plagam orientalem, latus ipsos molendinos de predicta Kanonica,^l quam eodem modo mihi concessit frater meus, sicut /⁸ supra dicitur. Iterum quoque sic dono domino Deo et predictae Canonice^m modiatas tres terre in territorio de Provincialibus, cum duabus modiatas de vineis et earum terra in qua sunt plantate, que sunt ad ipsos Vineales, super ipsos molendinos de ipso Cloto. /⁹ Cuncta vero, que superius sunt nominata de Bagneolis, habent terminos ab orientali parte in alodiis predictae Kanonice,ⁿ a parte quoque meridiana intus in maris littore, ab occiduo in alodio quod fuit Guiriberti Gimarani, de circio in /¹⁰ ipso itinere. Terminatur quoque pecia ipsius alodii, que est latus ipsos vestros molinos, ab oriente in alodio Donutii^o Mironis [espai en blanc: ±15], de meridie in alodio prescripte Kanonice, ab occiduo ultra ipsum regum ipsius /¹¹ aque, de circio in alodio Donutii^p Mironis sive in parietibus ipsius orti. Predictae vero tres modiate de ipsa terra de Provincialibus affrontant ab oriente in alodio de me predicto Bonutio, de meridie in vineis que fuerunt Bernardi Iohannis, ab /¹² occiduo in alodio sive vineis predictae Kanonice^q quas tenet Miro Guilelmi clericus, de circio in ipso itinere quod pergit ad Bisotium.⁹ Iam dicte vero vinee habent terminos ab oriente et de meridie in vineis ipsius Kanonice^r et Ricardi /¹³ Guilelmi, ab occiduo in torrente, de circio in vineis predictae Kanonice et in alodio quod fuit Guifredi Iohannis. Quantum autem iam dictis^s termini concludunt atque terminant, totum ad integrum, cum omnibus earum ingressibus /¹⁴ sive regressibus, et cum cunctis aliis mobilibus rebus vel immobilibus ad iam dicta omnia pertinentibus, ego Bonucius predictus delibere et solide sic dono atque delibero Domino Deo et predictae Kanonice.^t ob remedium anime mee et fratris mei predicti Bonifilii, /¹⁵ qui hoc ibi post mee vite finem concessit atque dimisit. Et de meo iure atque dominio in dominium et potestatem predictae Kanonice^u et ipsorum clericorum integriter sic trado atque delibero. Et illi per hanc meam donationem atque deliberationem quam /¹⁶ Domino Deo et eis feci, dederunt mihi kaficium unum ordei ad legitimam mensuram, et multa alia beneficia atque servicia^v que multociens habui et recepi ab ipsa Kanonica.^w Iterum addo atque acresco huic donationi atque deliberationi

modiatam unam ^{/7} terre et vinee, que est ad ipsum Torrentem Profundum et detinet se cum aliis vineis prescripte Kanonice,^x que advenit mihi et meo predicto fratri per vocem atque acquisitionem de predicta Kanonica,^y sicuti ipse due predicte vinearum modiate de ipso Cloto fecerunt. ^{/8} Hanc vero scripturam istius mee donationis atque deliberationis si ego predictus Bonutius aut cuiuslibet generis homo, tam propinquus quam extraneus, voluero disrumpere vel infringere aut voluerit, componam domino Deo et predicte Kanonice^z ^{/9} sive componat predicta omnia in triplum. Et postmodum hoc sic maneat^{aa} in perpetuum firmum in potestatem et dominium predicte Kanonice.^{ab}

Quod fuit factum nonas novembris, anno XX° IIII° regni regis Filipy.^{ac}

^{/20} S+num Bonucij^{ad} Vivani, qui hanc donationem sive deliberationem fecit et punctis firmavit et testibus subscriptis firmari rogavit.

S+num Berengarii Guondeballi. S+num Rai-^{/1}mundi Guitardi babtizati. S+num Geralli Suniarii. *S+ Guilelmi Raimundi levita*. *S+ Ardenchus levite*.

^{/22} S+ Mironis Donutii, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

LA. a. hominis fidelis. b. Bonucius. c. Canonice iam dicte. d. appendiciis. e. suprapositis. f. stilcidiis. g. omnia vero. h. Canonica. i. Canonice. j. peciam. k. ipso manca. l. Canonica. m. Canonice. n. Donucii. o. Donucii. p. Canonice. q. Bisotium. r. Canonice. s. predicti. t. Canonice. u. Canonice. v. servicia atque beneficia. w. Canonica. x. Canonice. y. Canonica. z. Canonice. aa. maneat sic. ab. Canonice. ac. Filipi. ad. Bonutii.

1431

1083 desembre 2

Seguí Bellit i Ramon Seguí, fill seu, empenyoren a Bernat Otger un farraginal i uns horts amb arbres de diverses classes, situats al territori de Tiana, davant les cases que foren del pare del creditor, per un deute de cinc sesters d'ordi, que retornaran per Sant Feliu d'agost.

ACB, LA.II, n. 448, f. 155c-d. Rúbrica: "In Tizana Berenguer Oggerii accepit pignore ferragenal et ortos". Exterior verso: "n. 448" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1084" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 16 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 162, n. 1035.

In Dei nomine. Ego Seguinus Belliti et Raimundus Seguini, filius meus, impignoratores sumus tibi Bernardo Odegarii. Sit etiam

manifestum quia acomodasti nobis sestarios V ordei nitidi et recipientis ad mensuram novam et legitimam. Propterea impignoramus tibi ipsum ferragenale et ortos cum diversis generis arboribus, quos in territorio de Tizana habemus, ante ipsas mansiones que fuerunt patris tui. Advenit nobis per vocem parentele nostre atque quolibet alio modo aut ordine. Habent autem predicta omnia terminos ab oriente in alodio Raimundi Mager, ab occiduo sive circio in alodio de te predicto Bernardo, de meridie in alodio Ermeniardis et in torrente. Quantum autem iam dicti termini concludunt atque terminant, totum ad integrum, sic impignoramus tibi: propter predictum debitum, in tali quoque modo et ordine: ut tu habeas inde totum ipsum expletum quod inde exierit, et quod ad festivitatem Sancti Felicis, quod celebratur per kalendas augusti, nos reddamus tibi iam dictum ordeum et tu nobis hanc scripturam. Et si in predictum terminum non habebamus tibi persolutum predictum debitum, ut postmodum habeas licentiam ^{si} vendere et dare predicta omnia et inde facere quicquid tibi placuerit. Hanc quoque scripturam si nos impignorores aut alius cuiuslibet generis homo dirumpere vel infringere voluerit sive voluerimus, componat tibi sive componamus predicta omnia in triplum. Et postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Factum fuit hoc IIII nonas decembris, anno XXIII regni regis Philippi.

S+num Seguini Belliti, s+num Raimundi Seguini, eius filius, qui hanc impignorationem fecimus et punctis firmavimus et testibus eam firmari rogavimus.

S+num Bernardi Aurucii. S+num Guilelmi Aurucii. S+num Bernardi Estefani.

S+ Mironis Donucii, qui hoc scripsit et subscripsit die et anno quo supra.

1432

1083 desembre 3

Berenguer, bisbe d'Osona, i els seus canonges confirmen a l'església de Santa Maria de l'Estany i als seus clergues actuals i venidors sota la regla de Sant Agustí, tot el que tenen i posseeixen.

ACB, perg. 1-4-177. Original. Pergamí, 189 × 296 mm. Al verso: "Corroboratio bonorum ecclesie Stagna Maria per episcopum Vicense" (s. XIV); "nº 211" (s. XVII); "Carta episcopo" (s. XVII); "1083" (Mas).

Ed.: *Catalunya romànica*, vol. XI, p. 212.

Sub Trinitatis nomine sacro. Ego Berengarius, gratia Dei ausonensis episcopus, cum assensu canonicorum meorum, confirmo ecclesiam Sancte Marię de Stagno ^ρ et clericos/ inibi Deo degentibus sub regula Sancti Augustini, quatenus ibi in perpetuum regulariter vivant. Et ad supra dictos/ clericos/, qui in presenti ibi sunt ^β vel in futuro erunt, qui firmiter tenuerint prelibatum ordinem, sive ad eandem ecclesiam concedo atque confirmo hoc quod hodie tenet et possidet, ^α sive quid possessura vel acquisitura est, preter ea que ad ius nostre Sedis pertinent vel pertinere debent. Si quis vero pretaxatam ecclesiam de suis ^δ facultatibus ditaverit, a Deo omnipotenti et ab eius Genitrice et a beato Petro, summo clavigero, et a me prelibato presule, et ^β a grege mihi comisso benedictionem percipiant, et in die magni iudicii sint abluti a sordibus suorum facinorum, et ^γ mereantur gaudere cum sanctis in regione vivorum. Quisquis namque tam malicius extiterit, ut hec, que superius pretaxavimus, ^β destruere sive ea que ad ius prefate ecclesie pertinent aut pertinuerint auferre voluerit, a iusto iudice et a summo pastore et ab uni-^ρverso agmine celesti et de me predicto presule sit ab enis ligneis/ nodatum et vinculo anathematis alligatum et cum Iuda Domini ^α proditore in inferno sepultum, usquequo fecerit exinde iudicium rectum.

^α Actum est hoc III nonas decembris, anno XXIII Philippi regis.

Borrellus sacer. *Berengarius, gratia Dei ausonensis episcopus +*^α. ^α Bernardus archidiaconus sss. *Oliba sacerdos sss*.

^α Testis Isarnus adest confirmans scripta fidelis sss. ^α *Alamandus levita s*. *Guilelmus diaconus sss*.

^α *Amatus subdiaconus, qui hoc scripsit die vel anno sss*

^α *Heriballus kannonicus sss*. ^α *Berengarius sss*.

1433

1083 desembre 6

Berenguer Ramon i la seva muller Ermessenda empenyoren a Jofre Guislabert una casa situada al burg de la ciutat de Barcelona, als Arcs Antics, que tenen per compra i per delme conjugal, a causa d'un deute de sis sesterts i una mitgera d'ordi a la mesura

gran de mercat, que tornaran la festa de Sant Feliu de Girona vinent.

ACB, perg. 1-4-287. Original. Pergamí, 161 × 284 mm. Al verso: "D.C.(b) 287 cap. 3"; "1083" (Mas). Caplletra "T": 3 línies.

In nomine Domini. Ego Berengarius Remundi et uxori mea Ermessindis femina impignoro summus tibi Gacfredus Guilberti. Manifestum ¹ est enim quia debitores summus tibi sestertium VI et migeria I de ordeo bono recipiente ad mensuram magnam de mercato. Et est manifestum. ² Propterea impignoramus tibi chasa cum solo et supraposito, guttibus et stilliciniis, hosteos et ianuis. Et est hec omnia in burgo civi-³tatis Barchinona, ad ipsos Archos Anticos. Et advenit nobis prefata omnia per nostra comparatione et per decimum et per omnesque voces. Et ⁴ afrontat prefata omnia de parte aquilonis in domos de nos impignoro, de circi in chasa de nos impignoro, de me-⁵ridie in calle publico, de occiduo in curte de te prestatore. Quantum istas afrontaciones includunt, sic impignoramus tibi: supra scrip-⁶ta chasa cum suis pertinenciis ab integre, simul cum ingressibus et exitibus suis, et inter tantum nos teneamus per tuum benefitium et tu ⁷ per tuum pignus. Et in die quod erit festa Sancti Felicis Gerunda, ista prima veniente, ista proxima ventura, sic rendamus tibi prescriptum de-⁸bitum, ita sicut superius est scriptum, et tu rendas nobis ista scriptura sine mora. Quod si minime fecerimus et diem placiti tui non ⁹ adimpleverimus, tunc habeas licenciam prescripta chasa, que tibi impignoramus, haphrehendere, tenere, vindere, facere quod-¹⁰cumque velis, ad tua propria. Quod si nos impignoro aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista charta impignoracione ¹¹ venerimus aut venerit pro inrumpendum sive infringendum, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi supra scripta ¹² omnia in duplum cum sua melioratione. Et in antea ista charta impignoratio firma permaneat omnique tempore.

Actum est ¹³ hoc VIII idus decembris, anno XXIII regni Philippi regis.

S+ Berengarius Remundi, s+ Ermessindis ¹⁴ femina, nos qui ista charta impignoracione fieri iussimus, firmamus et testibus firmare rogavimus. ¹⁵

S+ Remundus Bofil. S+ Bernardus Arnallo. S+ Bonefilio Gonde mari. ¹⁶

S+ Mironis presbiteri, qui hec scripsit die et anno quod supra.

1434

1083 desembre 10

Guislabert, la seva muller Bonadona, i el seu fill Umbert venen a Pedró Arnau, clergue, un planter de vinyes i arbres, dins d'un alou de Pedró, situat al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, al terme de Vilapicina, al lloc anomenat Tona, a canvi de tres sesters, una aimina d'ordi bo a mesura òptima, 4 sous de diners de moneda de plata de Barcelona i una perna que li devien del cens.

ACB, LA.II, n. 220, f. 76c-77a. Rúbrica: "Carta mansi de Tonna in Villa Piscina". Exterior verso: "XXXIII" (s. XIII-XIV); "n. 220" (Caresmar). Interior verso: "Anno Domini 1084" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. XII, p. 285, n. 2676.

In nomine Domini. Ego Guislibertus una cum filio meo Umberto et uxori mea de me Guislibertus venditores sumus tibi Petroni Arnalli clerici, em^otori. Per hanc quippe scripturam venditionis nostre sic vendimus tibi ipsum nostrum complanter, quam habemus factum super te et in tuo alodio tam de vineis quam de arboribus. Est autem iam dicta omnia in territorio Barchinona, in parrochia Sancti Andree de Palumbario, in termine de Villa Piscina, in loco vocitato ad ipsa Tonna. Et advenit nobis prefata omnia per nostra complantatione et per omnesque voces. Et affrontat prefata omnia per omnesque partes in tuo alodio et in via qua itur a Romaned vel ubique. Quantum isti termini dicunt vel ambiunt, sic vendimus tibi, ego Guislibertus et uxori mea Bonadonna femina et filio meo de me Guislibertus, Umberto: prescripta omnia, totum ab integre, simul cum ingressibus et exitibus earum, quantum ibi abemus vel abere debemus, propter precium sestarios III et emina I de bono ordeo ad mensura obtima, et solidos III^{or} de dinarios monete argentee Barchinone, et pernam I, quas debemus tibi per tuum censum. Quos tu emptor precium nobis dedistis et nos venditores manibus nostris recepimus. Nichilque ex predicto precio apud te emptore non remansit. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que nos tibi vendimus, de nostrum iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, ut facias exinde quodcumque velis facere, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista carta venditione venerimus aut venerit pro inrumpendum sive infringendum, nil valeat, set componat aut nos componamus tibi supra scripta omnia in duplum cum sua melioratione. Et in antea ista carta venditio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc IIII idus decembris, anno XXIII regni Philippi regis.

S+ Guislibertus, s+ Umberto, s+ Bonadomna femina, nos qui ista carta venditione fieri iussimus, firmamus et testibus firmare rogavimus.

S+ Poncius Arnallo. S+ Guilelmus ^h Guitardi. S+ Sendredus. S+ Reamballus levite. S+ Gaucefredus Sinner.

S+ Mironis presbiteri, qui hec scripsit die et anno quod supra.

1435

1084 gener 13

Umbert, bisbe de Barcelona, i els seus clergues, fan establiment a Jofre Aventí, a la seva muller Quíxol i als seus descendents, d'una peça de terra per plantar-hi vinya durant set anys, situada al territori de Barcelona, sota de la Celada, vora mar, amb el cens del quart i el delme.

ACB, LA, I, n. 614, f. 226c-227a. Rúbrica: "Carta de vinea de Celata iuxta mare". Foli 226. Exterior verso: "n. 614" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1084" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus [G/I ?]: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 156-157, n. 1024.

In Dei nomine. Ego Umbertus, annuente divino numine, sancte Sedis barchinonensis presul, et cuncta clericorum congregatio mihi subdita donatores sumus tibi Guaceberto Aventini et coniugi tue Chixoli vestreque posteritati atque omni vestre proieniei, cui vos hoc dederitis aut dimiseritis quocumque modo. Manifestum sit etiam quia damus vobis peciam unam terre ad plantandum ibi vineam et hedificandam. Que est in territorio barchinonensi, subtus ipsam Celatam, latus ipsa littora maris. Advenit autem nobis donatoribus per vocem nostre Kanonice vel ob collacionem quorumcumque fidelium. Habet autem terminos predicta pecia terre, quam vobis damus, a parte orientali in alodio cenobii Sancti Petri Puellarum, de meridie in ipso itinere et in maris littore, ab occiduo in regario et in alodio predicti cenobii, de septemtrione in alodio Stephani Adalberti clerici et in alio nostro alodio ^h quem Iohannes Cepola habet per nos. Quantum autem iam dicti termini concludunt atque terminant, totum ad integrum, cum omnibus eius ingressibus sive regressibus, sic damus tibi predicto Guaceberto tueque coniugi predictae vestreque posteritati omni atque vestre proieniei, sicut superior scriptum, est ad plantandam ibi vineam et hedificandam, in

tali quoque modo et ordine: ut ab hoc presenti anno usque ad VII annos, qui sunt veniendi, habeatis ipsam terram bene plantatam et advineatam atque quod eam laboretis¹ per unumquemque annum; et tribuatis nobis atque successoribus nostris ex omnibus fructibus, quos ibi dederit, ipsum quartum et decimam, atque ipse alie tres partes quod sint ad integrum vestre, excepto uno anno in quo accipiatis vestram advineationem ad integrum inter predictum terminum; et quod vobis non sit licitum faciendi aut aclamandi nullum alium senioraticum nisi nostrum aut successorum nostrorum. Insuper vero, si nobis vel vestris aliis personis predictis necesse fuerit hoc vindere aut inalienare, ut nobis vel successoribus nostris hoc faciatis, si per precium iuste a bonis hominibus apreciatum emere voluerimus. Si ergo inter spacium XXX^a dierum, quibus a nobis ammoniti fuerimus, noluerimus emere, ut postmodum habeatis licenciam vendendi hoc et inalienandi aliis hominibus vestris similibus, qui nobis et decessoribus nostris tribuant et attendant hoc quod supra nominatur. Hanc quoque scripturam istius nostre donationis si nos donatores aut vos susceptores temptaveritis quolibet modo disrumpere aut infringere, componant alteri parti illi homines qui hoc dampnum facere voluerint predicta omnia in duplum. Et postmodum hoc nobis et vobis sic maneat semper firmum.

Quod fuit factum idus ianuarii, anno XXIIII regnante reie Philippo.

Umbertus episcopus +.

S+ Mironis ^h Donucii, qui hoc scripsit cum litteris supra positis in linea VII^a et VIII^a, die et anno quo supra.

1. *Sota la l hi ha una b i la a està amuntegada al costat.*

1436

1084 febrer 23

Adelaida, els seus fills Amat Joan i Ermengarda, i el seu gendre Geribert Sesmon empenyoren al clergue Ramon Dalmau una peça de terra situada al territori de Barcelona, a Montjuïc, a causa d'un deute de 70 sous en moneda de Barcelona i un sester d'ordi amb el seu lucre per quint, que retornaran la primeria de març de l'any vinent.

ACB, perg. 1-2-1187. Original. Pergamí, 109 × 263 mm. Al verso: "In Monte Iudaico" (s. XI); "Num... 834" (s. XVII); "Mitja Escala, Arm. 2, n. 1167" (Caresmar); "1084" (F-B). Caplletra "I" que ocupa cinc ratlles.

In nomine Domini. Ego Adalaidis femine una cum filio meo et filia, Amadus Iohannis et Ermeniardis, et ienere meo, Geribertus Sesium, impignoratores sumus tibi Reimundi ¹ Dalmatii, clericus. Manifestum est enim quia debitores sumus tibi solidos LXX de diners, ad numerum monete Barchinone, \et sestarium I orde/, cum illorum lucro per quint. Propterea ² impignoramus tibi peciam unam terre. Quod habemus in territorio Barchinone, in Montis Iudaici. Advenit nobis per ienitorum nostrorum et per decimum sive per ullasque voces. Terminatur ³ autem hec peciam terre a parte orientis in vinea de te susceptore(s),¹ a meridie in via qui pergit ad Sancti Iuliani, ab occiduo in vinea Reimundus Ermengaudi, a circii ⁴ in alodio Guannalgaudus Mironis et eres suos. Quantum iste affrontationes includunt, sic impignoramus tibi: iam dictam peciam terre ab integre, simul cum exios vel ⁵ regressios earum. Atque de nostro iure in tuum dominium et potestatem tradimus. Et inter tantum nos teneamus per tuum benefitium et tu per tuum pignus. Et in die quod erit kalendas marcii, ⁶ de istas ad alias venientes, isto anno revolvente, sic faciamus tibi rendere iam dictum debitum, quomodo superius resonat, et tu nobis rendere fatias ista scriptura sine mora. Quod si ⁷ minime fecerimus et tibi non persolverimus, tunc habeas potestatem predicta haec omnia, que tibi impignoramus, apreendere, tenere, vindere, commutare et omnia que volueris face-⁸re, ad tuum plenissimum proprium. Si vero nos impignoratores aut ullusque homo utriusque sexus qui contra hac ista carta impignoratione venerimus aut venerit pro inrum-⁹pendum, nil valeamus aut valeat vindicare, sed componamus sive componat tibi prefata hec omnia in duplo cum omnem suam melioratione. Et in antea ista charta impig-¹⁰noratione firma permaneat modo vel omnique tempore.

Actum est hoc VII kalendas marcii, anno XXIII regni regis Philippy.

S+ Adalaidis femine, ¹¹ s+ Amadus Iohannis, s+ Ermeniardis femine, s+ Geribertus Sesium, nos qui hanc impignoratione fecimus et firmamus et testibus eam firmari rogavimus.

¹² S+ Guilelmus Salamonis. S+ Mironis Mulina. S+ Reimundi Guitardo.

¹³ S+ Iohannis presbiteri, qui hoc scripsit die et anno quo supra, "et sestarium I ordi" supra posito in linea ¹⁴ secunda.

1. *Inici d'una s ratllada.*

1437

1084 març 12

Seguí Bellit i el seu fill Ramon Seguí venen a Bernat Otger un alou situat al territori de Barcelona, a la parroquia de Sant Cebrià de Tiana, al lloc que anomenen Espinacera, sobre Mongat vell, pel preu de 100 sous en moneda d'argent de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 450, f. 156a-c. Rúbrica: "Item Bernardus Oggerii emit alodium apud Spinaceram, in Tizana, super Muntgat". Interior recto: "n. 450" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1084" (s. xviii). Caplletra "T" ornamentada, tipus B: 19 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 162-163, n. 1036.

In nomine Domini. Ego Seguinus Belliti simul cum filio meo, Remundus Seguini, venditores sumus tibi Bernardus Odegarii, emptore. Per hanc denique scripturam istius nostre venditionis vendimus tibi alodium nostrum proprium, cultum vel incultum, in duobus locis. Quod habemus in territorio barchinonensi, in parrochia Sancti Cipriani de Tizana, in loco qui vocatur ad Spinacera, super Montegato vetulo. Advenit autem nobis predictum alodium per parentum nostrorum et per comparisonem vel aliis quibuslibet vocibus. Habet autem terminum medietatem de predictum alodium ab oriente in alodio Sancti ^b Cipriani, a meridie in alodio Sancti Cucuphatis martiris et Sancti Cipriani, ab occiduo in alodio Guifredi Felix heredumque suorum, a circio in alodio Bremundi Guilelmi heredumque suorum. Alia vero medietas terminatur ab oriente et meridie in alodio Sancti Cucuphati sive in alodio de filiis Ermetruit femina, ab occiduo in alodio Sancti Cucuphatis sive Ermengaudi Bernardi, a circio in alodio Sancti Cipriani. Quantum isti termini concludunt atque circumeunt, vobis ad integrum vendimus, propter precium centum solidos denariorum monete argenteae Barchinone, quas hodie currit. Quos tu emptor precium nobis dedisti et nos venditores manibus nostris accepimus. Nihilque ex predicto precio apud te emptore remansit, sicut satis est manifestum. Hanc quoque terram, quam tibi vendimus, de nostrum iure in tuum dominium et potestatem, ad integrum, tradimus, cum ingressibus pariter et egressibus suis, ut facias exinde quodcumque tibi placuerit, ad tuum plenissimum proprium. Si vero nos venditores aut utriusque sexus homo venditionem hanc disrumpere aut infringere seu rescindere vel in aliquo dimovere temptaverimus aut temptaverit, nil prosit, sed componamus sive componat tibi predictam terram in duplum cum omni sua illius melioratione. Et postmodum hec venditio per scripturam facta perhenniter maneat inconvulsa atque firma, secun-

dum legem illam qua precipitur ut scripture que diem et annum habuerint evidenter expressum, atque secundum legis ordinem conscripte noscuntur, seu conditoris vel testium fuerint signis aut subscriptionibus roborate, omni habeantur stabiles firmitate.

Facta carta¹ venditionis IIII idus marcii, an(n)no² XXIII regni Philippi regis.

S+m Seguinus Belliti, s+m Remundus Seguini, que hanc venditionem fecimus et punctis solitis roboravimus atque testibus eam firmari rogavimus.

S+m Poca femina, que hanc venditionem laudat eique auctoritatem tribuit atque illam confirmat.

S+m Salamoni Mironis. S+m Guadalli Remundi. S+m Compagni Atonis. S+m Marini Baronis. ^l S+m Guilelmi Bernardi.

S+ Poncii levite, qui hec scripsit cum litteris dampnatis in linea IIII et V et supra positis in linea VI et rasis, et sss subscripsit die et anno quo supra.

1. *Abreviatura de m ratllada sobre ta.* 2. *n repetida.*

1438

1084 abril 11

Miró Guillem, prevere, fa donació a l'hospital de la Canònica de Barcelona de les cases on viu, a la ciutat esmentada, de vinyes i terres situades a Monterols, a la Cort i altres llocs. També dóna diferents estris. Tot això li ho havia deixat Amalric amb la condició que ho tingüés en usdefruit i que elegís un clergue per atendre els pelegrins.

ACB, LA.I, n. 799, f. 293c-d. Rúbrica: "Mir Guilelmus presbiter dedit ospitali domos suas in Barchinona". Exterior verso: "[XLII]II" (s. XIII-XIV); "n. 799" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1084" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus G: 9 línies.

Regest: Mas, Notes, vol. X, p. 163-164, n. 1037.

In nomine Domini. Ego Miro Guilelmi, presbiter, donator sum Domino Deo et hospitali Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie ipsas meas domos, in quibus habito. Quas habeo per comutatione que feci cum ipsa Canonica supra dicta de ipsis domibus, que fuerunt de Amalrico presbitero. Et sicut ipse eas mihi dimisit ad hospitalem, sic ego istas dimitto hospitali supra dicto simul cum exitibus et regressibus earum. Terminantur autem predicte domus a parte ori<entis> in calle publico et in refectorio prenominate Kanonice,

a meridie in pretaxata Canonica et in calle, ab occiduo et a circio in publicos calles. Quantum iste affrontationes includunt, sic dono: prefatas domos predicto hospitali, cum solos et superpositos, foveis et ianuis, guttis et stillicidiis, puteo et cloacas omnia integriter. Et iterum concedo prelocuto hospitali modiatas vinearum, cum terris in quibus sunt fundate, in locum ¹ quem dicunt Monterols, et ad ipsam Curtem modiatam optimam terre, unam et aliam modiatam terre ad ipsum torrent, et ad ipsos Arens modiatas duas terre, quas ego dedi ad complantandum per precariam. Iterumque concedo prefato hospitali tonnam unam cum duos cubs, et barril unum, et cubellos duos, et portadores IIII, et cavags II, et pannos duos de lecto, et duas canadas, et scutellas VI, et sciphos II, et mapas unas, et duos lectos, caldariamque unam cum sartagine. Hec supra dicta omnia prelocutus Amalricus mihi dimisit, ut in diebus vite mee tenuissem et in diebus meis elegissem unum clericum, qui suscepisset peregrinos advenientes. Ego autem, eius preceptis obediens, eligo et dono Mironi Gultredi atque Reimundo Uzalardi hoc totum supra scriptum, tali videlicet conventu: ut hanc iussionem, que mihi predictus Amalricus fecit mihi ipso in vita mea adiuvent facere, post obitum vero meum teneant supra locuta omnia ad servitium et ad utilitatem prenominati hospitalis. Quod si ego donator aut aliquis homo utriusque sexus hoc disrumpere temptavero aut temptaverit, non hoc valeam aut valeat vindicare, set componam aut componat vobis predicta omnia in duplo cum omni sua melioratione. Et insuper hoc maneat firmum omne per evum.

Actum est hoc III idus aprilis, anno XXIII regni regis Philippi.

S+ Miro presbiter, qui hanc donationem feci et firmavi testibusque subscriptis firmari rogavi.

S+num Geralli Mironis. S+num¹ Guilelmi Sancii. S+m Guilelmi Odegarii. S+ Petri presbiteri. Signum Guenelmi presbiteri. S+ Arnalli Guilelmi presbiteri.

S+m Petri Girberti ipodiachoni, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Manquen els punts de subscripció.

1439

1084 abril 14

Domènec Bernat ven a Jofre Guislabert i a la seva muller Sança la meitat d'una terra i vinya, situada al territori de Barcelona, al

terme de la Gavarra o d'Esplugues, a la Bassa, que té per compra feta a Pere Mir, pel preu de 105 sous de Barcelona.

ACB, perg. 1-4-288. Original. Pergamí, 112 × 321 mm. Al verso: "Gavarra" (s. XIII-XIV); "1084" (Mas).

In nomine Domini. Ego Domeneg Bernard venditor sum vobis Iaucfred Guilabert et uxori tue Sancia femine. Per hanc scripturam istius mee vindicio-^{ne} vendi vobis ipsa medietate de terra et vinea, que comparavi de Pere Mir, mea propria. Que abeo in territorio Barchinona, in termine de ipsa Gava-^{ra} sive de Esplugas, ad ipsa Basa. Advenit ad me Domeneg per comparacione vel per qualibet libet modis vocibus. Abet autem terminum ^{ne} predicta terra et vinea a parte orientis in estrada publica vel in allodio de Sancta Eulalia Sedis Barchinona, a meridie in vineas de Sancta ^{ne} Eulalia et de filiis Remun Ricolfi et de Ermengaudi Bernard vel suos eredes, a parte vero circii in terris et vineis de Sancta Eulalia, ab hocciduo ^{ne} in vineas de Sancta Eulalia et de Guitard Sancii vel suos eredes. Quantum predicti includunt, sic vindo vobis: ipsa hec omnia supra scripta ab integre, cum exiis ^{ne} et ingresibus earum, in propter precium solidos CV de Barchinona, comodo curunt. Quem vero predicta hec omnia, quod ego vobis vindo, de meo iuro in vestro ^{ne} trado dominium et potestate, ad vestrum plenisimum proprium. Quod si ego vinditore ad aliquis omo sexus utrius qui contra ista carta vindi-^{ne} vicerint au<t> venerimus ad inrumpendum, nil prosit, set componamus au<t> componant ipsa omnia supra scripta a vobis in duplo cum omni sua inmelioracio-^{ne}. Et in antea hista carta vindicione firma permaneat modo vel omnique tempore.

Facta ista carta vindicione XVIII kalendas madii, ano XX^oIII regni ^{ne} regis Philipi.

S+m Domeneg, ego qui hista carta vindicione feci et firmavi et testibus eam firmare rogavi.

S+m Bernard Faber. ^{ne} S+m Onofred Bernard. S+ Mir Seniofred. S+m Guitard Sancii. *Sss Guilabertus sacer*. ^{ne}

S+ Ermengaudi sacer, qui hoc scripsit et subscripsit die et anno quo supra.

1440

1084 abril 18

Seguí Bellit i el seu fill Ramon Seguí venen a Bernat Otger un alou situat al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Cebrià

de Tiana, al lloc anomenat Espinacera, sobre el castell de Montgat, pel preu de 122 sous en moneda de Barcelona.

ACB, LA.II, n. 449, f. 155 d-156a. Rúbrica: "Bernardus Oggerii emit alodium apud Spinaceram, in Tizana, super castro Montis Gati". *Inter columnas verso*: "n. 449" (Caresmar) i *inter columnas recto*: "Anno Domini 1084" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 5 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 164, n. 1038.

In Dei sempiterni regis nomine. Ego Seguinus Belliti et filius meus Raimundus Seguini venditores sumus tibi Bernardo Odegarii, emptori. Per hanc quoque scripturam istius nostre venditionis vendimus tibi alodium nostrum proprium, cultum atque heremum, in duobus locis positum. Quod habemus in territorio barchinonensi, in parrochia Sancti Cipriani de Tizana, in loco nominato Spinacera, super castrum de Monte Gato. Advenit autem nobis predictum alodium per vocem parentum nostrorum sive quibuslibet aliis modis aut vocibus. Pecia vero una de predicto alodio terminatur ab oriente in alodio Sancti Cipriani, de meridie in alodio Sancti Cucuphatis martiris et Sancti Cipriani predicti, ab occiduo in alodio Guifredi Felix heredumque suorum, de circio in alodio Bremundi Guilelmi et de suis heredibus. Aliam quoque petia de predicto alodio affrontat ab oriente in alodio Sancti Cucuphatis predicti, de meridie in alodio de filiis unius femine, nominate Ermetrit, ab occiduo in alodio Sancti Cucuphatis predicti et Ermengaudi Bernardi, de circio in alodio Sancti Cipriani. Quantum autem omnes isti predicti termini concludunt atque terminant, totum ad integrum, sic vendimus tibi predicto Bernardo: ^A iam dictum alodium, cum omnibus eius ingressibus atque regressibus. Et de nostro iure atque dominio sic tradimus in tuum dominium et potestatem, ad faciendum exinde totam tuam voluntatem, sicuti tibi placuerit. Dedisti nobis in precio istius nostre delibere venditionis CXXII^{os} solidos denariorum ipsius monete barchinonensis, que hodie currit, quos nos habuimus et de te recepimus. Hanc quoque scripturam istius nostre venditionis si nos venditores aut alius utriusque ordinis homo propincus aut extraneus disrumpere vel infringere temptaverimus sive temptaverit, componat tibi Bernardo aut componamus predicta omnia in triplum. Et postmodum hoc sit maneat semper firmum.

Quod fuit factum XIII kalendas madii, anno XXIII regni regis Philippi.

S+num Seguini Belliti, s+num Raimundi Seguini, nos qui hanc venditionem fecimus et punctis firmavimus atque testibus eam roborari rogavimus.

S+num Poca femina, eius filie predicti Seguini, qui omnia mea directa istius predictae venditionis firmando et auctorizando in dominium et potestatem predicti Bernardi trado atque delibere integriter.

S+num Salomoni Mironis. S+num Guadalli Remundi. S+num Compagni Atonis. S+num Marini Baronis. S+num Guilelmi Bernardi.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit et subscripsit die et anno quo supra.

1441

1084 juliol 4

Guislabert Raimon empenyora a Guillem Ramon, cabiscol, unes cases amb hort, pou i arbres per un deute de 12 unces d'or, situat al territori de Barcelona, al terme de Quinçà.

ACB, perg. 1-2-1346. Original. Pergamí, 110 × 339 mm. "mitja escala armari 3, n. 1346" (s. xvii); "Num...1139" (s. xvii); "Quinciano" (s. xiii); "1085" (F-B). La caplletra té 17 mm.

In Christi nomine. Ego Guisliberti Raimundi inpignorator sum tibi Guilielmi Raimundi, caputscole. Manifestum est enim quia debitor sum tibi uncias XII auri roals de Valencia bonos legitimo pensatos. [℞] Propterea inpignoro tibi casas et curtes, solos et superpositos, ostios, ianuas atque limites, et horto cum puteo et arboribus et farreganales et terris et vineis. Et est hec omnia in territorio Barchinone, in terminio ^β Quinciano. Qui michi advenit prelibata omnia per genitori meo et per omnimodas voces. Abet autem affrontaciones prefata omnia de circi in via qui transit per ipsa Gavarra, de orienti atque occiduo in alaudes Sancte Crucis [℞] Sancteque Eulalie, de meridie in strata qui vadit ad Corneliano. Quantum iste affrontaciones includunt, sic inpignoro tibi: iam dicta omnia ad integrum, et de meum iure in tuum trado dominium et potestatem, et in [℞] die quo erit festa Sancte Felicis Gerunda, de ista proxima usque ad alia veniente, isto anno revoluto, sic faciam tibi rendere prenommatum debitum et tu mihi rendas ista scriptura sine mora, et infra isto termino prescripto habeas ^β tu prefatus Guilelmo ipsam expletam qui exierit de supra dictas pignoras. Et si hoc non fecero et diem placiti tui non adimplevero, tunc habeas licenciam hec omnia, que tibi inpignoro, apreendere, tenere, vindere et omnia [℞] facere quod volueris, cum exios et regresios earum, ad tuum plenissimum proprium. Quod si ego inpignorato aut aliquis homo

sexus utriusque contra ista inpignaracione pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut ego /^β componam tibi iam dicta omnia in duplo cum omni sua melioracione. Et in antea ista inpignaracio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc IIII nonas iulii, anno XXV regni regis Philipi /^β.

S+num Guilabertus levita, qui hista inpignaracione feci et firmavi et testes firmare rogavi.

S+m Miro levita. *S+Stephanus levite*. *S+Guilelmi levite*. *S+ nn Pere. /¹⁰ *S+num Iohannes Lunes*. S+num Petrus Raimundi. S+num Vives Iohan. S+num Raimundi Parados.

/¹ S+num Guilelmus sacer, qui hec scripsi et sss die et anno quo supra.

1442

1084 agost 6

Testament sacramental d'Emma en el qual són marmessors Miró Goltred, Esteve Adalbert i els seus fills Vivà Guadall i Guillem Mir. Hi fa deixes a diversos monestirs, a esglésies, especialment a la Canònica de la Santa Creu de Barcelona, al seu cementiri i a diferents preveres perquè diguin misses, a particulars laics i a la seva família, concretament mana als seus fills que facin un aniversari cada any per la salvació de la seva ànima.

ACB, perg. 1-4-289. Original. Pergamí, 323 × 265 mm. Restaurat. Aquest pergamí presenta diversos forats i zones deteriorades, resultat de la seva reutilització com a cobertes d'un llibre. Al verso: "6ª Stantia Testamentorum Pie Elemosinae"; "1ra LVI" (s. xvii); "1084"; "Eix pergamí servia de cuberta / 1917"; "Diversorum C (b) 289 / Carpeta " (Mas). Caplletra "N": 20 mm.

Nos vero testes, his nominibus nominatis, scilicet, ego Arnallus Gaucefredi et Arnallus Mironis, de Mogoda, atque Bernardi Mironis sive Ermengaudi Folconis et Bellihominis /^β Suniarii et Guilelmi Bernardi, iuramus pariter per Deum, in substancia unum et in personis trinum, dehinc per altare Sancti Felicis martiris quod cernitur esse constructum (constructum)¹ /^β intra ecclesiam Sancti Iusti martiris, cuius ecclesia sita est intra muros civitatis Barchinone, quod etiam altare has condiciones baiulando manibus nostris contingimus, /⁴ quare nos vidimus oculis et auribus audivimus tunc temporis quando Emma femina iussit scribi et fieri suum testamentum, iacens in lectulo suo in egritudine, unde obiit, et /^β iniunxit voluntate sua manumissoribus suis, videlicet, domnum Mironem Goltredi et Ste-

phanum Adalberti et filios suos Vivanum Guadalli atque Guilelmum Miro-⁶nis, et precepit nobis testificari hanc suam hul[ti]mam voluntatem, quam ordinavit nobis videntibus et audientibus. Primum namque dimisit domino Deo et Canonice Sancte Cru-⁷cis de Barchinona, propter Dominum et remedium anime sue, uncias II et ad suum cimiterium uncias II. Et dimisit cenobio Sancti Cucuphati de Vallense mancosos IIII. ⁸ Et ad Sanctum Mikaelem de ipso Faio, mancosos IIII. Ad opera Sancte Perpetue de Mogoda, mancosos IIII. Et ad opera Sancti Vincencii de Molleto, alios IIII mancosos. Ad cenobium ⁹ Sancti Petri de Barchinona, mancosos VII. Ad ebdomadarios Sancte Crucis Sancteque Eulalie, mancosos VIII. Ad unumquemque de suis predictis elemosinariis, mancosos IIII. ¹⁰ Et ad presbiteros de Mogoda de Sancta Perpetua, mancosos IIII per missas. Ad Reimundum Bonefili,² presbiterum, mancosos II per sacrificia et ad Reimundum Mironis, presbiterum, mancosos II. ¹¹ Ad Azaledem, neptam suam, fila Isovardi, mancosos IIII. Dimisit quoque Guadallo [de?] suo bovem unum meliorem de ipsis quos habebat, cum ipsa sua somera. ¹² Et ad Ermesindem, suam babtidadam, quartera I ordei, et guadengam I, et [I] oves cum trua I. Ad Bernardum Mironem et ad Guilelmum Dac et ad ¹³ Mironem Bellihominis et ad Bonefilium³ Guilelmum et Guilelmum Anne et [Mironem?] Geriberti, suos homines, singulos sextarios de ordeo. Ad Andream, emina ¹⁴ I. Iterum dimisit predictis fili[is suis ?] Vivano et Guad[allus?] [cu]bos II [et] tonnas II meliores et ad Guilelmum, filium suum predictum, tonnam I. Ad Ma-¹⁵iasendem, filiam suam, pullinum un[um, ±5]num cum I cubet [±5], Ermesin[d]em, suam babtizatam predictam, barrilem I et kaficium I de vino cum uno cube-¹⁶to, et unum scrinium maiorem et mapes I et II scutellas. [Iterum] dimisit suo predicto filio Guadallo suas arcas et unas mapes et alias suas scutella[s] / ¹⁷ et IIII oves. Ad Petronillam, ovem I et porcellam I et borrhacium I. Ali[u]d vero suum mobile, totum quod superius testatum non abebat, scilicet, panem ¹⁸ et vinum, tam veterem quam novum, simul cum ipsa sua [±4] et ipsa eua et cunctis aliis suis bestiis, mandavit ad suos manumissoribus ven-¹⁹dere et exinde prescriptos mancosos dare atque, si aliquod inde remaneret, ut pro anima sua tribuissent. Iterum dimisit suo predicto filio Gui-²⁰elmo terras et vineas et bosco[s], quod abebat in parrochiam Sancti Stephani de ipsa Garriga, et ipsum mansum, ubi stabat Bellushomo, cum terra ¹ que est in circuitu, quod abe[ba]t in parrochiam Sancte Perpetue et ille se tenet iam per se, simul cum ipso campo de ipsa Archa, quod ipse abe-²²bat ad fevum per se, et unam peciam [t]erre heremam, que tenet

cum predicto campo, ita sicut vadit in collo de predicta Arch[a] et in ipsa strata que vadit ad ^{β3} Vallas. Et dimisit predicto Guilelmo, filio suo, ipsum mansum quod abebat ad Sanctam Perpetuam, in quo stabat Bonef[i]lius] Guilelmi, cum ipso alodio de pre-^{β4}dicto manso, et ipsum alodium quod abebat in Villa de Cans, et peciam I de vinea quam habebat in Canalies, que fuit de Miro Vezola,⁴ et aliam ^{β5} peciam de vinea que est in Crasso Morsello. Iterum dimisit sue predicte filie Maiasendis ipsum mansum de Canalies, ubi stat Guilelmus Anna, cum ^{β6} terris et vineis que sunt in circuitu de ipso manso, sicut vadit de ipso rivo de Canalies usque in stratam pergentem ad Polinanum per ipsam serram. Et dimisit ^{β7} suo predicto filio Guadallo ipsum suum campum cum ipsis domibus quas ab[ebat] i]uxta ecclesiam Sancte Perpetue, simul cum ipso suo alodio quod abebat ^{β8} in Canalies ante ipsum suum mansum, ita sicut tenet de ipsa [±4] de [±7] [u]sque ad serram de ipsa Arca. Et dimisit ei ipsum campum de ipsa p[±2] ^{β9} [±1]aria cum duabus peciis de vineis que se tenent cum predicto campo [±6]e suo predicto Vivano ipsum suum [camp?]um, cultum atque eremum, [±4] ^{β0} [e] et terris et v[ineis?] cum diversi i[en]eris arboribus et domibus, aquis et [±3]es atque pascuis, et ipsum suum directum quod abebat in molino de Tene[s], ^{β1} ita sicut vadit de ipsa riera de Calidis⁵ usque ad rieram de Tenes et [±5] in ipsa scriptura donationis, quam ei exinde fecit. Et dimisit ei ^{β2} in Canalies unum mansum, quem tenet Mironis Geriberti, cum ipsis suis terris atque vineis que in circuitu eius sunt, sicut tenet de ipsa riera de Olme-^{β3}to usque ad viam de Polinnano que vadit ad Barchinonam, simul cum terris et vineis quas abebat in ipsa serra de ipso solarario de Cana-^{β4}lies iuxta alodium quod fuit Bremundi Mironis, ita sicut tenent de ipso solarario predicto usque in Olmeto. Dimisit quoque predicto ^{β5} Vivano et prenominato Guadallo atque prenominato Maiasendi ipsos suos mansos, in quibus stant Guilelmus Dac et Miro Bellushomo, ^{β6} quos habebat in parrochiam de Mogota, cum eorum terris atque vineis, sicut tenent de ipsa riera de Calidis usque in serra de ipso sola-^{β7}rio. Iterum dimisit cenobio Sancti Mikaelis de ipso Faio ipsum suum alodium, quod abebat ad ipsas Arenas. Et dimisit predic-^{β8}to filio suo Guadallo ipsam suam vineam, quam habebat in Canalies, que nominatur Regina. Dimisit quoque filio suo predicto Vivano ^{β9} ipsam triliam, quam habebat in Canalies, in loco nominato Albinana, cum diversi generis arboribus. Rogavit quoque atque mandavit ^{β0} illis omnibus filiis suis ut per unumquemque annum fecissent anniversarium pro anima sua. Hoc totum ita precepit predicta testatrix ^{β1} et post obitum suum sic stare mandavit.

Deinde, ingravescente langore, discessit ab hoc seculo in mense iulii, anno XXV ^{/42} regni regis Philippy, immutata hac voluntate.

Quod est actum VIII idus augusti, anno XXV regni prephati regis.

^{/43} S+ Bernardi Mironis, s+ Ermengaudi Fulconis,⁶ nos sumus huius rei testes et iuratores.

^{/44} S+ Guilielmi Mironis, nos sumus manumissores.

^{/45} S+ Iohannis Cepulla, s+ Bernardi Pitral, nos qui presentes adfuimus.

^{/46} S+ Iohannis presbiteri, qui hoc scripsit.

1. *Repetit.* 2. *La o sembra una e.* 3. *La o sembra una e.* 4. *Sota la l hi ha una z raspada.* 5. *Sota la i hi ha una e.* 6. *Sota la u hi ha una o plena de tinta.*

1443

1084 agost 8

Sicarda de Castellvell dóna a Erall Guadall i a la seva muller Arsenda una sagrera situada al comtat de Barcelona, a l'església de Sant Joan Despí, que té per compra, a condició que doni cada any tres lliures de cera al monestir de Sant Genís de Castellvell (o de Rocafort) en la festa d'aquest sant.

ACB, perg. 1-4-290. Original. Pergamí, 125 × 262 mm. Al verso: "SICARDIS" (s. xi-xii); "D.C.(b) 290 cap. 3". La caplletra té 23 mm.

In nomine Domini. Ego Sichardis femina de Chastrum Vetulo donatrice sum tibi Erallus Guadalli et uxori tue Arsendis femine. Manifestum est enim [/] quia dono vobis saccraria mea cum ipso cortalo in comitatu Barchinona, ad eclesia de Sancti Ioanis, que vocant del Pino. Advenit at me [/] Sichardis prescripte per comparacione vel per ullasque voces. Abet autem terminum prescripta donac\i/o a parte horientis et a meridie in alodio [/] de Sancti Poncii, a circio et ab hoccideo in me donatrice. Quantum predicti termini concludunt, vobis ad integrum dono et de meo iuro in vestro [/] dominio et potestatem ad integrum trado, cum exios et regressios earum, in tale conventum: ut teneatis prescripta donacio vobis et posteri-[/]tas vestra ad servicio domino Deo et ad monesterii Sancti Genessi de Chastrum Vitulo et de ipsos monachus, qui ibi abiten/t,¹ et de me Si-[/]chardis, in tali modo ut per unumquisque anno donetis libras III de cera ad ipso monesterio prescripto ad festa Sancti Genesi. [/] Si enim ego

donatrix aut aliquis homo utriusque sexus qui contra ista carta donacione disrumpere voluerit aut voluerit, nil pro-^ossit, set componant aut compono vobis vel posteritas vestra in vinculo libram I auri. Et postmodum suprascripta donacio firma /^o permaneat.

Quod est facta VI idus auguste, anno XXV regni regis Phylippi.

S+Sichardis femina, ego qui ista carta dona-^ocionem feci et firmavi et testibus eam firmare rogavi.

S+ Bernardus Seniofredi. S+ Geribertus Seniofredi.

/^o Et ista donacio prescripta non abeat licenciam vindere nec in alia re vobis nobis^o posterita vestra, nisi ad me vel ad sugcesores meos.

/^o *S+ Petrus Umberti*.

/^o S+ Guilelmi presbiter, qui hoc scripsit et subscripsit cum literas rasas et super positas in linea VI, die et anno quo /supra\.

1. *Sota en hi ha una lletra raspada.* 2. *Sota la r hi ha una p.* 3. *Ratllat.*

1444

1084 agost 9

El bisbe Umbert de Barcelona dona a Miró Domnuç i a la seva germana Ledgarda una peça de terra que pertany a un camp situat al suburbi de Barcelona, al litoral, a canvi del delme dels seus fruits i d'un cens anual de 12 mancusos d'or per la festa de Sant Andreu. El donador reconeix haver rebut 9 unces d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 1-2-747. Original. Pergamí, 154 × 427 mm. Al verso: "n° 218"; "Stabliment fet per lo Bisbe y Canonges de la Seu de Barchinona a Miro Donucii de terra cerca Barchinona, prop la ribera del mar, à cens de dotse mancussos de or y delme" (s. xvii); "Mitja Escala, Armari 2, n. 747" (Caresmar); "1084" (F-B). Caplletra "I" que ocupa 6 ratlles.

In Dei sempiternum regis nomine. Ego Umbertus, gratia Dei annuente, sancte Sedis barchinonensis pontifex, et omnis clericorum congregatio mihi subdita donatores sumus tibi Mironi Donutii et sorori tue Lexgardi vestreque posteritati atque proieni. Sit etiam manifestum quia per hanc scripturam istius /^o nostre donationis damus vobis peciam unam terre ex ipso campo, quem habemus in suburbio barchinonensi, latus ipsius littora maris. Advenit autem nobis per vocem nostre kanonice sive quocumque alio modo aut voce. Habet autem terminos et affrontaciones a parte orientali et

septen-^βtrionali in calle nominato Merdantiano et in riera ipsius aque discurrentis, de meridie in orto cuiusdam hominis, Moises nominatus, ab occiduo in medio ipsius itineris. Quantum autem predictae affrontaciones concludunt atque iam dicti termini terminant, ad integrum, sic damus ^⁴ vobis vestreque posteritati atque proieniei: cum omnibus eius ingressibus atque regressibus, ad hedificandum et faciendum ibi quod vobis placuerit, in tali quoque modo et ordine: ut vos nec vestri in hac donatione ullum alium seniore non proclametis nisi nos aut nostros successores, et quod de ipsis¹ ^⁵ terre *f<r>*uctibus tribuatis nobis et nostris successoribus ipsam decimam. Vos vero et vestri dabitis nobis et successoribus nostris per unumquemque annum, ad festivitatem Sancti Andree apostoli, mancos XII de auro de octava, ad pensum unius argentei, per censum istius nostre donationis. Et per hanc dona-^βtionem atque venditionem, quam vobis facimus, dedistis nobis untias VIII^{em} auri de octava monete barchinonensis. Si vero vobis vel vestris necesse fuerit hoc vendere aut dare vel inalienare qualicumque modo, non habebitis licentiam faciendi hoc principibus aut militibus, sed aliis ^⁶ hominibus qui nobis et nostris successoribus tribuant et attendant hoc quod superius prelocutum est. Hanc ergo scripturam istius nostre donacionis si nos donatores aut nostri decessores vel si aliquis cuiuslibet ordinis homo temptaverimus disrumpere vel infringere sive temptaverit, componat aut ^⁷ componamus vobis et vestris predicta omnia in duplum cum omni sua melioracione. Et postmodum semper sic maneat hoc firmum et stabile. Si vero vos sadquisitores temptaveritis hoc disrumpere, ut nobis et nostre kanonice in duplum componatis id quod male feceritis, ista scriptura ^⁸ manente firma.

Que fuit acta V^o idus augusti, anno XX° quinto² regni regis Filippy.

^⁹ *S+ Petrus sacer*. ^{¹¹} *S+ Oliva caput/scole/* . *Umbertus episcopus +*. S+ Petri subdiachoni. S+m Arnalli Berengarii. ^{¹²} S+ Berengarii levite, qui et caput/scole. S+ Bernardus Ermegaudi. S+ Vivani levite. S+ Berengarii levite. ^{¹³} *S+ Stephanus levite*. S+ Poncii levite. S+ Poncii Geralli. S+ Guilelmi leuvite, qui et caput/scole. *S+ Mironis presbiteri*. ^{¹⁴} S+ Guilaberti levite. S+ Guitardi presbiteri. *Sss Alainardi*.

^{¹⁵} S+ Mironis Donutii, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Sota la s hi ha una lletra il·legible raspada. 2. Sota la qu hi ha uns numerals indesxifrables amb una o volada.

1445

Després d'assignar la numeració als documents respectivus vam descobrir que l'ubicat en aquest lloc era en realitat de l'any 1082. Ara porta el número 1426.

1446

1084 setembre 5

Isarn Guillem, la seva muller Cusca, el seu fill Esteve i les seves filles Maria i Adelaida defineixen i venen a Pere Seniofred, clergue, el dret sobre una vinya amb la terra on és plantada, situada al territori de Barcelona, al lloc anomenat Pedralbes, davant les portes de l'església de Santa Cecília, pel preu de 12 sous de diners de moneda de Barcelona.

ACB, 1-2-588. Original. Pergamí, 138 × 252 mm. Al verso: "Petras Albas"; "XXIII" (s. XIII-XIV); "Nil pro Capitulo" (s. XVI-XVII); "1084"; "Antiquitatum II, 24" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 34 mm.

ACB, LA.II, n. 24, f. 8a-b. Rúbrica: "Carta de vinea de Petris / Albis ante portam Sancte Cecilie". Interior recto: "XXIII" (s. XIII-XIV); "n. 24" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini / 1085" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 165, n. 1041.

In Dei sempiterni regis nomine. Ego Isarnus Guilelmi et coniux mea Cuscha^a femina, una cum filio nostro Stefano filiabusque nostris Maria et Azaledis, diffinitores^β atque evacuatores sive pacificatores sumus tibi Petro Seniofredi, clerico. Per hanc quoque scripturam istius nostre diffinicionis^b atque evacuacionis^c sive pacificacionis^d diffi-^β nimus^e pariter et evacuamus atque pacificamus tibi, prenominato Petro, omnem directum atque partem que fuit de Chixol femina, matre de me prescripto Isarno et de filio suo ^f Compagno, meo fratre, de ipsa vinea, cum^l eadem terra in qua est sita. Que videtur esse in territorio barchinonensi, in loco nuncupato Petris Albis, ante hostium ipsius ^β ecclesie Sancte Cecilie. Advenit autem michi et illis per scripturam precariam, quam exinde michi et illis fecisti atque firmasti. Per predictum vero directum atque partem de ^β mea matre prescripta et de ipso filio suo Compagno, quam tibi ad integrum diffinimus atque pacificamus et evacuamus, ad faciendum exinde quicquid tibi predicto Petro placu-^lerit ab hac hora in antea, dedisti nobis in precio de hoc quod tibi diffinimus et vendimus, solidos XII^{cm} de denariis monete Barchinone, quos nos recipimus^d et habuimus in ^β rem valentem. Hanc quoque scripturam istius nostre diffinicionis^g

si nos diffinitores atque evacuatores aut alius utriusque ordinis homo temptaverimus disrumpere vel in-^o fringere sive temptaverit, componamus tibi predicto Petro sive componat X^{cem} untias^h auri purissimi in vinculo. Et postmodum hoc maneat semper firmum.

Quod ^o fuit factum nonas septembris, anno XX° V^o i regnante rege Filippo.

^o S+num Isarni Guilelmi, s+num Cusche^j femine, s+num Stefani, s+num Marie, s+num Adalezis, nos omnes qui hanc ^o diffinicionem^k fecimus et firmavimus atque testibus eam firmari rogavimus.

S+num Bonifilii Stefani.^l *S+ Martinus presbiter*.

^o S+ Mironis Donutii,^m qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Sota la c hi ha una i.

LA. a. Chuscha. b. diffinitionis. c. evacuationis. d. pacificationis. e. difinimus. f. recepimus. g. tionis interlineat i mus expuntuat. h. uncias. i. XXV. j. Chusche. k. diffinitionem. l. Stephani amb una o sota la i. m. Donucii.

1447

1084 novembre 24

Testament d'Ermengol Bernat, clergue i levita, en el qual fa deixes a la Canònica de Barcelona d'unes parellades a Magòria, un mas i vinyes a Sants i Magòria, i altres llocs dels voltants de Barcelona, i també al monestir de Sant Pere de les Puelles de Barcelona. Entre els laics, fa deixa al seu nebot Pere Mir de la quarta part del castell de Calders.

ACB, LA.II, n. 40, f. 14a-15a. Rúbrica: "Testamentum Ermengaudi Bernardi qui dimisit sedi pareliatas de Mogoria et mansum et vineas de Sanctis et de Mogoria et cetera". Interior recto: "XLI" (s. XIII-XIV); "n. 40" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1085" (s. XVIII). Vegeu, de 5 d'agost de 1089, la publicació sacramental d'aquest testament. Caplletra "Q" ornamentada, tipus A: 12 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 165-166, n. 1042.

Quoniam ullus homo qui in carne sit positus humane conditionis debitum non potest evadere, idcirco ego Ermengaudus Bernardi, clericus et levita, timeo ne subito mihi veniat repentina mors et ordino de omnibus meis rebus, mobilibus atque immobilibus, meam extremam voluntatem per hoc meum testamentum editam. Et eligo meos manumissores atque mearum rerum distributores domnum Poncium Ermemiri, sacricustodem, et St\le/phanum Adalberti atque Guilabertum Seniofredi, clericos, qui plenam potestatem habeant

dandi et distribuendi omne meum avere, mobile atque immobile, sicut eius iniungo et invenerint' ordinatum in hoc meo testamento.

Primum namque concedo Domino Deo et Kanonice clericorum Barchinone per remedium anime mee et parentum meorum, qui iam ab hoc seculo discesserunt, ipsas meas pariliatas de Magoria cum ipsa domo in medio earum constructa, in tali quoque modo et ordine: ut Sisenandus, meus prebendarius, habeat inde et teneat in vita sua duas modiatas de ipsa terra latus ipsum manleolum Arberti Erovigii. Iterum dimitto prefate Kanonice alium omne meum alodium, scilicet terras atque vineas cum domibus et cortibus, solis et suprapositis, pratis atque pascuis, cultis atque incultis, quod habeo ab alveo Lubricati usque ad torrentem de Espodoia, et a litore maris usque ad Montes Urse, exceptis ipsis duabus petiis de terra atque vinea que sunt in parrochia Sancte Eulalie de Pro<v>inciana, quas ego ad opus predicti Sisenandi emi de ipso suo avere. Et eodem modo concedo prescripte Canonice vineas meas de villa de Sanctis et de Mogoria, cum eadem terra in qua predictae vinee sunt fundate, exceptus medietatem de ipsis vineis, quas emi de Gundemaro de ^h ipsis Lanis, quam predicto Sisenando dimitto in vita sua, et quod postmodum delibere revertantur predictae Canonice simul cum ipsa vinea quam plantavit Arbertus Erovigii, quam eodem modo predicto Sisenando in vita sua dimitto. Item concedo cenobio Puellarum Sancti Petri Barchinona ipsas meas vineas, quas habeo cum Iohanne Cepola, cum eadem terra in qua sunt fundate, super hoc ut predictus Sisenandus teneat eas in vita sua per manum abbatisse predicti cenobii. Et concedo predictae Kanonice modiatas II et media de vinea, cum ipsa terra in qua sunt fundate, quas per manum meam tenet Bonavita iudeus, que sunt ad ipsos Arens, cum una pecia terre que est ad ipsum Cucullum intra duas vias, et terminatur a parte circii in itinere publico et in alodio Dalmatii Reimundi. Item dimitto predictae Canonice peciam unam terre ad ipsam Celatam quam per me tenet Marcutius, cum altera pecia terre, quam tenet per me Bernardus Altimiri, que est ad ipsum Rivum Comitalem ex utraque parte, super hoc ut predictus Sisenandus habeat eas in vita sua. Et eodem modo concedo prescripto Sisenando ipsam vineam, quam plantavit Guifredus Olibe, que est ad Podium de Mager, et ipsam vineam quam plantavit Oggarius, ad Villam Tradi, scilicet omne meum directum quod in predictis vineis habeo, super hoc ut post eius obitum delibere et solide sint predictae Canonice. Item dimitto prelocute Canonice in omni alodio quod pater meus testatus non est, de quo precepit ut, ubicumque inveniri potuisset, equaliter inter

filios suos masculos remansisset, omnem meam partem atque directum que ibi qualicumque modo habeo, quod alodium est in Podio de Maier et ad ipsam Romegosam sive ad Marunianum et in Monte Aquilari sive in eius terminis, simul cum ipso alodio quod tenet Petrus Arnalli et Poncius Arnalli, quod post eorum obitum solide et delibere remaneat predictae Canonice cum omni hedificio inibi facto, quod ipsi ^l tenent per meam manum. Concedo item predictae Canonice ipsum meum ferregenal quod habeo ad ipsos Archus, quod fuit Guadalli de Sancto Vincentio, et ipsam domum in qua habitat Gerallus presbiter, et ipsam in qua habitat Gilabertus et Ermeniardis, uxor eius. Atque ipsam terram ante predictas domos usque in ipsam plateam concedo predicto Sesinando in vita sua, et post eius ab hac luce discessum revertantur delibere ad predictam Canonice. Ipsum meum ortum, quem habeo subtus ipsam meam turrem, dimitto eum meo nutrito Petro Ermengaudi, quod habeat eum per predictam Canonice, sicut scriptura donationis resonat, quam exinde ei feci. Et dimitto Iohanni Arnalli, meo nutrito, ipsam meam vineam que est ad predictum Marunianum, quam per me tenebat ad laborationem Oggarius de ipsa Celada, super hoc ut post eius obitum remaneat ad prelocutam Canonice delibere. Iterum concedo Dalmatio Raimundi et Petro Mironis, meis nepotibus, ipsas meas domos in quibus habito, cum ipso muro atque turre, solis et suprapositis, hostiis atque ianuis, curte atque puteo, et parietibus cum omnibus earum pertinentiis atque adiacentiis. Concedo item predicto Petro Mironis ipsam meam quartam partem quod habeo in castro de Caldario, scilicet in hedificiis et suprapositis, solis atque terminis, alodiis cultis atque incultis, sive in omnibus eius pertinentiis atque adiacentiis, in tali quoque modo: ut post eius obitum remaneat hoc ad eius filios masculos, et post eorum mortem de predictis filiis remaneat ad filios masculos qui fuerunt mee sororis, nomine Ermeniardis, eodem modo. Post mortem quoque de istis omnibus hominibus predictis remaneat ad cenobium Sancti Cucuphatis de Vallense hoc totum quod eis in predicto castro Caldario dimitto. Iterum concedo fratri meo Arberto Bernardi ipsum meum alodium totum, quod habeo in castro de Odena et in eius terminis et in Baias atque in Sochoratis, cum omnibus eius hedificiis et pertinentiis atque adiacentiis, quod mihi advenit per vocem mee matris et aviorum ^l meorum. Et dimitto predictae Canonice ipsum suum sacrarium, quod habeo ad Sanctam Eulaliam de Provinciana, quod teneo per ipsam Canonice, cum ipsa tonna et cupo qui ibi est. Et renognosco plenius atque affirmo sive auctorizo ad prelocutam Canonice ipsam scripturam

donationis, quam grato animo et mea spontanea voluntate de omnibus meis alodiis ibi feci atque mea propria subscriptione firmavi, sicuti ipsa eadem scriptura manifestat, exceptis de ipsis rebus unde in hoc meo testamento meam voluntatem mutavi. Item concedo predicto Poncio sacricustodi ipsum meum berreganum optimum cum uno urceo de laton, et mortario I^o cum eius manu, et III uncias auri. Et ad predictum Stephanum Adalberti ipsam meam sarracenam Mariam. Et ad Guilabertum Seniofredi, uncias III auri. Concedo quoque prelocute Canonice ipsum meum maiorem cupum, et unam tonnam maiorem, et caldarias II^{as}, atque II^{os} bacinos, et eschutellas XX^t optimas, atque II^{os} urceos. Et ad Sesinandum predictum, cubum I et tonnam I minorem cum duobus cubellis, et cavags II cum uno lectulo de draps. Et ad Petrum, meum nutritum, unum cubum et tonnam unam medianam cum uno barrili et uno cubello et cavago uno. Et ad unumquemque ebdomazarium de ipsa sede Barchinona, mancosos IIII^{or}. Et ad clericos qui meum corpus detulerint ad sepulturam, mancosos XVI. Et ad Sesinandum predictum, mancosos XXX. Et ad Umbertum pontificem, ipsum meum anulum de auro. Et ad Mironem Donucii, utiam I auri. Et ad predictum sacricustodem, unu quir de lectulo optimum et estrallum I de lectulo. Et ad Marinum Ermemiri, utiam unam auri, et almucialam I, et almatrazt I^o. Insuper quoque mando atque iniungo meis predictis manumissoribus de omni vero alio meo mobili, quod hic non habeo testatum, ut illi tribuant illud pro remedio anime mee in sacrificiis et in quo melius viderint.

Facto isto testamento VIII kalendas decembris, anno XXV regni regis Philippi.

Ermen-^agaudus levita, qui hoc testamentum scribere feci et firmavi atque testibus subscriptis firmari rogavi.

S+num Petri Guilelmi. S+num Bernardi Guilelmi. S+num Petri Ermengaudi. S+num Sisenandi. S+num Iohannis Arnalli. S+ Martinus presbiter. Sig+num Geraldus presbiter. S+m Arnallus presbiter.

S+ Mironis Donucii, qui hoc scripsit et subscripsit die et anno quo supra.

1. Sota la t hi ha una u.

1448

1085 gener 8

Umbert, bisbe de Barcelona, i els seus canonges donen a Ramon Arnau i a la seva muller Adelaida una peça de terra situada sota el

suburbi de la ciutat de barcelona, als molins del mar de la Canònica, per tal de fer un hort, a canvi d'un cens anual de 4 mancosos d'or en moneda de Barcelona d'octava per Sant Andreu apòstol i pel preu de 3 unces d'or en moneda de Barcelona.

ACB, perg. 3-34-239. Còpia, 9 abril 1238. Pergamí, 181 × 330 mm. El document una petita part en la que s'ha perdut la tinta en la part superior dreta. Al verso: "Cubiculum III, scrinium 34, titulum Prepositura Iulii, n. 239" (s. xvi). Caplletra "H": 12 mm.

Hoc est translatum fideliter factum.

In Dei sempiterni regis nomine. Ego Umbertus, annuente divino munere sancte Sedis Barc[hinone] pontifex, et omnis¹ canonicos² congregacio mihi ² subdita donatores sumus tibi Raimundo Arnalli et coniugi tue Adalesi vestreque posteritati atque progeniei. Sit etiam mani[fe]stum quia per hanc scripturam istius nostre donacionis ³ damus vobis peciam unam terra, quam habemus subtus ipso suburbio urbis Barchinone, ad ipsos nostros molendinos ipsius maris, ad faciendum ortum et condirigendum ibi quod vobis placuerit. Predicta vero ⁴ pecia terra, quam vobis ibi damus, advenit nobis donatoribus per vocem nostre Canonice sive aliis quibuslibet modis aut vocibus. Habet autem terminos a parte orientali in alodio alio ⁵ nostro, de meridie in terra de ipso nostro stagno, ab occiduo in ipso rego de nostris predictis molendinis, de circio in orto ipsius Canonice nostre. Quantum autem predicti termini concludunt atque terminant, ⁶ sic damus ad untegrum vobis vestreque posteritati atque progeniei: cum eius ingressibus at regressibus, in tali quoque modo et ordine, sicut superius dictum est, et quod ibi ullum alium senioraticum ⁷ non faciatis nisi nostrum aut successorum nostrorum, atque quod per unumquemque annum tribuatis nobis et successoribus nostris mancosos IIII^{or} auri monete barchinonensis de octava, ad festivitatem Sancti ⁸ Andree apostoli per censum istius nostre donacionis, pariter cum decima ipsorum fructuum, quos Deus ibi dederit. Si vero vobis vel vestris necesse fuerit hoc vendere aut dare vel inalienare, ut ad alios ho-⁹mines nostros similes hoc faciatis, et non ad ullum militem sive principem, qui nobis et nostre prelocute Canonice tribuant atque atendant hoc quod Deus superius dictum est. Per hanc quoque donacionem, ¹⁰ quam vobis et vestre posteritati atque progeniei facimus, dedistis nobis in precio untias tres auri monete Barchinone, quas nos habuimus et recepimus. Quisquis vero, tam videlicet donato-¹¹rum quam acceptorum, hanc scripturam istius nostre donacionis temptaverit disrumpere vel infringere qualicumque modo, componat alteri parti, cui dampnum fecerit, predicta

omnia in duplum. Et postmodum ¹² hoc maneat semper stabile et firmum.

Quod fuit actum VI idus ianuarii, anno XX^oV^o regnante Filippo rege.

@Umbertus episcopus +@. ¹³ S+ Berengarii levite, qui et caputscole. S+ Guilelmi levita. S+ Guilelmi Raimundi levita. S+ Martini presbiter. S+ Guilelmi levite, qui et caput-¹⁴scole. S+ Bernardi Dalmacii. S+ Arnalli Berengarii. S+ Mironis sacerdotis. S+ Ollegarii clerici.

¹⁵ S+ Mironis Donutii, qui hoc scripsit cum literis rasis et emendatis in linea III^a et supra positis in VI^a linea, die et anno quo supra.

¹⁶ S+num Amati de Grua notarii. Signum+ Petri Carbonelli notarii. Signum+ Petri Solarii. Sig+num Petri Coci. Sig+num Petri de Vilarasa.

¹⁷ Sig+num Raimundi de Riera, notarii publici Barchinone, qui predicta confirmo.

¹⁸ Sig+num Romei de Sala, qui hoc translatum scripsit mandato Raimundi de Riera, notarii publici Barchinone, V^o idus aprilis, anno Domini M CC XXX octavo.

1. *Sota la i hi ha una altra lletra.*
2. *Sota la o hi ha una lletra il·legible.*

1449

1085 gener 13

Gerard, fill de Miró, i la seva muller Domènega venen a Jofre Gelabert i a la seva muller Sança tres mujades i una quarterada de vinya, situades al territori de Barcelona, al lloc que anomenen la Gavarra, que tenen per compra, pel preu de 28 unces d'or.

ACB, perg. 1-1-884. Original. Pergamí, 205 × 356 mm. Al verso: "Gavarra" (s. XIII-XIV); "r^e ii" (s. XVII); "370 (i) Diversorum A" (Mas); "1025" (F-B). Caplletra "I": 19 mm.

In Dei Omnipotentis nomen. Ego Gerallus, prolisque Mironi, et uxor mea nomen Dominica, femina venditores sumus vobis Gaucefredus Guilaberti et uxori tua Sancia femina, emptoribus. ¹ Manifestum est enim quia vendimus vobis modiatas tribus et quarterada de vineas aput ipsa terra in quo sunt fundatas, a dextro qui hodie currit in Barchinona ad emendi ² atque vendendi. Et est prephata omnia in territorio Barchinona, in locum nucupant ad ipsa

Gavarra. Advenit autem hec prescripta omnia ad nos venditores prescripti per vocem com-^{/a}parationis sive per ullaque voces. Et adfrontat prephata omnia de parte aquilonis in alodio qui fuit de Borrellus, qui est condam, a parte merediana in alodio qui est de ^{/b} ipsa kanonica sedis Barchinona, a parte vero circi in alodio Sancti Petri Puellarum et de Guillemus Borrelli, de occiduo in terra et in vinea de filiis condam Guifardo et ^{/b} de Mironis Todalego cum aliis suis heredibus. Quantum istas affrontaciones includunt, sic vendimus vobis: prescriptas modiatas et quarterada, totum ab intrege, simul cum ^{/r} ingressibus et exitibus earum, propter precium uncias XX^{ti} octo auro Valencie in rem valente. Quod vos emptores precium nobis dedistis et nos venditores manibus nostris ^{/b} rrecepimus.¹ Nichilque ex predicto precio apud vos emptores non remansit. Et est manifestum. Quem vero predictas tribus modiatas et quarterada, que nos vobis vendimus, ^{/b} de nostrum iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, ut faciatis exinde quodcumque volueritis facere, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos venditores ^{/o} aut aliquis² homo sexus utriusque qui contra ista charta vendicione venerimus aut venerit pro inrumpendum sive infringendum, nil valeat, set componat ^{/1} aut nos componamus vobis prephata omnia in dumplum cum sua melioracione. Et in antea ista karta vendicio firma permaneat omnique tempore.

Actum est ^{/2} hoc idus ianuarii, anno XX^oV^o regni regis Philipi.

S+ Gerallus Mironi, s+ Dominica femina, nos qui ista karta ven-dici-^{/3}one iussimus fieri et firmamus et testibus fiv/mare rogavimus. ^{/4}

S+ Mironi Raimundi. S+ Guifredus³ Seniofredi. S+ Dominico Bernardi. S+ Bernardus ^{/5} Seniofredi. ^{/6} *S+ Ermengaudi sacer*.^{/7}

S+ Mironi, qui ista karta vendicione scripsit die et anno quo supra.

1. Segueix nilque raspat. 2. s raspada entre i i q. 3. Sota la r hi ha una e.

1450

1085 febrer 5

Bernat Guillem, ardiaca, i el seu germà Renard Guillem defineixen, evacuen i pacifiquen diversos béns a Berenguer Ramon de Montcada. Li defineixen la tercera part del castell i alou de Muntanyola, excepte l'alou del diaca Sendred que Renard els va donar, i tot l'alou de Berga; Bernat també li defineix els molins i aloses que

són al castell de Montcada, excepte dues peces de vinya que tenia a l'església de Santa Engràcia.

ACB, perg. 1-4-331 (b). Original. Pergamí, 277 × 220 mm. Dos documents en el mateix pergamí. Al verso: "Super facto castris de Muntanyola. Debemus habere in dicto castro soidani sive stadas. Habemus bonum instrumentum" (s. XIII-XIV?); "nº 69" (s. XVI-XVIII); "1085"; "1019" (Mas).

In Dei sempiterni regis nomine. Ego Bernardus Guilelmi, archidiaconus, et Renardus¹ Guilielmi, frater meus, diffinitores atque evacuatores sive ² pacificatores sumus tibi Berengario Raimundi de Montescatano. Sit etiam manifestum quia per hanc scripturam istius nostre diffinitionis ³ atque evacuationis diffinimus pariter et evacuamus \atque pacificamus/ tibi predicto Berengario ipsam terciam partem ipsius castris et alodii Montaneole, cum omnibus ⁴ suis terminis et pertinentiis, sicuti humano hore melius unquam potest dici vel nominari quolibet modo, exceptus alodium Sendredi ⁵ diachoni, quod mihi Renardo dedit per scripturam sue donationis. Iterum ego predictus Bernardus archidiaconus sic diffinio tibi predicto Berengario et ⁶ evacuo ad integrum atque pacifico medietatem tocius alodii de Berga, cum omnibus suis terminis atque pertinentiis sive adiacentiis. ⁷ Et ego predictus Renardus sic diffinio eam tibi et evacuo de vita tua. Item ego predictus archidiaconus Bernardus sic diffinio et evacuo ⁸ simul ac pacifico tibi predicto Berengario ipsos molendinos, qui sunt ad radicem \intus/ castris Montis Catani, cum omnibus eorum petinentiis atque ad-⁹iacentiis, et cuncta ipsa alodia que ibi sunt, que tibi clamabam vel requirebam per ullum meum directum aut vocem, exceptis duabus petiis ¹⁰ de vinea, quas habeo ad ecclesiam de Sancta Engracia. Hoc vero totum, sicut superius insertum est, sic diffinimus et pacificamus atque evacuamus tibi predicto ¹¹ Berengario, solide et \de/ libere, in tali quoque modo et ordine, ut nos nec ullus homo vel femina per nos vel per nostram vocem amplius in predictis rebus ¹² partem nec directum non aclamemus nec aclament, non hoc solum quod mihi Renardo solummodo cervenis de tua predicta tercia parte ¹³ Montaneole et filiis meis in ipsa scriptura, quam exinde habes, et hoc quod consequi vel habere in predicto alodio de Berga debeo post obitum tuum. Hanc ergo ¹⁴ scripturam istius evacuationis nostre atque diffinitionis si nos diffinitores aut aliquis utriusque sexus homo disrumpere vel infringere temptaverimus ¹⁵ sive temptaverit, componamus tibi predicto Berengario sive componat prelocuta omnia in duplum. Quod postmodum maneat hoc semper firmum. ¹⁶

Quod fuit factum nonas februarii, anno XXV regni regis Filippy.

+ *Bernardus archidiaconus, s+num Renar-^{A7}di Guilelmi, nos qui hanc diffinitionem atque evacuationem fecimus et firmamus et testibus eam firmari rogavimus.*

S+num ^{A8} Gerberti Sendredi. S+ num Bernardi Bernardi. S+ num Raimundi Guilelmi. S+num Petri Mironis. S+num Bernardi Miro/ní's. ^{A9} S+num Guilelmi Raimundi. S+num Bernardi Adalberti. S+num Raimundi Borrelli. ^{A0}

S+ Mironis Donucii, qui hoc scripsit cum literis rasis emendatis in linea IIII et supra positis in linea VI, ^{A1} die et anno que supra.

1. *Sota la R hi ha una B.*

1451

1085 febrer 15

Pere Gondemar ven a Guillem Giscafred, clergue, una peça de terra amb complantat, situada al territori de Barcelona, a Trullols, pel preu de 12 unces d'or de València, a condició que el comprador ha de donar cada any a la Seu i al bisbe de Barcelona el quart dels fruits, i que si la ven el nou comprador haurà de satisfer la mateixa anualitat.

ACB, LA.II, n. 94, f. 33c-d. Rúbrica: "Petrus Gotmar vendidit Guilelmo Giscafre clerico alodium apud Truiols". Exterior verso: "n. 94" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1085" (s. XVIII). Caplletra "H" ornamentada, tipus B: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 166, n. 1043.

Hac noticia istius scripture fiat omnibus hominibus, presentibus sive futuris, manifestum qualiter ego Petrus Gundemari fui ante presentiam domni Umberti, sancte Sedis barchinonensis episcopi, et per licentiam eius atque iussionem quam mihi fecit, de ipso complantario cum eadem terra in qua est plantato, quod ego habebam cum illo, sic sum venditor Guilelmo Guiscafredi clerico. Idcirco, in Dei sempiterni nomine, ego Petrus Gundemari, licentia predicti pontificis atque iussione habita et recepta, una cum filiis meis Bonifilio et Iohanni et Guilelmo Petri atque Seniofredo Petri vendo tibi predicto Guilelmo petiam unam terre, cum ipso complantario inibi facto, quam habeo in territorio barchinonensi, in loco nominato Trulleolis. Advenit autem mihi Petro per vocem predictae sedis sive per complantarium vel aliis quibuslibet modis aut vocibus. Habet autem terminos atque affrontationes a parte orientali in vineis Stephani Adalberti clerici et in alodio cenobii Sancti Petri barchinonensis,

de meridie in alodio de te predicto Guilelmo, ab occiduo in torrente qui discurrit tempore pluviali, de parte vero circii in vineis comitalibus qui fuerunt Bernardi Raimundi, baptizati. Quantum autem predicti termini concludunt atque terminant, ad integrum, sic vendo tibi predicto Guilielmo: prescriptam petiam terre cum ipso meo complantario, quod ibi habeo factum, cum eius ingressibus atque regressibus, in tali quoque modo et ordine: ut per unumquemque annum tribuas prelocute sedis episcopo Umberto et eius successoribus ipsum quartum integriter de omnibus fructibus, quos Deus ibi dederit. Si vero tibi fuerit voluntas vendendi eam aut inalienandi, ut talibus hominibus hoc facias qui predictum quartum prebeant semper predictae sedis episcopo et eius deces-^{us} soribus. Dedisti mihi in pretio, propter hoc quod tibi vendo, untias XII auri de Valentia, quas habui et recepi. Hanc ergo scripturam istius mee vinditionis si ego venditor aut alius utriusque ordinis homo disrumpere vel infringere temptavero sive temptaverit, componam tibi Guilelmo prescripto sive componat predicta omnia in triplum. Et postmodum quod maneat semper hoc firmum.

Quod fuit actum XV° kalendas marcii, anno XXV regni regis Philippi.

S+num Petri Gundemari, qui hanc venditionem fecit et firmavit atque testibus eam roborari rogavit.

S+num Bonifilii Petri. S+num Iohannis Petri. S+num Guilelmi Petri. S+num Seniofredi Petri, predicti Petri filiis. S+ Raimundi levite. + Raimundus, nepos episcopi. s+ Guilelmus subdiachonus. Umbertous episcopus +. S+ Raimundus levite. S+m Miro levite. S+num Guilelmi Petri.¹

1. *El text fineix així.*

1452

1085 abril 13

Umbert, bisbe de Barcelona, i els canonges donen a Ponç Pere una peça de terra situada prop de Santa Maria del Mar, pel preu de 3 unces d'or d'octava i un cens de 4 mancusos d'or que ha de pagar la festivitat de Sant Andreu apòstol.

ACB, LA.I, n. 328, f. 129c-d. Rúbrica: "Carta quod Canonica dedit Poncio Petri terram ad faciendum domos et ortos prope ecclesiam Maris". Interior verso: "n. 328" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1075" (s. xvii). Capletra "I" ornamentada, tipus H: 14 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 166-167, n. 1044.

In Christi nomine. Ego Umbertus, gratia Dei Sedis barchinonensis episcopus, cum omnis g<n>ex canonicorum in eadem Sede mihi subditus, tibi Poncius Petrus et proenies atque posteritatis tue donatores sumus. Manifestum est enim quia damus tibi peciam unam terre ex nostre Canonice ad faciendum ibi domos et ortos. Et est ipsam peciam terre prope ecclesiam Sancte Marie littore maris. Qui nobis advenit prefatam peciam terre ob collatione fidelium sive largicione vel aliis quibus modis sive vocibus. Abet autem affrontaciones pre-nominata terra a circi in orto Guilelmus Raimundi et de ipsa Canonica, ab oriente in via, a meridie in ipsa mare, ab occiduo in ortos Guitardi Por-^{ter} et Arbertus Ervigio. Quantum iste affrontaciones includunt, sic damus tibi et proenies atque posteritatis tue: iam dictam peciam terre sub tali conveniencia: ut ibi construas domos et ortos; accepimus quoque a te propter predictam terram uncias tribus a numero auri de octava bono recipienter; deinde vero dones tu et proenies atque posteritatis vestre nobis et successores nostros per unumquemque annum, omni tempore, mancusos IIII per censum de prefato, auro ad festivitatem Sancti Andree apostoli, absque ullius contrarietatis obstaculo. Et non habeatis licenciam propter predicta omnia alium seniore facere neque proclamare nisi nos donatores aut successores nostros. Ad si vobis necessitas fuerit predicta omnia vendendi vel colibet modo alienandi, non vobis licitum erit hoc facere militibus sed vicinis vestris, sed talibus viris qui reddant per unumquemque annum nobis et successores nostros superius compreen censum et decimam fideliter. Quisquis autem ex utraque parte, tam videlicet donatorum quam acceptorum, donationem hanc sive scriptura in alico sollicitare ausus fuerit sive recindere in aliquo dimovere, componat (componat)¹ illi parte cui fuerit ausus iniuriam inferre libram unam auri puri. Atque postmodum scripturam hec robur obtineat perhenniter valiturum.

Quod est actum idus aprilis, anno XXV regni regis Philippi.

@Umbertus@ episcopus +. S+num Guilabertus. S+m Miro levita. S+ Raimundi levite. S+ Petri ipodiacono. S+ Poncii sacricustos. S+ Oliva capitisscole. S+ Ardenchus levite.

1. *Repetit i ratllat.*

1453

1085 abril 24

Gelabert Ramon ven a Guillem Ramon, cabiscol, un alou que conté terres cultivades i ermes, vinyes, un mas, un hort, un pou i arbres

de diverses classes, situat al territori de Barcelona, a la parròquia de Santa Eulàlia de Provençana, als llocs anomenats Quincià i Banyols, pel preu de 55 unces d'or de València.

ACB, perg. 1-2-953. Original. Pergamí, 271 × 304 mm. Al verso: "In Quinciano et in Bagneolis" (s. xi); "Scripta, XXVI" (s. xiii); "Num... 1081 (s. xvii); "Mitja Escala, Armari 2, n. 953" (Caresmar); "Antiquit. IV 37" (Mas); "1085" (F-B). Caplletra "I" que ocupa 3 ratlles.

ACB, LA.IV, n. 37, f. 12c-d. Rúbrica: "Guislabertus vendidit Guilelmo Reimundi, caputscole, terras, vineas et cetera". Exterior verso: "n. 37" (Caresmar). Caplletra "I" que ocupa 23 ratlles.

Regest: Mas, Notes, vol. X, p. 167, n. 1045.

In nomine Domini. Ego Guilabertus Remundi^a venditor sum tibi Guilielmus^b Remundi, qui et chaputscole, emptori. ^β Per hanc quippe scripturam venditionis mee sic vendo tibi alodium meum proprium, id sunt, terris et vineis, ^β cultis et heremis, et mansum unum, qui est infra iam dictum alodium, et hortum^c et puteum et arboribus mul-^atis generis. Est autem iam dicta omnia, in quatuor locis separatim positum, in territorio Barchinona, in par-^βrochia Sancte Eulalie de Provinciana, in locum vocitatum Quinciano^d et in Bagneolos. Et advenit mihi ^β prefata omnia per genitorum meorum et per omnesque voces. Afrontant^e iam dicta alodia de parte orientis ^γ in ipsum collum que est ante ipsam Turrem Blancham et unde discurrit ipsum torrentem de Espluges tempore ^β pluviarum, de circi in strata publica^f qui pergit ad ipsum collum de ipsa Gavarra, de meridie in ipsa via de ^β Lanera, de occiduo in alveo^g Lubrichati.^h Quantum infra istas quatuorⁱ afrontaciones^j (includunt)^l habeo vel habere ^{l0} debeo per qualicumque modo, sic vendo tibi: iam dicta omnia ab integre, simul cum ingressibus et exitibus eorum et cum ^{l1} omnibus illorum et pertinenciis sive afrontacionibus,^k propter pretium^l uncias^m quinquaginta quinque de auro de Valen-^{l2}ciaⁿ de rovallos recipientes. Quos tu emptor precium mihi dedistis et ego venditore manibus meis recepi. ^{l3} Nichilque ex predicto precio apud te emptore non remansit. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, ^{l4} que ego tibi vindo, de meum iure in tuum trado dominium et potestatem, ut facias exinde quodcumque velis fa-^{l5} cere, ad tuum plenissimum proprium. Quod si ego venditor aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista charta^o ^{l6} venditione venero aut venerit pro inrumpendum sive infringendum, nil valeat, set componat aut ego ^{l7} componam tibi supra scripta omnia in duplum cum sua melioratione. Et in antea ista charta^p vendicio ^{l8} firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc VIII kalendas madii, anno XXV regni Philippi regis.

^{/19} *S+ Guilabertus levita*, qui ista charta^q venditione fieri iussi manibus meis nomen meum scripsi ^{/20} et testes firmare rogavi.

S+ Berengarii levite, qui et caputscole. *S+ Stephanus levit\e/
*, ^{/21} S+ Guilelmi levite. S+ Ardenchus levite. S+ Guilaberti levite.
S+ Geraldus levite.

^{/22} Sig+num Mir Remundi, frater predicti venditore.^r

Sss Guilielmus sacer, s+ Petri ipodia-^{/23}choni,^s nos qui presentes eramus tunc quando Miro Reimundi, frater preloquiti^t venditoris, hec firmavit.

^{/24} S+ Mironis presbiteri, qui hec scripsit cum litteras fusas in linea VIII, die et anno quod supra.

1. Ratllat.

LA. a. Reimundi. b. Guilielmus. c. ortum. d. Quintiano. e. Af-
frontant. f. publica. g. alveolo. h. Lupricati. i. IIII^{or}. j. affrontatio-
nes. k. affrontationibus. l. precium. m. untias. n. Valentia. o. carta.
p. carta. q. carta. r. Segueix G. s. ipodiaconi. t. prelocuti.

1454

1085 maig 7

Bonjudà i la seva muller Belor, jueus, venen al clergue Bernat Ermengol una peça d'hort, situada al burg de la ciutat de Barcelona, prop del Merdançà, al carrer que va vers Santa Maria del Mar, pel preu de 105 sous d'argent.

ACB, LA.I, n. 83, f. 41a-b. Rúbrica: "Carta de quodam ortale, prope Merdancianum, in burgo". Interior recto: "n. 83" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1085" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus E: 6 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 167, n. 1046.

In nomine Domini. Ego Bonaiuda ebreo et uxori mea Belor, femina ebrea, venditores sumus tibi Bernardus Ermengaudi clerici, emptore. Per hanc scripturam vinditionis nostre vendimus tibi petiam unam de ortale, nostrum proprium. Quod habemus in burgo civitatis Barchinone, prope ipso Merdantiano sive in callo qui vadit ad Sancta Maria de ipsa Mare. Et advenit nobis per comparisonem sive per qualicumque voces. Et affrontat prefato orto de parte aquilonis in orto de nos venditores et habet dextros IIII^{or} et dimidio pede, et de circii similiter in orto de nos venditores sive intus in puteo et habet dextros VII et dimidio pede, de meridie in calle

publico et habet dextros VII et dimidio pede, de occiduo in pariete de te emptore et habet dextros IIII^{or} et dimidio pede. Quantum istas quatuor affrontationes includunt, sic vindimus tibi: predicto ortale cum arboribus et cum quiquid habet vel in antea habuerit, totum ab integre, propter precium solidos C V^e de plat(e)a¹ recipiente, legitime pensatos ad pensum de ipsa moneta. Quos tu emptor precium nobis dedistis et nos venditores recepi-^bmus. Et nichil de ipso precio apud te emptore non remansit. Et est manifestum. Quem vero predicto ortale, que nos tibi vindimus, de nostro iure in tuo tradimus dominium et potestate, ut facias exinde quodcumque velis facere, cum exio vel regressio suo, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo utriusque sexus qui contra ista karta venditione venerimus aut venerit pro inrumpendum sive infringendum, nil valeat, sed componat aut nos componamus tibi prelocuta omnia in duplum cum omni suam meliorationem. Et in antea ista carta venditio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc nonas madii, anno XXV regni Philippi regis.

S+ Mironi Gaucefredi, qui hoc scripsit die et anno quo supra cum litteras supra positas et emendatas ubi dicit "intus in ipso puteo", die et anno prefixo.

1. e expuntuada.

1455

1085 maig 11

Guillem Llobató ven a Bernat, ardiaca, unes vinyes amb la seva terra, situada al territori de Barcelona, al lloc anomenat Monterols, pel preu de 6 unces d'or.

ACB, perg. 1-2-1002. Original. Pergamí, 160 × 260 mm. "Mitja escala armari nº 2, n. 1002" (s. xvii); "Num...1157" (s. xvii); "Antiquitatum II, 85" (Mas); "1085" (F-B).

ACB, LA, II, n. 85, f. 29a-b. Rúbrica: "Carta de vineis de Monterols quas Guillelmus Lobatoni vendidit Canonice". Interior recto: "n. 85". Exterior recto: "anno 1085".

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 167-168, n. 1047.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Guilelmus Lobatoni venditor sum tibi Bernardus archidiachono, eptori. Per hanc scripturam istius mee venditio-^onis vendo tibi vineas, simul cum ipsa terra in qua sunt fundate, quas abeo^a in territorio barchinonensi, in loco vocitato Monterols. Ad-^bvenerunt mihi predictae vinee per vocem genitorum

meorum et per quascumque voces. Affrontant namque predictae vinee a parte orientis (in)¹ /^A (vineis)² in strata,^b a meridie in vineis Belid ebreo, et in vineis³ Canonice^c Sancte Crucis, ab occiduo in vineis iam /^B dicta Canonica^d et de Sancto Laurencio, a circio in vineis Ruben Bellito. Quantum iste affrontationes^e concludunt /^B et prefata^f termini terminant, sic vendo tibi: in predictis vineis ipsam medietatem, quam\|tum/ ibi abeo vel abere debeo, totum ab integrum, /^C simul cum exios vel regressiis earum, propter precium uncias VI de auro curribile de Valentia,^g quas Bernardus Olive pro te ac-^hcepit pro pignore de meo orto quod ipse tenebat. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que tibi vendo, de meo iure in tuum /^D trado dominium et potestatem, ab omni integritate, ad omnia que volueris facere, ad tuum plenissimum proprium. Si vero /^E ego venditor aut ullusque homo utriusque sexus qui contra hac^h ista carta venditione ve[ne]ro aut venerit pro inrumpen-^Idum sive infringendum, nil valeam aut valeat vindicare, sed componam sive componat tibi prefata hec omnia in duplo cum /^F omnem suam meliorationem. Et in antea ista carta venditione firma et stabilis permaneat modo vel omnique tempore. /^G

Actum est hoc V idus mai, anno XXV regni regis Philippi.ⁱ

S+ Guilelmus Lobatoni, qui ista carta /^H venditione fecit et firmavit et testibus eam firmari rogavit.

/^I S+ Bernardus Reimundi. S+ Maiasendis femine, soror predicti^I venditoris.

/^J S+ Reimundi Guilelmi. S+ Bernardus Arnalli.⁵

/^K S+ Iohannis presbiteri, qui hoc scripsit cum litteris rasis et emendatis sive fuis in linea IIII, die et anno quo supra.

1. in repetit. 2. vineis ratllat. 3. Sota et in vineis hi ha unes paraules il-legibles. 4. Sota la segona i hi ha una o. 5. Sota la i hi ha una o.

LA. a. hebreo. b. istrata. c. Canonice. d. Canonica. e. affrontaciones. f. prefati. g. Valencia. h. ac. i. Philippi.

1085 juny 20

Testament de Guisla en el qual nomena marmessors Gombau Sanç, el seu marit, Bernat Gígó i Arnau Miró i reparteix els seus béns, consistents en diferents alous, situats als comtats d'Osona i Barcelona, al Penedès i al Vallès, entre el seu marit, Bernat Gelabert i diferents establiments eclesiàstics, com els monestirs

de Santa Maria de Ripoll, on vol ésser enterrada, Sant Cugat del Vallès, Sant Miquel del Fai, Sant Salvador de Breda i Sant Pere de Casserres i les canòniques de Santa Eulàlia de Barcelona i Sant Pere de Vic, entre altres.

ACB, perg. 1-1-2359. Còpia, sense data. Pergamí, 179 × 444 mm. El document presenta un forat al marge inferior esquerre. Al verso: "[±16] Gondeballi Besore"; "Testamentum Guilie Bisaura" (s. xi); "Testamentum Guilie de Besora"; "Scripta" (s. xiii); "Num... 2359" (s. xvii); "Lib. III Antiquit. N.333"; "Diversorum A. 2359" (Mas); "1085" (F-B). Caplletres "H" i "S" que ocupen dues línies i una, respectivament.

ACB, LA.III, n. 333, f. 129b-d. Rúbrica: "Testamentum Guilie de Bisaura que dimisit Sedi alodium apud Collum Sabbatelli". *Inter columnas recto*: "n. 333" (Caresmar). Caplletra "H" que ocupa cinc ratlles.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 168, n. 1048.

Hec est scriptura testacionis^a cuiusdam femine, Guilię nomine, fideliter translata^b et probata, presentibus subterius adnotatis testibus. Sub Trinitatis nomine sacro. Ego Guilia femina, dum sanitate fruor mentis et corporis, timeo ut ab hac luce intestata discedam. Eligo autem manu-^cmissores meos, id est, Gonballus Sancii, viro meo, et Bernadus^c Guigoni et Arnallus Miro. Et rogo vos ut quandocumque aud^d ubicumque venerit super me dies ultimę sortis ita fiat ex omnibus rebus meis, sicut subterius iniungo amicis meis, et ad omne rebus meum ad distri-^ebuendum potestatem do eis. Primum quidem pro remedium anime meę dimitto^e ad Sanctam Mariam Rivipollensi uncia I, et ibi iubeo corpus meum sepeliri. Et ipsum meum alodium quod ego, iam dicta Guilia, habeo in totisque locis, cum omne edificium qui ibi est, id sunt, casas cum solos et superpositos, cum ^f arbores et vites et boscos^f ex multis genibus, qui est in comitatu Ausona et in comitatu Barchinona, in Penitense sive in Vallense, et in eorum terminis, et ad Sanctam Mariam de Palad, et in omnibus locis ubi pro mea voce et hereditate et per comparacione^g invenire potuerit homo propter ^h meam vocem et successionem, hoc toto alodium, quę habeo in totisque locis, cum omne rebus qui ibi sunt, ubi homo mihi sapere potuit et sapiit, solide et libere et sincere dimitto^h ad viro meo Gonballus in tali modo: ut teneat et habeat et possideat in diebus vite sue sine blandimento ⁱ ullius hominis et femine et donet pro anima mea inter Sancti Cucuphati et Sancti Sebastiani quarta I de oleo per unumquemquem annum, et migera I inter Sancti Petri de Abadesses et Sancta Eulalia de Barchinona et Sancti Michaelis de Faio et Sancti Salvatoris de Breda. Et hec oleo ^j donet per unumquemquem annum. Et per istum alodium

de Osona faciat domnus Gonballus, per unumquemquem annum, aniversariumⁱ pro anima mea cum XII presbiteros, qui missas cantent, et hoc faciat per unumquemquem annum. Et post obitum domnus Gonballus iam dicto, dimitto^j ipso alodio de Penedes, qui est ⁸ prope Sanctę Crucis, ad Sancti Sebastiani de Gurgos. Alium autem alodium, qui est in parrochia Sancta Maria de Palad, dimitto ad Sancti Cucuphati de Valles. Alium autem alodium qui fuit de Senigons, dimitto^k ad Sancti Petri de Abadesses. Alium autem alodium qui est in parrochia Sancti Saturnini de Collo de Sabadel ⁹ sive in Mugent, dimitto^l inter Sancti Michaelis de Faio et Sancti Salvatoris de Breda et Sancta Eulalia de Barchinona ad ipsam canonicam. Et ipsum alodium, quod habeo quod h^l in Ausona, in parrochia Sancti Felicis, que dicunt Cirviani,^m dimittoⁿ ad Bernardus Guilaberti. Ipsum ¹⁰ quem habeo in Campo Ansulfo sive in Devodelles, cum alium quem tenet Guilelmus Amalrici, cum ipsas de Sancti Felicis et in hoc alodio habet arbores et vitis. Hoc totumque in hec locis habeo per ullaque voces. Hoc totum ei dimitto^o in tali modo: ut teneat in vita sua et donet ¹¹ quarta I^p de oleo, per unumquemquem annum, ad Sanctam Mariam Rivipollensi. Et si istum censum dare non voluerit, hec alodio solide in postestate Sancte Marię perveniat. Et post obitum Bernadus^q iam dicto, hec dimissio solide et libere perveniat in potestate Sancte Marię Rivipollensi. ¹² Et alium alodium de ipsa turre que tenet Languardus, cum sua pertinentia, qui mihi advenit per comparacionem^r sive per donacionem^s quem viro meo mihi fecit, hoc totum dimitto^t ad Sanctam Mariam Rivipollensi. Alium autem alodium qui fuit de Corneiana, et alium quem tenet Reimundus^u Miro de ¹³ Serra, et alium quem tenet Ermetruit de Torrent, et alium quem tenet Elliardis de Moleles et filiis suis, et alium de Canned,² qui fuit de Adalbertus archidiaconus, dimitto^v ad Elisabed,^w filiam Gonballus. Et teneat in vita sua et donet, per unumquemquem annum, media quarta ¹⁴ de oleo ad Sancti Petri de Vico. Et post obitum suum, remaneat hoc alodium ad chanonicham^x Sancti Petri sedis Vico. Et alium alodium, qui est in Vulpiliag, dimitto ad Sancti Petri Castrumserre. Et de totum meum mobile, que habeo ipsam meam partem, fiat divisa in duas partes et unam ¹⁵ partem remaneat ad Sanctam Mariam Rivipollensi et de alia parte dimitto uncias II^y ad Sancti Saturnini de Sabadel. Hoc quod remansit de mobile, totum dimitto^z pro anima mea per missas et ad sanctis vel ad pauperis, vel in quo melius vident.

Actum est hoc XII kalendas iuli,^{aa} ¹⁶ anno XX^oV^o regis Philippy.^{ab}

S+num Guilia, qui istum testamentum fieri iussit et firmavit et firmavit et firmare rogavit.

Sig+m Bernardus Guigoni, sig+num Arnallus Miro, qui sumus tutores et elemosinarii.^{ac}

Sig+m Mir ¹⁷ Ramon. Sig+m Pere Isani.^{3-ad} Sig+ Andreu Bernad.^{ae} Sig+m Pere Bernad.^{af} Adalbertus sacerdos, scriptor.

¹⁸ S+ Berengarii levita, qui et caputscolę. S+ Petri levite. S+ Raimundi Gerberti subdiachoni. S+ Raimundi Ollegarii subdiachoni.

¹⁹ S+ Bernardi clerici, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. *Esborrat.* 2. *Sota la d hi ha una t.* 3. *Sota la n hi ha una r.*

LA. a. testationis. b. translata. c. Bernardus. d. aut. e. dimito. f. boschos. g. comparatione. h. dimito. i. anniversarium. j. dimito. k. dimito. l. dimito. m. Cerviani. n. dimito. o. dimito. p. unum. q. Bernardus. r. comparatione. s. donationem. t. dimito. u. Raimundus. v. dimito. w. Helizabet. x. canonicam. y. duas. z. dimito. aa. iulii. ab. Philippi. ac. helemosinarii. ad. Isarn. ae. Bernard. af. Bernard.

1457

1085 juny 21

Ponç, levita, ven a Joan Cep una peça de terra situada al territori de Barcelona, dins la parròquia de Sant Andreu de Palomar, al lloc de Vilapicina, a la Ventosa, pel preu de 21 mancosos d'or de València.

ACB, LA.II, n. 258, f. 87a-b. Rúbrica: "Poncius levita vendidit Iohanni Cepe petiam I terre apud Ventosa, in Villapiscina". Interior recto: "n. 258" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1085" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 168, n. 1049.

In nomine Domini. Ego Poncius levita venditor sum tibi Iohannes Cepe, emptori. Per hanc scripturam venditionis mee vendo tibi peciam I terre. Quod abeo in territorio barchinonensi, infra parrochia Sancti Andree de Palumbare, in Villapiscina, loco vocitato ad ipsa Ventosa. Habet autem affrontationes predictam petiam terre a parte orientis in terra Sancte Marie cenobio rivipollentis sive Sancti Cucuphatis cenobio vallensi, a meridie in terra Rodlendis femine, ab occiduo et circio in terra Guilelmus Bernardi et filii eius sive in platea qua itur ad urbe iam dicta. Advenit autem mihi prefatam petiam terre per cartam pigneris, que mihi fecit Richellis femine, mater mea, propter mancosos VIII de Adalmodis auri monete Barchinone, pensatos unum ad unum ad pensum ipsius monete. Quod

ego ad eam prestavi et illa michi debuerat reddi ad placitum constitutum et minime fecit. Et admonui eam plures vices et nichil mihi profuit. Idcirco, insistente atque ordinante iudice Remundi et aliis honestis viris, id est, Poncius Arnalli et Reambaldus Ansovalli levite atque Guilelmus Guitardi, vendo tibi predictam petiam terre. Quantum prescriptas affrontationes includunt et predicti termini ambiunt, tibi ad integrum vendo, simul cum ^p ingressibus et regressibus earum, in aderato et definito precio viginti unum mancosos auri bono et optimo Valentie. Quod tu emptor precium mihi dedisti et ego venditor manibus meis accepi integriter. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que ego tibi vendo, de meo iure in tuum dominium et potestatem ad integrum trado, ad tuum proprium, quodcumque tibi placuerit faciendum. Quod si ego venditor aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc venditionem venero aut venerit ad inrumpendum, non hoc valeam aut valeat vindicare, sed componam aut componat tibi predicta omnia in duplum cum sua melioratione. Et in antea ista venditio firma permaneat omni tempore.

Quod est actum XI kalendas iulii, anno XXV regni Philippi regis.

S+ Poncii levite, qui hanc venditionem feci et scripsi et firmavi et testibus firmare rogavi.

S+m Poncius Arnalli, s+m Guilelmus Guitardi, nos qui hanc venditionem vidimus et audivimus et estimatores fuimus.

S+ Reamballi levite. S+m Bernardi Suniarii. S+m Remundi Sendredi. S+m Guadalli Guilelmi. S+ Remundi levite, qui et iudicis.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsi et sss subscripsi die et anno quo supra.

1458

1085 juliol 6

Ramon Seniol, la seva muller Solestenda i el seu fill Pere Ramon permuten amb Vivà Guadall, levita, una terra, un prat i el dret de Vivà a fer un aqüeducte que vagi als seus molins, tot situat al comtat de Barcelona, al Vallès, a la parròquia de Santa Maria de Martorelles, al Pla de Tenes, a canvi d'una peça de terra de la parròquia de Sant Cebrià de les Cabanyes d'Amunt, dues peces més al Pla de Tenes i 7 mancosos d'or de València.

ACB, perg. 1-4-291. Original. Pergamí, 233 × 225 mm. Restaurat. Hi ha un forat a la part inferior esquerra del pergamí que afecta lleugerament la lectura de la

ratlla divuit. Al verso: "1085"; "Diversorum C (b) 291 / Capsa 3" (Mas). Cf. doc. núm. 1711, de 6 de juliol de 1085. Caplletra "I": 20 mm.

In nomine Domini. Ego Reimundus Seniulli et uxor mea Solesten, cum filio nostro Petrus Reimundi, commutatores sumus¹ tibi² Vivano Guadalli, atque levite. Sit etiam manifestum quia commutamus tibi terram nostram propriam et pratum, que abemus in comitatu barchinonense,³ in Vallense, in parrochiam Sancte Marie de Martoreles, in ipso Plano de Tenes. Advenit autem nobis ipsa terra et pratum per vocem ienitorum nostrorum et per decimum aliisque quibuslibet vicibus sive modis. Terminatur autem prefata terra et pratum ab oriente in terra Sancte Marie de Martoreles et in terra Arnalli Geriberti et uxoris sue, a meridie in rivo Bisocii, ab occiduo in terra tua cum quo hanc commutationem facimus, a circio in vineis filiorum Mironis Riculfi. Quantum vero predicti termini concludunt, tali modo et ordine comutamur tibi: ut facias exinde transtisum aqueductus ad tuos molendinos et regum et caput regi de glebarium, unde tibi placuerit et quantiscumque vicibus tibi placuerit et unde tibi melius visum fuerit et opus atque necessitas extiterit, et cum ingressibus atque regressibus et cum omnibus que necessaria adere ad regum meliorandum vel ad molendinos tuos, ad tuum plenissimum proprium. Aliud vero ad opus nostrum retinemus. Accipimus autem pro hac commutatione terre, quam tibi facimus, alteram tuam terram in parrochiam Sancti Cipriani de Capannis Superioribus, et in Plano de Tenes duas peciolas terre, et mancosos VII auri Valencie, sicut continetur in scriptura commutationis, quam a nobis exinde fecisti atque firmasti. Si vero nos commutatores aut utriusque sexus homo commutationem hanc dirumpere voluerimus aut voluerit, nil prosit, sed componamus aut componat tibi ipsam terram in triplum, quam a te pro hac commutatione accipimus, cum omni sua melioratione in eodem loco et in eodem territorio similem eius atque hoc⁴ equalem. Et postmodum maneat hoc perenniter firmum.

Quod est actum pridie nonas iulii, anno XXVI regni regis Philippy.

S+ Reimundi Seniulli, s+ Solesten femine, s+ Petri Reimundi, qui hanc commutationem fecerunt et firmaverunt testibusque subscriptis firmare] rogaverunt.

s+ Poncius Arberti. s+ Ebrinus Bonefilii. s+ Petroni Artallo.⁵ s+ Berengarius Geriberti.

^{/0} S+ Iohannis presbiteri, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Repetit. 2. Sota vobis. 3. L'última e sembla ratllada. 4. cho.
5. Sota la t hi ha una e.

1459

1085 setembre 9

Guillem fa testament en el qual nomena marmessors Guillem Bonfill, Pere Guítard, Pere Ademar; la seva dona Guisla i Arnús, i deixa la meitat de la seva terra al monestir de Sant Cugat, 4 sous de plata a Santa Maria i quatre a Sant Esteve, i concedeix a la seva dona els aous, cases, horts, terres i vinyes.

ACB, perg. 1-4-292. Original. Pergamí, 342 × 137 mm. Restaurat. Al verso: "1085" (Mas); "D.C. (b) 292-cap. 3" (Mas). La caplletra té 23 mm.

In Dei nomine. Ego Guirielmus iaceo in lectulo egritudinis mee et timeo repentino casu [/] mortis, sed spero in misericordia Dei. Ideo iubeo atque discerno ut sint helemosinarii mei, [/] id [est], Guirielmum Bonefilii et Petrum Guitardi et Petrum Ademarii et Guila, uxor mea. [/] Precor vos, a[m]ici mei prescripti, ut, si mors mihi advenerit de ista egritudine [/] aut antequam alium testamentum faciam, plenam atque liberam potestatem habeatis apre-[/]hendere et distribuere omnes meas res, tam mobile quam etiam immobile, sicut in hoc meum [/] testamentum inveneritis impressum. In primis concedo ad domum Sancti Cucuphatis ipsa me-[/]dietate de mea terra paste, de omne meo mobile, exceptus ipso parilio de bubus (?) [/] meliore, quem dimito uxor mea, et ipso asino, quem concedo ad filio meo Poncio. ^{/0} Et de alia medietate, qui primo (?) est, concedo ad Sancta Maria, ad ipsa opera de cruce, solidos IIII^{or}/^{/1} de plata. Ad Sancto Stephano, solidos II de plata. Et concedo ad Arnallum Poncii et Petrum ^{/2} Sendredi ipsa tonna, quem teneo per pignus de Berengario Ademari. Iterum ^{/3} concedo ad uxor mea omnia mea alodia, tantumque casas, casalibus, ortis, ortalibus, \quam/ terras ^{/4} et vineas, cultum vel heremum, omnia et in omnibus, [omnes] meas voces vel directos, ubicumque ^{/5} habeo vel habere debeo, omnibus diebus vite sue, ut teneat et possideat absque ^{/6} [pladimento] ullusque homo vel femina. Post vero dicessum suum, remaneat ad filios meos ^{/7} vel filia qui sunt procreati ex me in illa, ut dividant equaliter de prescripta medie-^{/8}tate unde dimisi ad dicta Sancta Maria [et Sancto] Stephano. Hoc quod pre fuerit, dimito ^{/9} pro anima mea, ut melius videritis, in monasterios et ecclesias necnon et in clericis^{/20}.

*Actum est hoc V idus setembri, anno XX° VI° regni Phylipy
 /²¹ regis.*

*Sig+num Guirielmo, [qui] hunc testamentum feci scribere/²²
 et manu propria firmavi testesque firmare rogavi.*

*Petrus /²³ Sendredi diaconus ssss. Sig+num Poncium Guilelmi.
 Sig+num Guascha femina. /²⁴*

*/²⁵ + Petrus ypodiaconos, qui hec scripsi et subripsi sub ssss
 die /²⁶ notatoque et anno.*

1460

[1069-1085]

*Testament d'Umbert, bisbe de Barcelona, en el qual fa deixes del castell
 de Gelida, Palou, la parròquia de Sant Pere Molanta, la torre
 Dela, i altres béns, a Dalmidana i al seu nebot Guerau, al monestir
 de Sant Cugat del Vallès, a les canòniques de Barcelona i de
 Girona, i a altres persones.*

ACB, LA.IV, n. 212, f. 79a-c. Rúbrica: "Testamentum Umberti episcopi qui dimisit
 sedi I mansum in Gelida, in apenditione Penitensis". Interior recto: "I" (s. XIII-
 XIV); "n. 212" (Caresmar). Caplletra "Q" ornamentada, tipus B: 5 línies.

Datació: document sense data; vegeu l'estudi cronològic de la introducció.

Regest: MAS, Notes, vol.X, p.174-175, n. 1063.

Ed.: PUIG, *Episcopologio*, ap. LIV, p. 397-398.

*Quoniam debite conditionis humane nullus homo in carne
 positus potest evadere mortem, propterea ego Umbertus, gratia Dei,
 annuente Sancte sedis, barchinonensis episcopus, cogito de ultima
 die vite mee et ob metum mortis mee iubeo fieri hoc testamentum,
 ut hoc totum quod hic invenitur scriptum, firmum et stabile
 habeatur per omne seculum. Constituo namque elemosinarios meos
 sive manumissores dompnum Gerallum Alamagni et Ramundum
 Olibe et Arbertum Geriberti et Ramundum Guilelmi, ut habeant
 plenam potestatem distribuendi et faciendi hoc totum quod hic
 mando et ordino de omni meo honore et de omni meo alio avere,
 tam mobili quam immobili.*

*Primum namque concedo et dimitto dompno Gerallo, nepoti
 meo, ipsum castrum de Gelida, scilicet ipsum solarium cum suis
 exitibus et ingressibus et cum omnibus parietibus de ipsis domibus
 que ibi sunt, et ipsam basilicam Sancti Petri que ibi est constructa*

intra portam predicti castris, et hoc totum quod pertinet ad pre-nominatum castrum de ipsa aqua que nominatur Anoiã, que est con(s)tra^l predictum castrum, simul cum ipso mulino, quod fuit de Rodulfo, qui est de alia parte, simul cum totas ipsas decimas sive primitias quod habeo de ipsa parte que est adversus pre-nominatum castrum, et cum totas alias decimas sive primicias que habeo de alia parte circii ultra aquam que nominatur Anoiã, pariter cum ipso senioratico de ipsis militibus et eorum alodia. Itemque extra hoc totum, quod superius nominatur, quod dimitto pre-nominato Gerallo, totum aliud quod habeo ultra aquam de ipsa Anoiã pre-nominata de parte circi, dimitto et concedo Domino Deo et Sancti Cucuphati de Vallense et pre-nominato Gerallo, simul ad integrum, exceptus medietatem ecclesie Sancti Iohannis et de eius sacraria, quod dimitto Domino Deo et Sancto Cucuphati pre-nominato per melioracionem. Iterumque concedo Domino Deo et Canonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie, ob remedium anime, ^l mee ipsum mansum qui fuit de Guadamir Moraton, simul cum ipso solario et cum suis terris et suis vineis et cum suis aquis sive fonte et cum arboribus diversi generis, et hoc totum quod pertinet ad iam dictum mansum quocumque modo. Et concedo Domino Deo et Canonice Sancte Marie de Gerunda, ob remedium anime mee, Palaciolum cum suis terminis et pertinenciis, exceptus ipsas decimas totas que sunt Geralli pre-nominati, et exceptus quatuor modiatas vinearum et ipsas domos de Gaucefredo Tetmar, que sunt intra ipsam fortitudinem, quas dimitto Ramundo Olibe de Ceguinas, simul cum ipsas vineas quas ipse fecit plantare ibi, et ipso mulino cum eius caput rego et rego atque cum suis cunctis pertinenciis. Hec vero omnia que dimitto predictæ Canonice Sancte Marie, in ea videlicet ratione et ordine facio: ut Remundus Gerberti, meus nepos, teneat et possideat illud totum, dum vixerit in hoc seculo, et post suum obitum quod remaneat solide et delibere ad prefatam Canonicam. Itemque concedo cum ipsa sua mercede dompni pontificis gerundensis ipsam ecclesiam Sancti Petri de Palatio Moranta ad Gerallum pre-nominatum, cum suis cunctis alodiis, videlicet terris et vineis et suis universis pertinenciis et ipsa Torre Dela, in ea videlicet ratione et ordine: ut Remundus Gerberti teneat ipsam medietatem de ecclesia pre-nominata de ipsis terris et vineis cunctis et de suis pertinenciis, dum vixerit, per iam dictum Gerallum, nepotem meum. Et ipsas vineas, quas tenet Bremundus Mironis de Campo Precioso per fevum, dimitto eas ad Remundum Bremundi. Itemque concedo Domino Deo et ecclesie Sancti Poncii de Cervilione hoc totum quod ibi comparavi ego,

prenominatus Umbertus pontifex, et Oliba Remundi, scilicet terras et vineas quas emi in eius terminis et medietatem de Campo Precioso a Gerallo prenominate. Et concedo insuper prenominate Gerallo Ventaiols, que nominatur Ferran, cum omnibus terris et vineis, cultis et heremis, quas ibi habeo, et cum omnibus eius terminis sive directis, exceptus ipsum mansum prenominate, qui fuit de ^f Guadamir Moraton. Et facio hoc in tali modo et ordine: ut Dalmidana teneat et possideat illud totum ad integrum, dum vixerit in hoc seculo, cum prenominate manso de Guadamir Moraton, et ut post suum obitum revertatur Ventaiols, que nominatur Ferran, cum omnibus directis suis prenominate et pertinenciis, ad prenominate Gerallum, solide et delibere ad integrum, et predictum mansum de Guadamir cum omnibus directis et pertinenciis ad Canonicam Sancte Crucis Sancteque Eulalie prenominate. Hoc vero totum quod concedo Domino Deo et cenobio Sancte Cucuphatis Vallense et Gerallo, nepoti meo prescripto, in castrum de Gelida et in eius terminis facio hoc et ordino in tali modo et ordine: ut Dalmidana teneat et possideat illud totum, dum vixerit in hoc seculo, nominatim habeat inde medietatem de ipsa dominicatura et ut post eius mortem fiat, sicut superius dictum est et testatum, ad Sanctum Cucuphatem et ad Gerallum predictum. Itemque dimitto predictae Dalmidane ipsam medietatem de omni meo mobili quod habuero ad diem mortis mee, et alteram medietatem dimitto pro anima mea ad integrum, et Gerallus, meus nepos prenominate, habeat ipsam aliam medietatem de omnibus dominicaturis quas habeo in castro de Gelida prenominate et in omnibus eius terminis cum ipso senioratico et mandamento de ipsis² militibus et de aliis hominibus, et ut post obitum Dalmidane prenominate remaneat ad predictum cenobium Sancti Cucuphatis hoc totum quod ibi dimitto solide et libere, sicut superius dictum est et testatum.

Umbertus episcopus +. S+num Raimundi Olibe. S+num Arberti Geriberti. S+num Guilelmi Ramundi. S+num Bremundi Bernardi. S+num Umberti Onofredi. S+num Dalmidane femine. S+num Bernardi Suniarii. S+num Bernardi Bremundi. S+num Remundi Guilelmi. S+num Bertrandi Guilelmi.

S+ Mironis Donucii, qui hoc scripsit cum litteris supra positis in linea prima et VII^a et octava et nona et XIII^a et litteris rasis, die et anno quo supra.³

1. *s expuntuada.* 2. *Escrit sobre raspat i amb lletra posterior.* 3. *Tot i el formulari, manca la datació.*

1461

1086 gener 5

Arsenda dóna a la seva filla Ingilsenda una peça de terra, situada al comtat de Barcelona, al Maresme, al carrer Badalona, a la parròquia de Santa Maria, al terme de vila Pomera.

ACB, perg. 3-32-27. Original. Pergamí, 116 × 403 mm. Al verso: "frontera de alodio Sante Marie" (s. XII); "Carta com na Ersent dona a la sglesia de Badalona una peça de terra la qual és a Pillelles"; "de Pomar" (s. XIII); "Cubiculum III, scrinium 32, titulum Prepositura maii n. 27" (Caresmar); "senyal blau" (F-B). Caplletra "I": 25 mm.

In Dei Omnipotentis [nomin]e. Ego Arsendis femine donatrice sum tibi filiola mea Ingilsendis femine. Certum quidem et manifestum est enim quia placui[t] animis meis et placet, nullus quoque agentis imperio nec suaden-^ltis ingenio, set propria expontanea hoc tibi helegit ut cum Deo bona voluntas tibi cartam donacionis fecissem, sicuti et facio. Per hanc scripturam donacionis dono namque tibi pecia I de terra mea propria francha. Ad-^lvenit mihi per genitorum aut per ullasque voces. Est hec omnia in comitatu Barchinone, in Maritimam, in vico Betulone, in parrochie Sancte Marie, in termine Villa Pomaria, in locum que vocitant ad ipsos Pinenels. Et affrontat ^l hec omnia de orientis in torrentum de Pumar qui excurrit per imbrem, de meridie in alodium de Ermengaudi Bernardi et de uxoris eius Azaledis femine, de occiduo similiter in terra de iam dicti Ermengaudi et de Azaledis, de parte cir-^lcii in alodium de Sancte Marie Betulone. Quantum iste affrontaciones includunt et isti termini ambiunt, sic dono tibi: iam dicte omnia, totum ab integre, cum exhibitibus vel regressibus earum. Et est manifestum. Quem vero predicta hec ^l omnia, que ego tibi dono, de meum iure in tuum trado dominium et potestatem, ad tuum plenissimum proprium alodium, ad omnia quicquid ex inde facere quodcumque volueris. Quod si ego donatrice aut aliquis homo sexus utriusque qui hoc in-^lrumpere temptaverit, nil valead, set componat aut componam tibi predicta omnia in duplo cum omnem suam immelioracionem. Et in antea ista carta donacionis firma permanead modo vel omnique tempore.

^l Facta ista karta donacionis nonas ianuarii, anno XX^oVI^o regni regis Philippo.

Sig+m Arsendis femine, ego qui ista carta donacionis feci et firmavi et testibus firmari eam rogavi.

^l Sig+m Gonmari Atto. Sig+m Gitardi Pladiani. Sig+m Remundi Seniofredi. Sig+m Ermengaudi Remundi.

1° Ermengaudus presbiter scripsit et subscripsit sub die et anno quo supra ssss.

1462

1086 febrer 28

Seguí Bellit i el seu fill Ramon Seguí venen a Bernat Joan i a la seva muller Estefania una peça de terra amb el mallol que hi plantà Bernat Esteve, situada al terme de Tiana, prop de l'església que anomenen de Sant Cebrià, pel preu de tres sesters d'ordi en la mesura nova.

ACB, LA.II, n. 452, f. 156d-157a. Rúbrica: "Bernardus Iohannis emit peciam terre et mayol prope ecclesiam de Tizana". *Inter columnas verso*: "n. 452" (Caresmar); "Anno Domini 1086" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus H: 13 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 169, n. 1050.

In nomine Domini. Ego Seguinus Belliti et filii mei Reimundi Seguini venditores sumus tibi Bernardi Iohanni et uxor tua Stephania femina. Per hanc scripturam venditionis nostre vendimus vobis petia una de terra, qui est herema et culta, cum ipso maliolo qui ibi est plantatum, que plantavit Bernardi Stephani. Et est ipsa petia de terra, que vobis vendimus, in terminio de Tizana, prope ipsa ecclesia que vocant Sancti Cipriani. Advenit mihi Seguinus Belliti per meam comparationem et per ienitorum meorum, et ad me Reimundi Seguini per donationem quem fecit mihi pater meus Seguini Belliti et per ullahque voces. De parte aquiloni affrontat ipsa nostra petia de terra, que vobis vendimus, in maliolo de me Seguini Belliti et de filii mei Remundi Seguini et de Argirig Ferrario, de occiduo in torrent qui discurrit per tempus pluviarum que vocant ad ipso Furno, de meridie in terris et in maliolo de me comparatore que plantavit Reimundi Sendredi, de circii in vineas de nos venditores. Quantum istas IIII^{or} affrontationes includunt, sic vendimus tibi Bernardi Iohanni et uxori tua Stephania femina: iam dicta pecia de terra, que superius est scripta, ab integre, propter precium sestarios III de ordio, ad mensura de ipsa nova. Quod vos emptores precium nobis dedistis et nos venditores manibus nostris recepimus. Et nichil de ipso precio apud vos emptores non remansit. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que vobis vendimus, de nostro iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, ab omni integritate, ut quicquid exinde facere vel iudicare volueritis, liberam in Dei nomine abeatís plenam ^A potestatem, cum exiis vel regressiis

earum, a vestrum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut ullusque homo utriusque sexus qui contra hanc venditionem ad irumpendum venerit, non hoc valeat vindicare, sed componat aut nos componamus vobis iam dicta pecia de terra, sicut superius resonat, in duplo cum omnem suam inmelioratione. Et in antea ista venditione firma permaneat modo vel omnique tempore.

Facta venditione II kalendas marci, anno XXVI regni Philippi regis.

S+num Seguinus Belliti, s+num Reimundi Seguini, nos pariter, qui ista venditione fecimus et firmavimus et testes firmare rogavimus.

S+num Erumir Bonifilii. S+ Ioanni Pere. @Adalbertus levita@.

S+ Poncii subdiachoni, qui hec scripsit cum litteras raras et emendatas et fusas in regulo IIII et in octavo, die et anno quod supra.

1463

1086 març 1

Berenguer Ramon i Ermessenda venen a Pere Joan i a la seva muller Beliarda diversos béns que tenien per compra i per altres raons, situats a Banyols, a prop del castell de Port, pel preu de 210 mancusos roals d'or de València.

ACB, perg. 1-4-293. Original. Pergamí, 175 × 280. Al verso: "CCCXLV de Port" (s. XIII-XIV); "1086" (Mas). Caplletra de 8 línies.

In Christi nomine. Ego Berengarii Raimundi et coniux mea Ermesindis femina vinditores sumus vobis Petrus Iohan et uxori tue Belliardis femina, /^o emptoribus. Per hanc scripturam vendicionis nostrę vendimus vobis terras cultas et heremas et pratis et casalicios et puteo et pila. Et est hec omnia ^β in Bagneolos, prope castrum de Porto. Qui nobis advenit prelibata omnia per comparacione et per ullasque voces. Et affrontad iam dicta omnia de circi /^a et de meridie in vias, de orient in ipso prato et in terra Bernardus Mironi, de occiduo in terras et pratos de Petrus Mironi. Quantum iste affrontaciones /^o includunt, sic vendimus vobis: iam dicta omnia ad integrum, propter precium mancusos CCX de auro roals de Valencia. Quod vos emptores precium nobis de-^βdistis et nos venditores manibus nostris recepimus. Et nichil de ipso precio aput vos emptores non remansit. Et est manifestum. Quem vero /^o predicta omnia, que vobis vendimus, de nostrum iure in vestrum¹ tradimus dominium et potestatem, ut quiquit exinde facere vel iudicare volue-^βritis,

cum exios et regresios earum, ad vestrum plenisimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque contra ista /^β vendicione pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut nos componamus vobis iam dicta omnia in duplo cum omni sua /¹⁰ melioracione. Et in antea ista vendicio firma permaneat omnique tempori.

Actum est hoc kalendas marcii, anno XXVI regni regis Phili/ pi.

/¹ S+num Berengarii Remundo, s+num Ermesindis femina, nos qui hista vendicione fecimus et firmamus et testes /² firmare rrogavimus.

S+num Dalmacio Sinderedi. S+num Raymundi Ysarno. S+num Ferreolo Sendre. /³ *Sig+num Mironis iudicis*. (Senio)² *Sig+num Seniofredus levita*.

/⁴ S+ Guilielmus sacer qui hec scripsi et SSS die et anno quo supra.

1. *Mot corregit.* 2. *Raspat.*

1464

1086 abril 17

Bernat Benet empenyora a Falcó Amalric, a la seva muller Bonadona i al seu fill Berenguer un alou situat al territori de Sant Jaume d'Olzinelles, a excepció de la donació feta a l'església de Santa Maria de l'Estany, per raó d'un deute de 100 unces d'or de València.

ACB, perg. 1-4-350. Original. Pergamí, 211 × 287 mm. Al verso: "pigis de Ulzineles" (s. xi); "1086" (Mas). La caplletra té 15 mm.

In nomine Domini. Ego Bernardus Bernardi impignorator sum vobis Fulchonem Amalrici et uxori tue Bonadonna et filio tuo Berengario. Mani-²festum sit cunctis quia debito|r/ sum vobis C^m uncias Valencie auri. Propterea inpignoro vobis omne alodium quod habeo in territorio Sancti Iacobi /^β de Ulzineles, exceptus hoc quod iam donavi per cartam donacionis ecclesie Sancte Marie Stagni, sicut ego habeo vel melius habere debeo. /⁴ Affrontat iam dicta omnia a parte orientis in pont de Lubricato, a meridie in strata publica qui pergit ad Minorisa, ab occiduo in ecclesia Sancte Marie /^β de Claret, a parte vero circii in strata qui pergit de Collospine ad Minorisa. Quantum isti termini includunt, sic impignoro vobis: iam

dicta omnia, ⁶ cum exiis et regressiis eorum, propter iam dictum debitum, eo modo et tenore: vero vos prestitores habeatis et teneatis et expletetis iam dicta ⁷ omnia, usquequo reddam vobis vel ad ipsos cui vos iusseritis, nos vel ipsos cui nos iusserimus C uncias auri prescriptas sine vestro egan, et ipso ⁸ auro fiat sic bonum ut per unumquemque numum possitis aprehendere IIII^{or} argenteos de plata pura et optima. Et si supra dictum ⁹ debitum non habeo vobis persolutum in festivitate Sanctum Pasce per omnes annos, quando-cumque postea reddiderimus vobis predictum debitum post istum ¹⁰ terminum, illo anno vos expletetis iam dicta omnia integriter. Et si aliquid edificium abeatis factum, postquam ego reddidero vobis ¹¹ vestrum debitum, ego Bernardus reddam vobis avere quod habetis in [supra] dictis edificiis vel plantis dispositum. Manifestum est enim. ¹² Quem vero predicta \omnia/ de meo iure in vestrum trado, sicut hic scriptum est. Quod si ego impignorator aut ullusque homo vel femina qui hoc vobis ¹³ disrumpere voluerit, in duplo vobis componat predicta omnia. Et postea ista scriptura firma persistat in eternum.

Actum est hoc ¹⁴ XV kalendas maii, anno XXVII Philipi regis regni.

Sig+num Bernardus Bernardi, qui ista impignoracione feci et firmav[i] ¹⁵ firmarique rogavi.

Sig+num Arnallus Petri. Sig+num Petrus Arnalli. Sig+num Bernardus Geral. Sig+num Raimon ¹⁶ Ierbert. Sig+num Berenguer Sinfre. Berengarius Eribali sss. *Alamandus levita* sss. Sig+num Adala.

¹⁷ Raimundus sacerdos, qui hoc scripsit die et anno sss quo supra.

1465

1086 abril 23

Seguí Bellit i el seu fill Ramon venen a Bernat Otger quatre peces de terra amb els arbres i ceps que hi ha, situades al comtat de Barcelona, al Maresme, a la parròquia de Sant Cebrià de Tiana, al lloc anomenat l'Espinacera, a canvi de tres sestera d'ordi.

ACB, LA.II, n. 451, f. 156c-d. Rúbrica: "Item emit Bernardus Oggerii IIII^{or} pecias terre apud Spinacera, in Tizana". Exterior verso: "n. 451" (Caresmar); "Anno Domini 1086" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 8 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 169, n. 1051.

In nomine Domini. Ego Seguinus Belliti et filio meo Remundo venditores sumus tibi Bernardus Odegario, emptori. Per hanc quippe scripturam venditionis nostre sic vendimus tibi petias quatuor de terras et arboribus multis generis, et trillas et vitis qui in iam dictas quatuor petias de terra sunt fundatas. Et est hec omnia in comitatu Barchinona, in Maritima, in parrochia de Sancti Cipriani de Tizana, in loco vocitato ad ipsa Espinacera. Et advenit nobis prefata omnia per nostra comparatione et per genitorum et per omnesque voces. Et affrontat prefata omnia de parte aquilonis intus ipsa riera, de circi in alodio Remundus Maier, de meridie in alodio Sancti Cucuphatis cenobii, de occiduo in alodio Sancti Cipriani. Quantum istas affrontationes includunt, sic vendimus tibi: supra scripta omnia ab integre, simul cum ingressibus et exitibus earum, propter precium sestarios III de bono ordeo, ad mensura legitima. Quos tu emptor precium nobis dedistis et nos venditores manibus nostris recepimus nichilque ex predicto precio apud te emptore non remansit. Et est manifestum. Quem vero prefata omnia, que nos tibi vendimus, de nostrum iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ut facias exinde quodcumque velitis facere, ad tuum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra ista carta venditione venerimus aut venerit pro inrumpendum sive infringendum, nil valeat, sed componat aut nos componamus tibi supra scripta omnia in duplum cum sua melioratione. Et in antea ista carta venditio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc VIII kalendas madii, anno XXVI regni Philippi regis.

S+ Seguinus Belliti, s+ Remun-^{do}, nos qui ista carta venditione fieri iussimus, firmamus et testibus firmare rogavimus.

S+ Remundo Christiano. S+ Dominico Iocfret. S+ Remundo Dominico.

S+ Mironis presbiteri, qui hoc scripsit die et anno quod supra.

1466

1086 maig 1

Ponç ven a Jofre Ermengol i a la seva muller Agnès una peça de terra situada al comtat de Barcelona, al Vallès, a la parròquia de Santa Agnès, al lloc anomenat Pulier, a canvi d'una mitgera d'ordi bo i rebedor sense engany.

ACB, perg. 1-4-294. Original. Pergamí, 135 × 210 mm. Restaurat. Al verso: "Nil pro Capitulo" (s. XVI-XVII); "1086"; "Diversorum C (b) 294 / Capsa 3" (Mas). Caplletra "T": 10 mm.

*In Dei nomine. Ego¹ Ponccio vinditor sum tibi² Iaucfre Ermen-gau et uxor tua nomine Agnes femina, em-³tores. Per anc scriptura vindic⁴i/onis³ vindo vobis pecia I de tera. Advenit me per vocem ienitrice mea⁵ sive per ullasque voces. Et est in comitatu Barhinona, in Vallense, in parrohia Sancta Agnes, in⁶ locum que dicunt Pulier. Et afr/ontat a parte orientis in strada publica sive in torrent Novaliia, ⁵ de occiduo in tera de Berenger Ebri vel de suos eredes, de meridie similiter, de parte vero circii⁶ in terra de Pulcroloco sive in feu de Arnall Iocfre. Quantum istas quatuor afrontaciones in-⁷cludunt, sic vindo vobis Iaucfredi et uxor tua ipsas meas voces vel ereditates, que ego abeo vel ⁸ abere debeo, totas ab integras, cum exiis vel regresis earum, in propter precium migera I de ordio ⁹ bono et recipient sine engan. Et est manifestum. Et si ego vinditore ad alius homo vel femina ¹⁰ qui contra anc ista carta dirumpere volueret, nil valeat vindicare, sed componat ad compo-¹¹namus vobis in duplo cum omnem suam inmelio-
racionem. Et in antea firma permaneat omnique ¹² tempore.*

Facta fuit ista carta vindiccionis die kalendas madio, anno XXVI⁴ regnante Filipo ¹³ rege.

Sig+num Ponc, qui ista vindiccionem fecit et firmavit et firmare ¹⁴ rogavit.

Sig+num Bereger Ebri. Sig+num Bernad Mir. ¹⁵ Sig+num Gu<i>lab<er>t Ramon.⁵

¹⁶ Et alias meas voces vel ereditates, que ego Poncio abeo vel abere debeo de⁶ ipsa aqua de Muient ¹⁷ ad Inla, ubi invenire poteritis, totas ab integre, per ipsum precium supra nominatum.

¹⁸ @Petrus@ sacer, qui tota ista carta scripsit et sub die et ano ss quo supra.

1. Sota la o hi ha una a. 2. Abreviatura supèrflua. 3. Sota la c hi ha una t. 4. La segona X sembla afegida, ja que està mig apilada a l'anterior. 5. A partir d'aquí fins al final del pergamí el document sembla escrit amb tinta diferent. 6. Abreviatura supèrflua.

1467

1086 juliol 7

Bernat Esteve ven a Bernat Joan i a la seva muller Estefania una peça de terra amb vinya situada al territori de Barcelona, al

terme de Tiana, que té per a plantar, pel preu de 6 mancosos d'or.

ACB, perg. 1-1-2385. Original. Pergamí, 127 × 292 mm. Al verso: "Tizana" (s. XI-XII); "Num... 2385" (s. XVII); "Diversorum A 2385" (Mas); "1087" (F-B). Caplletra: 5 línies.

In Christi nomine. Ego Bernardus Stephanus venditor sum vobis Bernardus Iohannes et coniux tue Estephania femina, emptoribus. Per hanc scripturam vendicio-^onis meę vendo vobis peciam unam vinee cum ipsa terra ubi est fundata (est fundata).¹ Et est hec omnia in territorio Barchinone, in terminio de Tizana. Qui mihi ^o advenit prelocuta omnia per mea complantacione et per ullaque voces. Abet autem affrontaciones iam dicta omnia de circi in vineas de vos emptoribus, de oriente in vinea ^a de Argerico, de meridie in vinea Raimundi Sendredi, de occiduo in torrent. Quantum iste affrontaciones includunt, sic vendo vobis iam dicta omnia ad integrum, ^o propter precium mancosos VI auri rroals de Valencia. Quod vos emptores precium mihi dedistis. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que vobis vendo, de meum iure in vestrum (tra)² ^o trado dominium et potestatem, ut quiquit exinde facere vel iudicare volueritis, cum exios et regresios earum, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si ego venditor ^o aut ullusque homo utriusque sexus contra ista vendicione pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut ego componam vobis iam dicta omnia in du-^oplo cum omni sua melioracione. Et in antea ista vendicio firma permaneat omnique tempore.

Actum est ho nonas iulii, anno XXVII regni regis ^o Philipi.

S+num Bernardus Stephano, qui hista vendicione feci et firmavi et testes firmare rrogavi.

S+num Gauceb<e>rtus Sutor. ^o S+num Seguini Belliti. S+num Raymundi Bertran. S+ Bernardus

^o S+ Guilelmus sacer, qui hec scipsi et sss die et ano quo supra.

1. Repetit. 2. Repetit.

1468

1086 juliol 19

Testament de Bonuç Vivà en el qual fa deixes a les seves germanes i als seus nebots, però també a moltes altres persones; les institucions religioses més afavorides són la Canònica de Barcelona,

Sant Martí de Provençals i els monestirs de Sant Pere de les Puelles i de Sant Salvador de Breda.

ACB, LA.II, n. 336, f. 113a-d. Trasllat de 19 de juny de 1130. Rùbrica: "Testamentum Bonucii Vivani qui dimisit sedi alodium in Provenzals et in Bagneolis". Interior recto: "n. 336" (Caresmar). Exterior recto: "[Ecclesia de Provincialibus ?]" (s. XVI-XVII). Inter columnas verso: "Anno Domini 1087" (s. XVIII). Caplletra "H" ornamentada, tipus A: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 172, n. 1058.

Hoc exemplar testamenti cuiusdam defuncti, nomine Bonucius Vivani, fideliter translatum et coram testibus inferius corroboratis probatum.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Bonucius Vivani, in meo iacens lectulo egritudine fatigatus, timens paveo ne mihi mors veniat subito. Atque mandans iubeo hunc facere testamentum litteris tantum conscriptum. Hac obsecrans mando ut sint elemosinarii mei, videlicet, Poncius Ermeri sacrista et Raimundus Geriberti et Raimundus Ademari et Guilelmus Guifredi. Precipio vobis prefatis elemosinariis meis quod, si ab ista egritudine mors mihi advenerit, potestatem habeatis¹ plenam omne meum mobile atque immobile ² distribuere, sicut ego vobis hic iniungo. In primis² concedo Domino Deo et Canonice barchinonensi et Sancti Petri cenobii Puellarum ipsum meum alodium, terris scilicet et vineis, cultis vel incultis, cum domibus, quod habeo in Provincialis sive in Bagneolis, ita sicut resonat in ipsas cartas³ quam olim fecit prescripte Canonice et Sancti Petri cenobii predictae. Concedo Sancti Martini de Provincialis ipsum meum alodium de Provincialis, terris scilicet et vineis, ita sicut resonat in ipsa carta quam ei feci. Concedo Sancte Salvatori cenobio de Breda modiatas III de vineas cum ipsas domos, quod habeo in Barchinona, ita sicut resonat in ipsa carta quam exinde feci. In alodio qui fuit pater meus sive mater mea, unde ego feci carta ad Ermeniardis, nepota mea, recognosco sorores meas et filiis eius ut habeant inde equaliter directum sicut ego, quia scio et recognosco quod pater meus obiit intestatum et propter hoc ita eis concedo sive recognosco. Concedo Sancia, nepota mea, ipsam domum, ubi stat Seniofredus Ferreoli, simul cum ipso columbario et ipsam terram qui in circuitu est, cum ortulo qui fuit Bonushomo atque ipso femorali. Et concedo Ermesindis, mea nuper baptizata, ipsam domum meam, quod habeo in Provincialis, simul cum orto et arbores qui infra sunt et terris et vineis. Ita eam predicta omnia sic concedo: ut in diebus suis teneat et possideat sine blandimentum de ullum hominem vel feminam, et post obitum suum concedo Berengario

Gonballi, nepoti meo. Alium vero alodium meum, que habeo in Provincialis, qui non est testatum, concedo nepotes meos Guilelmus Guifredi et Bernardus Guifredi et Berengarius Gondeballi. Medietatem⁴ vero ecclesiam Sancti Martini de Provincialis et pariliatam I de alodio, qui est in circuitu, concedo Remundo Geriberti et Remundo Ademari, ita sicut resonat in ipsa carta quam olim feci eis. Alodium vero meum, quod habeo in ⁶ Bagneolis, qui non est superius testatum, concedo Sancia terciam partem. Duas vero partes qui remanent, concedo inter Bernardum Guifredi et Guilelmum Guifredi et Berengarium Gondeballi. Concedo ipsa mea curte nepotes meos Remundo Geriberti et Remundo Ademari et Berengario Gondeballi, exceptus ipsam domum ubi stat Poncius, quas dimitto atque concedo Adaledi de Yspania, ut teneat et habitet in ea omnibus diebus vite sue, et post obitum suum revertatur ad predictos meos nepotes. Concedo Guilelmo, meo baptizato, ipsum ortum quam emi de filias Bonucius Bernardi. Concedo Petro baptizato modiatam I vinee cum ipsa terra in qua est fundata, ita sicut ille tenet et laborat. Bernardo baptizato concedo media modiatam vinee subtus rego, prope trilia Bellissima femina. Et iubeo vindere equa⁵ I et ipsum precium reddere propter debitum libram I de plata ad Abraham ebreo. Et si aliquid inde minuerit, exeat de alium meum mobile. Concedo Canonicis barchinonensi omnes meos porcos. Concedo Sancti Petri cenobii puellarum mancos III per pisces in caritate, et eminam I tritico. Concedo Adaledi femina de Yspania sestarium I de milio, et ad Buluga I frumenti. Concedo Remundo Compagni petiam I vinee, qui est iuxta vineam Remundi Ademari, et eminam I ordei. Concedo Gerallo, meo nutricato, sestarium I de milio, et ad Buluga sestarium I de milio. Concedo Bernardo Remundo, sacerdoti, vaca I. Concedo Poncius scriptor vaca I. Concedo Ermengaudi, meo baptizato, ipsum meum lod quod habeo cum ipsas vacas. Concedo Petro Mozo sestarium I ordei et iubeo reddere meos debitos. Et ipsum meum alodium,⁶ quam dedi Ermeniardis, nepota mea, non laudo eam neque auctorizo, nisi quod ego terminavi in presencia Poncius sacricustus et Mironis Guilelmi et Guitardus Boetii et aliorum bonorum hominum qui ibi aderant. Concedo Bonifilius Amalrici sestarios II ordei et somatas II vin-⁷demia. Alium meum mobile, qui non est textatum, qui remanet, mando vobis meos elemosinarios ut donetis ad Sancta Maria de ipsa Mare et ad Sancti Michaelis de ipso Faio et ad Sancti Cucuphatis cenobio Vallensi et ad clericos et pauperes, pro anima mea.

Actum est hoc XIII kalendas augusti, anno XXVII regni Philippi regis.

S+num⁷ Bonucius Vivani, qui hunc testamentum feci et firmavi et testes firmare rogavi.

S+num Ermengaudi Baptizato. S+num Petrus Moconi. S+num Bonifilius Amalrici. S+num Guilelmus Sisvalli.

S+ Poncii levite, qui hoc scripsit.

S+num Martini⁸ Erucie. S+num Stephani Sancti Iacobi qui et sutor. S+num Ademari presbiteri. S+num Peregrini presbiteri, nos presentes adfuimus et transmutare vidimus fideliter hanc scripturam nobis relatum.

Quod est actum XIII kalendas iulii, anno XXII regni regis Ledoyci.

S+ Raimundi presbiteri, qui hoc translatum rescripsit die et anno quo supra.

1. La segona a està molt esmenada. 2. A sota, lletres de difícil interpretació. 3. Sota la c hi ha una l. 4. Sota la primera m hi ha una o. 5. Sota la q hi ha una e. 6. Sota al hi ha od. 7. Des d'aquesta signatura fins la de Guilelmus Sisvalli manquen els punts de subscripció. 8. Sota la M hi ha una A.

1469

1086 juliol 26

Bonfill Oliba i la seva muller Adelaida venen a Bernat Guillem unes terres i vinyes situades al territori de Barcelona, a la parroquia de Santa Eulàlia de Provençana, al lloc anomenat Quinçà, pel preu de 5 unces d'or de València i 2 mancosos.

ACB, perg. 3-27-368. Original. Pergamí, 117 × 309 mm. Al verso: "Pabordia de Gener, St." (36-39); "Senyal verd, 97"; "1087" (F-B). Caplletra "I": 30 mm.

In nomine Domini. Ego Bonefilii Oliba et uxori mea Adalaydis femina vinditores sumus tibi Bernard Gilielmi, emptore. Per hanc scripturam vindicionis ^l nostre vindimus tibi terras et vineas, cultum et eremum, et arboribus. Que abemus in territorio Barcinona, in parrocia Sancte Eulalie de Pro(ro)vinciana,¹ in loco vocitatu Cin^lciano. Qui nobis atvenit, at me Bonefilii, per voci uxori mea, et at me Adalydis femina per genitorum meorum sive per ullasque voces. Qui affrontat prefata hec omnia a parte ^l orientis in collo de Inforcadis, a circio in monte de Ursa, a meridie in littore maris, ab occiduo in flumine Lubricad. Quantum iste affrontaciones inclu^ldunt, sic vindimus tibi: prefata hec omnia ab integre, simul cum exiis vel regresiis earum, propter precium uncias V de auro Valencie et mancosos II. Quod tu emptore pre^l-cium nobis dedistis et nos

vinditores manibus nostris recepimus. Et nihil de ipso precio apud vos emptore non remansit. Et est manifestum. Quem vero predicta ec omnia, / que nos tibi vindimus, de nostro iure in tuum tradimus dominium et potestate, quantum ibi abemus vel abere debemus, ab omni integritate, at tuum plenissimum proprium /⁸ et exinde faciendum quicquid tibi placuerit. Quod si nos vinditores aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc ista vindicione venerimus aut venerit at inrumpendum, nil pro(ro)sit,² set componat aut componamus tibi prefata hec omnia in duplum cum omnem suam inmelioracione. Et in antea ista vindicio /¹⁰firmata permaneat omnique tempore.

Acta est ec vindicio VII kalendas agustas, anno XXVII regni rege Filippy.

S+gnum Bonefilii Olibe, s+gnum /¹ Adalaydis femina, nos qui ista vindicione fieri iuxsimus et firmamus et testes firmari rogavimus.

/² S+gnum Remon Faber. S+gnum Paulus Geribert. S+gnum Remon Petro. S+gnum Gilielmi Remon. S+gnum Holibe Mironi.

/³ S+ Raimundi sacer, quis scripsit die et anno prefato.

1. ro repetit. 2. ro repetit.

1470

1086 agost 21

Quíxol i el seu fill Guillem donen a Dalmudina una mujada de vinya i una feixa de terra al coll d'Enforcats, al territori de Barcelona.

ACB, perg. 1-2-637. Original. Pergamí, Fragment, 86 × 429 mm. Al verso: "1-2-637" (JB); el segell de "Restauració n°". Mutilat. Grans fragments perduts, especialment a l'inici del document i a tota la banda dreta del pergamí, que no permet indicar el nombre de lletres perdudes, tot i que la xifra de 40 creiem que s'ajusta bastant a la realitat. Restaurat als serveis tècnics de l'Arxiu el 1990. A més, presenta taques avinagrades fosques, especialment fortes al centre del document, que dificulten o fins i tot impedeixen la lectura del text. Caplletra "T": 35 mm, aproximadament.

I[n nomine Domini.] [±60] repetatur a donatore. Quapropter in Dei nomine ego Chixol femina et filio meo Guilelmus [±8] ir donatores sumus tibi Dalmudina femine. M[+- 40] /² [±5]nis nostris et pre[±18] [q]uogentis imperio nec suadentis ingenio, sed propria et espontanea [tibi elegit] cum D[e]o bona voluntate, ut tibi cartam donationis fecissemus aliquid de proprietate nostra sic[ut ±40] /³ [±20] modiatam vineam, cum ipsa terra ubi est fundata, ipsam quam plantavit Olibani Isarni [forat] montis auda [±4] modiatam [aliam]

terre in collo de Enforcatos. Iterum autem donamus tibi fexam unam t[er]re] [±40] ^A [±10] supra scripta in territorio Barchinone in terminios iam dictos. Advenit nobis per ienitorum nostrorum et per aliis quibuslibet [vocibus] sive modis. Terminatur autem modiatam vineam a parte orientis in tor[rente ±40], ^B a circii in vineis Guanalgandus Mironis, ab occiduo in vineis Reimundi Bonefilii, qui est condam. Et affrontat modiatam [ter]re] qui est ad collum de Enforcatos, a parte orientis [in alo]dio Reimundi Bonefilii, a [±40] ^B Petri, a circio in strata. Iterum autem affrontat ipsam fexam terre qui est in Bagneolis, a parte orientis in alodio Sancti Iacobi, a m[er]idie] in alodio canonice Sancte Crucis, ab occiduo in alodio Gi[±40] ^C Bernardi Reimundi. Quantum iste affrontationes includunt et prefati termini terminant, sic donamus tibi [omnia ±1] hec omnia \propter tu [±4]/ ab integrum [±8] cum exios vel regresios earum at [±40] [inte-] ^Dgritate, ad omnia que volueris facere, ad tuum plenissimum [±8] [con]rarietates [±30] homo utriusque sexus qui contra hac [donatione ±40] [inrum-] ^Ependum sive infringendum, non hoc valeat, sed componamus aut componat tibi [±50]. [Et in ant]ea ista carta donationis firma et [stabilis permaneat omni tempore].

^{A0} Actum est hoc XII kalendas septembris, anno XXVII regni regis Phil[ipi].

[±50] [qui] hac donatione firmavi et firmare [rogavimus]. ^{A1}

S+ Ramo Sinfre. S+ G[u]ad Adalberti. ^{A2}

S+ Iohannis presbiteri qui hec scripsit [±60] [su]pra.

1471

1086 setembre 15

Guillem Escafred permuta amb la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia i tots els seus clergues un alou situat al territori de Barcelona, als Vinyals i Parets Antigues, per una peça de terra en un lloc no especificat, tal com consta en la carta que fa a Guillem.

ACB, perg. 1-1-2314. Original. Pergamí, 200 × 244 mm. Al verso: "Carta Guilielmi Iuscafredi"; "LVIII" (s. XIII-XIV); "Num...2314" (s. XVIII); "Liber II Antiquitatum n. 57 / Diversorum A 2314" (Mas). Caplletra "I": 23 mm.

ACB, LA, II, n. 57, f. 20c-d. Còpia de mitjan segle XIII. Encapçalament de foli: "Serriani". Rúbrica: "Carta / quod Guilielmus Escafre comutavit Canonice suas / vineas apud Vinnals et ad Parietes Antiquos". Exterior verso: "LVIII" (s. XIII-XIV); "n. 57" (Caresmar); "Anno Domini / 1087" (s. XVIII). Caplletra "I": 23 mm.

Regest: *MAS, Notes*, vol. X, p. 169-170, n. 1052.

In^a Dei nomine. Ego Guilelmus Eschafredi comutator sum vobis omnibus clericis Sancte Crucis Sancteque Eulalie et eiusdem Kannonice.^b Sit etiam ^l manifestum qualiter comuto vobis alaudem meum proprium, scilicet vineas cum terra ubi sunt fundate, separatim positas. Que sunt in territorio^l barchi-^lnonensi, in loco vocitatos Vinealis sive ad Parietes Antiquas. Advenerunt autem mihi per meam comparacionem^c vel per ullas voces. Terminantur ^l autem prefate² vineę ab oriente in vineis Sancti Michaelis, a meridiei et circei partibus in itineribus publicis, ab occidente in torrente Parietis ^l Antiquis. In^{3-d} quantum predicti termini concludunt, comuto vobis sive predictę Kanonice: predictas vineas, quas ibi habeo, ad integrum, propter ^l petiam^e unam terre, quam mihi in comutacionem^f sive per comutacionem^g datis, sicut resonat in carta commutacionis^h a vobis mihi tradita.⁴ Prefatas vero vineas, ^l quas vobis comuto, de meo iure in vestrum trado dominium et potestatem, ut faciat exinde quicquid vobis placuerit, sicut de aliis munificenciisⁱ prefate ^l Kannonice^j solide et delibere, cum ingressibus vel regressibus⁵ earum, absque ullius contrarietatis obstaculo. Si ego comutator aut aliquis homo ^l utriusque sexus hanc comutacionem^k disrumpere voluero⁶ sive voluerit, nil prosit, sed componam aut componat vobis et prefate⁷⁻¹ Canonicę hec omnia ^l in duplum cum omni sua⁸ melioracione.^m Et postmodum hoc maneat semper firmum.

Quod est actum XVII kalendas october, anno XXVII regni regis ^l1 Phylipi.ⁿ

Guilelmus levite, qui hanc comutacionem^o fecit et propriis manibus firmavit testibusque subscriptis firmari rogavit.

^l2 *S+num Isarni [raonensis^{9-p}] abbatis*. *S+ Gauceberti presbiter*. S+num Ermengaudi. ^l3 *S+ Raimundi levite*. *S+ Mironis sacerdotis*. S+num Benedicti. S+num Adalberti. ^l4 *S+ Pere Sinfred*.

^l5 S+ Berengarii levite, qui et caputscole, qui hoc scripsit die et anno quo supra.¹⁰

1. Sota la primera o hi ha una e. 2. Abreviatura supèrflua. 3. Potser sobrer. A sota hi ha una q. 4. Sota l'última a hi ha una e. 5. Sota la b es llegeix is. 6. Sota la segona o es llegeix it. 7. Sembla una o. 8. Sota la a hi ha una e. 9. Sota la r hi ha una c. 10. Abreviatura supèrflua.

LA. a. Manca la caplletra i. b. Kanonice. c. comparacionem. d. Manca. e. peciam. f. comutationem. g. comutationem. h. commutationis. i. munificentis. j. Canonicę. k. comutationem. l. prefato. m. melioracione. n. Phylippi. o. comutationem. p. caonensis.

1086 octubre 29

Bonjudà i la seva muller Belor, jueus, venen a Bernat Ermengol dues peces d'hort amb arbres i pou, situades al burg de la ciutat de Barcelona, a prop de l'església de Santa Maria del Mar, pel preu de 100 mancusos d'or.

ACB, LA.I, n. 87, f. 42b-c. Sense rúbrica. *Inter columnas recto*: "n. 87" (Caresmar). *Exterior verso*: "Anno Domini 1087" (s. xviii). Caplletra "T" ornamentada, tipus E: 9 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 170, n. 1053.

In Christi nomine. Ego Bonaiuda hebreo et coniux mea Belauro hebreo venditores sumus tibi Bernardus Ermengaudi, emptori. Per hanc scripturam venditionis nostre vendimus tibi petiolas duas, orto qui se tenet, et arboribus et puteo. Et est hec omnia in burgo civitatis Barchinone, prope ecclesiam Sancte Marie de ipsa Mare. Qui nobis advenit iam dicta omnia ad me Bonaiuda per mea comparatione, et ad me Belauro per meum dot(e)\u/m^l et per ullaque voces. Et affrontat unam petiam maior de ipso orto a circi in alaude Aurumbela, qui fuit et viro suo condam Bernardus Madarefo, et habet dextros V minus palmos tribus, de oriente in orto de nos venditores, de meridie in orto de te emptori et in unam peciunculam minore, tibi vendimus, et habet dextros III^{or} et palmo unum, de occiduo in orto de nos venditores (de meridie in orto de).² Et affrontat iam dictam peciunculam minorem a circi in ipsam petiam maiorem, qui tibi vendimus, et habet dextro unum et palmos III, de oriente in orto de nos venditores, de meridie in via et habet dextro unum et palmos III, de occiduo in orto de te emtori. Quantum iste affrontationes includunt, sic vendimus tibi: iam dicta omnia ad integrum, propter precium mancusos C auroals bonos sine engan, quos tu emptor nobis dedisti et nos venditores manibus nostris recepimus. Et nichil de ipso precio apud te emptore non remansit. Et est manifestum. Prescripta quoque omnia, que tibi vendimus, de nostrum iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ut quiquit ex inde facere vel iudicare volueris, cum exios et regresios earum, ad tuum plenissimum proprium. Quod ^l si nos venditores aut aliquis homo sexus utriusque contra ista venditione pro inrumpendum venerit, nil valeat, sed componat aut nos componamus tibi iam dicta omnia in duplo cum omni sua melioratione. Et in antea ista venditio firma permaneat omnique tempore.

Actum est hoc IIII kalendas novembris, anno XXVII regni regis Philippi.

S+ Iohannes Sesmundi. Sig+num Geraldus presbiter. S+ Bernardi Marcutii. S+ Guilelmi levite, qui et capudscole, qui nomina prefatorum testium hic inpressi. S+ Mir.

S+ Guilelmus sacer, qui hoc scripsi et sss die et anno quo supra.

1. e expuntuada. 2. Expuntuat.

1473

1087 març 4

Pere Arnau, prevere, fa donació a favor de Déu i de l'església de Santa Eulàlia de Vilapicina d'un alou que conté cases, terres, vinyes i arbres, situat al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, al terme de Vilapicina, al lloc que anomenen la Tona.

ACB, LA.II, n. 221, f. 77a-c. Rúbrica: "Petrus Arnalli dedit ecclesie de Villapiscina alode, domos, terras, vineas in manso de Ventosa et cetera". Interior recto: "n. 221" (Caresmar). Exterior recto: "Anno Domini 1087" (s. XVIII). Vegeu una altra redacció d'aquesta donació al document núm. 1474, efectuat el mateix dia. Caplletra "T" ornamentada, tipus F: 8 línies.

Regest: Mas, Notes, vol. X, p. 120-122, n. 949 i p. 170-172, n. 1055.

In nomine Domini. Ego Petrus Arnalli presbiter donator sum Domino Deo et ecclesia Sancte Eulalie Villepiscine. Per hanc scripturam donationis mee dono ad iam dictam ecclesiam Sancte Eulalie Merite quoddam alodium meum cum ipsa mansione qui ibi est, cum terris et vineis, tam cultum quam eremum, et omnes arbores qui infra sunt. Quod abeo in territorio Barchinone, in parrochia Sancti Andree de Palumbario, in termine Villepiscine, ubi dicunt ad ipsam Tonniam. Advenit mihi per genitori meo et per comparatione vel per (ulla) omne/sque¹ voces. Affrontat predicta omnia a parte aquilonis in via qua itur ad Barchinona et in alia via qui vadit ad Romaned contra villam Orta vel ubique, a meridie in ipsa ras vel in margine et in alodio quod pater meus dedit ad chanonicam sedis Barchinone, ab occiduo in iam dicto margine et in via qua itur ad ipsam Tonniam et in puteum Montedellus et in vineis qui fuerunt Ermengaudus Goltredi, a circio in vineis quod ego dedi Gilie sorori mee et in via. Quantum isti termini includunt, sic dono Domino Deo et iam dictam ecclesiam Sancte Eulalie: predicta omnia, toto ab inte-

gre, cum exiis et regresiis earum, exceptus ipsa plantatio quam Umberto fecit in ipso alodio, sicut resonat in sua precharia, quam dono ad fratrem meum Poncium I modiatam I vinee, tali modo: ut teneat quamdiu vixerit et post suum obitum revertatur eadem vinea cum ipsa terra ad iam dictam ecclesiam solidus atque delibere. Aliud quod super est, ad iam dictam ecclesiam sine ulla diminutione. Et, sicut supra scriptum est, sic dono Domino Deo et iam dictam ecclesiam: pro anima mea et anima pater meus et mater mea et fratribus et sorores meas, qui mihi diffinierunt et evacuaverunt iam dictum alodium propter alium alodium ^b quod ego diffinivi eis, quod pater meus dimisit inter nos invicem fratres et sorores, sicut est in suo testamento sive iudicio corroboratum. Et hec dono ad prenominatam ecclesiam ad luminaria concinanda et ad omnia utensilia quod ad ipsa luminaria pertinet, per omne tempus et annos, sive ad constructionem et operimentum et ad omne opus quod ad ipsam ecclesiam pertinet et necesse sit. Et abeat et teneat iam dicte ecclesia ipsum sacrarium qui fuit Argimirus, quod ego emi, qui est ante hostium iam dicte ecclesie; et petiam I vinee quod plantavit Petrus Suniarii ex meo avere, qui est iuxta via qui vadit ad domus Gerbertus Primi, qui se tenet cum vinea et alodio quod est petiam I terre qui est Berengarius Donucii; et aliam petiam terre qui est iuxta via qua itur ad Barchinona, quod Petrus Suniarii laborabat, qui se tenet cum alodio Poncius Geriberti et Rodlendis femine; et aliam petiam terre qui est iuxta riera qui venit de Orta, quod laborat Guilelmus Galindi, quod est infra alodio Poncius Geriberti. Quod si ego donator aut ullus homo utriusque sexus, sive episcopus vel prepositus aut clericus aut ullius ordinis homo vel laicus, qui hanc donationem ad iam dictam ecclesiam abstulerit aut diminuerit vel ad infringendum venerit aut in aliquo mutaverit per ulleque modo atque ingenio, ad nichilum deveniat, sed componat ad iam dictam ecclesiam omnia in duplo. Et in antea ista donatio firma permaneat in perpetuum. Et insuper qui hanc iniuriam facere presumpserit vel fecerit aut consentierit, excommunicatus et maledictus a Domino Deo et sanctis suis permaneat, in inferni baratro cum diabulo sine fine demergat. Amen. Et postea accipiant et abeant fratres et sorores et consangineis meis iam dictum alodium.

Facta ista carta donationis IIII nonas marcii, anno XXVII regni regis Philippi.

S+ Petrus Arnalli presbiter, ego qui hanc donationem feci prompto animo et bona voluntate et testes firma-^re rogavi.

S+ Guilelmus Guitardi. S+ Miro Guilelmi. S+ Guilelm Galin. S+ Mir Bonofilii. S+ Iohan Sendret. S+ Guilabert de ipsa Tonna. S+ Umbert Guilabert. S+ Bernardus Petri. S+ Guadal Reimon.

S+ Petrus presbiter, qui hec scripsit cum litteras supra positas in linea XV et in linea XVIII et XX, die et anno quo supra, et raras sive emendatas in linea XVII, sub die et anno prefixo.

1. *ulla expunctuat.*

1474

1087 març 4

Pere Arnau, prevere, fa donació a favor de l'església de Santa Eulàlia de Vilapicina d'un alou amb casa, terres, vinyes i arbres, situat al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, al terme de Vilapicina que anomenen la Tona.

ACB, LA.II, n. 212, f. 74b-d. Rúbrica: "Petrus Arnalli de Orta dedit ecclesie Villepiscine alodium et mansum apud Tonam, in Villapiscina". *Inter columnas recto: "n. 212" (Caresmar). Exterior verso: "Anno Domini 1087" (s. XVIII). Vegeu una altra redacció d'aquesta donació al document precedent, efectuat el mateix dia. Caplletra "H" ornamentada, tipus A: 8 línies.*

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 172, n. 1056.

Hec est translatio de ipsa scriptura donationis que fecit Petrus Arnalli de Orta ad ecclesiam Sancte Eulalie Villepiscine.

In nomine Domini. Ego Petrus Arnalli, presbiter, donator sum Domino Deo et ecclesiam Sancte Eulalie Villepiscine. Per hanc scripturam donationis mee dono ad iam dictam ecclesiam quoddam alodium meum, cum ipsa mansione qui ibi est, cum terris et vineis, tam cultum quam eremum, et omnes arbores qui infra sunt. Quod habeo in territorio Barchinone, in parrochia Sancte Andree de Palumbario, in termine Villepiscine, ubi dicunt ad ipsam Tonniam. Advenit mihi per genitori meo et per comparatione et per omnesque voces. Affrontat predicta omnia a parte aquilonis in via qua itur ad Barchinona et in alia via qui vadit ad Romaned contra villa Orta, vel ubique; a meridie in ipso margine, et in rasa et in alodio quod pater meus dedit canonicam sedis Barchinone; ab occiduo in iam dicto margine, et in via qua itur ad ipsam Tonniam et in puteum Montedellus, et in vineis qui fuerunt Ermengaudus Goltredi; a circi ^l in vineis quod ego dedi Guilelme sorori mee, et in via. Quantum isti termini includunt, sic dono ad iam dictam ecclesiam Sancte

Eulalie: predicta omnia, toto ab integre, cum exiis et regressiis suis earum, exceptus ipsa plantatio quam Umbertus fecit in ipso alodio, id est, modiatam unam quam dono ad fratrem meum Poncium, tali modo: ut teneat quamdiu vixerit, et post obitum suum revertatur eadem vinea cum ipsa terra ad iam dictam ecclesiam solide atque delibere. Aliud quod superest, ad iam dictam ecclesiam sine ulla diminutione ad luminaria concuranda et ad omne opus quod ad ipsam ecclesiam pertinet et necesse sit. Et hoc dono pro anima mea et parentum meorum et fratribus et sororibus meis, qui mihi definiunt et evacuaverunt propter alium alodium quod ego definiui eis. Et dono I sacrarium ad iam dictam ecclesiam, quod ego emi de Argemir, qui est ante ostium iam dicte ecclesie; et peciam I vinee, quod plantavit Petrus Suniarii ex meo avere; et petiam I terre, qui est iuxta riera qui venit de Orta; et aliam petiam terre, quod laborabat Petrus Suniarii, qui est iuxta via qua itur ad Barchinona. Quod si ego donator aut aliquis homo utriusque sexus sive episcopus aut prepositus aut ullius ordinis clericus sive laicus, qui hanc donationem ad iam dictam ecclesiam abstulerit aut diminuerit, vel ad infringendum venerit, aut in aliquo mutaverit per ulleque modo vel ingenio, ad nichil deveniat, sed componat ad iam dictam ecclesiam omnia in duplo. Et in antea ista donacio firma permaneat in perpetuum. Et insuper qui hanc iniuriam facere presumpserit vel fecerit aut consentierit, excommunicatus et maledictus a Domino Deo et sanctis suis permaneat et inferni baratro cum diabolo sine fine demergat. Amen. Et postea accipiant et habeant fratres et sorores sive consanguineis meis iam dictum alodium sine ulla inquietudine.

Facta ipsa carta donationis IIII nonas marcii, in anno XXVII regni Philippi regis.

Signum Petrus Arnali presbiter, qui ipsam ¹ donationem, prompto animo et bona voluntate, fecit et firmavit et testibus firmare rogavit, id est, Guilelm Guitard et Mironi, filio suo, et Guilelmus Galindi et Mirone Bonefilii et Iohan Sendred et Guilabertus de ipsam Tonnam et Umbert Guilabert et Guadal Reimon et Bernardus Petris.

Et ipse Petrus, qui hanc donem fecit, sicut donavit, manibus suis scripsit et firmavit sub die et anno quo supra. Et iussit ut, si hanc donationem in aliquo muterata fuerit, accipiant parentes sui ipsum alodium ad tenendum et possidendum et toto ab integre sine ulla diminutione.

1475

1087 març 11

Testament del vescomte Ramon Folc de Cardona, jurat sobre l'altar de Santa Anastàsia, situat a la Guàrdia, en el qual fa deixes a la seva esposa Ermessenda, al seu fill Bernat, presoner, al seu germà Folc, vescomte, i a altres persones, així com a l'església de Cardona, a Sant Pere de Vic, a la Canònica de Barcelona, etc., de béns mobles i immobles situats a Cardona, amb els seus castells i tots els que en depenen, a Girona, Osona, etc.

ACB, perg. 4-17-102. Original. Pergamí, 398 × 449 mm. El document presenta diversos forats. Al verso: "Iudicium Raimundi Fulconi" (s. xi); "Iudicium Raimundi Fulconii, vicecomitis Cardone" (s. xv); "Testamentum R. Cardona, CII" (s. xvi); "XVII Stancia testamentorum Piae Elemosinae, CII" (s. xvii); "102" (s. xviii). Tres lletres capitals fora de caixa, al marge esquerre. Caplletra "I" ornamentada: 54 mm.

In nomine Dei Patris omnipotentis. Haec est iudicialis condicio seu publicatio ultimę voluntatis cuiusdam defuncti vicecomitis, nomine Reimundi Fulconis, cardonensis, quam p[u]blicant sui manumissores seu helemosinarii ^β per scripturam sui testamenti ab eo ordinati et electi, id sunt, coniux eius Ermessindis vicecomitissa atque Fulco vicecomite, frater eius, et Reimundus Amati necne Miro Guilel[mi si]ve Guilelmus levita, qui scripsit suo testamento pre-^βphati defuncto.

Nos prescripti Fulco et Ermessindis et Miro Guilelmi iurando testificamus supra altare Sanctę Anastasię, quod situm est Guardę, quia vidimus et audivimus, qua[ndo] prephatus defunctus vicecomes Reimundus vole-^abat pergere in hoste cum comite barchinonensi, ante quam ipsum iter cepisset, in suo plenu sensu et memoria integra ordinavit per scripturam sui testamenti, quem ipse proprio ore suo dictavit et, nobis/ videntibus, sua manu propria subscripsit et roboravit, qualiter eius possessio dari posse sive distribui post eius ob[itum]. In inicio suę ordinationis iussit esse manu-^βmissores seu distributores suarum rerum iam dicta vicecomitissa et prefatus vicecomes, frater eius, atque Eribaldus Bonifilii et Bernardus Amati et Mironis Guilelmi et Bernardus [Erm]engaudi atque Reimundus Reimundi de Sancta ^β Columba et Reimundus Amati. In primis dimisit Domino Deo Omnipotenti et ad ospicium quod est situs in Cardona, videlicet, iuxta ecclesiam Sancti Micahelis, ipsas vineas quas habebat in Marbuscha, cum quantum ibi habebat in ^l (in)^l Dominicum, simul cum ipsa pariliata terre quam habebat ad ipsa Ferrera, eo videlicet modo: ut omni tempore fideliter habeat omnem expletum, quod inde exierit, predictum ospitale sine aliqua diminutione. Suas autem vineas, que ^β habebat in Begurcii de complantariis

de Sancte Marie de Serratex, modiatas duas, dimisit pro animas genitori sui et pro redemptionem anime sue. Relinquit etiam Sancte Marie Solstone duas modiatas vinee de ipsis complantariis quos habebat ⁹ cum Durando Guadaldi. Dimisit etiam ad cenobium Sancti Petri de Castroseris medietatem de suum alodium de Mirambel, quod fuit de Reimundo Seniofredi. Aliam vero medietatem iussit tenere iam dicte vicecomitissa diebus ¹⁰ vite sue; post suum vero obitum, solidum concessit predictum alodium ad iam dictum cenobium pro animabus illorum, simul cum pariliata una optima de terra, quam habebat in Valle Vibrera. Concess[it] etiam Sancti Petri sedis Vici ipsam suam pariliatam ¹¹ terre, quam habebat in Calaph, in loco vocitato Villare Antiquo, eo videlicet modo: ut omni tempore ardeat unam lampadam omnibus diebus ac noctibus ante altare Sancti Petri sedis Vici. Ecclesie vero Sancte Marie de Tagamanent iussit ¹² reddere terciam partem eiusdem parrochie, quam ipse recognovit quod iniuste ei abtulit, eam quam tenet Arnallus Guifredi, et mandavit ut ita fuisset de ipsa capellania, sicut fuit in diebus parentibus suis. Item dimisit ecclesie iam ¹³ dicte Sancte Marie ipsas suas mansiones, quas habebat in Congusto, cum alodiis et vineis, quas habebat in ipsa insula Lordmanesca, iuxta vinea Fulconis Reimundi. De suum autem castrum de Amallano, medietatem dimisit ¹⁴ cardonensis ecclesie Sancto Vincentio seniori suo solide et libere, eo videlicet modo: ut prescripta eius coniux Ermessindis teneat in vita sua; et post obitum prephate vicecomitisse, iussit tenere predictum castrum Deusdedit, generi suo, et ¹⁵ eius coniux Ermessindis atque Bernardus Amati, nepos iam dicti vicecomitis, in servicio iam dicti Sancti Vicentii. Et habeat iam dictus Sanctus Vincentius in iam dicto castro districtum et mandamentum et in suis terminis et in ipsis castellis, qui ibidem sunt vel ¹⁶ in antea erunt. Et post obitum iam dicte vicecomitisse, habeat Sanctus Vincentius de ipsa dominicatura duas partes. Tercia vero pars Deusdedit dimisit et eius coniux prescripta et prephato suo nepoti, sub ea videlicet ratione ut ipsi hedificent iam ¹⁷ dictum castrum et adiuvent eum tenere contra paganos et contra christianos. Et ad edificamentum de iam dicto castro seu ad edificamentum ecclesie eiusdem loci dimisit medietatem tolonei ex salis Cardone, ut tandiu habeat iam ¹⁸ dictum castrum ipsum toloneum, usque sit hedificatus et con\structus et bene munitus et ecclesia eius. Et dimisit ad Sanctum Benedictum de Bages ipsa pariliata, que est iuxta Amallanel, simul cum iam dicta Ermessindis, coniuge sua, a parte vero meri-¹⁹diana cum paria bobus pro redemptione animarum suarum. Suum autem

alodium, quod habebat in Palaciolo, inter Sanctum Petrum Castrumseris et Sanctum Vicentium cardonensis equaliter dimisit. Cenobio vero Sanctę Marię rivipollensis modiatas duas ²⁰ vineę in plano de Begure dimisit. Et Sanctę Marię sedis urgellensis dimisit ipsam parrochiam de Tenes, cum fisco quod tenet Guilelmus Sancii et Guilelmus Geralli cum suas vineas de Cleriana. Suas autem vineas de Podiolo Rogio cum ²¹ ipso² servicio et districto et mandamento quod habebat de domo Mironis Rigualli, iam dicto Sancto Vincentio rel[in]quid. Suum autem castrum de Cardona cum suis terminis et adiacentiis et eorum castris quę ibidem sunt, videlicet Gurridan ²² et Cleriana et Matamargon et ipsum castrum de ipsa Molsosa et Mirambillo, exceptus ipsum alodium quod fuit de Reimundo Seniofredi, et ipsum castrum de Pugalt, et cast[rum] Sancti Mathei, et castrum Sancti Martini de Sevedano, ²³ et castrum Talamanca et Savassone, cum ipsum castrum de Rupid, et hoc quod habebat in castro de Solerols, et ipsum castrum de Coloneg, et ipsum castrum de Gavar, omnes iam d[ictos] castellos cum illorum terminis et adiacentiis et ecclesiis ²⁴ eorum, cum decimis et primiciis, cum ipsis dominicaturis et baiuliis, hoc totum dimisit Ermessindis, coniugi suę, et Fulconi, fratri suo, exceptus hoc quod superius Deo dimisit et sanctis suis; [pos]it obitum vero iam dicte vicecomitisse, prescripta ²⁵ omnia solide et libere dimisit iam dicti fratri suo; post suum vero discessum, prefata omnia filię suę Ermessindis et filiis suis nepotis ei d[im]isit. Et ipsum castrum de Calaph ita c[on]ces[sit] eis sicut aliud suum honorem, ut teneant eum in ²⁶ servicio Sancti Petri sedis Vici et donent per unumquemque annum, in die Sanctum Paschę, cannonicis Sancti Petri iam dicti optimam refectionem, sicut ipse solebat facere. Et ipsum cas[tr]um de Castello Talato et hoc quod habebat in Minorisa ²⁷ et castrum de Tagamanent, cum hoc quod habebat in Vico et in Gerunda, cum castrum de Farner, et ea omnia quę habebat in comitatu gerundensis, totum dimisit prescripte uxori suę et iam dicti fratri suo, ut habeant ²⁸ in servicio comitum seniorum suorum; post obi[tum] vero iam dicte uxori suę, iussit remanere iam dicto Fulcone; post discessum vero eius, Ermessindis, filię suę, et nepotibus iam dicti vicecomitis in servicio seniorum suorum dimisit, ²⁹ videlicet ad illis nepotibus qui sunt filiis de iam d[ic]te Ermessindis, filię suę. Et ipsam ecclesiam de [T]abernolis, cum ipsa ecclesia de Savassona, cannonici Sancti Petri sedis Vici dimisit. Et ipsas parrochias, quas habebat de Sancta Cruce ³⁰ per fevum in comitatu barchinonensis, Cannonice eiusdem Sanctę Crucis et Sanctę Eulalie dimisit. Et ipsam ecclesiam de Cischer, quod

habebat per fevum Ermengaudi comitis, iam dicte vicecomitisse dimisit, ut habeat eam in servi-^{β1}cio iam dicti comitis; post obitum iam dicte vicecomitisse, iussit eam tenere illum qui tenuerit Amallan. Iterum dimisit ad cenobium Sanctum Petrum \Castrum/serris suum alodium, quod habebat in Luciano, cum baiuliis, cum hoc quod habebat ^{β2} in ipsis vallis, quod tenuit avia eius; et capitis et filo de sua spata quod habebat in Cardona, et mandavit exinde calicem fieri ad opus Sancti Petri Castriserris. Et ad Sanctum Vincentium seniore suum XII uncias auri puri ^{β3} ad pensum concessit, quas habebat Reimundus Guisaldi, et medietatem de suo cacemino. Et iussit dare ipsum caceminum per aurum et precepit inde calicem fieri cum iam dictas XII uncias auri ad opus Sancti Vincentii Cardone. ^{β4} Aliam vero medietatem de iam dicto cacemino uxori suę iam dicte dimisit. Omnem autem suum mobilem alium, quod habebat in cunctis locis, medietatem dari iussit pro anima sua. Medietatem vero de equabus suis dimisit inter ^{β5} Sanctum Petrum³ Castrumserris et Sanctum Vincencium equaliter. Medietatem vero de pane et vino et de suis vasculis maioribus et minoribus sive suis suppellectilis, quę habebat de/Lupricato usque ad finem de Amallan et de Minorisa (usque ad ^{β6} Minorisa)⁴ usque ad Cleriana, tercia parte de iam dicta medietate cannonici Sancti Vincentii dimisit per missis; aliam vero terciam partem ospi-cium, quem⁵ ipse hedificavit in Cardona, dimisit; alia vero tercia pars Sanctę Ma-^{β7}rię serratexensis et Sanctę Marię Selsone equaliter dimisit. Iterum dimisit cannonicę Sancti Petri sedis Vici et cenobium Sancti Petri Castrumserris medietatem de pane et vino et ex vasculis, quę habebat de collo Spina, ^{β8} in antea usque ad castrum Rupid, et de Tagamanent usque in flumine Teder, ut clerici et monachi illorum locis equaliter dividant inter se. Precepit etiam de pane et vino, quod habebat in comitatu gerun-^{β9}densi, de sua medietate tres porciones fieri et iussit unam dari cannonice Sanctę Marię Iherunde, aliam vero cannice Sancti Felicis dimisit, terciam vero monachi Sancti Petri Gallicantu dari iussit. Aliud suum mobi-^{β10}lem, ubicumque inventum fuerit a suis manumissoribus, qui in suo testamento scriptum non est, precipit eis dare pro anima sua in missis et in sacrificiis et in helemosinis. Et iussit ut per omnes suos debitos, qui in veritati fuerint ^{β11} inventi, ut coniux eius vicecomitissa et Bernardus Amati tenuissent tantum ipsum toloneum, qui venit ad ipsum sal de Cardona, usque dum redditos habuissent suos debitos a maiore usque ad minore.

Post hęc pre-^{β12}cepit ut, si voluntas Dei esset ut filius eius Bernardus revertisset a captivitate, omnem suum honorem solide et libere ei dimisit, exceptis hoc quod dimisit sanctis Dei et ecclesiis

et pauperibus. Equos autem, quos habebant suos mili-⁴³tes per suam comendationem, eis dimisit. Loricis vero et spatas, quas habebant suis hominibus per ipsum, ita iussit eis habere per vicecomitissa et per Fulconem, fratrem eius, et per Bermundum, filium suum, si venerit. Insuper etiam ⁴⁴ mandavit et rogavit suis hominibus, qui t[e]nent suum honorem, ut post mortem vicecomitisse iam dicte et fratrem eius Fulconem non donent potestatem alicui homini de suo honore usquequo Sanctum Petrum et Sanctum Vicentium ⁴⁵ atque omnibus aliis locis superius scriptis habeant hoc quod ipse eis dimisit, pro anima sua, fideliter et sine diminutione. Et hoc totum, sicut superius insertum est, dimisit in baiulia et in potestate Dei omnipotentis atque omnibus sanctis suis. ⁴⁶ Postquam autem hec omnia superius scripta a prephato vicecomite ita ordinata fuit, sicut superius scriptum est, perrexit in ipsa hoste in qua cupiebat ire et inde postea reversus fuit sanus et triennio et amplius vixit et, ⁴⁷ anteaquam fecisset aliud testamentum nec aliter suam voluntatem mutasset, ex hoc subito a sarracenis interfectus, ab hac vita discessit, inmutata hac voluntate. Ideoque ego Fulco vicecomes et Ermessindis ⁴⁸ vicecomitissa et Miro Guilelmi, qui in testamento ipsius vicecomitis rogati ab eo manumissores et firmatores accessimus, voluntatem ordinationis eius infra spacium sex mensium post eius obitum permulgamus ⁴⁹ coram sacerdotibus et iudicibus et testibus superius anotati. Et ut indubitanter a cunctis credatur, nostris propriis manibus, ordinante et recipiente Bernardo Guifredi iudice, iuramus quia in hac condicio nulla fraus impressa scimus, ⁵⁰ sed secundum voluntatem prescripti defuncti scripta esse videt et nostris propriis manibus presenti conditione firmamus et manu iudici firmari fecimus.

Lata sacramentalis condicio V^o idus marci, anno XX° VII° Philippi ⁵¹ regis.

Sig+num Fulchonis vicecomitis. Sig+m Mironis Guilelmi. Sig+m Ermessindis vicecomitissa. Sig+m Berengarii levite. Sig+m Raimundi Hono-⁵²fredis. Sig+m Reimundi Guilelmi de Midiona. Sig+m Bernardi Berengarii. Sig+m Ugonis presbiteri. Sig+m Stephani monachi. Sig+m Ermengaudi ⁵³ Guisaldi.

+ Bernardus, iudex et caputscole.

Ego Ricardus, sacrista et lator iuris, hoc corroboro sss.

⁵⁴ Guilelmus levita, qui hoc scripsit et sub sss cum litteris supra positis in III^a linea vel in ceteris lineis.

1. Repetit. 2. Sota la o hi ha una e. 3. Sota la r hi ha una lletra il·legible. 4. usque ad Minorisa ratllat. 5. Sota la e hi ha una a.

1087 març 14

Joan Cep ven a Ponç Geribert, levita, una peça de terra situada al territori de Barcelona, dins la parròquia de Sant Andreu de Palomar, a Vilapicina, al lloc que anomenen la Ventosa, pel preu de 28 mancosos d'or vell de València.

ACB, LA.II, n. 185, f. 65c-d. Rúbrica: "Carta quod Iohannes Ceba vendidit Poncio Giriberti levite I petiam terre in Villapiscina, apud Ventosam, in Palomar". Exterior verso: "n. 185" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1087" (s. XVIII). Caplletra "T" ornamentada, tipus F: 8 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 172, n. 1057.

In nomine Domini. Ego Iohannes Cepe venditor sum tibi Poncius Geriberti, qui et levite, emptori. Per hanc quoque scripturam istius mee venditionis vendo tibi petiam I terre. Quod habeo in territorio barchinonensi, intra parrochiam Sancti Andree de Palumbare, in Villapiscina, loco vocitato ad ipsa Ventosa. Advenit autem mihi peciam terre per comparationem vel aliis quibuslibet vocibus. Habet autem affrontationem predictam petiam terre a parte orientis in terra Sancte Marie cenobio rivipollensis sive Sancti Cucuphatis cenobio Vallensi, a meridie in terra Rodlendis femine, ab occiduo et circio in terra Guilelmus Bernardi et filii eius sive in platea qua itur ad urbe iam dicta. Quantum prescripta\\$/ affrontatione\\$/ includunt et predicti termini ambiunt, tibi ad integrum vendo, simul cum ingressibus et regressibus earum, adinerato et definito precio XXVIII° mancosos auro bono vetulo Valencie. Quod tu emptor precium michi dedisti et ego venditor manibus meis acce^{pi} integriter. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que ego tibi vendo, de meo iure in tuum dominium et potestatem ad integrum trado, ad tuum proprium, quodcumque tibi placuerit faciendum. Quod si ego venditor aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc venditionem venero aut venerit ad inrumpendum, non hoc valeam^l aut valeat vendicare, sed componam aut componat tibi predicta omnia in duplum cum sua melioratione. Et in antea ista venditio firma permaneat omni tempore.

Quod est actum II idus marcii, anno XXVII regni Philippi regis.

S+m Iohannes Cepe, qui hanc venditionem feci et scribi iussi et firmavi et testibus firmare rogavi.

S+ Remundi Seniofredi levita. S+ Iohannis presbiteri. S+ Guilelmi levite, qui et capud scole. S+ Miro levita.

S+m Arnallus Berengarii, qui hoc scripsit cum litteris supra positis in linea VII die et anno quo supra.

1. *Sota la m hi ha una t.*

1477

1087 abril 7

Testament sacramental de Miró Pere, sacerdot, jurat sobre l'altar de Sant Feliu de l'església de Sant Just, en el qual fa deixes a la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia, a la seva família i altres persones tant laiques com eclesiàstiques, entre elles el bisbe de Barcelona.

ACB, LA, I, n. 445, f. 169b-d. Rúbrica: "Sacramentalis Mironis Petri presbíteri qui dimisit Canonice vineas apud Monterols et in Villam Trade". Exterior recto: "CCCCVI" (s. XIII-XIV). Exterior verso: "n. 445" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1087" (s. XVIII). Caplletra "H" ornamentada, tipus B: 5 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 173, n. 1059.

Hec est sacramentalis conditio ac legalis publicatio hultime voluntatis cuiusdam viri, nomine Mironis Petri, sacerdotis, cuius ordo actus est infra VI mensium spacium quoram sacerdote et testibus, sicut Libri Iudicialis lex adfirmat ubi dicit: "Moriencium extrema voluntas." Unde nos testes sumus, ego Poncii Arnalli et Vivani subdiachoni atque Bernardus Guilelmi sive Pascuale iuramus primitus per Deum, in substancia unum et in personis trinum, deinc per altare Sancti Felicis martiris, quod cernitur esse constructum intra ecclesia Sancti Iusti martiris, cuius ecclesia sita est intra muros civitatis Barchinone, quod etiam altare has condiciones baiulando manibus nostris contingimus, quia nos vidimus (et audivimus)¹ oculis et auribus audivimus tunc temporis quando predictus Mironis Petri iussit scribi et fieri suum testamentum, iacens in lectulo suo in egritudine, unde obiit, et iniuncxit voluntatem suam manumissoribus suis, videlicet Poncius sacriscustus et Guilelmus Reimundi capudscole atque Ermengaudus Bernardi sive Raimundi Geriberti, et precepit nobis testificari hanc suam hultimam voluntatem quam ordinavit, nobis videntibus et audientibus.

Primum namque dimisit Domino Deo et Chanonicam Sancte Crucis Sancteque Eulalie ipsas suas vineas quas habebat in Monterols. Et item dimisit aliam peciam vinee, quam habebat in Villam Trade, simul cum ipsas domos qui fuerunt patris sui et matris, cum illorum pertinenciis, ad duabus neptes suas; et si unam ex illas obie-rit, antequam infantem abuissent de legitimo coniugio, revertisset

ad alia ipsius porcio. Et dimisit ut fuisset venditum ipsum suum ortum et de ipso precio iussit ut fuissent persolutos omnes suos debitos; et de alium qui remansisset, dimisit ad suos manumissores singulas uncias; et ad omnes presbiteros de Barchinona, ad unumquemque, II^{bus} mancosos; et ad episcopum iam dicte civitatis, II^{as} /^d uncias. Aliud qui remansisset de ipso precio, dimisit pro anima sua in sacrificiis et in quo melius vidissent suos manumissores. Aliam quoque mansionem, ubi ille iacebat, cum aliquid de ipsa sua curte, que est ante ipsa domo, sicut fuit de prescripto orto, dimisit ad Bonafilia femina, solide atque delibere, simul cum cubo I meliore et tonna I maiore. Ad iam dictas suas neptas, singulos cubos totidemque tonnas. Aliud quoque quod remansisset, ubicumque invenissent, dare fecissent pro anima sua. Et dimisit ad Bernardum, virum nepte sue, duos cubos suos minores et ipsa tonna qui fuit matris sue, et fuisset Deus inter illum et illos. Hoc totum ita precepit predictus testator. Et post obitum suum sic stare mandavit. Deinde, ingravescente langore, discessit ab hoc seculo in mense marcii, anno XXVII regni regis Philippi,² immutata hac voluntate.

Quod est actum VII idus aprilis, anno XXVII regni prefati regis.

S+³ Poncius Arnalli, s+ Bernardus Guilelmi, s+⁴ Pascuale, nos sumus huius rei testes et iuratores.

S+ Vives subdiachoni, s+ Riguallus Seniofredi, s+ Poncius Ellemar, s+ Ardenchus levite, nos qui presentes adfuimus.

S+ Guilelmi levite qui et capudscole, s+ Raimundus levite, s+ Poncii sacricustos, nos sumus manumissores.

S+ Remundi levite qui et iudicis. Ermengaudus levita +.

S+ Iohannis presbiteri, qui hoc scripsit, cum litteris supra positis in linea I et rasis atque emendatis in linea III et XI, die et anno quo supra.

1. Expuntuat. 2. Març de 1087. 3. Manquen els punts de subscripció.
4. Manquen els punts de subscripció.

1478

1087 juliol 28

El vescomte Guislabert [II] de Barcelona i la seva mare Guisla, vescomtessa, donen a Andreu Guislabert, a Pere, batejat, a llurs mullers i a llur descendència uns solars situats dins la ciutat de Barcelona, sota el Miracle, a l'Espatular, a canvi de 10 man-

cusos d'or de València i el cens anual de 2 mancusos d'or d'octava per la festivitat de Pentecosta.

ACB, perg. 3-38-8 (a). Original. Pergamí, 188 × 334 mm. El document presenta un important forat a la part superior esquerra i dos més a la part inferior, un a l'angle esquerre i l'altre al centre. Al verso: "28" (s. xvii); "Prapositura novembris, St. 28, n° 8 (a)" (1936-1939); "Senyal vert, 8 (a)" (F-B). Caplletra "I" ornamentada: 50 mm.

In Christi nomine. Ego Guisliberti v[icecome]s Barchinone et mater mea Guilia femina, vicecomitissa. Sit etiam manifestum quia damus vobis Andree Guisliberti ^β et Petrus Babtizato et uxor[es vestres] et progenies atque posteritatis vestre¹ solarios cum solos et superpositos, guttas et stillicinios, ostios, ianuas atque limites. ^β Et est hec omnia infra urbis Barchi[nona], subtus ipso Miraculo, pro ipso Spatulario. Que affronta² prelibata omnia a circi in domos Sancti Petri cluniensis cenobii, ^α de oriente in via, de meridie in domos de te Petrus, de occiduo in curte de nos donatores. Quantum iste affrontaciones includunt, sic damus vobis et progenies atque posterita-^βtis vestre: iam dicta omnia, sub tali conveniència: ut habitetis ibi et faciatis vestram volumptatem \omni tempori/. Accipimus quoque a vobis propter hanc donacionem mancusos X auri rroals ^β de Valencia. Deinde vero donetis vos et progenies atque posteritatis vestre, omni tempus, nobis et succesores nostros mancusos II auri de octava, per censum, ad festivitatem Pentecosten, ^γ habsque ullius contrarietatis obstaculo. Et non habeatis licenciam propter predicta omnia alium seniozem neque senioraticum facere nisi nos donatores aut succesores ^β nostros. Et habeas tu, pre-nominatus Andree, in supra dicto solario ad pa\vr/te circi tantum quantum tenet ipso solo et parietes quas tu habes et tenes. Et advenit nobis supra dicta omnia per genitorum ^β et per decimum et per ullasque voces. Alium solario fiat de supra dicto Petro et coniux sue et personis vestre iam dicte, \et habeat intradas et exidas per portam que tenet Raimundi Sutor/. Quisquis autem ex utraque parte, tam vicelicet donatorum quam acceptorum, ^{α0} donacionem hanc sive scriptura in alico sollicitare ausus fuerit sive recindere in alico dimovere, componat, illi parte³ cui fuerit ausus iniuriam inferri, \li/bram unam ^{α1} auri puri. Atque postmodum scripturam hec rrobur obtineat perenniter valiturum.

Quod est actum V kalendas agusti, anno XXVIII regni regis Philipi.

^{α2} S+m Guisliberti, s+m Guilia femina, nos qui hista donacione fecimus et firmamus et testes firmare rrogavimus.

^{α3} S+m Berna\vr/dus Udalardi. S+m Balluvino Od. S+m Arnallo Iohan. S+m Raimundi Seniofredi.

^{A4} S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi cum litteras super positas in linea V et in nona, et sss die et anno quo supra.

1. Hi ha una s final interlineada. 2. affronta escrit sobre quelcom de raspat. 3. Sota la p hi ha una c.

1479

1087 octubre 9

Geribert Ató i el seu germà Guillem renuncien a favor de Bernat, ardiaca de Barcelona, els drets que tenien d'una heretat a Sant Andreu de Palomar, al camí que va cap a Barcelona.

ACB, perg. 1-2-593. Original. Pergamí, 217 × 174 mm. Al verso: "Nº 240", "mitja escala 2, n. 593"; "Carta Bernardi Johaniis (?) ardiachonus" (s. xvii); "concordia ab lo qual Girbert Atoniis renuncia los drets en tenia una heretat à Stº Andreu de Palomar à favor de Bernat Ardiaca y de la cononge de la Seu de Barcelona" (s. xvii); "Antiquitatum II, 139"; "1087" (F-B).

ACB, LA.II, n. 139, f. 52b-c. Rúbrica: "Carta de duabus modiatas terre supra Sanctum Andream de Palumbario". Interior recto: "anno Domino 1087".

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 173, n. 1060.

Notum sit cunctis presentibus et futuris qualiter placitum actum est inter Bernardum, barchinonensem ^β archidiaconem, et Girbertum Atonis et fratres eius de quodam alodio quod pater et mater prefati Girberti et ^β fratrum eius vendiderant matri predicti archidiaconi,^a quod ipse archidiaconus possidens tenebat. Quamobrem ^A multoties^b venerunt ad placitum, Et archidiacono^c ostendente cartam trigesimę et amplius suę possessi-^βonis, nichil directi prefatus Girbertus et fratres eius potuerunt assequi in ipso alodio. Archidiaconus vero, volens retinere ^β prefatum Girbertum ad suum servicium,^d amore eius dedit ei duas^e modiatas terre, \excepta decima/, supra ecclesiam Sancti Andree ^γ de Palumbario, iuxta viam que pergit Barchinonam, in tali modo et pacto: ut ipse teneat eam et uxor ^β eius Bordolona et duo infantes ex ambobus procreati, quibus ipse dimiserit testamento aut verbis; et ^β isti omnes teneant prefatam terram usufructuario, quamdiuu^f vixerint; post obitum vero eorum, re-^{A0}vertatur prelocuta terra cum omni sua melioratione, ad integrum, absque ullius contrarietatis obstaculo, ^{A1} ad predictum archidiaconum, si vivus fuerit, sin autem ad Canonicam Sanctę Crucis Sanctęque Eulalię. ^{A2} Ob hanc donationem ego Girbertus Atonis et frater meus Guilelmus evacuamus et pacificamus et definimus ^{A3} tibi Bernardo archidiacono per fidem sine ullo engan, sicut melius humano ore potest dici, omne alodium ^{A4} quod pater nostrer et mater

vendiderunt matri tuę, et omne directum et voces quas ibi abemus vel habere ^{/15} debemus qualicumque modo, ut deinceps nullus ex nobis vel propter nos audeat aut temptet te inquietare de ^{/16} hoc. Hanc quoque evacuationem sive pacificationem et definitionem si quis ex nobis vel propter nos vel alius ^{/17} utriusque sexus inquietare aliquo modo temptaverit, nil prosit talia presumendi, set componat tibi aut successori ^{/18} tuo alodium prefate diffinitionis in duplum cum omni sua melioratione. Et postmodum maneat hoc ^{/19} perhenniter firmum.

Actum est hoc VII idus octobris, anno XXVIII regni regis Philippi.^g

^{/20} S+ Girberti Atonis. S+ Guilelmi Atonis, nos qui hanc difinitionem facimus et firmamus testibusque subscrip-^{/21}tis firmari rogamus.

S+ Bordolenę femineę. S+ Bernardi Arnalli. ^{/22} *S+Remundi levite*. ^{/23} S+ Bernardi Bernardi. S+ Bernardi Isarni. S+ Dalmatii Mironis. ^{/24} S+ Trebug.

^{/25} *S+Ollegarii clerici, qui hoc scripsit cum literis supra lineam VI, die et anno quo supra.

LA. a. archidiaconi. b. nultocies. c. archidiacono. d. servitium.
e. IIes. f. quamdiu. g. Philippi.

1480

1087 octubre 27

Raquel dóna al seu fill Ponç tots els seus drets sobre els béns mobles i els alous que foren del seu marit Geribert, pare de Ponç, situats dins els termes de la parròquia de Sant Andreu de Palomar.

ACB, LA.II, n. 169, f. 61c-d. Rúbrica: "Carta quod Richel dedit Poncio filio suo quicquid iuris habebat in honore patris sui Girberti in Palomar". Exterior verso: "n. 169" (Caresmar); "Anno Domini 1088" (s. XVIII). Caplletra "I" ornamentada, tipus I: 7 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 173-174, n. 1061.

In Dei omnipotentis nomine. Ego Richel femina donatrix sum tibi Poncio, filio meo. Manifestum est enim quia dono tibi omnes meos directos quos habeo, vel qualicumque modo habere debeo, in om<n>i mobile sive in omnibus alodiis qui fuerunt patris tui, Geribertis nomine, infra terminum parrochie Sancti Andre apostoli de Palumbare, tam de heremis quam de cultis, cum omnibus suis pertinenciis. Advenit mihi Richel supra scripta omnia per vocem viri mei supra scripti et per alias voces. Quem vero supra scripta omnia, que ego tibi dono, de meo iure in tuum trado dominium et potestatem, cum ingressibus et eorum regressibus, ad tuum plenissimum

proprium, ut facias exinde quodcumque volueris. Quod si ego donatrix aut ullus homo vivens utriusque sexus venero aut venerit ad inrumpendum, nil valeat, sed componam aut componat tibi supra scripta omnia in triplum cum omni sua melioratione. Et in antea ista donatio firma permaneat omnique tempore.

Quod est actum VI kalendas novembris, anno XXVIII regni Philippi regis.

S+m ¹ Richel femina, qui hanc donationem feci et firmavi et testes firmare rogavi.

S+m Guilelmi Guitardi. S+m Guadalli Remundi. S+m Ermesindis femina. S+m Bellissendis femina, sorori (femina)¹ sua. S+m Remundi Galindi.

S+m Poncii levite, qui hoc scripsit cum litteris supra positis in linea II et sub sss scripsit die et anno quo supra.

1. *Anul·lat mitjançant subratllat.*

1481

1087 novembre 7

Testament sacramental de Ramon Domnuç, que morí essent monjo de Sant Llorenç del Munt, jurat sobre l'altar de Sant Climent de l'església de Sant Llorenç de Llaceres (avui Sant Llorenç Savall), en què fa deixes a diferents entitats religioses, entre elles la Canònica de la Santa Creu i Santa Eulàlia de Barcelona, i també a familiars i altres persones, tant laiques com eclesiàstiques.

ACB, LA, I, n. 574, f. 214c-215c. Rúbrica: "Sacramentalis Raimundus Dunitii qui dimisit Canonice totum suum alodium Martoreles". Foli 214. Exterior verso: "[DXXXI]III" (s. XIII-XIV); "n. 574" (Caresmar). Foli 215. Inter columnas recto: "Hospital" (s. XVI-XVII ?). Exterior recto: "Anno Domini 1088" (s. XVIII). Caplletra "H" ornamentada, tipus B: 12 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 174, n. 1062.

Hec est sacramentalis conditio hac legalis publicatio ultime voluntatis cuiusdam defuncti nomine Reimundus Donnucii, cuius ordo actus est infra sex mensium spacium coram sacerdote et testibus, iuxta modum legis gotice que continetur in secundo Libro censorum, De ultimis voluntatibus morientium, scripturis confectis. Unde nos testes sumus Bonifilius Mironis et Guilelmus Guilaberti et Reimundus Guilelmi, iurantes \et/ pariter testificantes in presencia Mironis iudicis primitus per Deum patrem omnipotentem, qui est trinus et unus, et super altare Sancti Clementis, quod cernitur esse

constructum in chomitatu barchinonensi, intra ecclesiam Sancti Laurentii, infra terminos Lacarie. Supra cuius quoque sacrum ac venerabile altare has condiciones nos iam dicti testes, manibus nostris iurando, corroboramus quia nos vidimus et audivimus et sub nostra presencia actum fuit tunc, quando iam dictus defunctus Reimundus erat iusta turrem Lacarie egritudine detentus, unde obiit, sensu atque memorie iungens, iussit scribere suum testamentum et suam ultimam voluntatem Gauzberto sacerdoti et firmavit eum manu propria. Et voluit ut fuissent sui elemosinarii Berengarius frater eius, et ^A Reimundus Amati et Guilelmus Guilaberti. Precepit illis ut, si mors ei advenisset de ipsa egritudine qua detinebatur, sicut et fecit, antequam aliud testamentum fecisset, quod minime fecit, plenam potestatem abuissent iam dicti sui elemosinarii distribuendi pro anima sua omne suum mobile vel immobile, ubicumque eum invenire potuissent, sicut ipse eis iniunxit in predicto testamento.

In primis concessit Domino Deo et Kanonice Sancte Crucis Sancteque Eulalie omne suum alodium quod habebat in Martorellas, totum suum directum, integriter. Et concessit ad cenobium Sancti Cucuphatis suam medietatem de ipso manso de Petrafitia. Et concessit ad cenobium Sancti Laurentii de Monte unciam I cum omne suo alodio que cum ipsis mansis quod abebat in Vallem Muri, cum illorum terminis vel pertinenciis. Et ad cenobium Sancti Benedicti unciam unam, et ad cenobium Sancte Cecilie unciam I, et ad Sanctam Mariam Montis Serrati unciam unam, et ad Sancto Sebastiano de Gurgitibus unciam I, et ad cenobium Sancti Petri Puellarum unciam I, et Sancto Michaeli de Fallio unciam I. Et concessit ad Sanctum Laurentium de valle Lacarie ipsum suum mansum, quod fuit de Guifredo Maxedexi, cum medietate de suis vineis de Torrente Malo. Et iussit ut fuisset factum calicem de plata ad opus Sancti Laurentii iam dicti de precio ipsius mule. Et concessit ad Berengarium, fratrem suum, ipsam turrem de Lacaria, cum suis terris et mansis et cum suis omnibus pertinenciis et cum ipsis fevis, quos tenebat per seniore suum Guerallum Alamanni et per Sanctum Laurentium, simul cum ipso manso de Fexis. Item concessit ad Berengarium iam dictum suum alodium de ipsa Mora, cum ipso manso et cum ipsis molinis et cum ^A ipso alodio quod fuit Guilelmi Toreti et fratrum suorum, integriter et sinceriter. Similiter concessit ad prelocutum Berengarium ipsam turrem de Palaciolo, cum ipsis alodiis et mansis qui ibidem sunt, simul cum ipsis alodiis et mansis que fuerunt Dalmatii Gueriberti. Et concessit ad prelocutam sedem Barchinone modiatam unam terre in Villam

Piscinam. Item dimisit ad Berengarium, fratrem suum, medietatem suarum domorum de Barchinona, cum medietate de malleolis, simul cum ipso manso de Villa Piscina, in tali conventu: ut tenuisset hoc in vita sua, post obitum vero suum reman(e)sisset¹ ad pretaxatam Kanonicam Sancte Crucis Sancteque Eulalie. Et concessit ad hospitale Sancte Crucis unciam I, et ad clericos Sancti Laurentii de Lacaria mancos quatuor. Et concessit ad ebdomodarios Sancte Crucis sedis Barchinone mancos octo. Et concessit ad Berengarium clericum, nepotem suum, unciam I. Et Dominico suo baptizato sextarios duos ordei et sextarios II de vino, et ad Bonifilium similiter, et ad Iohannem Lover sextarium unum ordei et alium vini, et ad Remundum Arnalli porcos II. Et concessit ad Mironem Goltredi unciam I. Et concessit Sancto Petro Rome unciam I. Et dimisit ad Iohannem, suum clavigerum, sextarios II ordei et sextarios II vini. Et concessit ad Vivanum Bonucii unciam I, et ad Remundum Amati unciam I cum ipso manso quod tenebat Miro Arnalli. Et concessit medietatem de ipso mulo, quem tenebat Guilielmus Guilaberti, ad prefatum Guilelmum, aliam medietatem redemisset quomodo precia fuisset per directum, et ipsum precium fuisset datum ad prescriptos [sacerdos?]² per iam dictas uncias. Et concessit ad Berengarium Bernardi polletrum unum equinum; et Petro, que vocatur Kamallionem, sextarium unum ordei ^b et sextarios II vino. Et dimisit ad Dalmatium presbiterum pelles suas coopertas de guala bruno. Et concessit ad Ermessindem, sororem suam, omne suum alodium que abebat in Obagolis, totum ad integrum, cum suis terminis et pertinenciis; et ad Gauzbertum clericum birrum unum. Et dimisit ad Guiliam, nepotam suam, sextarium unum ordei et sextarios VI de vino; et ad Ardinannum, porcos II; et ad Reimundum Guilelmi, sextarios II de ordeo et sextarios II vini; et ad Karbonellum, sextarios II de vino et sextarium unum ordei. Et dimisit ad Chixonem oves II. Et iussit ut veraciter fuissent recognita sua debita et fuissent solut\a/(i).³ Et precepit suis elemosinariis ut dedissent alia omnia que remansissent de suo mobile et de prescriptis elemosinis, sanctis Dei ecclesiis et sacerdotibus et clericis et pauperibus et in sancta liminaria. Et rogavit eos per Deum et premium vite eterne ut ita distribuissent et fecissent pro anima sua, sicut superius detinetur; et si hoc non fecerunt et preceptum eius non obedierint, requisisset hoc illis Deus in omnibus seculis. Postquam hec ante dicta omnia prenominatus testator, V^o nonas octobris, anno XX^oVIII^o, regnante Philippo rege,⁴ ordinavit coram nobis prolatis testibus, voluntate hanc suam ultimam non mutavit testamento confecto, set hoc omne

laudavit. Deinde fuit monachus Sancti Laurentii de ipso Monte, et ib<i> discessit ab hoc seculo in mense prelocuto. Nos vero testes prefixi hec que iuramus vera esse profitemur, nos elemosinarii sepe dicti qui as conditiones legaliter confirmamus et scienti nostro ulla fraus vel malum ingenium a nobis nec ab aliis hic impressa non est. Et quantum isti testes in hoc testificati sunt, omnino nobis est cognitum et scienti nostro verum per ante dictum [℞] iuramentum in Domino.

Late condiciones VII idus novembris, anno XXVIII regni prefati regis.

[Sig+i?] Bonefilii Mironis, sig+i Guilielmi Guilaberti, sig+i Reimundi Guilelmi, nos sumus huius rei testes et iuratores.

Sig+i Berengarii Donnucii, sig+i Reimundo Amati, sig+i Guilielmi Guilaberti, hii sunt elemosinarii superius inserti.

Sig+i Girberti Primi. Sig+i Vivani Bonucii. Sig+i Dalmatii Reinardi. Sig+i Isarnus Suniarii. Sig+i Petro Mironi. Signnum Dalmad sacer ss. Sig+snum⁵ Mironis iudicis.

Gauzbertus sacer, qui has condicione rogatus scripsit sss, die et anno quo supra.

1. *La segona e expuntuada.* 2. *Per la mena d'abreujament també podria ser sanctos.* 3. *i expuntuada.* 4. *3 d'octubre de 1087.* 5. *Signatura de difícil interpretació, amb barreja de signe de subscripció, que hem transcrit com una s després de la creu.*

1482

[1087]

Pere Arnau, prevere, fa acte de confessió i de reconeixement de culpabilitat per haver donat en feu a Ramon Isarn, nebot seu, un sagrer deixat pel prevere a l'església de Santa Eulàlia de Vilapicina i una vinya que havia plantat Sunyer, i atès que havia estat enganyat pel nebot decideix que els referits béns tornin a l'esmentada església. Posat cas que Ramon encara vulgui retenir-ho, demana que sigui maleït i excomunicat ell i els que li donin adutori o li permetin aquestes accions.

ACB, LA.II, n. 233, f. 80b-c. Rúbrica: "De ipsa ecclesia Ville Piscine". Inter columnas recto: "n. 233" (Caresmar). Caplletra "E" ornamentada, tipus A: 3 línies.

Datació: document sense data. Vegeu l'estudi cronològic de la introducció.

Regest: MAS, Notes, vol. XII, p. 285, n. 2677.

Ego Petrus Arnalli, presbiter, reus et peccator culpabilem me recognosco coram Deo et sanctis suis et universis omnibus. Feci quod

facere non debui, quia assensum prebui Reimundus Isarni, nepotem meum, de unum sacrarium quod ego dedi ecclesiam Sancte Eulalie Ville ⁊ Piscine et peciam I vinee quod plantavit Petrus Suniarii. Et in hoc multum¹ peccavi, quia assensum prebui iam dictus Reimundus Isarni, ut tenuisset per fevum propter suam fidem factam et convenienciam quem mihi dixit et fecit, unde hoc totus mentitus est mihi. Et multum vereor et conturbo quid quod datus sum sanctis Dei, postea ullius hominis dare possim neque prebuissem assensu per ulloque modo. Et quod maius amandus et timendus² est Deus et sanctis suis quam ullo omine, iubeo et concedo ut revertatur hec omnia ad iam dictam ecclesiam solide atque delibere. Quod si predictus Reimundus volet retinere vel abere iam dicta omnia per ulloque modo vel ingenio, non possit facere, set maledictus ex parte Dei et excommunicatus sive condempnatus permaneat, non solum ipse set illis qui in adiutorium vel qui consentierint ei, et in inferni baratro cum diabulo maneant in perpetuo. Amen. Rogo vos clerici sive laici et omnes fideles Dei per vestram fraternitatem non aspiciatis ad meam stulticiam, set retineatis ipsam donationem quam feci ad iam dictam ecclesiam propter Deum et anime vestre remedium.³

1. *Abreviatura supèrflua.* 2. *Sota la d hi ha una t.* 3. *Aquest document acaba així.*

1483

1088 gener 3

Esplanunia i el seu fill Gaucefred Ponç venen a Jucef, hebreu, i al seu germà Sulam la tercera part d'un alou situat al territori de Barcelona, al terme de Torterola, pel preu de 45,5 mancosos roals d'or.

ACB, perg. 1-4-296. Original. Pergamí, 150 × 228 mm. Restaurat. Al verso: "1082" (Mas). Caplletra "T" que ocupa 5 ratlles.

In Christi nomine. Ego Esplanunia femina et filio meo Gaucefredus Poncio venditores sumus vobis Iucefo ebreo et fratri tuo Sulam, ⁊ emptoribus. Per hac scripturam vendicionis nostre vendimus vobis aluadem. Et est ipso alaude in territorio Barchinone, in terminio de ^β ipsa Torterola. Que nobis advenit iam dicto alaude per genitorum et per decimum et per ullaque voces. Et affrontad ipso alaude de circi in via, [⁊] de orient in alodio Mir Foget, de meridie in alodio de vos emptoribus, de occiduo in alodio prefatus Mir Foget et de vos emptoribus. Quantum iste affron-[⁊]taciones includunt, sic vendimus vobis: in iam dicto alodio ipsa nostram terciam partem ad integrum,

*propter precium mancosos XLV et medio auri de ro-^βals bonos sine engan. Quod vos emptores precium nobis dedistis et nos venditores manibus nostris recepimus. Et nichil de ipso precio aput vos emptor-
/res non remansit. Et est manifestum. Quem vero predicta omnia, que vobis vendimus, de nostrum iure in vestrum tradimus dominium et potestate, ut quidquid ^β exinde facere vel iudicare volueritis, cum exios et regresios earum, ad vestrum plenissimum proprium. Quod si nos venditores aut aliquis homo ^β sexus utriusque contra ista vendicione pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut nos componamus vobis iam dicta omnia in ^{Λ0} duplo cum omni sua melioracione. Et in antea ista vendicio firma permaneat omnique tempore.*

Actum est hoc III nonas ianuarii, ^{Λ1} anno XXVIII regni regis Philippi.

S+num Esplanunia, s+num Gaucefredus, nos qui hista vendicione fecimus ^{Λ2} et firmamus et testes firmare rogavimus. ^{Λ3}

S+num Guilabertus Bonucio. *S+ Estefanus*. *S+ Poncius Remundi*. ^{Λ4} *S+ Guilielmus levite, qui et capustscolle/*.

^{Λ5} S+ Guilielmus sacer, qui hec scripsi et sss die et anno quo supra.

1484

1088 gener 23

Guisla i la seva mare Esplanunia venen als germans Sulam i Jucef, hebreus, un alou situat a Torterola, que tenen pels seus pares i pel delme conjugal, pel preu de 6 unces d'or roals.

ACB, perg. 1-4-297. Original. Pergamí, 114 × 257 mm. Al verso: "circi in via koper[to] alodio qui fuit Adalberti iudice et Mir Foget, et meridie in alodio de Mir Foguet et de vos emptores, de occiduo in torrent et vos emptores" (s. xii). Caplletra "I": 50 mm.

In Cristi nomine. Ego Guilia femina et mater mea Esplanunia femina venditorices sumus vobis Sulam et fratri tuo Iucefo hebreois, ^β emptoribus. Per hanc scripturam vendicionis nostre vendimus vobis alodio. Et est ipso alodio in terminio de ipsa Tortorola. ^β Qui nobis advenit iam dicto alodio per genitorum et per decimum et per ullaque voces. Et affrontad iam dicto alodio de circi in via, ^Λ de oriente in alodio qui fuit Adalbertus iudice et Mir Foget, de meridie in alodio de vos emptoribus et predicto Mironi, de occiduo ^β in torrent et in terra de vos emptores. Quantum iste affrontaciones includunt, sic vendimus vobis: in iam dicto alodio ipsam ^β terciam partem ad integrum, propter precium uncias VI de auro roals bonos sine engan. Quod vos emptore[s] pre[ci]um nobis dedis-^Λtis et nos vendito<res>

manibus nostris accepimus. Et nichil de ipso precio apud vos emptores non remansit. Et est manifestum. ^β Prescripta quoque omnia, que vobis vendimus, de nostrum iure in vestrum tradimus dominium et potestatem, ut quiquit exinde ^ρ facere vel iudicare volueritis, cum exios et regresios earum, ad vestrum plenisimum proprium. Quod si nos venditrices ^{/10} aut aliquis homo sexus utriusque contra ista vendicione pro inrumpendum venerit, nil valeat, set componat aut ^{/11} nos componamus vobis iam dicta \terra/ in duplo cum omni sua melioracione. Et [in a]ntea ista vendicio firma permaneat ^{/12} omnique tempori.

Actum est hoc X kalendas februarii, anno XXVIII regni regis P[hilip]i.

S+num Guilia, s+num Esplanunia, ^{/13} no\s/ qui hista vendicione fecimus et firmamus et testes firmare rogavim[us].

S+num Berna\r\dus Arnallo. S+num Ferreolo. ^{/14} S+ Gaucefredus Poncii. S+num Berengarii Guilel<mus>. ^{/15} *S+Pere Sinfre*. S+ Guilelmi levite, qui caput s[chole].

^{/16} S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi cum litteras superposita\s/ in linea .X[I. et] sss die et anno quo supra.

1485

1088 gener 25

Bonfill Sendred i la seva muller Em venen a Petroni Arnau, sacerdot, mitja mujada de vinya amb la terra on és plantada, situada al territori de Barcelona, a la parròquia de Sant Andreu de Palomar, al terme de Vilapicina, a la Conamina, pel preu de 3 unces d'or de València.

ACB, LA.II, n. 228, f. 79b-c. Rúbrica: "Carta de Conamina in Villapiscina". Inter columnas recto: "n. 228" (Caresmar). Exterior verso: "Anno Domini 1088" (s. xviii). Caplletra "I" ornamentada, tipus F: 8 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 175, n. 1064.

In nomine Domini. Ego Bonefilii Sendredi et uxori mea Em femine venditores sumus tibi Petroni Arnalli sacerdoti, emptore. Per hanc scripturam istius carta venditionis vendimus tibi mediam mediatam vinee cum ipsa terra in qua est fundata. Quod abemus in territorio barchinonense, in parrochiam Sancti Andree de Palomar, in termine Villepiscine, ad ipsa Connamina. Advenit nobis per nostra complantatione sive per ullahque voces. Terminatur autem per omnesque partes in tuis vineis et in ipso torrente. Quantum iste affrontationes includunt, sic vendimus tibi: iam dictam vineam, cum

ipsa terra in qua est fundata, et omnes arbores qui infra sunt, ab integre, simul cum exiis vel regressiis earum, propter precium uncias III auro Valentie obtime in rem valentem. Quod tu emptore precium nobis dedisti et nos venditores manibus nostris recepimus. Et est manifestum. Predicta quoque omnia, que nos tibi vendimus, de nostrum iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ab omni integritate, ad omnia que volueris facere, ad tuum plenissimum proprium. Si vero nos venditores aut ullusque homo utriusque sexus qui contra hac ista carta venditione venerimus aut ^f venerit pro inrumpendum sive infringendum, nil valeat, sed componat aut nos componamus tibi prefata hec omnia in duplo cum omnem suam melioratione. Et in antea ista carta venditione firma et stabilis permaneat modo vel omnique tempore.

Actum est hoc VIII kalendas februarii, anno XXVIII regni regis Philippi.

S+ Bonefilii Sendredi, s+ Em femine, nos qui hanc venditione fecimus et firmamus et testibus eam firmari rogavimus.

S+ Petroni Suniarrii. S+ Guilelmus Guitardi. S+ Bernardus Petri. S+ Bernardus Bunucii. S+ Guilelmus Galin.

S+ Iohannis presbiteri, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1486

1088 febrer 9

Guillem Bernat amb els seus germans Guifré, Joan i Ermessenda i el marit d'aquesta, Marcús, venen a Joan Eldemar i al seu germà Ponç un hort situat al burg de Barcelona, prop del Merdança, que tenen pels seus pares, per compra i per permuta, pel preu de 258 mancusos d'or de València.

ACB, perg. 1-2-1385. Original. Pergamí, 124 × 298 mm. "mitja escala armari 3, n. 1385" (s. xvii); "Num ...897" (s. xvii); "Hec sunt carta Poncii Ollomarii" (s. xvii); "Hec sunt carte Poncii Ollomari" (s. xvii); "1088" (F-B). Caplletra "T": 2 línies.

In nomine. Ego Guilelmus Bernardi una cum fratribus meis nomine Guifredi atque Iohanes et nostra sorore Ermessindis et Marcucio, viro suo, nos simul in unum, venditores sumus vobis Iohanes Eldemari et tuo fratri Poncii, emtoribus. ^f Per anc scriptura vendicionis nostre vendimus vobis ortum nostrum proprium. Quod abemus in burgo civitatis Barchinone, non longe a Merdanciano. Advenit' nobis iam dicto orto per vocem genitorum nostrorum vel per comutacione ^β atque per comparacione ^let per ullasque voces./

Affrontat namque iam dicto orto ab aquilonari parte in orto de \me Guilelmo/ (no\s/)² venditore(s)³ et abet dextros novvem minus palmos/ \duos/; a meridie in casa et in orto de Bonaviuda et Bernardi Ermengaudi, ⁴ et abet dextros tridecim et palmos quinque; de occiduo in orto Mironi Guilelmi et in pariete Bonucii Belliominis, et abet dextros sexi \parte/ et palmos/ duos; a parte vero circii in gutas et in orto de Eldemari sueque ⁵ uxori nomine Eg, et abet dextros/ tridecim et quinque palmos/. Quantum istas quatuor afrontaciones includunt atque circumeunt, simul cum parietes que ad iam dictum ortum pertinent, et cum arbores vvariis generis ⁶ que infra sunt edificati, sic vendimus vobis, et nostro iure tradimus in vestrum dominium ac potestatem, ad vestrum plenissimum proprium, et quodcumque ex inde velitis faciati\s/, propter precium mancosos ducentos/ quinquaginta hocto de au-/ro Vvalencie de rovals bono atque recipiente, qos vos emtores nobis dedistis et nos venditores manibus nostris recipimus, ut est manifestum. Quod si nos vvenditores au aliquis homo utriusque sexus ⁷ contra ac vvendicione venerimus aut venerit pro inrumpendum vel infringendum, nil valeat nobis nec illis, set componant aut nos componamus vobis iam dicta omnia hec, que vobis⁴ vvendidimus, in duplum ⁸ cum omni sua melioracione. Et in antea ista vendicio firma permaneat omne per evum.

Actum est hoc V^o idus febroarii, ano XXVIII° regni regis Filipi.

¹⁰ S+ Guilelm Bernardi. S+ Guifredi Bernardi. S+ Iohannes Bernardi. S+ Ermesendis Bernardi. S+ Marcucio, nos qui ista carta vendicione fieri iusimus, ¹¹ firmavimus et testes firmare rogavvimus.

S+ Poncius Durandi. S+ Constancius Aimes. S+ Perus Dominicus. *S+ Martinus presbiter*. ¹² *S+ Estefanus*. *S+ Mir*.

¹³ S+ Guilelmi levvitè, qui et caputscole qui hec scrisi cum litteris suprapositus et fuis atque rasis in linea III^a et IIII^a, sub die et anno prefixo.

1. Sota la i hi ha una e. 2. Ratllat. 3. Ratllada. 4. Sota la v hi ha una n.

1088 febrer 23

Amat Pastor i la seva muller Tedlenda venen a Ramon Gonmar, que anomenen Escrivà, una terra situada al territori de Barcelona, a la pujada de Montjuïc, que tenen per carta precària, pel preu de 387 mancosos d'or.

ACB, perg. 1-2-1353. Original. Pergami, 139 × 317 mm. Al verso: "de Monte Iudaico" (s. XIII); "mitja escala armari 3, n. 1353"; "num... 1138" (s. XVII); "1088" (F-B). Caplletra "I": 4 línies.

In nomine Domini. Ego Amadus Pestor et uxori mea Tedlendis femine venditores sumus tibi Reimundi Gonmari, que vocant Scrivano, eptore. Per hanc scripturam istius carta ^ρ venditionis vendimus tibi vineis nostris cum ipsa terra ubi sunt fundatas. Quod abemus in territorio Barchinone, in ascensu Montis Iudaici. Advennerunt nobis per complantationem sive ^β per cartam precariam, quam nobis exinde fecit Bernardus Reimundi una cum coniuge sua Ermeniardis, atque per comparatione et per aliis quibuslibet vocibus sive modis. Terminantur autem ^α hec vineis a parte orientis in alodio Bernardus Reimundi et de Ruben Belliti hebreo, a meridie in vineis Bernardus Reimundi quas plantavit Guilelmus Mironis,¹ ^ρ ab occiduo in via qui pergit ad fossar iudaici, a circii in alodio Maia-sindis femine. Quantum iste affrontationes concludunt et prefati termini terminant, sic vendimus ^β vobis: in iam dictas vineas ipsa medietate, cum ipsa terra in qua sunt fundatas, ab integre, simul cum exiis vel regressiis earum, propter precium mancosos CCCC mens XIII auro ^ρ de rovalles recipientes sine engan. Quod vos eptores precium nobis dedisti et nos venditores manibus nostris recipimus. Nihilque ex ipso precio apud vos emptores non remansit, sicut est ^β manifestum. Predicta quoque omnia, que nos tibi vendimus, de nostri iure in tuum tradimus dominium et potestatem, ab omni integritate, ad omnia que volueris facere, ad ^ρ tuum plenissimum proprium. Si vero nos venditores aut ullusque homo utriusque sexus qui contra hac ista carta venditione venerimus aut venerit pro inrumpendum sive ^{α0} infringendum, nil valeat, sed componat aut nos componamus tibi prefata hec omnia in duplo cum omnem suam melioratione. Et in antea ista carta venditione firma ^{α1} et stabilis permaneat modo vel omnique tempore.

Actum est hoc VII kalendas marcii, anno XXVIII regni regis Philippy.

^{α2} *S+ Amadus Pestor, s+ Tedlendis femine, nos qui hanc vendicione fecimus et firmamus et testibus eam firmari rogavimus.*

^{α3} **S+ Guilaberti levite*. *S+ Pere Ramon*. *S+Raimundus levite*. S+Guilelmi levvite qui et caputscole. *S+ Petroni Rodbert*. ^{α4} S+Bernardus Reimundus. S+Ermeniardis femine. S+ Guilelmus Bunucio. S+ Guilabertus Bunucio. S+ Bernardus Petral.*

^{α5} *S+ Iohanis presbiteri, qui hoc scripsit die et anno quo supra.*

1. Sota l'última i hi ha una o.

1088 febrer 26

Guillem Ot i la seva muller Ermengarda venen a Bertran Eriball l'heretat d'un alou que fou del seu pare, amb terres, vinyes, garrigues i arbres de diferents espècies, situada al comtat de Barcelona, a Sant Joan Despí i al terme de Gelida, pel preu de 10 unces.

ACB, perg. 1-4-298. Original. Pergamí, 90 × 210 mm. Restaurat. Aquest pergamí presenta al bell mig dos petits forats que afecten les ratlles deu i onze. Al verso: "Tudi" (s. XIII-XIV); lletres il·legibles (s. XVI-XVII); "1088"; "Diversorum C (b) 298 / Capsa 3" (Mas). Caplletra "I" ornamentada: 29 mm.

In nomine Domini. Ego Guiliem Od et uxor mea nomine Ermengards vinditores sumus vobis Bertrandi ^β Eriball, emtore. Per ahnc scriptura vindicionis nostra vindimus tibi ipsa mea ereditate de ipsum ^β allodem¹ qui fuit pater meus. Et est ipso alodem, id sunt, terras vel vineas cultum vel ermas et garicis cum ^α diversis generi arbori(bori)bus.² Qui nobis adveni de ienitorum per ullaque voces. Et est ec³ omnia in co-^βmitatum Barchinona, qui est ad Sancti Ioanis de ipso Pino vel in terminio de Ielidda. Et adfrontat ec⁴ omnia ^β de parte oriente ad ipso Collo qui vocant Gavara, et de meridie ad Eremprunano, de ociduo a Subira^αds/, ^γ et de circii in Monte Serato. Quantum in istas IIII^{or} afrontaciones includunt, sic vindimus tibi: ipsa ^β ec omnia supra scripta et nomineta,⁵ totum ab integrum, cum exiis et regresiis earum, in propter precium uncias ^β X in rem vallentem. Et est manifestum. Quem vero predicta ipsa ec⁶ omnia de nostro iuro in tuo tradimus do-^{α0}minio et potestate, ad omnia faceret quod voluerit[i]s. Quod si ego nos vinditores aut ullusque omo vel ^{α1} femina cui contra⁷ anc ista carta vindicione vener[i]t p[ro] inrumpendum, non oc valeam vindicare, set componat ^{α2} aut componamus tibi in triplo cum omnem suam inmelioracione. Et in antea ista carta vindicione fir-^{α3}ma permaneat modo vel omnique tempore.

Facta ista carta vindicione V^o kalendas marcii, ano XXVIII re-^{α4}gni Filipi regi.

S+num Guiliem Od, s+num Ermengards, qui ista carta vindicione fecit scr<i>bere et tes-^{α5}te firmare firma et rogare.

S+num Ermengod Guifred. S+num Bereger Enard. S+num Reimon ^{α6} Guitardi.

@Petrus@ sacer, qui ista vindicione scr<i>psit ss die et ano quod s\u/pra.

1. Abreviatura supèrflua. 2. Repetit. 3. Abreviatura supèrflua. 4. Abreviatura supèrflua. 5. Pernominata. 6. Abreviatura supèrflua. 7. Abreviatura supèrflua.

1489

1088 març 25

Pere Arnau, prevere, dóna a Guillem Galind i a la seva muller Ledgarda dues mujades de terra situades al terme de Vilapicina, prop de l'església de Santa Eulàlia, perquè hi plantin vinya, amb la condició que passats set anys la dividiran en dues meitats, una per al donador i l'altra per als plantadors.

ACB, perg. 1-1-1908. Original. Pergamí, 174 × 244 mm. Al verso: "Villa Piscina" (s. XIII-XIV); "Num... 1908" (s. XVIII); "Lib. II Antiquit. N. 234"; "Diversorum A. 1908" (Mas); "1088" (F-B). Caplletra "T": 7 línies.

LA.II, n. 234, f. 80c-d. Rúbrica: "Carta de Villapiscina". Exterior verso: "n. 234" (Caresmar). Inter columnas verso: "Anno Domini 1088" (s. XVIII). Caplletra "T": 8 línies.

Regest: Mas, Notes, vol. X, p. 175, n. 1065.

In Christi nomine. Ego Petrus Arnallo presbiter donator sum vobis Guilelmus Galindi et uxori tue Ledgardis femina. Manifestum est enim quia dono vobis^a /^b et progenies atque posteritatis vestre/ modiatas II et amplius de terra causa precaria^b plantandi. Et est ipsa terra in territorio Barchinone, in termi-^bnio de Villapicina,^c prope ecclesiam Sancta Eulalia. Qui mihi advenit ipsa terra per genitori meo et per ullaque voces. Et affrontad^d iam dicta terra /^a de orient in via, de circi et de meridie et de occiduo in terras et vineas de me donatori. Quantum iste affrontaciones^e includunt, sic dono /^b vobis et progenies^f atque posteritatis vestre iam dicta terra sub tali conveniencia:^g ut eam obtime plantetis et advineetis de bonas vites /^b et hoc habeatis^h factum usque ad VII annos primos venientes; et infra isto termino prescripto, de ipsius frugibus que inde exierint, detis mihi /^l quartam partem fideliter, reliquas vero partes sint vestras, exceptus unum annum quod vobis damus ipsam expletam per vestram vineadem, qualem vos acci-^lpere volueritis; et quando fuerit expletum prefatum terminum septem annorum et obtime fuerit advineatam prefata terra, tunc dividere /^b faciamus iam dicta terra et vinea per medium: una medietas^l sit mea, alia vestra, ita tamen ut vestram partem non sit vobis licitum vindere nec /^{l0} alienare nisi me donatori aut successores meos. Et si ego nec illos noluerimus comparare vestram partem quomodo iuste precia-^{l1}ta fuisset bonis hominibus, infra XXX dies postquam amonitis fuerimus, licitum sit vobis vindere, exceptus militibus et hebreis, /^{l2} aut facere quodcumque volueritis faciatis. Quod si ego donator aut aliquis homo qui hoc rumpere^l voluero aut voluerit, nil va-^{l3}leat, set com-

ponam^k aut ego^l componam vobis in vinculo uncias VII auri puri. Et insuper hoc maneat firmum omnem per evum. ^{l4} Quod si nos laboratores minime fecerimus aut si no\|s/ habstraxerimus de supra dicto conventum,^m similiter componamus tibi in vin-^{l5}culo uncias VII auri puri. Et in antea hoc ad impleamus quod spondimus.

Facta ista carta precaria VIII kalendas aprilis, ^{l6} anno XXVIII regni regis Philipi.

S+ Petrus sacer, ego qui ista carta precharie ^{l7} donacionisⁿ fecit et firmavit et testes firmare rogavit.

^{l8} S+num Geribertus Querater.º S+num Geribertus Dominico. S+num Gerbertus Guitardi. S+num Ferreolus Sendre.

^{l9} S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi et sss die et anno quo supra.

LA. a. vel. b. precharia. c. Villapiscina. e. affrontationes. d. affrontat. f. proienies. g. convenientia. h. abeatis. i. una medietas per medium. j. irrupere. k. componat. l. ego manca. m. conventu. n. donationis. o. frater.

1490

1088 març 27

Guillem Jovany, la seva muller Beleica, Guifré Jovany i la seva muller Gelsena venen al monestir de Santa Maria de l'Estany un alou situat al comtat de Manresa, a la parròquia de Sant Feliu de Terrassola, que consta de dues peces de terra localitzades a les Valadades i una altra al cap de l'Estany, pel preu d'11 sous de moneda de Vic òptima.

ACB, perg. 1-4-180. Original. Pergamí, 108 × 401 mm. Restaurat. Al verso: "Cartes de Iocaran"; "Valadades"; "De Cumbis de Rouders / de Terracola"; "Vide hic qui Guilelmus Iohan vendidit priori Stagno / aliquas peciolas terre in capud Stagno" (s. XIII-XIV); "Nº 62" (s. XVIII); "1088"; "Diversorum C (b) 180 / Carpe-ta 1" (Mas). Vegeu el doc. núm. 1712, de 22 d'abril de 1088. Caplletra "T": 15 mm.

In nomine Domini. Ego Guilelm Iovan et uxor sua Beleica et Guifre Iovan et uxor sua Gelsena venditores sumus domino Deo et Sancte Marie de Stagno. Per hanc scripturam ven-^lditionis nostre vendimus vobis predicte ecclesie Sancte Marie aloudium nostrum proprium, quod habemus in comitatu Minorise, infra parrochiam Sancti Felicis de Terracola, id sunt, pecias tres ^l de terra francha: pecia una est in caput Stagno, alias duas ad ipsas Valadades. Advenit nobis per comparatione vel per ullasque voces. Et affrontat hec

omnia de oriente ⁴ in strata publica, de meridie de nos venditores, de occiduo in monte Embrouino, de parte vero circii in alaudio de Guilelmi Raimundi in caput Stagnum. Quantum ⁵ istas quatuor affrontaciones includunt, sic vendimus vobis predictae ecclesie et clericis eiusdem loci et hoc vendimus pro necessitate famis, totum ab integrum, quod ibi abemus vel abere ⁶ debemus, cum exiis vel regressiis earum, in propter precium solidos XI monete Vici obtime. Et est manifestum. Que omnia de nostro iure iam dicte tradimus ecclesie ad suum (tradimus)¹ ⁷ proprium alaudium tradimus, sicut superius est scriptum. Quod si nos venditores aut ullusque homo disrumpere voluerit, nullo modo facere possit, set in duplo componat. Et hec ⁸ carta firma permaneat.

Hactum est hoc VI kalendas aprilis, anno XXVIII regis Philippi.

Sig+num Guilelm Iovan, sig+num Beleica, sig+num² Guifre Iovan, ⁹ sig+num Gelsena, nos qui hanc cartam venditionem scribere iussimus et firmavimus firmarique rogavimus.

Sig+num Goceran. Sig+num Guitard Gerard. ¹⁰ Sig+num Guilelm Compan. *Sig+num Ramon Compan*.

Gerallus, qui partem meam firmo, sig+num.

¹¹ Berengarius levita ss, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Ratllat. 2. Sota la creu hi ha una n.

1491

1088 abril 24

El vescomte Guislabert [II de Barcelona] i la seva mare Guisla, vescomtessa, donen a Ermengarda, a la seva filla Guisla, al marit d'aquesta Robert, que anomenen Xalví, i a llur descendència un solar amb parets i sostre, situat [a Barcelona,] sota el Miracle, a canvi de 8 sous d'argent i d'un cens anual d'1 mancús d'octava per la festivitat de Pentecosta.

ACB, perg. 3-38-8 (e). Original. Pergamí, 159 × 281 mm. Al verso: "82" (s. xvii); "Prapositura novembris, St. 38, n° 8 (e)" (1936-1939); "Senyal vert, 8 (e)" (F-B). Caplletra "I" ornamentada: 23 mm.

In Christi nomine. Ego Guislibertus vicecomes let mater sua¹/ donator sum vobis Ermeniardis femina et filia tua Guilia femina et viro suo Rodbertus, que vocant Xalvino, et progenies atque posteritatis vestre. ² Manifestum est enim quia dono vobis solaro cum parietes et sostre, cum super positas guttas et stillicinios. Et est hec

omnia subtus ipso Miraculo. Qui mihi advenit prelibata omnia per genitori meo ^β et per ullasque voces. Et affrontad iam dicta omnia de circi et de occiduo in domos et curtes et solario de vos emptores, de oriente in via, de occiduo in domos de Petrus babtizado. Quantum iste affron-^αtaciones includunt, sic damus vobis vestreque progenie atque posteritatis prelibata omnia. Accepi ^α vobis propter hanc donacionem solidos VIII de bona plata mera. Deinde vero donetis mihi ^β vos et successores vestros³ et ad successores meos omni tempore per unumquemque annum ad festivitatem Pentecosten macuso⁴ I \de octava/ per censum, habsque ullus contrarietatis obstaculo. At si vobis ne\c/ssitas ^β fuerit prelibata omnia vendendi vel colibet modo alienandi, non vobis licitum erit hoc facere militibus set vicinis vestris, set talibus viris qui rendant nobis per unumquemque annum /^γ superius comprehensum censum, et non habeatis licenciam propter predicta omnia alium senioraticum facere nisi me donator aut successores meos. Quisquis autem ex utraque parte, tam vide-^βlicet donatorum quam acceptorum, donacionem hanc sive scriptura in alico sollicitare ausus fuerit sive recindere in alico dimore, componat illi parte cui fuerit ausus ^β iniuriam inferre libram unam auri puri (au puri).⁵ Atque postmodum scriptura hec rrobur obtineat perenniter valiturum.

Quod est hactum VIII kalendas madii, anno XXVIII ^α0 regni regis Philipi.

S+m Guisliberti vicecomes, qui ista donacione feci et firmavi et testes firmare rrogavi.

^α1 S+m Guila vicechomitissa.⁶

^α2 S+m Berengarii Bonefilii. S+m Petrus Dominico. S+m Guilelmus Pereioculari. S+m Raimundi Senfre. ^α3 S+m Simeon. S+ Bernar Dominico.

^α4 S+ Guilelmus sacer, qui hec scripsi cum literas super positas in linea V et sss, die et anno quo supra.

1. et mater sua escrit amb una altra tinta. 2. A sota es llegeix mus. 3. A sota es llegeix meos. 4. Segueix una V titllada. 5. Repetit. 6. S+m Guila vicechomitissa escrit amb una altra tinta.

1492

1088 abril 28

Ramon Sunifred estableix a Guifré Isarn i a la seva muller Ermengarda la quadra del Codony, situada al comtat de Barcelona, al terme

del castell del Montmell, a l'extrem de la Marca, i també el castell de Calders i de Mura, al comtat de Manresa, sota diverses condicions.

ACB, LA.IV, n. 422, f. 177b-d. Trasllet de 14 març de 1193. Rùbrica: "Item stabilimentum quadre de Codoin et honoris de Calleri et de Muredine". *Inter columnas recto*: "n. 422" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus B: 15 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 175-176, n. 1066.

In Christi nomine. Ego Raimundus Seniofredus donator sum vobis Guifredo Isarno uxorique tue Ermengardis femina. Manifestum est enim quia dono vobis ipsa quadra de ipso Codoin, quomodo terminatum est in ipsam cartam Guilelmi Poncii, avunculi mei, et cum decimis. Et in alio loco in comitatu Minorise sic dono vobis medietatem de ipsum meum directum de ipsum alodium que ibi habeo vel habere debeo. Et est supra dictum Codon in comitatu Barchinone, in termini castri Montis Macelli extremum marchie. Et alium alodium, qui est in comitatu Minorise, est in terminum opidi Callers vel castrum Murede. Advenit michi supra dicta omnia de parentorum meorum vel per qualesque voces. Habet autem terminum supra dictum Codonium ab oriente in monte Pendititio et in colle Brugoso, a meridie in serra de Gualafredi et in alodio qui fuit de Guifredi Maioli, ab occidente ad ipsum Fitor et ad ipsam guardiam de Valle Longa, a circio ad ipsam serram de Navarro que est in terminum castri Celme et in monte de Albano et ad collem de ipsa Archa. Quantum prenominati ꝛ termini concludunt, vobis ad integrum dono, cum ingressibus pariter et egressibus suis, et quartam partem decimi ipsam medietatem per franchum alodium, cum medietate de supra dictum alodium qui est in comitatu Minorise vel in terminum de Callers vel de Murede, cum molino et molinario, et cum rego et capudrego. Quomodo supra dictum est, sic dono vobis supra dicta omnia medietatem per franchum alodium, et aliam medietatem, qui remanet, retineo ad meum opus. Et ipsa medietas que vobis dono tali modo vobis eam dono atque concedo: ut supra dictam quadram mecum condirigatis et hedificetis per medietatem et adiutorium faciatis michi a tenere et ad habere et a/ aguadadare et ad defendere contra cunctos homines vel feminas, et non sit vobis licitum vendere nec alienare vos nec posteritas vestra hec quod supra scriptum est nisi ad me vel posteritas mea. Et si ego Raimundus Seniofredi nolero emere aut posteritas mea noluerint per directum, postquam moniti fuero aut fuerint, infra XXX dies, tunc habeat licentiam Gifredus supra scripti aut posteritas

tua a vendere et alienare ad suos similes qui faciant a me Raimundo aut posteritas mea ipsa omnia quod superius resonat in ista carta. Et si minime feceritis et de hoc quod superius scriptum est vos abstraxeritis, hec omnia que vobis dono revertatur in mea potestate vel dominio absque ullius co<n>trarietatis obstaculo. Si vero ego donator aut cuiuslibet sexus vel ordinis homo donum hoc disrumpere temptavero sive temptaverit, nil prosit, sed componam sive componat vobis vel posteris vestris hoc quod supra scriptum est in duplo. Et postmodum hoc maneat perhenniter firmum.

Actum est hoc IIII kalendas maii, anno XXVIII regni regis Philippi.

Sig+num Raimundi Sifre, qui istum donum feci et firmavi atque testibus illud firmare rogavi.

Sig+ Poncii levite. Sig+num ^l Petri Mironi. Sig+num Berengarii Conan. Sig+num Compan Bernardi. Sig+num Arberti Eribal. Sig+num Berengarii Bertranni. Sig+num Poncii Geralli. Sig+num Elliardis femina. Sig+num Guilelma femina.

Petrus presbiter, qui hanc cartam scripsit die et anno quo supra.

+ Berengarii levita, qui hoc translatum scripsit II idus marcii, anno Domini MCXCII, die et anno quo supra.

1493

1088 maig 4

Renard Boeci empenyora a Adalgarda, muller d'Albert Berenguer, una mujada de vinya situada al territori de Barcelona, a Provençals, al terme de Sant Martí, per un deute que té amb ella de 14 mancosos d'or de moneda de Barcelona, que ha de tornar la festa de Sant Bartomeu vinent, a més de set somades de verema per Sant Miquel.

ACB, perg. 1-1-2422. Original. Pergamí, 123 × 380 mm. Tinta força malmesa. Al verso: "In Provincialibus" (s. XIII-XIV); "Num...2422"; "2422" (s. XVIII); "Diversorum A 2422" (Mas). Caplletra "I": 28 mm.

In nomine Domini. Ego Renardus Boecii impignorator sum tibi Adalgardis mulieri Arberto Berengarii. Manifestum est enim quia debitor sum tibi mancosos XIII auro vel ^l penso atque monete que hodie currit Barchinonam, quas tu mihi prestasti eis. Et est manifestum. Propterea impignoro tibi modiatam unam vinee, cum ipsa

terra ^β in qua iacet. Quam habeo in territorio barchinonensi, in Provincialis, in terminio Sancti Martini. Qui mihi advenit per vocem paternam vel per ullasque voces. Habet ^α autem terminum predictam vineam a parte circi et ab aquilone seu ab occiduo in terris et vineis de me impignorate, a parte meridie¹ in alaude Guitar-^βdus Boetii frater meus. Quantum iste affrontaciones includunt, sic impignoro tibi: predicta modiatam vinee integriter, simul cum exiis vel regresiis ^β earum, et de meo iure in tuo trado dominium et potestatem, ab omni integritatem, et inter tantum ego teneam per tuum beneficium et tu per tuum pignus. ^γ Et in die quod erit festivitas Sancti Bartolomei, ista prima veniente, sic faciam tibi dare somadas septem vindemie bonas recipientes sine ullo engann, ^δ et ad festivitatem Sancti Micaelis sic faciam tibi reddere predictos mancosos sine mora, ad ista prima veniente. Quod si minime fecero et die placitis mei ^δ non adimplevero, tunc abeas predicta omnia licenciam aprehendere, tenere, vindere et omnia facere quodcumque [espai en blanc: ±5] volueris, ad tuum plenissimum et proprium. ^ε Quod si ego impignorator aut aliquis homo sexus utriusque qui contra hanc impignoratione venero aut venerit ad inrumpendum, nil valead, sed componad ^ζ aut componam tibi predicta omnia in duplum. Et postmodum hoc manead firmum omne per evum.

Quod est actum IIII nonas madii, anno XXVIII regni regis Phylippi.

^η S+ Renardus Boecii, ego qui hanc impignorationem feci et firmavi et testibus firmare rogavi.

S+ Reimundo Captivelli. ^θ S+ Onofredi.

^ι S+ Arluvinus sacer, qui hoc scripsit die et anno quo supra.

1. Escrit sobre raspat, a sota hi ha unes lletres il·legibles.

1494

1088 agost 29

Maressenda dóna a la seva filla Adelaida dues peces de terra que anomenen Ballavídua, una figuera i la meitat d'un alou, consistent en terres, vinyes, arbres fruiters, cases i un molí amb rec i cap-rec, que té a Bigues, Cànoves i Castell, situats al comtat de Barcelona, als termes de Montbui, Montseny, Provençana i Sant Boi.

ACB, LA.III, n. 321, f. 125a-b. Rúbrica: "Carta Bellavidua et in Biges, in Canoves et in Castello". Interior recto: "n. 321" (Caresmar). Caplletra "I" ornamentada, tipus D: 9 línies.

Regest: MAS, Notes, vol. X, p. 176, n. 1067.

In Dei nomine. Ego Madrisinda femina donatrice sum tibi Adalaidis, filia mea. Manifestum est enim quia placuit animis meis et placet, nullus cogentis imperio nec suadentis ingenio, sed propria expontanea michi elegit ut cum Deo bona voluntas carta donatione fecissem, sicuti et facio. Dono namque tibi prenominata Adalaidis femina, filia mea, aliquid de proprietate mea, id sunt, petias duas de terra que dicunt Ballavidua, et alia at ipsa ficulnea et medietate de ipso alodio que habeo in Biges et in Canoves et in Castello, id sunt, terras et vineas, cultum vel heremum, prunum et planum, aquis et pascuis et arboribus de diversis generis, et domos constructos et destructos, et molino cum rego et caput rego. Que habeo in comitatu Barchinona, in termine Montebino et in Montesigno et in Provinciana et in termino Sancti Baudili. Que mihi advenit per genitorum meorum et per comparatione vel per omnimodas voces. Prenominata quoque omnia, que ego tibi dono, Adalaydis femina, filia mea, de meo iure in tuo trado dominium et potestatem, simul cum exiis vel regressiis earum, cum illorum affrontationes, simul cum quantum infra et extra pertinet at prelocuta omnia, meum directum, que ibi habeo vel habere debeo per qualicumque voces, ab omni integritate, ad tuum proprium alodium et exinde faciendum quicquid tibi placuit facere de ipsa medietate, sicut superius resonat. Quod si ego donatrice aut aliquis homo set utriusque qui contra hanc ista carta donatione venero aut venerit ad inrumpendum, nil prosit, sed componat aut compo- no tibi placita hec ^o omnia in duplo cum omnem suam inmeliorationem. Et in antea ista donatione firma permaneat modo vel omnique tempore.

Acta est hec donatio IIII kalendas septembris, anno XXVIII regni rege Philippi.

S+m Madrisinda femina, ego qui ista donatione feci et firmavi et testes firmare rogavi.

S+m Guanalgot Geribert. S+m Raimundi Seniofre faber. S+ Guilelmi levite, qui et caput scole.

S+ Raimundi Duran et presbiter, qui ista carta donatione scripsit die et anno quo supra.